[illegible]

INDICIS LIBRORVM EXPVRGANDORVM

In ſtudioſorum gratiam confecti

TOMVS PRIMVS.

In quo quinquaginta Auctorum Libri præ cæteris deſiderati emendantur,

PER F. IO. MARIAM BRASICHELL.

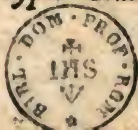
Sacri Palatij Apoſt. Magiſtrum

In vnum corpus redactus, & pub. commoditati æditus.

ROMÆ Primo, Deinde

BERGOMI, Typis Comini Venturæ, 1608.

F. IO. MARIA BRASICHELLEN.

Sacri Palatij Apostolici Magister.

Pio, ac studioso Lectori, salutem.

VM omnes homines publicis vtilitatibus, inter quas Religionis causa præcipua est, inseruire deceat, eo in primis cogitationes suas dirigere debent ij, à quibus id commissi officij ratio depoicit. Cum igitur nos (decimus iam labitur annus) ad regendum Sacri Palatij Apostolici Magisterium vocati essemus, inter cæteras huius officii curas intelleximus non postremum sibi vendicare locum expurgationem librorum. Quapropter eo potissimum animum adiecimus, vt libri vetitæ lectionis, qui ad

præſcriptum Regularum Sacri Indicis Romani expurgari queunt, caſtigarentur, talesque reſtituerentur ſtudioſis, vt tutò, & inoffenſè ab eis tractari poſſent. Horum autem cum ingens eſſet numerus, eos nunc noſtris Cenſuris complexi ſumus, quos emendari vtilitatis publicæ magis intereſſe exiſtimauimus, quosque ſibi è manibus extorqueri grauius ferre homines animaduertimus, & quorum, vt permitteretur facultas penè quotidie à nobis efflagitabatur. Neque verò, qui ante nos muneri, quo fungimur, præfuerunt, eo quod huiusmodi negotium non confecerint, deſidiæ, aut negligentiæ ſunt accuſandi; imò magna ijs eſt habenda gratia, quod laboribus, quos in hac re non contemnendos reliquerunt, tùm proprios, tum ab Vniuerſitatibus, & alijs viris doctis confectos, laborem noſtrum leuiorem multò, faciliorem que reddiderunt. Itaque ipſorum induſtriæ quod inchoarunt, quod vero inchoata non perfecerunt, temporis eſt, vel anguſtiæ, vel importunitati tribuendum. Cæterum hoc labore ſuſcepto, & tuis (ni fallor) ſtudijs (amice lector) & noſtræ quièti magna ex partè conſuluimus. Certè non erit poſthàc opus, huiusmodi libros habentibus, (quòd antè non ſine ſtomacho facere coacti ſumus) auferre,

ferre, ſi modò ijs juxtà Cenſuras noſtras emendatis, quàm incorrectis, vt anteà pertinaciter vti maluerint. Si autem (quod imbecillitatis humanæ memores euenire poſſe minimè dubitamus) aliquæ errorum reliquiæ, quæ diligentiam noſtram effugerint, in huiusmodi libris remanſerint, pij, & Catholici lectoris officium erit, eas, prout neceſſe fuerit, reſecare. Quem propterea vt ad eosdem libros legendos non oſcitanter: ſed cautè, & prudenter accedat, admonemus. Supereſt nunc, vt & quod datur hilari fronte ſuſcipias, & nos pijs apud Deum precibus iuuare non graueris, quò facilius Secundum Cenſurarum Tomum, quem iam præ manibus habemus celeriter emittere valeamus. Vale.

Datum Romæ ex Palatio Apoſtolico anno ſalutis 1607.

REGVLAE EX ROMANO CLEMENTIS VIII.

Summi Pontifi.

INDICE LIBRORVM

Prohibitorum.

REGVLA II.

Æresiarcharum libri, tam eorum, qui post prædictum annum hæreses inuenerunt, vel suscitarunt, quam qui hæreticorum capita, aut duces sunt, vel fuerunt, quales sunt Lutherus, Zuuinglius, Caluinus, Balthasar Pacimontanus, Schuuenckfeldius, & his similes, cuiuscunque nominis, tituli, aut argumenti existant, omino prohibentur.

Aliorum autem hæreticorum libri, qui de religione quidem ex professo tractant, omnino damnantur.

Qui verò de Religione non tractant, à Theologis Catholicis iussu Episcoporum, & Inquisitorum examinati, & approbati permittuntur.

Libri

Libri etiam Catholicè conſcripti, tám ab illis, qui poſtea in hæreſim lapſi ſunt, quàm ab illis, qui poſt lapſum ad Eccleſiæ gremium rediere, approbati à Facultate Theologica, alicuius Vniuerſitatis Catholicæ, vel ab Inquiſitione generali, permitti poterunt.

REGVLA V.

Libri illi, qui Hæreticorum auctorum opera interdum prodeunt, in quibus nulla, aut pauca de ſuo apponunt: ſed aliorum dicta colligunt, cuiusmodi ſunt Lexica, Concordantiæ, Apophtegmata, Similitudines, Indices, & huiusmodi, ſi quæ habeant admixta, quæ expurgatione indigeant, illis Epiſcopi, & Inquiſitoris vnà cum Theologorum Catholicorum conſilio ſublatis, aut emendatis permittantur.

REGVLA VII.

Libri, qui res laſciuas, ſeu obſcænas ex profeſſo tractant, narrant, aut docent, cum non ſolum fidei: ſed & morum, qui huiusmodi librorum lectione facile corrumpi ſolent, ratio habenda ſit, omnino prohi-

 bentur.

bentur, & qui eos habuerint, seuerè ab Episcopis puniantur.

Antiqui vero ab Ethnicis conscripti propter sermonis elegantiam, & proprietatem permittuntur, nulla tamen ratione pueris prælegendi erunt.

REGVLA VIII.

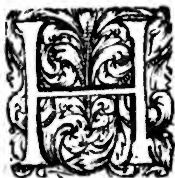
Libri, quorum principale argumentum bonum est, in quibus tamen obiter aliqua inserta sunt, quæ ad hæresim, seu ad impietatem, diuinationem, seu superstitionem spectant, à Catholicis Theologis Inquisitionis generalis auctoritate expurgati, concedi possunt.

Idem iudicium sit de prologis, summarijs, seu adnotationibus, quæ a damnatis auctoribus, libris non damnatis appositæ sunt: sed posthac non nisi emendati excudantur.

DE CORRECTIONE LIBRORVM

Ex indice Clementis VIII. Pont. Max.

§. I.

Abeant Episcopi, & Inquisitores coniunctim facultatem, quoscunque libros iuxta præscriptum huius Indicis expurgandi etiam in locis exemptis, vbi vero nulli sunt Inquisitores, Episcopi soli.

Librorum verò expurgatio nonnisi viris eruditione, & pietate insignibus committatur, ijque sint tres, nisi fortè considerato genere libri, aut eruditione eorum, qui ad id deligentur plures, vel pauciores iudicentur expedire.

Vbi emendatio confecta erit, notatis capitibus, paragraphis, & folijs manu illius, vel illorum, qui expurgauerint, subscripta reddatur eisdem Episcopis, & Inquisitoribus, vt præfertur, qui si emendationem approbauerint, tunc liber permittatur.

§. II.

§. II. Qui negotium susceperit corrigendi atque expurgandi, circumspicere omnia, & attente notare debet, non solum quæ in cursu operis manifestè se offerunt: sed si quæ in scholijs, in summarijs, in marginibus, in indicibus librorum, in præfationibus, in epistolis dedicatorijs, tanquam in insidijs delitescunt.

Quæ autem correctione, atque expurgatione indigent, ferè hæc sunt, quæ sequuntur.

Propositionis hæretica, erronea hæresim sapientes, scandalosa, piarum aurium offensiua, temeraria, & schismatica, seditiosa, blasphema.

Quæ contra Sacramentorum ritus, & cæremonias, contraque receptum vsum, & consuetudinem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ nouitatem aliquam inducunt.

Profana etiam nouitates vocum ab hæreticis excogitata, & ad fallendum introducta.

Verba dubia, & ambigua, qua legentium animos, de recto, catholicoque sensu, ad nefarias opiniones, adducere possunt.

Verba sacra Scriptura non fideliter prolata, vel e prauis hæreticorum versionibus depromta,

pta, nisi fortè afferrentur ad eosdem hæreticos impugnandos, & proprijs telis iugulandos, & conuincendos.

Expungi etiam oportet verba Scripturæ sacræ, quæcunque ad profanum vsum impie accommodantur, tum quæ ad sensum detorquentur abhorrentem à Catholicorum Patrum, atque doctorum vnanimi sententia.

Itemque epitheta honorifica, & omnia in laudem hæreticorum deleantur.

Adhac reijciuntur omnia, quæ superstitiones, sortilegia, ac diuinationes sapiunt.

Item quæcunque fato, aut fallacibus signis, aut ethnicæ fortunæ; humani arbitrij libertatem subijciant, obliterentur.

Ea quoque aboleantur, quæ paganismum redolent.

Item quæ famæ proximorum, & præsertim Ecclesiasticorum, & Principum detrahunt, bonisque moribus, & Christianæ disciplinæ, sunt contraria, expungantur.

Expurganda sunt etiam propositiones, quæ sunt contra libertatem, immunitatem, & iurisdictionem Ecclesiasticam.

Item quæ ex gentilium placitis moribus, exemplis tyrannicam politiam fouent, & quam falsò

falsò vocant rationem statas, ab Euangelica, & Christiana lege abhorrentem inducunt, deleantur.

Explodantur exempla, quæ Ecclesiasticos ritus, religiosorum ordines, statum, dignitatem, ac personas lædunt, & violant.

Facetiæ etiam, aut dicteria, in perniciem, aut præiudicium famæ, & existimationis aliorum iactata, repudientur.

Denique lasciua, quæ bonos mores corrumpere possunt, deleantur.

Et si quæ obscenæ imagines, prædictis libris expurgandis impressæ, aut depictæ extant, etiam in literis grandiusculis, quas initio librorum, vel capitum imprimi moris est: huius generis omnia, penitus obliterentur.

§. III In libris autem Catholicorum recentiorum, qui post annum Christianæ salutis 1515. conscripti sunt, si id, quod corrigendum occurrit, paucis demptis, aut additis emendari posse videatur, id correctores faciendum curent, sin minus omnino deleatur.

§. IV. In libris autem Catholicorum veterum, nihil mutare fas sit, nisi vbi, aut frau-

de

de hæreticorum, aut Typographi incuria manifeſtus error irrepſerit.

Si quid autem maioris momenti, & animaduerſione dignum occurrerit, liceat in nouis editionibus, vel ad margines, vel in ſcholijs adnotare, ea in primis adhibita diligentia, an ex doctrina, locisque collatis eiusdem auctoris ſententia difficilior illuſtrari, ac mens eius planius explicari poſſet.

§. V. Poſtquam Codex expurgatorius confectus erit, ac mandato Epiſcopi, & Inquiſitoris impreſſus, qui libros expurgandos habebunt, poterunt de eorundem licentia iuxta formam in codice traditam, eos corrigere, atque purgare.

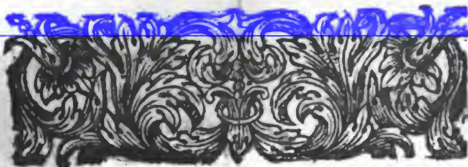
AVTHORVM QVORVM LIBRI Hoc Priori Tomo expurgantur.

CATALOGVS.

Fran-

Pe-

INDICIS LIBRORVM EXPVRGANDORVM

In studiosorum gratiam confecti,

TOMVS PRIMVS.

ALBERTVS Argentinensis.

Ex Alberti Argentinen. Chronico delenda sunt sequentia, *Solet autem opus annecti Historiæ Episcopi Frisingensis*, Basileæ apud Petrum Pernam. 1569.

Pag. 157. deleantur illa verba, *Dolis Cleri præualentibus contra eum.*

pag. 158. deleatur tit. capituli, qui sic habet, *De potentia & superbia Sedis Apostolicæ, ac Prædicatorum & Minorum*

Deleatur etiam totum caput, quod incipit, *Post Frideric. &c.*

p. 169. deleatur historia, seu potius ficticium comment. *Bonifacio Papæ VIII. impositum.*

p. 174. Narratur de quodam concionatore, qui dicebatur venenum Imperatori propinasse, cum ei sacram Cummunionem daret; quæ quidem Historia tanquam falsa et scandalosa Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum recipientibus, prorsus delenda est:

Igitur tollantur illa verba *Et in Assumptionis Virginis Mariæ Vigilia &c.* vsque *Illicò discessit.*

pag. 180. habetur cuiusdam somnium, qui sanctam Sedem stabulum immundissimum stercoribus plenum vocat. Hæc autem tanquam scandalosa & injuriosa delenda sunt ab illo verbo, *Pater ille, qui mihi monstrauit*, vsque ad verbum *Expurgate.*

pag. 187. De Clemente Papa VI. quædam iniuriosa dicuntur, quæ tanquam malignè prolata contra Pontific. alias à multis auctoribus commendatum; delenda sunt, v. 3. *Hic ab Antecessoribus etc.* vsque *de Simonia deformans.*

pag. 192. vbi dicitur. *Nullum pro Imperatore habebunt, nec per Sedem Apostolicam probatum*; Mendosa est lectio, & loco dictionis, *Nec*, ponenda est, *Nisi.*

ALBERTVS Krantzius.

Loca delenda in Historijs Alberti Krantzii Saxonia.

Francfurti ad Mœnum apud Andream VVechelum 1580. deleatur præfatio Nicolai Cisneri ad Consules, et Senatores Reipub. Amburgen. Incipit *Historicos &c.*

LIB. II.

pag. 29. c. 1. num. 40. dele, *De qua ipsi viderint*, & in margine, *Constantini donatio fabulosa.*

pag. 32. c. 5. num. 20. dele notam marginalem, *Monachismus.*

LIB. III.

pag. 55. c. 1. num. 20. dele *Necdum enim*, vsque *potestatem*, inclusiuè cum nota marginali, *Romani Pontificis, &c.*

pag. 61. c. 3. num. 20. dele *Baptizatus ad finem vitæ*, vsque ad *fabulosa creditur*, inclusiuè.

pag. 65. c. 3. num. 1. dele notam marginalem, *Sacerdotium, etc.*

pag. 67. cap. 4. num. 10. dele *Dicant igitur*, vsque *postea verò quam*, cum nota marginali, *Papalis consecratio.*

LIB. IIII.

pag. 84. c. 10. num. 50. deleatur totum caput 10. et 11. cum nota marginali, *Leo Papa*, et alia, *Constantini donatio.*

LIB. V.

pag. 110. c. 8. num. 30. dele *Quid enim hodie, per dispensationem Apostolicam non obtinetur?* cum nota marginali, *Papa laxissima, etc.*

pag. 131. c. 37. num. 10. dele *Ex hac verborum*, vsque *sæculares inclusiuè*, cum nota marginali, *Papa.*

Ibidem num. 20. dele in marg. *facere mala.*

pag.

pag. 132. c. 30. num. 40. dele in margine *soluendi &c.*

L I B. VI.

pag. 146. c. 16. num. 40. dele *Non confirmationis*, vsque *Rex ergo exclusiuè*, cum nota marginali, *Annatæ, etc.*

pag. 147. c. 16. num. 10. dele notam marginalem, *Romani &c.*

pag. 151. c. 22. num. 50. dele notam marginalem, *Lubicensis Episcopus.*

pag. 167. cap. 46. num. 50. dele notam marginalem, *Amant primas &c.*

pag. 168. c. eodem num. 10. dele notam marginalem, *unius Monachi &c.*

Ibidem c. 47. num. 50. dele marginalem notam, *Imperator et Pontifex, &c.*

pag. 171. c. 51. num. 10. dele *Ad quem Imperator*, vsque ad cap. 52. cum nota marginali, *Pontifices.*

L I B. VII.

pag. 183. cap. 14. num. 1. dele marginal. notam *Habentes alimenta.*

pag. 196. c. 33. num. 30. dele marginalem notam, *Papæ, et Imperatoris conjunctio.*

L I B. VIII.

pag. 211. c. 14. num. 30. dele *quum tanto*, vsque ad *auerteret.*

pag. 215. c. 21. num. 30. dele *facile donans*, vsque ad *sequantur*, cum nota marginali, *Imperium a Papa.*

pag. 221. c. 28. num. 10. dele marginalem notam *facultatum.*

pag. 223. c. 32. num. 1. dele marginalem notam *Ecclesiæ etc.*

pag. 225. c. 36. num. 1. dele *Vides Petre etc.* vsque *tuorum.*

Ibidem dele in margine *Papa in theatro. etc.*

Ibidem num. 10. dele *Tante ne etc.*

Ibidem num. 30. dele *Reges Pontificem.*

L I B. IX.

pag. 230. c. 2. num. 1. dele *Ita tartarea*, vsque ad *comparationem*, cum nota marg. *Itali etc.*

pag. 232. c. 5. num. 40. dele marginalem notam *Cœlibatus etc.*

pag. 234. c. 7. in fine capitis, dele *Ptolemæus vero*, vsque ad *præualuerunt*, cum nota marg. *Eucharistia.*

pag. 236. c. 10. num. 10. dele *quod ne cui nouum*, vsque ad *Iupiter*, cum nota marginali *Virginis imaginem*.

pag. 240. c. 15. num. 1. dele *Inter alia verò*, vsque ad *desolabitur*, cum nota marginali *Papa nimia &c.*

pag. 249. c. 28. num. 30. dele *Non sine scandalo*, vsque ad *persoluta*. cum nota marginali, *Papa &c.*

LIB. X.

pag. 261. c. 4: num. 10. dele *Iam enim Itali*, vsque ad *Seueritatis*.

pag. 265. c. 11. num 40. dele notam marginalem, *Vrbani Papa*.

pag 266. cap. eodem num. 10. dele notam marginalem *Episcopi Cardinales creati*. Ibidem dele, *longam inde tragœdiam*. vsque *Secretarius Apostolicus*.

pag. 282. c. 36. num. 20. dele notam marginalem, *Consueta aucupia &c.*

LIB. XI.

pag. 297. c. 20. num. 10. dele marginalem notam, *Concilium &c.* num. 40. dele aliam *Concilii &c.*

pag. 305. c. 30. num. 1. dele *Sed aliquando*, vsque ad *dissimulabat*, cum nota marginali, *Annatis*.

pag. 307. c. 33. num. 10. dele *Iam conspirantibus*, vsque ad *Imperij*, cum marginali nota, *Papa &c.*

LIB. XII.

pag. 310. c. 1. num. 40. dele in margine *Papa &c.*

pag. 311. c. 3. num. 40. dele marginalem notam, *Fatigatos &c.*

pag. 327. c. 27. num. 40. dele marginalem notam, *Qui dixit &c.*

pag. 328. c. 28. num. 10. dele *Iam mallet*, vsque ad *Barbitonsor*.

LIB. XIII.

pag. 339. c. 8. num. 20. dele marginalem notam, *Ecclesiasticis &c.*

In Indice Saxoniæ dele *Pontificis &c.*

METROPOLIS Francofurti

ad Mœnum ex Officina typographica Andreæ Vuechelij. 1576. deleatur *Præfatio Io. Volphii ad Episcopum Herbipolitanum Franconiæ Ducem &c.*

pag. 10. c. 10. num. 10. dele *Sed illam*, vsque ad *templo*, cum

cum nota marginali, *Fabulas &c.*

pag. 18. c. 25. num. 40. dele marginalem notam, *In diuorum &c.*

pag. 19. c. 26. num. 20. dele notam marginalem, *Pontifices &c.*

pag. 24 c. 34. num. 20. dele marginalem notam, *Inuidia &c.*

LIB. II.

pag. 31. c. 1. num. 10. dele notam marginalem, *Hunc annorum &c.*

pag. 33. c. 1. num. 1. dele notam marginalem, *Multa in Martyrum &c.*

pag. 34. c. 1. num. 10. dele, *hic* (*vt Gratianus*) vsque ad *quinto*, vna cum nota marginali, *falsa &c.*

pag. 36. c. 1. num. 30. dele notam marginalem, *Imperatoris &c.*

pag. 53. c. 20. num. 30. dele notam marginalem, *Turpe &c.*

pag. 57. c. 29. num. 50. dele notam marginalem, *fuit olim &c.*

LIB. IIII.

pag. 94. c. 10. num. 40. dele notam marginalem, *Deglutientes &c.*

pag. 109. c. 33. num. 1. dele notam marginalem, *Qui excommunicati &c.*

LIB. V.

pag. 119. c. 1. num. 20. dele notam marginalem, *Papa &c.*

pag. 129. c. 16. num. 40. dele *Mortique*, vsque ad *dicens*, quibus deletis, adde, *Ibi diem clausit extremum*, cum nota marginali, *Rodulphus.*

pag. 133. c. 21. num. 50. dele in nota marginali, *Si non conficta.*

LIB. VI.

pag. 149. c. 12. num. 40. dele notam marginalem *Krantzius.*

pag. 157. c. 27. num. 40. dele *ponebantur &c.* vsque ad *Triumphandum*, cum nota marginali, *quæ hodie.*

LIB. VII.

pag. 170 c. 1. num. 1. dele notam marginalem, *si Papa &c.*

pag. 174. c. 10. num. 50. dele marginalem notam, *Ecclesiæ &c.*

pag. 193. c. 42. num. 10. dele *cæteri fratres &c.* vsque ad *vehementia*, & marginalem notam *Monachis*.

LIB. IX.

pag. 253. c. 34. num. 30. dele marginalem notam *Romæ &c.*

LIB. X.

pag. 281. c. 27. num. 10. dele marginalem notam, *ut in politia*, &c.

pag. 290. c. 45. num. 1. dele marginalem notam *Ecclesiæ &c.*

LIB. XI.

pag 293. c. 1. num. 1 dele marginalem notam *Deus & Sancti &c.*

pag. 297. c. 8. num. 40. dele marginalem notam, *Ioannis Hussitæ &c.*

pag. 198. c. 10. num. 5. dele *Et quam facile dedit &c* vsque *expleri non posset*, dele etiam notam marginalem *Papa Bonifacius &c.*

pag. 301. c. 15. num. 1. dele notam marginalem, *Christo neglecto &c.*

Ibidem num. 30. dele aliam notam marginalem, *Præceptum Christi &c.*

pag. 303. c. 19. num. 10. dele notam marginalem *Pontifex &c.*

pag. 305. c. 24. num. 20 dele notam marginalem, *Christi verba &c.*

pag. 307. c. 28. num. 30. dele notam marginalem, *Bohemi &c.*

LIB. XII.

pag. 328. c. 15. num. 50. dele marginalem notam, *In Episcopis &c.*

pag. 329. c. 16. num. 20. dele notam marginalem, *Nicolaus Pontzius &c.*

pag. 335. c. 29. num. 30. dele *Solet n. Sedes &c.* vsque *interim*, cum nota marginali, *Aurum pro plumbo &c.*

In Indice dele *Romana Sedes &c.*

DANIA.

Francofurti ad Mœnum apud Andream Vvechelum 1575.

In frontispicio dele nomina hæreticorum *Ioh. Volphij*, *et Iacobi Ziegleri*; Tollatur præfatio Io. Volphij ad Ludouicum Ducem Vvitembergensem, quæ incipit, *In hoc nostro consilio.*

LIB. II.

pag. 85. c. 23. num. 10. dele notam marginalem *puram Religionem &c.*

LIB.

LIB. V.

pag. 108. c. 18. num. 50. dele notam marginalem, *Martyr Christi &c.*

pag. 110. c. 20. num. 10. dele *et vt verum &c.* vsque *circumferuntur*, cum nota marginali, *Canones &c.*

pag. 112. c. 24. num. 40. dele notam marginalem, *Pontificum &c.*

pag. 117. c. 33. num. 20. dele *quid contulit*, vsque *magnificantibus*, cum nota marginali, *recte sua &c.*

LIB. VI.

pag. 134. c. 12. num. 3. dele notam marginalem, *minaces &c.*

LIB. VII.

pag. 160. c. 7. num. 10. dele *cum regnum &c.* vsque *possent*, cum nota marginali, *Eundem Regem esse.*

LIB. VIII.

pag. 192. c. 30. num. 1. dele notam marginalem, *Indulgentiarum &c.*

In Sueuia, & Noruagia

nihil animaduertimus corrigendum.

VVANDALIA

Francofurti ex Officina Typographica Andreæ Vvechelij 1580.

Tollatur Epistola Impressoris ad Hubertum Languetum, quæ incipit, *Cur hanc &c.*

LIB. I.

pag. 5. c. 2. num. 1. dele in margine, *non omnes Christiani &c.*

LIB. II.

pag. 39. c. 23. num. 50. dele in margine, *Vos autem sic.*

pag. 40. c. 25. num. 40. dele in margine, *Hoc in Saxonum Episcopis.*

LIB. IV.

pag. 84. c. 9. num. 20. dele in margine, *Episcopo graua &c.*

Ibidem c. 10. num. 30 dele in margine, *Imo iustum &c.*

pag. 85. c. 12. num. 50. dele in margine, *gratis &c.*

pag. 87. c. 14. num. 10. dele in margine, *Pietatem &c.*

pag. 90. c. 19. num. 29. dele in margine, *nil tale &c.*

pag. 93. c. 23. num. 10. dele in margine, *& Romanenses &c.*

pag. 101. c. 38. num 50. dele in margine *non bene consulitur &c.*

pag. 102. c. 39. dele notas marginales *Episcopi, & Episcoporum &c.*

L I B. VI.

pag. 138. c. 18. num. 30. dele in margine, *Episcopus humanis hostijs &c.*

pag. 141. c. 24. num. 40. dele *cum de more*, vsque *nunciarentur*, & notam marginalem, *infecta.*

pag. 147. c. 35. num. 20. dele in margine, *Excommunicationis &c.*

pag. 148. c. 37. num. 20. dele in margine, *sic traditionum &c.*

L I B. VII.

pag. 152. c. 6. num. 20. dele in margine, *Papa &c.*

pag. 159. c. 21. num. 20. dele in margine, *Italiæ prouincias &c.*

pag. 169. c. 40. num. 30. dele in margine *Clerus iuris &c.*

pag. 171. c. 42. num. 10. dele in margine *potest ne &c.*

pag. 176. c. 49. num. 1. dele in margine *Fratres Mendicantes &c.*

pag. 179. c. ultimo in fine, dele notam marginalem *Veneficium &c.*

L I B. VIII.

pag. 180. c. 2. num. 1. dele duas notas marginales primas, *Iudica, & Cordati &c.*

pag. 183. num. 10. dele notam marginalem, *Clerus &c.*

pag 185. c. 10. num. 10. dele notam marginalem, *Papa impiorum &c.*

Et c. 11. num. 50. dele notam marginalem, *dictatoria &c.*

pag. 202. c. 43. num. 20. dele notam marginalem *Papa &c.* & in textu, *iam omne*, vsque *abstulissem.*

L I B. IX.

pag. 204. c. 2. num. 10. dele notam marginalem, *Papa &c.*

pag. 207. c. 8. num. 50. dele notam marginalem, *opes in Ecclesia &c.*

pag. 210. c. 11. num. 20. dele notam marginalem, *Auaritia &c.*

pag. 219. c. 28. num. 20. dele notam marginalem, *Quis ex variis &c.* & num. 30. *Papa ordini &c.*

pag. 222. c. 30. num. 40. dele notam marginalem, *Dictatorium Papæ &c.*

LIB. X.

pag. 227. c. 2. num. 30. dele notam marginalem *Calicis Vsus &c.*

pag. 237. c. 21. num. 18. dele notam marginalem, *Ecclesia Romana, &c.* & num. 20. *Papatus &c.*

pag. 238. c. 23. num. 50. dele notam marginalem, *se tueri &c.*

pag. 240. c. 25. num. 10. dele notam marginalem, *Papa matrimonium &c.*

pag. 242. c. 28. num. 30. dele notam marginalem, *at illi &c.*

Et num. 50. *sibi magis &c.*

pag. 245. c. 33. num. 1. dele notam marginalem, *at Catholici &c.*

pag. 248. c. 40. num. 50. dele notam marginalem, *Munachi &c.*

LIB. XI.

pag. 252. c. 6. num. 10. dele notam marginalem *Clerus Romanensis &c.*

pag. 254. c. 9. num. 1. dele notam marginalem, *vestra vero &c.*

Et c. 10. num. 1. dele notam marginalem, *id est &c.*

pag. 157. c. 17. num. 30. dele notam marginalem, *Imperii Patrimonium &c.*

pag. 261. c. 23. num. 1. dele notas marginales *nullas etiam &c.* & *Papa Concilium &c.*

Et c. 24. num. 50. dele notam marginalem, *cum Pontificijs &c.*

pag. 262. c. 26. num. 10. dele notam, *et Papæ &c.*

& num. 20. *caput Ecclesiæ &c.*

Et c. 27. num. 30. & 40. dele in textu *Formitabat enim*, vsque *exemplares* inclusiue, cum nota marginali, *vnde &c.*

LIB. XII.

pag. 275. c. 7. num. 40. dele marginalem notam, *sed cur tandem &c.*

pag. 282. c. 19. num. 40. dele marginalem notam *Pontificium anathema &c.*

pag. 285. c. 24. num. 40. dele notam marginalem, *Pontificis bruta &c.*

pag. 290. c. 33. num. 1. dele notam in margine, *oues &c.*

LIB. XIII.

pag. 293. c. 1. num. 1. dele marginalem notam *Italis &c.*

pag.

pag. 295. c. 5. num. 50. dele illa verba, *vt habeant*, vsque *suas*, inclusiue, cum nota marginali, *Papa &c.*

pag. 297. c. 8. num. 30. dele notam marginalem, *Catholica &c.*

pag. 302. c. 16. num. 3. dele notam marginalem, *non minus &c.*

pag. 305. c. 22. num. 20. dele notam marginalem *Papa cum Turco &c.*

LIB. XIV.

pag. 319. c. 6. num. 50. dele notam marginalem *Papa Imperium &c.*

pag. 325. c. 17. num. 30. dele *facta & infecta*, vsque *Sacerdotes*, inclusiue, cum nota marginali *hac &c.*

pag. 330. c. 26. num. 1. dele notam marginalem, *Ecclesia ist in Rep. &c.*

pag. 333. c. 31. num. 30. dele notam marginalem *cur vero &c.*

pag. 336. c. 33. num. 10. dele notam margin. *Religionis &c.*

pag. 337. c. 34. num. 40. dele notam marginalem *hac omnia &c.*

IN INDICE.

Dele *Ecclesia Catholica &c.*
Dele *Ecclesia Romana &c.*

LITERA P.

Dele ab illo verbo, *Papa gladium*, vsque ad illa, *Papa opes &c.* inclusiue.
Item illa, *Papa omnia nihil facit &c.*
Item, *Papa fulmina &c.*
Item, *Papa errantem &c.*

LITERA V.

Dele *Veneficium Florentinorum ars*, *&c.*

AMATVS Lusitanus.

Ex Amati Lusitani curationum medicinalium Centurijs septem, ex impressione Lugdunensi, apud Rouilium anno Domini 1580.
Infra scripta delenda sunt.

CENT. I.

In primo tractatu, de introitu Medici ad ægrotantem, & de crisi, &c. pag. 29. post versus quosdam Lini Poetæ, dele, *ijs addere possumus &c.* vsque ad illud *sed ne septenarij.*

In scholio Curationis primæ pag. 65. dele, *faxint Dij*, scribe *faxit Deus*, & statim dele, *mittant*, scribe *mittat.*

Cura-

Curatione 9. pag. 99. post illa verba, *ante suum obitum multum vigilauerat*, dele vsque ad illud, *si quæ vero noctis pars &c.*

Curatione 34 pag. 223. post illa verba, *pro qua acciti sunt*, dele vsque *Religiosi*.

CENT. II.

In scholio curationis 15. pag. 470. post verba, *qua iuuenis in hoc patiebatur morbo*, dele vsque ad finem scholij.

In scholio curationis 30. in fine pag. 512. post verba *in Christi religionem*, dele vsque *deducti sunt*.

Curatione 39. pag. 553. post verba *& virili toga indutus*, dele vsque ad illud, *Manuel fuit vocatus*.

Scholion curationis 47. deleatur totum.

In scholio Curationis 55. pag. 604. post verba, *Et post eum Manardus Ferrariensis*, dele vsque *Cæterum theriaces &c.*

In scholio Curationis 67. pag. 625. post verba, *ij Hippocratem Medicorum*, dele vsque *omnino, vel inuite, &c.* & scribe *principem admirari*.

Curatione 87. pag. 670. post verba, *sed puerulis*, dele vsque ad illud, *circa annum enascuntur*.

In Indice 2. Centuriæ litera D. post verba, *Dysenteria ante partum salubris censetur*, dele vsque *Dysentericis caro perdicis &c.*

In eodem Indice litera L. post verba, *Laqueus ad nucbam inditus*, dele vsque *Lepra Græcorum*.

CENT. III.

Curatione prima, pag. 11. post verba, *vt filiæ Trauli* dele vsque, *euenit, quæ &c.*

In fine scholij Curationis 98. pag. 350. post verba *De virginum morbis, &*, dele vsque *alijs varijs libris*.

CENT. IIII.

In scholio Curationis 23. pag. 459. post illa verba, *vt generosus igitur, et magnanimus*, dele vsque ad verbum, *Medicus*, & eodem scholio pag. sequenti, post verba, *qui postea multos vixit annos*, dele vsque ad finem scholij.

Cura-

Curatione 24. versus finem pag. 462. post illa verba *prouidente natura*, dele vsque ad illud, *pro sua obeunda &c.*

Curatione 36. pag. 473. dele initium curationis vsque ad illud *male habebat*, & scribe *mulier innupta*, & post lineam lege *vnde ceteræ mulieres mulam*, *&c.* In eadem curatione post illa verba, *Quod vero ex semine virili in balneo relicto mulier prægnans facta fuerit*, dele vsque versus finem curationis, ita, vt periodus ista ita legatur *Quod vero ex semine virili in balneo relicto mulier prægnans facta fuerit*, *Auerrois*, *Auicenna*, *et Algazer hoc euenire posse facile admittunt*; *Galenus vero non &c.* vsque in finem, sicut habetur in textu.

Curatione 42. pag. 486. quæ est pagina quarta eius curationis longissimæ, post illa verba *si timor*, *atque mœstitia longo tempore habentes perseuerent*, *ex eo atrabilis significatur, tum quia*, dele vsque illud, *Hebræi et aliis atrabiliosis &c.*

Curatione 54. pag. 539. quæ est penultima eius curationis, post illa verba, *in eundem morbum recidit &c.* ita corrige, vt legatur, *ad quem*, *cum quidam*, *qui se medicum simulabat*, *curatum intraret*, *breui ipsum interfecit*, reliqua omnia dele, vsque ad illud *simili morbo huic*, *de quo agimus.*

Curationis 69. pag. 570. dele initium, vsque ad illa verba, *cum virgam tumentem &c.* & scribe *quidam* eadem curatione pag. 572. post illa verba, *linteolaque eo imbuta illi admouebat &c.* corrige ita, vt legatur, *sed tunc quidam alius eodem fere morbo laborabat &c.* dele etiam initium scholij, & corrige, vt legatur *Aegrotus iste omnia, quæ ad morbum &c.*

In scholio Curationis 72. pag. 585. post illa verba, *sed ex iunioribus legere ne pigeat*, dele vsque ad illud *Hieronymum Cardanum &c.*

Curationis 97. pag. 635. corrige

rige initium, vt legatur *quidam se ægrotare simulabat et ventrem dolere dicebat ; ego vero eius versutiam veris coniecturis &c.*

In Indice 4. Centuriæ litera B. dele *Benzira.*

In eodem Indice litera L. post verba *lignum buxum vnice iecur plus iusto calidum emendare , et sudorem egregie euocare* , dele vsque ad illud *linguæ , oculis , auribus &c.*

In eodem Indice litera M. post verba *innatis inflationem deuenit, et liberata est* , dele vsque ad illud *Monachus Illyricus* inclusiue.

CENT. V.

Epistola dedicatoria tollatur tota.

Curatione 24. circa initium pag. 95. post verbum *pernoctaret*, dele vsque ad illud *non febrem &c.*

Curatione 51. circa initium pag. 147. post verba *ex ordine Dominicanorum* , dele vsque ad illud , *vingente autumno &c.*

Curatione 70. pag. 183 post verba , *hanc in lucem misit opinionem , quam postea* dele vsque ad illud , *libris suis Anatomicis* , & scribe *alius quidam auctor* , & pag. seq. post illa verba *Sanguinem foras venire nec remigrare , consequens est vescalij*, dele vsque ad illud. *ratiocinationem cassam &c.*

Curatione 83. in principio pag. 226. post verba , *mulier infœcunda , et sobolis procreandæ auidissima*, dele vsque ad illud , *ab obstetrice &c.*

Curationis 84. titulum pag. 229. corrige, vt legatur *Curatio 84. in qua agitur de quodam , qui amore cuiusdam puellæ , &c.* Initium eiusdem curationis dele , & corrige, vt legatur *Iuuenis quidam puellæ amore ita deflagrauit , vt eam , cum iam in amorem suum trahi &c.* reliqua sequantur vt in textu, sed post verba , *rem alijs patefecit* , dele vsque ad, *sed accersiti &c.* & infra post illa verba , *et amoris* , dele vsque ad illud *pœnas luerit.*

Curatione 95. pag. 250. post illa verba, *pietate ac miseri-*

sericordia, dele vsque ad illud *summa commotus*.

Curatione 100. pag. 261. post illa verba, *ne ossa quidem mea habebis*, dele vsque ad illud, *et hic finis esto*.

In Indice curationum centuriæ 5. titulum curationis 84. corrige, vt legatur *de iuuene, qui amore puellæ captus est*.

CENT. VI.

Curatione 9. pag. 289. post verbum *e fenestra*, dele vsque ad illud *stomacho vacuo &c.*

In scholio curationis 46. pag. 392. post illa verba, *pro selecto, et optimo victu tribuere solent*, dele vsque ad illud, *hædinas carnes epilepsiam &c.*

In scholio curationis 53. pag. 414. post illa verba, *vt infra biennium diem suum obierit*, dele vsque ad finem scholij.

Curationis 97. dele initium vsque ad illa verba, *male habebat*, & scribe, *mulier innupta*, paulo infra post illa verba, *quod et alias*, dele vsque ad illud, *passa fuerat*, paulo inferius post verba, *ad hæc inquieta, et iracunda*, dele vsque ad illud *insuper tam multa*, pagina sequenti 553. post illa verba *rabidi furoris dicti est in causa*, dele vsque ad illud, *primo autem vena pedis saphæna &c.*

Curatione 100. pag. 595. post illa verba, *& earum partem chirurgicam*, dele *non solum*, & post verba *viri ii grauissimi, et sapientissimi*, dele vsque ad illud *suis exercebant manibus*. Et in fine eiusdem curationis post verba: *Thessalonicæ anno* 1559. dele reliqua vsque ad finem.

In iureiurando, quod habetur post sextam Centuriam pag. 640. post verba *Iuro Deum immortalem*, dele vsque ad illud, *me nihil prius &c.* & infra post illa verba, *vel teruntio ditior euaderem*, dele vsque ad illud, *de dignitate vero*, in fine corrige, vt legatur *Thessalonicæ anno* 1559. hoc eodem mo-

do

do corrigendum est, *Iusiurandum*, quod habetur in fine Centuriæ 7.

In Indice Centuriæ 6. litera I, post verbum *Isthmus quid*, dele vsque *lac caprinum*, & litera L, post verbum *larinx*, dele vsque *leucomata*, & litera V. post verba *virga incisa*, *vt lapis inde extraheretur*, corrige, vt legatur, *vitriolo hausto iuuenis interiit.*

CENT. VII.

In Epistola dedicat. pag. 6. post verba, *multis de causis*, *prima sapiens cum sis*, dele vsque ad illud, *ac acri quodam ingenio*, circa finem dedicatoriæ post verba *ex tua flere*, dele vsque ad illud *feliciter viue*, & in fine post verba *mense Augusti anno*, dele vsque ad illud 1561.

Curatione 24. in fine pag. 74. post verba, *quos nostro hoc tempore*, dele vsque ad illud *Viues Valentinus &c.*

Curatione 27. pag. 80. in principio post verbum, *anno*, dele vsque ad illud, 1559. Curatione 37. pag. 125. post prima verba, *Vxor Sanctes Sacerdotis*, adde *Hebræi.*

Curatione 68. pag. 205. dele *initium*, & scribe, *quidam Cephalalgia affictabatur &c.*

In Indice litera L, post verba, *lotium prouocantia*, dele vsque ad illud, *mamillarum dolor.*

Est etiam notandum, quod hic Auctor toto hoc opere viris principibus, vel alias insignibus, & præcipue Hippocrati, & Galeno tribuit nomen Diui, vel Diuini, quod tollendum est, vbicunque habetur. habetur autem in scholio curationis primæ pag. 65. Curatione 27. pag. 174. Curatione 31. pag. 201. Centuria 2. in Epistola dedicatoria pag. 413. Centuria 3. in dedicatoria habetur bis. Curatione 8. pag. 48.& 49. habetur quater. Centuria 4. in scholio curat. 72. pag. 586. habetur bis. In Indice Centuriæ 4. litera D. Centuria 5. curat. 23. pag. 93. Curatione 75. pag. 201. Curatione 86.

pag. 231. Centuria 6. curatione 87. pag. 508. curatione. 100. pag. 598. Centuria 7. In scholio curationis 70. pag. 212. In scholio curat. 75. pag. 229. In scholio curationis 76. pagina 232. In scholio curationis 98. pag. 300. post verba, *et se totum Galeno concredat*, dele vsque ad illud, *sic enim Medici*, In scholio curationis 99. pag. 310. In scholio curationis 100. pag. 332.

Similiter solet hic Auctor Hippocratem appellare Diuum Senem, vel Diuinum Senem, deleatur vbicunque reperitur, & scribatur nomen proprium *Hippocratis*, habetur autem Centuria 5. In scholio curationis 11. pag. 66. curatione 100 pag. 260. Centuria 6. in primo capite, cui titulus, *Amati introitus* ad curationes &c. circa finem. In scholio curationis 55. pag. 423. In scholio curationis 59. pagin. 438. Centuria 7. In scholio curationis 70. pag. 216. In scholio curationis 100. pag. 312.

ANALYSIS, seu resolutio Dialectica.

Censura in Analysin, seu resolutionem Dialectic. Institutionum, Impressam apud Theodosium Rihelium.

pag. 4. a Ex Epistola Typographi, quæ incipit, *Erotemata in quatuor &c.* delendum est nomen *Oldendorpij*.

pag. 8. b. in fi. Ex oratione de vtilitate libri Institutionum videntur delenda illa verba, *non sine afflatu diuino*. Nam Iurisconsultis laudem tribuit, quæ sacrorum librorum propria est.

lib. 1. tit. 1. pag. 15. b. In tit. de iustit. & iur. §. quid significat, prope finem, dele nomen *Melanchtonis*.

tit. 10. pag. 34. a De nuptiis. §. quid sunt sponsalia de futuro, dele a vers. *Lutherus tamen* vsque ad finem §.

pag. 37. a §. suntne matrimonia, deleatur a Vers. *tradit. D. Martin.* vsque ad finem §.

pag.

pag. 38. a §. qui effectus, in fine, deleatur a versic. *De quo vide Luther. &c.* cum toto §. sequenti qui incipit, *quæ pugnantia &c.* vsque ad finem §.

pag. 39. b. §. quid fieri, &c. in fine deleatur a vers. *De quo vide Luther. &c.* vsque ad finem §.

pag. eadem & 40. a §. quid si prior, &c. delendus est totus §. vsque ad §. sequent. qui incipit, *quid verò faciendum &c.*

pag. 40. a §. quid vero faciendum &c. in fine, deleatur a versic. *Hæc Luther. &c.* vsque ad finem §.

pag. 41. b & 42. a §. rectene fecerunt &c. delendum est totum, vsque ad §. seq. qui incipit, *quod est subiectum &c.*

pag. 43. a §. de tertio requisito consensu, &c. deleatur a vers. *pro iure autem civili, &c.* vsque ad §. sequent. qui incipit, *An matrimonium &c.* Nam asserit matrimonium contractum, sine parentum consensu esse nullum.

pag. 43. a & b §. an matrimonium &c. deleatur a vers. *Sed ex sententia nostrorum &c.* cum toto §. seq. qui incipit, *Vtrum pater tenetur &c.*

pag. 44. a §. possuntnè parentes agere &c. deleantur illa verba, *etiam sententia Lutheri huc accedit*, quæ sequuntur immediate post illa verba, *sed iure Canonico*, & paulò post deleatur a versic. *idem tamen &c.* in fine vsque ad finem §. Nam adducit verba Lutheri.

pag. 44. b. §. quid verò de consensu &c. deleatur a versicul, *sed æquior est Theologorum &c.* vsque ad finem §.

pag. 45. a §. Vtrum autem agnatorum &c. deleatur a versicul. *Et ita in Consistorijs &c.* vsque ad finem §.

pag. 51. a §. quid est polygamia &c. videtur delendum a versicul. *Hinc facilis est responsio &c.* vsque ad finem §. Nam de Sanctis Patribus Veteris Testamenti satis immodeste loquitur.

pag. 51. b §. quæ sunt causæ diuortij, delenda sunt illa

verba, *ac nostros Theologos*, quæ sequuntur post illa, *quinque præcipue secundum ius Canonicum.*

pag. 52. a §. dic de prima causa, &c. deleatur a versic. *Lutherus tamen in secunda* &c. vsque ad finem §.

pag. 52. b §. dic secundam &c. deleatur à versiculo *& D. Philipp in d libello &c.* vsque ad finem §.

pag. eadem in fine §. dic tertiam &c. deleatur à versiculo, *& quæ traduntur &c.* vsque ad finem §.

pag. 53. a §. dic quartam &c. deleatur a versiculo. *Tamen Lutherus, alijque &c.* vsque ad finem §.

pag. 54. a §. recita quintam &c. deleatur a versiculo, *Lutherus in 2. parte &c.* vsque ad finem §.

pag. eadem b §. vtrum propter errorem &c. deleatur a versiculo, *et de hoc tractat. D. Philippus* vsque ad fin. §.

pag. eadem in fine §. quid de furore &c. deleatur a versiculo *ex sententia Lutheri, &c.* vsque ad finem §.

pag. 55. b §. dic regulas de nefarijs &c. ex illis verbis, *de iuro Diuino, et Ciuili, sed de Iuro Canonico*, delenda sunt illa duo verba, *Diuino ac* quæ non aliam ob causam apposuit, nisi ut Ius Diuinum contrarium faciat Iuri Canonico.

pag. 57. a §. quod modis contrahuntur &c. post illa verba, *XII. propter ordinem*, delenda sunt quæ sequuntur, *Monachi enim, & Moniales vel Clerici olim non admittebantur ad coniugia*, aut delendum est tantum illud verbum, *olim*, & *pro* non admittebantur, corrigendum est, *non admittuntur.*

Ibid. Et paulò post deleatur a versiculo, *sed & hoc in nostris &c.* vsque ad versiculum, *XIII. propter*, &c.

pag 58. a b §. dic regulas dispensationis &c. deleatur à versiculo, *III dispensatio in prohibitione humana &c.* Vsque ad finem §. Nam impugnat cognationem spiritualem.

pag. 59. b §. quos habet illa &c. qui est vltimus, deleantur

leantur

leantur illa verba in fine §. *& Hieronymi Schiurff Conf.* 1. *Cent.* 1.

Lib. 2. tit. 1. p. 97. a §. quæ sunt causæ realium &c. prope finem, deleatur *Hieron. Schiurff Conf.* 69. *Cent.* 1.

tit. 10. pag. 119. b §. quæ sunt causæ testamenti &c. in fine §. deleatur a versiculo *quem omnino secutus est, &c.* vsque ad finem §.

tit. 11. pag. 122. b De testamento militari §. gaudentne nostri &c. in fine deleatur a vers. *in qua etiam sententia, &c.* vsque ad finem §.

tit. 13. pag. 124. b de exhæredat. liberorum §. quotuplex est &c. deleatur, *Kling hic num.* 2.

tit. 14. pag. 128. b De hæred. instit. §. qui non possunt institui &c. deleantur illa verba, *V I I. Monachi c. exiui de verb. signif. in 6.* Non enim est verum simpliciter, quod Monachi non possunt hæredes institui, & illud capitulum, quod adducit, loquitur de Fratribus Minoribus.

tit. 20. pag. 145. b §. quatenus legata sunt, &c. prope finem deleatur, *& D. Henning. l.* 1. *conf.* 18. *num.* 9. *in* 1. *volum.*

tit. 25. pag. 153. a De codicillis §. quæ cognata &c. in fine, deleatur a versiculo *Plures differentias &c.* vsque ad finem §.

lib. 3. tit. 1. pag. 162. a De hæred. quæ ab intestat. defer. sub rubr. de spiritualibus liberis. §. qui appellantur &c. videntur delenda illa verba, *vt vulgo loquuntur.*

tit. 10. pag. 180. b §. suntne bonorum &c. prope finem deleatur a versiculo, *vide Oldendorpium, pium, &c.* Vsque ad versiculum *bonorum possessiones &c.*

tit. 15. pag. 187. a De obligationibus §. quæ sunt causæ contractuum, &c. prope finem deleatur a versiculo. *Vide D. Oldendorp. &c.* vsque ad versiculum *finis contractuum &c.*

tit. 25. pag. 208. a De locatione, & conductione § quæ causæ location. &c. prope

finem deleatur à versiculo *Vide Vvesembecium &c.* vsque ad versiculum *III. Res certa &c.*

pag. 209. b eodem titulo, sub rubr. de emphyteusi, §. quid est emphyteusis &c. prope finem, deleatur à versiculo *vide latius D. Oldendorpium &c.* vsque ad versiculum *dicitur etiam &c.*

Lib. 4. tit. 1. pag. 220. b De oblig. quæ ex delict. nasc. §. qui effectus &c. in fine, deleatur à versiculo *vide ea, quæ pulchre, &c.* vsque ad finem §.

tit. 6. pag. 228. b de actionibus §. quid igitur est actio &c. prope fin. deleatur a versiculo *& Kling. num. 3. 4. 5. &c.* vsque ad versiculum *& Ioannem Corasium &c.*

pag. 238. a §. forma libelli in rei, &c. in fine deleatur a versiculo *De hac actione vide* &c. vsque ad finem §.

pag. 239. a §. forma libelli in confessoria &c. in fine deleatur *de hac actione vide D. Oldendorpium class. 3. actio 4.*

pag. 240. b §. forma liebelli actionis negatoriæ &c. in fine deleatur a versiculo *hanc actionem fusius &c.* vsque ad finem §.

pag. 246. a §. forma libelli, Domine Iudex quamquam &c. in fine, deleatur a versiculo *de his actionum speciebus* &c. vsque ad finem §.

pag. 249. a forma libelli huius actionis, Coram vobsi Domine &c. in fine deleatur a versiculo *hanc actionem fusius &c.* vsque ad finem §.

pag. 257. b §. forma libelli in actione reali, quando &c. in fine deleatur a versiculo *de hac actione vide &c.* vsque ad finem §.

pag. 315. a §. forma libelli in actione contraria, &c. in fine deleatur a versiculo *de quibus omnibus vide &c.* vsque ad finem §.

tit. 13. pag. 361. b de except. §. quæ est quarta &c. in fine deleatur a versiculo *plures vero exceptionum &c.* vsque ad finem §.

pag. 362. b §. quæ causæ &c. qui est vltimus in fine deleatur a versiculo *cui non incommode* &c. vsque ad fin. §.

tit. 15. pag. 384. b sub rubr. interdictum vtrubi. §. quid est interdictum vtrubi &c. in fine deleatur a versiculo, *de huius autem proceden.* &c. vsque ad finem §.

tit. 17. pag. 391. a De officio iudicis. §. quomodo igitur iudex

iudex &c. post med. deleatur a versiculo. *Et Ioannem Oldendorpium &c.* vsque ad versiculum *vide & Petrum Costalium &c.*

pag. eadem. Et paulo post deleatur a versiculo *quibus etiam non inutiliter &c.* vsque ad versiculum *quomodò autem iudex &c.*

ANDREAS Masius.

Ex Andreæ Masij Commentarijs ad Iosue Imperatoris Historiam impress. Antuerp. 1574.

pag. 30. lin. 20. deleantur hæc verba, *non igitur recte a Latino*, vsque ad *exitum periodi*, inclusiue.

pag. 31. lin. 15. delendum hæc verba, *parum ergo plene* vsque ad illa exclusiue *hac enim ea sola.*

pag. 31. lin. 37. deleantur hæc verba, *illud conuerti*, vsque ad illa exclusiue, *& nihil vsitatius.*

pag. 32. lin. 36. deleantur hæc verba, *neque vero hic*, vsque ad illa exclusiue, *atque hanc istorum verborum.*

pag. 43. lin. 19. deleantur hæc verba, *quod enim latinus*, vsque ad illa exclusiue, *verum neque illud.*

pag. 56. lin. 11. vbi non satis considerate latinus videtur interpretatus esse, deleatur *quod ipse sentiret*, exclusiue *fuit ergo vt ego.*

pag. 59. lin. 31. deleantur hæc verba *at vero si sacerdot.* vsque ad illa exclusiue, *cæterum quanta amplissima.*

pag. 66. lin. 6. deleatur *esse autem*, vsque ad illa exclusiue, *atqui aquas.*

pag. 71. lin. 14. deleantur hæc verba, *quare non satis recte.* vsque ad illa exclusiue, *cæterum personæ mutatio.*

Pag. 128. lin. 8. deleantur hæc verba, *qua fronte Catholica Ecclesia*, vsque ad illa exclusiue, *cæterum ponit nobis.*

pag. 139. lin. 43. deleantur hæc verba, *nam furorem*, vsque ad illa exclusiue, *neque vero furor.*

pag. 165. lin. 6. deleantur hæc verba, *ipsa enim quam dixi.* vsque ad illa exclusiue, *sed enim D. Ambros.*

pag. 227. lin. 9. deleantur hæc verba, *quare non recte Latinus*, vsque ad illa exclusiue, *hac terra relicta.*

pag. 229 lin. 14. deleantur hæc verba, *neque vero recte latinus*, vsque ad illa exclusiue, *porro illud*.

pag. 231. lin. 34. deleantur hæc verba, *Latinus nescio qua fretus*, vsque ad illa exclusiue. *quare ego existimare*.

pag. 236. lin. 28. deleantur hæc verba *Latinus enim illic*, vsque ad illa exclusiue, *etiam vt demus illum*.

pag. 241. lin. 36. deleantur hæc verba, *non igitur recte a Latino*, vsque ad illa exclusiue, *neque enim Leuitæ*.

pag. 317. lin. 20. deleantur hæc verba, *neque enim ara, nisi cui sacrificantur dicari debet*, vsque ad illa exclusiue, *audiuerunt inquam*.

pag. 318. lin. 20. deleantur hæc verba. *immo vllos omnium qui gladio*, vsque ad illa exclusiue, *nam etiam nostros*.

pag. 325. lin. 21. deleantur hæc verba, *non ut eam adoremus*, vsque ad illa exclusiue *vt dum*.

pag. 329. lin. 10. deleantur hæc verba *quare non recte Latinus*, vsque ad illa, *eritis igitur*.

pag. 338. lin. 23. deleantur hæc verba, *habet quidem fateor*, vsque ad illa exclusiue, *sed quando sic loquuntur*.

pag. 343. lin. 42. deleantur hæc verba, *ad solam enim vitæ*, vsque ad illa exclusiue, *neque enim solus*.

ANTONIVS de Rampilogis.

Ex Figuris Bibliorum Doct. Theologi Fr. Antonij de Rampilogis, Lugduni apud Guilielmum Rouillium 1561.

In Prologo prope finem habetur *Vt autem quæsita facilius occurrant, fabulam finito libro ordinabo Spiritus sancti gratia adiuuante*, corrigatur, *Vt autem quæsita facilius occurrant, tabulam finito libro ordinabo*, &c. Verbo abstinentia.

Seruus meus diriget me, quæ est figura D, fol. 9. in fine. habetur, *filius eius spiritus est carnalis appetitus*, corrigatur, *filius eius est appetitus*.

Verbo eodem & figura ead. fol. 10. prope finem figuræ habetur.

bet. *Hæc anima Christi sponsa nullatenus ferre debet potenter potestatem super carnem, & carnis appetitus habere*, legatur, *Hæc anima Christi sponsa nullatenus ferre debet carnis appetitum, potestatem habere super ipsam affligat igitur ipsam, &c.*

Verbo eodem, figura ead. fol. eodem. 10. infra initium.

Legitur, *affligat igitur ipsum pane, et aqua pellens a se procul per discensum voluntatis*, corrigatur, *per dissensum voluntatis.*

Verbo Adulatio.

Erat in ore meo dulce tanquam mel, quæ est figura A, paulo post initium, fol. 13. habetur, *dulce est de se audiendi bona audire*, corrigatur, *dulce est, de se bona audire.*

Verbo eodem, & fol. eodem.

Legitur prope finem, *si ergo volumus Sacrificia nostra Deo esse accepta, atque grata, non admisceamus in ipsis adulatoribus mel*, corrigatur, *si ergo volumus Sacrificia nostra Deo esse accepta, atque grata, non admisceamus in ipsis adulationis mel.*

Verbo eodem.

Cum gustasset, noluit bibere, quæ est figura C, prope finem habetur, *per Regem Babilonis subaudi Diabolum, qui puluere arrogantiæ excæcat hominem, et suum captiuum facit, cogit eum saltare hinc inde*, corrigatur, *per Regem Babilonis subaudi Diabolum, qui puluere arrogantiæ excæcat hominem, suum captiuum reddit, & facit eum saltare hinc inde.*

Verbo Apostolus.

Placebit Deo super vitulum nouellum, quæ est figura C. fol. 27. paulo infra initium figuræ, habetur, *sic enim legimus dixisse nos Saluatorem*, corrigatur, *sic enim*

nos legimus dixisse Saluatorem.

Verbo Ascensio.

Via Aquilæ in Cælo, quæ est figura C, prope finem, habetur, *Ampliora recepturi per suam ineffabilem gloriam*, corrigatur *Ampliora recepturi per suam ineffabilem gratiam.*

Verbo eodem.

Venite post me, quæ est figura D, in finem habetur, *funda in te fundamentum humilitatis, et peruenies ad fastigium charitatis*, corrigatur, *funda in te fundamentum humilitatis, & peruenies ad fastigium claritatis.*

Verbo Auaritia.

Simulachra gentium, argentum, & aurum, paulo infra initium, fol. 63. habetur, *Diabolus cognoscens humanum appetitum esse pronum ad simulachra, & ideo latriam*, corrigatur *Diabolus cognoscens humanum appetitum esse pronum ad simulachra, & idolatriam.*

Verbo eodem.

Qui de terra est, de terra loquitur, quæ est figura O, in fine habetur, *si consideremus fratres clarissimi*, legatur *fratres charissimi.*

Verbo eodem fol. 67.

Aquæ multæ, populi multi, quæ est figura N, circa medium, habetur, *percipiet quantum anima in eisdem erat sterilis, & fine bono*, corrigatur *percipiet quantum anima in eisdem erat sterilis, & sine bono.*

Verbo eodem.

Ignis combussit peccatores, quæ est figura R, circa finem, habetur, *sed pro dolor, multis interdictum ignem, atque prohibentes accedentes, non dolorem, sed intolerabilem dederunt fætorem*, corrigatur, *sed prob dolor multi interdictum ignem atque prohibitum accipientes, non odorem, sed intolerabilem dederunt fætorem.*

Ver-

Verbo Beatitudo.

Qui biberit ex hic aqua, quæ est figura B, in fine habetur, *ex gratia largitate peccarum*, corrigatur, *ex gratia largitate peccatorum.*

Verbo eodem.

Inebriabuntur ab vbertate, quæ est figura C, fol. 80. habetur paulo infra initium folij *quia tertio anno Imperij sui, primus annus fuit*, legatur, *quia tertio anno Imperij sui venit, primus annus fuit, &c.*

Verbo eodem fol. 80.

Legitur, *Obseruauit igitur, quod veniret temporis plenitudo, &c. & fugaret peccati emendam*, corrigatur, *& fugaret peccati mendam.*

Verbo Charitas, fol. 92.

De excelso misit ignem, quæ est figura D, prope finem, habetur, *sic ab amore rerum temporalium æternæ vitæ charitas occidit*, corrigatur, *sic ab amore rerum temporalium æternæ vitæ charitas occiditur.*

Verbo eodem, fol. 95.

Non comedetis ex eo crudum quid, quæ est figura E, vbi prope finem legitur, *magis edant, quam nutriunt*, corrigatur, *insipida sunt, nec ducunt ad vitam æternam.*

Verbo eodem, fol. 97.

Ignis ante ipsum præcedit, quæ est figura E, circa medium habetur, *die vero protegebat eos ab æstu*, legatur, *die vero columna nubis protegebat eos ab æstu.*

Verbo caro humana. fol. 98.

Filia Babylonis misera, quæ est figura A, circa medium habetur, *sed habita victoria contra spiritum ei propria caro obuiat cupiens ipsum decipere*, legatur, *sed habita victoria contra Diabolum, caro obuiat spiritum cupiens ipsum decipere.*

Verbo eodem.

Filij alieni mentiti sunt mihi, quæ est figura B, circa finem, fol. 103. habetur, *vt oculi prouideant lacbrymas necessarias ad lauanda peccata, & ad inebriandum Christum*, corrigatur, *vt oculi prouideant lachrymas necessarias ad lauanda peccata, quæ offendunt Christum.*

Verbo eodem.

Deiecit eos dum alleuarentur, quæ est figura C, circa medium fol. 150. habetur, *temperantia, lacbrymis, constrictione*, corrigatur, *temperantia, lacbrymis, contritione.*

Verbo eodem.

Mulier molesta erat adolescenti, quæ est figura E, circa finem, fol. 109. habetur, *& damnatur morte dæmonum*, legatur, *& damnatur damnatione dæmonum.*

Verbo eodem, fol. 110.

Mulier autem pretiosa, quæ est figura F, infra initium habetur, *studeat adiutricem habere*, corrigatur, *studet adiutricem habere.*

Verbo eodem, fol. 118.

Omnia subiecisti sub pedibus eius, quæ est figura I, circa medium, habetur, *& factus est ita*, legatur, *& factum est ita.*

Verbo eodem, figura eadem.

fol. 3. habetur prope initium, *sed sub hominis potestate est illa respuere, atque vitare*, legatur, *sed sub hominis potestate est illa respuere, atque vitare, gratia adiuuante diuina.*

Verbo eodem, figura eadem.

fol. 119. prope initium habetur, *imo si velit homo viriliter dominari, vt rectus iudicat ordo iuris, illa omnia reperiet adiuuamen*, corrigatur, *imo si velit homo viriliter dominari, vt recte expostulat ordo iuris, omnia quæ homini subijciuntur, & a Deo sunt, reperiet sibi adiuuantia.*

Verbo eodem, fol. 121.

Sicut onus graue, quæ est figura L, circa medium habetur, *& multiplici* tri-

tribulatione affixit, corrigatur, *& multiplici tribulatione afflixit.*

Verbo Corpus Christi fol. 125.

Panis cor hominis confirmat, quæ est figura A, circa medium habetur, *Deum iustus fugiens mortem culpæ.* corrigatur, *Deum iustus fugiens mortem culpæ*,

Verbo eodem.

Cor viduæ consolatus sum, quæ est figura C, prope initium, habetur, fol 129. *nec hoc renuere detur*, legatur, *nec hoc renuere debet.*

Verbo eodem fol. 131.

De petra melle saturauit eos, quæ est figura D, initio figuræ habetur, *Dicit, quod intellectus hominis*, legatur, *Dicitur, quod intellectus hominis.*

Verbo eodem, fol. 132. figura eadem.

Circa initium fol. 132. habetur, *certe nullius artificis, & Domini hoc est facere*, corrigatur, *certum nullius artificis, sed Domini est hoc facere.*

Verbo eodem, figura eadem.

fol. 133. initio habetur, *Misericordia Dei occidit seueritatem leoninam iræ Dei, quam ex peccato meruera mus*, legatur, *Misericors Deus deposuit iram, quam ex peccato merueramus.*

Verbo Confessio, fol. 143.

Iuda Rex meus, quæ est figura A, paulo infra initium habetur, *sed quia Rex in nobis mortalis est*, legatur, *sed quia Rex in nobis desinit esse.*

Verbo eodem, fol. 145.

Si acuero vt fulgur gladium meum, quæ est figura B, in fine fol. 145. habetur, *ideo nullum est remedium nisi mulctato peccato pro confusionem clamemus veniam*, corrigatur, *ideo nullum est remedium nisi mulctato peccato per confessionem veniam petamus.*

Ver-

Verbo eodem, fol. 153.

Iniquitatem odio habui, quæ est figura F, circa finem habetur, *veniet tempus quo se cognoscat per confessionem turpissimam*, corrigatur, *veniet tempus, quo se cognoscat per confusionem turpissimam.*

Verbo eodem.

Deus autem non irridetur, quæ est figura G, prope initium, fol. 154. habetur, *multi imputant suis confessionibus*, legatur, *multi putant suis confessionibus.*

Verbo eodem, figura eadem.

Fol. 155. paulo infra initium habetur, *vade sibi*, legatur *vade tibi.*

Verbo Conscientia.

Lamia nudauerunt mammas, quæ est figura E, circa medium, habetur initio fol. 177. *videt se orbatam voluptate, & placere*, corrigatur, *videt se orbatam voluptate, & transire.*

Verbo compunctio.

Aqua expiationis sanctificauit me, quæ est figura F, circa finem, fol. 193. habetur, *studeat per lotionem lachrymarum omnes Sancti sordes detergere*, corrigatur, *studeant per lotionem lachrymarum omnes suos sordes detergere.*

Verbo eodem.

Desiccauit Dominus aquas maris, quæ est figura H, circa medium, habetur, *per Haliam subaudi Christi fidelitatem*, legatur, *per Haliam subaudi Christi fidelem.*

Verbo Diuitia.

Veni in altitudinem maris, quæ est figura E. circa initium fol. 244. habetur, *non habemus transire mare magnum*, legatur, *nos habemus transire mare magnum.*

Verbo Gratia.

Dum lucem habetis, credite in lucem, quæ est figura D, circa medium fol. 335. habetur, *quia nec valet malum culpa fugere, nec potest bonum aliquod operari*, legatur, *quia sine auxilio gratiæ, nec valet malum* cul-

culpæ fugere, nec potest bonum meritorium operari.

Verbo Gratiarum actio. fol. 338.

Primitias omnis laboris eorum quæ est figura B, medium folij habetur, *bis vltimo solo contentatur*, legatur, *hoc vltimo solo contentatur.*

Verbo eodem, figura eadem.

Fol. 139. circa med. habetur, *quod non debet esse molestum nobis hanc portionem dare ei*, corrigatur, *nec debet esse molestum nobis hanc portionem dare ei.*

Verbo Incarnatio.

Cum incaluerit Sol, quæ est figura A, fol. 365, paulo infra initium habetur, *ita eius absentia nostris quandoque exigentibus demeritis, & pro peccatis, nos facit in bonis actibus deficere*, legatur, *ita eius absentia, nostris quandoque exigentibus demeritis, & peccatis nos in bonis actibus deficimus.*

Verbo eodem, figura eadem.

Fol. 365. circa finem folii habetur, *sic spiritualiter ante lucis æternæ aduentum*, &c. legatur, *sic spiritualiter ante lucis æternæ aduentum speratum, & creditum*, &c.

Verbo eodem, figura eadem.

Circa finem folii 367. habetur, *sed personaliter descendens venit quærere*, legatur, *sed personaliter descendens, non mutando locum, sed naturam humanam assumendo, venit quærere.*

Verbo eodem.

Paruulus natus est nobis, quæ est figura B, circa finem, fol. 371. habetur, *sic Sanctus vir furibundus*, corrigatur, *sic factus vir furibundus.*

Verbo eodem.

Adolescens tibi dico surge, quæ est figura C, circa finem, fol. 373. habetur, *singulis suis membris persoluit Deus*, corrigatur, *sin-*

singulis suis membris persoluit Christus.

Verbo eodem.

Peregre profectus est, quæ est figura D, circa initium, fol. 376. habetur, *supposita enim diuina distincta sunt cum suis motionibus*, legatur, *supposita n. diuina distincta sunt cum suis notionibus.*

Verbo eodem, figura eadem.

fol. 379. circa medium habetur *vidit enim Cælestis Pater oculo suæ prædestinationis humanum genus, quando longe distabat adhuc a salute: sed cum per verbum incarnatum*, &c. legatur, *vidit enim Cælestis Pater oculo suæ pietatis humanum genus quando longe distabat a salute, & cum per verbum incarnatum, &c.*

Verbo eodem, figura eadem.

fol. 380. circa medium fol. habetur, *vt intelligas per fratrem illum Angelorum Collegium*, legatur, *vt intelligas per fratrem illum bonorum angelorum Collegium.*

Verbo eodem, figura eadem.

fol. 381. circa finem, habetur *patet igitur magnanimitas istius prodigi fratris* legatur, *patet igitur magnanimitas Cælestis Patris.*

Verbo eodem, fol. 383.

Fontes amari dulcorati sunt, quæ est figura E, versus finem habetur, *neque enim quicquam operari poterat, per quod possunt euadere tartareas potestates*, legatur, *neque enim quicquam operari poterant rationales creaturæ quin saltem in limbum descenderent.*

Verbo, MARIA Virgo.

Sanctificauit Tabernaculum suum altissimus, quæ est figura C, fol. 447. paulo infra initium figuræ habetur *nam pretiosus locus debetur pretioso iucando secundum proportionem, nulla reliquia pretiosior, nul-*

lum

lum tam pretiosum iocale, &c. legatur, *nam pretiosus locus debetur pretioso locando secundum proportionem, nulla reliquia pretiosior, nullum tam pretiosum locale*, &c.

Verbo Mundus, fol. 534.

Confusum est gaudium, quæ est figura G, initio foli 535. habetur, *quoniam compotat houso*. corrigatur, *quoniam cum putat homo.*

Verbo, Passio Christi.

Confusio patris est de filio indisciplinato, quæ est figura M, circa medium, fol. 580. habetur, *qui in corde suo sanctum*, &c. corrigatur, *qui in corde suo tantum.*

Verbo eodem.

fol. 597. circa finem fol. habetur, *vt per me recipias, quod per me lapsum videtur*, corrigatur, *vt per me recipias, quod per me redimendum videtur.*

Verbo Religiosus.

Apparuerunt tres viri, quæ est figura C, circa finem habetur, *quibus, quasi angelicis comparantur*, legatur, *quibus, quasi spiritibus angelicis comparantur.*

Verbo Spiritus Sanctus.

Pueri mei mecum sunt in cubili, quæ est figura *B*, circa initium fol. 772. habetur *Lectus eius, vt dictum est, est conscientia Sancti*, corrigatur, *lectus eius, vt dictum est, est conscientia bona.*

ARNALDVS de Villanoua.

Ex Arnaldi de Villanoua operibus reijciantur seq. tractatus.

fol. 215. liber inscriptus, *Remedia contra maleficia*, cuius initium est, *sunt quidam, qui maleficijs.*

fol. 290. tractatus, cui titulus est, *Expositiones visionum, quæ fiunt in somnijs.* qui incipit, *Philosophantes antiquos.*

fol.

fol. 293. liber *de iudicijs Astronomia*, cuius initium est, *Circa signa vniuersalia.*

fol. 296. libellus, qui inscribitur *Rosarius philosophorum*. cuius initium est, *Iste namque liber vocatur Rosarius.*

fol. 300. liber, cui titulus est, *Nouum lumen*, & incipit; *Intellige ergo dictum Philosophi.*

fol. 301. *tractat. de sigillis*, cuius initium est, *In nomine viui patris.*

fol. 302. liber inscriptus, *Flos florum*, cuius initium est, *scias charissime.*

BEATVS Rhenanus.

Ex annotationib. Beati Rhenani in Tertullianum.

In argumento in librum de carne Christi, paulo post princip. deleantur illa verba, *in hoc libro sunt, quæ euarient a placitis recentiorum Theologorum, vt quod de fratribus loquens dicit* &c. vsque ad illud, *quo vix alium, Christianus Orbis antiquiorem habet.*

In argumento in librum de præscriptionibus aduersus hæreticos, circa medium, deleantur illa verba, *hanc nulli loco affigit.*

In annotationibus in primum librum contra Marcionem num. 10. deleantur illa verba, *& hodie quidam carnibus pisces præferunt.*

In argumento in librum quintum contra eundem, in fine, deleantur illa verba, *porro quod omnibus epistolis excussis, præter eas, quæ sunt ad Titum, &c.* vsque ad finem argumenti.

In argumento libri contra Valentinianos, paulo post princ. deleantur illa verba, *Vide quantum Christianismo semper nocuerit philosophia.*

In annotationib. in librum de Corona militis, paulo ante med. vbi declarat illud Tertulliani verbum, Eucharistiæ Sacramentum, deleantur illa verba, *Conradus Pellicanus, homo miræ sanctitatis, ac eruditionis.*

Ibidem, paulo post in illa Ter-

Tertulliani verba, *oblationes pro defunctis*, deleatur illud, *vnde anniuersariorum sacrorum cum eleemosynis, origo, quæ apud nos perpetua instituuntur*, deleatur etiam similis annotatio marginalis in libro de Monogamia, ex omnibus impressionibus, vbi posita fuerit.

Ibidem num. 9. in illa verba, *conquirendum an in tot Christi mili.* deleatur tota annotatio, vsque ad illa verba, *Apostolos nobis repræsentantes*.

Argumentum libri de Pœnitentia, totum expungatur, nam commodè repurgari non potest.

In annotationibus in eundem librum de Pœnitentia, in fine, deleatur integra annotatio in illa verba, *institutam a Domino exomologesin, sciens*, vsque ad finem.

In argumento libri, *Exortationis ad castitatem*, in medio, deleantur, illa verba, *quamquam veteres omnes, atque adeò Hieronymus ipse, matrimonio parum æqui fuerint, &c.* vsque ad finem argumenti.

in exemplari Basileæ, apud Frobennium, impresso anno 1528. in argumento, *libri de præscriptionibus hæretic.* deleantur illa verba, *ex hoc libro facile liquebit lectori, qui non sit omnino stupidus*, & quæ sequuntur, vsque ad finem.

Ex libro quarto aduersus Marcionem, statim post num 50. vel 51. (propter varias impressiones) deleantur illa verba, *Baptisma, & Eucharistia, duo Sacramenta primitiuæ Ecclesiæ.*

fol. 596. corr. in marg. *pro origo*, ponatur, *antiquitas*, Non enim sancta, & salubris anniuersariorum consuetudo Tertulliani primum temporibus nata fuit, sed ab Apostolis acceptam consuetudinem, vt nos ita, & illa secula frequentarunt.

BENEDICTI Ariæ Montani.

Corrigenda in Commentario Benedicti Ariæ Montani in Isaiam, Paginæ citatæ respondent Editioni Antuerpianæ, Anni 1599. in 4.

Cap. 1. pag. 43. super illa

verba Isaiæ, *quo mihi multitudinem victimarum vestrarum*, deleantur verba sequentia, *Neque enim nos illud sacrificium offerimus; sed illud ipsum Christi representamus, & referimus incruento (vt dicitur) modo repetimus id, quod Christus cruentum obtulit.*

Cap. 1. pag. 52. super illa verba Isaiæ, *si fuerint peccata vestra, sicut coccinum*, deleantur triginta versiculi ab illis verbis, *neque enim ante Christi mortem, & resurrectionem vllus homo à peccati corpore, &c.* vsque ad illa inclusiuè, *sine qua simplicitate non intrabimus in Regnum Cœlorum.*

Cap. 9. pag. 228. super illa verba, *Princeps pacis*, deleantur verba sequentia, *pax etiam inter carnem, & spiritum conciliata.*

Cap. 32. pag. 729. super illa verba, *Cultus iustitiæ silentium*, deleantur illa verba: *sed in hac hominum conditione, &c.* vsque ad illa inclusiuè, *vsus expolitione vates declarat.*

Corrigenda in Commentarijs Benedicti Ariæ Montani in Prophetas minores. Citantur Paginæ ex Editione Antuerpiana 1571. in fol.

Cap. 10. Oseæ, pag. 173. super illa verba, *seminate vobis ad iustitiam*, deleantur verba illa, *verum enimuerò tantum hoc, tanquàm admirabile donum, &c.* vsque ad illa, *qui vtinam aliquando ad veritatem dirigantur*, inclusiuè.

Ibidem pag. 174. deleantur illa verba, *nullam igitur occasionem, &c.* vsque ad illa inclusiuè, *per Christum suo tempore afferendam.*

Cap. 14. pag. 212. super illa verba, *Vocantibus medebor, amaboque hos libenter*, deleantur illa verba, *Igitur cum primum hortantem Israelitas vatem &c.* vsque ad illa inclusiuè, *Deus ipse in se recipit.*

Cap. 2. Ioelis, pag. 253. super illa verba, *& eum, qui ab Aquilone est*, deleantur illa verba, *in Hebræis verò*

rò mysterijs, *&c.* vsque ad illa inclusiuè, *grandis est sermo*, *& ad dicendum interpretabilis.*

Cap. 2. Zachariæ, pag. 789. super illa verba, *& possidebit Dominus Judam*, deleantur illa verba, *Is vero populus Hierusalem*, *&c.* vsque ad illa inclusiuè, *ad præclaras gerendas*, *agendasque res adderet.*

Pag. 790. super illa verba, *Et eliget adhuc Hierusalem*, deleantur illa verba, *qualis verò eorum hominum*, *qui hac Sancta Ciuitate donati*, vsque ad illa inclusiuè, *quamuis inuiti*, *tamen ob breuitatis studium prætermittimus*, id est, deleatur tota pagina, vsque ad finem capitis.

Cap. 4. pag. 799. super illa verba, *& lampas eius*, deleantur illa verba, *id quod antiquis temporibus*, vsque ad illa, *vt exhiberet immaculatam Deo.*

Cap. 1. Malachiæ, pag. 935. super illa verba, *ab ortu enim solis*, *vsque ad occasum*, deleantur illa verba, *at verò cæteras gentes non legis*, *&c.* vsque ad illa inclusiuè, *purum munus offerretur*, sunt hoc loco delendi supra centum versus, siue lineæ.

Corrigenda in elucidationib. B. Ariæ Montani in quatuor Euangelia, & Acta Apostolorum. Paginæ citantur ex editione Antuerpiana, in quarto, 1575.

Cap. 1. Matthæi, pagina 1. deleatur tota prima annotatio, quæ incipit, *in hoc capite exponitur IEsu Christi genealogia*, & finitur illis verbis, *ex familia Dauid secundum carnem*, *sine patre humano genitus.*

Pag. 2. numer. 16. litera A, deleantur illa verba, *adoptione*, *& affinitate*, *quæ Hebræis dicitur* יבמה.

Pag. eadem, num. 20. litera H, deleantur illa verba, *non genitum*, *sed natum.*

Cap. 5. Matthæi, pag. 12. n. 28. lit. a, deleantur illa verba, *concupiscentiam antiqui, &c.* vsque ad illa, inclusiuè, *& rationi subijciant.*

Cap. 6. Matthæi, num. 1. pag. 14. lit. b, deleantur illa verba, *Duplex est iustitia, comparata, & accepta. de vtroque genere alias disseruimus, in prioris ratione omnia opera continentur Deo grata, & probata, in quibus.*

Cap. eodem, pag. 17. num. 33. lit. D. deleantur illa verba, *nam duplex est iustitia, &c.* vsque ad illa, *& hoc non ex vobis, donum enim Dei est.*

Cap. 11. Matth. num. 28. lit. I. pag. 34. deleantur illa verba, *venite ad me omnes, qui vestrarum culparum, &c.* vsque ad illa, *qui liberantur a lege peccati, & mortis.*

Cap. 19. Matth. num. 28. lit. E, pag. 65. deleantur illa verba *cognouerunt autem in regeneratione, cum regenerati re, et effectu,* & vsque ad illa, *& nobis erit alias fusius explicanda, Deo id prosperiente.*

Cap. eodem, num. 30. litera F, pag. 66. deleantur illa verba, *multi erunt primi, hunc locum &c.* vsque ad finem annotationis.

Cap. 1. Luc. num. 72. lit. k, pag. 183. deleantur illa verba, *& corpore peccati*, & paulo post, deleantur illa, *idque donum certum, perpetuumque nobis sit, ipso auctore, omnibus diebus nostris, in hac vita, & in futura, æterna duratione.*

Cap. 12. Luc. num. 10. lit. E, p. 229. deleantur illa verba *alij autem accepta à Spiritu sancto virtute, & reuelatione, illum filium Dei credunt esse longè præstantius, quàm illi priores, quia adiuti dono diuino habent testimonium Dei in se.*

Cap. 22. Luc. num. 19. lit. G, pag. 263. deleantur illa verba, *& corpus etiam mysticum à me susceptum, &c.* vsque ad illa, *& tamen non proderit hoc omnibus vobis, quia ecce manus tradentis me, &c.*

Cap.

Cap. 16. Ioannis num. 26. lit. F, p. 341. deleantur illa verba, *qui a patre procedit, non de processione personali, &c.* vsque ad illa, *qui est summus auctor totius huius consilij, & expeditionis.*

Cap. 19. Actorum. num. 2. lit. C, p. 427. deleantur illa verba, *nullis verò ex experimento, antequam Christus esset glorificatus.*

Cap. 28. Actorum, num. 28. lit. C, p. 461. deleantur illa verba, *& corpote peccati.*

Corrigenda in elucidationibus B. Ariæ Montani in omnia SS. Apostolorum scripta, & in Apocalypsim. Paginæ citantur ex editione Antuerpiana anni 1588. in quarto.

In disput. de Christi IEsu veritate, p. 17. deleantur illa verba, *neque verò signa hæc, & veri Christi argumenta, &c.* vsque ad illa, *sancti eritis mihi, quoniam ego sanctus sum.*

Ibidem, pag. 20. deleantur illa verba, quæ habentur paulo ante finem paginæ, *& super omnem humani aleam constituti.*

Ibidem, pag. 22. prope finem. deleantur illa verba, *nam illius morte vetus ille homo, cuius culpa in nos translata multorum sine fine malorum causa fuerat, est extinctus, & omnium nominum debitum est retribubutum.*

Fortasse etiam tota hæc disputatio tolli posset, quia magna ex parte consumitur in demonstranda gratia noui Testamenti, qua fingitur fomes peccati in electis planè extingui.

Epist. ad Colossenses cap. 2. num. 14. pagin. 250. deleantur duo illa verba, *peccatique corpus.*

Epist. prioris ad Thessalonicens. cap. 5, num, 23. pag. 264. deleantur illa verba, *humanum illud extinguens bellum, quo caro concupiscit aduersus spiritum, & spiritus aduersus carnem: atque diuisionem, dissidium, & pugnantiam illam singulari dono, ac benefi-*

gio componens, ita, vt ima summis concordent.

Epist. ad Hæbreos, cap. 9. num. 9. pag. 330. deleantur illa, *auferendo non solum peccata, ex corpore peccati tanquam membra deducta, sed ipsum peccati corpus.*

Ibidem, capit. 10. numero 2. pag. 334. deleantur illa, *semel mundati à peccati corpore secundum conscientiam, quòd non ita ipsis contingere confessio annua manifestat.*

Epist. posterioris B. Petri, c. 1. num. 1. pag. 388. deleantur illa, *apud Ecclesiam Dei, cuius duo in vniuersum primi status sunt, &c.* vsque ad illa, *ad cæterorum ædificationem hortatur.*

Epist. 1. Ioannis, cap. 3. num. 4. pag. 408. deleantur illa, *in huius Apostoli sermone iniquitas id significat, &c.* vsque ad illa, *qui verè iam sunt filij Dei.*

Ibidem, capit. 4. numero 1. pag. 411. deleantur illa, *spiritus sanctificationis antiquis non fuit exhibitus, quia nondum Christus fuerat glorificatus, ideo, nec tunc quidem spiritus malus extitit, qui sanctificationem ementiretur.*

Explicatio Apocalypsis tota fortasse tollenda esset, quia refert omnia misteria ad triplicem essentiam, diuinam, humanam integram, & humanam corruptam, quæ sunt omnia noua, & periculosa.

Corrigenda in Libro Generationis, & Regenerationis Adam, edito à B. Ario Montano, Antuerpiæ 1593. in 4.

Libro 2. capitulo 4. pagina 91. deleantur illa verba, *tentare quidem illa solent concupiscentiæ impetu cæco, & repentino, qui, si fortiter reprimatur, vincetur demum, & domabitur, præsente Dei gratia, &c.* vsque ad illa, *opportunum studium ponere neglexerit.*

Eadem

Ead. pag. paulò infra, deleantur illa, *quanquam verò homo interioris partis virtute exteriori portioni, &c.* vsque ad illa, *tantum in me auxilium tuum.*

Pagina 92. deleantur illa verba in fine paginæ, *metuens interim, & cognoscens, non vitari se modo, sed reprimi, & pelli, ac subigi posse.*

Lib. 4. cap. 1. pag. 202. sub finem paginæ, deleantur illa, *atque hæc haud dubie ratio fuit, &c.* vsque ad illa verba, pag. 205. *ambulauit Henoch cum Deo.*

Lib. 4. c. 2. pag. 207. deleantur illa, *& inferiore nihil pugnante, aut aduerti quidquam agente.*

Eodem capite, pag. 208, in fine paginæ, deleantur illa, *atqui lex eadem quæ homini suam imbecillitatem, &c.* vsque ad illa, *tempus consignatum tradi.*

Lib. 6. cap. 9. pag. 327. deleantur illa, *verum enimuerò eiusdem viri exemplo, &c.* vsque ad illa, *cum ijs, qui spiritu Dei aguntur, communicatas legimus.*

Lib. 7. c. 23. p. 497. deleantur illa, *susceptum, tibique aptatum totius humani generis corpus Deo Patri commendaturus primum, deinde in sacrificium vna secum deuoturus.*

Quoniam fieri non potuit, vt omnina omnino loca notarentur, quæ expungenda essent, visum est hic adiungere propositiones nouas atque erroneas huius auctoris, vt vbicunque in libris eius lectori fortè occurrent, expungantur.

Prima propositio, Gratia duplex est, altera comparata, altera accepta.

Secunda, gratia comparata communis fuit Patribus Testamenti veteris, & noui, accepta autem propria est Euangelij.

Tertia, gratia comparata non erat iustitia inhæren. sed imputatiua.

Quarta, gratia accepta extinguit omnino fomitem peccati.

Quinta, omnis, qui benè vtitur gratia comparata, perueniet ad acceptam.

Sexta, gratia accepta est iustitia inhærens, & quæ faciet filios Dei.

Septima, omnis motus concupiscentia est peccatum, quia posset homo, si vellet, extinguere concupiscentiam.

BIBLIA Roberti Stephani.

Christiane Lector,

Obseruauit Genebrardus, & in Chronographia, & super Origenem, quod ea versio, seu Paraphrasis, quæ circumfertur sub Francisci Vatabli nomine, aut Vatabli non est, viri alioquin doctissimi, & verè catholici: sed quorundam prauorum discipulorum eius, qui eam à Roberto Stephano Religionis Catholicæ desertore imprimi fecerunt, vel testante Theodoro Beza in Iconibus, Leo Iudæ Eluetius eiusdem auctor fuit, vel certè, si Vatabli est, Caluiniani hæretici errores plerosque inseruerunt. Quapropter ab eius lectione abstinendum iudicamus, & sumendum esse codicem, qui anno Domini 1584. Salmanticæ impressus fuit apud Gasparem Portonarum, hoc Titulo: *Biblia Sacra cum duplici translatione, & Scolijs, Francisci Vatabli, nunc denuò a plurimis, quibus scatebant erroribus, &c.* Curauimus tamen annectere hic censuram eius, ad commodum illorum, penes quos reperiuntur Biblia Roberti Stephani dicta.

Ex Biblijs Roberti Stephani.

Cum duplici Textu, & annotationibus Vatabli.

Post Bibliorum titulum versa pagina, tota deleatur fol. à principio 4. totus Index deleatur, cui titulus est, *Index alter, in quo itidem noui instrumenti testimonia ex veteri excerpta annotauimus.*

Inter Prologos Bibliorum, qui initio præfiguntur, deleatur argumentum in lib. Iob. præsertim ab illis verbis, *In hoc vero libro hæc quæstio tractatur, an ne etiam probis a Deo malum accidat, &c.* vsque ad finem.

GE-

GENESIS.

Cap. 6. num. 11. deleatur illud, *Ista est historia de Noe, quem iustum fuisse per fidem pronunciat*, Paulus ad Hæbreos 11, *quòd Deo prædicenti diluuium credidisset. Eundem vocat Petrus iustitiæ præconem*, 2. Petri 2.

Cap. 14. num. 14. deleatur illud, *Benedixitque illi subaudi Deo, id est gratias illi egit de victoria data Abrahæ.*

Cap. 15. num. 4. deleatur illud, *huius tuæ fidei.*

Eodem cap. num. 13. deleantur illa verba, *& reputauit ei illam ad iustitiam illam sub fiduciam, id est ob eam credulitatem, quia credidit Deo, liberos promittenti, iustus apud Deum habitus est.*

Eod. cap. ad marg. lit. B, deleatur illud, *Abraham fide iustus.*

EXODVS.

Cap. 18. ad marg. lit. C, deleantur illa verba, *Moyses secundum leges Dei iudicat lites populi.*

Cap. 20. num. 23. deleatur tota annotatio.

LEVITICVS.

Cap. 5. num. 18. deleatur illud, *tristitia comes est peccati, & peccatoris oratio Deo placere nequit.*

Eod. cap. num. 28. deleatur illud, *Declarabit eum emundatum à peccatis.*

Cap. 10. num. 31. deleatur illud, *id est remissam declaretis.*

Cap. 17. ad. marg. paulò ante lit. B, deleatur illud, *Sacrificia damnat, quæ non fiunt ad ostium tabernaculi fœderis.*

Cap. 21. ad marg. paulo ante lit. B, deleatur illud. *Sacerdos non intersit mortuorum exequijs.*

Cap. 26. ad marg. paulò ante lit. B, deleatur illud, *sculptilia probibet fieri.*

Eod. cap. ad marg. lit. G, deleatur illud, *promissionis suæ memor Deus parcit populo confitenti peccata.*

NVMERI.

Cap. 11. ad marg. lit. B, deleatur illud, *& infidelitas.*

Eodem cap. ad marg. lit. E, deleatur illud, *infidelitas.*

Cap. 23. num. 26. deleatur illud, *non aspexit iniquitatem in Iacob, nec vidit calumniam, &c. id est, Dominus peccatum Israeli non imputat propter fidem, peccat quidem fidelis, sed statim condonatur ei peccatum.*

DEVTERONOMIVM.

Cap. 4. ad marginem litera C, deleatur illud, *Dehortatio à quacunque similitudine adoranda.*

Eodem cap. ad marginem litera D, deleatur illud, *Imagines ne fiant, quæ adorentur.*

Eod. cap. num. 24. deleantur illa verba, *Corrumpatis subaudi vos, & faciatis vobis sculptile aliquod, aut similitudinem cuiuscunque simulacri, hoc est, Imaginem, &c. vel ne forte corrupti faciatis &c.*

Cap. 7. ad marg. lit. D, deleatur illud, *Sculptilia, siue Imagines.*

Cap. 9. ad marginem ante lit. B, deleantur illa verba, *non propter iustitiam, et equitatem cordis tribuit quidquam Deus hominibus.*

Et paulò inferius ad marginem deleatur illud, *iustitia hominum.*

Cap. 11. ad marginem litera D, deleantur illa verba, *Benedictio obedientibus verbo Dei: maledictionem credentibus.*

Cap. 13. ad marginem ante literam B, deleatur illud, *Pseudopropheta miraculis à verbo Dei abducens.*

Eodem Cap. paulò inferius deleatur illud, *Miraculis tentat fidem nostram Deus.*

Eodem Cap. ad marg. lit. B, deleatur illud, *occidendus, qui à fide, & fiducia in Deum abducere tentet, etiam si sit vxor.*

Eodem.

Eodem Cap. ad marginem litera C, deleatur illud, *Ciuitatem à fiducia in Deum abductam iubet ipse Deus comburere, et habitores occidere.*

Cap. 15. ad marginem paulò ante literam B, deleantur illa verba, *alendi pauperes, nec permittendum vt mendicent.*

Eodem Cap. num. 23. deleatur illud. *quia apud Iudæos nulli erant mendici publici.*

Cap. 17. in ipso textu nouæ editionis, numer 12. deleantur illa verba, *in actionibus iudicialibus.*

Cap. 18. ad marginem litera D, deleatur, illud, *Propheta aliud, quàm verbum Dei prædicans, interficiendus.*

IOSVE.

Cap. 1. nume. 10. deleatur illud, *ire ad dexteram est addere verbo Dei.*

REGVM primo.

Cap. 2. nume. 7. deleantur illa verba, *Vel nullus est, &c. quasi dicat, nullus alius coli debet, præter Dominum: nam est clementissimus, &c.*

Eodem capit. nume. 8. deleatur illud. *qui pro salute inuocandus sit.*

Capit. 7. nume. 7. deleantur illa verba, *Doctus inter Hebræos dicit hanc haustionem, & effusionem aquæ fuisse in signum fidei remissionis peccatorum dicentes, euanescant peccata nostra, vt hac aqua,* dele, *peccata nostra. Alius inter eos in signum humiliationis inquit.*

Eodem

Eodem cap. & num. vbi legitur, *resipiscentes*, legendum est, *pœnitentes.*

Eod. cap. ad marg. paulo ante lit. B. deleantur illa verba, *seruiendum soli Deo.*

Cap. 12. litera D, ad marginem, deleatur illud, *propter promissiones suas parcit Deus.*

Cap. 17. litera D, ad marginem, deleatur illud, *Dauidis fides, & Saulis diffidentia.*

REG. ij.

Cap. 7. ad marg. paulò ante lit. B. deleantur illa verba, *nihil vult Deus agi sine verbo suo.*

REG. iij.

Cap. 8. in ipso textu, nume. 96. deleatur illud, *reuocauerintque ad cor suum in terra in quam captiui abducti sunt, si inquam resipuerint.*

Cap. 22. ad marginem litera C, deleatur illud, *Deus opera Pseudoprophetarum, seducit interdum eos, qui verbum eius oderunt.*

REG. iiij.

Cap. 2. num. 23. deleatur illud, *id est in sinum Abraha &c.* vsque ad finem annotationis.

Cap. 20. ad marginem litera B, deleatur illud, *propter se, & promissa saluat Deus.*

PARALIPOM. j.

Cap. 5. ad marginem litera C, deleatur illud, *orantes in fide dum praliantur vincunt Agarenos.*

Cap. 17. paulò ante lit. B, deleantur ex marg. illa verba, *sine verbo suo nihil vult agi Deus.*

PARALIPOM. ij.

Cap. 6. num. 57. deleantur illa verba, *Id est, meminerint se peccasse.*

Cap. 18. ad marginem litera E, deleantur illa verba, *Deus per spiritus erroris in ore Pseudoprophetarum seducit interdum eos, qui verbum suum oderunt.*

ESDRÆ j.

Cap. 10. num. 33. deleatur illud, *q. d. Donec proposita resipiscentia nostra, vel per resipiscentiam nostram, placemus Dominum iratum in nos.*

LI-

LIBER IOB.

Cap. 3. num. 19. deleatur illud, *Putabat mortem esse finem malorum, iuxta vulgi opinionem.*

Cap. 5. num. 14. vbi legitur, *hortatur eum ad resipiscentiam*, dicatur, *ad pœnitentiam.*

Cap. 7. num. 16. vbi legitur, *quæ est mihi vice custodiæ verba impatientis*, dicatur, *quæ est mihi vice custodiæ tanquam impatientis.*

Cap. 8. ad marginem ante literam B, vbi legitur, *& resipiscentiam reuocare*, legendum est, *& pœnitentiam reuocare.*

Eod. cap. litera B, vbi legitur, *primum argumentum resipiscentium*, dicatur, *pœnitentium.*

Cap. 9. ante literam B, ad marginem deleatur illud, *Comparatus Iob iustitiæ Dei comparatione hominis iustitiam nullam declarat.*

Eodem cap. ad marginem litera D, deleatur illud, *rursus ostendit neminem posse, iudicante Domino iustificari.*

Cap. 12. num. 9. deleatur illud, *senum auctoritatem esse Sacrosanctam, modo consentiat cum iudicio spiritus.*

Cap. 13. ad marginem litera C, deleantur illa verba, *agnoscentibus peccata sua salus promittitur, hypocritis verò condemnatio.*

Cap. 15. num. 14. deleatur illud, *q. d. qui fieri potest, vt coram Deo purus sit homo? probat nullum hominem esse purum.*

Eod. cap. num. 15. deleatur illud, *adeo, vt, si cum Deo conferantur, sint impij.*

Cap. 22. num. 1. vbi legitur, *ad resipiscentiam hortatur*, dicatur, *ad pœnitentiam.*

Cap. 25. ad marg. del. illa verba, *Baldad probat, coram Deo neminem esse mundum.*

Cap. 28. num. 16. deleantur illa verba, *sita in sola in Deum fiducia.*

PSALMOR. LIBER.

Psal. 1. ad marg. deleatur illud, *Impiorum, & infidelium interitus.*

Psal. 14. ad marg. del. illud,

Qui

Quibus oporteat esse moribus præditos veros Cælorum ciues, & Ecclesiæ Dei municipes.

Psal. 15. in ipso contextu nouæ editionis deleatur versus penultimus, qui incipit, *Nec enim deseres animam meam apud sepulchrum.*

Psalm. 18. ad marginem litera B, deleatur illud, *Puritas Christi, quæ & nostra facta est.*

Ps. 27. ad marg. lit. D. del. illud, *Salutis certi.*

Ps. 31. ad marg. deleatur illud, *Qui beati, & iusti.* Ioan. 4. A.

Psal. 33. lit. B, ad marg. del. illud, *Spes in Deum.*

Eodem Ps. lit. C, del. illud, *Spes in Deo.*

Psal. 34. ad marginem litera D, deleantur illa verba, *Iustitia Dei.*

Psal. 36. ad marg. lit. C, del. illud, *Deus Dux & Rector fidelium.*

Eod. Psal. inferius del. illud, *Fideles non reliquuntur à Deo.*

Eod. Psalm. del. illa verba, *Exortatio ad opera fidei.*

Psal. 38. ad marg. del. illa verba, *Deo fidit.*

Eod. Psal. inferius deleatur illud, *orat peccata condonari sibi.*

Psal. 39. litera B, ad marg. del. illa verba, *Christus hostia pro peccatis nostris.*

Eod. Psal. lit. C, deleatur illud, *Iustitiam qua peccator iustificatur, & misericordiam prædicauit Christus.*

Eod. Psal. paulò inferius ad marginem deleantur illa verba, *Christus afflictus putat se derelictum à Patre.*

Psal. 68. ad marg. lit. B, del. illa verba, *irrisiones Christo facta.*

Psal. 71. ad marg. deleatur illud, *peccata agnoscentem liberat Christus.*

Psal. 80. ad marg. lit. B, del. illa verba, *qui Deo credit, in nullo alio fidit.*

Psal. 88. ad marg. lit. E, del. illud, *peccatores punit saluaturus quidem Deus: sed tantum propter suam misericordiam.*

Psal.

Psal. 90. ad marginem deleatur illud, *canit quam tutus agat, liberque malis vniuersis, quæ Deo se sola fide commiserit.*

Psal. 95. num. 5. deleantur illa verba, *hoc tempore reuelati Euangelij.*

Psal. 98. ad marg. del. illa verba, *peccator Sanctorum propitius Deus, etsi ea quandoque vlciscatur.*

Psal. 124. à marg. del. illud, *Deus fidentes sibi nunquam derelinquit.*

Psal. 125. ad marg. del. illud, *Fideles sequitur Crux, ducens ad gloriam.*

Psal. 127. ad marg. deleantur illa verba, *in laboribus manuum.*

PROVERB. LIB.

Cap. 1. num. 5. deleatur illud, *id est fides iustificans.*

Cap. 5. ad marg. lit. C, deleatur illud, *proprijs laboribus vult nos iuuare, eosque alijs impertiri.*

Cap. 9. num. 7. del. illa verba, *& de iusto per fidem.*

Cap. 13. num. 10. del. illa verba, *hoc est bonis fidei.*

Cap. 16. num. 27. deleatur illud *De labore manuum loquitur, qui omnibus hominibus impositus est, vt sudore vultus acquirant necessaria vitæ.*

Cap. 21. num. 11. del. illa verba, *peruertit, subaudi Deus.*

Eod. Cap. & num. paulò inferius del. illud, *quia Dominus peruertit impios, vt malè pereant.*

ECCLESIASTES.

Cap. 1. num. 17. del. illa verba, *hac propositione damnat opera hominis, sine gratia.*

Cap. 5. num. 6. deleatur illud, *dicit aut opus, quia per infidelitatem omnia nostra operâ coram Deo sunt peccata.*

Eod. Cap. num. 12. del. illa verba, *& conuenit Dei mandato, in sudore vultus tui vesceris pane,* ita Chaldea Paraphrasis.

Cap. 9. ad marginem ante lit. B, deleatur illud, *per iustitiam operum nescit homo amore, an odio dignus sit.*

Eod. cap. num. 8. deleatur illud, *partem, id est, non sunt par.*

participes eorum, quæ fiunt in hoc mundo.

Eod. cap. num. 9. deleatur illud, *ex quo scilicet recessisti à iudicio carnis, ad iudicium spiritus, ex quo recepisti eum per fidem.*

Eod. cap. num. 15. ad fin. del. illud, *quæ stulta est.*

Cap. 11. ad marginem litera B, deleantur illa verba, *omnia committenda diuinæ prouidentiæ.*

CANT. CANT.

Cap. 1. num. 1. deleantur illa verba, *nam schemate amatoris carminis*, vt Psalm. 44. *quo dotes Salomonis, & filiæ Pharaonis celebrantur, eorumque mutuus amor, & legitima coniunctio.*

Eod. cap. num. 29. del. illa verba, *quamdiu fuit Christus in Ecclesia, fides Ecclesiæ dedit odorem suum.*

Cap. 2. num. 9. deleatur illud, *dicit se infirmam dilectionem, vt infirmus fide dicitur: præcipue cupit ab ipso sponso erigi.*

Eod. cap. nu. 23. del. illa verba, *vel imbres euanuerunt, & abierunt, vacat sibi, id est terrores, & hominum traditiones.*

Cap. 3. num. 2. deleantur illa verba, *sola gratia inuenitur Christus, non opera hominis.*

Eodem. cap. num. 15. deleantur illa verba, *vt autem operimentum, siue cœlum lecti tegit eos, qui in lecto sunt, ita & sanguis Christi nos tegit.*

Cap. 4. num. 4. deleantur illa verba, *perdentes intelligit fidem, & per fidem omnes æqualiter. Nam omnes sumus per fidem filij, & ea fides nunquam abortit, id est bona semper facit opera.*

Cap. 6. num. 12. deleatur illud, *fidem comparat omnibus parientibus gemellos vnico partu, vt ostendat fidem semper exire in bona opera.*

SAPIENTIA.

Cap. 1. num. 1. deleantur illa verba, *vel fidem eius non deserentibus.*

deleatur illud, *de casta generatione fidelium.*

Eod. cap. num. del. illa verba, *securitate donarit.*

ISAIAS.

Cap. 2. ad marginem ante literam B, deleatur illud, *Ecclesia non contendit.*

Cap. 3. ad marginem litera C, deleantur illa verba, *auaritia Sacerdotum, & Principum.*

Cap. 6. num. 18. deleatur illud, *præmisit autem alia, quia Scriptura sacra nullam habet rationem ordinis.*

Cap. 8. ad marginem litera C, deleatur illud, *fiducia in Deo, non in humano auxilio.*

Eodem capit. ad marginem lit. D, deleantur illa verba, *verbum Dei interrogandum, quod sequamur.*

Cap. 10. ad marginem litera E, deleatur illud, *Iudæi post percussum Assirium soli Deo confidentes.*

Cap. 25. ad marginem litera C, deleantur illa verba, *Fideles, impijs Iudæis mulctatis, quamuis inuoluti sint multis malis, seruabuntur per Christum.*

Cap. 26. num. 2. del. illa verba, *q. d. qui sunt in Ecclesia, immunes sunt ab omni periculo.*

Eod. cap. num. 16. vbi legitur, *Tunc dant operam iustitiæ & resipiscentiæ*, dicatur, *tunc dant operam iustitiæ, & pœnitentiæ.*

Eodem cap. ad marginem lit. C, deleantur illa verba, *pax fidelibus.*

Cap. 28. ad marginem litera D. deleantur illa verba, *Christus credentibus salus.*

Cap. 30. ad marginem ante literam B, deleantur illa verba, *In Iudæos, qui spretis Dei consilijs suæ prudentiæ innitebantur, in creaturis spem habentes contra Sennacherib.*

Cap. 35. ad marginem ante literam B, deleatur illud, *lætitia, & consolatio promittitur credentibus in Christum.*

Cap. 43. ad marginem, litera B. deleantur illa verba, *& Idola vana, ideoque sibi soli fidendum*

D Eod.

Eodem capit. A, margin. litera D, deleatur illud, *nulla in nobis iustitia.*

Cap. 51. ad marginem litera C, deleantur illa verba, *aufert timorem humanum à fidelibus.*

Cap. 53. ad marg. lit. D, deleatur illud, *iustitia nostra Christus.*

Eod. cap. num. 16. deleatur tota annotatio, cuius initium est, *seculum eius.*

Cap. 56. num. 23. vbi legitur, *Episcoporum vox, & doctorum*, dicatur, *aliquorum malorum Episcoporum vox, & doctorum.*

Eodem capit. ad marginem, litera D, deleatur illud, *inuehitur in Episcoporum impietatem.*

Cap. 58. ad marginem, litera B, deleatur illud, *Instigat prædicatores, vt liberè hypocrisim humanorum operum redarguant: murmurant hypocritæ ieiunium impiorum, & ieiunium Dei.*

Capit. 59. ad marginem litera C, deleantur illa verba, *confessio peccatorum. Mundo impietatibus abundanti, memor misericordiæ suæ, Deus parcit.*

Cap. 63. numero 5. deleatur *ego sum is, qui nuper prædicabam, cum viuerem in mundo, iustitiam, & eam quidem, quæ est per fidem in me.*

Eod. cap. num. 29. deleatur illud, *subaudi, neque eas ostendis, vt nos liberes.*

Capit. 64. ad marginem litera B, deleatur illud, *omnes peccatores.*

Capit. 66. ad marginem ante literam B, deleatur illud, *non in manufactis templis habitat Deus, Sacrificia reijcit, quæ absque misericordia, & fide.*

Eod. cap. num. 49. del. illa verba, *in Sacerdotes, id est, qui se ipsos offerent mihi, vt olim apud Israelitas, Sacerdotes, & Leuitæ oblationes offerebant.*

Eodem capit. numero 54. ad finem, deleatur illud, *templi hic nulla fit mentio, quod tempore Christi loca omnia futura erant orationi oportuna.*

HIEREMIAS.

Cap. 7. ad marg. ante literam B, deleantur illa verba, *iubetur Hieremias annunciare*

tiare

tiare populo verbum Domini, confidenti in externo templi cultu, nihil iuuante.

Capit. 8. ad marginem litera B, deleatur illud, *inuitat eum Dominus ad resipiscentiam, peccata eius enumerans.*

Cap. 26. ad marg. ante lit. B. vbi legitur, *ad resipiscentiam*, dicatur *ad pœnitentiam.*

Cap. 31. ad marg. lit. F, del. illud, *omnes in peccato morientur.*

Eod. cap. num. 63. in fine deleatur illud, *fœdus nouum, &c.* vsque ad finem annotationis.

Cap. 51. num. 14. deleatur illud, *contra suam sententiam nos tanquam iustos absoluet:* opere *externo comprobabit fiduciam, quam in eo habemus, hoc est restituendo nos in libertatem pristinam, &c.* vsque ad finem totius annotationis.

BARVCH.

Cap. 2. ad marg. lit. B, del. illud, *Christianorum confessio.*

EZECHIEL.

Ca. 1. nu. 21. del. illa verba, *oportet enim opera fidem &c.* vsque ad fin. annot.

Eod. cap. nu. 46. deleatur illud, *oculi prudentia &c.* vsque ad illa verba, *quare vbique animaduersione opus est,*

Capit. 14. ad marginem ante literam B, deleatur illud, *contemptores verbi sui decipit interdum Dominus per Pseudoprophetas.*

Eodem capit. ad marginem litera D, deleatur illud, *iusti non liberabunt impios è malis immissis, sed ipsi iusti tantum propter iustitiam suam liberabuntur.*

Cap. 18. ad marg. lit. E, del. illud, *resipiscenti salus promittitur.*

Cap. 28. num. 28. deleatur illud, *qui Sabbathum obseruat sanctificat.*

Eod. cap. num. 31. vbi legitur, *quas Dominus pergentes imposuit*, dicatur, *quas Dominus pergentes imponi permisit.*

Capit. 33. ad marginem ante literam B, deleatur illud,

Admonet suos, vt vatibus credant, docens interim, quod sit officium Episcopi, & subditi: cum exortatione ad resipiscentiam.

Eod. cap. ad marginem, litera C, deleantur illa verba, *vt iusto, si ad peccandum se addixerit, nihil prosunt priores iustitiæ, ita impio resipiscenti non imputantur ante acta peccata.*

DANIEL.

Cap. 3. ad marginem, litera C, deleantur illa verba, *fide in Deum liberantur Sidrach, Misach, & Abdenago ab igne.*

Cap. 4. num. 40. vbi legitur, *quæ hominem iustum produnt*, dicatur, *quæ hominem iustum probant.*

Cap. 6. ad marg. lit. F, del. illud, *eius liberatio, quæ fide in Deum tribuitur.*

Cap. 9. ad marginem ante literam B, deleatur illud, *vera confessio.*

OSEAS.

Cap. 2. num. 1. del. illa verba, *inuitat Sinagogam ad resipiscentiam.*

Eod. cap. num. 45. deleatur illud, *vel per iustitiam, id est per fidem, qua iustificantur homines.*

Eodem. cap. num. 47. del. illud, *vel per fidem, &c.* vsque ad finem annotationis.

Cap. 9. num. 2. deleantur illa verba, *fidendo alij, quàm ipsi.*

HABACVC.

Cap. 2. num. 13. deleatur illud, *& ita viuet pereunte eo, &c.* vsque ad fin. annotat.

ZACHARIAS.

Cap. 7. ad marginem litera B, deleantur illa verba, *respondet Dominus per Zachariam, ieiunia absque operibus misericordiæ nihil esse.*

Cap. 14. ad marg. lit. D, vbi legitur, *omnia Sancta in Ecclesia Dei*, deleatur verbum, *omnia.*

MALACHIAS.

Cap. 1. num. 48. deleantur illa verba, *id est optimæ preces, & animæ fidelium.*

In annotationes diffusiores in priores 70. Psalmos.

Psal. 3. num. 16. deleatur illud, *tu Deus populum tuum, id est tibi fidentem, servare,*

re, tutari, liberare soles, & bonis cumulare.

Paſ. l. 4. num. 12. deleatur verbum, *resipiscentiam*, & dicatur, *pœnitentiam.*

Eod. Pſal. n. 15. deleatur illud, *habeo, inquit, aduersarios multos &c.* vsque ad finem annotationis.

Pſal. 14. num. 1. deleatur illud, *hic Pſalm. ingenium, &c.* vsque ad finem annot.

Eod. Pſal. num. 12. deleatur illud, *salus pro auxilio in libris sacris.*

Pſal. 16. in ipſo textu nouæ editionis, num. 20. cuius initium eſt, *neque enim deseres*, deleatur totus verſus. Item deleatur illud, *id eſt cadauer meum, &c.* vsque ad finem annotat.

Eod. Pſal. 22. deleantur illa verba *Heb. videat corruptionem, &c.* vsque ad finem annotationis.

Pſ. 32. num. deleantur illa verba, *id eſt cuius peccatum dissimulatur, ad cuius peccatum conniuet Dominus.*

Eod. Pſ. num. 3. deleantur illa verba, *cui non solet imputare, &c.* vsque ad fin. annotat.

Eod. Pſal nu. 5. deleatur illud, *id eſt cum vellem reticere peccatum meum, &c.* vsque ad illud, *fidere in bonitate Dei.*

Eod. Pſal. num. 8. del. illa verba, *qua docemur quomodo peccatum, &c.* vsque ad illa verba, *gratiam, & beneuolentiam.*

Pſal. 36. num. 15. deleatur illud, *veritas, & sincera doctrina, Deo solo docente cognoſcitur.*

Pſal. 37. nu. 35. deleatur illud, *per iuſtum intellige fidentem Domino, & eum, qui implorat auxilium eius.*

Pſal. 47. num. 15. deleatur illud, *Deus ſolus poteſt homines iuuare.*

Pſal. 49. num. 9. deleatur illud, *si ab alio pendeant, quam à ſolo Deo.*

Pſal. 50. num. 1. deleatur illud, *quo tempore nulla ſacrificia, ſed ſuæ bonitatis tantum prædicationem requiret.*

Pſal. 51. num. 1. deleatur illud, *in hoc Pſal. precatio eſt peccata ſua, &c.* vsque ad finem annotationis.

Eod. Pſal. num. 13. deleatur illud, *concupiſcentia enim radix omnium peccatorum me inuaſit, cum conciperer.*

Psal. 62. num. 3. del. illa verba, *per salutem diuinam opem intelligit, id est, ab eo seruor in periculis.*

Eod. Psal. num. 7. vbi legitur, *qui à solo Deo pendeat*, deleatur verbum, *solo.*

Eod. Psal. n. 22. deleatur illud, *nam præsidia humana, &c.* vsque ad finem annotations.

Psal. 65. num. 4. deleantur illa verba, *Ante Christum orationes nostræ non exaudiebantur.*

Psal. 67 num. 8. deleantur illa verba, *non pro sceleribus nostris.*

In Indice horum Bibliorum, in libros Veteris, & Noui Testamenti, deleantur subiectæ propositiones tanquam suspectæ.

Ciuitas abducta à fiducia in Deum comburenda, & Ciues occidendi.

Credendo in Christum remittuntur peccata.

Credens Christo non morietur in æternum.

Dierum delectus nullus apud fideles.

Diues vix cognoscit Euangelium.

Fide accipitur Spiritus sanctus

Fide purificantur corda.

De Iudæis sunt ferè omnia, quæ in Euangelijs, & Epistolis scripta leguntur.

Imagines prohibet Deus fieri, vt adoremus, & coram eis incuruemur.

Propter iustitiam cordis nihil tribuit Deus.

Iustitia in nobis nulla.

Iustificamur fide in Christum.

Iustitia nostra Christus.

Iustitia ex operibus nulla.

Iustus coram Deo nemo.

In requiem ingressuri credentes.

Non propter opera liberati sumus.

Resipiscere omnes desiderat Deus.

Resipiscentia donum Dei.

Resipiscentia Israelis.

Verbum Dei solum faciendum.

Vxorem habeat vnusquisque.

In plerisque Biblijs circumferuntur, *hic ipse Index Bibliorum Vatabli nihilo mutatus*, in ijs hac ipsa censura poterit castigari, *Scholia omnia, & Annotationes in Nouum Testamentum, quæ eidem Vatablo adscribuntur, omnino tollantur.*

BI-

BIBLIOTHECA Sanctorum Patrum.

Expurgatio Bibliothecæ Sanctorum Patrum. Editionis secundæ Parisiensis, Anni Domini 1589. per Margarinum de la Bigne, Theologum Parisiensem.

TOMO I.

Prima totius Operis inscriptio, in ipso frontispitio, quæ habet, Bibliotheca Sanctorum Patrum, *mutatur in hanc,* Bibliotheca Patrum, & Veterum Auctorum Ecclesiasticorum.

Pag. 1. *vbi est insigne Nauis linea* 3. *inscriptionis, dele vocem* Sanctorum, *& repone,* Veterum. *Et lin.* 6. *expunge vocem,* probabilium.

Pag. 2. *in censura Theologorum lin.* 5. *dele* Sanctorum probabilium, *& substitue,* Veterum. *Idem fiat lin.* 16. *& lin.* 23. *dele* Sanctorum, *& scribe,* Veterum.

In Epistola ad Sixtum V. pag. 2. *lin.* 2. *dele,* Sanctorum, *& scribe,* Veterum, *Et lin.* 35. *ab istis verbis,* Sanctorum, & probabilium &c. *cancellentur omnia, ad illa vsque verba exclusiuè linea* 46. *Itaque adeo gratiæ &c. quod multi, ac plurimi sint in hac Bibliotheca Auctores minimè probati, aut probabiles Ecclesiæ iudicio.*

In præfatione ad Lectorem lin. 1. *&* 2. Inscriptionis pro Sanctorum Probabilium, *dicatur,* Veterum. *linea* 1. *&* 2. *Præfationis idem fiat. Pagina* 2. *eiusdem Præfationis linea* 33. *à verbis illis,* Nostro sæculo an ad &c. *ad illa vsque pag.* 3. *linea* 40. Liturgiarum Corpus, pro subiectæ &c. *tollantur omnia, eò quòd Margarinus, & recenset, & laudat varia Opera Hæreticorum recentiorum quibus illi conati sunt veterum aliquot Patrum scripta*

in corpus vnum colligare. In his nominat Henricum Petri, Ioannem Heroldum, Georgium *Fabritium Chemnicensem, Tigurinos, & alios primæ classis Hæreticos. Et ne ob lacunam corpus hiet, in locum expunctorum ista substitui poterunt:* Nostro sæculo variè laboratum est eo in argumento ab Hæreticis: sed quorum Opera iure non probentur ab Ecclesia.

In Indice Auctorum huius primi Tomi lin. 1. & 2. inscriptionis, dele, Sanctis Ecclesiæ, *& scribe,* Veteribus.

Indicis lin. 1. D, Iunilij, *dele* Diui, *lin.* 3. D. Anastasij *dele*, Diui, *lin.* 7. S. P. N. & Martyris Anastasij Sinaitæ, &c. *dele*, Matyris. *S. Anastasius enim Sinaita, non fuit Martyr, sed successor eius alter Anastasius trucidatus à Iudæis. Primi Anastasij obitus consignatur in Romano Martyrologio* 21. *Aprilis; Secundi vero* 21. *Decembris. Adito Notas Baronij, & Tomum* 8. *Annal. Anno Domini* 593. *Cap.* 11. 15. *& Anno* 609. *Cap.* 4. *qui perspicui erroris arguit Nicephorum Callistum, quod priori Anastasio Martyrium, quod posterioris fuit, perperam tribuat.*

lin. 22. D. Salonij, *dele* Diui, *Eadem lin.* D. Aponij, *dele*, Diui, lin. 37. *quod nomen Ecclesiæ nondum ei tribuit. lin.* 31. D. Aponij, *dele*, Diui, *lin.* 32. D. Lucæ Abbatis, *dele*, Diui, *Eadem lin.* D. Aponij, *dele*, Diui, *lin.* 37. Et Germani Patriarchæ &c. *repone* & S. Germani Patriarchæ &c.

Pag. 2. *Indicis Auctorum, lin.* 1. D. Arnoldi, *dele*, Diui, *lin.* 12. D. Clementis Alexandrini, *dele*, Diui, *lin.* 18. Victorini Pictauiensis &c. *adde*, S. Victorini, &c.

Colum 1. *in prima inscript. lin.* 1. pro Sanctorum, *repone*, Veterum, *lin*. 4. D. Iuliani, *dele*, Diui, *& scribe*, Iunilij

Epi-

Episcopi, &c. *Insuper nomen*, Diui, *præpositum* Iunilio, *in sequentibus inscript. & titulis paginar. sui operis et vbicunque reperiatur*, dele; *Nec in hoc, alijsque deinceps aliam abradendi nomen Diui, afferemus rationem, quàm quòd his Ecclesia eiusmodi titulum nondum tribuit, aut in Albo Sanctorum, aut in sacris Fastis, vel Romano Martyrologio, aut saltim tribui non permittit iudicio particularium quarundam Ecclesiarum.*

In Iunilio de Patribus Diuinæ Legis.

Lib. I.

Cap. 3. col. 3. C, dele notam marg. Scripturæ libri non Canonici, *& scribe*, Cautè lege; nam perperam quosdam libros à Canone Sanctarum scripturarum euellit.

Cap. 4. col. 4. D. dele notā marg. Apocalypsis, D. Ioannis an sit Prophetia, *& appone*, Circa omne iam dubium liber Apocalypsis, & Canonicus, & Propheticus est.

Liber secundus.

Cap. 8. col. 15. A, tolle glossam marg. Lex vetus iubebat mala malis reddi, *et scribe*, Cautè lege ista; nam lex non iubebat priuatim mala malis restitui: sed iuridicè auctoritate publica, nec huius transgressio bona.

Cap. 21. col. 20. C, expunge notam è marg. Homo a Christo assumptus meruit gratiam diuinam, *& scribe*, Cautè lege, nam haud ista cum placitis Theologiæ consonant, quæ docent Christum, nec suam Incarnationem, nec gratiam, aut gloriam animæ meruisse: sed gloriam duntaxat sui corporis, & nominis sui exaltationem. *S. Thomas 3. Par. q. 13. art. 3.*

In Anastasio Nicæno.

Col. 23. D, post inscriptionem Operis, adde, De hoc Anastasio, vide quæ habet Gentianus Heruetus in Præfatione huius Operis, quod primum Parisijs excussum est, & quæ notat Margarinus in Indice Auctorum Chronologico, ad finem huius primi Tomi in 7. sæculo.

Quæstione 1. *col.* 27. *B*, *ibi in textu*, Quidam non facientes mandata, existimant se rectè credere. Quidam autem facientes, regnum expectant tanquam quæ debetur mercedem: ambo autem à regno excidunt, *appone in margine*, Caute lege, aut potius abijce ista: nam peccator fidelis rectè credit: tam & si non fructuosè, id est, meritoriè; & operibus nostris in gratia factis tanquam merces regnum debetur.

Quæst. 2. *Colum.* 27. *D*, *ibi in textu*, Postquam ergo homo factus fuerit Templum Dei, &c. *scribe in marg.* Hæc & sequentia cautè lege; nam non satis sana videntur: si quidem gratia Dei, non abijcit desiderium Ecclesiarum, sacrorum cætuum, & testorum, cum hæc optima sint, & Deo chara; præsertim sacrum, & externum Missæ sacrificium.

Colum. 31. *in titulo pag. & deinceps in paginarum titulis*, *cum ponitur* Diui Anastasij, *dele*, Diui.

Quæst. 2. *col.* 28. *D*, *tolle gloss. marg.* At Orationem non quæritur locus, sed modus *& repone*, cautè lege; nam salubriter ex Apostolica, & diuina traditione præscripta sunt precationibus sacra loca; quamuis priuatim orare in quouis loco quiuis fructuosè possit.

Quæst. 8. *col.* 40. *B*, *dele notam marg.* Humilitatis diuitiæ acquiruntur per vitia quædam.

Quæst. 11. *col.* 48. *A*, *tolle notam marg.* Orationes peccatorum, qui non egerunt pœnitentiam, Deum irritant. *Et lit. B*, *dele aliam gloss.* Ad altare Dei non admittendæ oblationes.

Quæst. 15. *col.* 52. *E*, *cancella notam marg.* Episcopus appellandus quisnam sit, *& scribe*, Caute lege ista ex Apochrypho libro accepta; nam Episcopus malus, aut imperitus, verus Episcopus est, tametsi, & dignitate, & nomine indignus.

Quæst. 21. *col.* 64. *B*, *derade notam marg.* Homo non est factus ad Dei imaginem propter id, quod non est aspectabile, *& substitue*; Caute lege, nam ferme Pa-

tres

tres docent, hominem factum ad Dei imaginem propter intellectum, & voluntatem, quæ inaspectabilia sunt. *vide Bellarminum lib. de Gratia primi hominis, cap.* 2.

Quæst. 23. *colum.* 67. *D, expunge glossam marg.* Saraceni mortem præsciunt eius, qui est moriturus in bello, *& scribe*, Hoc de Saracenis non nisi arte dæmonis, nec sciri certo potest.

Quæst. 60. *colum.* 67. *B, amouenda nota marg.* Saluum esse quasi per ignem, est permanere, *& reponendum*, Aliena, & præpostera interpretatio.

Quæst. 61. *col.* 97. *E, aufer scholium marg.* Peccatum expellit Angelum, *& scribe*. Vide Sixtum lib. 5. Bibliothecæ annot. 216. &. S. Thomam 1. p. q. 113. art. 6.

Quæst. 73. *colum.* 109. *D, dele notam marginis*, Dolus est & bonus, & malus.

Quæst. 74. *colum.* 111. *A, linea* 12. *ibi in textu*. Non ergo dixit de Præsidibus Ecclesiæ illud; Quæcunque ligaueritis, erunt ligata &c. *appone margini*, Cautè lege, nam omnes verba Christi de Præsidibus Ecclesiæ interpretantur.

Quæst. 76. *col.* 116. *E, tollantur duæ notæ marg.* Sabbatho, & die Dominico non ieiunandum, & Sabbathum, & Dominica sunt dies Festi, *atque scribe*, Cautè lege, nam sunt hæc è ritu Græcanico. Vide Tom. 1. Annal. Eccles. Anno Christi. 57. Cap. 202. *idem fiat col.* 118. *B, & D.*

Quæst. 87. *col.* 130. *E, dele annotationem marg.* Hodie futurum dixit latroni Christus, quod futurum est aliquando, *& repone*, Cautè lege hanc 87. quæstionem; nam abripi Auctor videtur in illum errorem, Animas ante vniuersalem corporum resurrectionem, non admitti ad beatitudinem; nisi forsan de plenissima, & consumata totius humani ratione, & gloria corporum loquatur.

Colum. 131. *A, dele notam*, Latro ingressus est Paradisum sen-

ſententia non experientia, *& ſcribe*, imo ſtatim, vt mortuus eſt eodem die vidit clarè diuinam eſſentiam.

Quæſt. 93. *col.* 139. *in numero deprauato B, delendæ tres notæ marginis* Prima, Trinitas ſola cum carne materiata commiſcetur. Secunda, ſola Trinitas eſt propriè incorporea. Tertia, Angeli non ſunt propriè incorporei, *& loco iſtarum apponatur*, Tria hic cautè accipienda; nam haud ſatis cum veræ Theologiæ doctrina concordant; Primum, ſolam Trinitatem cum carne commiſceri. Illabitur enim Deus, & intimè rebus omnibus adeſt per eſſentiam, præſentiam, & potentiam; ſed absque vlla commixtione. Secundum, ſolam Trinitatem eſſe incorpoream. Tertium, Angelos propriè non eſſe incorporeos. Vtrumque aſſerere iam hoc tempore temerarium cenſent Theologi. Vide S. Thom. 1. p. q. 51. eiusque interpretes. Niſi fortè Anaſtaſius corporeitatem metaphoricè accipiat. pro compoſitione ex actu, & potentia. Vide Aſcanium Martinengum in gloſſ. magna p. 201 & ſeq.

Col. 140. *A, expunge marg. ſcholium*, Improbi viri oratio eſt Diaboli inuocatio, *& ſcribe*, cautè lege, videtur enim hyperbolicè ita loqui, quod peccatori oratio non proſit ad meritum.

Col. 141. *E, poſt notam marg.* Sacrificium expers materiæ decet Deum, *adde*, Immò etiam materiale illud externum Euchariſtiæ ſacrificium, præ cæteris eſt Deo acceptius.

Col. 142. *A, Cancella gloſſ.* mentem immundam non iuuat ſpiritualis oratio, *& ſcribe*, cautè lege, oratio peccatoris non ipſum iuuat ad meritum, iuuat tamen ad ſupplicandum, impetrandum, & ad bona alia.

Col. 147. *E, ad notam marg.* peccata ſepeliuntur pœnitentia, vt ſanguis terra tegitur, *adde*, immo tollitur, & penitus deletur culpa.

Colum. 153. *A, tolle annotationem*, Trinitas ſola eſt incorporea, & ſimplex natura,

natura, *& scribe*, cautè lege, forsan loquitur de incorporeitate, quæ omnem excludit potentiam.

Col. 153. *A*, *dele glossam*, virtutes sunt ex æquo in omnibus hominibus, *& scribe*, cautè lege, nam non satis explicatè ad normam Theologiæ loquitur, agit verò de virtutibus moralibus, acquisitis, quæ studio, & exercitatione comparantur, ad quas, ex æquo niti omnes possunt.

In Sancto Anastasio Sinaita.

Col. 175. *lin.* 1. 4. 37. S. P. N. *& Martyris Anastasij*, *&c.* dele vocem Martyris: *Et post lineam* 36. *Præfat. adde ista*, sed de Sancto Anastasio Sinaita Patriarcha Antiocheno plura, & certiora te docebunt Annales Ecclesiast. Tom. 7. anno Christi 561. cap. 1. & anno 563. cap. 9. & seqq. anno 572. cap. 17. & seqq. & Tomo 8. anno 599. cap. 11. & 15. ex magnis Auctoribus, & monumentis deprompta.

Ex primo eius libro in Hexameron.

Colum. 181. *E*, *dele notam marg.* Angeli sunt conditi ante mundum sensilem.

Colum. 184. *C*, *ibi in textu*, vt intelligas supernum mundum prius fuisse fabricatum, &c. *scribe in margine*, ita quidem multi, ex vetustis Patribus, Angelos ante mundum corporeum creatos tradidere: sed iam hæc sententia absque temeritate defendi non potest. *Vide post alios Ascanium Martinengum in glossa magna Genes. pag.* 183. *& seqq. & S. Thomam cum suis expositoribus.* 1. *p. q.* 61. *art.* 3.

Col. 189. *D*, *detrahe notam marginis*, de duabus Christi generationibus nihil apertè sciunt Angeli, *& scribe*, cautè ista lege, nam certum est ex Theologia, Angelos à principio suæ beatitudinis videre clarè in verbo, & diuinam generationem, & mysterium Incarnationis, tametsi non naturali, vel comprehensiua visione, nec scire omnes

nes peculiares Incarnationis rationes, & circumſtantias. *S. Thom.* 1. *p. q.* 57. *art.* 5.

Colum. 190. *B*, *tolle notam*, Incarnationis myſterium primi nouerunt homines, deinde Angeli per Eccleſiam, *& ſcribe*, Cautè lege, forſan intelligit Angelos per Eccleſiam nouiſſe quasdam peculiares circumſtantias & rationes Incarnationis. *Vide Sixtum lib.* 6. *Bibliotb. annot.* 105. 182. 299. 320. *& S. Thomæ interpretes* 1. *p. q.* 57. *art.* 5.

Col. 190. *C*. *expunge ſcholium*, Angeli non videbant Deum, quem celebrabant, *et adſcribe*, cautè lege, nam Angeli ſtatim vt creati ſunt poſt primum actum meriti fuerunt beati, & à principio ſuæ beatitudinis vident clarè diuinam eſſentiam, fortaſſe intelligit de viſione comprehenſiua, *vide Sixtum lib.* 6. *annot.* 182.

In libro tertio.

Colum. 198. *E*, *dele notam*, ſi ſtetur literæ. non eſt factum, quod Deus fieri iuſſerat.

In libro quarto.

Col. 216. *A*, *tolle gloſſam*, naturarum vnio in Chriſto Angelis incognita, *& ſcribe*, cautè lege, nam ſciunt Angeli Incarnationis arcanum; quamuis non omnes eius rationes, & circumſtantias, *vide Scholium colum.* 189. D.

Col. 216. *D*, *cancella notam*, Angeli ſole reuertente didicerunt futuram Chriſti Incarnationem, & Aſſumptionem, *& adſcribe*, cautè lege, & regreditor ad notam marginis, *col.* 190. *B*,

In libro ſexto.

Col. 237. *A*, *aufer Scholium* Angeli fuerunt mente concepti, & creati ante omnem creaturam, *& ſcribe*, cautè lege, & vide notationem ad col. 184. C.

In libro ſeptimo.

Colum. 260. *B*, *tolle notam*, cur hominem potius, quam Angelos Deus fecerit, ad ſuam imaginem, & ſimilitudinem, *& ſcribe*, cautè lege, nam tàm homines, quàm Angeli ſunt creati ad imaginem, & ſimilitudinem Dei, immò Angelus ſimpliciter dicendus

dus est magis, quàm homo ad imaginem Dei creatus, S. *Thomas.* 1. *p. q.* 93. *art.* 3.

Col. 266. *D, dele notationem*, littera historiæ diuini opificij necessariò reducenda ad anagogen, & *repone*, constat semper hic litera scripturæ cum suo historico sensu, & si ei rectè, & vtiliter anagoges inedificari possit.

Colum. 268. *A, dele glossam*, arbores, & plantæ Paradisi non fuerunt sensiles, & *lit. D, tolle aliam notam*, quæ tertio die facta sunt, non sunt ligna Paradisi, & *lit. E, deme aliam*; si Paradisi ligna sunt sensilia melioris conditionis sunt bruta, quàm homo, & *littera A, appone hoc scholium marginale*, cautè hæc omnia lege, nam potius ex sententia aliorum Paradisum tantummodo spiritualiter accipientium, differere videtur, cum corporalem, & terrestrem Paradisum Auctor ipse diserte in sequentibus adstruat *præsertim col.* 273. & 274.

In libro Nono.

Col. 292. *C, expunge notam*, ligna quibus Deus iubet vesci Adamum, non sunt sensilia.

In libro Vndecimo.

Colum. 322. *E, notam margin.* ita restitue, *sola mulier prima est in culpa transgressionis.*

Colum. 323. *B, dele notam*, Adamus cum non peccasset omnem culpam in se transfert.

Colum. 326. *B, tolle notam*, serpens decepit Ecclesiam, non Christum, & *scribe*, ritè intellige serpentem decepisse Ecclesiam, id est, quosdam ex Ecclesia.

Col. 328. *C, abrade glossam*, si serpens intelligatur corporaliter, quot sequuntur absurda, & *scribe*, cautè lege, tantum enim velle videtur, verba Dei ad Serpentem, præcipuè in Diabolum dicta, non solùm in Serpentem materialem.

Col. 331. *A, tolle notam*, hæreses ortæ ex eo, quòd Paradisum corporaliter intellexerint.

Colum. 332. *B, marginale Scholium, ita restitue*, pœnæ quæ à Deo inferuntur

primis

primis parentibus, & serpenti, non tantùm corporaliter: sed etiam spiritualiter intelligendæ.

In Mose Bar-Cephà.

Cap. 1, *col.* 407. C, *ad illa verba textus*: hodie mecum eris in Paradiso, *affigatur margini nota*, non promisit Dominus latroni Paradisum terrestrem, sed gloriam, *eandem notam appone cap.* 6.

Colum. 412. *B*, *ad verba illa textus*, Hodie mecum eris in Paradiso. *& cap.* 14. *colum.* 419. *B*, *ad verba illa textus*, nam latronis animam eo subuexit, &c.

Cap. 18. *col.* 419. *A*, *ad verba illa textus*, At verò post Christi Regis aduentum, &c. *scribe in marg.* caue Auctorem istum errore Græcorum quorundam implicitum, Sanctorum animas ante Iudicij diem in terrestri Paradiso detineri. *Vide lib. F. Thomæ Maluendæ Theologi Ordinis Prædicatorum, de Paradiso, cap.* 90.

Cap. 20, *col.* 426. *C*, *tolle notam*, Adam non creatus capax, id est, in statu perfectæ disciplinæ, *& scribe*, Fallitur Bar-Cepha, nam vera Theologia docet Adamum conditum à Deo in statu perfectarum scientiarum, et cognitionum, tàm naturalium, quam supernaturalium, quæ principem, & caput humani generis decebant, *S. Thom.* par. *q.* 94. *art.* 3.

Cap. 22, *colum.* 429. C, *ibi in textu*, nam & Angeli iusta peragunt, &c. *conscribe ad marginem*, cautè lege, nihil enim præmij essentialis Angelis obueniet, aut accrescet post generalem hominum resurrectionem, nisi tantum accidentale, *Vide Sixtum lib.* 5. *Biblioth. annot.* 126.

Col. 429. *E*, *tolle notam marg.* Angelorum præmium post generalem resurrectionem.

Cap. 25. *colum.* 431. *C*, *ad initium capitis appone marginale istud antidotum*, cautè lege hoc caput; nam dissonat a communi sensu Theologorum docentium in statu innocentiæ futuram fuisse hominum ge-

ge-

generationem per commistionem maris, & fœminæ. *Vide S. Thomam* 1. *p. q.* 98. *art.* 2. *eiusque interpretes Bannes Cumel, Valentiam, Molinam, & Sixtum lib.* 5. *Biblioth. annot.* 20.

Cap. 27. *col.* 435. *ad finem* C, *ibi in textu*, vt occulta quædam veluti fraterna indolis, &c. *scribe in marg.* cautè lege, nam similitudo quædam indolis, non fraterna coniunctio inest colubro cum diabolo.

Colum. 436. E, *in textu*, *neque enim adhuc sciebant*, *&c.* affige margini. Temerè ista adstruit Bar-Cepha, cum certum sit Adamum in Paradiso, excellenti quadam cognitone nouisse substantias spirituales i. e. Angelos, *S. Thomas* 1. *p. q.* 94. *art.* 2. *ad finem corporis artic.*

Colum. 479. C, *ad illa verba textus*, Animaduertendum hic est, Adamum &c. *adscribe margini*, Errat planè Bar-Cephas; nam plenissima rerum humanarum supernaturaliumque cognitione, qua imbutus fuit Adam, rectè originem suam nouit, *S. Thomas* 1. *p. q.* 94. *art.* 3.

Col. 459. *D*, *ibi in textu*, Tum quia vestiti erunt gloria &c. *appone ad marginem*, Cautè lege; nam Adam non habuit corpus gloriosum, vt Beati in Patria: sed forsan intelligit donum illud splendidum status innocentiæ quo ex nuditate corporum nullus oriebatur rubor, quale quoque erit in Patria.

Colum. 438. *B*, *cancella totam notam Andreæ Masij marginalem*, In Hebræo est Cherubim, quam vocem interpretantur Hebræi pro figuris quibusdam, vt videre est, *Exod.* 25. & 3. *Reg.* 7. Quod importuna huic loco sit, & ad nihil aliud faciat, nisi ad obtrudendum Cherubim Paradisi custodes, figuras quasdam fuisse, seu simulacra, non veros spiritus Angelicos. Quare in textu Bar-Cephæ, ad asteriscum * quod malè Masius vertit, figuras restitue, *Cherubim.*

Col. 485. *A*, *ad verba textus*,

immissa est in Paradisum anima latronis, *in marg. dicatur*, Non in terrestrem Paradisum immissa est latronis anima: sed in gloriam.

Col. 484. *B, ibi in textu*, Qui Genij cœlestes dolent si quando peccent mortales, *scribe in margine*, Cautè lege: nam Angeli propriè non dolent, aut tristantur de peccatis hominum, *S. Thom.* 1. *p. q.* 113. *art.* 7. sed tantum metaphoricè, cum vniuersè salutem nostram cupiant.

In secunda parte libri de Paradiso.

Cap. 7. *col.* 490. *C. ibi in textu*, Angelos ante hanc mundi aspectabilem, &c. *scribe in marg.* Cautè lege, & vide notam superius *ad* 1. *lib. in Hexameron S. Anastasij Sinaitæ, colum.* 184. *C.*

In Salonio.

Col. 535. *in tit. paginæ, & in duobus inscriptionibus, & deinceps toto opere in tit. paginarum*, tolle nomen *Diui*, quod Salonio præfigitur; nam & si eruditione & sanctitate magnus fuerit, nondum tamen Ecclesia titulum illum ei tribuit.

Et post præfati Margarini adde ista, Salonium fuisse Episcopum certum est, at fuisse Viennensem Episcopum, magnis argumentis in dubium reuocat Baronius Tomo 6. Annal. Anno 441. cap. 12.

Colum. 564. *D, ibi in textu*, Quia decem fuerunt ordines Angelorum, sed vnus cecidit per superbiam, *scribe in margin.* Impropriè vocat decimum ordinem, numerum illum Angelorum, qui ex nouem ordinibus cecidit; nam nouem tantum esse Angelorum ordines, & ex quolibet ordine aliquos cecidisse, docent Theologi. *Vide S. Thom.* 1. *par. q.* 63. *art.* 9. *ad* 3. *& q.* 108.

Ex Olympiodoro.

Col. 569. *post præfa. ex Xysto Senensi adde*, sed & de Olympiodoro, & alijs eiusdem nominis, consule sacrum Apparat. Posseuini.

Col. 571. *in titulo paginæ, & de-*

deinceps in alijs paginarum titulis per totum opus, dele nomen, *Diui*, Olympiodoro præpositum.

Cap. 9. colum. 617. B, abrade notam marg. Mystica Corporis Christi participatio, *& scribe*, Nedum mysticè, sed verè, & realiter ipsum Christi corpus in Eucharistia participamus.

In Philone Carpathio.

Colum. 635. post præfat. Stephani Salutati, adde ista, Cæterum cum multa occurrant in hoc Philonis opere, quæ totidem fermè verbis posita inueniuntur in Comment. in Cantica S. Gregorij Magni, suspicantur viri eruditi ab aliquibus ea Operi Philonis inserta; nam nec cum reliquo contextu nimis cohærent. Consule sacrum Apparatum Posseuini.

Col. 720. E, dele notationem, Mysticum cibum Corporis Christi possidet Ecclesia, *& scribe*, Verum Christi corpus realiter in cibum datur Ecclesiæ: sed Patres interdum, mysticum cibum appellant propter spiritualem gratiam, qua alit mentem, & quia mysterijs magnis referta Eucharistia.

In S. Iusto Orgelitano.

Col. 737. post inscriptionem Operis adde, De S. Iusto, & hoc eius opere agit S. Isidorus de Scriptoribus Eccles. cap. 14. & de Viris Illustribus cap. 34. Interfuit Concilio Toletano 2. vt eius acta indicant. Claruit sub Iustiniano Imperatore.

Habetur nomen eius inter Sanctos in Romano Martyrologio 28. Maij.

In Aponio.

Colum. 763. lin. 1. 21. & 44. dele nomen, Diui, Aponio præfixum.

Idem fiat col. 765. lin. 1. & 23. & deinceps in tit. paginarum Operis Aponij.

Col. 782. A, in nota margin. post vocem, Scriptoribus, *adde*, Sed quod hic Aponius narrat de morte Iustini, pugnat cum actis sinceris martyrij eius, quæ cum publicè a Iudice pro Christi fide interfectum produnt.

In Luca Abbate.

Col. 839. In inscriptione Operis Lucæ, dele nomen, *Diui*, appositum *Lucæ*, & *Aponio*, & sic deinceps in titulis paginarum.

In S. Theophilo Antiocheno.

Col. 867. *lin.* 19. *post verba*, Guliel. Tirij, *appone ista*: Certum est Lucam scripsisse Euangelium viuentibus adhuc Apostolis, vt S. Augustinus de consensu Euangelistar. lib. 4. c. 8. affirmat; Theophylactus, & Euthymius Præfatione in Lucam, aiunt ipsum scripsisse quintodecimo post Ascensionem Domini anno. In Annalib. Ecclesiasticis Tomo 1. Anno Christi 58. Optima coniectura consignatur scriptionis Euangelij Lucæ tempus Anno salutis 58. Porrò S. hic Theophilus Antiochenam Sedem accepit octauo anno Imperij Marci Aurelij, vt testis est Eusebius in Chronico, i. e. Anno Christi nati 170. prorogasse autem ipsum vitam vsque ad Commodum Imperatorem, hoc est, ad annum Christi 182. ex libris eius ad Antolycum in Annalibus Ecclesiasticis apertè deducitur, Quocirca ex ratione temporum non fit verisimile Lucam ad hunc Theophilum suum conscripsisse Euangelium.

Lib. 2. ad Antolycum.

Col. 881. *B, in nota marg. cum dicitur*, sic Clemens Apostolus, &c. *dele*, Apostolus.

Col. 909. *C, tolle glossam*, Ferrarum restituetur primitiua mansuetudo.

In Arnoldo Abbate.

Colum. 943. *In Opere Arnoldi Abbatis*, delendum semper nomen *Sancti*, vel *Diui*, quod ei in inscriptionibus Operis, præfatione, paginarum titulis tribuitur, cum nondum Martyrologio Romano sit adscriptus, & sine Ecclesiæ auctoritate, de qua non constat, id non liceat.

In Victore Antiocheno.

Colum. 977. *in Epistola dedicatoria Peltani, lin.* 14. *ad marginem adscribe*, Peltanus Eusebium Emessenum, & Basilium Ancyranum Episcopos inter Orthodoxos Patres recenset, quos fuisse Hæreticos nemo non nouit. S. Hieronymus in Chronico Anno Domini 350. ait, Eusebius Emessenus Arianæ signifer factionis, multa & varia conscribit. Et lib. de Scriptoribus Ecclesiasticis; Basilius Ancyranus sub Rege Constantio Macedonianæ partis cum Eustathio Sebasteno

basteno Princeps fuit. Vide Tom. 4. Annalium Ecclesiasticor.

Cap. 4. *colum.* 999. *D.* *in nota marg.* Videndi facultas est à Deo: sed non tota, dele illud, *sed non tota.*

Cap. 5. *colum.* 1004. *D*, *tolle glossam*, Dæmones torquentur igni, qui sub sensum non cadit, *& scribe*, Cautè lege; nam ignis inferni corporeus, & sensilis est, & appositum asserere, vel est error in fide, vel errori proximum. *Vide Dominicum Soto in* 4. *dist.* 50. *q.* 1. *art.* 2. *Sixtum lib.* 5. *Biblioth. annot.* 145. *&* 219. *Dominic. Bannes*, 1. *par. q.* 64. *artic.* 4. *dubio* 2. sed piè potest Victor intelligi, dæmones quamuis re vera igni sensili, & corporeo torquerentur, at tunc in præsentia Christi à circumstantibus nec videbatur, nec sentiebatur.

Col. 1007. *D*, *dele notam*, Non vestimentorum contactus: sed fides saluat, *& scribe*, Cautè lege; nam in eiusmodi curationibus Domini, & si fides præcipuè sanaret, & contactus vestium Christi instrumenta fuisse sanandi, non est dubium.

In Tito Bostrorum Episcopo.

Colum. 1089. in operis inscriptione, & deinceps in titulis paginarum, dele nomen, *Sanctus*, Tito præpositum, *& post inscriptionem in ipso statim frontispicio operis adde huiusmodi notam*. Titus Bostrorum Episcopus, tempore Iuliani Apostatæ claruit, quem Episcopatu eiusdem Vrbis Iulianus exturbare conatus est, vt refert Sozomenus lib. 5. Hist. cap. 14. & alij. immò ea de re extat Epistola Iuliani ad Bostrenos Græcè edita. Mortuum autem Titum sub Valente, S. Hieronymus in Catalogo prodit. At Auctor huius operis cum sæpius citet Io. Chrysostomum, & Isidorum Pelusiotam Chrysostomi discipulum; item, & Cyrillum Alexandrinum, & constet Chrysosto-

mum sub Iuliano fuisse puerum tantum octo annorum (nam cum Auctoribus Leone Augusto. Georgio Alexandrino, Zonara, aliisque in eius vita, obierit natus annos quinquaginta duos, menses octo, Honorio septimum, & Theodosio secundum Coss. hoc est, anno Domini secundum exactiorem Chronologiam, 407. oportuit eum ortum anno Christi 354. & ita anno Domini 362. qui erat secundus Iuliani Imperij, non excesserat octauum ætatis annum,) rursumque Isidorus, & Cyrillus iuniores Chrysostomo fuerint, hinc non parua suspicio est, alterius potius, quam Titi Bostrensis Episcopi hoc esse opus. Accedunt, & aliæ coniecturæ, quas omittimus.

Cap. 7. colum. 1113. *D, dele notam marginis*, tametsi multi latinorum mulierem hanc, Marthæ, & Lazari sororem fuisse existiment; Græci tamen scriptores constanter id negant. Certè Scripturæ Mariam Marthæ sororem nusquam Magdalenam, aut peccatricem vocant, *& scribe*, Cautè lege nam fallitur Auctor iste eas mulieres distinguens, cum vna tantum extiterit. Vide post alios Tom. 1. Annal. Anno Christi 32. capit. 17. & seq.

In Theodulo Cælesiriæ Presbytero.

Col. 1157. *post inscriptionem Operis Theoduli apponatur*, Falsò videtur adscriptus hic Commentarius Theodulo Cælesiriæ Presbytero; nam Theodulus obijt sub Zenone Imperatore, Anno Domini 490. vt Gennadius est Auctor lib. de Ecclesiasticis Scriptoribus capit. 91. & Marcellinus Comes in Chronico indict. 15. sine Coss. at in hoc Opere citantur Oecumenius, quem aiunt claruisse Anno Christi 800. & Photius, qui electus est in Episcopum Constantinopolitanum circa Annum Christi 858. vt ex Curopalate, Cedreno, Zonara, & alijs constat. Ad hoc Gennadius recensens Theoduli scriptorum monumenta, huius in Epistolam ad Romanos Commentarij nequaquam meminit. In Indiculo Auctorum vnde hic commentarius ex-

exceptus eſt, pro, *Photinus*, lege *Photius*, & ſic deinceps in decurſu Operis, vbi citatur aliquoties Photius, & poſt indiculum adde iſta, *Videtur autem hoc opus ex Oecumenij catena ad verbum decurtatum.*

Cap. 5. col. 1183. C, ibi in textu, verum omnia, omnium aliorum mortalium, &c. adde ad marg. *Quod ſufficientiam dumtaxat.*

Cap. 8. col. 1199. B, expunge notam, *Gratia non eſt tota noſtra ſalus.*

Col. 1202. C, ad finem longiuſculæ illius notæ marg. adiunge, *Quin & in explanatione Theoduli illud prorſus reijciendum, quod propoſitum, in verbis Pauli, non Dei, ſed hominum propoſitum interpretatur.*

Cap. 11. colum. 1215. E, derade notationem, *fati neceſſitas.*

In Clemente Alexandrino.

Colum. 1235. in inſcriptione Operis Clementis, dele nomen: *Diui*, præpoſitum Clementi. Et poſt præfationem ex Caſſiodoro, adde, *S. Gelaſius I. in Concilio Romano Opera Clementis Alexandrini inter apocrypha cenſuit. Eruditi exiſtimant immiſſos errores ab hæreticis. Adito ſacrum, apparatum Poſſeuini.*

Colum. 1236. D, tolle gloſſam marginis, Anima immortalis quidem, at non per naturam, *& ſcribe*, cautè lege, nam anima ex natura ſua incorruptibilis eſt, & immortalis, forſan loquitur de incorruptibilitate perfecta, ac ſupernaturali gloriæ, vel quod non per ſuam naturam, vt Deus: ſed a cauſa efficiente dependens, nempe à Deo.

In S. Victorino Pictauienſi.

Col. 1243. inſcriptio Operis Victorini ita reſtituatur, S. Victorini Pictauienſis Epiſcopi, & Martyris &c. *Poſt duas illas præfationes iſta adiunge*, De S. Victorino, eiusque operibus plura promunt Annal. Eccleſiaſt. Tomo 2. anno

& Tomo tertio, anno 314. cap. 126. & notæ ad Romanum Martyrologium 2. Nouembris, quo die S. Victorinus inter reliquos Sanctos scriptus est in Romano Martyrologio. Non desunt autem coniecturæ, quæ hoc opus S. Victorino abstrahant. Primum, cum S. Hieronymus in 36. cap. Ezechiel inter Patres Chiliastas enumerat, at Auctor huius Commentarij longe abest ab eo errore; postremis enim verbis libri ait, *Ergo audiendi non sunt, qui mille annorum regnum terrenum esse confirmant.* Deinde col. 1250. D, citat Epitomen Theodori de numero libr. Scripturæ sacræ. *Constat autem Victorinum martyrio occubuisse in persecutione Diocletiani, & Theodorum sub Iustiniano vixisse*, Forsan Opus, detractionibus, additionibus, mutationibus, alicuius audacia variatum. Vide quæ notauit ea de re Fr. Thomas Maluenda Theologus Dominicanus, lib. 1. de Antichristo Cap. 1. & lib. 10. Cap. 4. & Sixtum, lib. 6. Biblioth. annotat. 347. qui etiam hanc Epist. sancti Hieronymi in dubium reuocat.

Col. 1253. B, ibi in textu, Sed quia in nouissimo tempore Sanctorum remuneratio &c. *appone ad marginem:* Cautè lege; nam Auctor labi videtur in errorem quorundam Græcorum, animas Sanctorum non frui clara Dei visione ante diem Iudicij, nisi forsan loquatur de plenissima remuneratione, quæ corporum glorificationem includit, *Vide Sixtum lib. 6. Bibli. annot. 345. & Bellarm. lib. 1. de Sanctorum Beatitud. cap.*

Col. 1254. A, ibi in textu, Hieremiæ autem mors non inuenitur, &c. *scribe in marg.* Cautè lege; nam fallò existimat Hieremiam nondum esse mortuum, sed venturum cum Elia aduersus Antichristum, contra communem sensum Patrum, *Vide librum nostrum de Antichristo Cap. 9.*

Col. 1254. A, ibi in textu, fuisse autem iam in Regno

gno Romanorum, &c. *adscribe margini*, cautè lege, nam perperam existimat Neronem nondum mortuum, ac futurum verum Antichristum in mundi fine venturum. Quam sententiam à mente Patrum, & a veritate prorsus aliena confutat F. Thomas Maluenda Theologus Dominicanus lib. 2. de Antichristo cap. 2.

Col. 1259. A, ad verba illa textus, vnum autem de capitibus occisum in morte, &c. *scribe in margine*, cautè ista de Nerone adhuc viuente, & futuro vero Antichristo, *& vide Scholion ad col.* 1254. *C.*

In Andræa Cæsariensi Episcopo.

Cap. 29. col. 1308. A, ad verba illa textus, aut Sanctum certè Apostolum, &c. *affige in margine*, sententia Andreæ de viuente adhuc Ioanne, & venturo aduersus Antichristum meritò iam ab omnibus reijcitur. *Vide lib. eiusdem Auctoris 9. de Antichristo, cap.* 11.

Col. 1377. A, ad fin. Tomi, pro Sanctorum Patrum, *lege*, Veterum Patrum.

In Indice Auctorum, qui est post 1. Tomum.

In prima inscriptione lin. 3. pro *Sanctorum*, lege *Veterum*. In Indice pag. 1. lin. 1. D. Adelmanni, dele nomen, *Diui*, lin. 15. dele verba illa, *Demum verò per Ioannem Vuolfium Tigurinum.*

Pag. 2. lin. 6. Alexandri V. lege *III. lin.* 11. D. Algeri, dele, *Diui.* lin. 14. D. Aluari, dele, *Diui.* lin. 16. D. Amalarij, dele, *Diui.* lin. 27. Ammonio Alexandrino, adde, *vel potius Titiano Syro.* lin. 31. D. Amœni, dele, *Diui.* lin. 47. D. Anastasij Episcopi Nicœni, dele, *Diui.*

Pag. 3. lin. 9. post verba illa, illustribus, cap. 42. *adde*, sed verius existimatur Græcum interpretem libri Pastoralis, fuisse S. Anastasium Sinaitam, quod is magna familiaritate cum sancto Gregorio coniunctus fuerit. *Vide Tom. 8. Annal. Ecclesiastic. Anno Christi 599. cap.* 11.

In

In vltima S. P. N. *Antonij Melissæ.* dele, *S. P. N.*

P*ag.* 4. *lin.* 1. *dele illa verba*, Conrado Gesnero, & Ioanne Ribito Interpretibus, quòd sint hæretici primæ Classis, lin. 4. D. Antonini, dele, *Diui*, lin. 7. D. Aponij, dele, *Diui*, lin. 24. D. Athanasij Patriarchæ Constantinopolitani; &c. dele, *Diui*, lin. 37. D. Aurelij Prudentij, dele, *Diui*, lin. 43. D. Bacchiarij, dele *Diui.*

P*ag.* 5. *lin.* 3. *D. Basilij Imperatoris*, lege expressè Domini Basil. *lin.* 14. D. *Balisarij*, dele, *Diui*, lin. 15. D. Berengosij, dele, *Diui*, lin. 27. D. Bernonis, dele, *Diui*, lin. 31. D. Bertrandi, dele, *Diui.*

P*ag.* 6. *lin.* 25. S. *Claudiani*, dele, *Sancti*, eadem linea Viennensis Galliarum Episcopi, lege, *Presbyteri*, & dele notam marginis 11. *Maij*, lin. 24. D. Clementis, dele, *Diui*, lin. 34. D. Constantini, scribe, *expressim*, Domini Constantini, lin. 46. S. Cyrilli Archiepiscopi, scribe ad marginem, 28. *Ianuarij.*

Pag. 7. *lin.* 9. *D. Dacriani*, *dele*, Diui, *lin.* 18. *D. Dionysij Abbatis*, dele, *Diui*, lin. 22. S. P. N. Dionysij Archiepiscopi Alexandrini, scribe in marg. 17. *Nouembris.* lin. 31. *D. Dorothei Mart. & Episcopi Tyri, qui sub Constantino Magno vixit*, dele ista omnia, & *scribe*, Dorothei de vita, ac morte, &c. & *dele notam marg.* 5. Iunij, *lin.* 33. D. Dracontij, *dele*, Diui, *lin.* 39. D. Dragonis, *dele*, Diui, *lin.* 41. D. Durandi, *dele*, Diui.

Pag. 8. *lin.* 16. *S.* P. N. Euagrij *dele*, S. P. N. lin. 20. post verba illa, *composuisse tradunt*, adde, *sed oportebat ipsos obseruasse, Euagrium fuisse hæreticum Origenistam*, vide quæ Tomo 5. in principio Operis Euagrij annnotamus *lin.* 34. D. Fausti, *dele*, Diui, *lin.* 38. *S.* Claudianus Mamertus, *dele*, Sanctus, *lin.* 46. *post verba illa*, de luminaribus Ecclesiæ cap. 85. adiunge ista, *Faustum fuisse Discipulum S. Benedicti haud sit verisimile*, vnde Baronius Tomo

Tomo 5 Annal. Anno 490. capit. 38. ita ſcribit, *ſed multo magis obſtupeſcimus Fauſtum ab alijs redigi in claſſem Monachorum Ordin. ſancti Benedicti, cum antequam idem Sanctus auſpicaretur vitam monaſticam, iam Fauſtus ſenex ex hac vita deceſſiſſet, iam longè antequam idem Benedictus naſceretur creatus Epiſcopus.* Hæc ille, qui de ætate Fauſti, & S. Benedicti plura eodem Tomo accuratè diſſerit. Porro Fauſtum fuiſſe Pelagianum, & ſcripta eius ab Eccleſia Romana damnata certum eſt, *vide quæ obſeruamus ſuo loco initio Operum Fauſti.*

Lin. 47. D. Ferrandi, *dele*, Diui.

Pag. 9. *lin.* 10. D. Fulconis, *dele*, Diui, *vel ſcribe expreſſim*, Domini Fulconis. *lin.* 14. ſcribe, *Domini Galonis*. lin. 15. ſcribe, *Domini Gualteri*, lin. 20. S. Gelaſij Primi Pontificis Maximi, de duabus naturis, &c. *ita reſtitue*, Gelaſij de duabus naturis, &c. & *dele notam marginis*, 21. *Nouembris* lin. 26. poſt verba illa; *fidem Apoſtolicam*, adde, *Opus iſtud de duabus naturis non eſſe S. Gelaſij Primi Rom. Pontif. ferme omnes Orthodoxi recentiores conſentiunt, cuius autem ſit, inſpice notam noſtram initio Operis Tom. 4.*

Pag. 10. *lin.* 13. D. Gregorij Betici, *lege*, S. Gregorij Betici, *et affige ad marginem*, 24. Aprilis, *lin.* 27. S. P. N. Gregorij Palamæ, *dele*, S. P. N. *lin.* 42. ex D. Guiberti, *dele*, Diui, *lin.* 47. per D. Guillermum Pariſienſem, *exprime* Dominum Guillermum.

Pag. 11, *lin.* 1. D. Guitmundi, *dele*, Diui, *lin.* 8. D. Hegeſippi, *dele*, Diui, *lin.* 11. D. Heraclidis, *dele*, Diui, *lin.* 12. S. Hermæ, &c. *ita lege*, Auctoris Apochryphi, nomine S. Hermæ, qui D. Pauli, &c. & *dele notam marginis*, 9. Maij, *lin.* 26. & 29. bis S. Hildeberti, *dele*, Sancti.

Pag.

Pag. 12. *lin.* 4. lege, *Domini Honorij Primi*, lin. 6. *lege* Domini Honorij II. *lin.* 8. D. Hugonis Etheriani, *dele*, Diui, *lin.* 21. D. Idacij, *dele*, Diui.

Pag. 13. *lin.* 17. D. Ioannis Maxentij, *dele*, Diui, *lin.* 29. D. Ioannis Quadragesimi, &c. *dele*, Diui, *lin.* 34. D. Ioann. Monachi, *dele*, Diui.

Pag. 14. *lin.* 1. S. Isaac Syri, *dele*, Sancti, *& notam marginis*, 11. Aprilis, *lin.* 3. S. Iuliani Pomerij, Toletanæ Sedis primum Diaconi, deinde Archiepiscopi, &c. dele, *Sancti, et vocem, primum*, & deinde, *Archiepiscopi*, atque ita lege, *Iuliani Pomerij Toletanæ Ecclesiæ Diaconi in S. Hildefonsi librum, &c.* lin. 6. *eiusdem ad Idalium &c.* dele, *eiusdem*, & lege, *facto initio nouæ lineæ*, S. P. N. Iuliani Toletanæ Sedis Archiepiscopi ad Idalium, &c. *lin.* 24. post verba illa, *Dei sumus &c.* ista appone, *fallitur Margarinus, tres enim distinctos Iulianos oportet constituere: Primùm uianum Pomerium natione Maurum. Secundum, S. Iulianum Archiepiscopum Toletanum, qui nequaquam dictus fuit Pomerius: Tertium, Iulianum Toletanum Diaconum forsan Pomerium appellatum, qui posterior aliquando fuit Sancto Iuliano Archiepiscopo*, De his plenius annotamus suis locis initio operum duorum Iulianorum Toletanorum, ibi vide, *lin.* 27. Diui Iunilij, *dele*, Diui, pag. 15. lin. 1. *D. Lanfranchi*, dele, *Diui.*

Pag. 15. *lin.* 18. *lege*, Domini Leonis cognomento, &c. *lin.* 21. *scribe*, Domini Leontij, *lin.* 25. D. Liberij Poetæ, *dele*, Diui, *lin.* 26. ita lege, Sancto Lino Martyri, & P. M. de Passione SS. Dei Apost. Petri, & Pauli, ad Ecclesias Orientales, falsò adscripti libri duo apocryphi scholiolis illustrati. &c. *lin.* 31. D. Lucæ, Abbatis, *dele*, Diui, *ead lin.* ex D. Aponij; *dele.* Diui, *lin.* 47. D. Manuelis Patriarchæ, *dele*, Diui.

Pag. 16. *lin.* 12. D. Marci Episcopi

ſcopi Idruntis ; *dele*, Diui ; *lin.* 13. *&* 14. *dele verba illa*, partim Vincentij Obſopæi ; partim, *lin.* 20. *ita lege*, Sanctiſſimæ Virgini Matri Deiparæ Mariæ ad ſanctum Ignatium Epiſtola adſcripta, *lin.* 40. *dele verba illa*, Ioanne Ribito interprete, *lin.* 47. *ita lege*, de Tranſitu Virginis Mariæ liber Pſeudepigraphus, & apocryphus, adſcripta, &c.

Pag. 17. *lin.* 28. *poſt verba illa* plus minus 1550. *adde*, vereor ne Margarinus fallatur, cum Maſius, qui primus eum Commentarium nactus eſt, & interpretatus, ante annos ſeptingentos compoſitum, *dicat*, vide quoque Apparatum ſacrum Poſſeuini. *lin.* 36. D. Nemeſii, *dele*, Diui, lin. 39. D. Nicephori Catophylacis, *dele* ; Diui.

Pag. 18. lin. 8. *Nicolai Cabaſilæ Theſſalonicenſis Epiſcopi, viri pij, & doctiſſimi*, dele *viri pij, & doctiſſimi*, lin. 40. *D. Oddonis Cameracenſis*, dele, *Diui. lin.* 41. *D. Odonis Pariſienſis*, dele *Diui.* lin 48. D. *Oreſienſis*, dele, *Diui.*

Pag. 19. *lin.* 5. D. Palladij, dele *Diui.* Eadem lin. *qui S. P. N. Euagrij diſcipulus fuit*, dele, S. P. N. lin. 44. S. Petri Archiepiſcopi Alexandrini ; & Martyris ; *ſcribe in margine*, 26. Nouembris.

Pag. 20. *lin.* 5. D. Photij Patriarchæ, dele, *Diui*, *vel Domini*, Eadem linea, D. *Theodori Balſamonis*, dele *Diui*, *vel Domini.* lin. 12. D. *Pothonis*, dele, *Diui.* lin. 19. *B. Procbori &c.* ita reſtitue, *S. Procoro Chriſti diſcipulo*, *de vita*, *miraculis*, *& Aſſumptione B. Ioannis Apoſtoli*, *falſò adſcripta hiſtoria*, *& apocrypha*, *illuſtrata ſcholijs. &c.* lin. 35. à D. Remigio Antiſiodorenſi, dele ; *Diuo*, lin. 42. ſcribe, *Ruſtici S. R. E. Diaconi Cardinalis*, lin. 47. *D. Salonij*, dele, *Diui.*

Pag. 21. *lin.* 2. D. Saluiani, dele *Diui*, lin. 20. D. *Seueri Patriarchæ Alexandrini*, dele, *Diui*, *vel Domini.* lin. 28. D. Sigiberti Gemblacenſis,

blacensis, *dele*, Diui, vel Domini, *lin.* 35. *dele ista omnia*, S. *Sixti II. ex Atheniensi Philosopho, Pontifici Max. & Martyris*, repone, *Sixti Pythagorici Philosophi Ethnici sententiæ Interprete, &c.* & dele notam marg. 6. *Augusti*, *lin.* 49. D. Stephani Eduensis, *dele*, Diui.

Pag. 22. *lin.* 5. scribe expressim, *D. Sulacæ Patriarchæ, &c.* lin. 26. Tatiano Alexandrino, *adde*, seu potius Ammonio Alexandrino Auctore, *lin.* 34. *post verba illa*, filiorum Iacob, *adde*, liber apocryphus Roberto Lincolinensi. &c.

Pag. 23. *lin.* 2. D. Theodori Balsamonis, *dele*, Diui, vel Domini, *lin.* 8. in S. Photij Patriarchæ, *dele*, Sancti, *lin.* 9. ad D. Georgium Xiphilinum, *dele*, Diuum, vel Dominum, *lin.* 11. eiusdem D. Balsamonis, *dele*, Diui, vel Domini, *lin.* 14. quinque sequentes lineas cursiui caracteris, transfer superius post primæ lineæ verba illa, *Commentaria Tomi primi*, *col.* 1157. nam ibi earum proprius locus, *lin.* 18. D. Theodulphi, *dele*, Diui, *lin.* 24. D. Theophilacti, *dele*, Diui.

Pag. 24. *lin.* 1. D. Titi Bostrorum, *dele*, Diui, *lin.* 7. D. Venantij, *dele*, Diui, *lin.* 12. D. Victoris, *dele*, Diui, *lin.* 29. dele notam marginis, 26. *Iunij*, & lineam textus ita restitue, *Vigilij contra Eutychen libri quatuor &c.* lin. 40. D. Vualafridi, *dele*, Diui. *lin.* 42. scribe expressim, *Domini Vuilielmi.*

In Indice Chronologico Auctorum.

Post inscriptionem, *adiunge*, Monitum te velim Lector, non minus exacte à Margarino data interdum sua Auctoribus tempora in hoc indice. *Consule notas, quas eius scriptori initio sui Operis affiximus.*

Pag. 1. *colum.* 1. *lin.* 31. *ab illis verbis*, In proprio domate Basilicam &c. vsque ad illa, *ad*

ad eum scripsit, dele omnia, & substitue, *sedere cœpit anno* 8. *Marci Aurelij*, vt Eusebius in Chronico, reijciendus in secundum sæculum, *lin.* 48. S. Hegesippus, *dele*, Sanctus, *col.* 2. *lin.* 24. *post verba illa*, sed altera Assyriorum, *adde*, sed præstat in inscriptione consonantiæ Euangeliorum, in quam præfatur S. Victor Capuanus, *legere*, Ammonij Alexandrini, vt ibidem obseruauimus, initio Operis, *lin.* 52. Alexandrinus Martyr, *dele*, Martyr, *lin.* 54. *quæ incipit*, S. Sixtus II. ex Philosopho Pontifex, &c. *dele quatuor lineas loquentes de Sixto*, colum. 3. lin. 40. *dele duas illas lineas de Caio Mario Victorino*, lin. 47. ita lege, *Caius Marij Victorinus Afer Romæ docuit*, &c. lin. 52. S. *Dorotheus Episcopus Tyri*, lege, *Presbyter Tyri*, *lin. vlt.* S. Tytus Bostrorum, *dele*, Sanctus.

Pag. 3. *colum.* 1. *linea* 25. *post illud*, in Chronicis, *adde*, sed non hic, verum eius frater fuit Claudianus Mamertus Viennensis, non Episcopus, sed Presbyter, *cuius opera Tomo* 4. *huius Bibliothecæ habetur*, Ad finem columnæ, *adde*, Claudius Marius Victor Orator Massiliensis, moritur, *vt inquit Gennadius Theodosio Valentiano regnantibus*, colum. 2, linea 20. *de Vigilio post vocem Maryr*, adde, *Quisnam autem fuerit librorum contra Eutychen, qui nomine Vigilij circumferuntur*, Vide quæ initio eius Operis notamus Tom. 4. lin. 33. *D. Salonius*, dele Diuus, col. 3. lin. 4. post vocem *Theopaschita*, ista adiunge, *Fallitur omnino Margarinus, cum certissimum sit Ioannem illum Episcopum Constantinopolitanum, longe diuersum fuisse à Ioanne Maxentio: nam ille Cappadox, hic Scyta, ille Episcopus, iste nequaquam, ille semper Orthodoxus, iste hæreticus Eutychianus, ille iam obierat,*

cum

cum iste ingentes turbas in Ecclesia excitauit.

Vide Tom. 7. Annal. anno 518. Cap. 101. & seqq. & anno 520. cap. 22. & seqq.

Pag. 4. *Columm.* 2. *linea* 2. dele totam lineam, *D. Seuerus Patriarcha Alexandrinus*, colum. 3. lin. 19. S. *Seuerus*, dele, *Sanctus*, lin. 56. *D. Philoteus*, dele, *Diuus.*

Pag. 5. *colum.* 1. *lin.* 7. lege, *Dominus Fulco Parisiensis*, lin. 18. S. *Iulianus Pomerius*, dele, *Pomerius*, col. 2. lin. 52. post verba illa, *Patriarcham legimus*, adde, *Mirum sanè, cum omnes ferè citent hanc Chronologiam sub nomine S. Nicephori Constantinopolitani Episcopi, quem certum est sub Leone Armeno claruisse*, Vide Baronium Notis ad 13. Martij Romani Martyrologij, nisi velimus quinque illos Constantinopolitanos Episcopos, qui post Nicephorum in Chronologia ponuntur, non ab ipso S. Nicephoro: sed vel ab Anastasio Bibliothecario interprete, vel ab alio fuisse adiectos. Sed id in medio relinquimus. *Vide quæ notamus initio operis Nicephori*, *Tom.* 7. col. 3. lin. 50. S. *Guibertus*, dele, *Sanctus*, lin. 59. *D. Galterus*, dele, *Diuus.*

Pag. 6. *col.* 1. *lin.* 50. lege, *Dominus Galo*, col. 2. lin. 8. *D. Durandus*, dele, *Diuus*, quamuis insignis sanctitate fuerit, nam id ei nomen nondum tribuit Ecclesia, *lin.* 22. D. Petrus Abbas, *dele*, Diuus, *lin.* 32. *lege*, Dominus Constantinus, *lin.* 43. *D. Photo*, dele, *Diuus*, lin. 46. D. *Theodorianus*, lege, *Dominus*, lin. 53. lege, *Dominus Alexius*, col. 3. lin. 8. *D. Balsamon*, dele, *Diuus*, *vel Dominus*, *lin.* 21. D. Robertus, *dele*, Diuus, *lin.* 51. D. Hugo, *dele*, Diuus.

In Indice locorum Scripturæ.

In inscriptione lin. 3. pro Sanctis, *lege*, Veteribus.

In alio Indice Patrum, qui libros aliquot

Scripturæ explicarunt:

In Inscriptione lin. 4: pro

San-

Sanctis, *lege*, Veteribus, colum. 1. lin. 6. *D. Albini*, dele, *Diui*, lin. 15. *D. Salonij*, dele, *Diui*, lin. 21. *D. Albini*, dele, *Diui*, lin. 27. *D. Aponij*, dele, *Diui*, lin. 29. D. Lucæ, *dele*, Diui, *D. Aponij*, dele, *Diui*. lin. 40. *S. Titus*, dele, *Sanctus*, col. 2. lin. 8. *D. Venantij*, dele, *Diui*, lin. 10. *S. P. N.* dele, *S. P. N.* lin. 21. *S. Didymi*, dele, *Sancti*, lin. 23. *D. Clementis*, dele *Diui*, lin. 29. *D. Clementis*, dele, *Diui*, in inscript. ad finem paginæ, lin. 2. *pro*, Sanctorum, *lege*, Veterum.

TOMO II.

In prima Tomi inscriptione, lin. 3. pro, *Sanctorum*, scribe, *Veterum.*

In Indice Auctorum, pag. 1. *in inscript. lin.* 3. pro *Sanctorum*, repone, *Veterum*, pag. 2. Indicis lin. antepenult. *D. Dragonis*, dele, *Diui*, pag. 3. lin. 8. *S. Fausti*, dele, *Sancti*, lin. 42. *D. Venantii*, dele, *Diui*, pagin. 4. lin. 10. D. *Berengosij*, dele, *Diui.*

Column. 5. *in inscriptione lin.* 1. pro *Sanctorum*, scribe, *veterum.*

In S. Hippolyto Episc. & Martyre.

Col. 5. *in scholio marg. lin* 1. vbi ait, *Gelasius PP. I. in libro contra Eutychen*, appone in margine, *Non est illud opus Sancti Gelasij I. Romani Pontificis*, vt Tomo 4. initio illius Libri annotamus.

Lin. 8. *ibi*, *His si addas non esse verisimile*, *&c.* adscribe margini, *Fallitur Margarinus; nam Sanctus Hippolytus Portuensis Episcopus Græcus fuit, & Græcè scripsit, vt apparet etiam ex Cyclo* Paschali *Græcis litteris scripto, & sedi eiusdem S.* Hippolyti *marmorea, quæ nunc in Vaticano seruatur insculpto.* Consule notas ad Romanum Martyrologium 22. Augusti.

Col. 5. *post scholium Marga-*

garini adiunge ista, De S. Hyppolyto agunt etiam Eusebius lib. 6. Histor. capit. 16. Nicephorus lib. 5. Capit. 15. S. Hieronymus Epist. 84. ad Magnum, & Procemio in Matthæum, Photius in Bibliotheca, & alij. Martyr occubuit sub Alexandro Mammeæ, inscriptusque extat Romano Martyrolog. 22. Augusti. Plura de eodem ex probatis Auctoribus collecta exhibent notæ ad Rom. Martyrol. & Annales Ecclesiastici Tomo 2. Anno Christi 224. Capit. 10. & Anno 228. Cap. 3. & seqq. & Apparatus Sacer Posseuini.

Col. 14. A, ibi in textu, *Excitabit mortuos*, affige marg. *Non verè, sed apparenter; nam certum est Antichristum vera miracula nequaquam affecturum.*

In S. Petro Martyre, Alexandrino Episcopo.

Col. 21. C; post præfationem ex Nicepboro, *attexe ista*, Si de S. Petro Martyre, & Alexandrino Episcopo, eiusque scriptis vberiora scire aues, consulendi tibi Auctores, quos indicant notæ ad Romanum Martyrolog. 26. Nouembris. Item Annales Ecclesiastici Tomo 2. Anno 300. capit. 1. & Anno 305. cap. 20. & seqq. & Tom. 3. Anno Christi 306. capit. 44. & seqq. & Anno 310. capit. 2. & seqq. & Anno 311. cap. 48. Quibus clarissime demonstratur S. Petrum Anno nono persecutionis Diocletiani sub Galerio Maximiano, & non sub Iouio Maximino eius nepote pertulisse martyrium. Quod verò attinet ad hoc Opus Canonum pœnitentialium est illud quidem præclarè cumprimis auctoritatis, quod etiam approbatur in Canone 2. Trullano, quamuis Canones illi Trullani non ita sint in pretio. Sed opportunè ista annotauit Baronius Tomo 2. Annal. Anno 305. capit. 20. Vtinam fidelius isto nacti essemus exemplar, quod partim textu deprauato, vt apparet, & partim ex parum accurata translatione nonnunquam redditur subobscurum, licet ex his, quæ subsequuntur, perspicua cuncta fiant, *sic ille*, Cele-

brat

brat Ecclesia Festum S. *Petri* 26. Nouembris.

Can. 1. *Col.* 22. *D, vbi incipiunt,* Commentaria *Balsamonis, adijciendum scholion*, Memineris lector, Theodorum Balsamonem Græcum esse, schismaticum, Ecclesiæ Romanæ hostem, erroribus non paucis defædatum, de quo alias in his Tomis lectorem monemus, *vide inter alia, quæ notauit Genebrardus lib.* 4. *chronographiæ pag.* 616. 622. Quocirca scholia ista cautè legenda, nec eis multum fidendum.

Canone 14. *in Balsamone Colmn.* 32. *C, ibi in textu,* quod hi hæc sua voluntate fecerint, *corrige,* quod hi nec sua voluntate fecerint, *& ad finem Columnæ E, ibi in textu*, vel Sabbathis, *scribe in margine,* de ieiunio Sabbathi secundum ritum Græcorum Balsamon; quem Romana Ecclesia non seruat, *vide Bellarminum lib.* 2. *de bonis operibus in perticulari Cap.* 18. *& apparatum sacrum Posseuini in S. Petro Alexandrino.*

In Hesychio Presbytero Hierosolymitano.

Columna 40. *D, post inscriptionem Operis adde,* putant nonnulli hunc Hesychium esse eundem, qui scripsit commentaria in Leuiticum, quem Episcopum Hierosolymitanum appellat Strabus Monachus præfatione glossæ ordinariæ in Leuiticum, sicque existimant Auctorem huius Homiliæ ex Presbytero Hierosolymitano factum eiusdem Ecclesiæ Episcopum, esseque illum Hesychium, qui in ordine Hierosolymitanorum Antistitum numeratur, quinquagesimus nonus in Chronologia S. Nicephori, Floruisseque tempore S. Gregorij Magni, ad quem extat eiusdem Gregorij Epistola, quæ est 40. lib. 9. Registri. Consule Apparatum Posseuini; *Homilia* 2. *columna* 44. *A. dele glossam*, dixit non, tecum: sed ex te, seruiens instituto, *& rescribe: editio vulgata*,

tecum non ex te habet, *Eadem column. D, ibi in textu*, mater effecta est, quæ minimè sponsa, *adfige margini*, cautè lege, verè siquidem sponsa, & coniux fuit, quoad veritatem, & essentiam coniugij, non quoad torum, vel coniugij consummationem, vt docent Theologi, *Vide S. Thomam*, 3. *p. q.* 29. *art.* 2.

Col. 46. *A, dele glossam*, intelligo de cognitura virum, quia est ambigua, & obscura, *& ad verba illa textus*, qua ratione fiam mater, quæ non fuit sponsa? *scribe in margine*, cautè lege, & regreditor ad notam col. 44. D.

In S. Cyrillo Hierosolymitano Episcopo.

Col. 51. *post inscriptionem Operis appone ista*, de S. Cyrillo, eiusque scriptorum monumentis, vide quæ annotant Margarinus in Indice Auctorum huius Tomi, & Baronius in Notis ad Romanum Martyrolog. 18. Martij.

Præfat. in Catecheses, *col.* 51. *expunge duas primas marginis glossas*, expectat Deus propriam cuiusque voluntatem; Et; Propositum proprium facit nos vocatos, *& rescribe*, cautè lege; non enim Deus expectat voluntates nostras, vt apertè definiuit Arausicanum Concilium Canone 4. & interpretationem illam verborum Pauli, *vt propositum non Dei, sed hominis intelligatur*, tanquam Pelagianorum reijcit S. Augustinus libro 2. contra duas Epistolas Pelagianorum ad Bonifacium cap. 10. vide Sixtum lib. 6. Biblioth. Annot. 201. & Bellarminum lib. 2. de Gratia, & libero arbitrio, c. 14. Reducenda semper in memoriam, salubris obseruatio S. Augustini de Prædestinatione hominum non ita explicatè loquutos ante exortam Pelagianam hæresim. Forsan S. Cyrillus non aliud indicat, quam liberum nostrum arbitrium cooperari gratiæ Dei.

Col. 54. *dele gloss. quartam*, rebaptizantur hæretici, *& rescribe*, fides Catholica est

est hæreticos non esse rebaptizandos, nisi quando in eorum Baptismo non est seruata, vel forma, vel materia, vel intentio Ecclesiæ, & de his intellexisse certum est S. Cyrillum.

Catech. 6. col. 87. *A, et B, expunge illas duas marg. notas*, Angeli secundum quid vident Deum; & Filius, & Spiritus Sanctus soli Deum, vt est, vident; *& repone*, vident quidem Angeli Deum clarè sicuti est: sed non cognitione comprehensiua, qua solus Deus se ipsum cognoscit. *vide S. Thom. P. p. q.* 12. *art.* 1. *ad* 1. *& Sixtum Senensem lib. 6. Biblioth. Annot.* 182.

Colum. 94. *D, glossam marg. ita scribe*, Thomæ nomine Euangelium, est cuiusdam Thomæ, discipuli Manetis.

Colum. 95. *D, aufer glossam*; Hæreticorum libros legit Cyrillus.

Catechisi 8. *col.* 100. *E, in nota marginis*, De pœnitentia Dei errores, *corrige*, de prouidentia Dei errores.

Col. 102. *A, dele gloss.* pecunijs iustificari posse aliquem.

Catechisi 12. *col.* 130. *A, tolle glossam*, Maria vxor Ioseph, sola desponsatione, *& substitue*, solam desposationem intelligit S. Cyrillus de præsenti, nimirum verum, & ratum coniugium; sed non consumatum. *Vide S. Thom.* 3. *p. q.* 29. *art.* 2. *& Sixtum lib.* 6. *Bibliot. Annot.* 3.

Catechesi. 13. *col.* 136. *E, in textu ibi*, omnis Rex à militibus typicæ crucifigi, &c. *locus mutilus typographorum culpa, ex integris exemplaribus vno adiecto versu redintegrandus ita*, omnis Rex à militibus appellatur, oportebat, & Iesum à militibus typicæ crucifigi, sicut ideo &c.

Catechesi Mystagocica 2. *col.* 200. *A, derade notam*; Baptismus Ioannis tantum remittebat peccata, *& scribe*, cautè lege, nam Ioannis Baptismus ex opere operato, nec gratiam, nec remissionem peccatorum conferebat, *Vide S. Thom.* 3. *p. q.* 38. *art.* 3. *forsan*, S. Cyrillus tantum

innuit, Ioannis Baptismum excitasse homines ad veram pœnitentiam, per quam peccata condonantur, *consule recentiores S. Thomæ interpretes eodem loco.*

In S. Gaudentio Brixiensi Episcopo.

Colum. 209. *post inscriptionem Operis ista adde*, successit S. Gaudentius in Episcopatu Ecclesiæ Brixiensis S. Philastrio, cuius memoriam Romanum Martyrologium 25. Octob. hoc elogio conseruat Brixiæ natalis S. Gaudentij Episcopi eruditione & sanctitate conspicui, *de quo plura ex ipsius scriptis excerpta produntur in Annal. Eccles. Tom.* 4. *Anno* 386. *tractatu* 8. *in Exodum, qui est ordine* 10. *Col.* 257. *A, in gloss. marg. post verba illa*, quoque visum est, *adde*, sed qua ratione sit intelligenda ista sententia, docetur abundè, supracitato *lib.* 1. *de Antichristo Cap.* 28. 29. 30.

In Machario Aegyptio.

Col. 295. *post præfationem Ioannis Pici adde*, vterque Macharius, & ille senior Aegyptius, & alter ille iunior Alexandrinus, inter alios Sanctos inscripti habentur Romano Martyrologio, Aegyptius 15. Ianuarij, & Alexandrinus 2. Ianuarij, sed Aegyptius cum hoc elogio, *in Aegypto S. Macarij Abb. discipuli Beati Antonij, vita et miraculis celeberrimi*, de duobus his Macharijs, vt etiam de alijs eiusdem nominis multa ex varijs, idoneisque Auctoribus, quos notæ ad Roman. Martyrologium 2. Ianuarij indidicant, cognoscere poteris: Quod attinet ad scripta S. Macharij Aegyptij, hæc de illo prodit Gennadius in Catalogo Cap. 10. vnam tantùm ad iunioris professionis suæ scripsit Epistolam, in qua docet, illum perfectè posse seruire Deo, qui conditionem creationis suæ cognoscens, ad omnes semet ipsum inclinauerit labores, & luctando atque Dei auxilium aduersus omnes, quòd in hac vita suaue est, explorando, ad

ad naturalem quoque perueniens puritatem continentiæ, velut naturæ debitum munus obtinuerit, *hæc Gennadius*, quibus verbis Apathiam illam Euagrij Pontici S. Machario inurit. Equidem in hoc Homiliarum Opere alicubi videtur introduci apathia, præsertim Homil. 20. 35. & aliàs; Alibi tamen valide euertitur, vt Homil. 17. & 38. alijsque locis. Verisimile est Euagrium Ponticum, quem S. Macharij Aegyptij discipulum fuisse referunt *Socrates libro 4. Capit. 18. & Gennadius in Catalogo Cap. 10. 11.* ex dictis S. Macharij perperam a se intellectis apathiam illam Pelagianam, & Stoicam, sensus sui peruersitate ebibisse, quam tantopere S. Hieronymus suis scriptis insectatus est, vt in hac nostra censura pluribus locis monemus. Forsan Gennadius Pelagianis fauens (quod est exploratissimum) Pelagianam apathiam, auctoritate S. Macharij male, & concepta, & decorata voluit stabilire. Certum, quia Gennadius harum Macharij Homiliarum non meminit, & præterea his insertæ deprehensæ sint aliquot aliorum Auctorum Homiliæ, in dubium quis reuocare possit, num hæ Homiliæ legitimæ sint fœtus S. Macharij, præsertim cum nonnulla immixta habeant, graui & diligenti censura digna; quæ nos in notis marginalibus indicabimus. Nihilominus, quia ab omnibus S. Machario tribuuntur, & spiritualium documentorum maximè vtilium sunt plenè; tantùm illud opportunè obseruamus, quædam illis inesse obscura, ambigua, & á proprio exactoque more loquendi Theologorum quadantenus aliena; proindeque cum iudicio, & circumspectè legenda. Et subest suspicio, ne ab aliquo Pelagiano sint alicubi interpolatæ.

Homil. 4. Col. 308. in textu, creaturis suis visibilibus, nempè animis Sanctorum, &c. *scribe in margine*, hæc sequentia; cautè lege, nam Auctor perspicuè nimis docere videtur, Angelos esse corporeos, & animas humanas esse corporeas. Primum, & si quidam veterum Patrũ docuisse reperiantur, at

iam hoc tempore sine temeritate adstrui nequit, *Vide S. Thomam, eiusque interpretes* 1. *p. q.* 50. *art.* 1. *& quæst.* 51. *art.* 1. *& Ascanium Martinengum in glossa magna Genes. pag.* 201. *& seq.* animas verò esse corporeas fuit hæresis Montani, quam sequutus est Tertullianus, lib. de Anima cap. 9. & Faustus Rhegiensis, lib. de Creaturis; qui habetur Tomo 4. huius Bibliothecæ, columna 759. *vide, quæ ibi notamus, & quæ S. Thomas docet* 1. *p. q.* 75. *art.* 1. *&* 5. *& Pamelium in Paradoxis Tertulliani.*

Homil. 15. *col.* 358. E, *in textu*, Peccatum enim cum sit substantia, & facultas quædam Sathanæ, &c. *adscribe margini*, Ritè intellige, non enim Manichæo errore peccatum veram substantiam intelligit: sed substantiam vocat metaphoricè; hoc est, opes, robur, facultatem, vires &c. Sathanæ.

Homil. 17. *col.* 366. *D. tolle gloss.* Apostoli non planè securi de gratia, *& colum.* 391. *homil.* 26. *B, in textu*, & ita Deus spectans bonum propositum tuum, &c. *adscribe margini*, cautè lege, nam prolabi videtur Auctor in Pelagianum errorem, antecedere in nobis bonum propositum, amorem, fidem, præcationem tanquam bona naturalia, ob quæ Deus nobis suam gratiam largiatur. Nisi locus manu Pelagiana sit temeratus, forsan intelligit antecedere illa in nobis à vitali, & naturali potentia liberi arbitrij elicita; sed tamen ex speciali gratiæ auxilio, ob quæ ritè disposita nostra anima sequatur fortius, & præsentius auxilium diuinum, & tandem gratia iustificans.

Homil. 27. *col.* 398. *in textu*, Prophetæ nouerant venturum esse Redemptorem &c. *scribe in marg.* cautè ista lege; nam etsi non omnes Prophetæ cuncta Christi mysteria nouerint, at Mortem, & Crucem Christi, Baptismum, Eucharistiæ Sacrificium, sanctificationem hominum &c. illi Prophetæ, qui suis vaticinijs ista præ-

prædixerant (quorum plurima in Scripturis extant) certum eſt omnia illa præcognouiſſe, quamuis non ita pleniſſimè, & quoad omnes circumſtantias, vt tempore quo expleta ſunt, cognita ab Apoſtolis, & Chriſtianæ Eccleſiæ Doctoribus fuere.

Homil. 35. *col.* 415. *E, initio homiliæ appone, antidotum*, auctor in hac homilia, & alijs locis videtur inducere apathiam illam, quando anima *vi* gratiæ Dei ad eam peruenit impaſſibilitatem, vt nullo vnquam afficiatur ſenſu fomitis, ſeu paſſione aliqua appetitus, quaſi in ipſa nullus vnquam exurgat motus, nullus conflictus carnis, & ſpiritus, prorſus ſopito, vel extincto peccati fomite. Quem errem in Euagrio Pontico, Rufino, Iouiniano, & alijs Origeniſtis, & Pelagianis ſæpiſſimè damnat S. Hieronymus, *vide quæ notamus Tomo* 5. *huius Bibliothecæ Patrum in Euagrio*, Verum ſi homiliæ iſtæ genuinæ ſunt Macharii, nec ab Hæreticis Origeniſtis, vel Pelagianis deprauatæ: dicemus planè S. Macharium non ſtabilire apathiam ſimpliciter; ſed quantum pro ratione huius vitæ noſtræ, & ſtatus viatorum fieri poteſt: nempè eſſe quoſdam viros, qui exercitio præſtanti virtutum continenter carnem domant, ac validè frenant, exurgentesque rebelles appetitus motus compeſcunt, vt nunquam (præuia ſemper Dei gratia) ad conſenſum lætalis criminis pertrahantur, eam quandoque tranquillitatem adepti, vt pauciſſimi in ipſis inordinati impulſus excitentur. Et hoc eſſe myſticum animæ Sabbathum, quod virtute Chriſti in hac vita, & ſub lege Euangelica inchoatur, in beata verò Gloria plenè complebitur. Nam ſimpliciter in aliquo Sancto, ſopiri, vel ligari, vel extingui peccati fomitem, vt nunquam, nec venialiter peccent, eſſe ſingulare Dei priuilegium, nec vlli niſi B. Deiparæ conceſſum: ſummo conſenſu docent Theologi; & contrarium aſſerere (niſi forſan de S. Præcurſore) temerarium, & erroneum cenſent, *vide* S. *Thom.* 1. 2. *q.* 109. *art.* 8. *eiusque interpretes*,

Re-

Regreditor ad ea, quæ notauimus initio harum homiliarum.

In S. Simeone Stylita.

Columna 443. *post inscriptionem Operis adde*, Duos fuisse Simeones Stylitas sanctitatis laude celebres, alterum seniorem, qui tempore Theodosij iunioris vixit, cuius meminit Euagrius lib. 1. Hist. Cap. 13. 14. Alterum iuniorem, qui sub Iustiniano vixit, de quo idem Euagrius agit lib. 6. Historiæ Capit. 22. tam claris argumentis ostenditur in Notis ad Romanum Martyrologium 5. Ianuarij, & in Annalibus Ecclesiasticis, vt fatuum nimis fuerit velle in dubium reuocare. Primi natalis dies consignatur in Romano Martyrologio die 5. Ianuarij. Secundi verò die 3. Septembris. Cuiusnam autem horum Opus istud sit nobis incopertum. Iunioris scimus extare scriptorum monumenta, nempe Epistolam ad Iustinum Imperatorem, quæ recitatur act. 5. Concilij 2. Nicæni.

In Drogone Ostiensi Episcopo.

Colum. 447. in titulo paginæ, & deinceps in alijs titulis paginarum Operis nomen Diui, præpositum Drogoni deleatur, vel illud D. expressim scribatur *Domini*, & post inscript. Operis adde, *de Drogone plura ex idoneis scriptoribus afferunt post alios Possevinus in Apparatu sacro, & Alphonsus Ciacconus de Vitis Pontificum in Innocentio II. aiunt claruisse tempore B. Bernardi.*

In S. Eligio Nouiomensi Episcopo.

Columna 475. *post inscriptionem Operis adde*, Habetur nomen S. Eligij, Romano Martyrologio inscriptum inter reliquos Sanctos prima die Decembris, cuius vitam sanctitate, & miraculis admirandam scripsit S. Audœnus, Rothomagensis Episcopus, *De eo plura ex varijs auctoribus in notis ad Romanum Martyrologium. Discessit in cælum Anno salutis 665. vt habet Sigibertus in Chronico.*

homil.

homilia 8. *columna.* 498. *C*, *tollatur glossa*, Peccanti nihil prodesse eleemosynam.

Homil. 11. *Colum.* 518. *B*, *dele notam*, Peccator ieiunans dæmonum similis est.

In Antiocho Monacho.

Colum. 531. *post inscriptionem Operis ista scribe*, Fuit iste Antiochus Monachus Palæstinus Lauræ S. Sabæ Abbatis, vir sanctitate & doctrina insignis, qui sub Heraclio Imperatore vixit, & sub Cladem Hierosolymitanam, qua, Vrbe capta, Lignum S. Crucis à Chosroe in Persidem abductum est (incidit ea in Annum salutis 614) scripsisse videtur, vt apparet ex homilia 107. & alijs locis præsertim in Exomologesi, quæ est ad finem Homiliarum, & Epistola dedicatoria. Occasionem verò, & institutum scribendi hoc Opus, ipsemet Antiochus exponit initio homiliæ 66. *De eodem plura exhibent tibi Annales Ecclesiastici Tomo* 8. *Anno* 614.

Colum. 537. *initio affige hoc scholion*, Quia non nisi fragmentum Epistolæ Antiochi ad Eustathium à Godefrido Tilmanno è Græco in Latinum translatum, & editum hoc loco antepositum fuit, cum ea Epistola integra reperta sit in Vaticano Codice Græcè scripta, partem illam, quæ in editione Tilemanni desiderabatur, ex vesione Friderici Metij hic subijciendam meritò duximus; & expuncta inscriptione, quæ hic ponitur ita scribatur, *Epistola Antiochi Monachi Lauræ Sabæ Abbatis* ad Eustathium præpositum Monasterio Datalenæ Ancyræ Ciuitatis Galitiæ: annecte scholion, *Lauram neoterici Græci insignia dicunt Monasteria pro magna hominum copia, quæ deuotionis ergo, instar multarum aquarum confluunt*, deinde subdatur Epistola.

Cum ad me scripseris, Eustathi Pater venerande, te magna affici molestia, dum è loco ad locum, & è regione in regionem migrare cogeris metu vigentis

gentis

gentis Chaldæorum calamitatis, fame etiam, & siti laborare, non panis, & aquæ: sed iuxta Euangelium Propheticum dictum, verbi Dei, cum neque libros circumferre possitis, neque ita facile in locis, in quibus exulatis, quæ vultis, inuenire valeatis: cumque meæ præceperis humilitati, vt epitomen aliquam diuinarum scripturarum ad te mitterem, quæ neque circumferendo grauis esse præ magnitudine, neque sui tenuitate in ea aliquid eorum, quæ ad vtilitatem, & salutem animæ faciunt, desideraretur. Obtemperaui libenter tuis mandatis, & quamprimum quod petis, faciendum curaui: E sacra igitur scriptura centum quinquaginta excerpsi capita, iuncta quidem simul, inuicem tamen ita disiuncta, vt qui ea legerit, nulla confusione trahatur. Et hæc tuæ misi pietati, quæ cum acceperis, Deo, quam par est, gloriam, & gratiarum actionem reddas, qui suam virtutem imbecillis impertitur, vt in infirmitate perficiantur. Tu veró contra tuis Deo gratis precibus nos foueas, vt quod reliquum est nobis vitæ tempus, iuxta Dei voluntatem peragere possimus. Si verò aliquid (vt facilè fieri potuit) imperfectum offenderis, ignoscas quæso te, meæ tenuitati, tum etiam temporis augustiæ tribuas, qua tuis mandatis volui obtemperare.

Quoniam verò illud præterea scripsisti, vt tibi aliquid diceremus de Sanctis Patribus nostræ Lauræ, an vera sint quæ à nonnullis audisse dicis, de eorum videlicet vita, & nece, cum vix illa credi possit, & sensum omnem superent. Necessarium propterea duxi, breuibus tibi prius aperire, quæ ad illos attinent, ea deinceps subijcere, quæ diximus sacræ Scripturæ capitula. De laudabili autem vita eorum in præsentiarum agere, id temporis non postulat, nec mea lingua illa posset facilè percurrere. Illud tantum dicam, quod revera homines erant diuini (si homines tantum illos oporteat dicere potius quàm Angelos, cum in exercitatione spirituali, & monastica vita,

ta, & laboribus, quos proprietate subſtulerunt à iuuentute ſua inſenuerint) ſenes quidem venerandi, & canos capillos habebant: ſed mente magis præſtabant, & humilitate, honeſti, modeſti, veridici, irreprehenſibiles, iuſti, pij, ab omni turpitudine, & prauitate alieni, omnibus bonis ornati, & diuino repleti amore; nonnulli ipſorum centum exceſſerunt annos, & quinquaginta ſex in quieta, & monaſtica vita cum peregiſſent, nec à Laura, & Monaſterio vnquam receſſerunt, nonnulli verò neque ad Eccleſiam proceſſerant, nec Ciuitatem amplius viderant, ex quo vitam monaſticam ſemel fuerant amplexati; varijs etiam virtutibus emicabant, terreſtres ſcilicet Angeli, & cœleſtes homines: quapropter hunc finem ſunt adepti, & victoriæ præmium ſunt conſequuti. Cum enim Iſmaelitæ ad noſtrum acceſſiſſent Monaſterium vna ſeptimana antequam ſancta Ciuitas fuiſſet occupata, & vniuerſa ſacra vaſa Eccleſiæ iam diripuiſſent, plerique Patres aufugerunt quamprimum, remanſerunt autèm in Monaſterio, qui fortiores Chriſti fuerant ſerui, ſacrum illum locum deſtituere nullo pacto volentes: Barbari verò cum illos comprehendiſſent, & multos dies illos inhumanè tractaſſent, & tormentis afflixiſſent, pecunias hoc pacto ſe inuenturos putantes, apud quos nihil huius ſæculi reperiebatur. Illi ſimulatque intellexerunt &c.

Homil. 21. *Col.* 571. *B. expunge gloſſam*, vitæ religioſæ nullus eſt fructus ſine virginitate.

Homil. 27. *Col.* 582. *A, tolle gloſſam*, Etiam dæmones à Chriſto exaudiri.

In Fauſto Rhegienſi.

Colum. 755. *in titulo pagina*; *in Operis inſcriptione*, & *lin.* 1. *præfationis*, vbi dicitur, *S. Fauſti*, dele *Sancti*, & poſt præfationem adiunge, *Nemo non nouit Fauſtum, Rhegienſem Epiſcopum Pelagiana fuligine tinctum, eiuſque Opera à S. R. E. Auctoribus S. S. Gelaſio I. & Hormiſda Roman. Pontificibus fuiſſe damnata.*

nata. Dicemus de ipso plura in notis ad 4. Tomum huius Bibliothecæ, Nunc verba S. Isidori de Scriptoribus Ecclesiasticis Cap. 14. attulisse sinus contenti, ea sunt: Scripsit Fulgentius Ruspensis Episcopus multa, ex quibus legimus de Gratia Dei, & libero arbitrio libros Responsionum septem, in quibus Fausto Galliæ Rhegiensis Vrbis Episcopo, prauitati Pelagianæ consentienti respondens obnititur eius profundam destruere caliditatem. *Repetit eadem Isidorus lib. de viris Illustr. Cap. 27. & hinc discas quanto cum iudicio legenda sint Fausti Opuscula.*

Colum. 760. A, in textu, Quanto nos arserimus ad studium, tanto ille apponet adiutorium, *scribe in margine*, Caue ista Pelagiana, in Auctore Pelagiano.

In S. Chromatio.

Col. 759. B, post præfationem ex Sixto Senensi, adiunge, *Agit de S. Chromatio sæpissimè S. Hieronymus extat ad eundem Epistola S. Ambrosij S. Chrysostomus Epist. 155. ad eundem*, ita illum celebrat; Clarissima seruentis tuæ, & sinceræ charitatis tuba, ad nos vsque sonum suum diffundit. *Extat nomen eius Roman. inscriptum Martyrologio 2. Decembris.*

Colum. 779. A, in textu, Qui per effrenatam libidinis &c. *adscribe marg.* Cautè lege, nam innuere videtur, dimissa vxore adultera, licere aliam ducere. Sed reducendus S. Pater in bonum sensum, *vide Sixtum libro 6. Biblioth. annot. 81. & Bellarminum lib. 1. de matrimonio Cap. 16. 17.*

Colum. 779. A, in textu, In Euangelio verò nec iurandum, *adscribe marg.* Cautè lege, nam videtur sentire omnino, non licere iurare: sed reuocat in bonam mentem Sancti Chromatij verba, *Sixtus Senensis lib. 6. Biblioth. annot. 26.*

In

In Agapeto Diacono.

Col. 795. *post inscriptionem adde*, Quisnam autem Agapetus iste fuerit, vel potius quis non fuerit, *docebunt te Annales Eccles. Tom.* 7. *Anno Christi* 527. *Cap.* 41.

Colum. 795. *A*, *numero* 1. *in textu*, Honore quolibet sublimiorem cum habeas dignitatem, *scribe in margine*, Inter sæculares puras dumtaxat.

Idem fiat Colum. 798. *B*, *num.* 27. & *Colum.* 797. *num.* 21. *lin.* 3.

Colum. 800. *C*, *tolle glossam*, Certa Imperatoris salus.

In Dorotheo Archimandrita.

Col. 804. *in præfatione Anonymi lin.* 17. vbi in textu est ✠ *summo Sacerdotio*, in margine appone; *summum Sacerdotium vocat Episcopatum quemuis, veteribus vsitato more loquendi*, de quo vide plura in notis ad Romanum Martyrologium 9. April. & Tom. 5. Annal. Eccles. Anno 397. Cap. 61.

Doctrina 4. *Col.* 824. *A*, *ibi in textu*, Fieri autem nequit &c. *appone ad marginem*, Cautè lege, nam innuit, nullo pacto haberi posse timorem filialem, quin præcesserit seruilis. Ordinariè quidem ita euenit in peccatoris iustificatione extra Sacramenta, *vt habetur Capit.* 6. *Concil. Trident.* at contingit interdum aliter cum quis per Sacramenta iustificatur, & in subitarijs, & miraculosis iustificationibus, *vide S. Thomam* 1. 2. *q.* 113. *art.* 7. & 10.

Col. 824. *D*, *ad verba illa textus*, Hic est perfectus timor &c. *scribe in marg.* Cautè lege, & regreditor ad notam huius Col. A.

Doctrina 1. *Col.* 809. *B*, *ibi in textu*: sed etiam ab innatis affectibus &c. *appone in margine*, Non tollendo penitus fomitem peccati, sed reprimendo, & obsistendo, nam statim se rectè Dorotheus exponit.

Doctrina 4. *Col.* 830. *A*, *tolle gloss.* Nullum bonum opus sine charitate.

do-

Doctrina 6. *Col.* 835. *E, in textu ibi*, Excedit omne peccatum temerarium iudicium, *scribe ad marginem*, Hyperbolicè ita loquitur.

Doctrina 10. *Col.* 854. *D, ibi in textu*, Nec talis etiam si voluerit &c. *adscribe marg.* Cautè lege, nam frequens est in ista non satis tutæ sententia, aliquos peccatores non posse pœnitentiam agere, nisi eos alicuius Sancti Oratio adiuuet, *Sic enim docere videtur Columna* 858. *A*, 860. C, 861. *D*, *& alibi.*

Doct. 13. *Col.* 870. *A, ibi in textu*, trahentes vi etiam nolentem, &c. *in marg. annota*, cautè lege, vt etiam alijs locis, vbi ita loqui solet, forsan hyperbolicæ de vehementia impuræ Cogitationis, aut vitiosi habitus; alioqui in omni actu læthalis peccati adest actio voluntatis plenè libera: & sui iuris.

Doctrina 14. E, dele notam: Permissio Dei, & *scribe*, cautè lege, nam malum pœnæ certum ex Theologia est, ne dum permittente Deo; sed etiam efficiente ordinante, & disponente fieri. Nec satis explicitè ad regulas Theologiæ, hic loquitur Auctor.

Doctrina 15. *Col.* 879. *C, ibi in textu*, subtractis Sabbathis, & Dominicis, &c. *scribe in margine*, intelligit de ritu Græcanico; nam Romana Ecclesia alium morem colit, Sabbathis in Quadragesima ieiunans.

Doctrina 24. *Colum.* 900. *A*, *linea* 1. *ibi in textu*, ne reprehenderis vllum, &c. *scribe in margine*, non tollit fraternam correctionem; sed superbam exprobrationem in fratrem peccantem.

Col. 902. *D*, *tolle inscriptionem illam*, de Monachis propter pecuniam obambulantibus Nilus, & *litera E*, *à verbis illis textus*, vita Monachorum, quæ olim, &c. *vsque ad finem Operis, Col.* 904. *vbi finit*, pudet me plura scribere; *expunge omnia*, & notam quoque marginis quæ est Col. 902. E, incipientem, *Hæc non habentur in translatione, &c.* dele totam.

In Basilio Seleuciæ Episcopo.

In prima Concione de exsuscitatione Lazari, *Col.* 999. C, dele notam, *Hac Basilij sententia communis*, & appone, cautè lege, nam hæc opinio quorundam Græcorum de duplici, vel triplici Magdalena, consensu iam omnium, immò & Ecclesiæ exploditur, *vide post alios Baronium Tom.* 1. *Annal. Anno Christi* 32. *Cap.* 17. *& seqq.*

Oratione in Annunciationem Dominicam, *Col.* 987. A, post inscriptionem orationis Basilij, *appone ista*, memineris Lector hunc Basilium Ecclesiæ Episcopum in Concilio Ephesino II. Prædatorio vi, & metu adactum subscripsisse vna cum alijs in S. Flauianum Constantinopolit. Episcopum: postea verò pœnitentem in communionem Ecclesiæ receptum in Synodo Chalcedonensi, *vt constat ex action.* 1. *Conc. Calcedonensis*, *&* 4. *eundem plurimum laudat Photius in Biblioth. Beatum, & Sanctum Patrem appellans*, vide Sacrum apparatum Posseuini.

In S. Sophronio Hierosolymitano Episcopo.

Col. 1021. *C*, post præfationem Margarini, *ista subijce*, pleniora de S. Sophronio Hierosolymitano Episcopo suppeditabit, *Tomus* 8. *Annal. Ecclesiasticorum ex actione* 13. *sexta Synodi ex Concilio Romano sub S. Martino Papa Secretario* 2. *Tom.* 3. *ex Theophane in Miscella*, *& alijs*, Consule quoque notas ad Romanum Martyrologium 11. Martij. Consignatur obitus S. Sophronij sub Heraclio Imperatore, Anno salutis *636.* 11. Martij, quo die eius Natalis inter Sanctos inscriptus habetur publicis Latinæ, & Græcæ Ecclesiæ Tabulis.

In S. Cæsario Arelatensi Episcopo.

Col. 1037. *post præfationem*, in S. Cæsarei Homilias ista adiunge; vberiora de S. Cæsario, ac planè certiora petenda tibi, Lector, erunt ex notis ad Rom. Martyrologium 27. Augusti, & ex Annal. Eccles.

Tom. 6. vbi multa de S. Cæsario ex probatissimis Auctoribus collecta reperies, ac præsertim ex sinceris Actis vitæ eius à Cypriano illius discipulo conscriptis, *quæ Surius in 4. Tom. congessit*, ex quibus omnibus liquido constat S. Cæsarium non potuisse multum excedere tempora Symmachi Papæ, & Anastasij Imperatoris; *nam etiam Gennadius ait lib. de scriptoribus Ecclesiast. Cap. 86. illum claruisse sub Anastasio Augusto*, Annales ex certa temporum ratione, res S. Cæsarei, quæ sciri potuerunt non perducunt vltra annum Symmachi 10. & Anastasij 18. hoc est Domini 508. vnde manifesti erroris arguuntur Trithemius, & alij quotquot dixerunt ipsum vixisse ad annum Domini 670. vel 700. & fuisse Monachum S. Benedicti, cum antequam S. Benedictus vitam Monasticam arriperet, iam S. Cæsarius factus Episcopus, & sanctitate, & doctrina florebat, *ait de his abundè Baronius locis citatis*, quocirca Homil. 42. inferius posita, in qua citantur S. Gregorius, & S. Isidorus Cæsario posteriores alterius potius quàm S. Cæsarij esse Opus oportet.

Homil. 2. *Col.* 1041. *B*, ibi in textu, *Ieiunium sine eleemosyna nullum bonum est*, scribe in margine, *cautè lege, forsan intelligit ei, qui tenetur ex præcepto dare eleemosynam, nullum esse meritum ex ieiunio sine eleemosyna, vel est hyperbole.*

Homil. 6. *Col.* 1050. *C*, tolle notam marginis, *Dei substantia est arbitrij libertas*, & scribe, *metaphoricè, seu parabolicè appellat Dei substantiam omnia bona, quæ à Deo accepimus, siue substantiæ sint, siue accidentia*, vt alludat ad illius Lucæ 12. *Dissipauit omnem substantiam suam.*

Homil. 12. *Colum.* 1069. *D*, expunge glossam, *consecratio corporis, & sanguinis* Domini *fit in Ecclesia tantum*, aut restituatur isto modo, *fieri debet in Ecclesia tantum.*

Homil.

Homil. 29, *col.* 1112. C, in glossam marginis, *contritione magna opus est pœnitentibus*, dele voculam, *magna*, & paulò inferius ad verba illa textus; *non leui agendum est contritione*, &c. appone in margine, *cautè lege, nam quæuis vera contritio quantumuis non magna, satis est ad remissionem culpæ, & pœnæ æternæ; Sed nomine contritionis vniuersæ intellexit dolorem de peccatis, qui vt remittat culpam non ita leuis debet esse, vt non excedat attritionis metas.*

In Venantio Fortunato.

Col. 1155. post præfatiunculam in sermonem Andreæ, *ista adiunge*, certum est in Indice Hierosolymitanorum Antistitum, quem texuit S. Nicephorus Constantinopolitanus Episcopus in sua Chronologia vsque ad Sophronium 62. eius Sedis Episcopum, qui sub Heraclio obijt nullum reperiri Andream. Equidem sub Iustino iuniore, scimus sedisse Ioannem qui successit Machario 2. successoremque habuit Amos sub Mauritio Imperatore sub quo mortuum Ioannem, *Euagrius lib. 9. Hist. Eccles. Cap. 23. prodit*, ad tempora igitur Saracenica reducendus esset iste Andreas, si Episcopus, & non Presbyter Hierosolymitanus fuit. At successio Episcoporum Hierosolymitanorum sub Mahometano Imperio interrupta, incerta, & obscura.

In S. Zenone Episcopo Veronensi, & Martyre.

Col. 1179. *lin.* 34. post Præfationem Raphaelis Bagatæ, & Baptistæ Peretti, *ista adde*, cæterum his pro assertione sermonum S. Zenonis prudenter, & erudite adductis, *non obstantibus magnis coniecturis existimat Baronius in notis ad Rom. Martyrologium* 12. *Aprilis*, nonnullos ex subiectis Sermonibus, non esse posse S. Zenonis Veronensis Episcopi, qui sub Galieno Martyr occubuit; eos præsertim, in quibus Ariana hæresis confutatur, *tu ipsum consule: nam multas rationes, & optimas*

mas coniecturas ad id probandum se habere profitetur.

In Berengosio Abbate.

Col. 1315. in inscriptionibus Operis Berengosij, & deinceps in titulis paginarum, *vbi dicitur*, D. Berengosij, *dele*, Diui.

Cap. 11. *Col.* 1340. *C*, dele notam, *hodie diuersum sentit Ecclesia de S. Constantino*, & scribe, *Constantinus Magnus tametsi pijssimus Princeps, nondum tamen ab Ecclesia Romana relatus est in Sanctorum numerum, vel ipso Romano Martyrologio, vel albo Sanctorum eius Natali inter festos inscripto*, quamuis Græci in Menologio 21. Maij Festum Constantini, & Helenæ celebrent.

Tomo III.

In prima Operis Inscriptione lin. 3. pro, *Sanctorum*, repone, *veterum*, In inscriptione Indicis Auctorum lin. 2. *pro Sancti Ecclesiæ Patres*; substitue, *veteres Patres*.

In Indice Auctorum lin. 24. *D.* Fausti, *dele*, Diui, *lin.* 42. D. Dionysij Abbatis Romani, *dele*, Diui. Magnus doctrina, & sanctitate Dionysius, sed Romana Ecclesia, ipsum cum optimè noscat, nondum Diuum appellat, *pag.* 2. *Indicis lin.* 1. D. Bachiarij, *dele*, Diui, *lin.* 7. D. Agnelli, *dele*, Diui, *lin.* 22. D. Adelmanni, *dele*, Diui, *lin.* 46. D. Durandi, *dele*, Diui.

In S. Ignatio Episcopo Antiocheno, & Martyre.

Col. 3. *Post inscriptionem illam*, Sacrosancti Martyris Ignatij Antiochiæ Archiepiscopi Epistola prima, *apponatur huiusmodi scholion*, quod attinet ad duas priores Epistolas S. Ignatij ad Ioannem, & ad duas alias sequentes, alteram Ignatij ad Mariam Deiperam, alteram Mariæ ad Ignatium: tametsi eas, vt germanas vendicari sciamus à pluribus recentioribus, *vt D. Bernardo sermo 7. in Psal. 9. Marcho Michàele Carnotensi Presbytero*,

bytero, lib. de Viris Illustribus, Dionysio Carthusiano in comment. ad lib. Areopagitæ de diuinis nominibus, Sixto Senensi lib. 2. Biblioth. in Maria Petro Canisio, lib. 5. de Maria, Cap. 1. et alijs, at cum illarum neque Eusebius, nec S. Hieronymus, nec Nicephorus, nec vllus veterum, ad D. vsque Bernardum meminerit, qui alioqui accuratè scripta Ignatij memorauerint, tutius fuerit easdem, vel in apocrypharum ordinem redigere, aut saltem, vt non omnino certas, ac genuinas habere, *Consule Tom. 2. Annal. Eccles. Anno Christi* 109. *Cap.* 34.

Colum. 3. in præfatione Margarini lin. 26. dele verba illa, Quæ demum rata habeatur si fuerit sub Episcopo, siue quo non licet immolare sacrificium; nam à simplici Sacerdote confectum sacrificium verum, & ratum est, & illis licet quotidie immolare Eucharistiam.

Epist. 8. Columna 22. E, in textu linea vltima, *si quis Dominicam diem, aut Sabbathum, vno excepto, ieiunauerit, hic Christi interfector est*, appone ad marginem; *Non damnat simpliciter ieiunium in Dominica, aut in Sabbatho: sed tantum hæc dicit propter Simonis Magi sectatores, qui Deum, legis & Prophetarum, Sabbatho rerum Opificium complentem negabant.* Vide S. Epiphanium hæresi 41. & ex recentioribus Baronium Tomo 1. Annal. Anno 57. Cap. 202.

Epist. 9. Columna 25. A, tolle glossam, *Dei osores non percutiendi*, eadem columna E, *dele notam*; Apostoli vxorati, *& in textu ibi*, vt Petri, & Pauli, & aliorum Apostolorum, qui nuptijs operam dederunt, *Adiunge margini verba illa*, & Pauli, & aliorum Apostolorum, vi-

videntur è textu abradenda, nam cum Tertullianus, S. Hieronymus, & plerique veterum Patrum, Apostolos omnes, vno excepto Petro, cœlibes fuisse contendant, haud leuis suspicio est, Græculos, quo suo recentiori mori de Presbyteris coniugatis suppetias accerserent, hunc locum S. Ignatij deprauasse. Et verò de Pauli nomine certum est à melioribus Græcis S. Ignatij exemplaribus abesse, *Consule Annales Eccles. Tomo* 1. *Anno* 57. *Cap.* 64.

Epist. 11. Col. 35. *B*. dele notam, *Castitas*, & *nuptiæ non statuuntur sine Episcopo*, & repone, *sacra*, & *solennis castitas*, *præsertim sacrarum Virginum non statuatur sine Episcopi auctoritate.*

In scholijs epist. 14. *Col.* 47. *E*, *in scholio G*, *lin.* 3. dele illa verba, *siue hominem Dominicum*, & lin. 5. dele illud, *hominem assumptum diuina*, & substitue, *humanitatem assumptam.*

In S. Martiali Episcopo Burdegalensi.

Epist. 1. *Cap.* 8. *Colum.* 58. *C*, glossa marginis ita restituatur; *Baptisma*, *Christi cruce sanctificatum.*

In S. Dionysio Alexandrino Episcopo.

Colum. 75, *C*, vbi incipiunt scholia Balsamonis, *affigatur margini*, Non te lateat Lector hunc Theodorum Balsamonem Græcum esse, ac schismaticum, Ecclesiæque Romanæ manifestum hostem, ob id neque ei fidendum quin & scripta eius cum iudicio legenda.

Colum. 76. B, tolle glossam, *Menstruatæ non accedant ad communionem*, & inferius lit. D, amoueatur illa altera, *Menstruatas ne in vestibulo quidem Ecclesiarum orare liceat*, & loco earum scribatur, *Quid de menstruatis agendum sit*, *docet S. Gregorius lib.* 12. *epist.pen. Capit.* 20.

In Metaphrasi Ecclesiastæ Cap. 7. *Colum.* 96. *B*, dele notam, *Mulier pudica nulla.*

Cap. 9. *Col.* 97. E, tolle gloss. *sic verè sentiunt qui sublatas volunt preces pro defunctis.*

In S. Antonio Magno.

Epist. 2. *col.* 133. *B*, expunge notam, *Angelorum tristitia pro peccatoribus*, & scribe, *Cautè lege, nam Angeli non propriè dolent, aut tristantur de malis hominum, nisi tantum metaphoricè, quod vniuersim hominum salutem cupiant.* Vide S. Thomam 1. p. q. 113. art. 7.

Epist. 5. *Col.* 120. *B*, tolle glossam, *Angelorum lacrymæ pro hominibus*, & repone, *Caute lege, & regreditor ad notam*, Epist. 2. Col. 113. B.

In S. Paulino Nolano.

Epist. 2. *Col.* 141. *C*, dele glossam, *Dilectione trahi ad mendacium*, & illam alteram paulò inferius, *De charitate in charitatem peccare.*

Epist. 4. *Col.* 171. *B*, tolle notam, *Non meminit scriptura Abraham lauisse Angelorum pedes.*

Epist. 9. *Col.* 191. *C*, ad finem scholij marginalis ista adiunge, Ne mireris lector tantis laudibus excipi hic à S. Paulino Ruffinum Origenistam; nam sanctissimo, & candidissimo viro haud adhuc comperta fuerant studia, & conatus Ruffini, quibus vehementer Hierosolymis annisus fuerat, vt errores Origenis in Ecclesiam inducerentur refragantibus totis viribus S. Epiphanio, & S. Hieronymo, *Consule Tom.* 5. *Annal. Eccles. Anno Christi* 397. *c.* 8.

Epist. 10. *Col,* 194. *B*, dele notam S. *Melaniæ laus*, & scribe, *cautè lege ista de laudibus Melaniæ senioris lector, neque enim sanctissimo viro* Paulino *adhuc innotuerant, quæ agente Ruffino per Melaniam de inuehendis in Ecclesiam Origenis dogmatibus, Hierosolymis antea gesta fuerant, ob quæ non laudibus, sed vituperio digna cum primis Melania*, Consule Tom. 5. Annal. Eccles. anno Domini 397. Cap. 8.

Col. 196. *A*, *in nota marg.* S. Melaniæ, *dele*, Sanctæ *idem facito Column.* 197. C, *& Column.* 199. *A*, ad finem ibi in textu, ita & laus in exitu conatur, *appone ad marginem*, Notat Baronius Tomo. 5. Annal. Anno 409. Capit. 30. Melaniam seniorem postea Catholicam redditam, & piè, sanctèque obijsse.

Epist. 36. *Columna* 301. *D.* tolle glossam, *coniugij incommoda*, & paulò inferius, dele aliam marginis notam, *coniugij malum anceps.*

Epist. 41, *Colum.* 311. *B*, notam marginis ita restitue, *Qui sequuntur* 48. *non habentur in alijs quibusdam exemplaribus impressis.*

In panegyrico de obitu Celsi pueri, Colum 327. *E*, dele illa verba textus, *In thesauro veterum Poetarum*, & substitue, *alia inscriptio habet.*

Col. 328. *A*, *in textu*, dele illa verba, *In thesauro veterum Poetarum Ecclesiasticorum Fabritij*, & repone, *alia inscriptio prefert.* Tres istas notas adiunximus, vt expungatur nomen Georgij Fabritij, eiusque operis, quod sit Auctor hæreticus primæ classis.

Colum. 332. A, tolle glossam, *De resurrectione minus creditur Deo, quam ipsi telluri.*

In Natali 8. *S. Felicis Col.* 369. C, dele notam marg. *sequentes ducentos*, & *aliquot versus exscripsit ex hoc Poemate Georgius Fabritius in suo veterum Poetarum Thesauro.*

Col. 373. E, derade glossam *Hucusque exscripsit Georgius Fabritius.*

Natali 9. *Col.* 376. *in emendato numero E. dele tres vltimas lineas*, Sequentes versus ad 71. exscripsit Georgius Fabritius in suo Ecclesiasticorum Poetarum Thesauro, eorumque argumentum ita expressit, *De diebus Festis olim in Ecclesia celebribus.*

Col. 378. C, expunge notam, *Huc-*

Hucusque exscripsit Georgius Fabritius.

Col. 380. C, deme glossam, *Hinc rursus aliquot versus exscripsit Georgius Fabritius.*

In Fausto Rhegiensi Episcopo.

Col. 401. A, in inscriptione Operis, & vbicunque inuenietur nomen *Diui*, vel *Sancti*, præpositum Fausto Rhegiensi Episcopo, omnino delendum, quod eo prorsus indignus Faustus extiterit.

Post præfationem Gennadij, ista adiunge, Gennadius, & Faustum; & eius Opera laudat: sed nulla fides in his ei adhibenda, quod eo tempore, quo ista scribebat, nimium Pelagianis addictus, eorum encomia celebrabat. Notissimum autem est Faustum erroris Semipelagianorum antesignanum, & eius scripta à Sancta Romana Ecclesia repudiari, *vt Tom. 4. initio Operum eiusdem annotabimus.*

Ante initium Epistolæ S. Paulini ad Faustum, affigatur hæc nota, Ex stylo, ex doctrina, ex ratione temporum tantum non certa accipitur coniectura, hanc Epistolam neutiquam à S. Paulino Nolano Episcopo conscriptam. Faustus creatus est Episcopus Rhegiensis Anno Domini 472. at S. Paulinus obijt Anno salutis 431. *vt ex recta temporum natione in Annalibus Ecclesiasticis demonstratur.* Proculdubio scripta videtur à quodam Benedicto Paulino, ad quem sequens Fausti data dicitur, quæ responsionem ad eandem continet.

Col. 403. *A, in titulo Epistolæ, vbi dicitur*, Sancti Fausti, *dele*, Sancti, & *lege*, *Fausti*. Et post inscriptionem ista appone, *Hæc Epistola, & sequentia quæ subijciuntur Fausti Opuscula cautissimè legenda, vtpotè opera reiecta, & damnata à Romana Ecclesia.*

Col. 403. *B, ad marg. scribe*, Cum iudicio lege, quæ hic Faustus differit; nam etsi extrema necessitate, momentanea vera pœnitentia difficile habeatur; veram tamē, & legitimam interdum

posse

posse tunc contingere, nullus vnquam Orthodoxus dubitauit; *Vide Dominic. Soto 4. sent. distinct. 19. q. 2. art. 6.*

Colum. 405. *B*, *ibi in textu*, Quod autem de ipsa anima &c. *adscribe margini* Caue ista omnia, quæ hoc loco affert Faustus absurda illa prorsus, & erronea, cum ostendere nititur animas humanas esse corporeas.

In scholio marginis ad lit. C, lin. 8. Claudianus Viennensis Episcopus, *lege*, Presbyter: Claudianus enim frater S. Mamerti non Episcopus: sed Presbyter Viennensis fuit, *vt initio Operum eius annotabimus. Tom.* 4.

In S. Paciano Barchinonensi Episcopo.

Epist. 1. *Col.* 417. *A*, dele notam marginis, *Dominum, et fratrem salutat hæreticum.*

Col. 419. *E*, tolle glossam, *Malum ex pœnitentia.*

Epist. 3. *Col.* 428. *E*, *ibi in textu*, Quia quamdiù peccat, & non pœnitet, extra Ecclesiam constitutus est, *annota in margine*, Locus videtur à Nouatianis corruptus, nisi forsan loquatur de peccatoribus in hæresim lapsis, *vt annotauit Bellarminus, lib. 3. de Ecclesia, Cap. 9. ad septimum argumentum.*

Col. 430. *D*, amouenda nota marginis, *Baptismus est donum, pœnitentia autem labor.*

Col. 445. *A*, *ibi in textu*, hoc est ergo quod non dimittetur, &c. *appone in marg.* ritè intellige, Lector, verba S. Paciani reliqua peccata dimitti bonis pœnitentibus; non autem blasphemiam in Spiritum sanctum, quia ordinariè, & vt plurimum peccatum eiusmodi non curatur per veram pœnitentiam iusto iudicio, deserente Deo, ac in reprobum sensum tradente eos, qui ita peccant, *vide Bellarminum lib. 2. de pœnitentia Cap.* 16.

Col. 449. *A*, *tolle glossam*, Sancti non exorant pro non pœnitentibus.

Col. 449. C. *dele notam*, Tertullianus post hæresim Catholicus.

In Sermone de Baptismo Col. 458. *D*, *ibi in textu*, parcere enim talibus Dominis

minis

minis res ipsá cogebat, *scribe in margine*, non loquitur de absoluta coactione: sed de necessitate conditionata, & ex suppositione.

In S. Gregorio Nysseno.

Col. 463. *E*, ante scholia Balsamonis, *appone*, reducito in mentem, Lector, Balsamonem esse Græcum schismaticum, Romanæ Ecclesiæ iniquum; scriptaque eius cum iudicio legenda, *vide supra Col.* 75. C.

Col. 472. *D*, *deme glossam*, auaritiæ pœna nulla constituta à Patribus, ideo inualuit.

Col. 475. C. *tolle notam*, Clerici non inquiruntur an sint auari.

In Theophilo Alexandrino Episcopo.

Col. 495. *post. Indicem Operum Theophili adnecte ista*, inter veterum Patrum Opuscula, quæ Sancta Romana Ecclesia custodienda, & recipienda decernit, & mandat, recenset S. Gelasius I. in Conc. Romano. Item Opuscula Beati Teophili Alexandrini Episcopi.

Epist. 1. *Paschali Col.* 503. *A*, *dele glossam*, perfectus homo à Christo assumptus.

Epist. 2. *Col.* 518. *B*. *tolle notam*, non valet consequutio, *& lit. D*, *dele aliam glossam*, vix est verisimiliter consequens.

Colum. 519. *B*, *tolle notam*, acerbè contra Origenem; Nam cum Ecclesia Origenem cum suis Operibus damnauerit, nihil contra hæreseos damnatum acerbè dicitur.

In Epist. ad Ammonem Col. 541. *D*, *ante Balsamonis Scholia*, *adfige*, hic est Balsamon Græcus, & schismaticus Romanæ Ecclesiæ hostis, propterea scripta eius cautè legenda, *vide Colum.* 463. *E*.

In S. Proclo Episcopo Constantinopolitano.

Col. 547. A, in vtraque inscriptione literarum maiusculårum scribatur semper, S. *Procli Constantinopolitani*, *&c.* Et post præfationem, *adde*, plura de S. Proclo ex magnis auctoribus accepta suppeditabunt tibi *quintus*, *& sextus Annal. Eccles. Tomi*, seorsim de Epistola ista ad Armenios

Consu-

Consule Tom. 5. Annal. anno Domini 435. Capitulo 5. & seqq. Extat Procli Natalis dies inter alios festos sanctitatis titulo insignis in Romano Martyrologio 24. Octobris consignatus.

Col. 549. B, expunge glossam, Christianus moraliter tantum bonus est sine fide, spe, & charitate.

Colum. 550. D, ibi in textu, vt per primum singularitatem naturæ personæ vtriusque commendet, haud dubiè error ex scriptoris, locus restituendus hoc pacto, vt per primum singularitatem personæ naturæ vtriusque commendet. Vitio enim notarij videtur facta traiectio.

In S. Cyrillo Alexandrino Episcopo.

Colum. 556. B, ante scholia Balsamonis adscribe, semper præ oculis habeto lector, Theodorum Balsamonem esse Græcum hominem, ac schismaticum, Romanæ Ecclesiæ infensum: ob id scripta eius, & fide, & auctoritate carere, esseque cum delectu legenda, *vide supra Col. 541. D.*

Col. 557. E, Renunciationes in Ecclesia non admittendæ, *amoueatur tota hæc glossa marginalis.*

In Bachiario.

Col. 559. in titulo paginæ, & deinceps in alijs paginarum titulis, delendum nomen, *Diui*, Bachiario præpositum.

Col. 567. A, expunge notam, Sepulturæ honos omnibus debetur.

In Antonio Episc. Constantiniensi.

Col. A, expunge scholium marginis, *Anima statim beata.*

In Symmacho Romano Pontifice.

Colum. 584. A, tolle notam: Vicarius Petri, *& scribe:* vocat se Pontifex Vicarium Petri, lata quadam appellatione, vel modestiæ causa, cum verus Petri successor sit, Christi autem Vicarius. Solent enim Romani Pontifices id honoris Petro deferre, vt eum tanquam Pontificia dignitate sedentem in Apostolica Sede, & gubernantem Romanam Ecclesiam semper agnoscant, quod etsi potestate non præstet, at meritis, & intercess-

tercessione præclarè repræsentat.

Eadem Col. A, ibi in textu, Itaque vt non dicam superior &c. *scribe margini*, Iure dicere poterat, & dixit paulò superius, sed modestia abstinet.

Col. 85. A, in textu, Qualiscunque Sedis Apostolicæ Vicarius &c. *in margine tolle scbolion*, Qualiscunque Vicarius Sedis Apostolicæ, & *substitue*, Modestiæ causa Vicarium se appellat, qui verus, supremus, ac legitimus Præsul erat.

In Agnello Episcopo.

Columm. 9. B, tolle glossam, Genitorem, & Genitum simul oriri, patet exemplis.

Columm. 90. C, dele notam, Deus in Christo quomodo passus sit. Patri passio.

In Nicone.

Colum. 90. D, post inscriptionem Epistolæ Niconis, *affigatur istiusmodi antidotus*, Cautè legenda hæc Epistola; nam vt hominem in iaciendis excommunicationis præcipitem cohibeat, nonnulla interdum ex dicendi calore fundit, quæ præssius discussa, modum excedere, nec satis cum Theologiæ placitis congruere videntur, *Consule Theologos 4. senten. distinct. 18. & Dominicum Soto 4. senten. distinct. 22. q. 1. art. 3.*

Colum. 91. D, ad verba illa textus, In pane quoque mystico vtuntur azymis, *ad marginem annota*, Non error conficere Eucharistiam in azymis, vt Auctor iste Græcanico imbutus ritu existimat, cum eum morem consecrandi in azymis persanctè Romana colat Ecclesia.

In Fulberto Carnotensi Episcopo.

Col. 535. post Operis inscriptionem adde. Quantum & sanctitate, miraculisque & doctrina Fulbertus excelluerit; ex idoneis, vetustisque Auctoribus, *fusè exponitur Tomo 11 Annal. Eccles. præsertim Anno Domini 1028.*

Epist. 1. Col. 641. A, tolle notam marginis, Eusebius Emessenus; cum certum sit sermonem illum celebrem

brem de corpore Domini, non esse Eusebij Emesseni. *Vide Bellarminum lib.* 2. *de Eucharistia Cap.* 30. esse autem S. Eucherij Lugdunensi Episcopi omnes illas homilias, quæ nomine Eusebij Emesseni circumferuntur, scitum est inter eruditos, *Consule Tom.* 6. *Annal. Eccles. Anno* 441. *Cap.* 4. *& seqq.*

Col. 641. *D*, dele notam marg. *Fidei summum meritum.*

In Adelmanno.

Col. 649. *D*, & deinceps in titulis paginarum, *dele nomen Diui*, præpositum Adelmanno.

Col. 653. *E*, *ibi in textu*, Corpus & sanguinem suum creat &c. *scribe in marg.* Creat, ita intellige, id est, conficit: nam habet aliquid simile creationi transubstantiatio, *Vide S. Thomam* 3. *p. q.* 75. *art.* 8.

Col. 656 *A*, *in textu*, Atque in eum statum, quo fuerat Adam &c. *repone in margine*, Quod ad essentiam gratiæ iustificantis dumtaxat attinet; non quoad alias excellentes eius felicis status qualitates.

In Petro Damiano.

Epist. 2. *Col.* 664. *D*, inscriptio illa, *ad Hildebrandum Papam*, *qui & Gregorius Septimus*, deleatur, & hæc substituantur, *ad Alexandrum Papam*, *& Hildebrandum*, *qui postea Gregorius septimus fuit Apologetica Epistola*, *&c.* & paulò inferius in alia inscriptione, *dilectissimo Sedis, Ec.* scribatur; *dilectissimis Sedis Apostolicæ*, *&c.* vt habetur in Vaticano Codice; nam Epistolam ad hos duos missam, pluribus perspicuè in Annalibus Ecclesiasticis ostenditur, *Tomo* 11. *Anno* 1061. & ex ipsa Epistola facilè animaduerti potest.

Epist. 5. *Cap.* 3. *Colum.* 720. *B*, *dele notam marginis*, damnatorum animas die Dominico refrigerari, *& scribe*, cautè narrationem istam lege, Auctor, cum primis liberat fidem suam, & opinio illa Prudentij à Theologis exploditur, *vide*

vide Sixtum lib. 6. Bibliotb. Annot. 47.

Cap. 4. Col. 721. A, in Scholijs capitis, ab illis verbis, *quod si constat, vt in, &c.* ad finem vsque capitis, dele omnia, & *Cap. 5. Col. 722. A*, expunge sex integras lineas vltimas capitis, quæ sunt Scholium, & *vtroque loco ista repone*, pro tua erga Apostolicam Sedem obseruantia, Lector Orthodoxæ; *Consule de his vndecimum Annal. Ecclesiast. Tomum, vbi paratum antidotum ne impingas inuenies.*

Epist. 7. Colum. 730. E. & 731. A, aufer glossam, liceatne litigare pro iuribus Ecclesiasticis, planè verò id negat Diadochus de perfectione spirituali Cap. 64. & *scribe*, non damnat Petrus in Præsidibus Ecclesiæ iustam bonorum ecclesiasticorum repetitionem, etiam armis cum moderamine, quando aliter recuperari non possunt, sed illationem iniuriæ, odium, amorem, vindictæ, excessum armorum, &c.

Epist. 12. Cap. 4. B, in nota marginis, dele tres priores voculas, Ecclesiæ, *fides est*, & post vocem, *Virginem*, adde, *tanquam de fide non definiuit Ecclesia, asserunt tamen id SS. Hieronymus, Augustinus, & alij, & piè creditur in Ecclesia.*

Epist. 15. Cap. 30. Col. 807. D. in nota marginis pro, *voluit*, lege, *vetuit.*

Epist. 16. Cap. 4. Col. 815. A, ad initium capitis appone antidotum: cautè lege hoc caput, nam alioqui Christus, & Sacerdotij dignitate, & gratijs omnibus animæ à primo momento suæ conceptionis fuit plenissimè imbutus; Quamuis in Baptismo, & voce Patris, & sacro signo Columbæ Spiritus Sancti, facta fuerit veluti promulgatio quædam gratiarum Christi, indeque exerceri cœpta munia dignitatum, & missionis Christi, *vide post alias Franciscum Toletum in 1. Ioann. Annot. 71.*

Col. 815. C, tolle glossam; Christus in Baptismo factus est Sacerdos, *ibidem dele illam aliam*, Ecclesia

ante

ante annum 30. neminem ad Sacerdotium admittit, *& lit. E, expunge notam*, Apostoli in Baptismo à Christo ordinati sunt Sacerdotes, *& substitue*, notum est, Apostolos in Sacra Cœna ordinatos à Christo Sacerdotes illis verbis, *hoc facite in meam commemorationem, &c.* verùm in die Penthecostes effuso in eos S. Spiritu cœpisse manifestari eorum Sacerdotium, & Sacram Apostolatus functionem, quam tum exercere orsi sunt.

Cap. 16. *Col.* 831. E, tolle glossam, *Vigilius Papa Martyr.*

Colum. 833. C, *ad finem Scholij*, A, adiunge, *sed certiora, & vberiora de caussa Liberij*, ex magnis Auctoribus accipies à Bellarmino lib. 4. de Romano Pontifice, Cap. 9. Iodocco Coccio Tomo 1. Thesauri Catholici, & Tom. 3, & 4. Annal. Ecclesiasticorum.

In Hildeberto Turonensi Archiepiscopo.

Col. 881. in inscriptione Operis, & deinceps in titulis paginarum nomen *Sancti*, vel *Diui*, Hildeberto præpositum, *deleatur*, nam etsi vir magnus, & clarus, eum tamen titulum nondum ei Romana Ecclesia defert, *& post præfationem ista adiunge*, Quis autem, qualis, quantusque fuerit Hildebertus, primum Cenomanensis Episcopus, postmodum Turonensis Archiepiscopus, è *Tomo* 11. *&* 12. *Annalium Ecclesiasticorum poteris intelligere*, Floruit tempore Anselmi Cantuariensis Episcopi, & Vrbani II. circiter Annum Domini 1100. Temporibus quoque Honorij II. clarus est habitus.

In S. Aldelmo Episcopo.

Colum. 1005. B, *post inscriptionem Operis ista subiunge*, Fuit S. Aldelmus Schiriburgensis in Anglia Episcopus doctrina, & sanctitate illustris, cuius natalis dies inter sacros consignatus, *Habetur in*

Ro-

Romano Martyrologio 25. *Maij. De quo plura tibi indicabunt notæ Baronij Cap.* 7. *huius libri*, ait se fidei rudimenta, & Baptismi Sacramentum à S. Gregorio Magno Romano Pontifice suscepisse.

Cap. 23. *Col.* 1041. *D, dele notam*, D. Cyprianus è mago Episcopus, *& scribe*, Lapsus est S. Aldelmus communi errore Græcorum, cum certum sit, Cyprianum illum, qui è mago Martyr euasit, longè diuersum esse à Cypriano Episcopo Carthaginensi. *Vide Romanum Martyrologium* 14. *&* 26. *Septembris, & notas Baronij vtroque loco.*

In Albino Flacco.

Col. 1065. in inscriptionibus Operum Albini, & deinceps in titulis paginarum, & vbicunque reperietur *D. Albini*, aut dele, *Diui*, aut expressim scribe, *Domini Albini &c.*

Lib. 3. *de Trinitate Cap.* 17. *Colum.* 1287. *D*, tolle scholion marginis: Hoc non rectè dicitur vt in scholio admonuimus.

Colum. 1293. in inscriptione ad finem Operis, lin. 2. pro *Sanctorum Patrum*, scribe, *veterum Patrum.*

Prætermissa.

In S. Polycarpo.

Col. 49. *D*, *post epigraphem Epistolæ adde*, Indicem Auctorum fide præstantium, qui de S. Polycarpo perscripserunt, suppeditant notæ ad Romanum *Martyrologium* 26. *Ianuarij*, *& Tomus* 2. *Annal. Ecclesiast.* Huius autem Epistolæ ad Philippenses meminit S. Hieronymus libro de scriptoribus Ecclesiasticis hisce verbis, *scripsit ad Philippenses valde vtilem Epistolam, quæ vsque hodie in Asiæ conuentibus legitur.* De ea Epistola hæc obseruauit Baronius in notis. Extat insignis Epistola Polycarpi ad Philippenses, cuius meminit S. Hieronymus, quam piæ memoriæ vir doctissimus pariter, ac Religiosissimus Franciscus Turrianus Societatis IESV, longè prolixiorem illa,

quæ habetur Typis excusſa, apud ſe eſſe Græcæ ſcriptam, cum viueret, teſtatus eſt, Speramus eam vnà cum cæteris egregijs vetuſtatis monumentis, quæ ſummo labore collegit propediem eſſe edendam. *Tantum Baronius in Indice Græcorum Codicum Bibliothecæ Turrianæ, quem texuit nuper Poſſeuinus, nullum verbum de Græca Epiſtola Polycarpi.*

In Nicolai Primi Epiſtolis.

Col. 585. *poſt præfationem præfixam Epiſtolis, adiunge iſta.* Cæterum de cauſa Ebbonis, & Rhotoaldi; item de rebus geſtis Hinomari cum Nicolao Magno, & Epiſtolis vltro citroque datis, & quid in his actum fuerit, quæuè extiterint iura legitima, vel ſecus iſtorum Epiſcoporum, quia res eſt longiſſimæ perquiſitionis, vberiora de his omnibus, & certiora ex magnis Auctoribus, & monumentis collecta continet *Tomus* 10. *Annal. Eccleſiaſticorum*, illuc Lectorem amandamus.

In S. Theodoro Studita.

Columna 645. poſt inſcriptionem Epiſtolæ appone, Nobile S. Theodori Studitis agones, & Triumphi pro Religione Catholica, ex vetuſtis ſcriptoribus, & ex ipſiuſmet Theodori Epiſtolis accuratè recenſentur, *Tomo 9. Annalium Eccleſiaſticorum*, vbi de ſcriptis eius etiam agitur. Obijt ſub Michaele Balbo, Anno ſalutis 826.

In Iuone.

Col. 647. D, poſt inſcriptionem Epiſtolæ, adde, De Iuone Carnotenſi Epiſcopo plura ex antiquis ſcriptoribus, & ipſius Epiſtolis accepta referuntur, *Tomo* 11. *&* 12. *Annal. Eccleſiaſticorum.*

TOMO IIII.

In prima Operis inſcriptione lin. 3. pro, *Sanctorum*, ſcribe, *Veterum.*

In auctorum Indice in titulo lin. 1. pro, *Sancti*, ſcribe, *veteres*, Indicis pag. 1. lin. 14. D, *Iuliani Pomerij*, dele, *Pomerij*, lin. 25. *Optati Afri*, repone, *Sancti*

Sancti Optati Afri, &c. lin. 30. S. Gelasij Pontificis Maximi de duabus naturis, &c. dele, *Sancti, & Pontificis Maximi*, lin. 31. D. Ioannis Maxentij, dele, *diui*, lin. 34 D. *Vigilij Martyris, & Episcopi Tridentini*, dele omnia, & tantum scribe, *Vigilij contra Eutichen*. lin. 39. Claudiani Mamerti Viennensis Galliarum Episcopi, *lege*, Presbyteri.

Pag. 2. Indicis lin. 6. D. Rustici, *dele*, Diui, *aut exprime*, Domini Rustici, lin. 6. D. Pelegrini, *dele*, Diui, lin. 14. D. Bertrandi, *dele*, Diui, *lin.* 19. D. Constantini, *lege*, Domini Constantini, *lin.* 48. lege expressim, *Domini Gennadij, &c.*

In S. Philiastrio Brixiensi Episcopo.

Colum. 1. post secundam præfationem ex Trithemio, ista adiunge, De S. Philastrio plura indicabunt tibi ex probatis Auctoribus Notæ ad Romanum Martyrologium 18. Iulij. Quo die Natalis S. Philastrij inter Sacros inscriptus habetur publicis Romanæ Ecclesiæ Tabulis. Verum etsi S. Philastrius Sanctitate, & doctrina præclarus extiterit; hoc tamen eius Opus de hæresibus, cautè, & cum iudicio quibusdam in locis legendum, quod nonnulla contineat cum placitis rectè Theologiæ non satis cohærentia, S. Augustinus præfatione in librum suum de hæresibus, ad quod vult Deum, monet doctius de hæresibus præscripsisse S. Epiphanium, quam S. Philastrium.

Hæresi 49. Colum. 27. C, *ante initium capitis annota*, cautè lege hoc caput, nam S. Philastrius existimat primi hominis animam; cum SS. Patres fermè omnes, & explanatores Geneseos eruditè, piè, orthodoxè, historicè, & germanè Spiraculum vitæ præfato loco, Animam rationis participem intelligant, *vide Castrum lib. 2. aduersus Hæreses verbo Anima; Hæresi 2. Sixtum lib. 5. Biblioth. Annot. 27.*

Hæresi 56. Colum. 30. B, *ad initium capitis adscribe*,

cautè lege hoc caput, nam S. Philastrius in hæresi ponit existimare ante constru-ctionem Turris Babel vnam tantum fuisse linguam in mundo; cum tamen Scri-ptura Sacra, & Sancti Patres fermè omnes non nisi vnam linguam inter homines fuisse ante ædificationem Babel, apertissimè doceant, *adito recentiores Genes.* 11. *Interpretes, Castrum, lib.* 9. *aduersus hæreses verbo lingua*, *Sixtum libro* 5. *Biblioth. Annot.* 87.

Hæresi 63. Col. 35. D, *ibi in textu*, à Domino vsque ann. 430. plus, *appone in marg.* Latinius vir eruditus mendum hoc loco illapsum in numerum leui mutatione ita restituendum putauit, 380. nam S. Philastrium non potuisse peruenire ad annum Domini 430. perspicua est ratio, siquidem obijt superstite ei S. Ambrosio, vt certum est ex Sermone S. Gaudentij successoris S. Philastrij, quem de sua ordinatione habuit, at notum est S. Ambrosium emigrasse Cæsario, & Attico Consulib. anno salutis 397. *Consule notas ad Romanum Martyrologium* 18. *Iulij*.

Hæresi 69. Col. 37. D, *ibi in textu*, cum, & in ventre sanctificati sint, vt Patriarchæ, Prophetæ, Iudices, Hieremias, & Ioannes Baptista, &c. *scribe in marg.* cautè lege, nam si loquamur de vera sanctificatione à peccato originali, Hieremiam, Ioannem Baptistam, & Deiparam solos sanctificatos in vtero docent Theologi.

Hæresi 79. Col. 44. A, *ad initium capitis adscribe*, cautè legendum est hoc caput, neque enim hæresis est, aut error, existimare, non omnes Psalmos editos à Dauide, cum multi Patres, & recentiores hoc sentiant, & adhuc in opinione Doctorum ista quæstio ventiletur, *Consule Sixtum libro* 1. *Bibliothec. & Psalmorum interpretes in Præfationibus.*

Hæresi 82. Columna 46. A, *ad initium capitis adscribe*, cautè legendum hoc caput, nam non est hæresis putare stellas esse Cœlo infixas, cum id Philosophi,

Peri-

Peripatetici, & Astronomi, atque Scholastici Theologi summo consensu affirment, quamuis nonnulli ex veteribus Patribus dissentiant, *vide S. Thomam prima par. q. 70. art. 1. ad 3. & Sixtum lib. 5. Bibliothec. Annot.* 14.

Hæresi 89. Columna. 55. A. *tolle notam marginis. 2. Reg.* 11. vxorum, & concubinarum Salomonis multitudinem numerosam mysticè esse intelligendam, *& repone*, non intelligit S. Philastrius de loco 3. Reg. 11. vers. 3. quem historicè accipiendum non est dubium; sed de loco Canticor. 6. vèrs. 7. quem mysticè plerique Patrum interpretantur.

In S. Vincentio Lirinensi.

Colum. 61. post præfationem ex Gennadio, *adde ista*, de S. Vincentio Lirinensi plura indicabunt tibi Lector, *nota ad Romanum Martyrologium* 24. *Maij.*

Cap. 24. Col. 77. *E, ibi in textu*, scripturis suis Propheta desunt aliquot verba, quæ ita restituantur scripturis suis Ecclesiæ Dei diceretur: Si surrexerit in medio tui Propheta. Et mox &c.

Cap. 42. Col. 88. C. *in nota marginis*, pro, *triduo*, lege, *triennio.*

In Leontio Aduocato.

Colum. 91. B, *post inscriptionem Operis ista adde*, cùm actione S. Seriem Alexandrinorum Episcopum ad S. vsque Eulogium dumtaxat perducat, qui temporibus S. Gregorij Magni sedit; videtur circa hæc tempora idem Leontius claruisse.

Actione 2. Col. 96. B, *in textu ibi*, hi sunt libri tam prisci, &c. *appone ad marg.* diminutè Catalogum librorum diuinorum texuit, nam Tobiam, Iudith, Esther, Sapientiam, Ecclesiasticum & Machabeos perperam omisit.

In Iulio Firmico.

Colum. 123. D, *post præfationem adiunge*, hæsitat Baronius Tomo 3. Annal. num iste Iulius Maternus

sit illemet Iulius Episcopus Mediolanensis, qui interfuit Concilio Romano sub Iulio Primo, & in Romano Martyrologio 18. Iulij, Maternus appellatur, Sanctitatis, & eruditionis laude clarus, *Ipsum Consule anno Christi 337. Cap. 74.*

Cap. 4. Colum. 127. D, *aufer glossam marginis*, in viro fœminam quærere.

Cap. 14. Colum. 136. D, *tolle notam*, Dœmones idolthytorum cruore nutriri, *& scribe*, cautè lege, nam Firmicus eo tenetur errore, Dœmones esse corporeos, & ex corporea materia generari, atque nutriri.

Cap. 19. Col. 141. B, *in textu* tunc tu per interiecta, &c. *scribe in margine*, cautè lege, nam videtur innuere eos, qui nunc sunt in Inferno, petere aquam ab his, qui sunt in Cœlo, *notauit hunc locum Ioannes Maldonatus in 16. Lucæ versu 23.*

Cap. 23. Colum. 145. D, *expunge notam*, Diabolus est Antichristus, *& substitue*, cautè lege, nam verus Antichristus, quia aduersatur Christo, *vide lib. 2. supradicti Theologi Dominicani de Antichristo Cap. 7.*

Cap. 25. Colum. 146. D, *dele notam*, iustorum meritum *& ad verba illa textus*, ne iustorum meritum ex longa desperatione concideret, *adscribe in marg.* cautè lege, nam dissonant hæc à placitis veræ Theologiæ, Patres enim in Limbo erant confirmati in gratia, nec desperare, nec peccare, nec merita in hac vita comparata amittere poterant.

Colum. 147. C, *tolle notam*, Angeli nescierunt Christi aduentum in terras, & paulò superius B. *ad verba illa textus*, hoc Angelis nescientibus, &c. *affige margini*, sciuerunt quidem Angeli, aduentum Verbi in terras: sed cirumstantias quasdam atque rationes tanti mysterij non nouerunt, nisi forsan aliquas edocente Christo, *vide S. Thomam 1. p. q. 57. art. 5. & eius interpretes, Sixtum*

quoque

quoque lib. 6. Biblioth. Annot. 165. 182. 299. 320.

In Hermia Philosopho.

Colum. 157. A, *tolle glossam*, Philosophos vera de Deo non posse dicere.
Colum. 158. C, *dele notam*, veritati proxima falsitas.

In Zacharia Mytilenensi.

Colum. 184. B, *dele notam*, sana opinio, *&* *adscribe*, cautè lege, nam innuere videtur Angelos creatos ante mundum corporeum, quæ sententia iam absque temeritate adstrui non potest, *vide S. Thomam* 1. *p. q.* 61. *artic.* 3. *atque eius interpretes.*

In Theodoro Abucara.

Columna 187. in titulo paginæ, & deinceps in aliarum paginarum titulis *D. Theodori*, dele, *diui.*
Cap. 3. primæ disputationis Col. 191. C, *in textu ibi*, qui porrò fieri potest, &c. & Cap. 5. Colum. 192. C, *in textu ibi*, sui ipsius per se ipsum notitiam assequi non potest, &c. *vtrobique apponatur hoc marginale scholion*, cautè discursum istum lege, nam non satis ad normam rectè Theologiæ conformatur, de actu enim intelligendi notionali, non essentiali dumtaxat verum habet; Essentialiter enim Deus se per se ipsum intelligit, id est, per suam essentiam; notionaliter verò intelligit Pater per aliquid à se distinctum in persona non in natura, nempè per verbum.

Cap. 4. Colum. 192. B, *ibi in textu*, in quocumque die ex ligno vitæ comederet morte moriturum esse; *adnota in margine*, lapsus Auctoris, vel interpretis, vel Typographi, *substitue*, ex ligno scientiæ boni, & mali.

Disput. 5. Colum. 198. C, *ibi in textu*; ostendit Christum esse verum; quamuis homo fuerit, &c. *addita vocula restitue*, esse verum Deum, quamuis, &c.

In S. Iuliano Archiepiscopo Toletano.

Colum. 209. & 211. in quatuor Operis inscriptionibus, & in titulis paginarum, cum dicitur, D. Iuliani Pomerij, *delenda*

semper vox Pomerij, & Col. 211. post præfationem addantur ista; S. Iulianum Archiepiscopum Toletanum, alium longè diuersum esse à Iuliano Pomerio natione Mauro, Ambrosius Morales in Hispanico Chronico, *Baronius in Notis ad Rom. Martyrologium 8. Martij*, & *alij tam perspicuis argumentis ostenderunt, vt nullus iam sit relictus dubitandi locus. Ipsos Consule.*

Lib. 1. Col. 223. D, *tolle notam*, Rex quidam Iudæorum in Oriente.

Lib. 2. Col. 237. C, *tolle notam*, credendum sine ratione, & paulò inferius D, *deme alteram glossam*, disputatio fidei repugnat.

Lib. 3. Col. 243. C, *expunge glossam*, Codices septuaginta interpretum Hebræis præferendi, & *scribe*, Cautè lege, nam certum est Ecclesiam Catholicam in editione vulgata approbare eam annorum rationem, quæ est in Codicibus Hebraicis Genes. 5. & 11. cum vulgata egregiè Hebraico fonti consentiat in ætatum enumeratione, atque supputatione temporum, *vide librum supradicti Theologi Dominicani de Antichristo* 1. *Cap.* 14. & 16.

In Rabbi Samuele Marrochiano.

Col. 249. C, *dele notam marg.* scripsit ad annum 1000. & *post præfationem adde*, Cum Samuel iste dicat capit. 1. se scripsisse hanc Epistolam post mille annos completos, & vltra, ab vltima Hierosolymorum per Titum deuastatione, & ea clades secundum certiorem chronologiam inciderit in Annum Domini 72. colligitur, Samuelem scripsisse circiter annum Salutis 1100.

Cap. 13. Col. 261. C, *ibi in textu*, Quod Mathusalem & Henoch iusti, & Helias Propheta, &c. *adscribe marg.* Cautè lege, nam de Henoch, & Elia tantum, ex scripturis docent Patres, viuos in corporibus ex hominum consortio assumptos; de Mathusalem verò nec scriptura indicat, nec vllus Patrum prodit.

Ibidem paulò inferius, cum ait

ait Samuel; de Mose etiam non est dubitandum, quin sit in cœlo in corpore, & anima, vt dicit Deuter. 34. &c. *affige ad marginem*, ita quidem de Mose sensit Philo lib. 3. de vita Mosis: sed est opinio aliena prorsus à mente Sanctorum Patrum, cum ante descensum Christi ad inferos, eiusdemque in Cælum ascensum, nullum fuisse beatum, aut in Cœlum receptum, fides Catholica doceat. Potuit quidem Moses cum Christo resurgere, cum eodemque in Cœlum condescendere, vt multorum est probabilis opinio, at quod Moses statim à morte sua resurrexerit, & in Cœlum sublatus sit, idque colligere ex verbis Deuter. 34. manifestus est error, *vide librum 9. supradicti Theologi Dominicani de Antichristo*, *Cap.* 8.

Eadem Col. D, *tolle glossam*, Moses, & anima, & corpore beatus.

In Victorino Afro.

Colum. 289. *in margine vbi dicitur*, Eusebius Cæsariensis fuit, *locum restitue in hunc modum*, Eusebius Nicomediensis hic fuit, vt liquet ex S. Epiphanio hæresi 69. Theodoreto lib. 1. Historiæ Eccles. Cap. 5. & 6.

Colum. 291. *post præfationem apponatur huiusmodi nota*, Opus istud Victorini ob obscuritatem cum iudicio legendum; nam nonnula continet duriuscula, & ab vsu loquendi Theologorum aliena.

Col. 311. D, *deme glossam*, Nomen substantiæ non reperiri in scripturis.

Colum. 330. E, *tolle notationem*, Generationis Opificem Spiritum Sanctum Matrem Christi, *& adscribe*, Cautè lege, nam abhorret à more loquendi Theologorum, Spiritum Sanctum quasi matrem esse IESV.

Lib. 3. Columna 350. B, *tolle notam*, Voluntas Patris nihil aliud est, nisi silens Verbum, *& appone*, Cautè lege, nam nimis obscurè loquitur, cum ait Patrem esse verbum silens, & Filium Verbum sonans,

nans, & esse Verbum Verbi; aliena enim hæc sunt, nec cum Theologia rectè concordant, nisi duræ istæ & absonæ locutiones emolliantur Patrum esse Verbum productiuè, quia generat verbum: sed nunquam ita loquendum.

Libro 4. Col. 363. D, *in nota marginis*, quæ à corporeis nexibus sunt immunda, rectius viuunt, *restitue*, immunia.

Col. 364. C, *expunge glossam*, Angeli ex animis, & supra animas, *& scribe*, locus difficilis, & obscurus, forte, & deprauatus, qui traiectione videtur redintegrandus: item & anima ex animis, & Angeli supra animas &c.

Hymno 3. Col. 383. A, *ibi in textu*, Ter ipsa substantia, *adfige margini*: Cautè lege, Ter, id est in tribus, alioquin certum est, substantiam, seu naturam diuinam non numerari: sed esse vnam simplicissimam, plusquam vnam numero, *& lit. B, in textu*, Genito genitus, *scribe in margine*, Genito genitus, id est, procedens.

Ibidem Lit. E, in textu: Tu logon Deus creasti, hinc Deus factus Pater, & quia à te creatus est logos &c. *ad marginem annota*; Cautè lege; nam solet Victorinus creandi, & faciendi verbo pro generandi, & producendi vti.

In carmine de Machabæis ad finem Col. 392. A, *ibi in textu*; Dum puer ista gerit, soluerunt gaudia matrem, *annota in margine*, Dissentiunt à Victorino in genere mortis matris Machabæorum, alij fermè omnes Patres. *Consule Sixtum Bibliotb. lib. 5. annot. 284. & Serarium in 2. Machabæor. 7.*

In Idacio Claro.

Colum. 391. B, post præfationem ex additionib. ad Trithemium, *ista adiunge*, Existimatur hic esse ille Ithatius, seu Idacius Clarus Hispanus Episcopus, qui Apologeticum scripsit aduersus hæresim Priscillianistarum; vt ait S. Isidorus lib. de viris illustrib. cap. 15. idemque ille ipse, qui Priscillianum hæresiarcam reum egit

egit apud Maximum Imperatorem, ac tandem effecit, vt seculari gladio truncaretur, *vide plura de eo apud sanctum Seuerum Sulpitium, lib. 2. Historiæ sacræ, & dialogo 3. de vita S. Martini*, sed audi S. Isidorum, Ithacius Hispanus Episcopus, cognomento, & eloquio clarus, scripsit quendam librum sub Apologetici specie, in quo detestanda Priscillianorum dogmata, & maleficiorum eius artes, libidinumque eius probra demonstrat, *& post pauca*, Hic autem cum Vrsacio Episcopo ob necem eiusdem Priscilliani, cuius accusatores extiterant, Ecclesiæ communione priuatus exilio condemnatur, ibique die vltima fungitur, Theodosio Maiore, & Valentiniano regnantibus. Tantum S. Isidorus quem hunc aduersus Varimadum Commentarium latuisse, cum eius non meminerit, certum est, *vide notas ad lib. de viris illustribus S. Isidori, Cap. 9.*

Col. 391. B, *in nota marg. ad præfationem qua dicit*, Reges quidam Arianis fauebant, *adde*, forsan intelligit Iustinam, quæ à filio Valentiano edicta pro Arianis extorquebat.

Col. 396. B, *tolle glossam*, Pater ingenitus ex scripturis propriè non potest probari, *& ad verba illa textus*, ne perdere penitus possis, nec probare &c. *adscribe margini*, Cautè lege; nam etsi expressis verbis non extet in Sacris literis scriptum; Patrem ingenitum, at ineluctabili consequutione hoc ipsum ex scriptura fides Catholica colligit.

Lib. 3. Colum. 434. D, glossa; mors scripturæ, *emenda*, Mos scripturæ.

In Paulino Aquileiensi Episcopo.

Col. 453. E, *post inscriptionem Operis ista adde*, Habitus est Paulinus Aquileiensis Episcopus doctrina, & Sanctitate celebris, ipsumque & in vita, & post mortem claruisse miraculis, produnt monumenta Aquileiensis Ecclesiæ, moritur tempore Caroli Magni

Anno

Anno salutis 802. *plura de eo in Annal. Eccles. Tomo 9. Anno* 802. *Cap.* 16. *& seqq.*

In *S.* Optato Mileuitano Episcopo.

Col. 463. in inscriptonibus Operis, & in titulis paginarum, *vbi dicitur Optati*, scribatur semper *S. Optati*, & post præfationem ex D. Hieronymo, *adiunge*, fuisse S. Optatum doctrina, & sanctitate percelebrem certum est; eius natalis dies inter Sanctos Martyrologio Romano 4. Iunij adscriptus habetur. Circa initia Pontificatus S. Damasi scripsisse hunc Commentarium ex ipsius scriptis magnis coniecturis ostenditur Tomo 4. Annal. Ecclesiast. Anno Domini 368. de quo plura ibidem ex præstantibus Auctoribus.

Lib. 2. Col. 478. B, ibi in textu; Damaso Sincius *ad marginem annota duæ illæ voculæ*, Damaso Sincius, creduntur additæ à librario, qui Sincij tempore librum Optati exscripsit; nam Optatum non peruenisse ad tempora Sincij; omnes æquè consentiunt; *vide Franciscum Balduinum in notis, & Baronium Tomo 4. Annal. Anno Christi* 368. *Cap.* 17. *& in notationibus ad Romanum Martyrologium* 4. *Iunij.*

Col. 483. C, *expunge glossam*. Constantius Imperator Apostata, *& scribe*, Intelligit *S.* Optatus de Iuliano Apostata, ad quem misisse legationem Donatistas pro sua causa, constat ex S. Augustino lib. 2. contra litteras Petiliani capit. 97. & Epist. 166. ad Donatistas.

Lib. 5. Col. 513. A, *tolle notam*, Baptisma Ioannis plenum ante leges.

In Ioanne Romano Pontifice.

Col. 553. C, *post inscriptionem Epistolæ appone*, Hanc Epistolam esse germanam, ac genuinam à Ioanne Secundo Romano Pontifice editam, nullum est dubium, *de qua plura vide Tom.* 7. *Annal. Anno Christi* 534. *Cap.* 23. *& seqq.*

In

In Gelasio de duabus naturis.

Col. 557. C, *post inscriptionem Operis ista subiunge*, Omnes ferme scriptores recentiores Orthodoxi vna sententia consentiunt, Opus istud, vt nunc habetur non esse S. Gelasij Papæ Romani, Primi eius nominis, *Consule Canonum lib. 6. de locis Theologicis Cap. 8. solutione ad 9. argumentum, Suffridum Petri præfatione ad Gennadium de scriptoribus Ecclesiast. Bellarminum lib. 2. de Eucharistia Cap. 27. Baronium Tomo 6. Annal. Anno 496. Cap. 2. & seqq.* & vt alias interim luculentas rationes omittamus, illas nunc satis esse putamus. Primum, quod Gennadius lib. de Scriptoribus Ecclesiasticis Cap. 14. Hæc de S. Gelasio scribit; Gelasius Vrbis Romæ Episcopus scripsit aduersus Euthychetem grande, & præclare volumen, *Et Anastasius Bibliothecarius lib. de Romanis Pontificib. in Gelasio, inquit*, Hic fecit libros quinque aduersus Nestorium, & Euthychetem, qui hodie in Bibliotheca, & archiuio Ecclesiæ continentur. *Hæc ille.* At Opus istud aduersus Nestorium, & Euthychetem, quod hic nomine Gelasij ponitur, nec grande, nec præclarum, nec in quinque libros extensum; sed perbreue nimis existit. Deinde, quia subiecturus testimonia veterum Patrum de duabus Christi naturis, ita præfatur, *Columna 566. E, linea antepenultima dicens*, Catholicorum subiecta testimonia Magistrorum rencensita testantur: Atqui inter alia Sanctorum, & Orthodoxorum Patrum testimonia tres affert sententias Eusebij Cæsariensis, quem fuisse Arianorum antesignnuam à Patribus, & Concilijs conclamatum, certissimum est, & hoc notissimum fuisse S. Gelasio, non est dubium cuis ipse scripta in Concilio Romano publice damnauerit. Vnde non est verisimile S. Gelasium Eusebij testimonio tanquam Catholici Patris vllo pacto vsurum. Denique Auctor huius Operis cum in re tanta testimonia

nia veterum Patrum se colligere profiteatur, Græcorum tantùm adducit, & Latinorum. vnius Ambrosij, & Damasi dumtaxat affert, haud sanè fecisset id S. Gelasius, nec omisisset Hieronymum, Augustinum, Leonem, & alios Latinos Patres, quos, & notiores, & magis haberet ad manum.

Cuius autem Auctoris sit istud genuinum Opus, altercantur eruditi Canus, & Bellarminus Gelasio Cæsariensi Episcopo tribuunt, *de quo S. Hieronymus lib. de Script. Eccles. c.* 130. Suffridus Gennadij Massiliensis esse putat. Verùm coniecturis istis grauiter, & eruditè confutatis Baronius germanum Operis Auctorem se tandem reperijsse existimauit; nempè fuisse Gelasium quendam Græcum scriptorem, qui sub Basilisco Imperatore ad annum Domini 476. floruerit. Indicia ista profert, primum quia Photius in Bibliotheca prodit ab Gelasio quodam Græco conscriptam historiam de rebus gestis in prima Nicœna Synodo; quæ historia è Vaticana Bibliotheca edita est ab Alphonso Pisano Iesuita in suo Nicœno Concilio. Secundò quia illæ Græcus Gelasius in Præfatione ad prædictam historiam, ait se exagitatum ab Hæreticis Eutichianis, qui sub Basilisco Imperatore inualuerant. Tertiò addit se eosdem Eutichianos disputando confutasse: conueniunt autem ista mirificè cum his, quæ in hoc libello de duabus naturis Auctor ferme verbis præscribit, cum ait recentem fuisse ea de re altercationem. Quartò, quia ille Græcus Gelasius plurimum laudat Eusebium Cæsariensem, & Magnificis Orthodoxorum titulis exornat, dealbans Aetiopem: Vnde nihil mirum si in hoc Opere de duabus naturis, eiusdem Eusebij testimonia in medium producat. Hæc strictim Baronius, quem tu de his latius differentem adito. Et vt nihil interim omittamus, quod vel coniectura saltim aliqua fulciri queat, si quis contendat, hunc Commentariolum à Græco aliquo, qui Græcorum tantum Patrum sententias collegerit, ex amplo illo S. Gelasij Opere decurtatum, aut sanè breui

Epi-

Epitome delibatum, non adeo repugnauerim. Nam equidem Ioannes secundus Epist. ad Auienum, aliosque Senatores, quæ in hac Bibliotheca proximè ante hunc librum Gelasij ponitur, citat Gelasium ex libro aduersus Nestorium, & Eutichen, quòd testimonium initio huius Libelli extat: & quamuis Gelasium non appellet Romanum Pontificem, vt nec Leonem, quem etiam adducit, tamen non leuis prorsus suspicio est, Ioannem haud producturum in re tanta sententiam Græci Auctoris non ita clarè, aut celebris, & qui Eusebium Cæsariensem laudibus extulisset, præsertim cum non nisi ante 60. annos scripsisset.

Colum. 557. D, ibi in textu, contra autem Nestorianos, qui diuidunt naturas in eodem Domini Sacramento, Incarnationis, vnam nostra confessione promendam, *in margine adscribe*, vel locus est exscribentium vitio deprauatus, & pro, *naturas*, legendum, *personas*, vel *naturam*, pro, *persona*, impropria loquutione vsurpauit, *vide Baronium Tom. 6. Annal. Anno Domini* 496. c. 12.

Colum. 565. E, ad verba illa textus, & tamen esse non desinit substantia, vel natura panis, & vini, &c. *tolle glossam*, Cautè, quia effectum, & proprietatem substantiæ habet, vt alere, & similia, Quia vel diminuta est, vel ambigua; rapi enim potest in sensum hæreticum, quasi probet re vera manere in Eucharistia veram substantiam panis, & proprietas substantiæ manet, vt nutrire, &c. quæ indicant ibi adesse substantiam, *proinde hoc sanum margini affige scholion*, ritè Lector intellige verba Gelasij, substantiam panis, & vini appellat, non ipsam veram substantiam vocat naturam, & essentiam accidentium, quæ manent in Eucharistia, & Theologi species vocant, quæ quia vicem, & proprietalem substantiæ induunt in nutriendo, &c.

quo

quodammodo hac etiam ratione substantia dici queunt. Hunc autem morem loquendi non esse alienum à Patribus, nec à Gelasio præsertim, *abundè te docebunt Bellarminus lib. 2. de Eucharistia c. 27. Baronius Tomo 6. Annal. Anno Christi 496. C. 8. & seq.*

Col. 565. E, *ad verba illa textus*, & certè imago, & similitudo corporis, & sanguinis Christi in actione mysteriorum celebrantur, *dele glossam marginis*, refer ad corpus cruentum, & visibile, vtpotè diminutam, *& scribe*, non negat Auctor verè, & realiter esse, in Eucharistia, verum Corpus, & Sanguinem Christi, sed ait, non solum ipsas species Sacramentales panis, & vini esse signa Corporis, & Sanguinis Christi, ibi re vera existentium: sed etiam ipsum corpus, & sanguinem Domini, vt sunt in Sacramento sub illis speciebus, esse signa, seu Symbola eiusdem Corporis, & sanguinis Christi, vt fuerunt in Cruce, repræsentatur enim in Eucharistia mysterium Dominicæ Passionis, *vnde S. Chrysostomus Homil. c. 7. in Epist. Hebræ. ait*, Eucharistiam esse typum, seu figuram Sacrificij Crucis, cum tamen, & ipsa verum sit Sacrificium, *vide Bellarminum lib. 2. de Eucharistia Cap. 15.*

Col. 566. E, *ibi in textu*, cum Sedem Apostolicam vestra dilectio vnanimiter teneat, *locum restitue*, cum fidem Apostolicam vestra, &c. *& ad marginem annota*, ante legebatur, Sedem Apostolicam, *sed scribendum*, fidem Apostolicam, *monuit Canus lib. 6. de locis Theolog. Cap. 8. ad 9. argumentum.*

In Ioanne Maxentio.

Col. 575. C, in inscriptione Operis, & in titulis pagrnarum; vbicunque dicitur, *Diui Ioannis Maxentij*, dele, *Diui*, & post inscriptionem Operis appone huiusmodi antidotum, Ioannem Maxentium, & socios eius Monachos Scythas (quorum nomina, vt Iustinianus in Epist. ad Hormisdam

Papam

Papam testatur, sunt, Achilles, Ioannes, Leontius, Maxentius) fuisse palàm Eutychianos perfidos, damnatos a Romana Ecclesia, & ingentes turbas in Ecclesia Catholica excitasse, cum Constantinopoli, tùm Romæ, ex multis relationibus, & Epistolis Legatorum Hormisdæ Papæ, *quæ habentur Tom. 1. Epistolar. Romanorum Pontificum, & ex varijs Epistolis eiusdem S. Hormisdæ, illa præsertim ad possessorem Episcopum, apertissimè intelligitur*, profitebantur enim specietenus, se Concilij Chalcedonensis assertores, vt videre est in toto hoc opere, ac potissimum in hac, quæ præfigitur fidei professione, cum re vera fidem Concilij Chalcedonensis arte subdola, ac vafricie hæreticis insita, labefactare niterentur. Sed totam eorum historiam, quod prolixa sit, & hoc loco inseri nequeat, accuratissimè expositam, *lege Tomo 8. Annal. Ecclesi. Anno Domini 519. Cap. 81. vsque ad 89. & C. 97. vsque ad 126. et Anno 520. C. 12. vsque ad 28.* quocirca omnia, quæ hic ponuntur Opera Maxentij cautissimè legenda, nec illis fidendum, cum lateat Eutychianæ hæreseos venenum. Excusandusque Cocleus, qui Opera Maxentij sub nomine Orthodoxi Patris primus edidit, si technas, & imposturas callidi Eutychiani vir probus, & sincerus non introspexerit, cum Epistolas tempore Horsmidæ Papæ vltro citroque datas, in quibus doli, fraudesque Maxentij, ac sociorum detegebantur ad manum non habuerit, *vide Tomo 7. Annal. Anno Christi 519. Cap. 103. & Anno 520. c. 27.*

Colum. 576. *dele glossam marg.* Fidem augeri non posse.

Colum. 577. *in inscriptione illa*, Ioannis Maxentij de Christo Catholica professio, *dele vocem Catholica*, & post inscriptionem ista annota: Totus est Maxentius in hac suæ fidei professione, & in alijs Operibus suis, quæ

huic Tomo inseruntur, vt propter professionem, & approbationem fidei Concilij Chalcedonensis contra Nestorianos, & Eutychianos, adderetur, & stabiliretur hæc propositio. *Christus vnus de Trinitate passus, vel crucifixus est*, quæ licet de se alioquin sanum, & catholicum sensum ferre possit, tamen legati S. Hormisdæ Papæ apud Constantinopolim, ipse S. Hormisdas, & plurimi alij Sancti, & Orthodoxi viri eandem vehementer improbabant, & tanquam nouam, & hæreticam explodebant, quod in ea sub melle venenum Eutychianum occultaretur. Causas cur eam meritò repudiarent, exhibent tres inter alias Ferrandus Carthaginensis Diaconus celebris eius temporis scriptor, *Epist. ad Anatolium Roman. Eccl. Diaconum*. Prima erat, nè dicendo vnus de Trinitate putaretur aliud esse vnum, & aliud Trinitatem. Secunda, ne videretur dici diuinam naturam passam. Tertia, nè conciperetur, vel filius Trinitatis, vel Deus Trinitatis. *Consule ipsum latius ista explicantem, et epistolas Hormisdæ, & legatorum eius Tomo 1. Epistolarum Rom. Pontificum* insuper quæ accuratè annotat *Baronius Tomo. 7. Annal. Anno* 519. *Capitulo* 85. & 106. & 112. Quamobrem suspenso pede, & acri iudicio, hæc Opera Ioannis Maxentij tanquam hæretici Eutychiani eò perniciosioris, quo cultioris tibi legenda propone, ne impingas.

Col. 583. *post inscriptionem illam*, eiusdem contra Nestorianos capitula, *scribe ista*, Duodecim istos anathematismos, esse illas contestationes, quas Monachi Scythæ publicè Romæ affixerant, cum ex vrbe, in qua S. Hormisda Pontifice custoditi seruabantur, clam aufugerunt, non prorsus alienæ coniectatur, *Baronius Tomo* 7. *Anno* 520. *Cap.* 25. In primo Anathematismo, cum ait; vnam naturam Dei verbi incarnatam. *Nota fraudem hæreticam*, lector est quidem hæc assertio de

se

se vera, & Orthodoxa; natura verbi, vel diuinitas est incarnata. *Sic enim locutos constat S. Athanasium S. Cyrillum, quos citat S. Ioannes Damascenus lib. 3. de fide Capit. 6. S. Fulgentium quæst. 2. ad Ferrandum, Concilium Lateranense sub Martino Primo Canone 5. Petrum Diaconum libro de Incarnatione Capitulo 2. S. Thomam. 3. p. q. 3. Artic. 2. & alios.* Si quidem hunc sensum Catholicum accipit; Natura diuina est incarnata, id est vnita carni, vel quia naturam carnis assumpsit. Cæterum, quia Eutychiani eam propositionem; unam naturam Dei verbi incarnatam, prauo, & hæretico sensu detorquebant, quasi in Christo non esset nisi vna natura diuina, in quam conuersa fuerit natura humana, nullo pacto ferenda est in Eutychiano homine: qualis fuit Maxentius; nam etiam Dioscorus cum ab Orthodoxis Episcopis se diuelleret, *dixit in Concilio Chalcedonensi ad finem actionis 1. ante action. 2. Concil. Constantinopol.* Ego autem testimonia habeo Sanctorum Patrum Athanasij, Gregorij, Cyrilli in multis locis, quia non oportet dicere post adunationem duas naturas, sed vnam naturam Dei verbi incarnatam. En posteriora verba ipsissima sunt Maxentij, priora dolo perfido omisit, vel potius occultauit, quæ tamen intelligi voluit: Eodem pacto Armeni errantes loquebantur, qui tamen nolebant videre Eutychiani, *quas redarguit Theorianus infra Colum. 903. D, quo circa prudenter S. Damascenus Eutychianorum imposturas detegens lin. fidei Orthod. c. 11. hæc monuit.* At quod diuinitas homo facta, aut incarnata sit, aut humanitate se induerit nusquam audiuimus, Illud certè didicimus; Diuinitatem humanitati in vna suarum personarum vnitam esse,

& Nicetas lib. 3. Thesauri Capit. 11. inquit, Errore non caret si naturam diuinam incarnatam esse dicamus, vel si carnem à natura diuina assumptam fuisse dixerimus. Hæc idcirco ipsi ne fraudibus Eutychianorum Orthodoxis imponeretur, vt in primo suo Anathematismo hic fecit Ioannes Maxentius.

In 3. Anathematismo dolo non carent verba illa; substantialem, siue naturalem vnitatem; indicat post vnionem duarum naturarum in Christo, resultasse vnitatem quandam substantiæ, vel naturæ, id est, non nisi vnam naturam, quæ est Eutychiana hæresis.

In eodem Anathematismo verba illa; sed substantialem, siue personalem dicit vnitatem; si non sunt palàm hæretica; sunt tamen absurda, & improria; docet enim fides Catholica, vnionem duarum naturarum in Christo subsistentialem, & personalem esse; quia vniuntur duæ naturæ in vna subsistentia, & personalitate verbi, *vide S. Thom. 3. p. q. 2. art. 2.*

Colum. 586. A, *antè Epistolam S. Hormisdæ ad Possessorem hæc annota.* Cochleus, & nonnulli alij à Ioanne Maxentio decepti existimarunt hanc ad Possessorem Epistolam, non esse Hormisdæ, Romani Pontificis: sed ab aliquo eius nomine falsò suppositam. At qui omnes Hormisdæ Epistolas in causa ista Scytharum Monachorum, *quæ habentur Tomo 1. Epistolar. Roman. Pontific.* vel leuiter legerit; ex nexu rerum gestarum, ex stylo, ex verborum, sententiarumque proprietate, ex alijs denique certissimis signis, manifestissimè, hanc germanam, ac genuinam esse S. Hormisdæ Epistolam agnoscet, *vide Tom. 7. Annal. Ecclesi. Anno 520. Cap. 22.*

Columm. 588. B, *post inscriptionem illam*; Ioannis Maxentij ad Epist. Hormisdæ responsio; *appone huiusmodi antidotum*: Quàm impudenter Maxentius mentiatur, negans Epistolam ad Possessorem esse Hormisdæ Romani Pontificis; quàm impiè

Aucto-

Auctorem Epiſtolæ appellet hæreticum; quàm calumnioſè Dioſcorum Romanæ ſedis Legatum, & Poſſeſſorem Epiſcopum, viros alioqui claros, & Orthodoxos in crimen hæreſis Neſtorianæ accerſat: quantis mendatijs, impoſturis, calumnijs, & falſitatibus ſit tota hæc eius reſponſio referta; qui Epiſtolas S. Hormiſdæ, & legatorum eius in cauſa iſta Monachorum Scytharum, inſpexerit, facilè cuncta deprehendet. Et quia nimis longum eſſet ea omnia hic inſerere, & innumeros dolos Maxentij ſigillatim enumerare, *adito Lector Tom. 7. Annal. Eccleſ. Anno Chriſti* 520. *Capit.* 23. *& ſeqq.* vbi omnia exactè expoſita reperies. Quocirca quæ in cauſa Scytharum Monachorum aduerſus Epiſtolam Hormiſdæ ad Poſſeſſorem Maxentius differit tamquam mendacia, impia, blaſphema, calumnioſa, & falſa repudianda iure optimo cenſentur.

Column. 607. In Inſcriptione Dialogi Ioannis Maxentij, Serui Dei Dialogi, &c. *dele* Serui Dei; nam indignus eo titulo pſeudomonachus, impoſtor, & hæreticus Eutychianus. *Idem fiat Colum.* 619. C, *In Inſcriptione Dialogi* 2.

Column. 619. E, *aufer notam marginis*, Hæretici cur ſanari non poſſint.

In Vigilio contra Eutychen.

Column. 639. poſt vitam D. Vigilij Epiſcopi Tridentini & martyris, *iſta ſubiunge*, Certiſſimum eſt S. Vigilium Epiſcopum Tridentinum, & martyrem, qui inter ſanctos relatus eſt in Romano Martyrologio 26. Iunij, vixiſſe temporibus S. Ambroſij, & S. Simpliciani Epiſcoporum Mediolanenſium, & tempora Archadij, & Honorij non exceſſiſſe, nam eius acta à Churterio edita diſertè affirmant ſanctos martyres Anaunenſes, Siſinium, Martyrium, & Alexandrum Vigilij tempore paſſos, & Gennadius de viris illuſtribus Capit. 37. ait Vigilium ſcripſiſſe libellum, & epiſtolam

continentem gesta sui temporis apud barbaros martyrum, *Extatque ipsa Epist. Vigilij Episcopi Tridentini apud Lippomanum Tom. 2. & Surium Tom. 3. 29. Maij*, in qua breuiter exponitur martyrium prædictorum Martyrum Anaunensium: & ipse satis in eadem epistola indicat, suo tempore illos consumasse martyrium; Constat autem Martyres Anaunenses tempore Honorij Imperatoris occubuisse, *vt palàm affirmat Romanum Martyrologium 29. Maij, & S. Augustinus epist. 158. 1. Gaudentius serm. de dicat. Basilica dicta Concilium Sanctorum, & Paulinus in vita S. Ambrosij.* Acta sanctorum Martyrum apud Mombritium consignant eorumdem nobile certamen, primo Stilichonis consulatu, qui secundum veriorem chronologiam incidit in Annum Domini 400. & Honorij VI. His accedit, quod Vsuardus in suo Martyrol. scribit S. Vigilium Trid. Epis. passum sub Stylichone Consule, & si non de primo, sed de secundo Stylichonis consulatu id capiendum, incurrit is in Annum Christi 405. & Honorij II. Insuper tempori quoque congruit, quod Gennadius eam epistolam de nece Martyrum Anaunensium à Vigilio Episcopo Tridentino conscriptam refert ad Simplicianum, quem fuisse celebrem illum S. Simplicianum Mediolanensem Episcopum, optimis coniecturis viri eruditi affirmant: Sicuti quoque hunc eundem fuisse Vigilium, ad quem S. Ambrosius libro 3. Epist. 24. de institutione Episcopi egregiè rescripsit, æquè docti consentiunt. Cum igitur ex his omnibus luculentissimè demonstretur tempora Honorij Imperatoris, haud superasse S. Vigilium Episcopum Tridentinum, & Martyrem, qui obsecro floruisse potuit tempore Anastasij Imperatoris, qui Imperium exorsus est circa Annum Salutis 490. iuxta veriores fastos? aut quomodo contra Eutychen scribere quiuit, qui impiam hæresim propalare cœpit circa extremum Theodosij iu-

iunioris Imperium, ad annos, iuxta certiorem chronologiam, fundatæ Redemptionis 448. cum quando S. Vigilius obijt, nedum Eutychetis, sed neque Nestorij exorta fuerat hæresis? Nimium planè perspicuum videtur ostensum, Auctorem horum librorum contra Eutychen esse non posse S. illum Vigilium Tridentinum Episcopum, & Martyrem, de quo diximus; Quin Gennadius, Honorius, & alij cum percensent scripta Vigilij Tridentini huius aduersus Eutychen commentarij nullam mentionem faciunt.

Equidem scriptor huius aduersus Eutychen Operis, videtur claruisse sub Imperio Zenonis, & Anastasij, quando aduersus Concilium Chalcedonense, & epistolam S. Leonis ad Flauianum grauissimæ concitatæ sunt turbæ, *vt apparet ex fine libri 3. & initio quinti infra Columm. 660. C, D*, Quod si quis asserat alium Vigilium Episcopum Tridentinum, & Martyrem diuersum ab illo superiori, vixisse sub Anastasio, qui contra Eutychen scripserit, vt manifestè refelli non poterit, cum id non sit factu impossibile, & sæpe contigerit in eadem Ecclesia diuersis temporibus plures eiusdem nominis extitisse Episcopos: ita nullo certo Auctore, aut probabili coniectura id adstrui queat.

Quærendus igitur alius Vigilius, cui hic contra Eutychen commentarius tribui possit: & verò multos licet reperire Vigilios, qui intra centenarium annorum à morte S. Vigilij Tridentini Episcopi, & Martyris, vel paulò post vixerint, & aduersus Eutychen scribere rectè potuerint. In Concilio Agathensi in Gallia sub Consulatu Messale Anno Domini 506. celebrato, subscriptus habetur quidam Vigilius Episcopus. Circiter eadem tempora vixisse S. Vigilium Episcopum Brixianum, septimum à S. Philastrio eiusdem sedis Antistite, compertum habetur, de quo agit Romanum Martyrologium 26. Septembris: Meminit, & Cassiodor. lib. 1. diuinar. lect. Cap. 9. cuiusdam Vigilij Africani Episcopi, qui comentaria in Apocalypsim

edi-

ediderit: sed & Gennadius Capit. 15. refert Vigilium quendam Diaconum composuisse regulas Monachorum. An verò alicui ex istis, vel p̄ ius alteri cuiuis Vigilio hoc opus contra Eutychen adscribendum sit, haud potest certo statui. Hæc igitur hoc loco opportunè annotata sunto, qui vberiora de his cupit, *adeat Tom. 5. Annal. Ecclesiast. Anno Christi* 400. *& notas ad Roman. Martyrolog.* 26. *Iunij*, vbi omnia ista summa cura elucidantur.

In Iona Aurelianensi.

Colum. 687. ante præfationem Ionæ Aurelianensis Episcopi in suum Opus, *affige istiusmodi antidotum*, Non te lateat candide lector Ionam hunc magni nominis scriptorem, vnum fuisse de Theologis illis, seu Episcopis Gallorum, qui etsi contra Iconoclastas validè propugnarent sacras Imagines non esse frangendas, vel exurendas, aut quoquo modo delendas: sed seruandas in templis, & locis sacris ad ornatum, & historicam instructionem fidelium: at tamen errore præpostero existimabant, nullum illis religiosum honorem, aut venerationem, ne dum cultum latriæ vni Trinitati debitum: sed nec vllam quoquo modo adorationem tribuendam. Pariterque inuehebantur acerrimè in secundum Concilium Nicænum ab Ecclesia Romana approbatum, cui falsissimè, & mendacissimè impingebant, ipsum definisse imagines eo cultu, qui soli diuinitati tribuitur esse adorandas: ob id quæ œcumenicum istud Concilium repudiabant; cum tamen Concilium multo secius definisset; Imagines quidem nedum retinendas: sed etiam adorandas; non tamen ea adoratione, quæ Trinitati defertur, vt ex actis eiusdem Concilij, quæ extant, & Epistolis Hadriani Primi Romani Pontificis manifestissimè liquet. Addebant insuper illi Gallicani Doctores, quod etsi Imagines Christi, & sanctorum nullo pacto essent adorandæ, Imagini tamen Crucis Christi venerationem,

nem,

nem, & adorationem esse impendendam. Equidem plerosque Galliarum Episcopos, & insignes Theologos in his, quos prædiximus circa adorationem Imaginum erroribus esse versatos, qui gesta in Concilio Francofordiensi sub Carolo Magno, & in Synodo, seu collatione Parisiensi sub Ludouico Pio probè tenuerit, facilè agnoscet. Sed audiamus Anastasium S. Romanæ Ecclesiæ Bibliothecarium, qui in præfatione secundæ Nicænæ Synodi à se è Græco in Latinum conuersæ, aduersus eosdem Gallos Doctores, ista ad Ioannem VIII. Romanum Pontificem, declamat. Quæ enim super venerabilium Imaginum adoratione præsens Synodus, Nicæna, docet, hæc & Apostolica Sedes vestra, sicut nonnulla conscripta innuunt, antiquitus tenuit, & vniuersalis Ecclesia semper venerata est, & hactenus veneratur, quibusdam duntaxat Gallorum exceptis, quibus vtique nondum est harum vtilitas reuelata. Aiunt namque quod non sit quodlibet opus manuum adorandum; quasi non sit codex Euangeliorum opus manuum, Hominum, quem quotidie osculantes adorant. Venerabilior canis, quem non esse opus manuum hominum proculdubio non negabunt. Similiter, & forma sanctæ Crucis, quem se adorare omnes vbique Christiani fatentur: In quo videlicet considerare libet, quia si quamlibet Crucem auream, aut argenteam, aut ligneam adoramus, quæ vtique non eadem est ipsa Crux, in qua salus nostra patrata est; sed figura, & imago eius; quare non adoremus figuram, & imaginem eius, qui eandem salutem operatus est in medio terræ? Venerabilior namque est, qui salutem operatus est, ac per hoc magis est adoratione digna imago Christi salutem operantis, quam imago Crucis salutem tantummodo baiulantis. Hactenus Anastasius.

Porrò in hac ipsa Gallorum Theologorum circa imaginum adorationem errantium classe fuisse Vualfridum Strabonem, *ex libro eius de rebus Ecclesiast. Cap. 8. liquet.*

Item

Item Hincmarum Rhemensem Episcopum, ex his, quæ contra Iandunensem Episcopum scripsit Cap. 20. manifestè constat: & multos alios, quorum nomina expressa extant in Synodo illa Parisiensi sub Ludouico Pio: Cæterum præcipuum huius erroris antesignanum fuisse hunc ipsum Ionam Aurelianensem, qui è Parisiensi Synodo ea de causa missus sit legatus à Ludouico Pio ad Eugenium Papam, vt in actis eiusdem Synodi refertur qui librum primum, & secundum Ionæ attentè legerit, facilè deprehendet, *lib.* 1. *Colum.* 692. *A, ait*, Picturas Sanctarum rerum gestarum, quæ non ad adorandum: sed solummodo (teste B. Gregorio) ad instruendas nescientium mentes, in Ecclesijs sunt antiquitus fieri permissæ, *& Columna 699. A*, Sinantur à te imagines Sanctorum, & historiæ quæque Sanctorum, non vt adorentur: sed potius vt quandam pulchritudinem reddant, & quarundam præteritarum rerum memoriam sensibus imperitorum ingerant, in Ecclesijs dipingi. Creaturam verò adorari, eique aliquid diuinæ seruitutis impendi, nefas ducimus. Verum vt plenius mentem Ionæ percipias, attentius inspice, quæ Colum 705. A, B, C, D, E, differit, & clarissimè inuenies ipsum nullam, nedum latriæ, adorationem sacris Imaginibus reddendam sentire: inuehique vehementius in Orientales, haud dubiè Nicænam Synodum secundam sugillantem, vt etiam alibi sæpius.

Quocirca etsi Ionas laude dignus extiterit, quòd aduersus Iconomachos sacras Imagines demolientes, strenuè veritatem catholicam de retinendis, & conseruandis Imaginibus propugnauerit, at in eo meritò reijciendus, quod nullam Sacris Imaginibus adorationem, aut venerationem deferendam existimauerit, qui fuit error nonnullorum Gallicanorum magni nominis Theologorum, vti prædiximus.

Ob id scripta ista Ionæ magno cum iudicio, & cautè legenda. Verum quia tota hæc historia de concilio Francofordiensi, & collatione Parisiensi, atque ple-

plerisque Gallicanis Scriptoribus eo errore implicitis de nullo pacto adorandis Sacris Imaginibus, magnis ambagibus, & difficultatibus innexa, & colligata hactenus mansit, vt opportuerit in dissoluendo, vel potius rumpendo nodo nobilia ingenia recentiorum desudasset, *vt Alani Copi Dialogo* 4. *capit.* 18. & 19. *Dialogo* 5. *capit.* 12. & 13. *Laurentij Surij Tom.* 3. *Concilior. Præfatione ad Synodum Francofordiens. Gilberti Genebrandi in Cronographia Roberti Bellarmini libro* 2. *de Concilijs capit.* 8. *ad* 14. *Argument & lib.* 2. *de Imaginibus cap.* 14. *Francisci Suarez. Tom.* 1. *in* 3. *p. disput.* 54. *Sect.* 3. & *aliorum*, tu tamen disertè Lector totius causæ statum, & rei gestæ narrationem, insigni cum primis diligentia elucidatam, & accuratè explicatam, *reperies Tomo* 9. *Annal. Ecclesiast. anno Christi* 794. *capit.* 39. & *seqq.* & *anno* 825. *capit.* 1. & *seqq.*

Lib. 3. *de cultu Imaginum Col.* 749. *C, ibi in textu;* qui in me credunt, ab omnium Euangelistarum dictatione alienissimus, &c. *scribe in margine*, fallitur Ionas, cum ea verba, qui in me credunt, diserte habeat, *Mattheus cap.* 18. *vers.* 6.

Colum. 753. *E*, nec tamen credendum est, vel isto, percipere prædecessorum dignitatem, &c. *appone in margine*, duo hic affirmat Ionas à sincerè doctrinæ sensu aliena: Primùm, iniustos Sacerdotes carere dignitate, & potestate sanctis Prælatis attributa: Alterum, Prælatos iustos eandem potestatem iurisdictionis, quam, dum viuerent, habebant retinere quoque post mortem. Primum, est hæresis Hussitarum damnata *in Concilio Constantiensi sess.* 15. *in art.* 22. & 30. *Ioannis Hus*, & *in Concilio Trident. sess.* 4. *sub Iulio* 3. *Canone* 10. *vide Thomam Vualdensem Tom.* 1. *lib.* 3. *cap.* 81. & *seqq.* & *Alphonsum de Cast. lib.* 12. *aduersus Hæreses cap. Potestas*, se-

secundum verò pugnat cum Placitis Theologorum, qui docent potestatem Ordinis, id est, Characterem manere in beatis; non tamen potestatem iurisdictionis; quam hic in vita habebant. Iudiciaria enim potestas, quæ Apostolis in vniuersali Iudicio tribuetur, noua erit, & alterius rationis ab illa, quàm dum viuerent, habuerunt.

Colum. 758. E, *ibi in textu*, verum quidem esse fatemur, &c. *scribe in marg.* cautè lege, & regreditor ad Scholium Col. 753. E.

In Fausto Regiensi Episcopo.

Col. 759. in titulo paginæ, D. Fausti, *dele*, Diui, & lit. D, post inscriptionem libri Fausti de Creaturis, *ista adiunge*, agnoscit hunc librum tanquam genuinum Fausti fœtum. Gennadius in Cathalogo virorum Illustrium, cum Fausti lucubrationes recensens ait: Legi eius, & alium libellum aduersus eos, qui dicunt esse in Creaturis aliquid incorporeum. In quo diuinis testimonijs, & Patrum confirmat sententijs, nihil credendum incorporeum præter Deum. Hæc illæ: sed est sedulò obseruandum scripta Fausti damnari omnia à S. R. Ecclesia, *auctoritate S. Hormisdæ Papæ in Epistola ad Possessorem Episcopum, & S. Gelasij Primi in Concilio Romano*, quia fuit in hoc manifesto errore Faustus, vt Angelos, & Animas hominum esse corporeos existimauerit: aduersus quem tres luculentos libros conposuit Claudianus Mamertus Viennensis Presbyter S. Mamerti Viennensis Episcopus frater germanus, eximiè laudatos à S. Apollinari, *Sidonio libro* 4. *Epist.* 3. *vide S. Thom.* 1. *p. q.* 50. *articulo* 1. *& q.* 51. *articulo* 1. *& q.* 75. *artic.* 1. *&* 5. *eiusque Interpretes*, qui copiosè disserunt, quanam nota inurenda sit ista sententia Fausti, quibusdam errorem in fide censentibus,

al ijs

alijs temerariam opinionem iam hoc tempore esse existimantibus. Initio libri vafre nimis sententiam quandam Origenistarum, nempè Globos syderum comparatos esse Spiritus, quam S. Hieronymus Epist. 27. aduersus Ioannem Hierosolymit. explodit impostor ipse Faustus nomine S. Hieronymi citat.

In Claudiano Mamerto.

Pag. 763. in titulo paginæ, & in duabus Inscriptionibus Operis, ac deinceps in titulis paginarum, *cum scribitur*, Claudiani Mamerti Episcopi Viennensis, *rescribe semper*; Presbyteri, & post inscriptionem ante librum primum, ista annota: Nullus antiquorum Scriptorum hunc Claudianum fratrem germanum S. Mamerti Viennensis Episcopi, appellat Episcopum Viennensem, *Gennadius in Catalogo Capit. 83. S. Ado in Chronico S. Sidonius Apollinaris libro 4. Epist.* 11. Presbyterum tantum vocant, Addit Sidonius fuisse Vicarium fratris in administratione Viennensis Ecclesiæ: atque ante S. Mamertum vita functum idem Apollinaris in Epitaphio eiusdem Claudiani, quod ad Petreium misit, affirmat fuisse virum doctrina, eloquentia, & sanctitate præclarum, ex Epistolis S. Sidonij, quæ ad finem operis Claudiani hoc Tomo inseruntur, et ex illa ad Petreium lib. 4. Epist. 11. apertè monstratur, *plura de eo in Annal. Ecclesiast. Tomo 6. Anno* 490. *Cap.* 33. *& seqq.*

Lib. 1. Col. 779. A, *ibi in textu*, Angelicis coëquanda corporibus, &c. *affige in marginem scholium*, Claudianus esse videtur in ea opinione, Angelis naturaliter inesse corpora quædam tenuia, & spiritualia, in qua sententia fuisse plerosque veterum Patrum nimis compertum habetur; *vide Sixtum Senensi lib.* 5. *Biblioth. Annot.* 8. *et Anscanium Martinengum in Glossa Genes. pag.* 201. *& seqq.* Verum eam sententiam iam hoc tempore absque temeritatis nota adstrui

non

non posse, docent Theologi, *Consule* S. *Thomam* 1. *p. q.* 50. *art.* 1. & *q.* 51. *artic.* 1. *eiusque interpretes.* Quocirca etsi lapsus iste Patribus quibusdam condonandus; neutiquam tamen in præiudicium præpo-steræ opinionis hac in parte Patrum auctoritas adducenda. Nec desunt, qui Patres in bonum sensum reuocare conentur, eos corporeitatem in Angelis nihil aliud metaphoricè intellexisse, quàm compositionem ex potentia, & actu; & recessum quendam à summa illa, & purissima Divinæ naturæ spiritualitate.

Colum. 793. A, *expunge notam marginis*: Mathematica noxia Col. 797. E, *restitue notam marginis*, Pytagoras nihil scripsit.

Col. 809. E, *tolle glossam*, Sanctis Patribus quatenus credendum, & *ad verba illa textus*; Quapropter eatenus diuinarum tractatorib. scripturarum, &c. *appone ad marginem*: Quanta verò sit auctoritas Patrum in doctrina Theologica, abundè te docebunt *Melchior Canus lib.* 7. *de locis Theologicis per totum*, *Dominicus Bannes* 1. *p. q.* 1. *art.* 1. *Dubio* 5. & *alij.*

Lib. 3. col. 821. E, *ibi in textu*, Satis, *vt arbitror*, pater Beatos Angelos, &c. *appone ad marginem*: Hæret semper Claudianus in eadem sententia Angelos corporeos esse; *Cautè ergò legendus*, & *consulendum superius Scholion Col.* 779. *A*,

In Faustino Schismatico.

Col. 839. in titulo paginæ Faustini Episcopi, *lege*, Presbyteri. Et post præfationem ex Gennadio, *ista adde*, Hic est Faustinus ille Diaconus, seu Presbyter, qui vnà cum Marcellino Presbytero acerrimè tutatus est schisma Vrsicini aduersus Damasum Romanum Pontificem, scripsitque pariter libellum ad Theodosium Imperatorem pro suarum partium schismaticarum assertione, qui adhuc extat. Quocirca, etsi in Opere isto aduersus Arianos sensus Catholicæ fidei concordes præ se ferat, at Au-

ctorem

ctorem, vtpotè schismaticum, & ab Ecclesiæ Castris extorrem, nullo loco, & auctoritate habendum, satis quisque intelligit. De Schismate porrò Vrsicini, eiusque antesignanis Marcellino, & Faustino plura exhibebit tibi, *Quartus Tomus Annal. Ecclesiasticor.*

In Fausto Episcopo Rhegiensi.

Col. 875. In inscriptione Operis Fausti cum dicitur, Fausti Episcopi de Gratia Dei, & humanæ mentis libero arbitrio, Opus insigne; dele, *Opus insigne*, Post vitam Fausti ex Gennadio, *ista adiunge*, Gennadius (quem constat, cum hæc scriberet fauisse plurimum Semipelagianis, eosque in suo illo libro de Viris illustribus plerumque laudibus extulisse) Opus istud Fausti de Gratia, & libero arbitrio appellat egregium, quod etiam mirum in modum laudasse reperitur S. Sidonius Apollinaris lib. 9. Epist. 9. Sed viro sancto, atque sincero nondum compertæ fuisse videbantur thechnæ, & imposturæ Fausti. Certissimum enim est Faustum fuisse Semipelagianorum antesignanum, & scriptionem istam eius hic positam, multis Pelagianorum errorib. refertam. *Id quod disertè annotarunt S. Isidorus lib. de Viris illustribus, cap. 14. S. Ado Viennensis Episcopus in Chronico Anno Domini. 492.* Scripserunt aduersus hoc Fausti Opus de gratia Dei ex professo S. Cæsarius Arelatensis Episcopus, S. Fulgentius Ruspensis Episcopus. S. Alcimus Auitus Viennensis Episcopus, Petrus Diaconus; Et ex Hæreticis, Ioannes Maxentius. Porrò S. Gelasius Primus in Decreto de libris sacris, Fausti Opera omnia inter apocrypha reijcit. S. Hormisdas etiam Roman. Pontifex Epistola ad Possessorem Africanum Episcopum hæc ait. Hinc verò quod vos de Fausti cuiusdam Galli Antistitis consuluisse literis indicastis, his sibi responsum habeant; Neque illum, neque quemquam, quos in auctoritatem Patrum non recipit, examen catholicæ fidei; aut Ecclesiasticæ disciplinæ ambiguitatem posse gignere, aut

aut religiosis præiudicium comparare. Tantum ille. Vt ex his plenè perspectum habeas, quam cautè scripta ista Fausti sint tibi perlegenda, in quibus in errores multos Pelagiani dogmatis plerumque offendes. Si eos aues collectos inspicere; *Consule Ioannem Maxentium in responsione ad Epistolam Hormisdæ Papæ ad Possessorem, quæ superius hoc* 4. *Tomo posita est.*

Sciendum tamen Epistolam hanc Fausti ad Lucidum Presbyterum, approbatam tot Episcoporum subscriptione in Concilio Arelatensi; Et Epistolam Lucidi Presbyteri ad Episcopos congregatos in Synodo Lugdunensi, quæ ambæ Operi Fausti præmittuntur, sanas esse, atque Catholicas, iudicio duarum Synodorum confirmatas. Neutiquam tamen vllus ob id existimet ab vtroque Concilio approbatos tres libros Fausti de Gratia, vt ipse mendaciter innuere videtur in ea, quæ hic subijcitur Præfatoria Epistola ad Leontium Episcopum Foroiuliensem. *Consule plenius de his omnibus differentem Baronium Tomo* 6. *Annal. Ecclesiast. Anno Christi* 490.

In Theriano.

Col. 929. in prima marginis nota vbi dicitur, Hircanus est à noto Christo, &c. *restitue*, Hic annus est, &c.

Col. 930. post inscriptionem illam: Tum per legentes, ad eum locum venimus vbi scriptum, &c. *appone Scholium*, Genebrardus lib. 4. Chronographiæ pag. 609. vindicat Armenios ab errore Monophysitarum, & Theorianum; Nocetamque carpit, quod sanam Armeniorum mentem non perceperint. Tu illum consule, qui tamen in hac re non penitus nobis probatur.

Col. 955. E; ad asteriscum * vbi in textu dicitur Fullonis, *& ad marginem scribitur:* Cognomen Alexandrini Episcopi, &c. *lege*, Antiocheni. Quis enim nescit Petrum Gnaphæum, id est Fullonem, Antiochenum, non Alexandrinum fuisse Episcopum?

Col.

Colum. 958. B, *dele glossam*, Hoc est repræsentatur in sacra cœna mactatio Christi, aut adde; mactatio cruenta Christi in Cruce. Nam verè Christus in cœna mactatur; ne dum eius mactatio repræsentatur.

In Gregentio.

Col. 983. C, *glossa marginis*, Hæc prophetia quemadmodum impia sit, Euangelica narrat historia, *restituatur*; quemadmodum impleta sit, &c. alioqui sensus, & sententia est blasphemia.

In Hieronymo à S. Fide.

In fine libri 2. Col. 1093. D, in Peroratione Operis linea 1. cum dicitur; Hic liber sacratissimus, *lege*, vtilis; Et lin. 4. hoc Opus sacrum, *lege*, vtile.

In Dialogo SS. Basilij, & Gregorij.

Col. 1093. E, *post notam marginis adiunge*, Sed cautè ista lege, nam vt Theologi non admittunt in Trinitate prius, aut posterius ita abhorret à more loquendi eorum dicere primam, & secundam causam in diuinis.

In Rustico Diacono Cardinali.

Col. 1099. in titulo paginæ, in Inscriptione Operis, ac deinceps in titulis paginarum, cum dicitur, D. Rustici, *dele*, Diui, vel Domini. *Et post præfationem Margarini, ista adiunge*, Hic ille est Rusticus S. Roman. Ecclesiæ Diaconus Cardinalis, qui vnà cum Sebastiano Diacono item Cardinali, atque aliis clericis ob intempestiuam, & inopportunam trium capitulorum ab ipsis susceptam defensionem, fœdo schismate à communione Vigilij Romani Pontificis se se diuulsit; Quem in schismate diù pertinacem, cum Vigilius patienter ad resipiscentiam expectasset tandem proteruum, & contumacem damnationis sententia ferijt: graduque Diaconatus deiecit: Extat ipsum exauctorationis Decretum a Vigilio promulgatum, *Tom. 1. Epist. Rom. Pontificum Epist. 5. Vigilij.* Cuius partem citauit Margarinus, Quocirca Auctorem

rem huius Operis schismaticum nosce Lector; Itemque scito opus istud Rustici non haberi integrum: nam infra Col. 1157. A, pollicetur, se in fine suæ lucubrationis scripturum de Theodoro Mopsuuestheno, & Epist. Ibæ, & Theodoreto, quæ erat causa Trium Capitulorum; cum tamen hæc ipsa Disputatio non extet in hac Scriptione, ab aliquo fortasse præcissa, quod in eum suum schisma, quod causa trium Capitulorum induerat, validè stabiliret aduersus Vigilium Rom. Pontificem. At de Rustico Diacono Cardinali pleniorem historiam habes *Tomo 7. Annal. Ecclesiastic. Anno Christi* 548. & 550. De cuius opere ibidem istud affigitur iudicium: Demptis autem ex libro isto contra Acephalos spinis, quibus ager fertilis abundabat, & vepribus quibus in angulo silucscebat, excisis quæ remanserunt, viro quidem docto sunt digna. *Hæc ibi*, Vbi etiam optima coniectura putatur hoc opus scriptum ad Sebastianum Rom. Ecclesiæ Diaconum Cardinalem: Rustici in Collegam: eiusque nomen substractum, ne quem mentio schismatis offenderet. Id quod ex ipsa Rustici in suam disputationem præfatione facilè potest deprehendi illis verbis; Memento Christi. stianum te esse, atque Diaconum, &c.

Colum. 1162. *A*, *dele notam*; Spiritus Sanctus non eodem modo procedit à Patre, & Filio, *D. Thom. in quæst. de Potentia Dei*, *q.* 10. *art.* 4. *ad quintum.* Et Col. 1161. E, *ad verba illa textus*, Vtrum verò à Filio eodem modo quo à Patre procedat, nondum perfectè habeo satisfactum, *appone ad marginem*, Simpliciter dicendum est Spiritum sanctum eodem modo procedere a Patre, & Filio, cum sint vterque vnum simplicissimum principium Spiritus Sancti; at vtrunque dici potest, Spiritum Sanctum non eodem modo procedere à Patre, & Filio, quia hoc, quod est spirare Spiritum Sanctum; Pater non ab alio habet, Filius autem habet à Patre; Vnde dicitur Spiritus Sanctus procedere à Patre per Filium. *Vide S. Thomam de Potentia*, *q.* 10.

q. 10. *art.* 4. *ad* 2. *&* 1. *p. q.* 36. *art.* 3.

In Tatiano Assyrio

Columna 1245. post præfationem ex S. Hieronymo in Tatianum, *adde ista*, sed de Tatiano multa quoque inuenies apud Tertullianum de præscriptionibus Cap. 52. Clementem Alexandrinum lib. 3. Stromatum, & lib. 2. Pedagogi capit. 2. ad finem S. Philastrium lib. de hæresibus, hæresi 1. post Apostolos S. Augustinum lib. de hæresibus c. 25. Theodoretum lib. 1. Hæreticarum fabularum; Sanctum Ioannem Damascenum libro 6. de hæresibus, qui omnes, eum inter hæreticos numerant; & hæresis Ecratitarum Principem fuisse produnt. Cæterum hoc opus aduersus gentes, quod hic ponitur, præter S. Hieronymum, plurimum etiam laudat Origenes libro 1. contra Celsum. Vtcunque sit, quia scriptio est Auctoris damnati, cum iudicio, & cautè legenda; nam insunt, in quæ lector pius possit, ni moneatur, impingere.

Columna 1252. A, ibi in textu. Quin etiam dæmones ex materia concreti &c. *scribe in margine*, Cautè lege; nam Tatianus perperam videtur sentire dæmones ex materia constare, eisque inesse sensum libidinis, aliarumque materialium affectionum, quæ sententia iam nunc à Theologis temeraria censetur.

Colum. 1252. C, *dele notam*, Anima Dei beneficio est immortalis, *& ibi in textu*, Non immortalis est anima ô Græci &c. *Ad marginem affigatur*, Perspicuus error Tatiani existimantis humanam animam suaptè natura non esse immortalem, nisi Dei beneficio: nisi intelligat non esse natura sua immortalem, hoc est à se absque eo, quod à causa efficiente alia pendeat, vt Deus; cum & ipsa natura animæ alioqui immortalis, lata loquendi forma dici possit Dei beneficium; nam Deus Auctor cuiusque naturæ. Peius quod subdit animas impiorum simul cum corpore interire, resurgere autem postea in consumatione mundi æter-

num cruciandas, quæ est hæresis manifesta.

In S. Gregorio Iliberitano.

Col. 1271. C, in inscriptione Operis, & deinceps in alia inscriptione Columπ. 1273. *scribatur semper*, Sancti Gregorij Iliberitanæ &c. post præfationem ex Honorio, *ista adiunge*, Ita quoque interitum Osij retulit S. Isidorus lib. de viris illustribus, & alij; ceterum eiusmodi de morte Osij narrationem acceptam è putido, & cænoso fonte, nempè ex lib. Marcellini presbyteri, & schismatici ad Theodosium: potioremque multo esse fidem S. Athanasij Epist. ad solitarios, & aliorum Patrum, qui docent Osium facti pœnitentem Orthodoxum, & persanctè obijsse, *eruditè ostenditur in Annalibus Ecclesiasticis Tomo 3. Anno 357. Capit. 25. & seqq. quibus, & Posseuinus in apparatu ad sacram Bibliothecam, & ferè omnes assentiuntur.*

Colum. 1273. post inscriptionem Operis ista adde, *Baronius Tomo 4. Annal. Anno 388. Capit. 100.* dubitat num errore in hac inscriptione positum sit nomen Placidiæ, & potius dicendum sit, ad Gallam Augustam; hæc enim fuit vxor Theodosij Magni, quam Theodosius illis fermè temporibus, quibus S. Gregorius hunc commentarium scripsit, in vxorem duxit. Galla autem Placidia huius Gallæ, & Theodosij filia tunc, vel nondum nata erat, vel nimium infans, ac lactans erat. Et verisimile est S. Gregorium potius ad Gallam matrem Placidiæ Theodosij coniugem scripsisse, quod ipsemet Auctor initio statim Operis affirmet, illam ad se scribere dignatam ex persona hæreticorum, quod in infantulam Placidiam competere nequit, deinde Galla mater antidoto isto Gregoriano aduersus Arianismum indigebat, quod filia fuit Iustinæ vxoris Valentiniani maioris, fœminæ Arianismæ, & ab eadem in Arianismo educata. Ipsos tu Annales adito.

Porrò

Porrò S. Gregorium primum austero quodam zelo noluisse communicare Arianis quantumuis pœnitentibus, atque Luciferiano schismati inhæsisse, postmodum verò Catholicæ Ecclesiæ nextu charitatis coniunctum sanctitate, et doctrina euasisse clarissimum innumeris Sanctorum Patrum elogijs celebratum in eisdem Annalibus copiosè exponitur, *Tom.* 4. *Anno Christi* 371. *Cap.* 121. *& seqq.* *& Anno* 388. *Cap.* 96. *& seqq.* Conseruat Gregorij memoriam sanctitatis laude insignem Romana Ecclesia in Romano Martyrologio, reliquorum Diuorum natalitijs insertam 24. Aprilis, quod nusquam meminit processionis Spiritus Sancti à Filio. Illud primum excusat, quod barbaro Mahometano rudi ita loquendum è præsentis causæ occasione fuerit, ne plures Deos in Trinitate conciperet. In secundo verò putat libellum hunc Græculorum fortè quorundam audacia corruptum ea parte detracta; vbi de Spiritus Sancti processione à Filio sermo erat. Verum disertè nimis hoc in ipso libro processio Spiritus Sancti asseritur, *Colum.* 1347. *C*, *D*.

In Gennadio scholarjo.

Col. 1339. *post inscriptionem Operis ista appone*, Annotauit Posseuinus in Apparatu ad sacram Bibliothecam, huic Operi Gennadij quædam inesse obseruatione digna: primum, quod sacræ Triadis personas vocat idiomata, seu proprietates: Alterum,

In expositione pro Concilio Florentino.

Col. 1355. D, *tolle notam marg.* Filius est principium essentiæ Spiritus Sancti, *& scribe*, non admittunt Theologi hanc locutionem, Filius est principium essentiæ Spiritus Sancti, nam essentia diuina, quæ est in Spiritu Sancto, non habet princicipium: sed Gennadius Orthodoxus alioqui tantum vult asserere, Spiritum Sanctum habere à Filio tanquam à sui principio essentiam diuinam.

Col. 1371. A, *tolle notam marg.* Est hic Auctor vnus ex trecentis Patribus in Nicæno: Nam certum est S. Hilarium non interfuisse Concilio Nicæno: Etsi S. Athanasius adfuit, non erat ipse tunc nisi Diaconus, non vnus ex 318. Patribus; cum ibi adesset S. Alexander Episcopus Alexandrinus.

TOMO V.

In prima Operis inscriptione lin. 3. pro, *Sanctorum*, scribe, *veterum*.

In inscriptione Indicis lin. 3. pro, *Sancti*, scribe, *veteres*.

In Indice Auctorum pag. 1. lin. 1. *post illud*, Discipulus fuit, *adde*, falsò adscripti libri 3.

Lin. 8. D, Saluiani, *dele* Diui, lin. 29. Sancti Isaaci Syri, *dele*, Sancti, pag. 2. lin. 6. *post illud*, Cap. 38. Genes. *adiunge*, sed esse librum apochryphum, & fabulosum, initio eius Operis annotabimus, lin. 7. S. Sixti II. ex Atheniensi Pontificis Maximi, & martyris sententiæ &c. *Omnia ista deleantur, & scribatur.* Xysti Pithagorici Philosophi Ethnici sententiæ, Interprete Ruffino, &c. *lin.* 11. *post verba illa*, verè Christianum, *adde*, quæ tamen omnia esse pseudepigrapha in fronte eius Operis obseruabimus, lin. 12. S. Antonij Melissæ, *dele*, Sancti, eadem lin. *dele verba illa*, Conrado Gesnero, & Ioanne Ribitto interpretibus; nam sunt hi duo hæretici primæ classis, lin. 22. D, Ferrandi, *dele*, Diui, lin. 29. S. P. N. Euagrij, *dele*, S. P. N. lin. 31. D. Dacriani, *dele*, Diui, linea 39. *lege expressè*, Domini Basilij.

In Herma.

Colum 13. post inscriptionem Operis Hermæ, *affigatur istiusmodi antidotus*, Dubitandum nullo pacto est, libellum hunc Pastoris, ut modo scriptus habetur, ab Herma, Pauli discipulo non esse conscriptum, cum & hæresibus, & fabulis sit oppletus, eum S. Gelasius in Romano Concilio inter apochrypha scri-

pta

pta abijcit. Item & S. Prosper lib. contra Cassianum Cap. 30. nullius auctoritatis esse pronunciat. Verisimile est ab hæreticis deprauatum, *Consule Annales Ecclesiasticos Tomo 2. Christi Anno* 159.

Col. 13. C, *Expunge notam marginis*, Dilectio mundi est ex fidelitate.

Visione 2. Colum. 15. C, *ad verba illa textus*, etiam nunc si peccauerit aliquis non habiturum illum salutem, *adfige margini*, Cautè lege, nam Auctor Nouatianum dogma probare videtur, non esse secundam pœnitentiam, hoc est, si semel quis post Baptismum peccet, posse pœnitere, non autem si subinde peccet, illi prodesse pœnitentiam, quæ est hæresis manifesta.

Visione 3 Colum. 20. *ad verba illa textus*, Et tunc illis continget transferri de pœnis, si ascenderint in corda, &c. *annota in margine*, Cautè lege; nam perperam existimare videtur in Purgatorio locum esse merito, & demerito, nec ibi adesse salutis certitudinem, quorum primum est hæresis manifesta, secundum verò temerarium, & à communi Theologorum sensu dissentiens, *vide post alios Bellarminum libro* 2. *de Purgatorio*, *Cap.* 2. 3. 4. 5.

Lib. 2. mandato 4. Columna 26. A, *ibi in textu*, Seruis enim Dei pœnitentia vna est, *scribe in margine*; Obtrudit Auctor errorem de vnica pœnitentia, acceptum ex hæresi Nouatianorum.

Eadem Columna. D, *in textu*, Audiui à quibusdam Doctoribus &c. *scribe in marg.* Cautè lege; nam videtur negare pœnitentiam ijs, qui post Baptismum lapsi sunt, & littera E, *ad verba illa textus*, & ideo dico tibi, quod post &c. *adscribe margini*, Cum iudicio lege ista; nam Auctor iterum atque iterum inculcat errorem Nouatianum de vnica pœnitentia.

Mandato 6. Colum. 28. D, E, *dele duas illas notas marginis*, Genij duo in homi-

ne; Genius æquitatis qualis sit, & *scribe*, Vtitur Auctor toto hoc sexto mandato voce Genij gentilica pro nomine Angeli.

Col. 29. A, *in nota marginis*, Angelus iniquitatis, &c. *lege*, pro, Genius iniquitatis.

Lib. 3. similitudine 6. Colum. 42. C, ad finem, *ibi in textu*, Ijs ergo non est per pœnitentiam regressus ad vitam; *scribe in margine*; Cautè lege, nam redit sæpius ad Nouatianum errorem de vnica pœnitentia.

Col. 43. D, *ibi in textu*; Quicunque igitur vno die perceperunt, &c. *annota in margine*, Cautè ista lege; nam nec certa nec secura est hæc temporum præscripta compensatio.

Similitudine 8. Col. 48. A, *ibi in textu*; Quorum viderat Dominus puras mentes futuras, & seruituros ei ex totis præcordijs, illis tribuit pœnitentiam, *scribe in margine*, Cautè lege; nam auctor in Pelagianum errorem præcipitare videtur. Nullas enim Deus præuidet puras, & sanctas mentes futuras, nisi quas ipse tales facere præordinauit.

Col. 49. A, *in textu*, His igitur non est locus pœnitentiæ; *appone in margine*; Cautè lege; nam hæret semper in eodem Nouatiano Luto.

Similitudine 9. Col. 60. A, *in textu*; Illis proposita est mors, pœnitentia non est; *adscribe margini*; Cautè lege, nam rursus immiscet Nouatianismum.

In Marco Eremita.

Col. 67. post vltimam ex Zonara Præfationem *ista adde*; Cæterum hic Marcus Monachus, qui Leoni VI. Imperatori ab amente quodam grauiter in capite isto salutem, & decennium amplius vitæ prædixit, vt Curopalates, Cedrenus, & Græci alij Historici produnt, longè diuersus est ab illo Marco, de quo positæ hic habentur relationes Palladij, Sozomeni, atque Nicephori: nam ille centum iam vitæ annos excesserat, cum eum inuisit Paladius, qui sub

Theo-

Theodosio Magno vixit: hic autem multò posterior decennium vitæ Leoni VI. prænuntiauit circiter annum Domini 900. fermè quingentis annis altero illo Marco recentior. Vtri autem horum, Opera quæ hic subijciuntur, tribuenda sint, in ambiguo est. Forsan neutri; nam si opus ab hæreticis non sit deprauatum (quod facilè contingere potuit) indignum planè est, quod vel illi, vel huic Marco adscribatur, cum vterque vir fuerit sanctissimus, & opus ipsum multas contineat sententias a rectæ fidei regula exorbitantes.

Si ob ea, quæ Nicephorus scribit; priori Marco, qui tempore Palladij nimium senex erat, scriptiones istæ tribuantur; vt indicat etiam disputatio cum Causidico infra posita Columna 143. monemus lectorem fortè hæretica externa manu temeratum opus. Vtcunque sit, cautissimè semper, & cum acri iudicio legendum, propter sentes, & vepres errorum, in quæ nonnunquam offendi possit.

Columna 70. B, *ibi in textu*, Bonorum dico, non quia remiserunt iniurias, &c. *adscribe margini*, Cautè lege, nam videtur innuere condonationi iniuriarum propter Deum, vt rependi remunerationem à Deo; forsan loquitur de remuneratione quadam eximia, & excellenti, quæ perfectissimo actui eius, qui ne dum remisit iniurias: sed etiam præclarè beneficus aduersus inimicum extitit reddi a Deo solet. Vel intelligit recepturos remunerationem non tantum, quia remiserunt iniurias: sed etiam quia beneficio affecerunt inimicos.

Col. 71. E, *ibi in textu*; Gratia Domini largitur volenti, & credenti; *scribe in margine*, Cautè lege, nam Auctor nimium obscurè de gratia Dei differere, seù potius in Pelagianum errorem labi videtur.

Col. 80. B. numero 141. *in textu*; vbi cogitationum imagines, ibi facta est assensio; *adfige margini*, Cautè lege, nam non in omni cogitatione etiam cum imaginum repræsentatione, reperitur consensus.

Col.

Col. 83. *post inscriptionem, illam*: De his, qui putant, ex operibus se iustificare, *appone antidotum*, Cautè, & cum delectu lege istud Opusculum 211. sententijs comprehensum; nam plerisque locis Auctor haud obscurè innuere videtur, Regnum Cœlorum non dari pro mercede nostrorum bonorum operum: sed ex gratuita Dei voluntate, cum fides catholica doceat, bonis nostris operibus, quæ in gratia, & ex gratia fiunt, Regnum Cœlorum reddi pro mercede, ijs qui in finem vsque iusti perseuerauerint. *Vide Concil. Trid. sess. 6. capit. 16. & Canone 26.* Quocirca in libello isto omnes istæ sententiæ cautissimè legendæ, nempè 1.2.3.4.17.18.21.22.24.42.43. & 54. quæ perperam indicant Regnum Cœlorum non mercedem, sed gratiam esse, cum sanè & gratia, & merces re vera sit. Forsitan auctor cum operibus nostris nihil tribuere videtur, intelligit de illis quatenus humana sunt, & à solo libero arbitrio proficiscuntur, non ea ratione, qua in gratia fiunt, vel innuit non tantum mercedem; sed potissimum gratiam esse.

Colum. 83. C, Numero 2. *dele glossam*, Regnum Cœlorum non est merces; sed gratia.

Colum. 84. C, numero 17. *in textu*: Quidam non facientes præcepta; se tamen rectè, & sanè credere existimant: *appone ad marginem*, Cautè lege priorem partem huius sententiæ; nam fides catholica docet, in peccatore fideli manere veram, tametsi non fructuosam, & meritoriam. Posteriorem verò annotatam habes initio huius libelli.

Col. 85. A, num. 24. *dele notam*, Virtus est peccati abstinentia; & *scribe*, Cautè lege; nam falsum est virtutem nullum aliud Opus esse, quam peccati abstinentiam, cum suam formalem, & positiuam rationem habeat, nec, enim fortis ideò dicitur, quia non pusillanimis, &c. includit sanè quæque virtus abstinentiam sui peccati contrarij; sed propriam præter hoc, & natiuam rationem habet. Porrò quod addit Au-

ctor, peccati abstinentiam naturæ opus esse, Pelagianiorum redolet.

Col. 89. D, num. 102. *in textu*, Ex operibus, & sermonib. & cogitatione est iustificatio; *scribe in margine*; Præuia semper, & comitante gratia Dei.

Col. 85. B, num. 25. *ad verba illa textus*: hoc mandat omnibus bonis renunciandum, *scribe in marg.* Non est præceptum; sed consilium Euangelicum bonis omnibus renuntiare.

Col. 92. C, num. 140. *ad marg. nota*; Cautè lege, nam recogitare per confessionem peccata in amaritudine pœnitentis animæ sanctissimum, & vtilissimum est.

Col. 92. D, num. 141. *dele notam marginis.* Vitiorum habitus incurabilis, & *scribe*; Cautè lege, nam etsi vitiorum habitus difficile curentur, curari tamen possunt, nec simpliciter incurabiles dici possunt.

Col. 105. A, *ibi in textu*; Samson, Saul, & Heli, &c. *scribe in marg.* De Samsone, vt interim Heli omittamus, perspicuè fallitur hic Auctor; nam eum inter Sanctos adeptos repromissiones enumerat Paulus Romanorum 11. vers. 32.

Col. 105. C, *ibi in textu*, licet autem pœnitentia agentes, &c. *scribè in marg.* Cautè ista lege, nisi eo sensu loquatur, quo Paulus inquit; Non sunt condignæ passiones huius temporis, &c.

Col. 109. A, *dele notam marg.* Obserua hic per Crucem Dei, cum obseruatione mandatorum deleri peccata quidquid dicat Auctor, quod sit obscura, & diminuta, & *ita rescribe*, opera bona nostra, quæ antecedunt auxilia efficacia gratiæ, & ipsam iustificationem, nec merentur, nec faciunt remissionem peccatorum, similiter nec opera, quæ sequuntur post iustificationem: cæterum iusticatio nostra, quæ mere gratis absque vllo nostro merito nobis ex sanguine Christi confertur, non fit absque actu nostro detestationis peccati, & veræ pœnitentiæ, qui ex efficaci auxilio Dei est vera dispositio remissionis peccatorum, vt docent Theologi.

Co-

Columna 109. B, *tolle glossam*; Quicquid hic, & alibi dicat Auctor, remanet fomes peccati, quem ex reliquis protoplasti contraximus, & *substitue*, certum est secundum fidem in homine baptizato remanere reliquias originalis peccati, nempe fomitem, seu concupiscentiam, nullæ tamen reliquiæ manent, quæ habeant veram rationem peccati, & hoc forsitan intelligit Auctor.

Col. 120. B, *ad verba illa textus*, Peccatum non est Adami transgressio, & *rursus ad illa*, at neque transgressionem suscepimus, *appone in margine*, loqui tantum videtur de peccato nostro actuali, & actuali Adami transgressione, non de originali.

Colum. 123. D, *in textu*, solam ergo mortem ab Adamo suscepimus, *ad marginem annota*, Cautè lege, nam non solam mortem: sed & peccatum originale, & peccati fomitem, & multa mala inde nascentia ex Adami lapsu suscepimus;

Col. 126. E, *ad verba illa textus*, Verum Christianum euadere non posse, *scribe in margine*, Verum Christianum, id est perfectum; nam multa hic Christiano obeunda imponit, quæ sunt tantum Euangelica consilia, non præcepta.

Col. 131. B, nec potest vltra labi, *scribe in margine*, Cautè lege, nam non nisi de confirmatis in gratia id verum esse potest, & quo ad mortalia peccata dumtaxat, vnde subdit exemplum de Apostolis.

Col. 131. E, *ad verba illa textus*, Dominicum extulerunt hominem, *scribe in marg.* Christum hominem Dominicum appellarunt nonnulli ex veteribus Patribus: sed phrasis excusanda, & ab ea abstinendum docet Sanctus Augustinus; *vide Sanctum Thomam 3. p. quæst. 16. artic. 3. eiusque interpretes.*

Columna 136. C, numero 4. *scribe in margine*, Cautè lege totam hanc quartam, & quintam sententiam, nam videtur docere in iustis extingui funditus fo-

fomitem peccati, nec in ipsis vllos exurgere affectus: Stoicamque apathiam videtur introducere, quod est à doctrina Ecclesiæ prorsus alienum; temerarium, & erroneum.

Colum. 137. E, numero 11. & 12. *appone in margine*, Cautè lege sententiam hanc 11. & 12. innuere enim Auctor videtur, perfectionem Euangelicam consistere in apathia quadam Stoica, hoc est; omnium affectionum, & perturbationum carentia, quasi in viro perfectè Euangelico nullus vnquam existat conflictus carnis, & spiritus, extinguaturque in illo peccati fomes, quod est erroneum, & temerarium, *vide Sanctum Augustinum* 1. *retract. cap.* 19.

Columna 141. D, *in textu ibi*, Nihilominus intus adhuc habet peccatum, *scribe in margine*, Cautè lege, nam cum gratia peccatum mortale esse non potest. Intelligit ergo peccatum metonymicè, hoc est fomitem peccati, qui & effectus est peccati, & ad peccatum allicit.

Col. 143. B, *tolle glossam*, Non litigandum, *eadem glossa expungatur inf. litt.* E, *& vtrobique apponatur*, Cautè lege ista de non vocando in ius eo, qui iniuriam intulit; nam licitum est iuridicè, sine odio &c. apud iudicem vindictam expetere iniuriæ illatæ, *vide Sanctum Thomam* 2. 2. *quæst.* 108. *artic.* 1. forsan Auctor intelligit hoc esse consilij, & summæ perfectionis in priuato homine non litigare. Adito Sixtum Senensem lib. 6. Biblioth. annot. 27. vel loquitur de eo, qui odio, vel quouis alio prauo affectu aliquem in iudicium vocat: Quamuis Auctor iste nimis apertè præposteram sententiam suam hac in re prodere videatur, & idcirco cauendus.

Columna 148. B, *expunge glossam*, Imago Dei, *& rescribe*, Cautè lege, nam homo in peccato mortali verè, & proprie retinet Imaginem Dei quoad sustantiam, vt sic dicamus, nempe quoad intellectum, & voluntatem, tametsi non quoad similitudinem

nem sublimiorem, hoc est participationem gratiæ, & sanctitatis, & bonorum supernaturalium, *vide Sixtum lib. 5. Bibliothec. annotat* 31,*&* 49.

Col. 159. B. *ibi in textu*, sed cum omni certitudine &c. *scribe in margine*, Certitudine, intellige morali, & per coniecturas, non infallibili, & absoluta.

In Saluiano Massilienſi.

Col. 159. C, *in inscriptione prohœmij Saluiani post verba illa*, Ad Sanctum Salonium Episcopum Viennensem, *adde*, tomo 1. initio Operis Salonij annotauimus, certum esse, Salonium Episcopum fuisse, quod autem Viennensis Episcopus fuerit, non ita esse exploratum, quin magnis rationibus reuocetur in dubium, *Consule Annales Eccl. Tomo 6. Anno* 441. *cap.* 12.

Lin. 3. Col. 188. B, *tolle glossam*, Ecclesia Dei exacerbatrix, eadem Col. D, *expunge glossam*, sanctitatis genus esse minus vitiosum.

Lin. 4. Col. 191. A, *in textu*, Nec Christum credat, qui Christi mandata conculcat, *scribe in margine*, Non credit in Christum fide viua, quæ per charitatem operatur, alioquin etsi mortuam, veram tamen fidem peccator fidelis retinet.

Eaden Col. litt. E, *notam marginis ita corrige*, fides, sine operib. non iustificat actu, alioquin aliquid prodest, cum fides suaptè natura sit initium iustificationis, & ita intelligendus Auctor.

Colum. 201. E, *dele glossam*, Christiani vt plurimum deterriores Barbaris.

Lib. 5. Col. 224. A, *dele glossam*, Solus nobis vilis est Deus, *&* *litt. D. dele notam*, vbi Romani, ibi vitia.

Lib. 7. col. 237. E, *expunge glossam*, Fornicatio decus.

Lib. 1. Timothei, Col. 259. B, *deme glossam*, Ecclesiæ primitiuæ supereminens beatitudo euanuit.

Colum. 269. D, *dele glossam*, Qui in fine pœnitet, non securi, *&* *scribe*, Qui in finem vitæ differunt pœniten.

nitentiam, non securi, cum difficile, & rarò illam obtineant.

Lib. 2. Col. 278. D, *dele glossam*, Sola auaritia extremo iudicio damnabitur.

Lib. 4. Col. 303. B, *expunge glossam*, Christus solus est, cui omnia desunt.

Et Col. 301. B, *dele glossam*, Deus omnium postremus.

Col. 308. A, *tolle notam*, Displicent omnia Dei præcepta.

In S. Ioanne Climaco.

Col. 324. C, *ibi in textu*, omne enim, quod fidei caret fundamento, peccatum est, *scribe in margine*, Intellige, vt illud Pauli: Omne, quod non est ex fide, id est conscientia bona, peccatum est.

Col. 335. D, *dele glossam*, Heremus non tuta est.

Col. 336. A, *tolle notam*, Omnia ex consuetudine.

Col. 343. E, *ibi in textu*, Expedit in Deum magis peccare, quam in patrem nostrum, *adscribe margini*, Ritè istud accipe, hyperbolicè enim ita loquutus videtur. Intelligere enim videtur, grauius peccare monachum inobedientem, quod contumacia sua Prælatum suum, & Deum offendit, cum scandalo totius cætus, quam si simplex aliquod peccatum ex imbecillitate perpetrasset, solum aduersus diuina præcepta nulla iniuria sui pectoris.

Colum. 353. A, *in textu*, Sicut perfectam charitatem sine lapsu esse Patrum auctoritas definit, *scribe in margine*, Cautè lege, nam vel loquitur de charitate patriæ, vel de finali charitate, ex dono perseuerantiæ, vel quod magis remur, de confirmatis in gratia.

Col. 354. E, *ibi in textu*, Maior, ac potentior baptismate post baptisma (etsi audax dictu id videatur) fons lachrymarum est, *annota in margine*, Re vera audax hyperbole, nisi intelligat esse maiorem, & potentiorem non virtute, & efficacitate sanctificandi: sed vsus frequentia, & vt sic dicamus assidua reiteratione.

Gradu 15. Col. 374. *ibi in textu*, Nam nisi gulæ illecebris supe-

superatus fuisset, &c. *ad marg. annota.* Cautè lege, nam etiam si Adam non peccasset, re vera cognouisset vxorem suam: sed forsan loquitur actor de cognitione, quæ fit ex concupiscentia, & fomite peccati in libidinem exardescentis.

Col. 377. B. *dele glossam*, Dœmones fætore gaudent, *scribe*, non sunt corporei dœmones, vt fœtore gaudere possint, aut quauis alia qualitate corporea affici: sed quia cupiunt nos immundos, & peccatores, & Deo inuisos.

Gradu 22. Col. 394. C, *tolle glossam*, De quibus gloriandum. Eadem Col. C, *in textu*, quæcunque tibi ante Natiuitatem fuere virtutum bona, eis gloriare, *adfige ad marginem*, Scite per ironiam ita loquitur.

Col. 421. A, *tolle glossam*, Angelos quotidie proficere, *& scribe*, Cautè lege ista de profectu Angelorum: nam certum est eos in essentiali beatitudine, & scientia Verbi non proficere, proficiunt quidem in accidentali gloria, & quibusdam nouis reuelationibus extra Verbum, *vide S. Thom.* 1. *p. q.* 58. *art.* 1. *& q.* 117. *art.* 2. *& Sixtum Senens. lib.* 6. *Bibliothec. annotat.* 165. *&.* 299.

Gradu 27. Col. 427. A, *ibi in textu*, Custodis nostri, qui ex baptismi tempore assignatus est, *scribe in margine*, Melior sententia Theologorum docet Angelum custodem nedum a Baptismo: sed ab ipso Natiuitatis momento hominibus singulis deputari, *Vide S. Thom.* 1. *par. q.* 113. *art.* 5.

Gradu 28. Col. 439. E. *tolle notum*, Oratio cogit Deum.

In Diadocho.

Cap. 63. Col. 463. D, *expunge notam marginis*, Vtrum iuridicè sua defendere liceat, & repetere, *& initio capitis appone istiusmodi scholion.* Cautè lege hoc, & sequens caput; nam sanissima est Theologorum doctrina, quæ habet, licere Christiano in iudicio rerum ablatarum restitutionem, & iniuriarum compensationem repetere, seruatis debitis circumstantijs, vt

ob

ob iustitiam non priuato amore vindictæ, odio, &c. id faciat tametsi cuiusdam excellentis perfectionis, & consilij Euangelici sit, nullum, ob quamcunque priuatam iniuriam, in ius apud iudicem vocare, *vide supra notam*, *Col.* 143. *B.* ad hanc normam reducenda est tota hæc Diodochi, disputatio de non litigando, si veram, & non erroneam cupimus.

In S. Nilo Abbate.

Col. 485. post præfationem ex Nicephoro, *adde*, De Nilo plura indicant notæ ad Rom. Martyrologium 12. Nouembris, *De eius autem operibus multa Photius in Bibliotheca, vide Apparatum sacrum Possevini.*

Ad finem operum, Col. 550. A, *dele glossam*, Doctores nisi in fide lapsi, non iudicandi.

In Thalassio Monacho.

Hecatontade 4. Col. 564. A, nnmero 61. *ad marginem annota*, Totam hanc sententiam de fide intellige inchoatiuè; nam fides est initium nostræ iustificationis.

Col. 565. num. 86. *quod in textu dicitur*, Sanctæ vniuscuiusque essentiæ Trinitati, *restitue*, vniusque essentiæ Trinitatis &c.

Colum. 566. D. numero 100. *in textu ibi*, quia non sine causa sunt, *scribe in margine*, More Græcorum, in sacra Trinitate promiscuè vtitur nomine principij, & causæ; at Latini ad intra in Trinitate nod admittunt appellationem causæ; neque enim propriè Pater dicitur causa Filij; aut Pater & Filius causa Spiritus Sancti. *Vide S. Thomam 1. p. q. 33. art. 1. ad. 1. & 2.*

In Gilda Sapiente.

Col. 598. C, *in textu*, Et non esse Sacerdotes, &c. *appone ad marginem*; Ritè istud accipe; mali enim Sacerdotes, veri sunt Sacerdotes; tametsi indigni eo munere.

In Idiota.

Lib. 2. contemplationum Col. 633. B, *ibi in textu*; Gloriam quæ à te gratis promittitur, &c. *appone margini*; Rectè id intellige ex decreto Concilij Trid. sess. 6. Cap. 16. Consequimur enim

nos gloriam etiam nostris meritis ex gratia Dei, qui nobis gratis donauit, vt nostra opera merita essent gloriæ.

In Isaac Syro.

Lib. 1. de Contemptu mundi Cap. 11. Col. 678. A, *ibi in textu*; Inuitus trahitur ad peccandum, *ad marginem annota*; Non vult dicere hominem coactè, ac necessariò peccare, cum sine vsu libero arbitrij non sit peccatum, sed hyperbolicè ita indicat vim passionum, & vitiosæ consuetudinis.

Cap. 18. Col. 689. D, *in textu*; Quamlibet virtutem sine labore corporis factam reputa sicut abortiuum exanime, *scribe in margine*; Ritè istud accipitò, certum est viros perfectos interdum in exercitio virtutum, quarum habitus altè defixos conseruant, summa cum animi, tùm corporis voluptate affici; at nec illud minus exploratum actiones virtutum frequentes corpus extenuare, atterere, frangere, consumere; & plerumque cum maximo corporis labore, & nisu perfici, præsertim cum corpus domandum, & retundenda eius effrenis superbia.

In Testamento XII. Patriarcharum.

Col. 731. *titulum operis tolle, & ita eum lege*: Liber qui de duodecim Patriarcharum testamentis inscribitur, Roberto Lincolienſi Interprete. *Et post hanc inscriptionem ista adijciantur*; Liber hic apocryphus est, pseudepigraphus, fabulosus, & indignus planè qui legatur; multa enim continet partim erronea, partim vana, & mendacia, nullo auctore, aut fundamento subnixa, quæ facilè lector & discernet, & repudiabit.

In Testamento Ruben Col. 733. B, Ita enim seduxerunt vigiles, &c. *appone ad margin.* Cautè lege; nam Auctor refricare videtur errorem quorundam Antiquorum, Angelos cecidisse libidinis peccato, quod se cum mulieribus impuro coitu commiscuerint. *Vide S. Thom. 1. p. q. 51. ar. 3. ad 6. eiusque interpretes, & Sixtum Lib. 5. Bibliot.* Au-

Annot. 77. Deinde nimis fabulosum illud est, quod iste Auctor subdit: Apparuerunt enim eis Vigiles vsque ad Cœlum attingentes.

Cap. 5. in Testamen. Isachar, Col. 745., *expunge glossam*; Ergò ante nuptias.

Cap. 8. in Testamento Nephtalim Col. 755. D, *in textu ibi*, Similiter autem & Vigiles immutauerunt, &c. *adfige margini*, Cautè lege, nam reddit ad errorem de Angelis amore, & concubitu mulierum lapsis. *Vide notam in Testamento Ruben Col.* 733. *B.*

Col. 755. D, *aufer glossam*, Scriptura sancta Henoch, *& scribe*; Equidem non est dubium, Henoch librum Propheticum scripsisse, attestante S. Iuda Apostolo in sua Catholica; at liber Henoch, quem aliqui Patrum citant, & cuius testimonia non semel in hoc libro proferuntur, certissimum est, non esse diuinam Scripturam, vel quod non iste sit illemet scriptus ab Henoch, vel quod ille germanus Henoch fœtus additionibus, detractionibus, mutationibus nefarie deprauatus sit ab hæreticis. *vide Sanctum Augustinum lib.* 15. *de Ciuitate Cap.* 23. *& lib.* 18. *c.* 38. *Sixtum Senensem lib.* 2. *Bibliot. in Henoch*, *& alios recentiores.*

Cap. 9. in Testamento Gad, Col. 755. D. *dele notam* Ioseph venditus est triginta aureis; *& scribe*: Ista falsa, & fabulosa sunt, cum Scriptura sacra Genes. 37. vers. 28. tàm in fonte Hebraico, quàm in editione vulgata apertissimè dicat, Ioseph viginti argenteis diuenditum.

Cap. 3. in Testamento Leui, Col. 737. B, *in textu*; Tunc duxit me Angelus, &c. *adfige margini*: Cautè lege; nam ista narratio fabulosa, & erronea est; cum certum sit, Simeon, & Leui male fecisse in interfectione Sichimitarum, vt Iacob Pater eis improperauit, Genes. 49. versic. quinto, & sexto; at Angelus bonus, & Dei minister nescit patrocinium dare criminibus.

In Sixti ſententijs.

Pag. 769. B, abrade totas illas integras ſex lineas à verbis illis, *Ex Ludouici Hilleſemij*, *&c.* vſque ad illa, *lectum à ſe ait.* Deinde tolle totam illam inſcriptionem: S. Sixti III. ex Philoſopho Pontificis maximi, & martyris ſententiæ, Interprete Rufino; & *repone*: Xyſti, vel Sexti Pythagorici Philoſophi Ethnici ſententiæ Interprete Rufino Presbytero Aquileienſi, *Et ſtatim appone huiuſmodi antidotum*: Vt cernas lector fraudem Rufini, qui librum ſententiarum Xyſti Philoſophi Gentilis, & Pythagorici, ementito titulo, ſplendido S. Sixti ſecundi Romani Pontificis, & martyris nomine euulgauerat, audi S. Hieronymum Epiſt. ad Cteſiphontem aduerſus Pelagianos, Tomo 2. iſta conquerentem: Illam autem temeritatem, immo inſaniam eius, Nempe Rufini, quis digno poſſit explicare ſermone? quod librum Xyſti Pythagorei, hominis abſque Chriſto, atque Ethnici, immutato nomine, Sixti Martyris, & Romanæ Eccleſiæ Epiſcopi prænotauit. In quo iuxta dogma Pythagoricum, qui hominem exæquant Deo, & de eius dicunt eſſe ſubſtantia; multa de perfectione dicuntur: vt qui volumen Philoſophi neſciunt, ſub Martyris nomine bibant de aureo calice Babilonis. Denique in ipſo volumine nulla Prophetarum, nulla Apoſtolorum, nulla Chriſti fit mentio; vt Epiſcopum & martyrem ſine fide fuiſſe contendat. Vnde, & vos, Pelagiani, plurima contra Eccleſiam vſurpatis teſtimonia. *Hæc S. Hieronymus*; *qui etiam in c. 22. Ieremiæ inquit*; Miſerabilis Grunnius, Rufinum intelligit, qui ad calumniandos viros Sanctos aperuit os ſuum, linguamque ſuam docuit mendacium, Sexti Pythogorei hominis Gentiliſſimi vnum librum interpretatus eſt in latinum, diuiſitque eum in duo volumina, & ſub nomine Sancti Martyris Xyſti Vrbis Romæ Epiſcopi, auſus eſt edere: in quibus nulla Chriſti, nulla Spiritus Sancti, nulla Dei Patris, nulla Patriarcharum,

charum, Prophetarum, Apostolorum fit mentio; & hunc librum solita temeritate, & insania Annulum nominauit; qui per multas Prouincias legitur, & maximè ab his, qui ἀπάθειαν, & impeccantia prædicant. Tantum ille, *Qui rursus in 18. cap. Ezech. in Rufinum inuectus hæc ait*; Pulchrè in Xysti Pythagorici sententiolis dicitur; Adulter est vxoris propriæ amator ardentior. Quem librum quidam in latinam linguam transferens; Martyris Xysti nomine voluit illustrare; non considerans in toto volumine, quod in duas partes frustra diuisit, Christi nomen, & Apostolorum omnino reticeri. Nec mirum si Gentilem Philosophum in Martyrem, & Romanæ Ecclesiæ Episcopum transtulerit: cum Eusebij quoque Cæsariensis primum pro Origene librum Pamphili Martyris vocabulo commutarit. *Hactenus S. Hieronymus, sed & Sanctus Augustinus libro 2. Retractationum Capitulo 42. ità scribit* In libro de natura, & Gratia, verba quædam, quæ velut Sixti Rom. Pontificis, & Martyris Pelagius posuit, ita defendi, tamquam reuera eiusdem Sixti essent; id enim putaueram: sed postea legi Xysti Philosophi esse, non Xisti Christiani, Videtur quidem id legisse S. Augustinus in locis S. Hieronymi, quæ nuper descripsimus.

Sanctus quoque Gelasius Primus in Concilio Romano Septuaginta Episcoporum hæc censuit de libro isto; Liber prouerbiorum qui ab hæreticis conscriptus, & S. Xysti nomine prænotatus est; apocryphus. Quod verò S. Gelasius ab Hæreticis, & non à Gentili Philosopho librum conscriptum affirmat; idcircò hoc videtur asserere, quod Rufinus hæretica manu, in translatione, quædam ex Scripturis sacris immiscens librum Christiani hominis potius quàm Ethnici ostentare voluerit. *Hæc tantorum Patrum de libro isto iudicio latuisse videntur S. Isidorum, vel quicunque ille sit Auctor, cum libro de viris illustribus C. 1. hæc scribit*, Sixtus Episcopus Romanæ Vrbis, & Martyr composuit

ad inſtar Salomonis librum Prouerbiorum tam breui eloquio, vt in ſingulis uerſiculis ſingulæ explicentur ſententiæ. Cui quidem Opuſculo hæretici quædam contra Eccleſiaſticam fidem inſeruerunt, quo facilius ſub nomine tanti Martyris peruerſorum dogmatum reciperetur aſſertio. Sed is, qui Catholicum ſe meminit, probando legat, & ea, quæ veritati contraria non ſunt, recipiat. Quidam autem putant, eundem librum ab hæreticis, non à Sixto fuiſſe dictatum. Refellit autem hanc opinionem Beatiſſimus Auguſtinus, qui in quodam Opere ſuo ab eodem Martyre hoc Opus compoſitum eſſe fatetur: Hæc ille. Putauerat quidem iſtud S. Auguſtinus libro de Natura, & Gratia Cap. 64. ſed retractauit poſtea lib. 2. retractation. capit. 42. vt dudum vidimus. *Conſule notas ad lib. 5. Iſidori de viris illuſtribus Cap. 1. Annal. Eccleſ. Tomo 2. Anno & Tomo 5. Anno* 410. *c.* 60. & *Apparatum Poſſeuini verbo, Rufinus.* Ex his igitur omnibus facilè intelligis lector, quo in loco habendus ſit liber iſte, & cuius Auctoris. *Errores quos S. Hieronymus annotauit, ſunt hi.* Quod hominem Deo exequet. De Dei ſubſtantia hominem eſſe dicat: Apathiam Stoicam, & impeccantiam cum Origeniſtis introducat. Pelagianiſmos complures contineat. At nos monemus in hoc libro cauendas omnes infra poſitas ſententias, nempè 7. 120. 124. 125. 184. 194. 200. 248. 252. 263. 265. 287. 299. 306. 336. 342. 343. 393. 396. 409. vel enim hæreticæ, vel erroneæ, vel malè ſonantes ſunt.

In Sixto Tertio Romano Pontifice.

Col. 777. D, *Inſcriptionem Operis ita repone*, Sancto Sixto Tertio Pontifice Maximo, falſò inſcriptus liber de diuitijs, eidem quoque falſò adſcripta Epiſtola de malis Doctoribus, Operibus fidei, & iudicio futuro. Item eidem mendaci titulo tributus liber de caſtitate. *Dele autem illa verba*, Item S. Brachiarij Epiſtola ad Ianuarium, aut ſanè Epiſtola

ſtola illa adijciatur in hoc Tomo poſt pſeudepigrapha opuſcula nomine Sixti, accepta ex 3. Tomo, vbi habetur impreſſa.

Col. 777. E, *expunge notam marg.* Ennodius citatur à S. Clemente in conſtitutionibus Apoſtolicis. Ridiculum enim eſt S. Ennodium Ticinenſem, qui tempore S. Hormiſdæ claruit, citari à Sanctò Clemente tot ſæculis ipſo antegreſſo. Euodius Epiſcopus Antiochenus, non Ennodius à Clemente citatur.

Col. 781. B, in titulo præfationis Solanij, *dele verba illa*, & Martyre, Sixtum enim tertium non fuiſſe Martyrem, certiſſimum eſt, *poſt præfationem Iacobi Salonij iſta adiunge*, Lindanus, Baronius, Poſſeuinus, atque alij viri eruditi, ac pij vehementer doluerunt, atque ingemuerunt; tria iſta volumina, quæ hic ponuntur. Primum de Diuitijs. Secundum de malis Doctoribus, Operibus fidei, & Iudicio futuro. Tertium de Caſtitate abſque alia diligentiori conſideratione, nomine Sixti Romani Pontificis, ſanctitate, & doctrina clariſſimi, fallò, & ementito titulo fuiſſe euulgata, & cauſa: cum certiſſimum ſit, & à Pelagianis conſcripta, & Pelagianiſmis referta eſſe. Primum nec Gennadius, nec vllus antiquorum reperitur, qui vel nutu tantum, vel per leuem ſuſpicionem innuerit, Sixtum Tertium harum ſcriptionum Auctorem eſſe; Cum tamen Gennadius illorum temporum Scriptorum Eccleſiaſticorum Indicem accuratè contexens, & de Sixti Papæ Epiſtola ad Neſtorium memorans, nihil horum Opuſculorum Sixto tribuat. Deinde qui poteſt eſſe veriſimile, vt S. Sixtus Pelagianorum accerrimus hoſtis, & eius hæreſis validiſſimus profligator, vt S. Proſper cùm in Chronico, tum aduerſus Caſſianum ad finem egregiè profitetur, in his opuſculis tot, tantique conſentanea hæreſi Pelagianæ conſcripſerit? at ſcripta iſta toto ipſorum ductu, ac progreſſu nihil magis ſpirare, quàm Pelagianam impietatem quiſque Orthodoxus dogmata Pelagij, probè perſpecta habens, ſola lectione confeſtim intelliget. Sed hoc nunc ſatis ſit ad detegendum Pelagianum horum librorum Auctorem

perſpicuum argumentum. Quod cum in tribus iſtis voluminibus ſcriptor totus ſit in Operum commendatione; nunquam tamen meminit diuinæ gratiæ vel minimum quidpiam ei tribuit; ſed omnia libero arbitrio. Et putabimus S. *Sixtum* mirificum diuinæ gratiæ vindicem, & aſſertorem ita ſilentio ſepeliſſe gratiam? atque ita potuiſſe & loqui, & ſcribere? Sed initio ſingulorum librorum vlcera Pelagiani erroris indicabimus. Quocirca meritò viri docti, & Catholici quæſti videntur de *Solanio*, quod abſque maiori delectu, atque iudicio Pelagianas ſcriptiones ſub tanti Pontificis *Sixti* glorioſo nomine publicauerit. *Adito Annales Eccleſiaſticos Tomo Quinto, Anno* 440. *Capit.* 7. *&* *ſequentibus.*

Columna 781. *Inſcriptio libri de Diuitijs ita ponatur*, Sancto Sixto Tertio Pontifici Maximo, perperam inſcriptus liber de Diuitijs, *& ſtatim apponatur antidotus*, Toto hoc libro nimis apertè, ſe Auctor Pelagianum prodit. Integro enim libro nihil aliud conatur oſtendere, quam diuitem hominem ex Deo non eſſe, totuſque in eo eſt, vt probet, impoſſibile eſſe, diuitem hominem Dei præcepta ſeruare, immò & omnes quamuis numeroſam prolem habentes, ſi ſalui eſſe velint, teneri diuitias abdicare & reddi pauperes, qui fuit error Pelagij; Sic enim ſextus hæreſum eius articulus in Concilio Dioſpolitano condemnatus apertè continet, Sexto, & Diuites baptizatos, niſi omnibus obrenuncient, ſi quid boni viſi fuerint facere, non reputari illis, nec eos habere poſſe Regnum Dei; *vide Sanctum Auguſtinum libro* 2. *de peccato originali Capit.* 11. *& Epiſtola ad Paulinum, quæ eſt* 106. *Et* quamuis cuncta, quæ in hac cauſa liber iſte profert, poſſent vtcunque in Catholicum aliquem ſenſum reduci, quod non niſi egerrime, aut ne vix fieri queat, quis vnquam in animum inducet ſuum, Sanctum Sixtum Papam tem-

tempore ipso emergentis, & grassantis Palagianæ hæresis; quam ipse totis viribus extirpare niteretur, si non eadem expressè; Pelagianis tamen dogmatibus affinia, & quam simillima absque Pelagianæ hæresis valida suspicione nulla facta eiusdem abrogatione scribere publicè voluisse?

Columna 783. *in titulo paginæ, & deinceps in alijs titulis paginarum trium horum sequentium librorum, scribatur*, Sancto Sixto Papæ malè adscriptus liber &c.

Columna 811. A, *inscriptio libri ita ponatur*, Sancto Sixto Tertio Pontifici Maximo, perperam adscripta Epistola &c. *Et statim post inscriptionem adijciatur antidotus*, Nihil minus in hoc libro Auctor se exerit Pelagianum: dum enim differit opera esse ad salutem necessaria; omnia tamen libero arbitrio tribuit, & gratiæ nihil largitur: atque illis ipsis vtitur verbis, quibus Pelagiani Catholicos perstringere solebant; *Sic enim Col.* 843. *A, loquitur.* Et vt breuiter cuncta perstringam, quando cuiusque criminis, vel peccati reus quieta mente suscipiet, malum suum voluntatis esse, non necessitatis, & arbitrio scribi, quod ille nititur imputare naturæ. Erant istæ expressæ voces Pelagianorum, negantium originale peccatum quibus incusabant Orthodoxos, quod naturam humanami ex originali peccato corruptam esse docebant: Deinde Auctor iste eadem columna, & sequentibus pluribus conatur ostendere hominem absque vllo omninò peccato, etiam leuissimo posse esse, quod erat ipsissimum dogma Pelagianum mille locis à S. Hieronymo, S. Augustino, S. Prospero refutatum; Et si attentiùs admoueas animum lector a capite ad calcem totum Opus Pelagianum deprehendes, vt nihil opus sit singula annotare.

Colum. 846. C, *Inscriptionem libri sic restitue*, Sancto Sixto Tertio Pontifici Maximo liber de Castitate perperam Inscriptus; *& statim annecte antidotum*: Pergit Au-

ctor

ctor etiam in hoc libro se Pelagianum prorsus ostentare; *nam Colum.* 855. *A*, interpretans sententiam Christi Matth. 19. Non omnes capiunt hoc verbum; sed quibus datum est, quasi castitatem non nisi illi possideant, quibus etiam non volentibus, & fatali, quod aiunt necessitate collata sit, ne & gratiosum Deum statuas, & castitatis præmium tollas, & vanam vtrobique eius exhortationem facias, si eam non qui capiunt: sed quibus diuinitus indulgetur, obtineant. Tam vana erit exhortatio rei non voluntariæ, quàm præmium iniustum; & tam non culpari merebitur, qui pudicitiam negatam sibi, non habuerit, quam qui collatam possederit, coronari. Verbum dixit datum, non castitatem, quam aliunde sperare non possumus; quia cum habemus, naturaliter possidemus; nostra est enim, quæ nobiscum nascitur, & in nobis est: ita non est expectanda, sed custodienda, quæ in nobis est. Hæc ille, & alia multa subdit in eandem sententiam, quæ omnia Pelagiana esse, nimium cæcus fuerit, qui illico non cernat. Eiusmodi enim cauillis Pelagiani Orthodoxis insultabant, vt quia castitatem donum Dei esse catholicè prædicarent, traducerentur ab illis, quasi dicerent, fatali necessitate obuenire hominibus castitatem. Deinde, quam absurda, & a mente Domini aliena illa expositio, Verbum datum, non castitatem.

Insuper Colum. 859. E, explicans verbum Pauli 1. Corint. 7: Vnusquisque proprium habet donum à Deo, inquit: *Si virginitas Dei potius dono confertur, quam propria hominis voluntate seruatur, ergo præmio caret.* *Et colum.* 860. *A, ait:* Vnusquisque proprium habet donum à Deo; propriæ, scilicet voluntatis. Ad hæc sunt manifestè Pelagiana.

Vide Bellarminum libro secundo de Monachis cap. 31. & lib. 1. de Clericis cap. 21. ad quartum.

Ad hæc Colum. 855. E, Ex perspicua Pelagij hæresi docet discrimen interesse

inter Beatorum vitam æternam, & Regnum Cœlorum, sic enim ait; Quid ergo? damnauit Dominus Nuptias? Absit; sed tantum Regni gloriam illis non uitam (si tamen omnia mandata seruauerint) denegasse censetur. Hæc ille, planè hæreticè derogans matrimonio, quasi coniuges iusti non sint adepturi Regnum Cœlorum. Omittimus alios Pelagianismos annotare, quos Lector facilè per se obseruare poterit.

In Antonio Melissa.

Colum. 877. *in titulo Operis S. Antonij Abbatis Melissæ &c.* dele, *Sancti.* In eadem inscriptione, *dele illa verba*, Conrado Gesnero interprete; nam est Hæreticus primæ Classis: *Et statim post Inscriptionem apponatur antidotus*, Hic Liber non est S. Antonij Magni Abbatis: sed alterius cognomento Melissæ, qui post tempora sancti Damasceni vixit; multaque continet acri, ac diligenti expurgatione digna, nec fidendum Interpretationi Latinæ ex Græco, vtpotè conflatæ à recentiori hæretico Conrado Gesnero, ac proinde confugiendum tibi Lector ad lib. 1. Sacrarum Obseruationum Iacobi Billij cap. 4. & 5. & ad Notas Frontonis Ducæi, quæ hic ad finem aliquot capitum subijciunt: vterque enim multos lapsus Hæretici Interpretis, & obseruabit, & restituit. *Vide quoque Posseuinum in Apparatu sacro.*

Serm. 1. Col. 879. E, *ibi in textu*: eam verò solummodo naturam, quæ increata est colere, & venerari didicimus; *vel expungatur dictio*, Solummodo; *vel affigatur margini*: Cautè lege; forsan de suprema, & primaria ratione latriæ, quæ per se tantum Diuinitati tribuit.

Serm. 2. Col. 882. D, *illa verba textus*, Præsertim cum nulla sit regeneratio, vel reformatio, nec aliqua antiquæ conditionis restitutio. *Vel prorsus expungantur, vel notetur in margine*: Cautè lege, fortassis intelligit non esse secundum

Ba-

Baptismum, & rediuiuam innocentiam; non tamen negat pœnitentiam sæpius iterabilem.

Serm. 3. Col. 884. C, *ille textus versiculus*: Deus non omnium Deus est, sed eorum qui per charitatem in ipsius quasi familiam recepti, & ipsi coniuncti sunt, *vel penitus cancelletur*: *vel adscribatur margini*; Cautè lege, forsitan intelligit, non esse omnium Deum singulari illo, ac peculiari modo, quo electis, & prædestinatis, qui ipsis in bonum salutis æternæ efficaciter vertat. *Idem fiat serm. 26. Colum.* 834. *C*, & *serm.* 67. *Col.* 974. *A*.

Serm. 5. Col. 885. E, *ad versic. illum S. Basilij*: laudo eum, qui spes vigilantium somnia esse dixit, *scribe in margine*: De vanis quibusdam hominibus loquitur, qui somnijs, eorumque interpretationibus attendentes, inde spes, metusuè concipiunt.

Colum. 886. B, *ibi in textu*; Nulla incurabilia patrauissent facinora incurabilia, intelligit finalem, vel desperationem, vel impœnitentiam. Nec videtur loqui Philo de spe supernaturali, & infusa virtute; sed naturali, cum multis suis quibusdam facinoribus in ea se mala conijciunt, vnde nulla spes humana sit euadendi.

Serm. 12. Col. 893. C, *dele illa verba textus*, Si vero omnes iusti essent, fortitudine non egerent.

Serm. 13. Col. 894. C, *expunge illa verba*, Si verò iusti omnes fuerint, fortitudine nihil opus habebunt.

Serm. 14. Col. 896. D, *addita particula*, tantum, *illum versiculum ita scribe*: Temperans est, non tantum, qui prohibita non attingit: sed qui licitis etiam abstinet.

Ser. 15. Col. 899. A, *ibi in textu*: Qui corporeis voluptatibus tentantur, &c. *scribe in margine*: Tentantur, ritè accipe, id est, illas experiuntur, illisque consentiunt.

Serm. 16. Col. 899. D, *ibi in textu*: Peccatum repellit vitæ vostræ custodem Angelum.

lum. *Ad marginem ſcribe*: Cautè lege; nam Angelus custos nunquam ex toto hominem etiam peccantem deſerit; ſed vel ſecundum aliquid eum interdum dimittit, prout ſcilicet non impedit quin vel in aliquam tribulationem, vel in peccatum labatur ſecundum ordinem iudiciorum Dei; vel etſi ab homine recedat; non tamen effectu cuſtodiæ, *vide S. Thomam* 1. *p. q.* 113 *art.* 6. Aut fortè intelligit Auctor Angelum peccatum refugere, & abominari.

Col. 901. A, *ibi in textu*; Diſcede ab improbitate, &c. *appone in margine*: Tota hæc ſententia decem lineis comprehenſa, ſumpta eſt ex S. Gryſoſtomo, Oratione de S. Philogonio, & cautè totam lege, nam ea abutuntur hæretici recentiores ad euertendã ſatisfactionem tertiam, & inſignem Sacramenti Pœnitentiæ partem; *Sed quam ſanum & catholicum ſenſum illis verbis S. Griſoſtomus conceperit, Sixtus lib.* 5. *Bibliot. Annot.* 16. *& Bellarm. lib.* 4. *de pœnitent. cap.* 16. *perſpicuè demonſtrant.* Tu ipſos adito: breuiter innuunt S. Chryſoſtomum nomine ſatisfactionis, vel intellexiſſe peccati excuſationem; vt paulò antea dixerat; & iſtud ſufficiat ad excuſationem; vel aſſeruiſſe, ad reconciliationem, & amicitiam cum Deo, & culpæ, æternæque pœnæ remiſſionem non exigi ſatisfactionem; eſſe tamen neceſſariam ad pendendas purgatorias pœnas pro iam remiſſis peccatis.

Col. 902. B, *aufer totam illam ſententiam in paruis, aut magnis peccare æquipollet*: Similiter enim vtroque modo lex contemnitur. Eſt enim Stoicum dogma; Peccata omnia eſſe paria.

Serm. 17. Col. 905. E, *cancella totam illam pericopem*, Vera pœnitentia eſt, non amplius eiſdem affectibus obnoxium deprehendi: ſed funditus ab anima euellere iſta peccata, quorum cauſa aliquis ſe morte dignum iudicauerit.

Colum. 906. B, *dele quinque*

iſtas

Baptiſmum, & rediuiuam innocentiam; non tamen negat pœnitentiam ſæpius iterabilem.

Serm. 3. Col. 884. C, *ille textus verſiculus*: Deus non omnium Deus eſt, ſed eorum qui per charitatem in ipſius quaſi familiam recepti, & ipſi coniuncti ſunt, *vel penitus cancelletur*: *vel adſcribatur margini*; Cautè lege, forſitan intelligit, non eſſe omnium Deum ſingulari illo, ac peculiari modo, quo electis, & prædeſtinatis, qui ipſis in bonum ſalutis æternæ efficaciter vertat. *Idem fiat ſerm. 26. Columm. 834. C, & ſerm. 67. Col. 974. A.*

Serm. 5. Col. 885. E, *ad verſic. illum S. Baſilij*: laudo eum, qui ſpes vigilantium ſomnia eſſe dixit, *ſcribe in margine*: De vanis quibuſdam hominibus loquitur, qui ſomnijs, eorumque interpretationibus attendentes, inde ſpes, metuſuè concipiunt.

Colum. 886. B, *ibi in textu*; Nulla incurabilia patrauiſſent facinora incurabilia, intelligit finalem, vel deſperationem, vel impœnitentiam. Nec videtur loqui Philo de ſpe ſupernaturali, & infuſa virtute; ſed naturali, cum multis ſuis quibuſdam facinoribus in ea ſe mala conijciunt, vnde nulla ſpes humana ſit euadendi.

Serm. 12. Col. 893. C, *dele illa verba textus*, Si vero omnes iuſti eſſent, fortitudine non egerent.

Serm. 13. Col. 894. C, *expunge illa verba*, Si verò iuſti omnes fuerint, fortitudine nihil opus habebunt.

Serm. 14. Col. 896. D, *addita particula*, tantum, *illum verſiculum ita ſcribe*: Temperans eſt, non tantum, qui prohibita non attingit: ſed qui licitis etiam abſtinet.

Ser. 15. Col. 899. A, *ibi in textu*: Qui corporeis voluptatibus tentantur, &c. *ſcribe in margine*: Tentantur, ritè accipe, id eſt, illas experiuntur, illiſque conſentiunt.

Serm. 16. Col. 899. D, *ibi in textu*: Peccatum repellit vitæ voſtræ cuſtodem Angelum.

lum. *Ad marginem scribe*: Cautè lege; nam Angelus custos nunquam ex toto hominem etiam peccantem deserit; sed vel secundum aliquid eum interdum dimittit, prout scilicet non impedit quin vel in aliquam tribulationem, vel in peccatum labatur secundum ordinem iudiciorum Dei; vel etsi ab homine recedat; non tamen effectu custodiæ. *vide S. Thomam* 1. *p. q.* 113 *art.* 6. Aut fortè intelligit Auctor Angelum peccatum refugere, & abominari.

Col. 901. A, *ibi in textu*; Discede ab improbitate, &c. *appone in margine*: Tota hæc sententia decem lineis comprehensa, sumpta est ex S. Grysostomo, Oratione de S. Philogonio, & cautè totam lege, nam ea abutuntur hæretici recentiores ad euertendã satisfactionem tertiam, & insignem Sacramenti Pœnitentiæ partem; *Sed quam sanum & catholicum sensum illis verbis S. Grisostomus conceperit, Sixtus lib.* 5. *Bibliot. Annot.* 16. *& Bellarm. lib.* 4. *de pœnitent. cap.* 16. *perspicuè demonstrant.* Tu ipsos adito: breuiter innuunt S. Chrysostomum nomine satisfactionis, vel intellexisse peccati excusationem; vt paulò antea dixerat; & istud sufficiat ad excusationem; vel asseruisse, ad reconciliationem, & amicitiam cum Deo, & culpæ, æternæque pœnæ remissionem non exigi satisfactionem; esse tamen necessariam ad pendendas purgatorias pœnas pro iam remissis peccatis.

Col. 902. B, *aufer totam illam sententiam in paruis, aut magnis peccare æquipollet*: Similiter enim vtroque modo lex contemnitur. Est enim Stoicum dogma; Peccata omnia esse paria.

Serm. 17. Col. 905. E, *cancella totam illam pericopem*, Vera pœnitentia est, non amplius eisdem affectibus obnoxium deprehendi: sed funditus ab anima euellere ista peccata, quorum causa aliquis se morte dignum iudicauerit.

Colum. 906. B, *dele quinque istas*

iſtas lineas : Pœnitentiæ opus in tribus hiſce virtutibus abſolui iudicio; purgatione cogitationum, Oratione aſſidua, & ingruentium afflictionum patientia. Qui in iſtis aliquandiù moratur tandem ad animi tranquillitatem (Græci dicunt ἀπάθειαν) perueniet. Introduxit enim apathiam; Stoicam, tantopere à Sancto Hieronymo in Origeniſtis, & Pelagianis damnatam.

Serm. 19. Colum. 907. B, *tollantur omnia iſta*, Qui intricati peccatis non agunt pœnitentiam, illi non ſolum orantes non exaudientur: ſed inſuper exaſperabunt Deum, improbitatis ipſorum memoriam ei excitantes.

Serm. 22. Columna 911. D, *tolle vltimas duas lineas*; Bonum eſt aliquando mendacium quoque, cum ita iuuat mentientes, vt interim audientes non lædat.

Serm. 27. Col. 920. C, *ibi in textu*, Penes nos ſitum eſt, vt Deus miſereatur noſtri, &c. *ſcribe in margine* : Cautè lege: nam verba inclinant in Pelagianum errorem; niſi tantum illud velit, noſtrum liberum arbitrium à Deo præmotum liberè cooperari gratiæ Dei.

Serm. 38. Col. 857. D, *ibi in textu*, Ieiunium non ciborum: ſed peccatorum abſtinentia efficit, *ſcribe in margine*: Cautè lege, & intellige de fructuoſo, & meritorio ieiunio; Ieiunium enim ſine abſtinentia peccatorum, nullius meriti eſt; alioquin ieiunium peccatoris ritè ſuſceptum bonum opus eſt, & vtile.

Columna 858. A, *tolle verſiculum*, Verum ieiunium eſt aſſidua indigentia.

Serm. 39. Col. 860. E, *cancella verſiculum*, Antiſthenes rogatus quid feſtum eſſet, dixit; Ingurgitationis occaſio, & *dele vocem*, Antiſthenis, *è margine*.

Serm. 50. Col. 872. A, *expunge verſic.* Docti ab indoctis tantum differunt, quantum Deus ab hominibus.

Ser. 55. Col. 878. C, *in textu*, Anima eſt ſubſtantia genita, *dele*, *ſubſtantia genita*.

ta. Ibidem post septem lineas, expunge illa verba, *colitur ab homine malo, neque*.

Serm. 58. Col. 881. A, *abrade totas illas lineas*, Qui exeundi tempore laborat metu, non liberè transibit Principes Inferorum. Est enim animæ timiditas, illorum malitiæ veluti patrona, & adiutrix.

Serm. 67. Colum. 889. E, *ibi in textu*; Peccatis ex necessitate commissis, &c. *scribe in marg*. Necessitatem intelligit, non quæ tollat liberum arbitrium: sed vehementem occasionem, aut passionem.

Serm. 70. Col. 891. D. *Inscriptio quæ habet*, De fortuna bona, & mala, *deleatur*, *& ista substituatur*, De rebus secundis, & aduersis.

Lib. 2. Serm. Melissæ.

Colum. 897. D. *in titulo Operis dele verba illa*. Ioanne Ribitto interprete, *& mox affigatur*: Haud penitus fidendum Latinæ ex Græco huius secundi libri Interpretationi, nempe quod Ioannes Ribittus recentior hæreticus illius sit Auctor; cuius plurimos non ferendos lapsus in interpretatione indicabunt tibi Lect. *Billius lib. 1. Sacrar. Obseru. Ducæus in Notis, quæ hic ad finem aliquot Capitum ponuntur, & Posseuinus in Apparatus Sacros. Illos adito*.

Serm. 1. Colum. 900. A. *ibi in textu*, Est autem in Dei manu, id est, eius potentiæ, & prouidentiæ subijci: sed pios, & iustos peculiari modo esse in manu Dei, quia eius amici, singularemque curam eorum exercet; præsertim si sint è numero electorum, quos nullus rapiet de manu Dei.

Colum. 903. C, *ibi in textu*, Rex meminisse debet, homo cum sit, se potestatem cum Deo parem accepisse, *Emenda in hunc modum*, se potestatem à Deo talem accepisse. *Et expungatur nota Græca marginis*: Eadem Col. litt. E, *ibi in textu*: Non etiam habet in terris se quidquam excelsius, *scribe ad marginem*: In-

Intellige inter sæculares & temporales dignitates; nam Ecclesiastica dignitas sublimior est Regia.

Serm. 3. Col. 905. D, *in textu ad versiculum*, Melchisedech Rex Salem, &c. *an nota in marg.* Quamuis 70. Interpretes locum hunc Genes. 14. *ita reddiderint*: at non addiderunt vocem illam, Abrahamo, quam vel Auctor iste Melissa; vel eius Interpretes & Ribbitius hæreticus adiecerunt. Cum è textu Hebraico, vulgata Editione, & communi sensu Patrum, Melchisedech ne dum obtulerit panes, & vinum in refectionem exercitui Abrahæ; sed Deo in sacrificium, typum veri, & incruenti Sacrificij Missæ.

Col. 906. C, *ad marginem illius versiculi*, Prudentia, & vita, & pietas, & scientia Sacerdotem efficit; *scribe*, Sacerdotem intelligit probum, & bonum, & eo munere dignum; nam alioqui Sacerdos improbus, & insciús, verus Sacerdos est.

Serm 21. Col. 928. D, *expunge sex vltimas lineas ab illis verbis*: Qui dicuntur domini, opinione tantum, non verè tales nominantur, &c. *vsque in finem sermonis; nam negat verum dominium inter homines.*

Serm. 25. Columna 930. D, *ibi in textu*, Fortunabit tibi Deus omnia opera *pro*, fortunabit, *rescribe*, benedicet; sic enim Deuter. 23. vers. 20. habent 70. & vulgatus ex Hebræo.

Serm. 32. Col. 936. C, *in textu*, Nec quidquam est, quod improbos efficere possit meliores, *appone in marg.* Intelligere uidetur de improbis in improbitate obstinatè perseuerantibus, nec eam deponere volentibus.

Eadem Col. D, *ad versiculum illum*: Sanctos quidem lucidi seruant Angeli, improbos autem tenebrosi, *annota in margine*, Non detrahit improbis custodiam bonorum Angelorum, quam quisque à natiuitate accipit; sed ait, iustis ob gratiam, & sanctitatem adesse singularem quandam Angelorum lucidorum conseruationem; improbos autem ob peccatum obnoxios fieri tyrannidi Dæmonum.

Col.

Columna 937. C, *in textu*: Impurus autem etiam ab eo, qui ipsi puero datus est, separatur, *adfige margini*: semper homini peccatori adest boni Angeli custodia; sed quantum ad aliquid ab ea se peccator separat, nempè cum labitur in peccatum, à quo Angelus abhorret; neque ea in re peccator bono Angelo auscultat. *Vide notam ad Serm. 16. lib. 4. Col. 899. D.*

Serm. 45. Col. 955. B, *ad versiculum illum*, Vt sui causa quis sollicitus sit, et opus faciat, interdictum est omnino, &c. *annota in margine*: Cautè ista accipe, & secundum illud Matth. 6. Ne solliciti sitis, &c. interpretante S. Hieronymo, non penitus interdici nobis curam rerum temporalium moderatam: sed sollicitudinem. Labor, inquit, exercendus, sollicitudo tollenda.

Serm. 53. *Col.* 960. E, *in textu* vbi ira fuerit, *lege*, furit.

Serm. 55. Col. 965. A, *expunge tres illas lineas*, Ne te fallat inanis, & stulta cogitatio, vt iustè persequi crimine vacare credas, & iniurium, legibus tradere puniendum.

Serm. 63. Col. 971. B, *tolle versiculum illum*, Iusiurandum ita fuge, vt ne sanctè quidem iures. *Et Col. 972. A, dele tres illas lineas postremas Serm. 64.* Frustra iurantem ob rem iniquam, Deus natura placidus nunquam culpa liberabit, vtputa impurum, & scelestum, etiamsi hominum supplicia euaserit.

Serm. 72. Col. 980. C, *ad versic. illum*, Non potest animus iniquus iustificari, *ad marginem annota*, Hoc est, quod animo sit iniquo, & peruerso, nullus prætextus ipsum iustum probabit, & ostendet.

Serm. 77. Colum. 990. B, *dele duas illas vltimas lineas sermonis*, Difficil è est, vel potiùs omninò fieri non potest, vt honestas in vita plebeiorum inueniatur. *Et tolle glossam Græcam marginis.*

Serm. 87. Col. 997. *expunge versiculum*; Puro corde est is, qui se ipse non conuincit præceptorum Dei reiectione: Nam vt ait Apost. Nihil mihi conscius sum; sed

in hoc iustificatus non sum.

Serm. 88. Col. 998. E, *ibi in textu*, Ac quandiù quidem est malum in mente parturiente; nondum est extinctio, nondum mors. *scribe in margine*: Id intellige ante plenum mentis consensum.

Serm. 90. Col. 4004. B, *expunge quinque illas lineas*, Infinita sunt mala, quæ commaculant animum, à quibus expurgari, & elici omnino non licet; necessariò enim relinquuntur cuiuis mortali sordes, quas leuiores fieri credi potest, tolli autem omnino non possunt.

Serm. 92. Col. 1005. E, *dele omnia ista*, Intelligere debemus eos, qui ex parte mandata executi fuerint iuxta eandem rationem in Regnum Cœlorum ingredi. Nam qui non seruat omnia mandata; nec ex parte potest ingredi in regnum Cœlorum.

Serm. 95. col. 1009. A, *dele quatuor illas lineas*, Si quis fidem habet in aliquem, ac se ipsum tradit illi subijciendum, nihil ei opus est, vt mandatis Dei mentem adhibeat; sed vt Patri suo omnē voluntatis suæ studium deferat, & apud Deum crimine vacabit. Impijssima siquidem ista sententia videtur, vt sibi quis normam rectè viuendi hominem quempiam, non legem Dei præfiniat, & vtcunque posset torqueri in bonum sensum, verba tamen absurdissima sunt, nec ferenda.

In Sancto Maximo.

Col. 1013. C, *in titulo Operis dele illa verba*: Ioanne Ribitto Interprete, *et mox appone*, Haud satis fidas Lector, huius Operis è Græco in Latinum translationi, vt quæ ex officina Ioannis Ribitti recentioris hæretici emerserit. *Porrò de S. Maximo, eiusque Operibus plura pete, ex 8. Tomo Annal. & ex Apparatu Sacro Posseuini.*

Serm. 29. Col. 1072. D, *expunge glossam marg.* Hæc non leguntur in codicibus Noui Testamenti, *& scribe*, 1. Thessalonic. 5. v. 6. 7. & 8. *& paulò inferius ad versum illum textus*,

In-

Induetur laceris &c. *dele è regione glossam marg. quæ habet*, 1. Thessalon. 5. *& aliam inferius*, Salomon. 23. *eius loco repone*,

In Centurijs Sancti Maximi.

Col. 1123. *in Inscript. Operis tolle illa verba*, Vincentio Obsopæo interprete, *& statim ista adiunge*, Non temerè fidas, Lector, harum de charitate centuriarum è Græco in Latinum factæ interpretationi; nam cum primùm eas Latinas fecisset Vincentius Obsopæus recentior hæreticus, huiusque coniecturas secutus fuisset Conradus Gesnerus æquè etiam hæreticus, deprehensum est à viris eruditis multum in translatione peccatum ab his duobus nouatoribus, *quorum lapsus, & errores multos indicauit Iacobus Billius Pruneus lib.* 1. *Sacrarum obseruat. Cap.* 12. *&* 17.

Col. 1171. C, *in Epist. dedicatoria Ioannis Pici, lin.* 5. *expunge illa verba*, Tandem etiam illam tantoperè desideratam, *ἀπάθειαν*, multò facilius assequetur, quàm si vniuersos Stoicorum libros perlegerit.

In Dialogo de Incarnatione Verbi.

Col. 1263. B; *in Operis inscriptione dele verba illa*, Interprete Bilibaldo Brikheimero, *& appone notam*, Huius Operis Latina è Græco interpretatio, neutiquam pro fida, & tuta habenda, quod Auctorem ferat Bilibaldum Brikheimerum hæreticum recentiorem.

Col. 1280. D, *dele glossam*, Salutem nostram reliquit Deus in voluntate nostra, *& scribe*, Cautè lege, nam salus nostra in manu Dei, eiusque gratia potissimum ac primùm sita est, voluntas tamen nostra cooperatur gratiæ Dei, in nostra salute.

In Ferrando Diacono.

Col. 1281. in tit. paginæ, & in Operis inscript. ac deinceps in titulis paginarum, nomen *Diui*, Ferrando præpositum, *deleatur*, Nam etsi magnus vir Ferrandus, at quod nondum ei Ecclesia tribuit Diui nomen, nos illi dare haud æquum, *post inscr. ista adscribe*, Qualis, quan-

tusque fuerit Ferrandus, & quam doctrinæ laudæ, & Orthodoxæ doctrinæ soliditate excelluerit, abundè edoceri poteris *ex Tom. 7. Annal. Eccl. Vide quoque S. Isidorum de viris illustribus, Cap.* 1

In S. Martino Dumiensi.

Col. 1321. C, post præfat. ex Trithemio, *ista adde*, Ante Trithemium tamen plures egerunt de Martino Dumiensi, vt S. Isidorus in Catalogo scriptorum Ecclesiast. Cap. 22. & lib. de Viris illustribus Cap. 35. (consule notas Scholiastis in hunc locum) Sigibertus de viris illustribus Cap. 118. & 119. & alij, ex quibus tanquam è vetustioribus, & purioribus fontibus haurire poteris res gestas Martini. Adito quoque Annales Ecclesiast. Tom. fuisse postmodum Episcopum Bracharensem, constat: Vnde in Conc. Tolet. 10. honorifica ista mentione cohonestatur, & appellatur Sanctus, & Sanctissimus Ecclesiæ Bracharensis Episcopus gloriosæ memoriæ Martinus: Et quia sanctitatis gloria fulsit Gallæcia, & Lusitaniæ pars eius natalem diem inter alios Sanctos celebrat 13. kal. Aprilis, vt Auctor est Ambrosius Morales, lib. 12. Chronic. Hispaniæ Cap. 62. Vide quoque Garsiam à Loaysa in collectione Hispanicorum Conciliorum.

Cap. 4. Col. 1325. E, *cancella notam marginis*, Mendacij vsus, *& rescribe*, Cautè ista lege, nam certum est, mendacium quantumuis officiosum, nunquam esse licitum. *Vide S. Thom. 2. 2. q. 110. art. 3. & Sixtum Senens. lib. 5. Bibliothec. Annot.* 107.

Col. 1325. E, *ad verba illa textus*, Nihil tibi intersit, an confirmes, an iures, &c. *scribe in marg.* Cautè lege; nam multum interest inter simplicem assertionem, & iuramentum: Et hoc sanè opus est religionis, illud non. Forsan hyperbolicè ita loquutus est, quod vir probus, atque perfectus est est, non non, nisi maior adsit necessitas, contentius esse debet, vt Christus monet in Euangelio.

In Euagrio.

Col. 1329. C, *post inscript. Operis, annecte huiusmodi*

di antidotum, Qui res Euagrij parum perſpectas habuere, ipſum quandoque laudant, vt Socrates Nouatianus lib. 4. Hiſtor. Eccleſ. Cap. 18. & Sozomenus æquè Nouatianus lib. 6. Cap. 30. idem facit Gennadius in Cathalogo, qui etiam Euagrio miracula tribuit. Sed Gennadius nimium Pelagianis fauens, nihil mirum, ſi Pelagianorum parentem Euagrium laudibus tollat, & falſa adſcribat miracula. De Palladio Galata, qui eundem Euagrium mirificè celebrauit, ſilemus modo, quod eidem in impietate, & hæreſi par, eiuſdemque diſcipulus exiſtens, mulus mulum mutuo ſcabit: dicemus de illo ſuo loco Tomo 7.

At æſtimemus Euagrium è proprijs pretijs, fuiſſe hæreticum Origeniſtam, Pelagianisque errandi ampliſſimam exhibuiſſe materiam, mirum ſi iam non omnibus ſit exploratiſſimum. *Audiamus quid de eo Patres S. Hieronymus Epiſt. ad Cteſiphontem, Tomo 2. hæc de Euagrio habet* Euagrius Ponticus hyperborita, qui ſcribit ad Virgines, ſcribit ad Monachos, ſcribit ad eam, cuius nomen nigredinis, teſtatur perfidiæ tenebras; Melaniam intelligit, edidit librum, & ſententias περὶ ἀπαθείας, quam nos impaſſibilitatem, vel imperturbationem poſſumus dicere; quando nunquam animus vllo perturbationis vitio commouetur, &, vt ſimpliciter dicam, vel ſaxum, vel Deus eſt. Huius libros per Orientem Græcos, & interprete diſcipulo eius Rufino, Latinos plerique in Occidente lectitant. Qui librum quoque ſcripſit quaſi de Monachis, multosque in eo numerat, qui nunquam fuerunt, & quos fuiſſe ſcribit, Origeniſtas, & ab Epiſcopis damnatos eſſe non dubium eſt, Ammonium videlicet, & Euſebium, & Euthymium, & ipſum Euagrium, Or quoque, & Iſidorum, & multos alios, quos enumerare tædium eſt, & iuxta illud Lucretij:

Ac veluti pueris abſynthia tetra medentes
Cum dare conantur, prius oras pocula circum
Contingunt dulci mellis, flauoque liquore.

Ita ille vnum Ioannem in ipſius libri poſuit princi-

 pio,

pio, quem & Catholicum & Sanctum fuisse, non dubium est, vt per illius occasionem cæteros, quos posuerat hæreticos Ecclesiæ introduceret. *Hac S. Hieronymus. Qui etiam præfatione in lib. 4. super Ieremiam ista scribit*: Commentarios in Ieremiam per interualla dictabam, vt quod deerat otio, superesset industriæ: cum subito hæresis Pythag. & Zenonis ἀπάθείας, καὶ ἀναμαρτησίας, id est impassibilitatis, & impeccantiæ, quæ olim in Origene, & dudum in discipulis eius Grumnio, Euagrioque Pontico, & Iouiniano iugulata est, cœpit reuiuiscere, & non solum in occidentis: sed & in Orientis partibus sibilare, & in quibusdam Insulis, præcipueque Siciliæ: & Rhodi, maculare plerosque & crescere per dies singulos, dum secreto docent, & publicè negant. Et alia subijcit in eandem sententiam.

At quanti semper fecerit Ecclesia Romana iudicium S. Hieronymi in his, quæ ipse de Rufino, Euagrio, Palladio, alijsque plurimis (quos ipse probe intus, & in cutè nouerat) eorumque scriptis censuerit, audi S. Gelasium, Primum in Concil. Romano septuaginta Episcoporum, memorandam istam sententiam proferentem. Item Rufinus, vir religiosus, plurimos Ecclesiastici operis edidit libros, nonnullas etiam scripturas interpretatus est: sed quoniam B. Hieronymus eum in aliquibus de arbitrij libertate notauit, illa sentimus, quæ prædictum B. Hieronymum sentire cognoscimus. Et non solum de Rufino; sed etiam de diuersis, quos vir sæpius memoratus zelo Dei, & fidei religione reprehendit. Hæc S. Gelasius, cuius documentum eò tenacius mente suscipiendum, ac retinendum videtur, quod diuina prouidentia factum fuerit, vt S. Hieronymus multorum, qui suo tempore sub religionis, & pietatis habitu hæresum venena fundebant, ipsæ fraudes, technas, dolos, errores deprehensos in publicum prodiderit, eiusque ea in re iudicium Romana Ecclesia probauerit; ne deinceps tam multi lupi in vestimentis ouium, gregi Dominico

minico imponerent, eundemque mactarent: cum alioqui etiam cautissimos, & sagacissimos decipere potuerint. Eiusmodi fuere Rufinus, Euagrius, Palladius, & alij Monachi Origenistæ, quos S. Hieronymus, vt nuper vidimus, indicauit.

Sed ad Euagrium redeamus, de quo hæc quoque S. Ioannes Climax: Putauit Euagrius sapientissimum se omnium alacritate sensus fieri: sed fraudem passus, sibi mentitus est miser; insipientium insipientissimus ex hoc ipso ostensus est. Hæc idcirco Climax, quod Euagrius apathiam introduceret. Porrò Euagrium, vnà cum Origene, & Didimo Alexandrino tanquam hæreticum condemnatum, eiusque errores proscriptos in Quinta Generali Synodo, auctores sunt S. Tharasius Episcopus Constantinopolitanus in confessione fidei, quæ habetur in secundo Niceno Concilio actione 3. Nicephorus lib. 17. Hist. Cap. 27. Cedrenus in Annal. lib. in Iustiniano, eundem etiam Euagrium cum eisdem Didimo, & Origene damnauit S. Martinus PP. & martyr in Concil. Lateranensi secr. 5. canone 18. sed & Antiochus Monachus, qui sub Heraclio vixit homilia de Regno, quæ est 130. Enumeratis multis Hæresiarchis hæc subdit. Post hæc hæreseon portenta fuerunt hi, Euagrius, & Didimus, qui secundum dogma Origenis, puta præexistentiam rerum, atque earum restitutionem senserunt. Hæc ille. Ex quibus omnibus, & alijs, quæ omittimus, facilè quisque dispiciet, quo loco, & pretio Euagrius Ponticus Hyperborita sit habendus.

Verum, quod attinet ad Opus istud, quod hic subijcitur, hæc de eo Gennadius Cap. 11. Catalogi, scripsit Euagrius multa Monachis necessaria, ex quibus ista sunt. Aduersus octo principalium vitiorum suggestiones, quas aut primus aduertit, aut primus didicit octo ex sanctarum Scripturarum testimonijs opposuit libros, ad similitudinem videlicet Domini, qui tentatori suo semper Scripturarum testimonijs obuiauit, ita vt vnaqueque species, vel diaboli, vel vitiatæ naturæ suggestionum contra se haberet testimonium. Quod tamen opus

eadem simplicitate, qua in Græco inueni, iussus in Latinum transtuli. Ita Gennadius. Ex cuius assertione satis videtur Opus istud, quod hic ponitur, non esse ipsum integrum, vt ab Euagrio scriptum fuit, sed decurtatum ex illo, & quasi illius summam, & epitomen: cum illud diuisum fuerit in octo libros multis scripturarum testimonijs instructos, quod tamen non cernimus in isto breui libello.

In Dacriano Abbate.

Col. 1347. E, in inscriptione Operis, & deinceps in titulis paginarum, *dele nomen Diui*, Dacriano præfixum, *Et ante initium Operis appone*, De Dacriano nihil aliud habemus, quâm fuisse ipsum Monachum S. Benedicti. *Vide Possevinum in Apparatu sacro.*

In Ioanne Abbate Raythu.

Col. 1409. E, *expunge gloss.* Mendacij liciti exempla, *& scribe*, Cautè lege; nam mendacium nunquam est licitum, *Vide notam ad Martinum Dumiensem Cap. 4. Col. 1325. E.*

In S. Edmundo.

Col. 1425. *post præfationem Margarini adiunge ista*: Plura ex varijs Auctorib. de S. Edmundo annotata inuenies in notis ad Romanum Martyrologium 16. Nouemb. Obijt Anno salutis 1246. Relatus est in Sanctorum numerum ab Innocentio Quarto, (non Tertio) vt hic ait Margarinus, nisi mendum Typographi irrepserit.

In S. Francisco.

In Epist. ad Sacerdotes sui Ordinis, Col. 1516. C, *tolle glossam marg.* vna Missa celebranda, *& rescribe*, Cautè lege, Ioannes Ekius in Enchiridio notat hanc Epist. non agnosci à Fratribus Ordinis Minorum pro vera Epistola S. Francisci, *addit*, Auctorem Epistolæ tantum loqui de feria V. in Cœna Domini, non de alijs diebus, *Bellarminus lib. 2. de Missa Cap. 10. ad 12. obiectionem*, *hæc scribit*, Sanè si hæc Epistola de quouis die loqueretur, falsum apertissime contineret. Scribit enim Auctor Epistolæ secundum

vsum

vsum Romanæ Ecclesiæ vnicam Missam duntaxat vno in loco celebrari: at Honorius Papa III. qui Sedis Romæ tempore S. Francisci, Cap. cum creatura, de celebratione Missarum, iubet non omitti Anniuersaria sacra pro defunctis, ob festum, vel feriam occurrentem: sed vtraque sacra eodem die celebrari. Tantum Bellarminus. Forsan Auctor solum innuere voluit, ordinariè, & nisi necessitas ingruat, vnam tantum Missam solemnem, quam vocant Maiorem, & Conuentualem in vno loco celebrandam.

TOMO VI.

In prima libri inscriptione lin. 3. pro, *Sanctorum*, rescribe, *Veterum*, in titulo Indicis Auctorum, lin. 3. pro, *Sanctis*, scribe, *Veteribus*.

In Auctorum Indice pag. 1. lin. 9. D. Seueri, *dele*, Diui, lin. 25. Nicolai Cabasilæ, viri pij, & doctissimi, *dele Viri pij & doctissimi*. Nam schismaticus fuit, & hostis Rom. Ecclesiæ, lin. 27. & 28. *dele verba illa*, Sanctissimo, & Oecumenico. Et cum dicitur D. Philotheo, *dele Diui*, lin. 36. D. Guitmundi, *dele Diui*, lin. 41. D. Algeri, *dele Diui*.

Pag. 2. lin. 1. 2. 19. 21. 22. 23. 24. 25. 30. 32. 44. Littera D, præposita nominibus Auctorum, *aut expungatur ne dicat Diui*, aut expressim scribatur, *Domini*, lin. 46. dele nomen *Diui*, vel *Domini*, Photio, & Theodoro Balsamoni præfixum.

In Missa S. Iacobi.

Col. 1. *post inscriptionem ista statim appone*, De auctoritate, & fide huius liturgiæ S. Iacobi consulendi sunt Sixtus Senens. lib. 2. in Bibliothec. in Iacobo, Claudius a Sainctes, & Iacobus Pamelius in Liturgicis. Constat antiquos Patres illius meminisse, & Sanctum Cyrillum Hierosolymitanum Catechesi 5. Mystagogica plura ex illa mutuatum.

Colum. 12. A, *ad verba illa textus*, vt superueniens sancta, & bona, &c. *adde ad marginem*, Ritè ista intellige; nam post consecrationem

tionem Eucharistiæ orare videtur ; vt Deus panem vertat in Corpus Christi, quasi id factum non fuerit per consecrationem, & sacra verba, *Hoc est Corpus meum.* Sed quo sensu Orthodoxo hæc Liturgiæ verba sint accipienda, *abundè habes è Bessarione Nicano lib. de verbis consecrationis, Sixto Senense lib. 6. Bibliot. Annot.* 111. *Bellarmino. lib.* 4. *de Eucharist. Cap.* 14.

In Anaphora Sancti Basilij.

Col. 33. D, *expunge notam marg.* Rectè etiam vertas cultum verbalem, hoc est, qui verbis fit.

Colum. 36. D, *tolle glossam*, Typus Corporis, & Sanguinis Christi, *& rescribe*, Hæc & sequens Oratio videntur, vel ex scribentium errore, vel Græculorum quorundam schismaticorum peruersitate præpostero loco in hoc Anaphora positæ, cum locus ipsarum genuinus illis ab Auctore datus fuerit ante sacra verbà consecrationis, *vide notam in Liturg. S. Iacobi, Col.* 12. *A.*

In Seuero.

Colum. 43. in titulo paginæ, & deinceps in aliјs paginarum titulis, deleatur nomen *Diui*, vel *Domini*, Seuero præpositum. In Inscriptione Operis lin. 3. vbi dicitur, Dominus meus Sanctus Seuerus, *dele tres illas voces*, Dominus meus Sanctus, *& statim post inscriptionem appone*, Hunc Seuerum præfuisse Ecclesiæ Alexandrinæ Episcopum, sub Mahometica tyrannide ad annum salutis 646. existimat Genebr. in Chronographia, atque hoc Opus idiomate Syriaco Christianis Ægyptijs mox post Mahometicam tempestatem in captiuorum solatium tradidisse. At quod attinet ad temporum rationem, Cyrus Episcopus Alexandrinus, sub quo Ægyptus in potestatem à Saracenis redacta, obijt Anno Christi 640. secundum exactionem Annal. Ecclesiast. chronographiam, cui successisse Petrum, decemque annos sedisse, chronicon S. Nicephori Episcopi Constantinopolitani, palàm habet, vnde Anno

Do-

Domini *646*. Petrus, non Seuerus videtur Alexandriæ præsedisse Antistes. Fuere Cyrus, & Petrus apertè hæretici Monotelitæ, & quicunque fuerit is Seuerus, vel quocunque vixerit tempore, satis perspicuè se in hoc Opere hæreticum Eutychianum, Petri Gnaphæi sectatorem demonstrat. Insunt in hoc libro non pauca, vel manifestè hæretica, vel apocrypha, nulliusque fidei, & auctoritatis, vt propterea cautissimè sit, & cum attento iudicio legendus.

Col. 51. D, ad verba illa textus Sanctus, Sanctus, Genitus Altissimi, &c. *adscribe margini*: Cautè ista, & detestare; nam hæc Petri Gnaphæi hæresis notissima de Trisagio.

Col. 43. C, *ibi in textu*, Qui dixisti Ioanni, Manum tuam tantum impone, &c. *adscribe margini* Apocryphum, id est, & à nullo Auctore proditum.

Colum. 45. E, *in textu*, absque igne, & absque lignis calefactæ erant aquæ, &c. *appone in margine*; Apocryphum, id est, & nulla auctoritate fultum, nisi figuratè intelligat de virtute sanctificandi tunc indita aquis.

Eadem Colum. & lit. lin. vlt. ad verba illa textus, Tunc dicebat ei Dominus noster, &c. *scribe in marg.* Apocryphum id est.

Col. 61. A, *in textu*, Ioseph, & Nicodemus dixerunt; Qui crucifixus est pro nobis, &c. *scribe in marg.* Fuge, & detestare hic hæresim Gnaphæi, qui ad Trisagion addidit hanc clausulam; Qui crucifixus est pro nobis, quasi esset passa diuinitas, ex Eutychiano nefario errore, *vide S. Damascenum lib. de Trisagio, & alios Ecclesiasticæ Hist. Auctores.*

In Missa Aethiopum.

Col. 69. A, *in textu*, Tu es Filius Patris, & Spiritus Sancti, *in marg. scribe*, Cautè ista lege; nam si vox Spiritus, sit in recto, dicet Filium esse Spiritum Sancti, id est Patris, tuncque vox Spiritus capietur essentialiter, vt est communis tribus personis, non personaliter. Si verò sit in obliquo certissimum est Christum suam diuinitatem nullo

lo pacto esse Filium Spiritus Sancti, nisi nomen Spiritus Sancti essentialiter sumatur, nempè pro Patre, quæ tamen est insolens, & aliena locutio. Neque verò secundum humanitatem dici posse Christum Filium Spiritus Sancti docent Theologi. *Vide S. Thom.* 3. *p. q.* 32. *Art.* 3.

Col. 76. C, *ad finem glossæ marginalis*, Iacobus frater Domini, &c. *appone*, Existimant Æthiopes in hac Liturgia Iacobum Alphæi Apostolum alium fuisse à Iacobo fratre Domini Hierosolymorum à Petro ordinato Episcopo, at vnum, & eundem fuisse, & plures, & meliores Auctores affirmant, *Vide post alios Tom.* 1. *Annal. Eccles. Anno Christi* 44. *Cap.* 35 *& seqq.*

In Græcorum Liturgia de Præsanctificatis.

Col. 119. *post Epistolam Genebrardi ista adiunge*, Nonnulla sunt in hac Genebrardi obseruatione acriori iudicio expendenda. Primum immeritò carpit Humbertum Siluæ Candidæ Episcopum, S. Rom. Eccl. Cardinalem, quem fuisse virum Sanctissimum, atque eruditissimum Lanfrancus initio libri de Eucharistia aduersus Berengarium affirmat in omnibus probatissimum, scriptaque eius aduersus Nicætam Pectoratum, Græcosque plurimum laudata, *Vndecimus Annal. Eccl. Tomus copiosè recenset.* Deinde Humbertus non penitus perstringit, & abijcit ritum Græcorum de Præsanctificatis: sed inuehitur iustissimè in Nicætam, quod morem Latinæ Ecclesiæ reprehenderet, omnibus anni diebus, excepto Parasceues, Eucharistiam consecrantis; obtendens Canonem 52. Trullanum, & 49. Laodicenum, qui vetarent in Quadragesima, exceptis solis Dominicis, & Sabbathis, & Festo Annonciationis, alijs diebus Eucharistiam confici: sed vti tantum Præconsecratis. Canonem Trullanum hisce verbis reijcit Humbertus, De Papa Agatone omnino scimus, quia nec sextæ Synodi per se ipsum præsedit, nec aliquibus eius capitulis subscripsit, nisi quæ promulgatæ fuerunt aduersus Monothelitarum hæresim. Vos videte vnde hæc, quæ proponitis habeatis,

tis, quia Romana Ecclesia talia hactenus ignorauit. *Hæc ille.* Qui ad Concilium Laodicenum ista respondet: Cæteri autem quiuis Sanctorum Patrum Conuentus, etsi potuerunt de vtilitate, & conuersatione Ecclesiarum suarum tractare, nullas tamen traditiones vniuersali Ecclesiæ præfigere. Ita prudenter Humbertus, indicans, sic ritum illum de Præsanctificatis potuisse à Patribus Græcis in suis Ecclesijs haud prorsus absurdè introduci, vt non propterea Romanam Ecclesiam ad illud excipiendum obstringere, ius ipsis fuerit, & neque hinc in crimen arcessenda illa sit, si illum morem non colat.

Insuper, multis ostendere nititur Genebrardus in die Parasceues veram, & perfectam Missam in Romana Ecclesia celebrari, quod tamen non adeo receptum est consensu omnium Theologorum, vt non desint plures doctrina præstantissimi, qui magnis argumentis negent actionem illam, quæ in Parasceue celebratur, propriè esse veram, & perfectam Missam, cum essentiam veri, & perfecti sacrificij Missæ contineri existiment in consecratione, & consumptione, velintque in Parasceue tantum fieri consumptionem præconsecratæ hostiæ, & eiusmodi esse Græcorum ritum de Præsanctificatis, *Vide Bellarmin. lib. 4. de Eucharistia Cap. 24. & lib. 1. de Missa, Cap. 27.* Denique Genebrardus Nicolaum Cabasilam, & Theodorum Balsamonem appellat duos insignes Patres, quos nec ita antiquos, ac potius schismaticos, ne dicam hæreticos, Romanæ Ecclesiæ infensos fuisse, nulli non compertum.

Col. 129. E, *in textu*; Fili, simul principio carens, *adscribe margini*, forsan intelligit de principio factiuo, vel temporis; alioquin Pater est principium Filij. *Idem fiat Colum.* 130. *B, in textu ibi*, Verbum principij expers &c.

In S. Germani Theoria.

Col. 135. *post inscriptionem Operis, adde*, De Sancti Germani sanctitate, eruditione, plerisque ab eo rebus

gestis

gestis; tùm etiam litterarum monumentis, multa ex idoneis Auctoribus proferent tibi Notæ ad Romanum Martyrologium 12. Maij, & Annales Ecclesiast. Tomo. 9. claruit sub Leone Isaurico, inter Sanctos nomine eius Menologio, & Martyrologio inscripto.

Colum. 140. C, *ad glossam marginis*, Aqua calida in Missa, *adiunge*, iuxta ritum Græcorum, quem etsi Humbertus Siluæ Candidæ in Disputatione contra Nicætam improbet propter quorundam Græcorum præposteram huiuscè ritus causam adhibitam; at eum morem in Græcis tolerat Romana Ecclesia, nec in eo vertuntur crimina Græcanici schismatis.

Columna 148. *ad notam marginis*, Christi aduentus futurus Anno Mundi 6500. *adijce*, secundum opinionem Sancti Germani, quæ tamen vt aliorum Patrum ea de re sententia expenditur P. Maluendæ Theologi Dominicani *lib.* 1. *de Antichristo*, *Cap.* 28. 29. 30.

Col. 154. D. *in textu*, Pater fons est, & causa Filij; *adfige margini*, Græcis Patribus è linguæ idiomate idem omnino significat causa, & principium; at Latini Patres, vt fatentur Patrem esse principium Filij, ita causam esse Filij, non admittunt, ob præclaras rationes, *quas S. Thomas collegit*, 1. *p. q.* 33. *art.* 3.

Col. 162. A, *ad glossam*, Calidissimæ aquæ vsus, & mysterium in Sacrificio, *adde*, iuxta ritum Græcanicæ Ecclesiæ, *de quo diximus in Nota ad Colum.* 140. *C.*

In Nicolao Cabasila.

Colum. 191. *in inscriptione Operis*, *tolle illa verba*; Viri in primis pij, & longè doctissimi; *&* *mox post inscriptionem appone*. Gentianus quidem in sua, quæ hic præfigitur admonitione excusans Cabasilam, dealbat Æthiopem: constat manifestissimè illum fuisse schismaticum, & odio in Romanam Ecclesiam incensum, librum Hæreticum de Processione Spiritùs Sancti contra Sanctum

Tho-

Thomam Aquinatem composuit; & multa furoris sui vbique indicia prodit vixisse fertur ad annum salutis 1300. *Alia de ipso in Apparatu Posseuini inspice.* Opus istud in quibusdam cautissimè legendum, in his præsertim, quæ Cap. 29. & 30. aduersus Romanæ Ecclesiæ doctrinam nefariè disputat.

Col. 217. D, *tolle glossam*, De his, quibus Latini nos reprehendunt, & ad reprehensionem responsio, & solutio. Et ad initium Cap. 29. *appone antidotum*; Duo hæc integra capita, nempè 29. & 30. meritò in totum essent expungenda; nam delirat Græcus ille schismaticus, existimans non solis verbis consecrationis confici Eucharistiam; sed alijs quoque, quæ ex Græcorum Liturgijs apponuntur. Verum fœdum istum Græcorum errorem egregiè confutarunt Bessarion Cardinalis Nicænus lib. de Verbis consecrationis, & alij innumeri Orthodoxi. *Vide Bellarminum lib. 4. de Eucharist. Cap. 12. 13. 14.*

Cap. 37. Col. 227. B, *ad finem notæ*, Quid significet aqua calida in mysteria iniecta, *adde*, ex vsu Græcorum, quem etsi non vsurpet Romana Ecclesia, tolerat nihilominus, nec damnat in Græcis.

Cap. 41. Col. 229. E, *in textu*, Huius iniustitiæ meditatio, &c. *restitue*: Huius iustitiæ meditatio, &c. Nam est perspicuum mendum typographi.

Cap. 43. Col. 231. D, *in textu*, Non omnes quibus dat Sacerdos verè sumunt; *scribe in marg.* Cautè lege, Equidem Græci, & hic Cabasilas rectè sentiunt de vera, ac reali præsentia Corporis Domini in Eucharistia; forsan verè, intelligit dignè & fructuosè.

In Philotheo.

Col. 243. D, in inscriptione Operis cum dicitur, A sanctissimo, & Oecumenico Patriarcha D. Philotheo, dele omnia; *& ita scribe*: A Philotheo Episcopo Constantinopolitano. *& post Inscriptionem adiunge*: Fuit Philotheus Constantinopoli.

politanus Episcopus, de quo plura scripta extant apud Ioannem Cantacuzenum lib. 4. Hist. Sedit in schismate Græcanico, *Vide quoque Apparatum sacrum Posseuini.* Huius Philothei extant varia *Opera Græca in Bibliotheca Bauarica num.* 94.

In Floro Magistro.

Col. 261. B, *post inscriptionem Operis ista adde*, De Floro Magistro agunt Sigebertus lib. de Viris illustr. Cap. 93. & Trithemius lib. de Viris illustribus Ordinis S. Benedicti Cap. 44. quem sub Carolo Caluo floruisse, ac Monachum S. Benedicti fuisse produnt.

Col. 272. D. *in textu*, Nam sunt quorundam iustorum animæ, &c. *appone ad marginem*, Cautè lege: nam præter Cœlum, & Purgatorium, animabus Iustorum corpore salutis, alium quempiam temporarium locum quietis tribuit; quod à placitis Theologorum est alienum. *Consule quæ disseruntur P. Maluendæ lib. de Paradiso c.* 92.

In Paschasio.

Colum. 291. in Inscriptione Operis dele nomen *Diui*, Paschasio præpositum; *Idem fiat in titulis paginarum*: nam etsi præstantibus virtutibus excelluerit, nondum tamen in Album Sanctorum, aut in Martyrologum Romanum est relatus. *Post præfationem ex Trithemio adde*: Scribunt de Paschasio Sigebertus de Viris illustribus Cap. 98. & Trithemius lib. 2. de Viris illustrib. Ordinis S. Benedicti cap. 55. Quod autem attinet ad Opus istud insigne de Sacramento Altaris, sciendum Frontonem Ducæum Iesuitam hunc librum cum manuscriptis Codicib. contulisse, variasque lectiones, & emendationes collegisse, easque Margarino huius Bibliothecæ dedisse, qui cum illas inter suas schedas amisisset, solam præfationem correctam ad finem libri excudendam curauit. Vnde si quis nouam, & accuratam diligentiam in emendando, restituendoque Paschasij opere posuerit (nam liber non sine magnis coniecturis a multis in damno esse putatur) sciat se haud quidem

actum

actum acturum. *Adito Apparatum Sacrum Posseuini, verb.* Margarinus Bignæus.

Cap. 3. Col. 297. A, *tolle gloss.* Tria Sacramenta, *& scribe*, Ex septem Sacramentis Ecclesiæ tria tantum enumerat hoc loco Paschasius, exempli dumtaxat causa; neque enim ex professo hic agit de numero Sacramentorum; sed ad institutum satis ei erat aliqua Sacramenta commemorasse. *Vide Bellarmin. lib. 2. Cap. 27.*

Cap. 4. Col. 298. E, *in textu*; Consecratione Spiritus Sancti potentialiter creari: Creando verò, &c. *adscribe margini*, Solet Paschasius interdum ita loqui, vt creari Corpus, & sanguinem Domini sumat, pro incipere esse in Sacramento, & ista transubstantiari panem, & vinum. Alioqui scimus à Theologia, vt differant transubstantiatio, & creatio, tametsi in aliquo conueniant. *Vide S. Thomam 3. p. q. 75. Art. 8.*

Cap. 15. Col. 324. B, *in textu*, Accipite, & bibite ex hoc omnes, tam ministri, quam reliqui credentes, *adfige marg.* Abutuntur hoc loco Nouatores, vt Communicationem Calicis omni populo promiscuè concedant; sed clara nimium coniectura Ioannes à Louanio, Bellarminus, & alij existimarunt, locum esse deprauatum, & pro *Bibite*, legendum *Edite*, vel *Manducate*, nam proximè præmiserat Paschasius: Et ideò hic solus est, qui frangit hunc panem, & per manus ministrorum distribuit credentibus, dicens: Accipite, & bibite ex hoc omnes, tam ministri, quàm reliqui credentes. De pane, non de sanguine loquutus, comedite, non, bibite, dixisse iure existimandus est. Et si locus sit integer, vult Paschasius bibendum sanguinem Domini cunctis fidelibus, non sub specie vini: sed sub specie panis, sub qua cum sumitur Christi Corpus, non sumitur exangue; sed cum sacro sanguine, qui ibi adest, non ex vi Sacramenti, sed ex vi naturæ Corporis viuentis, & vt aiunt Theologi per concomitantiam. *Vide Bellarminum lib. 4. de Eucharistia, Cap. 26. ad 16.*

Col. 351. D, *ab illis verbis, D. Paschasij Roberti Ab-*

batis, *&c.* ad illa vſque col. 352. A, Accipiens palmam Regni virtute Beatus, *dele omnia*, quia ea iam poſita ſunt ſuperius initio libri.

Cap. 20. Col. 328. E, *in textu*, Caro, aut Sanguis Chriſti in noſtram conuertuntur carnem &c. *adſcribe margini*, Ritè intellige, nempè ratione tantum ſpecierum, alioqui eiuſmodi locutiones impropriæ ſunt, et metaphoricæ, *vide Suarez Tomo 3. in 3. p. D. Thom. diſp. 47. ſect. 4.*

In Lanfranco.

Colum. 353. D, *poſt præfationem ex Trithemio adde*: Quantus pietate, & doctrina Lanfrancus extiterit, ex Vuilhelmo Malmesburienſi in hiſtoria Anglicana è Sigiberto de viris illuſtribus. Capit. 156. ex alijs auctoribus, & monumentis, abundè tibi ſuppeditat vndecimus Tomus Annal. Eccleſ. Eſt autem iſtud Opus eius celebre, & mirificè ab omnibus prædicatum, *vide ſacrum Apparatum Poſſeuini.*

In Guitmundo.

Col. 385. A, in inſcriptione Operis, dele nomen *Diui*, Guitmundo præpoſitum. Poſt præfationem ex Trithemio, *adde*, cæterum de Guitmundo eiuſque Opere plura in Apparatu Sacro Poſſeuini, collecta reperies, & apud Ordericum Vitalem Eccl. hiſt. lib. 5. Cap. 17.

Lib. 2. Col. 404. B, *affige ad marginem huiuſmodi notam*, Quod Guitmundus indicare videtur ſpecies ſacramentales Euchariſtiæ re vera non corrumpi, aut putrefieri, vel à muribus poſſe corrodi, aut ab alijs animantibus deuorari, ſed hæc tantum ſecundum apparentiam fieri; non ſatis cum placitis ſinceræ Theologiæ conſonat, quæ docet, verè ſpecies illas alterari, corrumpi ab animantibusque mandi poſſe, & quam primum eædem illæ numero ſpecies eſſe deſinunt, deſinere quoque eſſe ſub ſpeciebus Corpus Domini, *vide S. Thomam 3. par. quæſtion. 77. Artic. 3. 4. 5. 6. 7.*

Col-

Col. 408. B, *tolle glossam*, Non omnes consecrant qui id attentant non debita intentione, *& substitue*, Omnes Sacerdotes verè consecrant, si quomodocunque intendant facere, quod facit Ecclesia.

Col. 421. A, *in nota marg.* pro *Pulchra*, dicatur, *hæretica*, *& putida*.

Col. 445. E, in titulo Operis, tolle nomen Diui, Guitmundo præfixum.

Col. 448. E, in glossa marginis, Trinitatis simulacrum in anima nostra, *scribe*, Trinitatis imago in &c.

In Algero.

Col. 451. C, in inscriptione Operis dele nomen Diui, Algero præpositum, *& post inscriptionem ista appone*, De Algero, atque isto eius Opere, alijsque scriptorum monumentis ab eo relictis plura accipe ex Trithemio in Catalogo Scriptorum Ecclesiasticorum, & lib. 2. de viris illustribus Ordinis S. Benedicti, Capit. 90. Item ex Arnoldo Vnione in historia Benedictina, atque ex Apparatu sacro Possevini.

Col. 453. in inscriptione Operis, & deinceps in titulis paginarum dele nomen Diui Algero tributum.

Col. 453. A, *expunge glossam*, Quod Deus hominem Dominicum pro nobis assumptum super omnia exaltauit, *& rescribe*, Quod Deus Christum hominem super omnia exaltauit.

Lib. 1. Cap. 9. Col. 475. D, *ibi in textu*, ita immortale dederit corpus suum in Sacramento, *annota ad marg.* Ritè istud intellige, nam Christus in Cœna corpus suum verum, quod tunc mortale erat in Sacramento Discipulis exhibuit: sed ex modo existenti Sacramentali, & quatenus sub Sacramento erat, impassibile, & immortale erat; nam neque si quis vulnerasset, aut contriuisset species Sacramentales, vllum inde Christi corpori detrimentum intulisset, vt neque modo cum Christus immortale corpus gerit.

Cap. 16. Col. 492. B, *in textu*, Carnem suam, & sanguinem consecratione Spiritus Sancti potentialiter creari, *scribe in margine*,

Ritè accipe potentialiter creari, id est, incipere esse sub Sacramento, *Vide notam ad Paschasium Cap. 4. Col. 298. E.*

Lib. 2. Cap. 1. Col. 508. D, *amouenda tota glossa*, Quod Sacramentum Corporis Christi nullatenus soluatur in digestionem, vel aliquam fœdam corruptionem; *& ad initium capitis affige scholion*: Attente & cum iudicio legendum hoc caput, certum quidem est ex fide Catholica Corpus, & sanguinem Christi in Sacramento Eucharistiæ verè, & propriè nullam posse pati læsionem, alterationem, vel vllam realem, & inhærentem sui transmutationem physicam ex his, quæ speciebus Sacramentalibus quoquo modo accidere possunt; neque enim comburi, consumi, corrumpi, frangi, vulnerari, arrodi, &c. Christi Corpus, aut sanguis in Eucharistia potest. At nihilominus compertum est ex vera Theologia, Sacramentales Eucharistiæ species verè, & propriè frangi, consumi, corrumpi, nutrire, alterari; posse quoque comburi, à muribus arrodi, ab animantibus deuorari, nec id tantum apparenter; sed re ipsa fieri. *Vide S. Thomam 3. p. q. 77. artic. 3. 4. 5. 6. 7. eiusque interpretes, et cæteros Theologos scholæ, ac cum primis Bellarminum lib. 3. de Eucharistia Cap. 10. Regreditor ad notam, quam apposuimus ad lib. 2. Guidmundi, Colum. 404. B.*

Cap. 8. Col. 525. D, *in textu*, Vnde, vt ait August. nec caro sine sanguine, nec sanguis sine carne iure communicatur, *adfige margini*, Annotarunt quidam hunc locum citatum ab Algero, non esse apud Sanctum Augustinum; sed haberi in Paschasio lib. de Corpore Domini, Cap. 19. vbi Paschasium non loqui de speciebus Sacramenti; sed de re contenta; docereque non posse sumi carnem Christi exanguem, neque sanguinem sine suo Corpore; & illum non iure, ac merito communicare, qui sentit vnum accipi sine altero. Quo sensu dixit idem Paschasius Cap. 17. Non rectè caro Christi sine diuinitate sumi-

ſumitur, nec diuinitas ſine carne præſtatur. *Hæc ille.* Id breuiter efferunt Theologi ſub ſpecie panis contineri Corpus Chriſti ex vi Sacramenti, ſanguinem per concomitantiam; & ſub ſpecie vini, ſanguinem ex vi Sacramenti, Corpus per concomitantiam. *Vide Bellarmin. lib. 4. de Euchariſt. Cap. 26. & Apparatum ſacrum Poſſeuini.*

Eadem Colum. & litt. *in textu*, Item Gelaſius Maiorico, & Ioanni, &c. *appone ad marginem*, S. Gelaſius, vel de ſolis Sacerdotibus celebrantibus loquitur, quibus non licet dimidiare ſacrificium, vel alteram tantum ſpeciem in Miſſa ſumere, vel inuehitur in quoſdam Manichæos, qui occultè eo tempore ſerpebant in Vrbe, hi hæretica quadam ſuperſtitione, quod vel vinum malum exiſtimarent, vel quod Chriſtum ſanguine caruiſſe putarent a communione Calicis abſtinebant, vt Sanctus Leo ſerm. 4. de Quadrageſima refert, quos ipſe S. Leo eo indicio deprehendebat ſi ab hauſtu ſacri Sanguinis abhorrebant. Non reprehendit ſanctus Gelaſius mortem eorum, qui iuſtis, & pijs cauſis ſub ſpecie tantum panis Euchariſtiam communicant; ſed eos, qui ex Manichæa ſuperſtitione ſanguinem reſpuebant. *Vide Baronium Tomo. 6. Annal. Anno Chriſti 496. Cap. 20. & ſeqq. Bellarminum lib. 4. de Euchariſtia, Cap. 26. ad* 11.

Cap. 10. Col. 527. D, *in textu*, Dicunt è contra latini &c. *adfige margini*; Cautè legeiſta, neque enim extat diuinum præceptum de conficiendo Euchariſtiam in ſolo azimo, alioqui peccarent ſemper Græci conficientes in fermentato, & hæc eſt communis ſententia Theologorum. *Vide S. Thomam 3. p. q. 75 art. 4.*

In Odone.

Colum. 549. poſt inſcriptionem Operis adde, De Odone agunt Trithemius lib. 2. de viris illuſtribus Ordinis S. Benedicti Cap. 118. & Antonius Demochares in Tabulis Epiſcoporum Cameracenſium, quem aiunt obijſſe Anno

Domini 1113. Garetius 1128. habet primumque fuisse ferunt, qui canonem Missæ commentarijs illustrauerit.

Col. 556. C, *in textu*, Non enim panis transsubstantiatur in Corpus Christi, nisi virtute illorum verborum, *Hoc est Corpus meum*, nec ante est corpus per vllam benedictionem, quam proferantur illa verba, quæ sanè sunt efficaciter operatoria transsubstantiationis, *Vide S. Thom.* 3. *p. q.* 78. *art.* 4.

Col. 558. B, *tolle glossam*, Christi caro spiritualis est, non corporalis hostia, *et rescribe*; Quod ait, Odo Hostiam Eucharistiæ non esse carnalem, aut corporalem: sed spiritualem, non negat verè, & realiter adesse in illa veram Christi carnem: sed intelligit non esse corporalem, hoc est non solo corporali, & externo ritu immolari, vt reliquas carnales hostias: sed inesse illi vim spiritualem, & diuinam, nec sacrificari Corpus Christi externa specie carnis &c.

Columna 558. D, *in textu*, Ex quo enim Angelica Salutatione audiuit &c. *scribe in margine*. Caute lege, nam Deipara ante suam Natiuitatem, adepta est adhuc in vtero existens eam sanctificationem, vt nunquam actualiter peccaret, tametsi in Incarnatione Verbi consequuta fuerit vberiorem gratiæ redundantiam. *Vide S. Thomam* 3. *p. q.* 27. *Art.* 4. & 5. *ad* 2.

In Stephano Episcopo Eduensi.

Columna 563. B, *post inscriptionem Operis adde*, Floruisse Stephanum Eduensem Episcopum circa annum Domini 950. Ioannes Garetius Centenario 10. se legisse testatur, cui quoque assentiuntur *Bellarminus lib.* 2. *de Eucharistia Cap.* 35. & *Posseuinus in Apparatu sacro*.

Capit. 7. Columna 568. in textu, Delicta confitentium misericorditer suscipiendi, *scribe in marg.* Non potest Diaconus confitentium delicta Sacramentaliter excipere, potest tamẽ in absentia Episcopi, vel Presbyteri

byteri

byteri solemnem publicorum pœnitentium reconciliationem, quæ quidem erat Ecclesiæ ceremonia exercere, vt apparet è S. Cypriano libro 3. epist. 17. *vide Bellarminum lib. 1. de Sacramento Ordinis Cap. 6.*

In Samona Episcopo Gazæ.

Columna 595. *post inscriptionem Operis adiunge*, Ioannes Garetius Centenario 11. ait, opinari quosdam Sanonam vixisse circa annum Domini 1072. & in Indice lib. de Sacrificio Missæ ait hunc vixisse Anno 1050.

Col. 598. C, *in textu*, His igitur pane inquam, vino, & aqua &c. *adscribe marg.* Cautè lege, nam aqua missa in calicem non transubstantiatur in sanguinem, nisi prius conuersa in vinum, & hoc solum innuit Sanonas.

In Timotheo Episcopo Alexandrino.

Columna 613. *post inscriptionem Operis annota*, Fuit hic Timothæus Episcopus Alexandrinus tempore Theodosij I. Imperatoris, successit Petro, successoremque habuit Theophilum, adfuit Constantinopoli cum 150. Episcopis, quamdo abrogata est ea sedes S. Gregorio Nazianzeno, de hoc Theodosius Imperator lege 3. de Episcoporum iudicio in Codice Theodosiano hæc ait. Est enim vir cum omnium Sacerdotum susceptatione venerandus, ltum etiam nostro iudicio approbatus, *De isto Timoth. plura Rufinus lib. 2. Hist. Cap. 21. Socrates lib. 4. C. 30. & lib. 5. Cap. 8. & 12. Sozomenus lib. 6. Cap. 29. & lib. 7. C. 7. & 9. Theodoretus lib. 5. Cap. 8. Cassiodorus Hist. Tripart. lib. 9. Cap. 13. Nicephorus lib. 12. Cap. 11. multa quoque de illo Tomo 4. Annal. Ecclesiast.* Doluimus, quod hic Timotheus in Apparatu sacro Posseuini manifesto lapsu confundatur cum pestilentissimo illo Timotheo Aeluro pseudomonacho, & hæresiarcha, qui tempore Leonis I. Imperatoris interfecto S. Proterio Ecclesiam Alexandrinam inuasit; & sub Zenone vitam veneno abrupit, successorem habens Petrum Mongum. *Sed de Timotheo Aeluro*

plura Tomo 6. Annal. Prioris autem Timothei esse hoc Opus, & titulus ipse, & omnes consentiunt.

Col. 613. A, *Ad initium Commentarij Balsamonis appone*, Notum est Theodorum Balsamonem fuisse schismaticum, & hostem Romanæ Ecclesiæ; vnde parum fidendum eius scriptis, & quæ differit ex vsu Græcanico, vt subsistant, vel exigenda sunt ad normam Romanæ Ecclesiæ, vel reponenda inter ea, quæ tolerantur potius, quàm probantur ab Apostolica Sede in ritibus Græcorum.

In Nesteuta.

Columna 617. B, post inscriptionem Operis adiunge, Sunt in hoc Nomocanone multa ex ritu Græcorum, quem non vsurpat Romana Ecclesia.

In Timotheo Presbytero.

Columna 619. C, post inscriptionem Operis adiunge, De isto Timotheo Theodorus lector in collectaneis lib. 2. hæc refert: Timotheum quendam Presbyterum, & custodem Ecclesiæ Episcopum eligit. Anastasius Imperator quem litrobulbam, & colonem propter facta quædam nominibus istis conuenientia vocarunt. Sunt hæc nomina summæ libidinis, & mulierositatis, fuisse istum ab Anastasio Imperatore hæretico intrusum in sedem Constantinopolitanam, eiecto in exilium Macedonio, idem Theodorus affirmat, numeratur in Chronico S. Nicæphori 47. Episcopus Constantinopolitanus hoc elogio Timotheus Presbyter Constantinopolitanus, vt custos vasorum Annos 6. hæreticum extitisse certum est, *Res eius gestas ex probatis Auctoribus collectas habes Tomo 6. Annalium Ecclesiasticorum ab Anno Domini 511. ad 517.* Quod autem attinet ad Opus istud, quod hic ponitur, scias illud tantum esse fragmentum quoddam; nam integrius Opus nactus Franciscus Turrianus à Græco Latinum fecit, quod vt est à Turriano descriptum primus edidit Antonius Possevinus in apparatu sacro verbo Thimotheus, esset autem hoc loco totum meritò inserendum.

In

In interrogationibus vndecim.

Colum 621. post inscriptionem Operis adde, Trullanos Canones, qui hoc opere sæpius citantur, certum est non recipi ab Ecclesia, *De qua re vide Canum lib. 5. de locis Theolog. Capit. vlt. ad 6. Bannes 2. 2 q. 1. Art. 10. dub. 5. Bellarminum de Romano Pontifice, lib. 2. Cap. 14. & lib. 1. de Concilijs c. 7. Baronium Tom. 8. Annalium Anno 692.* Deinde sunt hic multi Græcorum ritus, quos non probat Ecclesia, & Balsamon schismaticus, & schismaticorum patronus. Quocirca nullius auctoritatis hic liber censetur, cautèque legendus. In serie Episcoporum Constantinopolitanorum 86. ponitur Nicolaus Mysticus 94. Nicolaus Chrisoberges 104. Nicolaus Monachus Grammaticus. Existimat Posseuinus omnia, quæ hoc loco describuntur tempore schismatis græcanici contigisse, ac proinde examinanda esse ad Lancem Romanæ Ecclesiæ. Quocirca nec Synodus hæc Constantinopolitana dicenda sancta, nec Nicolaus Episcopus dignus nomine Sanctissimi. *Vide sacrum apparatum verbo Thimoteus Alexandrinus.*

In Vualfrido Strabone.

Columna 667. post inscriptionem libri appone, De Vualafrido plura ex probatis Auctoribus pete ab Arnoldo de Vuion in ligno vitæ, & ex Apparatu sacro Posseuini.

Cap. 8. Columna 674. D, ad initium capitis annota, quæ hic Vualafridus disseerit de cultu imaginum., cautè legenda; nam vnus fuit ex illis Galliæ Theologis, qui errore præpostero retinendas Imagines censebant ad ornatum Templorum & instructionem historicam, nullo tamen pacto adorandas, *Consule quæ notauimus Tomo 4. ad initium librorum Ionæ Aurelianensis.*

Cap. 88. Columna 688. D, ibi in textu, Et re vera non esse absurdum crediderim &c. *scribe in margine*, sic solitum fieri olim, exemplis, quæ Vualafridus adducit, apparet, vt

vnus

vnus Sacerdos plures in die Missas celebraret, at iam ea consuetudo ob graues rationes meritò abrogata est. In Natali Domini tres tantum Missas dicere licitum.

Cap. 27. *Columna* 703. *E, in textu*, Notandum, quod primis temporibus &c. *adscribe margini*, Non est dubium, quin primis Ecclesiæ temporibus multi iam adulti, & grandæui interdum baptizarentur, imò nonnulli prauo more baptismum vsque ad finem vitæ differebant, at esse Apostolicam traditionem ab ipsis etiam Ecclesiæ primordijs semper vsurpatam de baptizandis infantibus ante vsum rationis communis est Orthodoxorum assertio, *vide post alios Bellarm. lib.* 1. *de Baptismo Cap.* 8.

In Bernone Augiensi.

Columna 1709. *post inscriptionem Operis appone*, De Bernone quis qualisque fuerit, de scriptis eius, & tempore quo vixit, plura ex bonis Auctoribus indicant Arnoldus Vuion in ligno vitæ, & Apparatus sacer Posseuini.

in Micrologo.

Columm. 729. *D, post inscriptionem Operis adde*, Nonnulli putant Auctorem huius libri fuisse Guidonem Aretinum Monachum S. Benedicti insignem musicum, qui notas illas musicas, re, mi, fa, sol, &c. primus excogitauit, & librum de musica, Micrologum nuncupatum, ediderit, ad cuius finem ita perorauit, explicit Micrologus Guidonis suæ ætatis Anno trigesimo quarto, Ioanne Vigesimo Romanam gubernante Ecclesiam, *Hæc ille, de quo plura Tomo* 11. *Annalium Anno Domini* 1022. *& in Apparatu sacro Posseuini*, At cum scriptor huius micrologi de obseruationibus Ecclesiasticis, Capit. 14. 17. 24. 25. 43. diserte asserat, se post tempora, S. Gregorij septimi Romani Pontificis hunc Commentarium elucubrasse, equidem Guido ille Aretinus, qui tempore Ioañis Vigesimi, qui Benedicto octauo successit, trigesimum agebat annum, si huius libri est Auctor, oportuit ipsum plusquam nonagenarium hoc Opus scripsisse; Nam Ioannes Vigesimus obijt Anno Do-

Domini 1033. Sanctus Gregorius autem septimus Anno 1085. *secundum veriorem Annalium chronologiam*, Illud autem extra controuersiam est, librum illum Michrologum ab Guidone de musica conscriptum ad Thedaldum Episcopum Aretinum, longè diuersum esse ab isto, quod hic ponitur Micrologo. Cæterùm Auctorem huius Micrologi tempore S. Gregorij septimi vixisse, idem Cap. 14. affirmat his verbis, *Nam & ibi Sedi Apostolicæ nostro tempore talem Gubernatorem Reuerende inquam memoriæ Gregorium Papam imposuit &c.*

Cap. 19. Columna 741. B, *in textu*, Iubet consecra re, *margini adscribe*, Ordo Romanus non consecrare: sed sanctificare habet, & propriè ad rem; nam vinum in Parasceue non consecratur: sed sanctificatur in ictu Corporis Domini.

Ibidem ad verba illa textus, Vnde & Beatus Gelasius Papa &c. *ad marginem annota*, Quæ sit vera mens verborum Gelasij, docuimus supra *in Algero Cap.* 8. *in* 2. *nota ad Colum.* 525. *D.*

Cap. 36. Columna 756. D, *ad verba illa textus*, Sed ad infernalem pœnam discesserunt, *in margine scribe*, in infernalem pœnam ritè intellige, Carcerem Limbi Patrum, seu sinum Abrahæ, quo ante Christi mortem Innocentes Martyres descenderunt; vnde tamen Christi morte in cœlum recepti sunt.

In Amalario.

Columna 847. A, *post inscriptionem Operis adde*, De Amalario plura accipe ex Honorio Augustodunensi lib. de luminaribus Ecclesiæ. Sigiberto de viris illustribus Capit. 87. & alijs.

In Nicolao Methonensi.

Colum. 1145. C; *post inscriptionem libri appone*, Non te lateat lector Nicolaum Methonensem Episcopum Græcum esse, ac schismaticum, Ecclesiæque Romanæ

per-

perduellem, *cuius extat tractatus de processione Spiritus Sancti à solo Patre in Bibliotheca Vaticana*, Quocirca circumspectè legendus, & separandum pretiosum à vili.

Col. 1147. A, *in textu*; & aquæ, viniquein sanguinem, *appone in margine*, cautè lege, nam aqua non consecratur nisi prius in naturam vini conuersa. Nec tutè sentiunt, qui oppositum reputant, *vide notam ad Samonam supra Columna* 598. C.

In Remigio Antisiodorensi.

Colum. 1149. in Inscriptionibus Operis, & deinceps in titulis paginarum dele Nomen Diui Remigio Antisiodorensi præpositum. *Et post præfationem adde*, Plura de Remigio habes apud Sigibertum de Viris illustribus Cap. 123. & Recentiores Sixtum Eisengrenium Posseuinum. Meminit eiusdem Frodoardus libro 3. Cap 9. quem ait vocatum à Fulcone Episcopo ad instituendas Rhemenses scholas. At mirum vocari hic Antisiodorensem Episcopum: Cum Frodoardus Sigibertus, & alij antiquiores scriptores nullam de eius Antisiodorensi Episcopatu mentionem faciant; sed tantum Monachum Antisiodorensem appellent.

In Photio.

Col. 1173. A, In inscriptione Operis in titulis paginarum, ac vbicunque reperietur nomen Diui, vel Domini, Photio, & Theodoro Balsamoni præpositum, omnino expungatur; cum vterque schismaticus fuerit, & indignus ea nuncupatione. *Post inscriptionem Operis adiunge ista.* Photius, qui sedem Constantinopolitanam eiecto S. Ignatio inuasit Anno salutis 858. fuit planè, & apertè schismaticus, Romanorum Pontificum implacabilis hostis, sparsit quoque errorem de duabus animab. in vnoquoque homine; ingentes turbas in Ecclesia excitauit; discidit horrendo schismate Occidentalem, & Orientalem Ecclesiam, grauissimorum criminũ reus peractus ab Apostolica sede sæpius damnatus, magnum vbique & semper se præbuit Anti-

chri-

christi Præcursorem. *Cuius pudenda gesta, & omni execratione dignissima, acutissimè ex præclaris Auctoribus, certisque monumentis produntur Tomo* 10. *Annal. Ecclesiasticorum.* Quod verò attinet ad Opus istud Nomo Canonis ab eo editum; sciendum ipsum, cautè & cum iudicio legendum, & vt subsistat, non nisi ad normam Canonum Romanæ Ecclesiæ esse exigendum; in his enim, quæ vel non probat, vel tolerat in Græcis Romana Ecclesia, omnino reijciendus Photius. *Vide Tomo* 10. *Annal. seorsim Anno Domini* 861. *Cap.* 20.

Quod verò attinet ad Theodorum Balsamonem Antiochenum Episcopum omnibus compertum est ipsum fuisse schismaticum Rom. Ecclesiæ hostem, Græcanicis erroribus fœdatum, *impostura autem, & mendacij sæpius arguitur in Annalibus Ecclesiasticis*; præsertim, *Tom.* 8. *Christi Anno* 692. *Cap.* 9. *& sequ.* Vnde scripta eius prudenti iudicio legenda, nec vllius esse auctoritatis, ac fidei, nisi vbi cum Patribus, & Romana Ecclesia concordat.

Colum. 1178. tit. 1. Cap. 5. B, *ibi in textu.* Et quod Constantinopolis est omnium Ecclesiarum Caput, *scribe in margine*, Detestare ista Lector, nam contra Canonem expressum Nicæni Conc. I. contra Decreta Rom. Pontificum, quam auctoritatem vlla Græcorum Lex, aut Canon potuit habere, vt primatum Constantinopolitano Episcopo ante Alexandrinum, aut Antiochenum detulerit? Euolue Annales Ecclesiasticos, & cernes perspicuè hac in re vanitatem, & imposturam Græcorum. Vnde quæcunque Photius, & Balsamon de primatu Constantinopolitani garriunt, omnio exsibilanda.

Col. 1209. tit. 8. Capit. 1. B, *ad initium Commentarij Balsamonis*, ibi Constantinopolis non solùm Italiæ &c. *adscribe margini.* Hoc decretum nomine Constantini editum, quod tantopere iactant

Græci

Græci esse apocryphum, pseudepigraphum, suppositititium, fictum norunt omnes eruditi, *& te plenius docebit* 3. *Tomus Annal. Ecclesiasticor. Anno Domini* 324. *Cap.* 118.

TOMO VII.

In prima Operis inscriptione, lin. 3. pro, *Sanctorum*, scribe, *Veterum*.

In titulo Indicis Auctorum lin. 2. pro *Sancti*, rescribe, *Veteres*. Pag. 1. Indicis lin. 9. deleatur tota, *& ita scribatur*, Dorothei de Vita, & morte Prophetarum & Apostolorum Synopsis: lin. 13. *ita scribe*, Prochoro falsò adscripta Historia de Vita, & miraculis, &c. lin. 15. *sic scribe*, S. Lino Martyri, & Pontifici Maximo de Passione Sanctorum Dei Apostolorum Petri, & Pauli ad Ecclesias Orientales adscripti libri duo, scholiolis item &c.

Pag. 2. Indicis lin. 3. dele nomen, *Diui*, vel *Domini*, Sigiberto præpositum; lin. 4. *ita rescribe*, S. Melitoni Episcopo Sardensi de Transitu Virginis Mariæ falsò adscriptus liber &c. lin. 7. D. Palladij, *dele*, Diui. Eadem lin. S. P. N. Euagrij, *dele*, S. P. N. in subiecta tabella Col. 1. num. 6. Dorotheus Martyr, *dele*, Martyr.

Col. 1. Operis inscriptione lin. 2. pro, *Sanctis*, lege *Veteribus*. Et post præfationem Margarini, *adde*, Existimauit quoque hoc Opus non esse Aristeæ illis Ptolemæi hyperaspistis Leo Castrus Præfat. in Comment. Isaiæ Cap. 35. *At illius esse confirmat quoque Bellarm. lib.* 2. *de Verbo Dei*, *c.* 6. *& Posseuinus in Apparatu sacro*.

In Tatiani Harmonia.

Col. 31. *post præfat. S. Victoris Capuani hæc adde*, Quamuis Sanctus Victor, & sanctitate, & eruditione claruerit; in hoc tamen lapsus videtur, quod Harmoniam

istam,

istam, quæ hic ponitur Tatiani Encratitarum principis esse putauerit; Cum potius hæc Ammonij Alexandrini sit, & illa altera, quæ posteà subijcitur columna 114. Tatiani Genuinus fœtus existat. Argumenta sunt perspicua; Primum, quia vt Colum. 114. Ex Eusebio, & Theodoreto notabimus, Tatianus in suo Euangeliorum Diatessaron, id est, vnum ex quatuor fraude, & dolo hæretico amputauit omnes genealogias Christi, & alijs quæcunque ostendunt Dominum ex Dauid secundum carnem progenitum; at in ista, quæ hic describitur Harmonia, nihil horum detractum cernimus; in hac enim omnia quatuor Euangelistarum dicta, nullo prætermisso, ad verbum exscripta reperiuntur. Deinde ista Harmonia ex expressis Euangelistarum verbis concinnata, illamet esse deprehenditur Ammonij Alexandrini, quam Zacharias Chrysopolitanus Episcopus ante quingentos Annos Comentarijs illustrauit; quæque eo nomine inscripta circumfertur. Insuper, inscriptio hic præfixa Operi, manifestè omnem detegit errorem; nam sic habet: Sanctorum Quatuor Euangeliorum Harmonia Tatiano Alexandrino auctore. Certè Tatianus Opus suum non armoniam; sed Diatessaron, nuncupauit, vt Eusebius, Theodoretus, Victor Capuanus, Nicephòrus, & omnes affirmant, nec Tatiànus Alexandrinus fuit: sed Syrus, *vt Clemens Alexandrinus lib. 3. Stromatum, S. Epiphanius Hæresi 46. Theodoretus libro 1. Hæreticarum Fabular. & alij produnt.* At quis nescit Ammonium Alexandrinum fuisse, & Opus eius in hoc argumento Harmoniam inscriptum. Ex quibus omnibus extra controuersiam esse videtur, hanc, quæ hic inseritur Harmoniam non Tatiani: sed Ammonij esse; sicque restituendum titulum: SS. Quatuor Euangeliorum Harmonia Ammonio Alexandrino Auctore, & si plenius nostrum iudicium probatum cupis, *Adito Tom. 2. Annal. Ecclesiasticor. Anno Domini* 174. *Cap.* 5. *& seqq. & Sacrum Apparatum*

Pos-

Possevini verbo, Ammonius. Vnde liquet consimili lapsu post S. Victorem abreptos quoque, *Sixtum lib. 4. Biblioth. in Ammonio, & Tatiano, & Georgium Ederum lib. 3. Oeconomiæ Bibliorum, & alios. Vide notam infra ad Armoniam nomine Ammonij Col. 114. E.*

In Armonia Ammonij.

Columna 114. *E, post inscriptionem Operis adde,* Ex his, quæ superius Col. 31. post præfationem Victoris Capuani annotauimus, facilè constat, hoc Opus hic positum, non esse Ammonij Alexandrini: sed Tatiani Syri, in hoc siquidem Opus exactè omnia competunt, quæ Eusebius, Theodoretus de Diatessero Tatiani prodiderunt: Quocircà vt probè noscas, & cuius Auctoris, & qua auctoritate hic liber sit habendus, ab hæretico Auctore fraude, & impostura compactus, accipe, quid de ipso scribat *Eusebius lib. 4. Hist. Eccles. Capit. 27. in hæc verba,* Tatianus ille, qui erat primus auctor, & princeps Encratitarum, coniunctionem quandam & collectionem Euangeliorum, nescio quomodo composuit; illudque Opus Diatessaron, id est, vnum Euangelium ex quatuor collectum nuncupauit. *Hæc Eusebius.* At quid sibi vult illud, Nescio quo modo, nisi fraudem, & dolum hæretici Auctoris Opus concinnantis: *id quod Theodoretus palàm exposuit lib. 1. Hæreticar. Fabular. Hisce verbis,* Tatianus composuit etiam Euangelium, quod dicitur Diatessaron, id est, ex quatuor vnum, amputatis genealogijs, & alijs quæcunque ostendunt Dominum natum esse ex Dauid secundum carnem. Eo autem vsi non solum sunt, qui sunt illius sectæ: sed hi etiam, qui dogmata Apostolica sequuntur, compositionis fraudem non agnoscentes: sed simplicius eo tamquam libro compendioso vtentes. Ego quoque inueni plusquam ducentos huiusmodi libros, qui in honore habebantur in nostris Ecclesijs,

clesijs, quos cum omnes simul coegissem, deposui, & in eorum loco reposui quatuor Euangelistarum Euangelia. *Hactenus Theodoretus.* Cernis apertè in hoc ipso Opere recisas genealogias Domini, & alia, quæ Christum ex Dauid secundum carnem genitum demonstrant, vt illudmet. Tatiani Opus esse non dubites totum dolo, & impostura ad stabilimentum hæresis conferruminatum. *Quocirca inscriptio ita mutanda videtur*, SS. Euangeliorum Diatessaron, id est, vnum ex quatuor, Tatiano Syro hæresiarcâ, Encratitarum principe, Auctore.

In Dorotheo.

Columna 135. A, *post præfationem Operis appone ista*, Hoc Opus non esse illius S. Dorothei Martyris, Tyri Presbyteri, qui sub Diocletiano vixit, & sub Iuliano martyrium consumauit; sed cuiusdam potius Dorothei recentioris Abbatis Romani, *Baronius in notis ad Romanum Martyrologium 5. Iunij*, *& alij eruditi deprehenderunt*; Multa enim insunt huic libello, quæ fide historica vacillant, indigna prorsus antiquo illo S. Martyre Dorotheo; quæque passim erroris arguuntur ab his, qui puritatem historiæ ex antiquis Auctoribus eruunt. Ad hæc, quod hic in Præfatione, & in inscriptione, titulisque paginarum Dorotheus ille vetustior appellatur Episcopus Tyri, falsum omnino est, cum Martyr ille non Episcopus; sed Presbyter Tyri vocetur in antiquis Auctoribus, & Romano Martyrologio quinta Iunij. *Consule quoque apparatum sacrum Posseuini.*

Colum. 148. A, *ibi in textu*; Hierapoli cum filiabus &c. *adscribe margini*, Inepte Philippum Apostolum cum Philippo Diacono, cuius septem fuerunt filiæ, confundit, cum longè diuersos fuisse, manifestè ex antiquis scriptoribus liqueat. *Vide Tom. 1. Annal. Eccles. Anno Domini 58. Cap. 114.*

Colum. 148. C, *in textu*, Tandem in Britannia crucifixus, *adfige margini*, istud de Britannia produnt quoque Nicæphorus, & Græci in Menologio: sed carere maiorum auctoritate certum est: & Rom. Breuiarium in Perside occubuisse Simonem indicat. *Vide Notas ad Roman. Martyrologium* 28. *Octob. & Tomum* 1. *Annalium Eccles. Anno Christi* 44. *Cap.* 38.

Ibidem C, *in Simone Iuda*, *ad initium Capitis annota*, Imperitè commiscet Simeonem Episcopum Ierosolymitanum cum Simeone Apostolo, & cum Iacobo Alfæi, vnum, & eundem faciens Simeonem Episcopum Ierosolymitanum, & Simonem Apostolum, & Iacobum Alfæi; cum tres diuersissimi fuerint. *Consule Notas ad Romanum Martyrologium* 1. *Maij*, 18. *Februarij*, *& Tomum* 1. *Annal. Ecclesiast. Anno Christi* 44. *Cap.* 39. *& Tom.* 2. *Anno* 109. *Cap.* 1. *& seq.*

Col. 149. B, *post inscriptionem illam*, De septuaginta discipulis, *ista adiunge*, Cautè legendus hic Dorothei libellus de 72. Christi Discipulis; nam complura continet à veritate historica aliena; & Auctor quoscunque nominatos in Epistolis Pauli, eos in numerum 72. Discipulorm absque alio maiori delectu infercit. Et quid magis ridiculum, quàm quia Paulus *Philip.* 4. *ait*, Salutant vos omnes Sancti, maximè autem qui de domo Cæsaris sunt. Cæsarem inter Christi 72. duos discipulos cooptare, & Dyrrachij eum Episcopum facere; cum consensu omnium Paulus salutari iubeat Christianos, qui in domo Neronis Imperatoris erant? Omitto notare alia. *Vide Tomum* 1. *Annal. Eccles. Anno Christi* 33. *Capit.* 40. *& Posseuini Sacrum Apparatum.*

In Sophronio.

Col. 135. B, *dele notam marg.* Sophronij vitam habes apud D. Hieronymum libro de scriptoribus Ecclesiasticis ad finem, nam si Auctor huius

ius Opusculi est S. Sophronius Episcopus Ierosolymitanus, vt ipsa inscriptio præfert, ridiculum est S. Hieronymum potuisse scribere vitam S. Sophronij Ierosolymitani Episcopi, qui sub Heraclio obijt Anno Domini 636. est enim alter Sophronius ille S. Hieronymi amicus.

In Prochoro.

Colum. 153. D. *post præfationem in Prochori Historiam ista subiunge*, Hæc Historia de Vita Sancti Ioannis Apostoli falsò adscribitur S. Prochoro Diacono de septem primis, & Christi Discipulo; est enim apochrypha, fabulosa, & prorsus indigna, quod legatur.

Cap. 35. Col. 193. B, *tolle notam*: Mulier à partu 40. dies domo claudi debet antequam purificetur.

Cap. 45. Col. 204. A, *dele glossam*, solam traditionem sufficere ait D. Ioannes.

In Lino.

Col. 205. D, *post præfationem in 1. lib. Lini, hæc adscribe*, Duo isti libelli de Passione Petri, & Pauli nomine S. Lini Rom. Pontif. & Martyris, sunt pseudepigraphi, multos errores continent, nec vllius censentur auctoritatis, vt iam eruditorum consensu nimis exploratum habetur.

In S. Seuero Sulpitio.

Col. 223. *post præfationem ex Guiberto, ista substitue*; In dubium nuper reuocauit Posseuinus in Apparatu sacro, & Episcopatum Bituricensem Seueri, & Sanctitatem eiusdem. At vt interim omittamus Episcopatum, *quem in ancipiti quibusdam coniecturis, Baronius Tomo 5. Annal. posuit*, de sanctitate tamen Seueri Sulpitij, cuius tam illustre elogium extat in Romano Martyrologio 29. Ianuarij, ambigere, nescio quàm tutum. Demus in Martyrol. aliquos reperiri lapsus historiæ, & in Seueri Episcopatu nutare fidem: at in cooptando ipsum in Sanctorum numerum, qui Sanctus non fuerit, nimis grande erratum haberetur. Nec vnquam Baronius Textum Martyrologij per

O 2 suos

ſuos Annales emendari voluit; nam quæ auctoritas ipſi in publicas Eccleſiæ Tabulas? Sed notas ſuas in Martyrologium, vt ipſemet diſertiſſime profitetur.

Col. 224. C, Angeli quibus Cœlum ſedes erat, ſpecioſarum forma Virginum capti &c. *adſcribe margini*, Caue errorem iſtum Seuero cum quibuſdam alijs antiquis Scriptoribus communem, Angelos amore mulierum lapſos, ſe cum illis concubitu miſcuiſſe. *Vide* S. *Thom.* 1. *p.q.* 51. *Artic.* 3. *ad* 6. *eiuſque interpretes*, & *Sixtum lib.* 5. *Bibliothec. Annot.* 77.

Colum. 246. A; *in textu*; Sed non dubito, librariorum &c. *adfige margini*, 3. Reg. 6. v. 1. in omnibus Hebræis, Græcis, & Latinis exemplaribus apertè dicitur; Quadringenteſimo, & octogeſimo Anno egreſſionis filiorum Iſrael de Terra Ægypti, Qui numerus veriſſimè, & incorruptè ſubſiſtit. Vide Canum lib. 11. de locis Cap. 5. ad 12. arg.

Col. 249. C, *in textu*; Hic nouem annos &c. *adſcribe margini*, Deprauatis vſus videtur exemplaribus S. Seuerus: nam Amaſiam 29. Annos regnaſſe diſertè habetur expreſſum 4. Regum 14. v. 2. in Latinis, Hebraicis, & Græcis 70. Codicibus.

Lib. 2. Hiſt. Col. 268. D, *in textu*, Neſcio an poſtremus explerit &c. *adde ad marginem*, Cautè lege; non enim Nero futurus eſt verus Antichriſtus in mundi fine venturus. *Vide lib. de Antichriſto P. Thomæ Maluendæ Theol. Dominic. lib.* 2. *Cap.* 2.

In vita S. Martini Col. 283. A, *ad initium Cap.* 1. *adiunge iſta*, Exordium vitæ S. Martini à S. Seuero conſcriptæ, eſſe in annorum numeris deprauatum, nõn culpa Auctoris: ſed librariorum, multis argumentis oſtenditur in notis ad Roman. Martyrologium 11. Nouemb. & *Tom.* 3. *Annal. Eccleſiaſt. Anno Chriſti* 351. *Cap.* 17. & *ſeqq. quo lectorem amandamus.*

Dialogo 1. Col. 303. D, *poſt inſcriptionem Dialogorum S. Seueri apponatur hæc nota,*

nota, Memineris lector libros istos Dialogorum Seueri ob aliquos errores in eis repertos, fuisse à S. Gelasio I. in Romano Concilio Septuaginta Episcoporum in classem apocryphorum reiectos; atque ob id cautè legendos; inseruerat illis Seuerus errorem de mille annorum aureo Christi regno in Terris post iustorum resurrectionem, vt S. Hieronymus refert in 36. Ezechiel. *Vide Baronium Tom. 5. Annalium Anno Christi* 402. *Cap.* 51. qui etiam non semel alibi hos Dialogos erroris coarguit.

Col. 304. D, *dele glossam*, Sacerdotum vita non bona.

Col. 306. C, *tolle natam*, Ecclesiam auro non strui: sed destrui. *Et ad verba illa textus*, Ecclesiam auro non strui; sed potius destrui, *scribe in margine*, Non satis circumspectè Presbyter ille ita loquutus est; nam etsi dignitas, & maiestas Ecclesiæ non nitatur auro; aurum tamen ad ornamentum Ecclesiæ pie, & religiose adhiberi nullus Orthodoxorum infitias iuit.

Col. 315. C, *dele glossam*; Ecclesiasticorum superbia, & Luxus.

Col. 318. B, *tolle notam*, Martinum ignorant Galli Soli, præcipuè Clerici.

Dialogo 2. ad finem Colum. 328, B, *dele glossam*, Nero ante sæculi finem venturus, & *rescribe*, Cuncta ista quæ hic de Nerone, & Antichristo differit ex ore vt ait S. Martini, reijce, sunt enim manifestè falsa, & absurda, nec vnquam à S. Martino afferta. *Vide lib. de Antichristo P. Thomæ Maluendæ Theologi Dominicani, lib.* 2. *Cap.* 2.

In Paulo Orosio Col. 339. *post vitam Orosij ista adde*. S. Gelasius I. hanc Orosij historiam ita commendat; Orosium virum eruditissimum collaudamus, qui valde nobis necessariam aduersus paganorum calumnias dignam ordinauit historiam, miraque breuitate contexuit.

In S. Gregorio Turonensi.

Col. 523. *post præfationem adde*, Adscriptus quoque

inter alios Sanctos Gregorius habetur in Romano Maryrologio 17. Nouembris. Verùm opportunè ante S. Gregorij Turonensis Opera præfigendum videtur iudicium Hilduini Abbatis in Areopagiticis ad Ludouicum Pium, quod ille hisce verbis expressit: Cæterum parcendum est simplicitati Viri religiosi Gregorij Turonensis Episcopi, qui multa aliter, quam veritas se habet, æstimans non calliditatis actu: sed benignitatis, & simplicitatis Voto litteris commendauit. *Hæc Hilduinus.* Et verò nonnulla in Opusculis S. Gregorij Turonensis reperire licet, quæ cum historica veritate apertè pugnant. Horum aliqua in Annalib. Ecclesiasticis obseruantur.

In Chronologia Nicephori.

Colum. 973. A, *post inscriptionem Operis adiunge*, Cum consensu omnium Auctor huius Chronologiæ S. Nicephorus Constantinopolitanus Episcopus asseratur, *quem ex certissimis Auctoribus diem obijsse Anno Domini* 828. *in Annalibus Ecclesiasticis Tomo* 10. *refertur*, necessariò dicendum Theodotum Cassiteram, Antonium, Ioannem Syncellum, Methodium, Ignatium Eunuchum, qui post Nicephorum Episcopi Constantinopolitani inferius in hac Chronologia recensentur, non à S. Nicephoro; sed ab Anastasio Bibliothecario, huius Chronologiæ interprete, qui tempore Ignatij viuebat, adiectos fuisse.

Col. 973. E, *in textu*, Quare satis mirari non possum &c. *adfige margini*, Contius dum nimio studio septuaginta interpretum Translationis chronologiam tuetur, non videt se incautè Hebraici Fontis, & vulgatæ Editionis chronologiam labefactare, quæ cum illa 70. interpretum perspicue pugnat. Et Patres corruptelam 70. interpretum exemplarium ingenuè profitentur. *Vide lib. de Antichristo P. Thomæ Maluendæ Theol. Dominic. lib.* 1, *Capit.* 14. 15. 16.

In

In S. Adone Viennensi.

Col. 1009. *lineam penultimam præfationis ita restitue*, cognomento Babbi, Anno Domini 879. vt apparet ex fine chronici; cum inter Sanctos cooptatum habet Rom. Martyrologium 16. Decembris.

In Sigiberto.

Colum. 1339. B, *post inscriptionem Operis*, *appone*; Reducito in memoriam Lector, Sigibertum hunc fuisse schismaticum, Henrici IIII. Fautorem, Romanis Pontificibus infensum, præsertim S. Gregorio VII. & Paschali II. Vnde in Romano Indice prohibetur Sigiberti liber contra Papam Gregorium, & contra Epistolam Paschalis Papæ. Quocirca hæc eius chronographia cautè legenda; nam in gratiã Germanorum Imperatorum, & in odium Romanorum Pontificum multa interdum mentitur; cuius errores in Annalibus Ecclesiasticis passim reuincuntur. Ipse sanè in Catalogo virorum illustrium, sua scripta percensens, impudenter profitetur se aduersus Gregorium VII. & Paschalem II. scripsisse.

Anno 854. Col. 1452. E, *tolle notam marg.* Ioannes Papa Fæmina, *& rescribe*, Has quinque lineas, quibus de Ioanna Papissa fit mentio, non esse scriptas à Sigiberto ex authographo ipsius Codice M. S. quod habetur in Monasterio Gemblacensi; vbi Sigibertus Monachi exercuit institutum, quod se vidisse testantur Molanus, & alij, manifestissimè liquet, vbi tota hæc stropha de Ioanna Papissa abest. Equidem Vincentius Belloüacensis speculi Hist. lib. 25. Cap. 36. & Guilhelmus Nangiacus in Chronicis; qui Sigibertum in historia præsertim horum temporum de verbo ad verbum bona fide descripserunt, de Ioanna Papissa ne per somnium meminerunt. Putant & meritò ab Henrico Stephano Seniore, qui primus Sigiberti chronicon excussit Parisijs Anno Domini 1515. ex Matthæo Palmerio Florentino hunc centonem Sigiberto perperam assutum. *Vide Onuphrium in Additionibus ad Platinam, Bellarminum lib. 3. de Rom. Pontifice, Cap. 24. Coccium Tom. 1. Thesauri lib. 7. Artic. 18.*

at vanissimam de Ioanna Papissa fabulam innumeri reputarunt, præsertim Onuphrius, Genebrardus, Bellarminus, Baronius, & Florimundus Remundus.

Anno 1074. Col. 1495. C, *in textu*, Nouo exemplo, & vt visum est, inconsiderato &c. *adscribe margini*, Cautè lege; nam schismaticus Sigibertus calumniam struit in S. Gregorium VII. sciebat Sanctissimus Pontifex Missam concubinarii, & Simoniaci Sacerdotis veram esse; sed in pœnam criminum vetuit iustissimè laicos eiusmodi Sacerdotum Missæ interesse; vt erubescentes resciperent. *Vide tomum* 2. *Annal. Anno Domini* 1074.

Anno 1076. Colum. 1495. E, *in textu*, Gregorius Papa totus in Henricum &c. *adscribe margini*, Quid calumniosè garrit schismaticus in S. Pontificem, qui ergà Henricum, & optimi patris, & præclari pastoris, & prouidentissimi medici omnes partes exhibuit. Quocirca quæ de Henrico, & Hildebrando Sigibertus hic, & Anno Domini 1077. perscribit, cautè omnia legenda, nec fidem illi adhibendam, nisi cum alijs probis, & Orthodoxis scriptoribus consentanea reperiuntur. *Vide Tomum* 11. *Annal. Ecclesiasticorum*.

Anno 1080. Colum. 1497. D, *in textu*, Hildebrandus Papa &c. *adfige marg.* Mentitur Sigibertus, & schismatico Spiritu S. Gregorio falsas reuelationes affingit.

Anno 1085, Col. 1499. C, *in textu*, Hildebrandus Papa &c. *tolle notam marginis*, Hildebrandus poenitet, *& substitue*, Quam falsa, atque mendacia sint ista, quæ Sigibertus de poenitentia S. Gregorij VII. confingit, ex Orthono Frisingensi, ex Auctore vitæ S. Anselmi Lucensis ex optimis quibusque testimonijs luculentissimè ostenditur *in Annal. Eccles. Tom.* 11. *Anno Christi* 1085.

Anno. 1088. Col. 1500. D, *tolle glossam*, Schisma Ecclesiæ, *et rescribe*, subdole hic schismaticus Sigibertus gemit electionem

Vrbani

Vrbani. II. nam fuisse sanctam, & legitimam, ex Petro Diacono Bertholdo, & omnibus probatis Auctoribus illorum temporum, & consensu orbis Catholici habetur exploratissimum.

In Melitone.

Col. 1511. *post præfationem Margarini, ista adde*, His tamen non obstantibus, certum est librum hunc esse falsò S. Melitoni adscriptum apocryphum, nullius auctoritatis, immixtis nonnullis planè reijciendum.

In Hispanico Indice iubentur expungi omnia à capite 8. vsque in finem Operis.

Cap. 5. Col. 1514. B, *in textu*, Aduenit autem cum eis Paulus nondum scientia fidei plenè instructus, *dele postremas istas quinque dictiones*.

Cap. 6. Col. 1515. A; *ad verba illa textus*, Angustijs quæ venturæ sunt mihi; *adscribe margini* Falsissimum id est; nam nullas sacra Deipara in morte passa est angustias. *Vide scholium Margarini quod subtexitur*.

In Palladio.

Col. 1521. *in titulo; Palladij, Diui Euagrij discipuli, dele Diui*, Et post præfationem Gentiani Herueti ista adiunge, *Vt probe noscas, lector, quisnam Palladius fuerit, accipe iudicia Patrum de ipso S. Hieronymus, cuius in hac re iudicium probat S. Gelasius I. Præfatione in libro aduersus Pelagianos, ait*, Palladius seruilis nequitiæ eandem hæresim Pelagianam, instaurare conatus est. *S. Epiphanius Epist. ad Ioannem Ierosolymitanum, sic inquit*, Palladium verò Galatam, qui quondam nobis charus fuit, & nunc misericordia Dei indiget, caue, quia Origenis hæresim prædicat, & docet: ne fortè aliquos de populo tibi credito ad peruersitatem sui inducat erroris. *Hæc S. Epiphanius.* At res Palladij gestas vafriciem, & odium in S. Hieronymum pluribus exponunt, *Annales Ecclesiast. Tom. 5.*

Ex

Ex quibus omnibus disces, quæ fides adhibenda sit hæretico homini Origenistæ, & Pelagiano in his præsertim, quæ de quibusdam sui similibus Monachis eadem Fuligine tinctis in hoc Opere prodit; ac maximè verendum, ne aliquos pro Sanctis venditet, qui fuere Origenistæ, vel Pelagiani. Sagaci coniectura suis locis in Opere quosdam istius furfuris indicabimus. Vt magis autem faciem, & intima Palladij introspicias, scito ipsum fuisse discipulum Euagrij Pontici Origenistæ hæretici, toties ab Ecclesia damnati, *de quo plura annotauimus Tomo. 5. initio lib. Euagrij*, Hoc de se testatur Palladius in hac lausiaca, cum ait, *Respondi, me esse peregrinum, & de Galatiæ partibus venire; & vnum ex Euagrij fratribus esse confessus sum.* Idem affirmarunt Socrates libro 4. Cap. 18. & Nicephorus lib. 11. Cap. 44. vt nihil mirum sit, si eodem luto errorum, quo magister, tinctus Palladius fuerit. Quocirca in hoc Opus laudant Socrates, & Nicephorus, vt non imus infitias multa illi inesse vtilia, & recta; ita certum est illos, qualis Palladius fuerit, non penitus perspectum habuisse.

Sectione 3. Colum. 1530. B, *ad initium sectionis appone*, Hic Didimus tametsi, & sanctitate, & doctrina vir magnus ab initio fuerit, vt plura de eo Patrum elogia testantur: & tandem in Origenis errores præcipitatus, & præcipuus Origenista habitus, tanquam hæreticus condemnatus est, vna cum Origene, & Euagrio Pontico in Quinta Synodo Generali, vt Auctores sunt S. Tharasius Episcopus Constantinopolitanus in confessione fidei, quæ habetur in septima Synodo, actione 3. Nicephorus libro 17. hist. Capit. 27. Cedrenus in Annal. Eundem cum eisdem damnauit quoque S. Martinus Papa, & Martinus Concilio Lateranensi, secr. 5. Canone 18.

Sectione 8. Colum. 1535. E, *ad initium vitæ Abbatis Or, scribe ista*, Hic est ille Or hæreticus Origenista

genista, quem Euagrius Ponticus inter sanctos alios suo de vitis Patrum libro immeritò inseruit, *vt Auctor est S. Hieronymus Epistola ad Cthesiphontem*, en quales sanctos nobis obtrudit Palladius, vide scholium nostrum Tomo 5. ad initium Operis Euagrij, vbi quoque obseruauimus, ex decreto Sancti Gelasij Primi idem esse iudicium Romanæ Ecclesiæ de eiusmodi hominibus, & S. Hieronymi.

Sectione 11. Col. 1538. C, *ad initium vitæ Ammonij ista adscribe*, Hic Ammonius, fratresque eius fuere palam hæretici Origenistæ, qui ex Aegipto Constantinopolim fugientes, magnarum turbarum in Ecclesia causa fuere, quos nimium execrati sunt *S. Hieronymus Epist. ad Cthesiphontem, & Theophilus Alexandrinus epist. ad S. Epiphanium, quæ est 67. apud S. Hieronymum*, Horum res nefariè gestas, & turbines ab ipsis excitatos ex certissimis Auctorib. & monumentis exactissimè exponit *Tomus 5. Annal. Eccles.*

Col. 1539. B, *in textu*, Hoc ei suo suffragio tribuebat Euagrius &c. *adscribe margini*, Miser Palladius præceptoris sui Euagrij dogma de impossibilitate Stoica hic obtrudere conatur, *vide notam ad initium libri Euagrij Tom. 5. Col. 1329. C.*

Sectione 72. Colum. 1606. E, *ad initium capitis adscribe*, vel Possidonius iste vaticinans aduersus S. Hieronymum fuit impostor; vel Palladius odio in S. Hieronymum, quod est propensius, apertè mentitur, & rabie in eundem furit: sed haud crede lector impudenti Origenistæ, & Pelagiano Palladio, dum maledicentiæ frena effundit in Sanctissimum virum Angelis venerandum.

Sectione 74. Colum. 1609. C, *post inscriptionem illam*, De Euagrio celebri Diacono, *ista adiunge*, Dignum patella operculum, Palladius Origenista celebrat suum præceptorem Euagrium hæreticum, pariter Origenistam, ab Ecclesia sæpius condemnatum, *sed*

sed qualis fuerit Euagrius habes in nota nostra ad librum Euagrij Tom. 5. huius Bibliothecæ Col. 1329. C. vt hinc cernas hæretico de hæretico, & eiusdem hæresis mysta prodenti, quænam sit deferenda fides.

Sectione 103. Colum. 1625. E, *post titulum*, Vita Rufini Presbyteri, *adde*, Palladius Origenista, & Gennadius, & Cassianus, Pelagianis fauentes, multis laudibus Rufinum extulerunt: at S. Hieronymus Rufinum tanquam hæreticum perpetuò insectatus est, cuius iudicium cum ipsa Romana Ecclesia nos etiam probare par est; sic enim inquit S. Gelasius Primus in Romano Concilio 70. Episcoporum: Sed quoniam Beatus Hieronymus in aliquibus Ruffinum de arbitrij libertate notauit, illa sentimus, quæ Beatum Hieronymum sentire cognoscimus. Et non solum de Ruffino; sed etiam de vniuersis, quos viri sæpius memoratus zelo Dei, & fidei religione reprehendit. *Hæc Sanctus Gelasius*, Ruffini res sincerissimè ex probatis Auctoribus excerptas exibent tibi, *Tomus 4. & 5. Annalium Ecclesiasticorum.*

Col. 1628. E, *in textu ibi;* Cui impedimento fuit Hieronymus quidam Dalmata &c. *adscribe margini,* Quid furens odio Origenista Palladius in S. Hieronymum, & S. Paulum ineptissimè garrit? Quorum sanctitatis tantò clarior, quanto Palladij nequitia detestabilior.

Columna 1629. E, *post inscriptionem illam*, De Virgine, quæ excepit Athanasium Episcopum *ista adiunge*, Totam hanc narrationem de Virgine S. Athanasium sex Annos occultante, fide nutare; magnis ostenditur *Tom. 3. Annalium Eccles. Anno Christi 356. Cap. 85. & seqq.*

In Sophronio.

Cap. 128. Colum. 1700. C, *ibi in textu*, Rursus idem Abbas Athanasius &c. *scribe in margine*, Tomo 5. Annalium Ecclesiasticorum Anno Domini 407. Cap. 32. reuocatur in dubium tota hæc

re-

reuelatio de S. Chrysostomi gloria, immo, & fide minuitur, quod non sit verisimile, Chrysostomum in Cœlo potiorem locum obtinere, super Doctores omnes Ecclesiæ: Nam vt alij interim omittantur, haud est probabile Crysostomum Athanasio maiorem esse in regno Cœlorum: verum monemus quoque eiusmodi reuelationes interdum fieri non ad ostendendum maiorem in omnibus alicuius Sancti gloriam; sed ad indicandam excellentem quandam, & peculiarem cuiuspiam Beati prærogatiuam, qua alijs præeminuit; cuiusmodi fuit zelus iustitiæ, qui in pectore Chrysostomi adeo exarsit, vt meritò propterea in visione diuina dictus sit assistere Throno Dei. Huius generis visio illa fuit S. Petri Dominico oblata, cum visis diuersorum Ordinum Religiosis in Cœlo, nullum ex suis alumnis aspexit: quos tamen sacra Deipara eximio, & singulari fauore sub pallio suo occultans, eidem postmodum ostendit. Deinde facilè in Epistolam Chrysostomi nomen Treij, pro Adelphio potuit irrepere: vel fuit binomius Treius Adelphius. Denique verbum mansit, cur necessariò referendum ad hospitium? & est verisimile, Chrysostomum domum Episcopi inuisisse. Hæc pro assertione libri alioquin præstantis auctoritatis.

In S. Gregorio Turonensi.

Lib. 1. *Miraculorum S. Martini C.* 5. *Col.* 1753. *E, ad initium capitis scribe ista*, Hæc tota huius capitis narratio de S. Ambrosio interessente exequijs S. Martini, fide vacillat, quod secundum exactissimam temporum rationem ex magnis Auctoribus stabilitam S. Ambrosius aliquot annis ante S. Martinum diem suum obierit. Nimirum S. Ambrosium defunctum Anno Domi 397. Sanctum Martinum 402. *ostenditur in notis ad Romanum Martyrologium* 11. *Nouembris*, & *Tomo* 5. *Annal. Eccles.*

In S. Victore Vticensi.

Sanctitatis laude insignis Victor, inter reliquos Sanctos adscri-

adſcriptus habetur in Romano Martyrologio 21. Augusti; præclaras eius virtutes, pietatem, eruditionem, religionis zelum, ad viuum expressas in hoc eius Opere cernere licet. Initio Operis ſcripſiſſe ſe ait Anno ſexageſimo, ex quo Vvandali ex Hiſpania in Africam traiecerunt. Ponitur hic Annus à S. Proſpero in Chronico Theodoſio duodecimum, & Valentiniano ſecundum Conſulib. hoc eſt Anno Domini ſecundum exartiores faſtos 426. vel vt alij malunt, ſub Conſulatu Hierij, & Ardaburij, nempè Domini 427. ſicque ſcripſit S. Victor Anno Domini 487. ſub Zenone Imperatore, & Genſerico, & Hunnerico Vuandalicis Regibus.

Lib. 3. Col. 1918. A, *tolle gloſſam marginis*, iurare omnino non licet.

Col. 1919. B, *tolle gloſſam*, Merces pro fide.

In Theodoro Lectore.

Col. 1933. E, *in textu*, Illique cunctam auctoritatem tribuerunt, *appone ad marg.* Cautè lege; nam auctoritas Romani Pontificis, non ab Imperatoribus eſt: ſed à Deo immediatè. Tantum igitur ſuis Edictis Imperatores ſtatuerunt, vt iuxta diuinam inſtitutionem omnes Romano Pontifici eſſent ſubiecti: ipſum diuinum ius ſuis, etiam ſanctionibus ſtabilientes.

In Marcellino Comite.

Poſt præfationem Schoncouij Col. 1945. *iſta adiunge*, Caſſiadorus libro diuinarum lectionum c. 17. hæc habet, *Marcellinus Comes quatuor libros de temporum qualitatibus, & poſitionibus locorum pulcherrima varietate conficiens, itineris ſui tramitem laudabiliter percurrit*, & paulò poſt agens de Euſebij Chronico ſubdit, *Hunc ſubſecutus eſt ſupradictus Marcellinus Illyricanus, qui adhuc Patritij Iuſtiniani fertur egiſſe cancellos: ſed meliore dictione deuotus à tempore Theodoſij Principis vſque ad fores Imperij triumphalis Auguſti Iuſtiniani opus ſuum, Domino*

no iuuante perduxit: vt qui ante fuit in obsequio suscepto gratus, postea ipsius Imperio copiosè amantissimus appareret, Hactenus Cassiodorus Marcellino Coæuus. Porrò errores aliquot historiæ, qui in Marcellini Chronicon irrepserint, in Annalibus Ecclesiasticis corriguntur.

In S. Odone Abbate Cluniacensi.

Colum. 1975. B, *post inscriptionem Operis adscribe*, Odo iste secundus Cluniacensis Abbas sanctitatis nomine insignis, Romano Martyrologio inscriptus habetur 18. Nouembris, *De quo plura notæ Baronij ibidem, & Arnaldus Vuionus in ligno vitæ*, Huius quoque sunt, quæ hic præcedunt Opuscula, *vide etiam sacrum Apparatum Posseuini*, Quod verò attinet ad hunc libellum, quo Odo Sanctum Martinum parem Apostolis facit, ea omnia, quæ in causa ista differit, è pia quadam hiperbole, & amplificatione accipienda sunt: alioqui scimus ex Theologia alios Sanctos præter Christum, & Deiparam (nisi Sponsum Deiparæ Iosephum, Baptistam, Stephanum prothomartyrem velis adijcere) Apostolis in gratia, & gloria esse inferiores. *S. Thomas in* 1. *Ephesior lect.* 3. *exponens illud Pauli*, secundum diuitias gratiæ eius, quæ superabundauit in nobis, *ita scribit*, ex quo apparet temeritas illorum (vt non dicam error,) qui aliquos *Sanctos* præsumunt comparare Apostolis in gratia, & gloria. Manifestè enim patet ex verbis istis, quod Apostoli habent gratiam maiorem, quàm aliqui alij Sancti post Christum, & Virginem Matrem, *& post alia subdit*, Temerarium est ergo aliquem Sanctum Apostolis comparare. *Hæc Sanctus Thomas.*

TOMO VIII.

In prima Operis inscriptione linea 3. *pro Sanctorum*, rescribe, *veterum.*

Ina

Indicis Auctorum pag. 1. *lin.* 27. *D*, *Liberij Poetæ*, dele, *Diui*, lin. 28. D. Belisarij poetæ, *dele Diui*, lin. 29. D. Honorij; *dele Diui*, *vel expressè scribe*, Domini Honorij, pag. 2. lin. 12. D. Marci Episcopi Idruntis, *dele Diui*, lin. 19. D. Venantij, *dele Diui*, lin. 22. D. Dracontij, *dele Diui*, lin. 34. D. Theodulphi, *dele Diui*.

In Sybillinis Oraculis.

Pag. 1. *post omnia Auctorum elogia de Sybillis adiunge scholion istud*, Tametsi certissimum sit, reperiri innumera Patrum elogia de Sibyllis, eas tanquam Dei Prophetissas ad Gentes prædicantium: Oraculaque Sibyllina magno vsui fuisse Christianis initio nascentis Ecclesiæ, ad stabilienda fidei dogmata, & prophanas gentilium superstitiones reuincendas: ob quam causam gentiles Christianos Sibyllistas appellabat, *vti scribit Origenes lib.* 5. *contra Celsum*: *qua de re vide cum primis Apparatum ad Annales Ecclesiasticos*, at diligenti eruditorum iudicio deprehensum est, in his octo Sibyllinorum Oraculorum libris, multa contineri fallò sub Sybillæ nomine inserta, nec esse omnia Sybillarum genuina, ac germana carmina. Et vt alia interim argumenta omittamus; primum multa insunt huic operi, quæ Auctorem indicent, post Christum natum vixisse: at Patres Sybillas ante ortum Christi vaticinatas produnt, deinde S. Hieronymus, & alij Patres tradunt, Sybillas fuisse virgines, & in præmium virginitatis accepisse diuinationem, *at hic lib.* 7. *Colum.* 51. *E*, Sybilla fatetur, se scortum impudentissimum fuisse, *vide Apparatum sacrum Posseuini*, Quocirca ea tantum oracula Sybillina in his libris descripta, quæ antiqui alicuius Patris testimonium habent, recipienda ducimus, reliqua in dubiorum, & apocryphorum classem reijcienda videntur, nec pro certis, & indubitatis Sybillæ cuiuspiam vaticinijs capienda, imò studio alicuius peritioris viri ora-

cula

cula illa, quæ ex auctoritate Patrum, Sybillarum esse constat, secernenda essent in vnum corpus diligenti, & accurata collectione; cætera in aliam falcem ableganda sine vlla maiori auctoritate, & fide, quam vel res ipsæ, vel consensus cum scriptoribus alijs conciliauerint.

Lib. 3. *Col.* 28. *E*, *tolle gloss.* De Christianis, *lib.* 7. *Col.* 51. *E*, *dele glossam*, Sybilla adultera.

In Aurelio Prudentio.

Columna 61. *D*, *post inscriptionem Operis adde*, Quis qualis, quantusque fuerit Prudentius, & quæ scriptorum monumenta reliquerit, si plenius scire aues, adito ex vetustioribus Gennadium in cathalogo scriptorum Ecclesiasticorum, *Ex recentioribus Sixtum*; *Eisengrenium*, *Posseuinum*, *& Tomum* 4. *&* 5. *Annal. Eccles.*

Hymn. 5. *ad incensum Cerei Paschalis*: *Colum.* 95. *E*, *ad verba illa textus*, Sunt & Spiritibus sæpè nocentibus &c. *appone ad marg.* Cautè lege, nam ex placitis Theologiæ nullum verè refrigerium vnquam est animabus damnatorum in inferno, forsan Prudentius Poetico more lusisse tantum voluit, ad indicandam lætitiam diei Resurrectionis Domini, *vide Sixtum*, *libro* 6. *Biblioth. Annot.* 47. *& Bellarminum lib.* 2. *de Purgatorio*, *Cap.* 18.

Hymno 10. *in defunctorum exequijs*, *Col.* 111. *A*, *ibi in textu*, sed dum resolubile corpus, &c. *marg. appone*, Cautè lege; nam videtur docere, animas piorum, quæ nihil purgandum deferunt, egressas à corpore, detineri in Paradiso terrestri illo, vnde expulsus fuit Adam. Fortasse Prudentius per Paradisum voluptatis, & sinum Abrahæ, non aliud intelligit, quam cœlestialem animæ gloriam antè glorificationem corporis, *Consule Sixtum lib.* 6. *Biblioth. Annot.* 345. *Bellarminum lib.* 1. *de sanctorum beatitudine Cap.* 1. *&* 5. *& quæ notauit Fr. Thomas Maluenda libro de Paradiso Capit.* 90.

Hymno 12. *Col.* 185. *E, in textu*; pleno tamen innouatus anno, *ad marginem scribe*, videtur sentire Prudentius, Petrum, & Paulum vno die mensis Iunij: sed non eodem anno martyrium passos, *vide notam infra ad finem Auctoris, Col.* 584. *E,*

In Claudio Mario Victore.

Colum. 277. *E, post inscriptionem Operis adiunge*, De Claudio Mario Victorino agunt Gennadius, & Honorius in cathalogis, & ex recentioribus, Sixtus, Eisingrenius, Posseuinus, & alij, sub Theodosio Iuniore, & Valentiniano 3. claruisse referunt.

In Georgio Pisida.

Col. 317. *post vltimam illam inscriptionem libri*, Georgij Pisidæ Opus sex dierum, siue Mundi opificium, *adiunge*, Quod initio statim Operis Pisides, & alibi sparsim laudes celebrat Sergij Episcopi Constantinopolitani hæretici Monotelitæ sæpius ab Ecclesia damnati, scias lector, Sergium initio fuisse virum probum, claris virtutibus ornatum, dignumque eiusmodi elogijs, quibus illum Georgius tollit, immò à S. Theodoro Sciccota mirificè quoque laudatum: postea verò instar Saul in peius mutatum, epota hæresi euasisse deterritum, & magnarum turbarum in Ecclesia fuisse causam, *habes acta eius fusè exposita in Analibus Ecclesiasticis Tomo* 8. *qui Heraclio Imperatore præfuit, sub quo etiam claruit Georgius Pisides.*

Colum. 353. *B, in textu*, Hæc Patriarcha clamitat &c. *scribe in margine*, vide scholion initio libri positum, *Col.* 317, nam hic etiam Sergium laudibus euehit.

In Poemate de vanitate mundi, Col. 345. *E, in textu*, Tu verò meorum carminum &c. *adscribe marg.* Etiam hic encomia Sergij Patriarchæ Constantinopolitani Monotelitæ decantat, *vide scholium initio Operum Georgij Pisidæ Colum.* 317.

Col. 358. *D, ad finem glossæ marginalis*, Sergium Patriar-

trarcham Constantinopolitanum ab animi submissione laudat, *adde*, Sed consule notam affixam ad initium Operum Pisidæ, Col. 317.

In S. Alcino Auito.

Colum. 359. C, initio Operis ita ponatur, S. Alcini Auiti Viennensis &c. & *post inscriptionem ista adijce*, Habet huius clarissimi viri elogium Martyrologium Romanum 5. Feb. hisce verbis. *Viennæ Beati Auiti Episcopi, & Confessoris, cuius fide, industria, atque admirabili doctrina ab infestatione Arianæ hæresis Gallia defensa sunt*, Hæc ibi. Plura de eodem Gennadius in Catalogo; sed & indicem Auctorum, qui de Sancto Alcino egerunt, exhibent notæ ad Romanum Martyrologium 5. Februarij, *Tomo quoque septimo Annalium Ecclesiasticorum, res præclarè gesta S. Alcimi describuntur ex certis, & vetustis Auctoribus.*

In Mario Victorino.

Col. 427. B, post inscriptionem libri adiunge, De C. Mario Victorino agit S. Hieronymus in Cathalogo, & alij, Romæ sub Constantio Rethoricam docebat, cuius mirabilem ad fidem Christi conuersionem pluribus narrat S. Augustinus lib. 8. confessionum Cap. 2. extant alia eius opera 4. Tomo huius Bibliothecæ.

Colum. 436. A, in textu, Dum puer ista gerit &c. *scribe in marg.* singularis Victorini opinio, matrem Machabæorum gaudio extinctam, at interfectam ab Antiocho, Iosephus, & fermè omnes affirmant, *Consule Sixtum lib. 5. Bibliothecæ, Annot. vltima, & Serarium in commentarijs Machabæorum.*

In Iuuenco Presbytero Hispano.

Colum. 435. A, post inscriptionem Operis ista adijce, Iuuencum, atque istud eius Opus plurimum commendat S. Hieronymus de scriptoribus Ecclesiasticis, & in epist. ad Magnum Vrbis

Oratorem, & in comment. ad 2. Cap. Matth. sed & S. Gelasius I. in Concil. Romano ait: Iuuenci laboriosum Opus non spernimus: sed miramur.

In Cælio Sedulio.

Columna 497. *post inscriptionem Operis appone*, S. Isidorus Hispalensis Episcopus de scriptoribus Ecclesiasticis hæc de Sedulio scribit: *Sedulius Presbyter edidit tres libros dactylo heroico metro compositos, quorum primus signa, & virtutes veteris testamenti potentissimè resonat, reliquit gestorum Christi sacramenta, & miracula intonant*, Hæc ille. Agit de eodem Sigibertus de viris illustribus, Cap. 6. quem tamen Episcopum nominat, & sub Constante, & Constantio claruisse prodit, at Trithemius Anno Domini 430. sub Theodosio Iuniore. Extat de Sedulij Opere nobile S. Gelasij I. elogium in Romano Concilio hisce verbis expressum, *Venerabilis viri Sedulij Paschale opus, quod heroicis descripsit versibus, insigni laude præferimus*, Cæterum Sedulium scripsisse sub Theodosio I. opusque suum *Paschale* eidem Augusto dedicasse ex, eius carmine: quod profert Margarinus in indice Auctorum chrologico ad finem Tomi I. huius Bibliothecæ in 5. seculo manifestè liquet.

In Aratore S. R. E. Subdiacono.

Columna 539. *ante inscriptionem illam*, Arator subdiaconus Floriano Abbati, *ista adde*, scripsit Arator nobile istud Poema, sub Iustiniano Imperatore, Vigilioque Papa dedicauit, cuius se discipulum profitetur, ad finem Operis hisce verbis:

Te duce Tyro lego, te dogmata disco magistro:
Si quid ab ore placet, laus monitoris erit.

Ab strepitu secularis aulæ in Ecclesiasticam militiam se ascitum, & Romanæ Ecclesiæ Subdiaconum ordinatum, Præfatione ista ad Vigilium ita canit,

Ecclesiam subeo dimissa naufragus aula,
Perfida mundani desero vela freti.

Trans-

Transferor ad niueas Petri sine turbine caulas
Et fruor optati iam statione soli.

In Codice Vaticano, vbi scriptum extat Poema istud Aratoris, *adiunguntur ista*, Beato Petro adiuuante, oblatus est huiusmodi Codex ab Aratore subdiacono Sanctæ Ecclesiæ Romanæ, & Sancto & Apostolico viro Papæ Vigilio, & susceptus est ab eo die octauo idus Aprilis in Presbyterio ante confessionem Beati Petri, cum ibidem plures Episcopi, Presbyteri, Diaconi, & Cleri pars maxima interesset. Quem cum ibidem legi pro aliqua parte fecisset, Surgentius vir venerabilis Primicerius scholæ Notariorum in scrinio dedit Ecclesiæ collocandum. Cuius beatitudinem literati omnes, doctissimique continuò rogauerunt, vt eum iuberet, publicè recitari. Quod cum fieri præcepisset, in Ecclesia Beati Petri, quæ vocatur ad Vincula, religiosorum turba conuenit, atque eodem Aratore recitante, distinctis diebus ambo libri septem vicibus sunt auditi, cum vnius medietas libri tamen legeretur propter repetitiones assiduas, quas cum fauore multiplici postulabant. Eadem hæc repetitio facta est his diebus, Prima idibus Aprilis, Secunda 15. kalendas Maij, Tertia vero 3. kalend. Iunij, tertio anno post Consulatum Basilij V. C. Indictione 7. *hæc ibi*. Ponitur hic Annus secundum exactiores fastos, Anno Domini 544. Vigilij V. & Iustiniani XIIX. Venantius Fortunatus libro 1. de vita S. Martini Aratorem, & eius Opus ita celebrauit:

Sortis Apostolicæ, quæ gesta vocantur, & actus
Facundo eloquio vates sulcauit Arator.

Col. 584. E, ad finem Operis ibi in textu, Non eadem tamen vna dies &c. *adfige margini*, Sentire videtur Arator non eodem tempore Petrum, & Paulum martyrio occubuisse: sed alterum euoluto año à nece alterius: quæ quoque fuit opinio Prudentij, & S. Augustini, & antiquiores, & frequentiores Patres, & omnes fermè recentiores, & ipsa Romana Ecclesia in Romano Martyrologio vno, eodemque die eiusdem Anni nempe 29. Iunij victores fuisse per sanguinem affir-

affirmant, S. Gelasius Primus in Romano Concilio septuaginta Episcoporum in decreto de libris Apocryphis hæc ait, *qui Paulus non diuerso sicut haeretici garriunt: sed vno tempore vno, eodemque die gloriosa morte cum Petro in Vrbe Roma sub Cæsare Nerone agonizans, coronatus est*, Consule post alios Tomum primum Annalium Ecclesiasticorum, Anno Domini 69.

In Proba Faltonia.

Col. 599. C, post inscriptionem Operis adiunge ista, Nomen verum huius Illustrissimæ fœminæ fuit, *Anitia Faltonia Proba, sic enim & non Falconia habent veteres omnes lapidum inscriptiones*, Fuit vxor illius Probi, qui gerens Præfecturam Prætorio S. Ambrosio Liguriam, Æmiliamque Prouincias regendas demandauit. Cuius frequenter meminerunt Ammianus Marcellinus, Symmachus, Ausonius, & alij: sed seorsim Claudianus eius præclaras virtutes decantauit carmine de consulatu Olybrij, & Probini filiorum Probi. Gessit ordinarium consulatum vnà cum Gratiano Imperatore Anno Christi 371. Dictus est proprio nomine Sextus Anicius Petronius Probus, vt ex inscriptionibus marmorum vetustorum, titulos amplissimorum Magistratuum, quæ gessit continentibus apparet, *Quocirca noscimus vnde acceptum apud Isidorum de script. Ecclesiasticis Capite. 5. & de viris illustribus Capite 18. quod Sixtus & Posseuinus, & alijque secuti sunt*, Probam fuisse vxorem Adelphij Proconsulis, cum ex omni antiquitate liqueat, coniugem fuisse Probi, de quo nuper diximus, quem non Adelphium: sed Sextum Anicium Petronium Probum nuncupatum, non est dubium. Forsan insit Isidoro mendum, vt pro Anicij legatur Adelphij. At de Proba vxore Probi, matre Olibrij Probini, & Probi clarissima poetria hæc habet S. *Hieronymus Epist.* 8. *Proba illa omnium dignitatum, & cuncta nobilitatis*

tis in Orbe Romano nomen illustrius, cuius sanctitas, & vniuersos effusa bonitas, etiam apud barbaros venerabilis fuit, quam trium liberorum Probini, Olibrij, et Probi, non faticarunt, ordinarij Consulatus, Claudianus quoque Gentilis Poeta in carmine de consulatu Olibrij, & Probini, Probam horum matrem mirificè clebrauit, *Item S. Augustinus, Epistola* 179. *& libro de videndo Deum, quem ad Probam scripsit, eandem plurimum commendat*, commentum de Proba tradente Vrbem Gothis obsidentibus, cuius meminit *Sixtus lib.* 4. *Biblioth. facilè refellitur Annalium Ecclesiasticorum Tomo quinto, Anno Christi* 410. *Cap.* 17. De Proba plura *S. Hieronymus, Epistola* 8. *S. Isidorus de viris illustribus C.* 5. *Sigibertus de viris illustrib. C.* 52. *et alij*: sed consulenda cum primis, quæ fusè exponuntur, *Tomo* 4. *Annalium Ecclesiasticorum Anno* 394. *& Tomo* 5., *varijs locis.*

Videtur Proba hoc opus Virgiliocentonas ad maritum Probum scripsisse, quem in fine carminis ita alloquitur.

celebrate fauentes

Hunc socij morem sacrorum, hunc ipse teneto,

O dulcis coniux & si pietate merentur,

Hac casti maneant in religione nepotes.

Videtur meminisse huius operis S. Hieronymus Epist. 103. ad Paulinum cum ait, *Quasi non legerimus Homerocentonas, & Virgiliocentonas*, Neque enim putamus eum intelligere de Homerocentonis Eudociæ, quæ nondum scriptæ erant, cum hanc Hieronymus epistolam dedit: sed forsan Proba nedum Virgiliocentonas: sed etiam Homerocentonas composuit, vt ex Fulgosio notat Sixtus, quæ tamen exciderint. S. Gelasius primus in decreto de libris Apocryphis hæc ait,

centometrum de Christo, Virgilianis compaginatum versibus apocryphum, an autem istud, quod Gelasius inter Apocrypha reijcit, sit illud Probæ Opus Virgiliocentones inscriptum, vt existimauit Marianus Victorius in Scholijs Epist. 103. S. Hieronymi, clam nos est; magis suspiciamur non esse; nam illud Gelasij erat centometrum, vel centimetrum de Christo: Probæ verò ne dùm de Christo; sed res quoque veteris testamenti canit; nihilominus S. Isidorus hæc de Proba scribit, *Proba vxor Adelphij Proconsulis, fæminæ inter viros Ecclesiasticos; idcircò posita sola pro eo, quod in laude Christi versata est, componens Centonem de Christo Virgilianis coaptatum versiculis. Cuius quidem non miramur studium: sed laudamus ingenium. Quod tamen opusculum legitur inter apocryphas scripturas insertum.* Hæc S. Isidorus.

In Eudocia:

Col. 615. post præfationem ex Sixto Senensi adde ista, De Eudocia Theodosij Iunioris coniuge (nam hoc est verum eius nomen, non Eudoxia, quod nomen fuit socrus eius, ac filiæ) *plura leges apud Socratem lib. 7. Cap. 46. Euagrium lib. 1. Cap. 20. 21. 22. Nicephorum lib. 14. Cap. 23. 47. 49. 50. Cedrenum, Zonaram in Annalibus, Marcellinum in Chronico, Cyrillum Monachum in vita S. Euthymij apud Surium die 20. Ianuarij. Acta S. Melaniæ iunioris apud Surium Tomo 1. 31. Ianuarij, Photium in Bibliotheca, qui eam plurimum laudat.*

Col. 626. lin. 1. in textu, Vno collo enati, *scribe ad marg.* cautè lege; nam absurdè dicitur in Sacra Trinitate, Tres von collo enati. Et secundum fidem Catholicam, Pater non nascitur, nec Spiritus Sanctus, si propriè loquamur.

In S. Amphilochio.

Col. 665. D, post inscriptionem adde,

adde, Habetur S. Amphilochius inscriptus inter reliquos *Sanctos* Romano Martyrologio, & Græcorum Menologio 21. Nouemb. cuius cum res præclarè gestas multi, magnique scriptores prodiderint, eorum indicem exhibēt notæ ad *Rom.* Martyrologium, quos sibi libuerit, consules. Cæterum scias in hoc Indice diuinorum librorum omitti librum Tobiæ, Iudith, Ecclesiastici, libros Machabæorum, & Esther atque Apocalypsim, duasque Ioannis, & vnam Petri reuocari in dubium. Sic enim olim nonnulli Patres de hisce dubitasse reperiuntur: at nunc omnes prædictos libros, et epistolas esse Canonicos, et diuina auctoritate, dictante Spiritu Sancto conscriptos, sine fidei dispendio ambigi non potest. *Consule post alios Coccium Tomo* 1. *Thesauri*, & *Bellarminum lib.* 1. *de Verbo Dei.*

In Synesio.

Col. 667. *in inscriptione*, *dele illa verba*, Interprete Francisco Porto Cretensi. Est enim iste hæreticus primæ Classis, & *post inscriptionem appone ista*, De Synesio Euagrius lib. 1. Histor. Cap. 15. Nicephorus lib. 14. Hist. Cap. 55. Suidas, & Photius in Bibliotheca: ordinatus est Episcopus Ptolomaidis à Theophilo Alexandrino Episcopo sub Theodosio Iuniore. Cuius quanta fuerit doctrina, & pietas, ac res præclarè gestæ ex magnis Auctoribus copiosè produnt, *Annales Ecclesiast.* *Tom.* 5. sed cum primis de eo insigne miraculum refertur *in Prato Spirituali Euirati.* 195. Quod attinet ad Hymnos Synesij hic positos, sciēdum, eos esse, qui Græcè ab Henrico Stephano editi, & latinè translati sunt à Francisco Porto Cretensi; at cum vterque hæreticus sit primæ classis eorum editionibus, aut versionibus nullo pacto fidendum; Anno Domini 1603. Turnoni apud Rhodanum ex Officina Guilielmi Linocerij prodierunt ijsdem Hymni Synesij Græcè, & latinè editi cum eruditis scholijs, opera, vt creditur, Patrum Societatis IEsu; hi securius legi, & versari poterunt. Monemus insuper Synesium, qui diutius ante philosophus Ethnicus vixit Platonica quædam, seu Pythagorica nonnunquam suis hymnis inse-

inseruisse; præsertim cum de Trinitate loquitur vix Poeticis numeris potuisse retinere exactam illam loquendi rationem, quam Theologia in Mysterio Sacræ Triadis seruandam perscribit, *Scholia illa Turnonia loca indicant, & exponunt. Vide Apparatum Sacrum Posseuini.*

In Cosma Ierosolymitano.

C*olumna 697. post inscriptionem Operis, scribe,* De hoc Cosma Suidas in Ioanne Damasceno hæc scribit, *Eodem etiam tempore (nempe quo Damascenus) Floruit Cosmas Ierosolymitanus vir ingeniosissimus, & omninò musicam illam elegantem, & eruditam spirans. Ioannis certè, et Cosmæ Canones illi Cantionum fuerunt hactenus supra omnem comparationem; neque quidquam illis comparari poterit quò ad nostrum æuum consummabitur.* Hæc Suidas; Alius fuit Cosmas Abbas Ierosolymitanus isto nostro antiquior, est, *In Prato Spirituali Ioannis Moschi Cap.* 40.

In Drepanio Floro.

Col. 727. post præfat. adiunge, Baronius in notis ad Martyrologium Romanum 8. Maij. Margarinus in Indice primo Auctorum ad finem Tomi 1. huius Bibliothecæ; Posseuinus in Apparatu, existimant hunc Drepanium esse illum cuius meminit S. Sidonius Appollinaris lib. 8. Epist. 11. At præponderant proculdubio, quæ in hac præfatione, & in secundo Chrolonogico Auctorum Indice, sæculo 7. ad finem Tomi 1. huius Bibliothecæ idem Margarinus annotauit.

In Petro Apollonio Collatio.

Lib. 1. de Excidio Ierosolym. Col. 733. B, dele gloss. *Iacobus Apostolus Herodis jussu capite truncatus, Anno post Christum Crucifixum xij.* Nam est extra rem, Collatius enim hic non Iacobi maioris, filij Zebedæi; sed Iacobi minoris

ris filij Alphæi necem describit, *sed ad marginem adde*, Falsò cum alijs quibusdam Patribus existimat Iacobum Fratrem Domini, filium fuisse Ioseph sponsi Deiparæ ex alia coniuge. *Vide Sixtum lib. 6. Bibliothecæ Annot. 64. & Apparatum ad Annales Ecclesiasticos.*

In Venantio Fortunato.

Col. 779. B, post inscriptionem adde, Quàm eximia & doctrina, & pietate claruit Venantius Fortunatus, cum ex ipsius scriptis tùm ex antiquis Auctoribus fusè ostenditur *Tomo 7. Annalium Ecclesiasticorum*, vbi eius gesta recensentur. In Diuorum numero connumeratum asserit Posseuinus in Apparatu, verbo Venantius, verum nomen eius inter reliquos Sanctos nondum adscriptum est Romano Martyrologio: cum tamen Venantium non ignotum Romanæ Ecclesiæ fuisse certum sit.

In Dracontio.

Col. 969. D, post inscriptionem, ista adiunge, *S. Isidorus de scriptoribus Ecclesiasticis Cap. 24. ista de Dracontio perscribit, Dracontius composuit Heroicis versibus Hexaëmeron creationis mundi, & scripsit luculenter, quod composuit*, Hæc S. Isidorus; sed & S. Ildefonsus de Viris illustribus Cap. 14. de S. Eugenio III. Toletano Episcopo hæc refert, *Libellos quoque Dracontij de Creatione mundi conscriptos, quos antiquitas protulerat vitiatos ea, quæ inconuenientia reperit, subtrahendo, immutando, vel meliora conijciendo, ita in pulchritudinis formam coegit, vt pulchriores de artificio corrigentis, quam de manu processisse videantur Auctoris. Et quia de die septimo idem Dracontius omnino reticendo, semiplenum Opus visus est reliquisse; iste, & sex dierum recapitulationem singulis versiculis renotauit, & de die septimo, quæ illi visa sunt, eleganter dicta subiunxit*, Hæc S. Ildefonsus de Opera S. Eugenij adhibita in re-

ſtituendo, & illuſtrando Dracontio: quem emendationem vidiſſe ſe in perueтuſto M. S. codice Petri Ruizij Azagræ ſcholiaſtes S. Ildefonſi affirmat.

In S. Damaſo.

Col. 985. A, *poſt inſcriptionem adſcribe*, Res præclaras, virtutes, & ſcripta S. Damaſi fuſiſſimè explicat *Tom. 4. Annalium Eccleſiaſt.* ex fide Antiquorum, & Auctorum, & monumentorum; inde petantur:

In S. Columbano.

Col. 989. D, poſt inſcriptionem, appone, Vitam, acta, Scriptorum monumenta S. Columbani, ſume ex illis Auctoribus, quos percenſent Notæ ad Roman. Martyrolog. 21. Nouembris, quo die Eccleſia Feſtum S. Columbani inter Sanctos ſolemni ritu celebrat.

In Theodulpho.

Colum 993. *poſt inſcriptionem Operis iſta adiunge*, De Theodulpho primum Abbate Floriacenſi, poſtea Aurelianenſi Epiſcopo agunt Sigibertus in chronico Anno 843. Albertus Crantzius Hiſt. Saxonicæ lib. 1. Cap. 27. Trithemius de Viris illuſtribus Ordinis S. Benedicti Cap. 4. lib. 1. Arnaldus Vrcionius in Ligno Vitæ, & alij. *Conſule Tomum 9. Annal. Eccleſ. Anno Chriſti* 835. Eiſingrenius Sanctum appellat, Poſſeuinus, ſanctitate & miraculis clarum. Verum id non ſatis adhuc exploratum Romanæ Eccleſiæ eſſe videtur, quæ eum nondùm Romano Martyrologio inſcripſit.

Col. 1205. *lin. penult.* pro, *Sanctorum*, ſcribe, *Veterum.*

TOMO IX.

In prima Operis inſcriptione; lin. 3. pro Sanctorum, ſubſtitue, *Veterum.*

In inſcriptione Indicis Auctorum lin. 1. pro Sanctorum ſcribe, *Veterum. Pag. 2. Indicis lin. 2. D. Iuliani Pomerij*, dele, Pomerij, *lin.* 18. *D. Hugonis Etherіani*, dele, Diui, *lin.* 22. *ad D. Hugonem*, dele, Diuum *lin.* 25. *D. Pothonis*, dele Diui, *lin.* 27. *Diui Ioannis* 44. dele, Diui, *lin.* 32. S. P. *N. Gregorij Palamæ*, dele S. P. N. lin. 37. *Diuo Ioanne*, dele, Diuo, *lin.* 40. *bis illud* D, exprime, Domini.

In

In Lactantio Firmiano.

Col. 1. *post verba illa*, Latina interpretatione, *adde*, De Lactantio Firmiano plura S. Hieronymus in catalogo, & Epist. 83. ad Magnum, quem mirificè ab eloquentia laudat. Cæterùm ne contingat quempiam in Lactantij Operum lectione impingere, præmonendus Lector, quàm ipsi circumspectè, & suspenso pede in peruoluendis eiusdem Auctoris scriptis sit eundum. S. Damasus Romanus Pontifex Epist. ad S. Hieronymum, quæ est 124. inter Hieronymi Epistolas, hæc ait, *Fateor quippè tibi eos, quos iampridem Lactantij dederas libros, ideò non libenter lego; quia & plurimæ Epistolæ in eis vsque ad millia spatia versuum tenduntur, & rarò de nostro dogmate disputant; quo fit, vt & legenti fastidium generet longitudo, & si qua breuia sunt, scholasticis magis sint apta, quàm nobis, de metris, & regionum situ, & Philosophis disputantia.* Hæc S. Damasus: Sed & S. Hieronymus Epistol. 13. ad Paulinum inquit, *Lactantius quasi quidam Fluuius eloquentiæ Tullianæ, vtinam tàm nostra confirmare potuisset, quàm facilè aliena destruxit.* Et libro 2. in Epistolam ad Galatas Capit. 4. ait, *Multi per imperitiam scripturarum (quod & Firmianus in octauo ad Demetrianum Epistolarum libro facit) asserunt Spiritum sanctum sæpè Patrem, sæpè Filium nominari.* Rursum Apologia ad Pammachium, & Oceanum inquit, *Lactantius in libris suis, & maximè in Epistolis ad Demetrianum, Spiritus sancti omninò negat substantiam, & errore Iudaico dicit eum ad Patrem referri, vel ad Filium, & ad sanctificationem vtriusque personæ sub eius nomine demonstrari.*

strari. Quis mihi interdicere potest ne legam eius Institutionum libros, quibus contra Gentes scripsit fortissimè; quia superior sententia detestanda est? Hactenus S. Hieronymus, S. Gelasius I. in Concilio Romano sic pronunciat, *Opuscula Lactantij, apocrypha.* Ita sanè S. Pontifex graui, maturoque iudicio censuit; nam insunt Lactantij Operibus multiplices errores, & sententiæ à puritate Orthodoxæ doctrinæ discrepantes. Earum indicem collegit Antonius Raudensis ad finemque librorum Lactantij attexuit. Verùm & Francisco Philelpho lib. 4. Epistolarum, & multis eruditis visum, censuras Raudensis in quibusdam nimirum atroces in alijs ineptas, multaque alia castigatione digna omisisse.

Lib. 1. Cap. 7. Colum. 13. D, ad verba illa textus, Verùm, quia fieri non potest, &c. *scribe in margine.* Cautè lege ista omnia ad finem vsque capitis: nam vehementer abhorrent à more loquendi Theologorum; neque enim Deus à se ipso genitus est, aut procreatus, cum nihil magis impossibile, quam aliquid se ipsum generare, aut producere. Nec videntur verba Lactantij in bonum aliquem sensum posse reduci, nisi negatiuè, A se ipso genitus, id est, non ab alio genitus. Denique in hac causa quam illud absurdum: fieri non potest, quin id, quod sit, aliquando esse cæperit, *Vide Apparatum Sacrum Possevini in Gilb. Genebrardo.*

Libro 2. Columna 79. ad initium Capitis 14. appone huiusmodi Antidotum, Circumspectè legendum hoc caput; nam nonnullos perspicuos errores Lanctantius implicat. Primus est, Deum ab initio tribuisse Diabolo terræ potestatem. Secundus, Angelos non missos ad hominum tutelam, nisi postquàm Genus humânum cæpisset increscere. Tertius, præcepisse Deum bonis Angelis, ne terræ contâgione macularentur, ne substantiæ Cœlestis amitterent dignitatem. Quartus, Diabolum paulatim pellexisse bonos Angelos ad vitia, & eos mu-

lierum

lierum congressibus inquinasse. Quintus, hoc esse peccatum ob quod Angeli è Cælo ceciderint. Sextus, ex congressu illo Angelorum cum fæminis natum esse tertium genus eorum, qui neque Angeli Cœlestes, neque homines, neque Dæmones inferni fuere: sed sobolem quandam terrestrium Dæmonum, qui sunt hominum tentatores, deceptores, magicarum artium, & humanarum calamitatum, ac malorum Auctores. Sunt omnia ista dogmata absurda, erronea, & à sincera Theogorum doctrina prorsus sus aliena, *Consule Sixtum lib. 5. Bibliotheca Annot. 77. & alios Interpretes Capite 6. Geneseos.*

Lib. 2. Cap. 13. Colum. 78. A, in textu; Atque in centum viginti Annis metam &c. *scribe in margine*. Dissentiunt ab hac Lanctantij opinione, qua etiam fuit Iosephi, S. Hieronymus in Genes. 6. S. Chrysostomus Homil. 20. in Genesin, & plerique fermè omnes. *Vide Sixtum lib. 5. Biblioth. Annot. 75. & Recentiores interpretes in 6. Genes.*

Lib. 3. Colum. 120. D, ad initium Cap. 23. affige notam, Quod. Antipodes cum priscis alijs AuctoribusLactantius tollat refellitur euidentia perspicua noui Orbis, & auctoritate quoque insignium ex antiquitate scriptorum, vt fusè demonstrat *F. Thom. Maluenda lib. 3. de Antichristo Cap. 14.* Quæ verò contrà Cœli volubilem rotunditatem disserit, etsi eadem quoque nonnulli Philosophi, & Patres docuisse reperiuntur; at reuincuntur apertè; & Auctorum testimonijs, & claris philosophiæ, Astronomiæque demonstrationibus. Vide, quæ eodem loco notantur.

Lib. 3. Columna 121. D, ad initium Cap. 24. annota, Cautè lege hoc caput; nam si Lactantius omnem antiquorum Gentilium Philosophiam reprehendit, non satis consultè facit, cum multa & vera, & recta illa philosophia contineret; quæ vsui, & vtilitati humanæ vitæ essent. Si verò philosophiam in vniuersum damnat, nul-

lo

lo pacto ferendus est: & repugnat communi Patrum, & Ecclesiæ sensui. *Vide Alphonsum Castrum lib. 13. aduersus hæreses verbo scientia.*

Lib. 4. Cap. 30. Col. 171. ibi in textu, Aut Anthropiani, seu quilibet alij nominantur &c. *appone in margine*, Michaelem Thomasium contra veterum codicum consensum, contra veritatem ipsam expunxisse è Lactantio duas hasce voculas, Aut Ariani, lectionemque sinceram huius loci esse, aut Antropiani, aut Ariani, seù quilibet alij nominantur, &c. *docet Baronius Tomo. 3. Annalium Anno Christi 315. Capit. 20. 21. 22.* Iam enim tempore, quo scribebat Lactantius exortam hæresim Arianam pluribus argumentis ostendit.

Lib. 6. Columna 206. B. ad initium Cap. 2. adscribe, Cum iudicio accipe, quæ hoc capite Lactantius differit de non accendendis candelis, & cereis in templis; nam vt rectè inuehitur in Gentilium, & superstitiosum Ethnicorum ritum, ita satis improuidè ansamNouatorum quibusdam præbuisse videtur, carpendi pium, & religiosum morem accendendi cereos, & lampades in Ecclesijs ad Altaria, ad Reliquias Martyrum &c. quem quoque Sanctum vsum impius Vigilantius sugillabat. *Vide Bellarminum lib. 2. de Reliquijs Sanctorum Cap. 3. & 4. & Baronium Tomo. 1. Annal. Anno Domini* 58.

Lib. 6. Cap. 20. Col. 238. E, in textu ibi, Non enim, cum occidere Deus vetat &c. *scribe in margine*, Cautè lege decem, aut vndecim istas lineas; nam duo docet Lactantius à recta Theologiæ ratione prorsus abhorrentia: Primùm, Non esse licitum occidere hominem in iudicio, & a publica potestate, neque accusare quenquam crimine capitali. Qui est manifestus error, *Vide S. Thomam 2. 2. quæst. 64. Artic. 2. & 3. eiusque Interpretes*, *& Bellarminum libro 3. de laicis Capit. 12. & 13.* Secundum, Neque licere Christianis militare; Quæ fuit hæresis Manichæorum, & nostro

noſtro ſæculo Eraſmi, aliorumque Nouatorum. *Vide S. Thomam 2. 2. q. 40. art. 1. eiuſque Interpretes, Sixtum lib. 6. Biblioth. Annotat.* 156. *Bellarminum lib. 3. de Laicis Cap.* 14.

Libro 6. Columna 246. E, *ad initium Cap.* 25. *affige*, Non ſatis cordatè diſputat hoc capite Lactantius de externo Dei cultu Templis, eorumque ornatu, donarijs, ſacrificio; videtur enim omnem externum Dei cultum improbare. Equidem præcipuum Eccleſiæ Sacrificium Euchariſtiæ externum quoque magna ex parte eſt, & externo ritu mactatur. Inſuper etſi cultus internus mentis & ſpiritus ſit præcipuus, & quem magis ab vnoquoque noſtrum requirit Deus; nam ille externus ſine interno non affert ſalutem Chriſtiano: at externus Dei cultus ex ſe pius, ſanctus, bonus, & Deo gratus eſt: æternaque ornamēta Eccleſiarum, quæ partim in fabricis, partim in vaſis aureis, veſtibus ſericis &c, conſiſtunt, ex ipſo ſuo genere faciunt ad pium, & ſanctum Dei cultum, & contrarium ſentire hæreſis eſt Petrobruſianorum, & Vuicleſiſtarum, ac Nouatorum noſtri temporis. *Vide Bellarminum libro 3. de Cultu Sanctorum Capite 6. & Tomum 1. Analium Anno* 57. Quod verò attinet ad mentem Lactantij hoc capite, eam in bonum ſenſum rectè reducit Thomaſius in Notis, quæ hic ad finem capitis affixit; tametſi Lactantius non ſatis circumſpectè loquatur.

Lib. 7. Capit. 14. Col. 271. A, *in textu*, Sciant igitur Philoſophi &c. *dele notam quæ eſt in margine, & hanc aliam ſubſtitue*, Sex millium dumtaxàt annorum ſpatio totam mundi durationem, ne dum hic Lactantius: ſed multi quoque alij Patres incluſere, quorum ſententiæ hac in re ſingulares quemadmodum ſint accipiendæ, fuſè demonſtrat *P. Thomas Maluenda Theologus Dominicanus lib. 1. de Antichriſto, Capitibus* 28. 29. 30. *Vide*

Sixtum libro 5. Bibliothecæ Annotat. 190.

Lib. 7. Cap. 17. Colum. 275. B, *in textu*, Propheta magnus mittetur à Deo, *scribe in marginem*, Lactantius haud probè tenens vaticinium, Apocalypsis 11. quæ ibi de duobus Prophetis Henoch, & Elia tempore Antichristi venturis prædicuntur, ipse vni tantum hic tribuit. *Vide librum de Antichristo P. Thomæ Maluendæ Theologi Dominicani lib. 9. Cap. 16. ad finem.*

Lib. 7. Cap. 19. A, Col. 277. *ad initium capitis appone istud Scholion*, Lactantius sacrarum scripturarum non satis peritus, vt ait S. Hieronymus, verba Apocalypsis 16. haud penitus introspiciens, quædam hoc capite de Antichristo non satis consona prodit: *accuratè excutiuntur lib. 10. de Antichristo, Cap. 11. & 13.*

Lib. 7. Capit. 21. Col. 279. B, *in textu*, & igni sempiterno, cuius natura &c. *scribe in margine*, Tametsi non sit erroneum, aut temerarium, asserere, ignem inferni esse alterius naturæ ab hoc nostro elementari, dummodò verus, & corporeus ignis agnoscatur: at melior, & probabilior Theologorum sententia est, esse eiusdem naturæ, & speciei cum hoc nostro, quibusdam tantum qualitatibus distinctum, *Vide Dominicum Bannes* 1. *par. quæst.* 64. *Art.* 4. *Dubio* 2. *Concl.* 2.

Lib. 7. Cap. 21. Col. 279. C, *in textu*, sed & iustos cum iudicauerit, etiam eos igni examinabit &c. *scribe in margine*, Error iste Lactantij de expurgandis igni iustorum corporibus post vniuersale Iudicium, reiectus est ab scholijs Theologorum, *Vide Sixtum libro 5. Bibliothecæ Annot.* 170. 171.

Eadem Col. D, *in textu*, Nec tamen quisquam putet animas post mortem protinus iudicari &c. *adscribe margini*, Hæresis est manifestà iam ab Ecclesia damnata, asserere, animas iustorum corpore solutas, ac nulla purgatione egentes, non statim admitti ad claram Dei visionem,

sionem, seù essentialem beatitudinem. Cuius quoque erroris fuisse videtur Lactantius; nam eius verba vix, ne vix quidem admittunt sanum intellectum. *Vide Sixtum libro 6. Bibliotheca Annot. 345. Bellarminum libro 1. de Sanctorum Beatitudine Cap. 1. 2. 3. 4. 5. 6. Coccium Tomo 1. Thesauri Catholici lib. 5. Art. 2.*

Lib. 7. Cap. 22. Col. 280. B, *in textu*, Sed vt restituti rursus in vitam, mille annis cum Deo regnent &c. *adfige margini*, Adito scholion infra ad initium Cap. 24. Col. 282. A.

Lib. 7. Col. 282. A, *ad initium Cap. 24. appone istiusmodi antidotum*; Quæ tribus istis postremis huius libri capitibus, nempè 24. 25. 26. Lactantius prolixè disputat de Resurrectione prima hominum: de aureo Christi mille annorum Regno, in terris, post resurrectionem primam: de alligatione Diaboli per mille annos, eiusque solutione, ac prælio Gog, & Magog, ex perperam intellectis vaticinij Apocalips. 20. sunt ea ferè omnia à sensu Scripturæ sacræ, & ab Ecclesiæ, Sanctorumque Patrum doctrina prorsus aliena, ac palàm erronea, vt fusè ostendit P. *Thomas Maluenda Theologus Dominicanus libro 10. de Antichristo à Cap. 3. ad 11.*

Lib. 7. Cap. 25. Col. 284. B, *in textu*, Iam superius ostendi completis annorum sex millibus &c. *adscribe margini*, *Vide notam superius ad Caput 14. Col. 271. A*, Quod autem hic addit Lactantius a suo tempore ad finem vsque mundi tantum superfuisse ducentos annos: & experientia ipsa, & manifesta ratione erroris conuincitur. *Vide librum de Antichristo P. Thomæ Maluendæ Theologi Dominicani libro 2. Cap. 30.*

In Epitome Cap. 8. Colum. A, *ad initium Capitis appone*, Cautè lege hoc caput, & regreditor ad annotationem lib. 7. Cap. 19. Colum. 277. A, & Cap. 24. Colum. 282. A, Nam insunt hic

multa à solida Ecclesiæ doctrina discrepantia.

In Athenagora.

Col. 361. *post vtramque inscriptionem adiunge*, Quis, & quantus Athenagoras fuerit *ex Tomo 3. Annal. Ecclesiasticorum Anno Christi* 179. *Capite* 39. & *seqq.* plenius cognoscere poteris: vbi & pietas eius, & eruditio mirificè commendantur.

Col. 379. D, *in textu*, Alij quidem amoribus capti virginum &c. *scribe in marg.* Error hic Athenagoræ cum alijs quibusdam antiquis Scriptoribus communis, de congressu Angelorum cum fæminis; vnde nati sint gigantes. *Vide Sixtum Senens. lib. 5. Bibl. Annot.* 73. 77. & *S. Thomam* 1. *p. q.* 51. *art.* 3. *ad* 6. *eiusque interpretes, atque etiam explanatores Genes. c.* 6. Rursus quam absurdum, quod Athenagoras subijcit, animas Gigantum illorum ex Angelis procreatorum, esse Dæmones illos, qui circa mundum oberrant.

In Minutio Felice.

Col. 407. B, *post inscriptionem adscribe ista*, De Minutio Felice agit S. Hieronymus lib. de Viris illustribus; & Epist. 84. ad Magnum, quem quoque plurimum laudat, eiusque meminisse Lactantium in suis libris affirmat. Claruit sub Seuero Imperatore, & S. Zepherino Papa circa annum Domini 211.

Col. 413. B, *in textu*, Cur multas aras habent, templa nulla, nulla nota simulacra? *scribe in margine*, Abutuntur Nouatores hoc Minutij loco aduersus Fabricas Ecclesiarum, altaria, & sacras Imagines: sed piam, & orthodoxam Minutij mentem aperiunt. *Bellarminus lib.* 3. *de cultu Sanctorum Cap.* 4. & *Baronius Tomo* 3. *Annal. Anno* 211. *ipso adito.*

In Aenea Gazæo.

Col. 433. D, *in præfatione Margarini, ab illis verbis*, Hoc tamen reperi &c. *ad finem vsque Præfationis dele omnia*; quòd ibi fiat mentio Beati Rhenani hominis parum orthodoxi, & Ioannis Vuolphij hæretici primæ classis;

ſis : *& loco expunctorum repone ſequentia* . Ex his tamen, quæ ad finem Operis, Col. 471. B, Æneas narrat de ſtupendo illo miraculo Sanctorum Confeſſorum in Aphrica, quos in perſecutione Vuandalica præciſis linguis ab Hunnerico Rege Ariano clarè poſtea, & expeditè loquendi vſum non amiſiſſe commemorat: cum ait, heri, & quidem paulò ante id factum, & ſe quoque confeſſores illos ſine linguis loquentes vidiſſe: manifeſtè oſtendit, ſe temporibus Zenonis Imperatoris, ſeu Anaſtaſij vixiſſe; nam mirandum illud ſub Zenone contigiſſe, *S. Victor lib. 3. de Perſecutione Vuandalica*, & alij omnes affirmant, *conſule Tomum 6. Annalium Eccleſiaſticorum Anno Domini* 484. *Cap.* 89. *&* 90. Latine redditus primum reperitur hic Aeneæ Dialogus ab Ambroſio Camaldulenſi, & prælo datus Baſileæ Anno 1516. poſtea prodijt ex interpretatione Ioannis Vuolphij Tigurini hæretici : cuius translationi parum fidendum.

Colum. 461. E, *ad verba illa textus*, ſed aliquid pulcherrimarum illarum rerum &c. *ſcribe in marg.* Cautè lege, nam etiam ſubſtantias ſpirituales, & Angelicas plures quàm crearit, potuit, & poteſt Deus creare; nec propterea, quod eas non creauerit, inuidia eſt.

Col. 464. B, *gloſſam marginis ita reſtitue*, Spectra ad ſepulchra oberrantia interdum ſunt mala Dæmonia. Et lit. C, *ad verba illa textus*, Rectè quidem hæc dicis, illam ſine corpore &c. *ſcribe in margine*, Cautè lege, anima enim exuta corpore verè, & propriè torquetur, & patitur ab igne, & veros dolores ſentit, forſan loquitur Aeneas de dolore, qui ex læſione corporis in anima efficitur. *Vide S. Thom* 1. 2. *q.* 35. *Art.* 1. *et* 2.

In Didymo Alexandrino.

Col. 473. *poſt præfationem S. Hieronymi iſta adde*, Equidem etſi Didymus ſanctitatis, & doctrinæ nomine nedum S. Hieronymi varijs in locis, ſed etiam aliorum Patrum plurima tu-

tulerit elogia: constat nihilominus eum postmodum in errores Origenis prolapsum, insignem Origenistam extitisse, sicque tanquam hæreticum vna cum Origene, & Euagrio Pontico condemnatum ab Ecclesia fuisse in Quinta Synodo generali, *vt testantur S. Tharasius Episcopus Constantinopolitanus in confessione fidei, quæ habetur in secundo Concilio Nicæno, actione 3. & Nicephorus libro 17. historiæ Eccles. Cap. 27. Cedrenus in compendio Annalium*, Eundem Didymum similiter cum Origene, & Euagrio damnauit S. Martinus Papa & Martyr in Concilio Lateranensi, secretario 5. Can. 18. vt hinc iam quo in pretio Didymi scripta sint habenda, facilè lector intelligas: quamquam hoc de Spiritu Sancto Opus egregiè à Sancto Hieronymo laudatur, *vide Tomum 4. Annalium Ecclesiasticorum.*

In comment. Epist. Iacobi Cap. 2. Col. 513. E, lin. vltima, *ad verba illa textus*, Notandum scilicet, quia cum fides mortua sit propter opera, iam neque fides est: nam neque homo mortuus, homo est, *scribe in margine*, Forsan locus deprauatus ab hæreticis equidem corpus mortuum, verum corpus est, neque enim de essentia fidei est vita, vt est de intrinseca ratione hominis viuere; non autem de intrinseca ratione corporis est vita, vnde exemplum Didymi alienum est ab instituto.

In epistolam primam Petri, Cap. 1. Colum. 516. B, *in textu*, Licet enim quidam dicant, quoniam semper &c. *adscribe margini*, Cautè lege, nam subdole videtur insinuare hæresim Origenis de præexistentia animarum antè corpora, & mundum visibilem. Deinde obscurè nimis hic Didymus loquitur de prædestinatione, quasi Deus præuidens fidem, & actus nostros bonos, præscienter eligat homines: non enim prædestinatio est ex anteuisione fidei, & meritorum hominum nisi forsan loquatur de electione ad gloriam, quam quidem improuidè ni-

nihilominus distinxerunt a prædestinatione, & ex præuisis meritis fieri dixerunt. Quod etiam absurdum est, *Vide Bellarminum lib. 2. de gratia, et lib. arbitr. Cap. 15.*

Cap. 2. Col. 524. C, *in textu*, Hic enim irrationabilis, & ad irrationabilia &c. *adfige margini*, Cautè lege, nam videtur damnare timorem pœnæ, seu seruilem, tanquam irrationabilem, cum tamen ex se bonus, & vtilis sit, eo modo, quo S. Thom. exponit 2. 2. q. 19. *Artic.* 4. *vide Conc. Trid. sess. 6. Cap. 6. & canone* 8.

Cap. 3. Col. 526. E, *ad verba illa textus*, ita & superiora rationalia correcta, &c. *adscribe in margine*, Intueris palàm Origenis perspicuum errorem, quem discipulus eius Didymus imbibit, Christum passione sua, & sanguine purgasse quoque Angelorum peccata, *vide Sixtum Senen. lib. 5. Bibliot. Annot.* 117. & *lib. 6. Annotat.* 292. & 296. & 302.

Cap. 2. Col. 524. A. *post verba illa textus*, Circa alios homines, qui delinquunt, *adde verbum*, admiremur.

In secundam Epist. Petri c. 3. ad finem col. 529. A, *Ad verba illa textus*, Non est igitur ignorandum præsentem &c. *scribe in margine*; Planè non intellexit Didymus verba epistolæ, ac proinde ineptè asseruit, esse falsatam. Quod autem de ea, an esset canonica, dubitatum olim fuerit, nihil impedit, quo minus hæresis sit iam manifesta, diuinam huius secundæ Petri epistolæ auctoritatem in dubium reuocare, propter concilia sacra, & Ecclesiæ consensum, *vide post alios Sixtum, lib. 7. Biblioth. hæresi 9. Bellarminum lib. 1. de verbo Dei; Cap. 18. Coccium Tom. 1. thesauri, libro 6. Artic.* 14.

In Epist. 1. Ioannis Cap. 3. Col. 537. B, *in textu*, Cum enim bonus, & malus Deus &c. *dele vocem*, malus.

In epist. Iudæ, Col. 554. D, *ad verba textus*, habuit enim aliquam diuinam gloriam, *scribe in margine*, Ritè intellige, diabolum aliquam habuisse diuinam gloriam, non quidem illam essentialis beatitudinis, quæ in clara Dei visione consistit: sed

ſplendorem illum gartiæ, & donorum ſupernaturalium, in quibus conditus fuit.

In Nemeſio.

Colum. 574. C, *ibi in textu*, Neque vidit quamuis acutus ſit &c. *ſcribe in margine*, Hæc & ſequentia attentè, & cum iudicio lege, nam hic Nemeſius orditur multis argumentis ſtabilire hæreſim Origenis, vel aliorum de præexiſtentia animarum antè corpora, conatus probare animam non creari à Deo in corpore: ſed iam antea ſimul omnes creatas, varijs temporibus in corpora infundi, *Vide Sixtum libro 5. Bibliotb. Annot.* 208. Qui hunc Nemeſij locum notat ſub nomine S. Gregorij Nyſſeni: nam liber hic Nemeſij de natura hominis, ſeu de anima falsò S. Gregorio Nyſſeno inſcriptus circumferebatur, *Vide Poſſeuini ſacrum Apparatum.*

Cap. 39. Col. 622. B, *dele gloſſ.* Iuſtos eſſe, aut iniuſtos in nobis ſitum eſt, *& ſcribe*, In nobis quidem ſitum eſt eſſe iniuſtos, at eſſe iuſtos potiſſimum, & primum ex gratia Dei habemus: ſed cooperantibus nobis per noſtrum liberum arbitrium.

Cap. 41. Col. 629. D, *ad verba illa textus*, Aliqui, qui ad inferiora, propenſi &c. *ſcribe in margine*, Errat apertè Nemeſius, dum putat amorem terrenorum fuiſſe peccatum illud, quo Angeli ceciderunt. *Vide S. Thomam 1. parte, q. 63. art. 2. & 3. & Sixtum libro 5. Bibliot. Annot.* 76.

In S. Ildephonſo.

Col. 633. C, in ſecunda inſcriptione, vbi dicitur, D. Iuliani Pomerij &c. *dele Diui*, & etiam in titulo paginæ, & poſt inſcript. *adde iſta*, Hic Iulianus Pomerius Diaconus Toletanus, longè diuerſus fuit à S. Iuliano Epiſcopo Toletano, auctore librorum contra Iudæos, & Prognoſtici, nam iſte Iulianus Diaconus meminit in hac præfatione Siſiberti Epiſcopi Toletani, qui iam defuncto Iuliano eiuſdem Sedis Antiſtite, illi Eccleſiæ præfuit, *Vide Annales Eccleſiaſticos Tomo* 8. *Anno* 686. *Cap.* 15.

Col. 639. lin. 3. *poſt verba illa*, Hiſtoriæ Gothorum

lib.

lib. 16. Cap. 21. *adde ista*, verum plura, & vberiora ex ideonis auctoribus de S. Ildephonso si scire aues, *Consule notas ad Romanum Martyrologium 23. Ianuarij, & Tomo 8. Annal. Anno Christi 653. Cap. 8. & Anno 657. Cap. 45. et seqq. & Anno 667. Cap. 4. & seqq. & libellum eiusdem S. Ildephonsi de scriptoribus Ecclesiasticis Cap. 15. vbi habentur gesta S. Ildephonsi scripta à S. Iuliano Toletano Episcopo.* Quod autem S. Ildephonsus, vt etiam S. Eugenius, & S. Iulianus, omnes Toletani Episcopi, grauiter in Synodo Francofordiensi perstringantur, quod dixerint, Christum Dominum secundum humanitatem appellandum Filium Dei adoptiuum: tantos Patres à tàm enormi calumnia egregiè vindicant, & Notæ ad Romanum Martyrologium 23. Ianuarij, & Annales Ecclesiastici Tomo 9. Anno Christi 794. Cap. 6. & seqq. *Vide S. Thom. 3. p. quæst. 22. Art. 4. eiusque interpretes.*

In libro de virginitate, & parturitione Mariæ, Col. 681. C, *dele notam marginis*, Auctoritate Ecclesiæ constat B. Mariam peccatum originale non contraxisse; nam quis ignorat nihil hactenus de hac re ab Ecclesia esse definitum?

Sermone 5. de Assumptione Deiparæ, Column. 728. B, *ad glossam marginis*, Prudenter lege, nihil enim affirmat, *adde*, Videtur S. Hildephonsus hyperbolicè, ad ostendendam lætitiam diei Assumptionis Mariæ dixisse, eo remedium, & refrigerium animabus damnatorum in inferno apportari. Nisi forsan opinionem Poetæ Aurelij Prudentij imitari voluit, qui nocte Resurrectionis Christi inferis pœnarum ferias indulsit, *Vide Sixtum lib. 6. Bibliothecæ Annotat. 47. & Bellarminum lib. 2. de Purgatorio, Cap. 18.*

Eadem Col. lit. C, *tolle glossam*, Hieronymus auctor sermonis de Assumptione ad Paulam, & *rescribe*, Sequutus est auctor vulgarem inscriptionem alioqui manifestis argumentis depre-

deprehensum ab eruditis sermonem illum de Assumptione non esse S. Hieronymi, *vide Frodoardum Hist. Rhemensis libro* 3. *Capite* 22. *& notas ad Romanum Martyrolog.* 15. *Augusti*, *& Tomum* 1. *Annalium Ecclesiast. Anno Christi* 44.

In S. Paschasio Diacono.

Columna 741. D, *post inscriptionem adiunge ista*, Quis, quantusque fuerit iste Paschasius, exponit S. Gregorius lib. 4. Dialogorum Capit. 40. & 41. conseruat eius nomen, & memoriam inter reliquos Sanctos Romanum Martyrologium 31. Maij: sed de his libris de Spiritu Sancto, deque eorundem auctore accipe S. Gregorij Magni hoc elogium, *Paschasius huius Apostolicæ sedis Diaconus, cuius apud nos rectissimi, & luculenti de sancto Spiritu libri extant, miræ sanctitatis vir fuit eleemosynarum maximè operibus vacans, cultor pauperum, & contemptor sui*, tantum S. Gregorius.

In S. Eulogio Episcopo Toletano electo.

Columna 769. C, *post inscriptionem appone ista*, Dignè hoc loco attexuerimus nobile de S. Eulogio encomium, quod Vir Clarissimus Baronius Cardinalis hisce verbis expressit in notis ad Romanum Martyrologium 11. Martij. Acta Eulogij scripsit Aluarus Cordubensis eius sodalis: sed felicius, mea sententia, sua ipsis scripta viuam ipsius imaginem reddunt, *Hic ille præclarus Christi Athleta, qui cedentibus cæteris, vexillum confessionis aduersus Arabum impietates erexit, ac plurimos ad martyrij coronam perduxit, quorum triumphos ipse in carcere positus scripsit. Extant hac nostra ætate, è latebris antiquitatis eruta, præclarissima scriptorum ipsius monumenta, quæ Apostolicum*

cum ſpiritum redolent, & *puriſſimam priſtinam illam ſinceritatem præ ſe ferunt*, & in notis ad 24. Nouembris de eiſdem Eulogij ſcriptis hæc addit, *Omniaque eiuſmodi ita ſcripta ſunt, vt in pyxide Spiritus Sancti calamum intinxiſſe S. Eulogius videatur Tomo* 10. *Annalium Eccleſiaſt.* Extat natalis eius dies inſcriptus Romano Martyrologio 11. Martij.

In S. Iuliano Toletano Epiſcopo.

Col. 921. D, *poſt inſcriptionem Operis adiunge*, de Sancto. Iuliano Archiepiſcopo Toletano agit pluribus Felix, eiuſdem ſedis Antiſtes ad finem libelli S. Ildephonſi de ſcriptoribus Eccleſiaſticis; multa quoque de eodem in Hiſpanicarum rerum auctoribus morale, Mariana, & alijs, *Vide Tomo* 8. *Annalium Eccleſiaſtic. Anno* 688. & 689. & *Loayſam in notis ad* 15. *Concilium Tolet.* Habetur dies natalis S. Iuliani inter alios Sanctos adſcriptos Romano Martyrologio 8. Martij.

Lib. 2. Cap. 8. Col. 939. B, *ad finem inſcriptionis capitis*, & *gloſſæ marginalis adde.* Niſi aliquid purgandum deferant.

In Hugone Etheriano.

Col. 973. *poſt inſcriptionem Operis adiunge*, Hugonem Etherianum claruiſſe ſub Alexandro III. Pontifice, & Emmanuele Commeno Imperatore, rectè annotauit Genebrardus libro 4. Chronograph. pag. 613. contra Trithemium, alioſque exiſtimantes ſub Alexandro Quarto floruiſſe. Vide infra præfationem eiuſdem Hugonis in libro de hæreſibus, quas in Latinos Græci deuoluunt. Vbi cum dicat ſe ad opus illud ſcribendum incitatum ab Hubaldo Hoſtiæ, & Bernardo Portus Epiſcopis Cardinalibus, conſtat vtrumque interfuiſſe electioni Alexandri III. & Hubaldum poſtmodum creatum Pontificem Lucium Tertium.

Ad initium libri 1. de hæreſib. quas in Latinos Græci deuoluunt, Col, 1031. *appone antidotum*, Quamuis Hugo vir Orthodoxus, & eruditus exti-

extiterit, at circumſpectè, & cum iudicio legendi eius tres iſti libri ſequentes: in quibuſdam enim à propria, & exacta loquendi norma Theologorum declinare videtur. Præſertim in eo, quod Patrem, Filij, & Spiritus Sancti cauſam ſæpiſſimè appellat.

Lib. 1. Cap. 8. Col. 1040. D, *tolle notam marginis*, Eſſentiam Dei non eſſe Patrem, vel Filium, vel Spiritum ſanctum, quia nec generat, nec generatur, nec emittitur.

Col. 1041. A, *dele gloſſam*, Non in eo, quod Pater: ſed in eo, quod cauſa, & principium Spiritum emittit, *& reſcribe*, Hugo agens cum Græcis, interdum, & quidem ſæpius in hoc opere vſurpat eorum modum loquendi, quibus idem omnino eſt cauſa, & principium, at Patres Latini Principium in Trinitate ad intra rectè cognoſcunt, non item cauſam; Patrem enim Principium Filij, non cauſam fatentur: Patrem, & Filium principium Spiritus Sancti non cauſam: ob egregias rationes, quas *S. Thomas collegit* 1. *p. q.* 33. *Art.* 1. Colum. 141. E, *dele gloſſam*, Paternitas, proprietas eſt, non natura, ita & filiatio, & proceſſio.

Cap. 10. Col. 1043. D, *tolle notam*, Cauſa, & cauſaticum *& ad verba illa textus*, Pater quidem Filij, & Spiritus Sancti cauſa exiſtit, *ſcribe in margine*, Cautè lege, & regreditor ad notam, Cap. 8. Col. 1041. A, ſic tibi faciendum in multis eiuſmodi locis, quæ paſſim in Opere occurrent.

Cap. 12. Col. 1046. C, *tolle gloſſam*, Naturam non eſſe perſonam, & Col. 1047. A, *dele gloſſam*, Principium proprietatem eſſe, & cauſam, & ingenitum, & ſine cauſa eſſe.

Cap. 17. Col. 1060. C, *tolle gloſſam*, Cauſa Spiritus Pater, & Filius.

Cap. 18. Col. 1063. C, *tolle gloſſam*, Cauſam non eſſe naturam.

Lib. 2. Capit. 3. Col. 1072. D, *tolle gloſſam*, Principium non eſſe naturam: ſed cauſam circa naturam.

Cap. 7. Col. 1083. B, *dele gloſſam*, Cauſa mediata, & immediata, *& ſubſtitue*, Cautè

lege

lege, nam Theologi non admittunt istam locutionem: Spiritus Sanctus est imago Filij, licet eam Græci passim vsurpent, quibus hic voluit indulgere Etherianus, *Vide S. Thomam 1. p. q. 35. Art. 2.*

Cap. 11. Col. 1093. *tolle glossam.* Non ideo Filium esse non simplicem idest compositum, quod causa sit, & ex causa.

Cap. 18. Col. 1110. D, E, *tolle glossam,* Non idem esse essentiam, & proprietates personales, *& rescribe*, Cum alicubi Hugo distinguit essentiam diuinam à proprietatibus personalibus, non de reali, vel formali actuali distinctione loquitur: sed de distinctione rationis ratiocinatæ formali, virtuali, & eminentiali, vt Theologi loquuntur, intelligit; *Vide S. Thomam 1. par. q. 28. Art. 2. & q. 39. Artic. 1. eiusque interpretes eisdem locis.*

Cap. 20. Col. 1116. B, *tolle glossam*, Hic probatur processio Spiritus, cum sit eius proprietas non esse substantiam Spiritus; vnde colligitur, personales proprietates non esse essentiam, cum nequaquam substantiales sint personales.

Col. 1117. B, *tolle glossam*, Essentia communis trium non est Pater, quia Patris & est, *Col. eadem D, dele glossam*, Non idem esse proprietatem, & substantialem qualitatem, id est, Deitatem, quæ substantia trium est.

Lib. 3. Cap. 2. Col. 1128. C, *dele notam marginis*, Fides verè Catholica, qua creditur personales proprietates, non esse ipsas personas, *& rescribe*, Cautè lege, nam vera Theologia docet, personales proprietates re ipsa esse idem, quod personas, distingui verò tantum ratione, hoc forsan innuere Etherianus voluit.

Cap. 4. Col. 1131. C, *dele glossam*, Non idem esse vnitatem naturalem, & vnitates personales, à quibus Trinitas colligitur.

In Pothone Prumiensi.

Col. 1177. C, in inscriptionibus Operis, deinceps in titulis paginarum, vbicunque

exstiterit, at circumspectè, & cum iudicio legendi eius tres isti libri sequentes: in quibusdam enim à propria, & exacta loquendi norma Theologorum declinare videtur. Præsertim in eo, quod Patrem, Filij, & Spiritus Sancti causam sæpissimè appellat.

Lib. 1. Cap. 8. Col. 1040. D, *tolle notam marginis*, Essentiam Dei non esse Patrem, vel Filium, vel Spiritum sanctum, quia nec generat, nec generatur, nec emittitur.

Col. 1041. A, *dele glossam*, Non in eo, quod Pater: sed in eo, quod causa, & principium Spiritum emittit, & *rescribe*, Hugo agens cum Græcis, interdum, & quidem sæpius in hoc opere vsurpat eorum modum loquendi, quibus idem omnino est causa, & principium, at Patres Latini Principium in Trinitate ad intra rectè cognoscunt, non item causam; Patrem enim Principium Filij, non causam fatentur: Patrem, & Filium principium Spiritus Sancti non causam: ob egregias rationes, quas S. *Thomas collegit* 1. *p. q.* 33. *Art.* 1. Colum. 141. E, *dele glossam*, Paternitas, proprietas est, non natura, ita & filiatio, & processio.

Cap. 10. Col. 1043. D, *tolle notam*, Causa, & causaticum & *ad verba illa textus*, Pater quidem Filij, & Spiritus Sancti causa existit, *scribe in margine*, Cautè lege, & regreditor ad notam, Cap. 8. Col. 1041. A, sic tibi faciendum in multis eiusmodi locis, quæ passim in Opere occurrent.

Cap. 12. Col. 1046. C, *tolle glossam*, Naturam non esse personam, & Col. 1047. A, *dele glossam*, Principium proprietatem esse, & causam, & ingenitum, & sine causa esse.

Cap. 17. Col. 1060. C, *tolle glossam*, Causa Spiritus Pater, & Filius.

Cap. 18. Col. 1063. C, *tolle glossam*, Causam non esse naturam.

Lib. 2. Capit. 3. Col. 1072. D, *tolle glossam*, Principium non esse naturam: sed causam circa naturam.

Cap. 7. Col. 1083. B, *dele glossam*, Causa mediata, & imediata, & *substitue*, Cautè lege

lege, nam Theologi non admittunt istam locutionem: Spiritus Sanctus est imago Filij, licet eam Græci passim vsurpent, quibus hic voluit indulgere Etherianus, *Vide S. Thomam 1. p. q. 35. Art. 2.*

Cap. 11. Col. 1093. *tolle glossam.* Non ideo Filium esse non simplicem idest compositum, quod causa sit, & ex causa.

Cap. 18. Col. 1110. D, E, *tolle glossam,* Non idem esse essentiam, & proprietates personales, *& rescribe*, Cum alicubi Hugo distinguit essentiam diuinam à proprietatibus personalibus, non de reali, vel formali actuali distinctione loquitur: sed de distinctione rationis ratiocinatæ formali, virtuali, & eminentiali, vt Theologi loquuntur, intelligit; *Vide* S. *Thomam* 1. *par. q.* 28. *Art.* 2. *& q.* 39. *Artic.* 1. *eiusque interpretes eisdem locis.*

Cap. 20. Col. 1116. B, *tolle glossam*, Hic probatur processio Spiritus, cum sit eius proprietas non esse substantiam Spiritus; vnde colligitur, personales proprietates non esse essentiam, cum nequaquam substantiales sint personales.

Col. 1117. B, *tolle glossam*, Essentia communis trium non est Pater, quia Patris & est, *Col. eadem D, dele glossam*, Non idem esse proprietatem, & substantialem qualitatem, id est, Deitatem, quæ substantia trium est.

Lib. 3. Cap. 2. Col. 1128. C, *dele notam marginis*, Fides verè Catholica, qua creditur personales proprietates, non esse ipsas personas, *& rescribe*, Cautè lege, nam vera Theologia docet, personales proprietates re ipsa esse idem, quod personas, distingui verò tantum ratione, hoc forsan innuere Etherianus voluit.

Cap. 4. Col. 1131. C, *dele glossam*, Non idem esse vnitatem naturalem, & vnitates personales, à quibus Trinitas colligitur.

In Pothone Prumiensi.

Col. 1177. C, in inscriptionibus Operis, deinceps in titulis paginarum, vbicunque

que reperitur nomen, *Diui, Pothoni præpositum*, Expungatur.

Colum. 1179. E, *Expunge glossam*, Bella Euangelio aduersari.

In Ioanne Hierosolymitano Episcopo.

Colum. 1241. D, in inscriptione Operis, & deinceps in titulis paginarum nomen Diui, præpositum Ioanni 44. Hierosolymitano Episcopo auferatur; nam qui res huius Ioannis, cui sæpius cum Sancto Epiphanio, Sancto Hieronymo, Theophilo Alexandrino altercationes fuere (probè cognouerit, satis videbit, quam indignus nomine Sancti, vel Diui extiterit, *Et post inscriptionem operis ista adijce*, An verò istud Opus, quod hic subijcitur, sit Ioannis Hierosolymitani 44. Episcopi, qui tempore Sancti Hieronymi sedit, genuinum opus, multa sunt argumenta, quæ rem in ambiguo ponant. Primum, quod Gennadius, qui huius Ioannis lucubrationes recenset, huius libri nullo pacto meminit. Deinde auctor se facit Monachum Carmelitam, & de primis institutoribus, professoribus, propagatoribus Monachismi Carmelitani: totum Opus ex instituto componit, *At de his audiamus, virum disertum Baronium Tomo sexto Annalium, Anno Christi 444. Capit. 18. ita disserentem*, Sanè quidem respuimus, atque exuflamus figmentum illud incerto Auctore proditum Chronico, nimirum, quod extasse fingunt apud quendam Franciæ Regem, quo tradunt Sanctum Cyrillum Alexandrinum Episcopum, Monachum fuisse Montis Carmeli: cui quidem assertioni Trithemius leuiter nimis fidem præstitit. Vnde hæc quæso, incerto Auctori, si qui certi, atque probati sunt Auctores eiusdem Cyrilli æquales, eiusdemque res gestas, quam diligenter prosequuti, hæc nescientes, obruta silentio relinquerunt? vel quæ apud huius temporis scripores mentio sit de cultu Carmelo à vitæ Monasticæ professoribus? Etenim cum apud Sanctum Hieronymum Palladium,

dium, Euagrium, Caſſianum, Theodoretum, Cyrillum, Monachum, & alios ſæculi huius ſcriptores frequens mentio ſit de Monachis in Paleſtina degentibus, nuſquam penitus apud eos de Monachis Carmelitis. Faceſſat igitur eiuſmodi de Monachiſmo Cyrilli in Carmelo fabella: ſicut illa huic haud impar, qua traditur, & Ioannes Hieroſolymitanus Epiſcopus Origeniſta, fuiſſe etiam monachus Carmelita: ſicut enim hæc leuiter effinguntur, ita & facilè refelluntur, *Hactenus Baronius*, Ex quibus, & Auctor huius libri fuiſſe Ioannes 44. Hieroſolymorum Epiſcopus facilè refellitur, & liber ipſe fide vacillare deprehenditur, cum multa de Monachis Carmelitis primis Eccleſiæ temporibus iam vigentibus prodat. Denique ſtylus ipſe totus Latinus, multa ſine maiorum auctoritate, & fide ambigua huic Operi inſerta, ſatis arguunt alium Auctorem, quam Ioannem, & quidem recentiorem.

Petrus Lucius Belga Carmelita in Bibliotheca Carmelitana videtur tribuere hoc Opus Ioanni illi Hieroſolymorum Epiſcopo, quem præceptorem ſuum vocat Sanctus Ioannes Damaſcenus in epiſtola de Triſagio.

In Chronographia Sancti Nicephori recenſentur Epiſcopi Hieroſolymitani Ioannes 52. & Ioannes 57. ante cladem Hieroſolymitanam per Saracenos. Ioannes quoque Hieroſolymorum Epiſcopus vitam Sancti Damaſceni conſcripſit, quæ extat. Vtri autem horum tribuendus ſit liber iſte, neſcimus. Magis putamus eſſe Opus auctoris Latini, & recentioris, nec eſſe ex omni parte ſinceræ, & integræ fidei.

In Gregorio Palama.

Columna 1309. B, *in inſcriptione Operis*, *dele illa verba*, Sanctiſſimi, ac ſapientiſſimi, *&* *poſt inſcriptionem appone iſta*, Hic eſt impius ille, & ſchiſmaticus Gregorius Palamas Epiſcopus Teſſalonicenſis Romanæ Eccleſiæ perduellis, de quo accipe dignum elogium, quod vir diſertiſſimus Gennadius Scholarius Epiſcopus Conſtanti-

ſtantinopolitanus in defenſione quinque capitumConcilij Florentini, Cap.5. ſect. 13. in recentiores Græcos inuectus hiſce verbis protulit: Græcos quamuis flagitioſiſſimos, & ſtultiſſimos, ſi ſolum aduerſus Latinos dicant, omnium Sanctiſſimos arbitramini, *O vos Græci ſchiſmatici*, Inter alios quidem multos quendam qui vocatur Palamas, & EpheſiMarcum, hominem nec ſatis mētis compotem: ſed tumidum ſapientiæ oſtentatorem, nulla virtute, vel ſanctitate ſubnixos, quia loquuntur ſolum, & ſcribunt contra Latinos, extollitis, & celebratis, eorumque imagines exornatis, feſtumque agentes diem, colitis, ac veluti Sanctos adoratis, *Hæc ille*, Gregorius Acyndinus Græcus libros ſcripſit aduerſus imperitiam Gregorij Palamæ. Agit de hoc Acyndino Gretzerus in notis ad Ioannem Cantacuzenum. Ioannes Beccus Conſtantinopolitanus Epiſcopus collegerat epigraphas, ſeu ſententias pro proceſſione Spiritus Sancti ex Patre, & Filio: ſed Gregorius Palamas ediderat refutationem earumdem ſententiarum Ioannis Becci, at Beſſarion Cardinalis Nicænus inſignem Apologiam pro Becco contra Palamam compoſuit. Extant hæc tria Opera Monachij in Bibliotheca Bauarica num 115. Conſtantinopoli apud Manuelem Eugenicum, ſeruatur Græcè ſcripta diſputatio, qua duo Doctores diſſerunt de proceſſione Spiritus ſancti, ſcilicet Emanuel Chryſoloras, cum Gregorio Palama Metropolitano Theſſalonicenſi. Vbi etiam habetur liber Palamæ contra Beccum, fuit Emanuel Criſoloras ille, qui tempore Bonifacij Noni circa Annum Domini 1399. in Italiam veniens, Græcarum diſciplinarum, & literarum doctrinam in eam Prouinciam inuexit, cum Græcæ literæ in Italia iam diù exoleuiſſent. *Vide Platinam in Bonifacio nono, & Matthæum Palmerium in Chronico.* In Bibliotheca Vaticana aſſeruatur liber Græcus M. S. de erroribus Palamæ, & Palamitarum Apoſtaſia. Hic igitur Palamas malè ſentiens de proceſſione Spiritus Sancti à Filio, aliiſque

erroribus

erroribus fœdatus, bellum aduersum Romanam Ecclesiam implacabilem gessit: vt iam quo loco hoc eius Opus hic ponitur, vt cætera eius scripta sint habenda facilè quisque Orthodoxus agnoscat, simulque dispiciat, quam vanè, & impudenter Græci schismatici huic Palamæ prænomen sanctissimi, ac sapientissimi affingant.

In Anachoretarum Apophtegmatis.

Colum. 1333. A, *post inscriptionem Operis adde ista*, De Auctore, & interprete huius Operis variè ambigitur: Auctorem quidam, & inter eos Margarinus in Chronologico Auctorum huius Bibliothecæ Indice, existimant, fuisse Euagrium Ponticum, cuius certum est, esse librum vitas Patrum, cui hic Apophthegmatum semper annectitur. Gennadius in Cathalogo hæc de Euagrio habet, *Composuit de Anachoretis simpliciter viuentibus librum centum sententiarum, quem ego Latinum primus feci, nam superiorem olim translatum, quia vitiatum per tempus, & confusum vidi, partim reinterpretando, partim emendando auctoris veritati restitui*, Hæc Gennadius. Equidem etsi velimus multas esse sententias in hoc Opere ex Euagrij collectione acceptas: at sunt hic plus quam 600. & cum hoc opere fiat mentio Theophili Alexandrini, Ioannis Cassiani, Cyrilli Alexandrini, iam defunctorum: certum est Euagrium Ponticum, tametsi teste Gennadio, longa ætate vixerit, non potuisse S. Cyrillo esse superstitem. Ob quam etiam rationem exploratum est Sanctum Hieronymum non esse horum apophtegmatum interpretem. Nominantur interpretes Pelagius S. R. E. Diaconus, & Ioannes eiusdem S. R. E. Subdiaconus, *De quibus agit Sigibertus de viris illustribus, Capit. 116. & 117.* Cæterum idem Sigibertus Cap. 118. ait S. Martinum Dumiensem transtulisse per manum Pelagij Diaconi pluri-

mas interrogationes, & responsiones Sanctorum Patrum Ægyptiorum, in Dumiensi monasterio, quod est in Callecia.

Lib. 1. Col. 1333. C, num. 4. *in textu*, Dixit Abbas Euagrius &c. *appone ad marginem*, Hic Euagrius Ponticus Origenista, Stoicam suam impassibilitatem, toties tanquam manifestum errorem à S. Hieronymo explosam inculcat.

Col. 1334. B, num. 9. *in textu*, Secundus autem est, quando &c. *scribe in margine*, Cautè lege, nam Euagrij impassibilitatem innuere videtur, & cuius hominis opera in hac vita ita munda extitere, vt nihil humani admixtum habuerint, nisi Christi, & eius Genitricis?

Lib. 3. de conuersatione Patrum, Col. 1461. D, num. 7. *adscribe margini*. Hic est ille Or hæreticus Origenista, cuius S. Hieronymus meminit ad Ctesiphontem, quem pro Sancto obtrudere conatus est miserabilis Euagrius. Quocirca vmbræ virtutum eius in ventum abierunt.

Col. 1466. C, num. 16. *scribe in margine*, circumspectè lege hanc de cranio à Machario reperto narrationem, nam quod cum placitis Theologiæ, haud rectè cohæreat, vt apocrypha à multis reijcitur. *Vide Bellarminum lib. 2. de Purgatorio, Cap. 18. sed eam explicat S. Thomas in 4. sent. dist. 45. q. 2. Art. 2. ad 4. consule Sixtum Senensem Annot. 45. lib. 5. Biblioth.*

In Petro Cellensi.

Colum 1473. C, *post inscriptionem Operis adscribe*, cum Petrus Cellensis scribat ad Magistrum Ioannem Salisberiensem, si hic ille est Ioannes, cuius inter alia scriptorum monumenta extat liber de Nugis Curialium, claruisse hunc aiunt Anno Salutis 1181.

Cap. 26. Col. 1574. C, deme glossam, Diuina gratia datur aliquando ex meritis, *& rescribe*, cum iudicio lege quæ hic auctor differit si quidem diuina gratia nullo pacto, vel ex operibus, vel ex meritis nostris confer-

confertur nisi tantum augmentum gratiæ habitualis.

In Nicolao Oresmio.

Colum. 1291. C, *post inscriptionem tractatus adiunge* fuit hic Nicolaus Oresmus Caroli V. Francorum Regis cognomento Sapientis præceptor, qui multos Aristotelis, Ciceronis aliorumque auctorum libros conuertit in Gallicam linguam, florebat circa annum Domini. 1378. *Vide Annales Franciæ, & Genebrardum lib. 4. chronographiæ, pag. 707.*

Lin. pen. totius huius 9. Tomi Col. 1621. B, pro *Sanctorum*, repone, *veterum.*

CENSVRA LIBRI Intitulati Candelabrum Aureum Alphonsi Viualdi, &c.

Impress. anno M D C. Venetijs, nec non & omnium aliorum cuiuscunque impressionis ante Ann. 1602.

Quo tempore expurgatus prodijt apud Georgium Variscum, licèt in alijs fortè variabitur numerus foliorum, & numerorum.

In frontispicio, seu in inscriptione dele verba, Quàm vtile Catholicæ Ecclesiæ hucusque fuerit duodecima hæc editio demonstrat.

In expurgat. mutata est Epistola dedicatoria, & apposita alia directa ad Clementem Octauum.

Item abrasa est Bulla Cœnæ Domini cum eius expositione, & loco eius apposita illa de Anno 1600. cum alijs præfationibus, & expositionibus.

In Epistola, seu Prologo, Fol. 1. fac. 2. num. 4. vbi ait, *à Papa tanquam à Papa*, *adde*, in materia fidei, *& sequere*, diffinita reperies &c. Fol. 4. num. 13. vbi ait digestum nouum, *adde*, *infortiatum*, sequend. librum Authent.

De Sacramentis in Genere. Titulo Primo.

Fol. 10. num. 2. in fin. §. dele, *& est totus tit. c. &c.* vsque puteum incluſ. *& loco dictorum verborum pone*, & vt teſt. authentica ſacramenta puberum, c. ſi aduerſus venditionem.

Fol. 12, num. 8. vbi ait, Quæritur in quo differant, *dele totum quod ſequitur*, *vſque* reſolutiuè ergo, (*& loco ly ergo* dele, *pone*, reſpondeo, *& ſequere*) ſacramenta veteris.

Fol. 14. num. 9. §. ſecundo differunt in medio, *dele verba*, in reſurrectione generali, & ſic vnientur verba, & ita, (ad) baptizati anima, §. nono, quod quamuis, in medio vbi ait: *ſacramentorum* ſit coniunctio, adde, poſt ly ſit, talis, *vt dicat*, talis coniunctio.

§. Vigeſimo ſeptimo quod conficiens vbi ait, *alia ſex Sacramenta*, dele ſex, & dic, pleraque ſacramenta, &c.

De Baptiſmo. Titulo ſecundo.

Fol. 29. num. 16. ita legendum eſt recens, vel vetus contra quoſdam fætida, vel olens.

De confeſſione.

Fol. 81. num. 28. §. prima concluſio parochus, *dele verba*, & vbicunque fuerit probat. quia Concilium Tridentinum vſque in finem §. ſequenti, §. incipiens. Secunda concluſio, vbi ait, *non poteſt ſemel approbatum Confeſſorem*, inter ly ſemel, & approbatum, *adde à ſe, vt dicat*, ſemel à ſe approbatum,

Fol. 82. ſequen. §. Tertia concluſio in fine, vbi ait, *& in Hiſpania conſultus &c.* dele totum vſque in finem, *Papam declaraſſe.*

Eodem Fol. Quarta concluſio &c. vbi ait, *retinet facultatem ex conſuetudine ſibi conceſſa* inter verba conſuetudine, & ſibi, pone, *ſiue potius tollerantia Epiſcopi in propria dioceſi*, & ſequer. *ſibi conceſſam.*

Fol. 93. num. 60. §. pro parte affirmatiua facit text. *dele totum cum duobus §§. ſequentibus*, *vſque*, participatione fugiſſe.

In linea immediatè ſequen. vbi,

vbi, respondeo pro solutione, quod licet tales, *dele ly, licet* paulò infra, nec confitendo, nec communicando non ideo *dele ly*, non, paulò infra, *dele verba*, quia meretrices, vsque in finem §.

Fol. *98.* num. 80. vbi ait, si tamen confiteatur alteri *immediatè post ly alteri, adde*, debet integram confessionem facere, deinde sequere.

De Indulgentijs.

Fol. 109. num. 9. sed V. sacerdos, *dele totum*, & *etiam totum num. 7. sed quantas, vsque in finem. tenerent contrariam.*

De Purgatorio.

Fol. 116. num. 6. *dele verba*, Sacramentalem autem Neapolitanum, *vsque in finem numeri.*

Fol. 118. num. 11. *dele verba*, vt refert Bolsauus Latinus, *vsque* de Repub. Romana.

De Absolutione.

Fol. 122. num. 12. in fine, *dele verba*, vt infra dicetur. Eodem Fol. num. 13. vbi ait. Quod quamuis Nauarrus, *dele dicta verba*, & *totum vsque ad num. 14. exclusiuè*; & loco contentorum in num. 13. *pone*, Quicquid alij dixerint, quod Nauarr. Cap. 27. num. 267. tenet hanc potestatem quam Episcopi à Concilio habebant esse eis sublatam per Bullam Cœnæ Domini, quod est verum nedum in casu hæresis: sed etiam in alijs casibus in dicta Bulla reseruatis, prout pluries Sacra Congregatio Concilij censuit, & etiam in foro Sacræ Pœnitentiariæ est conclusum, & quotidie seruatur, quibus ego quoque reuerenter subscribo.

Fol. 125. *vbi incipit*, Quibus suppositis ad quæstionem respondetur, *dele omnia*, *vsque ad Fol. 134. vbi incipit*, casus Episcopi à iure, & loco omnium quæ delet, *adde hæc pauca.* Quibus suppositis, omissa disputatione concludo regulares virtute maris magni non posse absoluere à casibus Episcopo reseruatis, prout à Sanctissimo Domino Gregorio Papa xiij. ex sententia Congreg. Concilij Trident. fuit declaratum,

prout in literis Cardinalis S. Sixti ad Illustriss. Cardinalem Borromeum in consilijs Mediolanen. registratis, *& sequere, postea*, casus Episcopi à iure &c.

Fol. 137. num 65. in tertia linea numeri, absoluit à reseruatis debet imponere &c. *inter ly reseruatis, et debet. adde*, habentibus annexam excomunicationem.

Fol. 138. num. 74. Vtrum in articulo mortis, *dele totum vsque in finem numeri.*

De Sacramento Extremæ Vnctionis.

Fol. 178. num. 4. S. Dionis. Areopag. libro 5. Histor. Eccles. *dele Histor.* & lege *Hierar.*

De Sacramento Ordinis.

Fol. 190. num. in fine numeri clerici etiam possunt, *adde*, Quod cautè intelligas, si in Baptismo, & ordinatione præscriptis forma Catholicæ Ecclesiæ non fuerit seruata, nec intentio debita interuenerit.

De consanguinitate.

Fol. 232. num. 190. Quærit. V. si in aliquo tempore tantum in orbe, *dele verba sequentia*, vt tempore Loth, in fine dicti num. *dele verba*, illa ductus ratione, *vsque in finem numeri.*

De Affinitate.

Fol. 236. num. 209. *prope finem numeri*, quod clarè patet ex mente Concilij, *lege*, quod mihi videtur, *& dele*, quod clarè patet.

Secunda parte, vbi numerat contenta in Secunda Parte, cum mutata sit Bulla, muta, & dic, *super Bulla Sanctiss. D. N. Clementis Octaui*, & dele Sixti Quinti. *In indice, tollendus totus index Bullæ Cœnæ Domini; nam cum mutata sit Bulla, & index renouandus est.*

De Excommunicatione.

Fol. 6. num. 19. *in finem numeri, adde*, licet hæc pœna gentilium nihil conferat ad excommunicationis censuram; qua vtitur Ecclesia Cathol.

Fol.

Fol. 24. num. 129. §. quadragesima tertia in duello dominos (exceptis regibus) dantes, *dele, exceptis regibus.*

Eod. Fol. & num. §. quinquagesima tertia, *in fine, adde.* Hodie verò non procedit, quo ad beneficiatos per Concil. Tridentinum Capit. 1. sess. 23. & Capit. 2. sess. 24. de reformatione, §. quinquagesima nona, quæ extenditur vsque ad portam, *dele*, extenditur, *& accommoda*, quæ non possunt etiam accedere, *vsque ad* portam exteriorem.

Fol. 26. & 27. num. 133. §. nono, Domini temporales, *in fine*, *adde* hodie est reseruata in Bulla Cœnæ Domini, §. vndecima, Domini temporales, *in fine adde*, hodie est reseruata in Bulla Cœnæ, §. duodecima, Qui Eccles. *in fine, adde*, hodie est reseruata in Bulla Cœnæ, §. decima sexta, qui per se, *in fine, adde*, hodie est reseruata in Bulla Cœnæ, §. decima septima. Qui pignoratus, *in fine adde*, hodie reseruata est in Bulla Cœnæ §. vigesimaprima. Qui compellunt, *in fine adde*, hodie reseruata est in Bulla Cœnæ §. vigesimatertia. Domini temporales, *in fine adde*, hodie reseruata est in Bulla Cœnæ, §. vigesimaquarta offendentes, *in fine adde*, hodie reseruata est in Bulla Cœnæ.

Fol. 30. sub numero 134. §. sexagesimanona Imperator, Reges. Quo ad vero dominos inferiores Imperatore, & Regibus nulli reseruatur, *dele nulli reseruatur*, & adde, *hodie vero Papæ reseruatur.*

Totus tractatus, seu explanatio Bullæ cum textu eiusdem Bullæ, tollitur à Fol. 31. vsque ad Folium 60. *& loco eius noua Bulla Clementis Octaui, cum noua explanatione ponitur.*

De Suspensione.

Fol. 84. num. 140. decimo not. Quod si quis, *dele, poterit extra illa celebrare*, & loco dictorum verborum, pone, *posset extra illam celebrare, nisi obstaret Concil. Trident. nec non excommunicat.*

De Interdicto.

Fol. 95. num. 11. Quintus casus, vniuersitas, *dele verba præter Romam*, & coniunge, *qualibet quæ Cardinales*.

Fol. 97. num. 27. casus 21. ijdem prohibent in fine post verba Pizzocherarum Ord. Minorum, adde, *hodie verò cessat casus prædictus propter Bullam Pij Papæ V.*

Fol. 98. num. 36. casus 28. *dele verba prælati*, & loco eius, pone, *omnes*.

Fol. 102. num. 84 nota 4. quod Ecclesia sit consecrata ab Episcopo loci, *adde si*, & dic, *Ecclesia si sit consecrata*, num 87. nota 7. corpora à schismaticis sepulta, *adde hic*, non esse exhumanda, *& sequitur*, altaria in quibus tales schismatici celebrarunt non esse reconcilianda, *dele reconcilianda*, & dic *reconsecranda*.

Fol. 120. num. 215. cuius occasione, quod non possit in criminalibus conuenire coram, *dele*, *illud verbum in criminalibus*.

Fol. 124. num. 243. nota 2. quod quamuis, *in fine num. adde*, si tamen officium primum non sit sublatum per Bullam Pij Quinti super Missalis, & Breuiarij reformatione.

Fol. 126. num. 254. At cum pro Concil. Trident. patet, posse celebrare in omnibus festiuitatibus, *dele ly patet*, & loco illius pone, *putarem posse celebrare, &c.*

Tertia parte, de Irregularitate.

Fol. 17. num. 45. Huic accedit alia quæstio, *dele verba*, Quod forsitan procedere posset etiam &c. *vsque in finem num.*

Fol. 21. num. 80. cum hæretico occulto Episcopo, *accommoda, et dic*, Episcopus. Infra vnam lineam dele verba, *vt supra de absolut. rei vsque latè*, & loco dictorum verborum pone, *petita tamen Sedis Apost. absolut.*

Fol. 22. num. 89. Quæritur, Quis poterit, &c. ibi si talis est occultus cum eo posse Episcopum dispensare inter ly. dispensare, & Episcopum, interponantur hæc verba, *Breuia Sedis Apostolicæ absolutione*.

Fol. 24. nu. 100. sicut tres date

dele

dele hæc verba, cum pauci alias possent promoueri, *& reliqua*, *vsque talis opinio omnino est reijcienda inclusiuè.*

Fol. 27. num. 118. Quamuis ex communi, *dele verba*, nascatur erit legitimus secundum se, *& loco illorum pone*, natus erat legitimus secundum &c.

Sequenti linea, *dele verba*, modo tamen matrimonium, &c. *vsque in finem num.* & loco verborum ablatorum, pone, *Nunc verò cum per Concilium Tridentinum sublata sint matrimonia præsumpta, si nihilominus nata prole, vel etiam concepta, matrimonium coram parocho, & testibus fuerit contractum filij legitimantur per subsequens matrimonium, iuxta Cap. tanta, qui filij sint legitimi.*

Fol. 29. num. 129. acturi, primo notare vitium, *dele ly*, primo.

De Depositione.

Fol. 78. num. 14. Quamobrem, dele, totum numerum, vsque ad num. 15.

Fol. 86. num. 41. Quæritur vtrum depositus, *dele verba*, vel cogatur mendicari cum, *vsque in finem num.*

Eodem Fol. num. 45. Quæritur quid si talis Ecclesiasticus degradatus, *dele ly degradatus*, & dic, *depositus*.

In supplementum Aureum ad secundam, & tertiam partem, seu auream Appendicem.

Fol. 7. num. 24. sed quæritur, quid si aliquis, *dele verba*, tenet Duarenus lib. 8. &c. *vsque Cassiodorum supra inclusiuè.*

Fol. 10. num. 34. Quæritur vtrum commissarius, *dele verba*, & sic poteris limitare Concilium Tridentium *vsque in finem num.*

De sacrarum mulierum irregularitate.

Fol. 17. Cap. 4. num. 2. §. quartum monialium habitum, *dele verba*, Quod vt optimè diuino &c. *vsque alijs considerandum relinquens, inclusiuè.*

Fol. 18. num. 3. §. duodecimum moniales nihil, *dele verba*, sine licentia Episcopi.

Fol.

Fol. 31. Capit. 7. numero 19. *dele verba*, erit autem veniali &c. *vſque in finem num.*

Fol. 33. Capit. 8. numero 9. Quæritur quid de illo, *dele verba*, in cuius pœna ſui ſubditi poterunt, &c. *vſque ſine proprijs dimiſſorijs, incluſiuè.*

Fol. 36. Capit. 9. numero 4. *adde hæc*, Hodie tamen poſt Concil. Trid. Epiſcopi ferè omnes in proprijs Eccleſijs reſident cum magno fidelium fructu, vnde ad eos tàm ſalubri propoſito confirmandos, & ad paucorum animos deterrendos ſupradicta poſuimus, licèt Summi Pontificis vigilantia ad reſidendum pœnis cohercere debitis non deſinat.

Fol. 37. num. 10. ſed quæritur quid ſi talia, *dele verba*, abſentem eſſe iudicandum, ac pœnis abſentium, vel non reſidentium eſſe puniendum, *& loco illorum, adde*, non excuſari a peccato, & exteriori etiam pœna fore plectendum.

Fol 38. num. 53. prima concluſio, beneficiatus *quicunque* ad audiendam, *dele ly*, *quicunque*, & loco eius pone, *non tamen curatus*, paulò inferius, *perpetuò poteſt abeſſe*, dele ly, *perpetuò*, paulo inferius, dele verba, *ſine licentia Epiſcopi.*

Fol. 46. Capit. 12. numero 3. §. prohibita diſpenſatio, *dele verba* Eccleſiæ declaratione, *& loco illorum pone*, iuris diſſipatione.

Fol. 47. num. 6. ſecunda aſſertio, ibi, ne Papa diſpenſet in gradu, niſi inter Principes, *adde ly*, *gradu ſecundo*, & lege, *ne Papa diſpenſet in gradu ſecundo, niſi inter Principes. &c.*

Fol. 49. num. 22. ſeptima aſſertio, quando Papa, *dele totum, vſque in publica lectura, incluſiuè*, & loco verborum ablatorum, pone, *Papa diſpenſat in iure Canonico, vel diſpenſat in Concilio Generali, vel tertio in alijs decretis à ſe, vel à Sede Apoſtolica factis, &c.*

Fol. 50. eodem numero, §. de alijs verò Concilijs Generalib. *dele ly alijs, & dic*, de Concilijs Generalibus &c.

Fol. 61. Cap. 14. num. 63. Quæritur quid ſi aliquis emiſit, in

in fine numeri adde, Hodiè vero simile votum non dispensatur nisi à Papa.

Fol. 71. Capit. 15. num. 19. secundo nota quod etiam, *dele hæc verba*, non enim tolerantiam præcisè prælatorum &c. *vsque Adrianum Sextum Papam, inclusiuè*, paulò inferius dele *Hæc parentesis fuit interposita, &c.* vsque in finem num.

Fol. 81. Cap. 17. num. 7. Primo enim S. R. E. *dele verba*, ac Regem Catholicum.

Fol. 83. num. 31. octauo adducit, &c. qui contra Gulielmi Parisiensis impietatem, *dele ly, Parisiensis*, & dic, *de Sancto amore*.

Fol. 92. Cap. 19. num. 13. *dele verba*, sed verè, & realiter mihi videtur prima quam, *vsque in finem num.*

Eodem Folio num. 16. Italica audacia inuerecundo, atque sacrilego, *dele ly, Italica*, & loco eius pone, *impia hominum audacia*.

Quarta Pars.

Fol. 3. Cap. 1. num. 4. illa verò quæ Sacramentalia dicuntur, *inter ly, sacramentalia, & dicuntur, pone*, ritus, & cæremoniæ: *vnde legatur*, quæ sacramentalia ritus, & cæremoniæ dicuntur.

Fol. 6. num. 21. Quo ad secundum requisitum, *dele omnia, vsque in finem num.*

Fol. 7. num. 29. qui fuerunt primi, *dele verba*, reliquæ verò quæ in nouo inueniuntur, &c. *vsque locis composuerunt, inclusiuè.*

Fol. 17. Capit. 4. numero 20. Secundo, inest homini, *dele verba*, O bone IEsu quanta hic de vtrisque &c. *vsque in finem num.*

Fol. 19. num. 28. secundo potest, *dele verba*, Christi vt Iudas sunt venditores, *vsque in finem num.*

Fol. 21. numero 38. in fin. numeri, & capitis, adde, *non tamen tolerantia, vel permissione huiusmodi vtentes excusantur à peccato.*

Fol. 23. Capit. 5. num. 12. quæritur cum anima, adhærentes S. R. E. correctioni, *dele ly, adhærentes*, & dic, *subijcientes nos S. R. E.*

Fol.

Fol. 42. Cap. 8. num. 28. Quam auctoritatem, *dele verba*, cum Consilio Cardin. *& loco illorum*, *pone*, circa fidem, & regimen vniuersale Eccles.

Fol. 43. num. 30. omnia contenta, *dele totum num. à principio vsque ad finem.*

Fol. 45. num. 40. Quæritur vtrum sint codendæ, *dele ly*, *vtrum*, & loco eius pone, *quales*, & dic, *quales leges condendæ*, optimæ, & perfectissimæ, dele ly, *optimæ*, *& perfectissimæ*, Respondeo tamen *vsque ad verba*, immo minimè, inclusiuè, *& post ly*, *minimè dele tum*, adde, *respondeo (& sequere) esse condendas leges optimas*, *& perfectissimas*, *sed tales*, dele ly, *sed* duntaxat quæ, *dele ly*, *duntaxat*, ita quod legator tales, quæ imperitiæ multitudini, &c. nam perfectissimæ leges, & quæ tolerari, *dele ly*, *perfectissimæ*, & ly, & *ita quod legatur*, nam leges quæ tolerari, &c.

Fol. 49. num. 51. §. secundo esset iniusta ex forma, *dele verba*, seu parentesis, si nunc contigisset, & vtitur.

Fol. 51. num. 55. §. respondetur tertio leges omnes, &c. mutilationis amissionis bonorum, *ante ly bonorum*, adde, *omnium*.

Eodem Fol. num. 56. §. respondeo secundo, quod quamuis, vel è contra vt solet, in foro tamen confessionis, *dele ly*, vt solet.

Fol. 59. Cap. 9. num. 10. §. Secundo respondetur legem, *dele verba*, nisi in rebus totam vniuersitatem, bonumque commune, &c. vsque in finem num.

Eodem Folio num. 11. quæritur quæ differentia, vel sæcularium non omnes adstringant clericos, *dele ly*, *non*, & legatur, *vel sæcularium omnes adstringunt clericos.*

Et cum in dicto vbi agitur de confessione in expurgato, Fol. 77. num. 23. ac in omnibus alijs eodem loco, proponatur vtrum liceat confiteri sacerdoti absenti per literas, vel nuncium, ac ab eo absolutionem recipere, & pars affirmatiua approbetur, ac tueatur: stante decreto Sanctissimi Domini Nostri Clementis Octaui, nuper

facto

facto contra huiusmodi assertionem, *abradenda sunt verba*, Sed licet hæc sit communis opinio, verior tamen & mitior, &c. *vsque ad num. 25. tertio dixi idoneo, &c.*

CENSVRA IN OMNES Additiones, seu Adnotationes Marginal. Dam. mem. Impij Caroli Molinæi.

Respondent vniuersæ infrascriptæ censuræ omnibus exemplaribus hactenùs excussis, quæ ex varijs impressis, & manuscriptis diuersorum censuris in vnum fuerunt conflatæ.

PRIMO.

Generaliter deleatur vbique nomen Caroli Molinæi, siue literæ C.M. id significantes, tàm in gloss. quam in titulo, & fine librorum, omnesque Epistolæ, & Præfationes Libris præfixæ eiusdem Caroli Molinæi, vel ad eundem directæ, vel de eiusdem laudibus tractantes, aut eiusdem, vel operum ipsius mentionem facientes prorsus tollantur, quin etiam ex omnibus Indicibus Librorum, & elenchis idem nomen vbique expungatur.

SECVNDO.

Deleatur vbicunque, & quomodocunque alios hæreticos, & se ipsum sæpius citat dicendo, vt scripsi, dixi, &c. vel sub quibuscunque alijs verborum formulis, allegando proprios tractatus, consilia, commentaria, lecturas, glossas, & annotationes, & similia; quorum omnium, & singulorum vbique prorsus memoria ex quibuscunque libris abradenda est.

TERTIO.

Deleantur multæ adnotationes, vel in toto, vel in parte, prout infra designantur, quæ tamen non eædem semper, nec omnes, nec eodem modo in qualibet impressione reperiuntur expressæ, quoniam correctorum, & V. I. Peritorum maiori, vel minori diligentia, Ordinariorum, & Inquisitorum auctoritate, & zelo, pro locorum, & temporum diuersitate, magis, &

& minus in varijs etiam nouissimis impressionibus huiusmodi glossæ, vel omnes, vel aliquæ, aut sublatæ, aut partim emendatæ, vel prorsus immutatæ fuerunt, quamuis nonnullæ adhùc Correctorum quorundam, & Impressorum malitia sub ementito nomine, Catholicorum. V. I. D. falsò sint impressæ, sæpè etiam in frontispitio mentiantur ab huiusmodi additionibus libros fuisse repurgatos, quarum multæ infra notantur, vt vel omnes, vel aliquas, prout opus fuerit, delere, & emendare, & de consimilibus idem iudicium ferre, pius, & prudens lector valeat.

IN DECRETO.

Pag. 1. addito in marg. signo † *Verum est, et amplè, &c.* deleatur tota.

pag. eadem add. in marg. sign. * *Idem sentit Isidorus &c.* deleatur tota.

pag. ead. add. in marg. num. 2. *Consuluit, & male &c. ibi. Vide quæ not. &c.* deleatur vsque in finem.

pag. eadem add. in marg. sign. † *Imò longè, &c.* deleatur tota.

pag. 3. add. in margin. signo † *Quando ita simpliciter* &c. ibi, & dicitur vt dixi in consuet. &c. deleatur vsque in finem.

pag. 22. add. in margine signo † *Huius nominis primo, &c. ibi, vt dixi in consuet.* deleatur vsque in finem.

pag. eadem add. in marg. sign. † *Item Ioann. viij. Ludouico &c. ibi, ut dixi in consuet. &c.* deleatur vsque in finem.

pag. eadem add. in marg. signo † *Sed secundum Arcbidiac. & Card. &c.* deleatur.

pag. eadem add. in marg. signo † *Scilicet Italiæ, licet Gottus, &c.* del.

pag. 23. add. in margine sign. † *Non extat inter opera Aug. &c.* deleatur.

pag. 35. add. In margine sign. † *Hæc vera, Io. Gers. &c.* deleatur.

pag. 37. add. in margine sign. † *Pastoris, Quauis &c.* deleatur tota.

pag. eadem add. in marg. sign. † *Thecla, & merito, &c.* deleatur tota.

pag. eadem add. in marg. sign. † *Pampbili. Non est dicendum, &c. ibi, Qui tamen*

men in suo chronico, &c. deleatur vsque in finem.
pag. 39. add. in margine sig. † *Dignoscuntur, & meritò, cum &c.* deleatur.
pag. 40. add. in margine sign. † *Professio, id est iuramentum,* &c. deleatur.
pag. 42. add. in margine sign. *Aurelian. magna, &c.* deleatur.
Pag. 43. add. in margine sign. † *Quanto magis. Vide arg. &c.* deleatur.
pag. 45. addito in margine, *pro summario, Papa* deleatur.
pag. 51. add. in margine sign. † *Auctoritate. O deploranda, &c.* deleatur tota.
pag. 52. add. in margine sign. † *Exhiberi, late dixi &c.* deleatur tota.
pag. 54. add. in margine sign. † *Verba, id est hanc confessionem, &c.* deleatur.
pag. ead. add. in marg. num. 3. †*Vnde quod dici super hanc, &c.* deleatur.
pag. ead. add. in margine sign. † *Errare, scilicet quatenus verbum &c.* deleatur.
pag. 56. add. in margine sign. † *Vnam esse, Io. Chrisost. Tom. 7. &c.* deleatur.
pag. 58. add. in margin. signo † *Exorcizandi, falsum, &c.* deleatur.
pag. ead. add. in margine sign. † *Exorcistæ, imò discipuli Christi &c.* deleatur.
pag. 59. add. in marg. pro summario, *Subdiaconatus tempore,* deleatur.
pag. 61. add. in margine sign. † *Primò, imò post resurrectionem, &c.* deleatur.
pag. 65. add. in margine sign. † *Terreni, hoc est contra illud* &c. deleatur tota.
pag. eadem add. in marg. sign. † *Anacletus, At qui in tota,* &c. & hæc additio sequitur in pag. 66. del. tota.
pag. 66. add. in margine sign. † *Noua, Nota veram rationem,* &c. deleatur tota.
pag. 68. add. in margine sign. † *Nicolao sc. secundo, qui prius &c.* deleatur tota.
pag. eadem add. in marg. sign. †*Nostro, et sic, &c.* del. tota.
pag. 69. add. in margine sign. † *Henrici, scil. quarti, quem &c.* deleatur tota.
pag. ead. add. in marg. sign. † *Tempestas, à data, quæ &c.* deleatur tota.
pag. 71. add. in marg. num. 3. *Hanc sententiam, &c.* del. to.
pag. 79. columna 2. add. sign. † *dixi extra,* deleatur.
pag. 83. add. in margine pro summario. *Confiteri,* deleat.
pag. 95. add. in margine sign. † *Cautionem, Vide vt de rebus mundi, &c.* del. tota.

pag.

pag. 102. add. in margin. sign. † *Historia*, *lib.* 2. *&c.* del. tota.

pag. 105. add. in margin. sign. † *Missam*, *cum hæc decretalis*, *&c.* del. tota.

pag. 117. add. in margin. sign. † *Pelles*, *Tam inepta solutio*, *&c.* del. tota.

pag. 122. add. in margin. sign. † *Correctus*, *Vetus est figmentum*, *&c.* del. tota.

pag. 127. add. in margin. sign. † *Substantia*, *Imò verbum*, *&c.* del. tota.

pag. 130. add. in marg. num. 2. *Ista fuit sententia Lau. dicentis*, *&c.* del. tota.

pag. 151. add. in margin. sign. * *Vide Budeum in lib. de asse. &c. ibi*, *Et quæ dixi in tract. contract. &c.* del. hæc verb. vsque in finem.

pag. 152. add. in margin. sign. † *In anno. Imò centesima. &c. ibi*, *vt dixi in tract. vsur. &c.* del. vsque in fin.

pag. 153. add. in margin. sign. † *Attulit in tertia parte*, *&c.* del. *vnde ego huius Cap. &c.* vsque in finem.

pag. ead. add. in margin. sign. † *Sicut*, *Hoc caput restituit*, *&c.* del. tota.

pag. 154. add. in margin. sign. † *Etiam. Hic incipiunt*, *&c.* del. tota.

pag. 163. addatur in marg. sig. † *Achab quoque falsum exemplum &c.* del.

pag. 165. add. in margine pro summario. *Mala omnia &c.* deleatur.

pag. 173. add. in margine num. 4. *Concilio*, *id est sine Ecclesia &c.* del. tota.

pag. 183. add. in margine num. 2. *Nocet. Ias. l. &c. vbi dixi lib.* 3. deleantur hæc verba, & in fine illa, *vbi etiam tetigi.*

pag. 188. add. in margin. sig. † *De quibus dixi in præfatione &c.* deleatur tota.

pag. 194. add. in margin. sign. † *Pœnitentes*, *id est*, *quibus &c.* deleatur tota.

pag. ead. add. in margin. sign. † *Amputauit*, *falsum est &c.* deleatur tota.

pag. 197. add. in margin. sign. † *Damasus hæc palea &c.* deleatur tota.

pag. ead. add. in margin. sign. † *Cogitandum est. Nam hæc palea &c.* deleatur tota.

pag. 198. add. in marg. sign. † *Exemptus*, *hæc ratio non valet*, *&c. ibi*, *in medio*, *vt dixi in ann.* ad

ad Phil. Dec. c. 1. de constit. deleantur hæc verba.

pag. ead. add. in margin. sign. † *Exemptus. Idem Alb. l. quisquis. C. ad legem Iul. &c.* ibi, *Ego vero dico, &c.* deleat. vsque in finem.

pag. 200. add. in margin. sign. † *Pontifices, verba sunt Gratiani & sic &c.* deleatur tota.

pag. 201. add. in margin. sign. † *Id est Episcopatum, quia in primitiua, &c.* deleatur tota.

pag. ead. add. in marg. sign. † *Pontificis, id est &c.* deleatur tota.

pag. 202. add. in margin. sign. † *Simoniam dixi, &c.* deleatur tota.

pag. 204. add. in margin. sign. † *Capite, hunc textus allegant, &c.* deleatur tota.

pag. 205. add. in marg. sign. † *Lanificio, forsan Sueuus &c.* deleatur tota.

pag. 210. add. in margin. sign. † *Papa s. tertius anno &c.* deleatur tota.

pagina 213. Colum. 1. in add. marg. sign. † deleantur verba, *eadem priuilegia, quæ.*

pag. 215. add. in margin. sig. † *Quartus. Quem malè infamant &c.* deleatur tota.

pag. ead. add. in margin. sign. † *Augustis. Dixi in consue. &c.* deleatur tota.

pag. 217. add. in margin. sign. † *Vnus est sol. &c. ibi dixi in consuet. &c.* del. vsque in finem.

pagina eadem add. in margine numero 2. Adde hic, *An Reges Franciæ &c.* in fine ibi, *dixi in consuet. &c.* del. vsque in finem.

pag. 218. col. 2. add. in margin. sign. † *Quidam Hispanus*, expungatur tota.

pag. 220. add. in margin. sign. † *Falsa subscriptio, &c.* deleatur tota.

Pag. 221. add. in marg. sign. † *Ludouicus huius capituli &c.* deleatur tota.

pag. ead. add. in marg. sign. † *Othonis, Verè palea &c.* & sequitur in pagina 222. deleatur tota.

pag. 224. add. in marg. sign. † *Ordinari. Olim hæc &c.* deleatur tota.

pag. ead. add. in margin. sign. † *Imò vt habet veritas, &c.* deleatur tota.

p. ead. add. in marg. sign. † *Apostolica*, *i. e. eorum &c.* deleatur tota.

p. 229. add. in marg. sign. † *Dicens*, *est pars subdititiæ*, *&c.* deleatur tota.

p. 230. add. in marg. sign. † *Alias Dei*, deleantur hæc duo verba, vbi videtur respuere traditiones.

p. 231. adde in marg. sign. † *Legitur*, *imò non legitur* &c. deleatur tota.

p. eadem add. in marg. sign. † *Et secundum Erasmum in &c.* deleatur tota.

p. 233. ad marginem num. 3. *Hoc cap. non obstat*, *quia* &c. deleatur tota.

p. 234. add. in marginem sign. † *Caue*, *quia tex. ipsius Concilij &c*, deleatur tota.

p. 236. col. 2. add. in marg. sign. † *Altera versio*, deleatur tota.

p. 237. add. in marg. sign. † *Acquiri*, *dic &c. ibi*, *vbi super glossam* &c. deleatur vsque in finem.

p. 253. add. in marg. sign. † *Ecclesiæ*, *quia tunc &c.* deleatur tota.

p. 254. add. in marg. sign. † *Papam*, *scilicet primum*, *qui* &c. deleatur tota.

p. eadem add. in marg. sign. † *Permittimus sic &c.* deleatur tota.

p. eadem add. in marg. sign. † *Iudicium. Id est Imperatoris* &c. deleatur tota.

p. 255. add. in marg. sign. † *Nicolaus scilicet secundus* &c. deleatur tota.

p. 258. add. in marg. sign. † *Dic. hæc verior*, *vide quæ* &c. deleatur tota.

p. 270. add. in marg. pro summario, *Sacerdotes olim* &c. deleatur.

p. 284. add. in marg. sign. † *Spirituales*, *id est*, *ibi soli &c.* deleatur tota, cum proxima additione marginali eiusdem Molinæi.

p. 285. add. in marg. sign. † *Tuam*, *id est &c.* ibi in parenthesi, loco illius verbi, *citaui*, dicas, *citato*, & in fine ibi: *Hæc pulchra verba*, *malè &c.* deleatur vsque in finem.

p. 295. col. 1. add. in marg. sign. † *Sed in epist. Clementis*, deleatur tota.

p. 308. add. in marg. sig. † *Prædicent. Hieron. non vult* &c. deleatur tota.

p. 310. add. in marg. sign. †

Sim.

Simplicius, *sub cuius &c.* deleatur tota.

p. 313. add. in marg. sign. † *Franc. Duare. lib.* 1. *de &c.* deleatur tota.

p. 314. add. in margin. sign. † *Scripturis falsum nisi &c.* deleatur tota.

p. 316. add. in margin. sign. † *Constantinus circa &c.* vel *Hæ palea &c.* deleatur tota.

p. 318. add. in margin. sign. † *Ostenditur*, *imò &c.* deleatur tota.

p. 320. add. in marg. sign. † *Supra distinct.* 79. *cap. si duo &c.* ibi, *Vide quæ dixi &c.* deleat. vsque in finem.

p. ead. add. in margin. sign. † *Profutura. Grat. verba &c.* deleatur tota.

p. 322. add. in marg. sign. † *Imò Apostoli nunquam &c.* deleatur tota.

p. eadem add. in marg. sign. † *Sedis*, *scil. cuiuscunque &c.*

p. eadem add. in marg. sign. † *Pelagius*, *scilicet secundus &c.* deleatur tota.

p. eadem add. in margin. sign. † *Reprobando synodum*, *Ioan. &c.* deleatur tota.

p. 323. add. in marg. sign † *Ecce textus huius cap. &c.* deleatur.

p. eadem add. in margin. sign. † *Papam*, *consule*, *&c.* deleatur tota.

p. 327. add. in margin. sign. † *Sacrum textus Concilij actione &c.* deleatur tota.

p. 330. in marg. summarium: *Res sacræ*, deleatur.

p. ead. in marg. summarium: *Pecunia pro spiritualibus* &c. deleatur.

p. eadem Colum. 2. add. in marg. n. 2. deleantur verba, *dixi in tract. c.* 3.

p. 331. col. 1. add. in marginem num. 1. deleatur tota.

p. 332. col. 1. add. in marg. sign. † tota deleatur.

p. 339. add. in marg. pro summario, *Presbyter pauper* &c. deleatur.

p. 343. add. in marginem pro summario, *Baptismus ficte* &c. deleatur.

p. 354. Colum. 2. add. in margin. n. 1. Deleantur verba, *sed præstabat dicere*, *&c.* vsque in finem.

p. 361. add. in margin. sign. † *Populis*, *Ergo etiam fæ-*

minis &c. deleatur tota.

pag. 362. add. in marg. sign. † *Adde, quod hoc verbum &c.* deleatur tota.

pag. 363. add. in margine pro summario, *Hæreticus ligare &c.* deleatur.

pagina 369. add. in margine *Pretium in coniugio &c.* deleatur.

pag. ead. add. in marg. num. 4. Tremisse, vide quæ dixi, &c. del. tota.

pag. 370. col. 2. add. in margine num. 3. *Ambrosij falsum*, deleatur tota.

pag. 385. add in marg. sign. † *idem Host. in summa &c.* ibi, *sed Io. Gerson. tract.* &c. deleatur vsque in finem.

pag. 390. add. in marg. pro summario, *Consecratio altaris &c.* deleatur.

pag. 400. add. in marg. sign. † *Id est, vt in ordine laicorum* &c. deleatur tota.

pag. 401. add. in margine num. 1. *Infamiam hoc verum*, &c. deleatur.

pag. 406. add. in margine num. 1. *Hanc glossam dicit &c. ibi, sed eam reprobat &c.* deleatur vsque in finem.

pag. 418. add. in marg. sign. † *sc. Caroli*, &c. deleatur tota.

pag. 419. add. in marg. pro summario, *Paupertas repellit*, deleatur.

pag. 421. add. in marg. numero 3. *Laico idem Pau. &c. ibi, sed frustra de hoc*, deleatur vsque in finem.

pag. 425. add. in marg. num. 3. *Secus Imo &c.* deleatur tota.

pag. 431. add. in marg. sign. † *Id est, Episcopis & hoc cap. cum sequen. &c.* deleatur tota.

pag. 434. add. in margine num. 1. *Concilio gloss. falsa &c.* deleatur tota.

pag. ead. col. 2. add. in marg. num. 3. deleantur verba, *dixi in consue.* 30. C. *M.*

pag. 439. in marg. num. 1. *Instinctu. Non est &c.* deleatur.

pag. eadem add. in marg. sign. † *Concilium non solum*, &c. deleatur.

pag. eadem add. in marg. sign. † *Imò non facienda, &c.* deleatur tota.

pagina 440. add. in margine pro summario, quæ ait, *Testes duo contra*, deleatur tota.

pag. ead. add. in marg. num. 2. *Duo. idem Pan. c. at si clerici*, &c. deleatur tota.

pag.

pag.442. add. in margine sign. † *Id est, Episcoporum, &c.* deleatur tota.

pag.443. add. in margine sign. † *Ergo initio, &c.* deleatur tota.

pag.445. add. in marg. numero 4. *Cassatur. dixi ad Phil. &c.* deleatur tota.

pag.448. add. in marg. num. 1. *Credo, dixi in consu*, &c. deleatur tota.

pag.465. add. in margine num. 2. *Potest, hoc verum, &c.* del. tota.

pag.469. add. in margine sign. † *Id est, opus vocationis, &c.* deleatur.

pag.471. add. in margine sign. † *Imò de ipso officio, &c.* del. tota.

pag. ead. add. in marg. num. 1. *Cardinalis, imò quia &c.* deleatur tota.

pag.472. add. in margine sign. † *In sermone subdititio, &c.* deleatur tota.

pag.474. add. in margine sign. † *Hic Leo Quartus, &c.* deleatur tota.

pag. 458. add. in marg. num. 3. *Bono Gul. &c.* deleatur.

Pag.479. add. in marg. sign. † *Hoc enim noui, &c.* deleatur.

pag.483. add. in margine sign. † *Vide Alex. cons. 6. &c.* ibi, *Vbi dixi, et ad Phil. Dec. cons. 57.* deleantur hæc verba.

pag.492. add. in margine sign. † *Philip. Decius etc.* ibi, *vbi dixi*, deleantur hæc verba.

pag. 500. add. in marg. num. 3. *Vile. imò ad magnum. &c.* deleatur tota.

pag. 505. add. in margine pro summario. *Orationes malorum*, deleatur.

pag. 522. col. 1. add. in margine sign. † *Infinita sunt, &c.* deleatur tota.

pag. 529. add. in margine num. 1. *Credo. idem Ioan. &c.* ibi, *Dixi in cons. 2. in causa*, &c. deleatur vsque in finem.

pag. 531. add. in margine sign. † *Infra* xxxiij. *q.* iiij. *nimium. Pan. &c.* ibi, *dixi in tract. &c.* deleatur vsque in finem.

pag. 533. add. in marg. num. 4. *Instruit, imò omnis &c.* deleatur tota.

pag. 536. add. in marg. sign. † *At qui tempore, &c.* deleatur tota.

pag. ead. add. in marg. sign. † *Imò contrarium docebat &c.* deleatur tota.

p. 550. add. in marg. num. 1. *Dicit H, hoc esse falsum, quia &c.* deleatur tota.

pag. 570. add. in marg. num. 2. *Fœmina, quæ tamen virum, &c.* deleatur tota.

p. 574. col. 2. add. in margine num. 2. deleatur tota.

p. 575. add. in marginem sign. † *Quorsum ergo, &c.* deleatur tota.

p. 582. add. in marginem sign. † *Hic habes text. &c.* deleatur tota.

p. 585. add. in marg. num. 3. *Bedæ, vsque ibi, &c.* deleatur tota.

p. 586. add. in margin. num. 1. *Testem, & sic non &c.* deleatur tota.

p. ead. add. in marg. num. 2. *Ad hoc 8. q. 3. talia, sed* &c. deleatur tota.

p. ead. add. in marg. sign. † Vide infra 14. q. 1. *Quodcunque, vbi &c.* deleatur tota.

p. 592. add. in marg. num. 1. *Ecclesia, cui veteres &c.* deleatur tota.

p. eadem col. 2. add. in marginem numero 3. deleatur *Vt dixi in tract. &c.* vsque in finem.

p. 598. add. in marginem sign. † *Omnes libri, quos &c.* deleatur tota.

p. 600. add. in marg. num. 2. *Seruientibus, hoc falsum, &c.* deleatur.

p. ead. add. in marg. num. 3. *Vxores. tamen Fel. &c.* deleatur tota.

pag. 609. col. 1. add. in marg. sign. † deleatur tota.

p. 615. add. in marg. sign. † *Benedicendi. Hæc gl. &c.* deleatur tota.

p. 618. add. in marginem sign. † *sic Amos c. 5. &c.* ibi, *quia tempus &c.* deleatur.

p. 622. add. in margine num. 1. *Deum, id est interius, sed &c.* deleatur tota.

p. 623. add. in marginem sign. † *Imò est Origenes, &c.* deleatur tota.

p. eadem add. in margin. sign. † *Et meritò, quia &c.* deleatur tota.

p. 627. add. in margin. sign. † *Imò à solo Ambrosio &c.* deleatur tota.

p. 637. add. in margin. sign. † *scilicet Franciæ Orientalis &c.* deleatur.

p. 642. add. in margine sign. † *sermone quarto ad fra-*

tres

tres &c. ibi, *sed illi sermones* &c. deleatur vsque in finem.

p. 645. add. in margine sign. † *& sic Episopi totum &c.* deleatur tota.

p. eadem add. in margin. sign. † *scilicet de quo, &c.* deleatur tota.

p. 647. add. in margin. sign. † *scilicet Cap. ex his &c.* ibi; *sed sunt illi canones &c.* del. vsque in finem.

p. 650. add. in marg. sign. † *hunc textus extollit &c.* deleatur tota.

p. eadem add. in marg. sign. † *Epist. 33. seu c. 77. lib. 4. &c.* ibi, *sed vel illæ epistolæ sunt &c.* deleatur vsque in finem.

p. 652. add. in marg. num. 4. *Dicas hanc glossam &c,* ibi, *sed falsum est, quia* &c. deleatur vsque in finem.

p. 653. add. in marg. num. 1. *Quod videtur idem Fel. &c.* ibi, *sed falsum est vt dixi &c.* deleatur vsque in finem.

p. 660. add. in marg. num. 2. *obligare ita practicatur,* &c. deleatur tota.

p. 661. add. in marg. num. 2. *tenetur imò ipso iure &c.* deleatur tota.

p. 663. add. in marg. num. 3. *tenere quod est, &c.* ibi, *& ita sæpè defendi etc.* deleatur vsque in finem.

p. 671. add. in margine num. 1. *si totas: sed d. lex nunquam* &c. deleatur.

p. 672. add. in marg. num. 1. *alijs stulta gl. quia textus* &c. deleatur. tota.

p. 675. add. in marg. num. 2. *condemnatur scil. per Inn. II. &c.* deleatur tota.

p. 677. add. in marg. sign. † *satis apparet reos &c. sed illi sermones sunt* &c. deleatur vsque in finem.

p. 683. col. 1. add. in marg. n. 1. *Perlatum quod &c.* vsque in finem.

p. 684. add. in marg. num. 1. *Ecclesiaste. immò* &c. ibi, *vt dixi in tract. de vsur.* &c. vsque in finem.

p. 686. add. in marginem sign. † *non primus, sed tertius,* deleatur tota.

p. 687. add. in marginem sign. † *col. 1. tom. 3.* ibi, *sed res censet omnino &c.* deleatur vsque in finem.

p. 688. add. in marg. num. 1. & num. 2. deleantur totæ.

pag. 689. col. 1. add. in margine num. 1. *Consequentia adde &c.* tota deleatur.

pag. 690. add. in margine sign. † *O bis stultos, &c.* deleatur tota.

pag. 691. add. in marg. num. 2. *consilij dicendum vt dixi, &c.* deleatur tota.

pag. 693. add. in marg. num. 2. *Vendere, prout &c.* ibi, *vide quæ dixi*, deleatur vsque in finem.

pag. ead. add. in marg. num. 5. *istam sententiam tenet*, &c. ibi, Dixi in tract. vsur. &c. deleatur vsque in finem.

pag. 695. add. in margine sign. † *id est tantundem &c.* ibi, *dixi in tract. &c.* deleatur vsque in finem.

pag. eadem add. in marg. signo † *Tom. 4. de Tobia, Cap. 15.* ibi, *sed Eras. censet librum illum*, &c. deleatur vsque in finem.

pag. 700. add. in margin. signo † *Fatua superstitio gl.* &c. deleatur tota.

pag. 702. add. in marg. sign. † *& sic fatetur Aug. etc.* deleatur tota.

pag. 703. add. in marg. sign. † *Audacius definit, &c.* deleatur tota.

pag. 704. add. in marg. sign. † *Non dicit Aug. &c.* deleatur tota.

pag. 713. add. in marg. sign. † *Huius nominis primi &c.* deleatur tota.

pag. 714. add. in marg. sign. † *Verba sunt Gratiani*, deleatur tota.

pag. ead. in margine sign. † *Viden. vt exemplaria &c.* deleatur tota.

pag. 715. add. in margine sign. † *Filium Martelli, &c.* deleatur tota.

pag. eadem add. in marg. sign. † *Vt in consequentiam &c.* deleatur tota.

pag. ead. add. in margine sign. † *id est Imperatoribus &c.* deleatur tota.

pag. ead. add. in marg. num. 1. B, *quicquid dicat ista &c.* deleatur tota.

pag. 718. add. in marg. num. 1. *Perdit hoc, &c.* ibi, *glo. prag.* deleatur vsque in finem.

pag. 724. add. in margine sign. † *Et sic etiam post &c.* deleatur tota.

pag. 729. add. in margine sign. † *Quod sequitur non est, &c.* deleatur tota.

pag. 731. add. in marg. num. 1. *Cardinalis imò nondum &c.*

&c. deleatur tota.

pag. 735. add. in marg. sign. † *Hæc videtur prima &c.* deleatur tota.

pag. ead. add. in marg. num. 1. *Deponendum falsum &c.* deleatur tota.

pag. 736. add. in marg. num. 2. *Scilicet honestis, &c.* deleatur tota.

pag. 737. add. in marg. sign. † *ita ouantes Imperiales, &c.* deleatur tota.

pag. 738. add. in marg. sign. † *imò Episcopo Catenen. &c.* deleatur tota.

pag. 740. add. in marg. sign. † *Sermo* 119. *de tempore &c.* deleatur tota.

pag. 744. add. in margine sign. † *Aduerte, quod hic præposteratum*, ibi, *quod melius dixi &c.* deleatur vsque in finem.

pag. 748. add. in marg. sign. † *imò est canon, &c.* deleatur tota.

pag. 749. add. in marg. sign. † 9. *Cap.* 8. *& istud &c.* deleatur tota.

pag. 751. add. in margine sign. † *Stulta argumentatio &c.* deleatur tota.

pag. 753. add. in marg. num. 3. *Alias non idem &c.* ibi, 3. *sed contrarium tenet*, &c. deleatur.

pagina 763. add. in marg. sign. † *istud cap. cum seq. &c.* deleatur tota.

pag. 764. add. in marg. sign. † *scil. secundus qui, &c.* deleatur tota.

pag. 766. add. in marg. num. 1. *Temporale. dixi*, &c. deleatur tota.

pag. 768. add. in marg. sign. † *scilicet ipso iure, &c.* ibi, *vt noue declaraui, &c.* deleatur vsque in finem.

pag. 770. add. in margine sign. † *Cap.* 23. *et est ex const. &c. ibi vt dixi in præfat. ad Henr. &c.* deleatur vsque in finem.

pag. 771. add. in marg. sign. † *Epist.* 70. *sed sunt &c.* deleatur tota.

pag. ead. add. in marg. num. 5. *Vxorem, vos iuuenes &c.* deleatur tota.

pag. 773. col. 2. add. in marg. sign. † *Et loquitur Ambrosius.* deleatur vsque in finem.

pag. 782. add. in marg. sign. † *Rursus hoc Concil.* &c. deleatur tota.

pag. 783. add. in marg. num. 3. *legitima hanc limitat. &c. ibi dixi in tract. &c.* deleatur vsque in finem.

pag. ead. add. in marg. sign. †

vt

vt dixi supra c. &c. deleatur tota.

p. eadem add. in marg. sign. † *imò etiam iure*, &c. deleatur tota.

p. 790. add. in marg. sign. † *Epist.* 48. *ad Eutemium*, ibi, *sed contra præcedentia, & sequentia, etc.* deleatur vsque in finem.

p. ead. add. in marg. sign. † *malè reprobat*, &c. deleatur tota.

p. 794. add. in margine sign. † *ergo quam aperto, &c.* deleatur tota.

p. 801. add. in marg. sign. † *Parentibus huiusmodi puellas &c.* deleatur.

pag. 803. add. in marg. num. 3. *carnali hanc glossam sequitur* &c. deleatur.

p. eadem add. in marg. sign. † *imò etiam iure pol. &c.* deleatur tota.

p. 804. add. in marg. sign. † *hunc textum malè dicit* &c. deleatur tota.

p. 806. add. in marg. num. 2. *creuit, sed cum vnicum &c.* deleatur tota.

pag. ead. add. in margine sign. † *imò è contra prior &c.* deleatur tota.

p. 807. add. in marg. sign. † *Epist.* 13. *&c.* ibi, *& sic vides, quod &c.* deleatur vsque in finem.

p. ead. add. in marg. sign. † *ergo in verum &c.* ibi, *sed fictio vocis &c.* deleatur vsque in finem.

pag. eadem add. in marg. sign. † *non enim hanc vltimam*, &c. deleatur tota.

p. 809. add. in marg. sign. † *conductitijs, quos vocant, &c.* deleatur.

p. 810. add. in margine sign. † 9. *lib.* 1. *Erasm. in præfatione &c.* deleatur.

pag. ead. add. in marg. num. 1. *delicijs, sed vt patet* &c. ibi, *vt dixi*, deleantur hæc verba.

p. 811. add. in marg. num. sign. † *quod etiam Lud. pius &c.* deleatur tota.

p. 813. add. in marg. sign. † *patrocinijs, intellige &c.* deleatur tota.

p. 814. add. in marg. sign. † *Græca dictio enim* &c. deleatur tota.

p. 817. add. in marg. sign. † *Iacob, sic loco Socbot* &c. verbum, *restitui*, dicat, *restituatur*.

p. 818. add. in marg. num. 1.

dis

dic vt not. 33. q. 2. &c. deleatur tota.

pag. 822. add. in marg. num. 3. *prædixit, immò verò* &c. deleatur tota.

p. 824. add. in marg. sign. † *permittebantur melius* &c. deleatur tota.

p. 825. add. in marg. sign. † *in commentarijs ad Gal. c. 2. &c.* deleatur.

p. 826. add. in margine sign. † *tamen Alphons. Tostatus* &c. deleatur.

p. 831. add. in marg. sign. † *stabile nota quod hic &c.* deleatur tota.

p. 834. col. 2. add. in mar. sign. † *homicidam, idem vult* &c. deleatur tota.

p. 838. col. 1. add. in marg. † *imò Oberti* &c. deleatur tota.

p. 839. add. in marg. num. 1. *ista fuit sententia &c.* deleatur tota.

p. 841. add in marg. sign. † *imò stylus est Orig. &c.* deleatur tota.

p. 843. add. in margine sign. † *vide Guilielm. Occam* &c. deleatur tota.

p. ead. add. in marg. sign. † *imò vniuersis &c.* deleatur tota.

p. 854. add. in marg. sign. † *obtineantur, ca ve quia* &c. deleatur tota.

p. 855. add. in margine sign. † *bona optima, et veriss. &c.* deleatur tota.

p. 856. add. in marg. sign. † *in vet. cod. deest vox &c.* vbi ait, *inueni, sic reliqui*, dicatur in tertia persona, *inuenitur, sic relinquatur.*

p. eadem add. in marg. sign. † *dixi in cons. Parij. &c.* deleatur tota.

p. 858. add. in marg. num. 1. *nam solus* &c. deleatur tota.

p. 861. add. in marg. num. 1. *Ochosia qui fuit &c.* vbi ait, *vide Occan. dial. &c.* deleatur vsque in finem.

p. 864. add. in marg. num. 1. *contra imò potius &c.* deleatur tota.

p. 867. add. in margine sign. † *semper spectandum* ibi &c. *vt dixi &c.*] deleatur vsque in finem.

p. ead. add. in marg. sign. † *vt contra Anabaptistas* &c. ibi, *dixi in tract.* &c. deleatur vsque in finem.

p. 870. add. in marg. sign. † *et sic adhuc post annum &c.* deleatur tota.

p. 873. add. in marg. pro summa-

rio

rio, *Clerici*, &c. deleatur.

pag. ead. add. in margine sign. † *quam quia Episcopis suis*, &c. deleatur.

pag. 878. add. in marg. num. 1. *inclusiuè*, *sed hoc est &c.* deleatur tota.

pag. 880. add. in margine sign. † *non ergo ob id extra*, *&c.* deleatur tota.

pag. 882. add. in margine sign. † *libro 2. contra &c.* ibi, *vide Gul. Occam* † deleatur vsque in finem.

pag. 886. add. in margine sign. † *epist. 50. Tom. 2.* ibi, *sed has epist. eras &c.* deleatur vsque in finem.

pag. 890. add. in margine num. 2. *Cap. dic quod loquitur*, *&c.* deleatur tota.

pag. 891. add. in margine sign. † *Hoc in statu huius &c.* deleatur tota.

pag. 895. add. in marg. sign. † *quam historiam refert Plat. &c.* deleatur.

pag. 898. add. in margine sign. † *et auxentium impium &c.* deleatur tota.

pag. ead. add. in mar. fine sign. *ego Car. Mol. ex Tom. 3. &c.* deleatur.

pag. 901. add. in margine sign. † *quam edidit Car. &c.* ibi. *vt adscripsi*, *&c.* deleatur vsque in finem.

pag. 905. add. in marg. sign. † *et tuco refert* Gul. *Occam &c.* deleatur.

pag. ead. add. in marg. num. 6. *minor. idem Tho. &c.* ibi, in fine, *vbi dixi &c.* deleantur hæc verba.

pag. 908. add. in marg. sign. † *illius ergo nominis &c.* deleatur tota.

pag. 911. add. in marg. num. 1. *ordinem*, *id est functionem*, *&c.* deleatur tota.

pag. 913. add. in marg. sign. † *meritò in exemplum*, *&c.* deleatur.

pag. 915. add. in marg. sign. † *nota ergo quod tunc &c.* deleatur.

pag. 928. add. in marg. sign. † *imò magno*, *&c.* deleatur.

pag. 929. add. in margine sign. † *in nouel. et sic dudum post* &c. deleatur.

pagina 930. add. in marg. sign. † *Maximiano præsumptori &c.* deleatur.

pag. 935. add. in marg. sign. † *quæ omnia conueniunt &c.* deleatur.

pag. ead. add. in marg. sign. † Gul. Occam, in dial. deleatur hæc citatio.

pag. 936. add. in marg. sign. † *Guliel. Occam dialog. &c.* deleatur tota.

pag.

pag. 939. add. in margine sign. † *isti August.* &c. ibi, *Vide Guliel. Occam*, &c. deleatur vsque in finem.

pag. 940. add. in marg. sign. † *De Ciuit. Dei* &c. ibi, *vide Guliel. Occam* &c. deleatur vsque in finem.

pag. 942. add. in marg. num. 1. *Dicas quod*, &c. ibi, *Non fuit sacer*, &c. deleatur.

pag. eadem add. in marg. sign. † c. *Sunt quidem* &c. deleatur tota.

pag. ead. add. in marg. num. 2. *Eccl. Cap. 26. Non est*, &c. deleatur tota.

pag. ead. add. in marg. sign. † c. *Childeberto Franc. Regi* &c. ibi, *dixi in tract.* &c. deleatur vsq; in finem.

pag. 946. add. in marg. num. 1. *Mentionem, dixi*, &c. deleatur tota.

pag. 947. add. in marg. sign. † *Id est, iustitia* &c. deleatur tota.

pag. eadem add. in marg. sign. † *Epist. 39. seu Cap. 39. lib. 2. gratiarum*, &c. ibi, *nec aliam Ecclesiæ*, &c. deleatur vsque in finem.

pag. ead. add. in marg. sign. † *Epist. 115. lib. 7. Quem*, &c. deleatur.

pag. ead. add. in marg. sign. † *Ista parenthesis*, &c. deleatur tota, *et sequitur in pag.* 948.

pag. 951. add. in marg. sign. † *Quos fines*, &c. deleatur tota.

pag. 969. add. in marg. sign. † *Homil. 43. ad c.* &c. ibi, *Sed aduerte* &c. deleatur vsque in finem.

pag. 971. add. in marg. num. 1. *Modis*, anno 1550. &c. deleatur tota.

pag. ead. add. in marg. num. 3. *Quidam dicunt, quòd sic*, &c. deleatur.

pag. 983. add. in marg. num. 4. *Operatum, stulta*, &c. deleatur tota.

pag. 987. add. in marg. sign. *non est Io.* &c. deleatur tota.

pag. ead. add. in marg. pro summario, *Maria*, &c. deleatur.

pag. 988. add. in marg. sign. † *Homil.* 16. deleatur tota.

pag. 991. add. in marg. num. 2. *Demum imò*, &c. deleatur tota.

pag. 992. add. in marg. num. 1. *Licuit imò*, &c. deleatur tota.

pag. ead. add. in margine sign. † *Lex dura. quam* &c. deleatur tota.

pag.

p. 995. add. in marg. sign. † *Epist. 20. lib. 6. ad Fort.* & ibi, *vbi loquitur de simpliciter*, *&c.* deleatur vsque in finem.

p. 1015. add. in marg. num. 1. *Natura, immo ex*, *&c.* deleatur tota.

p. eadem add. in margine sign. † *Sed tamen verior*, *&c.* deleatur tota.

p. 1032. add. in marg. pro summario. *Matrimonium contraho*, *&c.* deleatur tota.

p. 1036. add. in marg. pro summario, *Peccata quædam*, &c. deleatur tota.

p. 1037. add. in marg. pro summario. *Matrimonium*, deleatur tota.

p. 1049. add. in marg. sign. † *Sed quorsum*, *&c.* deleatur tota.

p. 1054. add. in marg. num. 1. *Sic arguit &c.* ibi, *Ego vero* &c. deleatur.

p. 1059. add. in marg. num. 2. *Viliorem, et bene* *&c.* deleatur tota.

p. 1067. add. in margine sign. † *add. quod vxoratus* *&c.* deleatur tota.

p. 1071. add. in marg. sign. † *sed quòd possit*, *&c.* deleatur tota.

p. 1073. add. in marg. num. 1. *Isti, et præcedentes non*, *&c.* deleatur.

p. 1075. add. in marginem sign. † *Quibus non caruit*, *&c.* deleatur tota.

p. 1084 add. in margine sign. † *Ad hoc vide Gulielm.* *&c.* deleatur.

p. 1091. add. in marg. num. 4. *Et bene, et sic*, *&c.* deleatur tota.

p. 1093. add. in margin. num. 2. *Id est in malis, vbi*, *&c.* deleatur tota.

p. ead. add. in marginem pro summario, quæ ait, *Peccata, quæ sola*, *&c.* deleatur tota.

p. 1101. add. in marg. num. 4. *Nam sunt medici*, *&c.* deleatur.

p. 1106. add. in marg. num. 1. † *Dic clarius, quod hic dicit litera*, *&c.* deleatur tota.

p. 1107. add. in marg. num. 1. *Vnde sacerdos*, *&c.* deleatur.

p. 1108. add. in margine sign. † *Cap. 3. lib. 1. de pœnitentia*, ibi, *Sed cauendum est*, *&c.* deleatur vsque in finem.

p. 1119. add. in marg. num. 1. *Pœniteat, sed*, *&c.* deleatur tota.

pag.

p. 1125. add. in mar. num. 2. *Imò non se*, &c. deleatur tota.

p. 1126. col. 2. add. in marg. num. 1. deleatur tota.

p. 1128. add. in marg. sign. † *Cap.* 10. *de vera*, *& falsa*, ibi, *Vide eiusdem stylum*, *&c.* deleatur vsque in finem.

p. 1130. add. in margine sign. † *Igitur* 1150. *tempore Gratiani*, *&c.* deleatur.

p. 1131. add. in marg. num. 1. *Semper*, *imò vsque ad*, &c. deleatur tota.

p. 1151. add. in marg. num. 1. *Id est*, *quæ sunt de genere*, &c. ibi, *Non autem vera*, *&c.* deleatur vsque in finem.

p. 1152. add. in marg. num. 2. *Potest dici*, *quod ex de ordin.* &c deleatur.

p. 1154. add. in marg. sign. † *Idem Bald. cons.* 326. *&c.* ibi, *tetigi in reg.* *&c.* deleatur vsque in finem.

p. 1159. add. in margine sign. † *Non quòd vera*, *&c.* deleatur tota.

p. 1162. add. in marg. pro summario, *Peccatum originale*, *&c.* deleatur tota.

p. 1183. add. in marg. sign. † *Ioan.* 14. *c.* ibi, *Sic stella à stella*, *&c.* deleatur vsque in finem.

p. 1189. add. in marg. sign. † *De vera*, *& falsa*, *&c.* ibi, *sed liber suppositititius*, *&c.* deleatur vsque in finem.

p. ead. add. in marg. pro summario, *Confessionem ex* *&c.* deleatur tota.

p. eadem add. in marg. pro summario, *Auctoritas Iacobi*, deleatur totum.

p. eadem add. in marg. num. 2. Pan. in c. *Omnis vtriusque sexus*, *de pœ. & rem.* *&c.* deleatur tota.

p. 1195. add. in marg. num. 1. Quod de singulis circumstantijs sit, &c. ibi, *Credo quod*, *&c.* deleatur vsque in finem.

p. eadem, add. in marg. pro summario, *Confessor quandoque* &c. deleatur tota.

p. 1196. add. in marg. sign. † *ibidem purgatorium*, &c. deleatur.

p. 1210. add. in marg. sign. † *Qui est liber* *&c.* deleatur.

p. 1214. add. in marg. sign. † *Non potest esse primus*, *&c.* deleatur.

p. 1217. add. in marg. sign. † *Et malè*, *nisi dicas*, &c. delea-

deleatur tota.

pag. 1218. add. in marg. sign. † *Hanc & seq. quæst. &c.* deleatur tota.

pag. 1234. add. in marg. sign. † *Mala ratio, quia*, ibi, *certe tantum*, &c. deleatur.

pag. 1239. add. in marg. sign. † *Hoc hyberbolicum, &c.* deleatur tota.

pag. eadem, add. in marg. sing. † *Non est dubium, quod sic in tota*, &c. deleatur.

pag. 1240. add. in marg. sign. † *Imò nullo modo*, deleatur tota.

pag. 1243. add. in marg. sign. † *Sed hæc dicta Grat. &c.* deleatur tota.

p. 1244. add. in marg. sine sign. *Not. est, quòd Sacrament.* &c. vel delenda, vel supplenda, quia consultò tacet duo sacramenta, nempè sacrum ordinem, & matrimonium.

p. ead. add. in marg. sign. † *Sed pro figura*, &c. deleatur.

p. 1260. add. pro summario, quæ ait, *Nomina aliquorum* &c. deleatur.

p. 1265. add. in marg. sign. † *Falsum summarium, quia*, &c. deleatur.

p. 1266. add. in marg. sign. † *In constit. Caroli Magni* &c. deleatur.

p. 1269. add. in marg. sign. † *Hic habes quæ sit*, &c. deleatur.

p. 1271. add. in marg. num. 1. *Communior opinio est*, &c. deleatur tota.

p. 1276. add. in marg. sign. † *Et sic necesse est illud*, &c. deleatur tota.

p. eadem, add. in marg. sign. † *Idem Vigilius Triden.* &c. deleatur.

p. 1277. Summarium in marg. quod ait, *Christi persona*, &c. deleatur.

p. 1280. add. in marg. sign. † *Lib. 4. Cap. 4. Tom. 4.* ibi, *Sed multum discrepat text. ille ab illo*, &c. deleatur vsque in finem.

p. 1282. colum. 2. add. in marg. sign. † *Ad hoc text.* deleatur tota.

p. 1283. add. in marg. sign. † *Lib. 4. Cap. 4. cum seq. &c.* ibi, *Sed alio modo hoc*, &c. deleatur vsque in finem.

pag. 1293. add. in marg. sign. † *Apud Ambrosium non est* &c. deleatur.

p. 1295. add. in marg. num. 4. *istud dictum gl. &c.* deleatur tota.

pag.

p. 1299. add. in margin. sign. † *immo doctor* , *&c.* deleatur.

p. 1302. add. in marg. num. 2. *in hoc casu, scil. quando indignè*, &c. deleatur.

p. ead. add. in margin. sign. † *Sed vt inquit glo. c. dilectis*, &c. deleatur.

p. 1303. add. in marg. sign. † *De fide, Cap. 26.* &c. ibi, *Sed aduertendum* ; *&c.* deleatur vsque in finem.

p. 1305. add in marginem sign. † *Gratia Dei*, *&c.* deleatur tota.

p. 1308. add. in marginem pro summario, *Ministri*, &c. deleatur.

p. 1312. add. in marginem sign. † *Euictione*, *scilicet*, *&c.* *ibi*, *vt clarè docui*, *&c.* deleatur vsque in finem.

p. 1313. add. in marginem sign. † *Contra enim tenet*, *&c.* deleatur tota.

p. 1319. add. in marg. sign. † *Sed iam dudum*, *ibi*, *&c.* deleatur tota.

p. 1322. add. in marg. sign. † *Non est Augustini*, *&c.* deleatur tota.

p. eadem add. in marg. sign. † *Sanctorum non valet*, &c. deleatur.

p. eadem add. in margin. sign. † *In text. in sanctam error est* *&c.* deleat. vsque in finem.

p. 1325. add. in margin. num. 2. *Simplam*, *id est vnicam*, *&c.* deleatur.

p. 1330. add. in marg. sign. † *Hoc falsum*, *&c.* deleatur tota.

p. 1331. add. in marginem sign. † *Id est inter*, *&c.* deleatur tota.

p. 1339. add. in marg. sign. † *Et illa est peccatum*, *&c.* deleatur tota.

IN DECRETALIBVS.

p. prima, add. in marg. sign. † *Sed non*, &c. deleatur tota.

p. eadem, num. 5. *Saluabuntur*, *&c.* deleatur tota.

p. 2. num. 3. *adde quæ*, &c. deleatur tota.

p. 4. num. 1. *Magistraliter* *&c.* deleatur tota.

p. eadem num. 3. *Bolus*, *immò*, *&c.* deleatur tota.

p. 9. sign. † *Alias dogma habent*, &c. deleatur tota.

p. 12. col. 2. ad marg. num. 5. *in feudum* &c. deleatur.

p. 13. num. 1. *Papæ*, deleatur tota.

p. 16. sign. † *Scilicet Romæ* &c. deleatur tota.

T pag.

p. 17. sign. † *hunc text.* &c. ibi, *vide in consu.* &c. deleatur vsque in finem.

p. 18. num. 4. *Etiam falsum*, &c. deleatur tota.

p. 20. col. 2. add. in marg. num. 5. *excommunic. vt dixi in c. eodem*, &c. vsque in finem deleatur.

p. 21. num. 1. *clerico, impetranti*, *&c.* deleatur tota.

p. 28. num. 5. *Liberalem dando*, deleatur tota.

p. ead. col. 2. add. in marginem num. 1. *immo dic*, &c. in fine, *Vbi dixi* del.

p. 32. num. 3. *Guido Papa*, &c. vbi dicit; *Quod intelligo ego*, dicatur, *quod intelligi debet.*

p. 44. num. 11. *Pactum, imo non*, &c. vbi dicit; *summi institoris*, deleantur hæc duo verba.

p. 45. num. 1. *Casus hic est*, &c. ibi, *Cæterum ante 25. annos*, &c. deleatur vsque in finem.

p. eadem, num. 2. *Similem in hoc*, &c. deleatur tota.

p. 47. num. 1. *Curia hac est*, &c. deleatur tota.

p. eadem, sign. † *Et hoc in disp.* &c. ibi, *Clarum est*, &c. deleatur vsque in finem.

p. 49. num. 1. *subintelligitur*, &c. ibi. *Et practicatur*, &c. deleatur vsque in finem.

p. 52. num. 1. *Oriundus*, &c. ibi, in fine, *vbi dixi*, deleantur hæc verba.

p. 54. sign. † *Tempore Balduini*, &c. deleatur tota.

p. 55. sign. † *Merum præstigium*, *&c.* deleatur tota.

p. 56. num. 3. *hanc glossam* &c. deleatur ibi, *vbi dixi*, &c. vsque in finem.

p. 61. sign. † *Latam contra*, &c. ibi, *dixi in*, &c. deleatur vsque in finem.

p. 63. num. 2. *Ioan. dicit idem Goffr.* &c. deleatur tota.

p. eadem, num. 3. *Vt quod scriptum est*, &c. deleatur tot.

p. 69. num. 1. *Apos enim dicitur*, &c. deleatur tota.

p. eadem, num. 2. *Onus idem*, &c. deleatur in fine, vbi tetigi, vel *dixi &c.*

p. ead. num. 4. *iuratur, tangitur*, &c. deleatur tota.

p. 70. sign. † *Tamen contrarium*, *&c.* deleatur tota.

p. ead. num. 1. *Vestis non extima*, &c. deleatur tota.

p. 78. num. 1. *Simoniacum Io. And.* deleant. hæc verba, *vbi*

vbi tetigi, quæ additio est in impreſſione Lugdunen. 1553. & 1559.

pag. 79. *En cum Eccleſiarum*, &c. deleatur tota, & hæc additio eſt in impreſſis Lugduni 1553. & 1559.

p. 82. num. 2. *Sequens*, *ſed illud*, &c. deleatur tota.

p. 103. additio inſerta in gl. quæ incipit; *Vt hæc decretalis*, &c. & finit, *poſt deponitur*, deleatur tota.

p. ead. col. 1. add. in marg. num. 1. *Hodie immo connumeratur*. *&c. vt dixi ſup. text.* C. M. deleatur.

p. 104. ſign. † *Sic vocat Othonem*, *&c.* deleatur tota.

p. eadem add. inſerta in gl. quæ incipit, *banc gloſ. ſequitur* &c. & finit, *electus fuit*, deleatur tota.

p. eadem num. 1. *Eccleſia*, *ſed ergo*, *&c.* deleatur tota.

p. eadem numero 2. *Extra tamen*, &c. deleatur tota.

p. ead. ſign. † *Scilicet Phil. Ducem*, &c. deleatur tota.

p. 105. ſign. † *Scilicet Innoc. ij.* *&c.* deleatur tota.

p. 109. ſign. † *Tempore quo*, &c. deleatur tota.

p. 134. Poſtilla in mar. quæ dicit, *Papa*, &c. deleatur tota.

p. 140. num. 4. *Tenet*, *idem*, *&c.* deleatur tota.

p. ead. col. 1. add. in marg. ſign. † *Etiam cauſa*, &c. ibi, *hanc quæſtionem*, vſque ad finem deleatur.

p. 141. num. 1. *Non teneat*, &c. ibi, *Ego*, &c. deleatur vſque in finem.

p. 146. num. 2. *Verba quæ hæc gloſſa*, &c. deleatur tota.

p. eadem, num. 4. *Caret*, *hæc eſt*, *&c.* deleatur tota.

p. 152. ſign. † *Quia ergo*, &c. deleantur in fine hæc verba, *vbi tetigi*.

p. 153. num. 3. *Se ipſo*, *expone*, &. deleatur tota.

p. 158. num. 1. *Pluribus*, *Non ſeruatur*, *&c.* deleatur tota.

p. 163. num. 2. *Ordo*, *immò ſolus*, &c. deleatur illud verbum, *ſolus*.

p. 164. num. 2. *Commendatam*, &c. ibi, *vt dixi*, &c. deleatur vſque in finem.

p. 165. num. 1. *Perfectus*, *non erat*, *&c.* deleatur tota.

p. 169. ſign. † 38. diſtinct. per totum, *& eſt*, *&c.* deleatur tota.

p. 170. num. 2. *Græcos*, *& ſic Eccleſia*, &c. deleatur tota.

p. 178. num. 3. *Licuit*, *ſed contrarium*, *&c.* deleatur tota.

p. ead. num. 5. *Tutius*, *idem Ant.* &c. deleatur tota.

p. 182. sign. † *Et quod consuetudo loci*, &c. deleatur tota.

p. 191. sign. † *Barbarismus est*, &c. deleatur tota.

p. 193. num. 1. *Illius hoc verum*, &c. deleatur tota.

p. 213. num. 1. *Tertiam*, *&c.* quando dicit, *vbi tetigi*, deleantur hæc duo verba.

p. 220. sign. † *Doctores valde*, &c. deleatur tota.

p. 223. sign. † *Et sic Papa non solum*, &c. deleatur tota.

p. 226. sign. † Circa ann. 1200. &c. deleatur tota.

p. eadem num. 3. *Hostien. contra*, &c. deleatur in fine, *dixi ad Alexan. &c.*

p. 229. num. 2. *Vsurarum*, *imò hac*, &c. deleatur tota.

p. 231. num. 4. *Protestatione*, *idem Pan.* &c. deleantur illa verba, *vbi tetigi &c.* vsque in finem.

p. eadem, num. 6. *Fridericum scilicet Secundum*, &c. deleatur tota.

p. 234. num. 1. *Actionis*, *immo*, *&c.* ibi, *Cur autem*, &c. vsque in finem deleatur.

p. 240. num. 2. *Ecclesiæ absolutè*, deleatur tota.

p. 244. num. 1. *Priuandas Panor.* &c. deleatur tota.

p. eadem sign. † *Hæc origo custodiarum*, *&c.* deleatur tota.

p. 247. num. 5. *Ergo in suprascriptione*, &c. deleatur tota.

p. 249. num. 3. *Periculum*, *atqui frustra*, &c. deleatur tota.

p. 250. num. 1. *Offerre*, *immo*, &c. deleatur tota.

p. eadem, sign. † *Adde not.* &c. deleatur tota.

p. eadem, num. 3. *Obedientiam scil. actiuè*, *&c.* deleatur in fine *Fac ea quæ &c.*

p. 252. columna secunda, additio in marginem, sign. † *Adde nouel.* &c. deleatur tota.

p. 253. sign. † *Ad hoc pulchra*, &c. deleatur tota.

p. 255. num. 3. *Decimarum*, *in his duobus*, &c. deleatur tota.

p. 259. sign. † 1. *Reg.* 15. *scilicet*, *&c.* deleatur tota.

p. 261. num. 3. *Quod sic*, &c. ibi, *dixi post tract.* &c. deleatur vsque in finem.

p. ead. col. 2. add. in marg. num. 4. *Septem*, *id procedebat*, &c. deleatur tota.

p. 262. num. 1. *Venetis*, *immo à Francis*, *&c.* deleatur tota.

pag.

p. 265. num. 2. *Fructus Pan.* *&c.* deleatur tota.

p. eadem num. 3. 2. *ad Cor.* 8. *Cassiodorus*, &c. deleatur tota.

p. 268. num. 3. *Moribus idem Pan.* *&c.* in fine deleantur hæc verba, *vbi tetigi.*

p. eadem sign. † *Infero*, *quod securitas*, &c. deleantur illa verba, *vbi tetigi*,

p. 269. num. 1. *Actio falsum*, *quia*, *&c.* deleatur tota.

p. 270. num. 1. *Simoniaca*, &c. ibi, in fine deleatur *vbi in ann. &c.*

p. 273. Additio, siue Thema insertum in gl. quod incipit, *Thema secundum*, *&c.* & finit, *Innoc. et Host.* *&c.* deleatur totum.

p. 274. columna secunda, addit. in margine, num. 4. *Calumnia*, &c. vbi, *in annot. ad* Dec. *dixi*, deleatur.

p. 276. sign. † *Eo tempore Gall. &c.* ibi, *vt dixi sup.* *&c.* deleatur vsque in finem.

p. 293. num. 4. *Matrimonij idem*, &c. ibi, *dixi in anno.* deleatur vsque in finem.

p. eadem, num. 6. *Quod ad se*, &c. ibi, *et dixi in tractatu Reg.* deleatur vsque in finem.

p. 295. sign. † *Vide Guil. Ocam &c.* deleatur citatiò Guillel. Ocam.

p. eadem, num. 3. *Non excusat idem*, *&c.* deleatur tota.

p. 304. num. 4. *generalem*, *immo*, *&c.* ibi, *et quæ dixi in anno &c.* deleatur vsque in finem.

p. 310. num. 4. *dicit Innoc. infra*, &c. ibi, *sed dicendum*, *&c.* deleatur vsque in finem.

p. eadem sign. † *Magdeburg in Saxonia*, *&c.* deleatur tota.

p. 311. num. 1. *quia quam*, &c. deleantur duo verba, *vbi tetigi.*

p. ead. num. 2. *Papam*, *immo*, *&c.* deleatur tota.

p. 314. num. 2. *Arbitrio*, *immo*, *&c.* deleantur ibi in fin. vbi in ann. dixi.

p. 317. num. 4. *laico*, *idem*, *&c.* deleantur hæc verba, *et ita vidi*, *&c.*

p. 319. num. 3. *alium*, *scil. &c.* deleantur illa verba, *adde*, *quæ dixi*, *&c.*

p. 320. num. 3. *credo*, *idem Pan. &c.* deleatur tota.

p. 321. num. 1. *sed secundum*, *&c.* deleatur ibi, & plures, &c. vsque in finem.

p. 322. num. 2. *scienter diuinatio est*, &c. deleatur tota.

p. eadem Thema insertum in glos. quod incipit; *Thema ex fide historiæ*, &c. & finit, *regnum restituit*, &c. deleatur totum.

p. 323. sign. † *Host. & veteres*, &c. deleatur tota.

p. eadem postilla, quæ dicit, *Papa de temporali*, *&c.* deleatur.

p. ead. num. 1. *Luc. 22. & plenè exponuntur* &c. deleatur tota.

p. eadem sign. † *sed in foro pœnitentiali*, *&c.* deleatur tota.

p. 234. sign. † *Episcopis autem*, *&c.* deleantur vltima verba, *sed frustra*.

p. 328. num. 2. *sed obijcitur*, &c. ibi, vel dic, *vt dixi*, deleantur hæc verba.

p. 330. num. 1. *Episcopum idem*. &c. ibi, *vt not. in consue. &c.* deleatur.

p. eadem sign. † *sed hoc ante*, &c. deleatur tota.

p. ead. num. 4. Laicorum, *immò*, &c. deleatur tota, & est hæc additio in impressis Lugd. 1553. & 1559.

p. 331. col. 2. add. in marg. sign. † *in Regno Franciæ*, *&c.* deleatur tota.

p. 332. num. 1. *Parisius, immò*, *&c.* deleatur tota.

p. eadem sign. † *immò, quia habent*, *&c.* deleatur tota.

p. 339. num. 6. *mobilis si sit*, &c. ibi, *dixi in consu. &c.* deleatur.

p. 342. num. 6. *Laico, idem Guido*, &c. deleatur ibi, *sed huiusmodi*, *&c.*

p. 348. num. 5. *vsuras, hoc falsum*, &c. ibi, *vbi in annot.* deleatur.

p. 354. Thema siue casus insertus in gl. qui incipit, *Thema tempore Honorij*, & finit, *respondit*, *& recognouit*, deleatur.

p. 355. sign. † *Ergo adhuc tempore*, *&c.* deleatur tota.

p. ead. num. 3. *col. 6. sed prior*, *&c.* deleatur tota.

p. 368. num. 2. *Ludouicus, scilicet viij*, *&c.* deleatur tota.

p. 370. sign. † *Exemplaria*, &c. deleatur in fine verbum, *vt reposui*.

p. 371. num. 4. *Cautè*, *& incautius*, &c. deleatur tota.

p. 373. num. 2. *Tempus Pan. &c.* deleatur ibi, *ego verò*, &c. vsque in finem.

p. ead. sign. † *quamquam enim*, *&c.* deleatur, *vbi se citat*, ibi, *vbi dixi*, vs-

que

que, *non tamen*, *&c.*

p. eadem, num. 3. *Fructus idem*, *&c.* deleatur, vbi se citat in finem.

p. 379. num. 4. *Perpetuo. Ant. But. &c.* deleatur, vbi se citat.

p. 380. num. 2. *Receptionis, Cal. conf. &c.* deleantur illa verba, *vbi dixi*, *&c.*

p. 384. num. 1. *Simoniaca sup. de elect. &c.* deleatur in fine *vbi tetigi.*

p. 386. sign. † *idem Richard. & Scot. &c.* deleatur tota.

p. 387. num. 1. *Collateralibus*, *dic quòd*, &c. deleatur tota.

p. 389. num. 1. *Et immo etiam quando*, &c. deleatur tota.

p. 391. Thema insertum in gl. quod incipit, *Thema Episcopatus*, & finit, *puniri potuisset*, *&c.* deleatur tota.

p. 398. numero 1. *An non*, *dic*, &c. dele ibi, *et dixi in*, *&c.* vsque in finem.

p. 401. num. 3. *Nunquam*, *idem Pan.* &c. dele ibi, *in fine*, *dixi ad Alexan.* *&c.*

p. 403. num. 5. *tantum decem annis*, &c. dele ibi, *vbi dixi.*

p. 406. num. 4. *dicas*, *idem Pan.* &c. dele ibi, *vbi in annot.* *&c.* vsque in finem.

p. 407. sign. † *scilicet Thomæ illius*, *&c.* deleatur tota.

p. 408. sign. † *Ioan. Fab. l. appellatione*, &c. dele, *vbi dixi*, *&c.* vsque in finem.

p. 412. num. 3. *præsumptionem*, *etiam*, &c. dele ibi, *vbi tetigi in fin.*

p. 414. num. 1. *Repulsio*, *sed mala*, &c. deleatur tota.

p. eadem sign. † *Facit l. contractibus*, &c. dele ibi, *sed certè*, *&c.* vsque in finem.

p. 417. sign. † *Nisi constet de mente*, &c. dele ibi, *Vide quæ*, *&c.* vsque in finem.

p. eadem num. 5. *naturales*, *sed in Regno*, *&c.* dele ibi, *vt dixi*, &c. ad finem.

p. 418. num. 5. *pias*, *idem Pan.* &c. dele ibi, *dixi ad Philipp.* *&c.*

p. 421. num. 3. *forte communiter*, &c. dele ibi, *vbi in annot.* &c.

p. 422. num. 2. *Hoc dicebat Ioan.* *&c.* dele ibi, *dic vt dixi*, &c. vsque in finem.

p. 423. num. 1. *Appellatum, idem* &c. deleatur ibi, *vbi in annot. &c.*

p. 424. num. 2. *eidem, vbi agit*, &c. dele ibi, *dixi in consue. &c.*

p. 426. sign. † *iste est Greg. magnus*, &c. ibi, *quare hunc, &c.* deleatur.

p. 431. sign. † *etiam si ad alium, &c.* dele ibi, *vt dixi in annot. &c.*

p. 432. sign. † *Panor. limitat.* &c. ibi, *sed iste text. &c.* deleatur.

p. eadem num. 2. *Dilationem, ita etiam*, &c. deleatur tota.

p. ead. num. 4. *Concordiam, quod prius*, &c. ibi, *sed ego puto*, &c. deleatur.

p. 434. sign. † *contrafacit Ioan. And. &c.* dele ibi, *vbi dixi, &c.*

p. 436. sign. † *quia erant*, &c. dele ibi, *ego verò, &c.*

p. 438. sign. † *quia eius velle statur, &c.* deleatur tota.

p. 445. num. 6. *respondere, dic*, &c. dele ibi, *tetigi* vsque ad finem.

p. 455. sign. † *scil. superstites*, &c. ibi, *vt suo loco dixi*, deleatur.

p. 456. num. 3. *dicas idem*, &c. ibi, *vbi in annot. dixi, &c*, deleatur vsque in finem.

p. 459. num. 5. *absolui, immo*, &c deleatur tota.

p. 463. sign. † *nisi facta*, &c. ibi, *dixi in cons. §. 5. num. 28.* dele hæc.

p. 464. sign. † *Et sic nec simplicem, &c.* dele ibi, *not. 4. dec. &c.* deleatur vsque in finem.

p. eadem numero 3. *Vlt. quæ limitatur*, &c. deleatur tota.

p. 466. num. 6. *De hac comparatione*, &c. dele in fine hæc verba, *vbi dixi.*

p. 467. sign. † *En artes*, &c. deleatur tota.

p. 469. num. 1. *sigilla, si sigilla*, &c. ibi, *hic dicendum, vt &c.* deleatur.

p. 470. num. 1. *si stipulatus sum, &c.* ibi, *dic vt noue &c.* deleatur vsque in finem.

p. eadem num. 2. *Ipsum, & bene*, &c. deleatur

p. eadem, num. 3. *Et aliam nisi*, &c. ibi, *dixi in annot. &c.* deleatur vsque in finem.

p. 471. num. 2. *quot, dic quod duo*, &c. ibi, *vbi dixi*, dele hæc verba.

p. 474. sign. † *in ciuilib.*

non

non, *&c.* ibi, *vbi dixi libro 6.* dele hæc.

p. 475. num. 2. *portare*, *& bene*, &c. deleatur tota.

p. 476. num. 1. *inducit*, *quia verba*, &c. ibi, *vbi in annot. dixi*, deleatur.

p. 477. num. 2. *seruitutem*, *sed*, *&c.* deleatur tota.

p. eadem, numero 4. *Animæ Alex. &c.* ibi, *vbi dixi*, deleatur vsque in finem.

p. eadem num. 5. *Potest iure*, *&c.* ibi, *vt noue dixi*, *&c.* deleatur vsque in finem.

p. 479. num. 1. *Senili. sæpè tamen*, *&c.* deleatur tota.

p. 480. sign. † *suspicor errorem*, *&c.* deleatur tota.

p. 481. num. 1. *idem seruatur*, &c. In impressis Lugduni deleatur, ibi, *sed ea superstitio*, *&c.*

p. ead. sign. † *Addidi*, *ij. vt est necesse*, *&c.* deleatur tota.

p. 482. num. 1. *Absolui*, *sat est*, &c. ibi, *nec in istis*, *&c.* deleatur vsque in finem.

p. eadem num. 2. *Sufficiens Oldr.* &c. ibi in fine *vbi tetigi libro* 4. dele hæc.

p. ead. num 4. *Dicebat Tanec*, *quod*, *&c.* ibi, *in fin. not. in*, &c deleatur.

pag. 483. sign. † *Sed hæc applicatio*, *&c.* deleatur tota.

p. 484. sign. † *scil. monachi*, *&c.* deleatur tota.

p. 485. sign. † *quia iuramentum*, &c. ibi, *vt in consu. &c.* deleatur vsque in finem.

p. 486. num. 1. *substantia*, *dixi*, &c. deleatur tota.

p. 487. num. 1. *Periurio*, *Franc. Ripa*, *&c.* ibi, *vbi dixi*, deleatur.

p. ead. sign. † *quo irrequisito*, *&c.* ibi, *Vide quæ* dixi, &c. deleatur.

p. eadem numero 4. *Refert Goffr. & Ioan. &c.* ibi, *sed pessimè*, *&c.* deleatur.

p. 488. num. 2 *Ciuitas Tuder.* &c. deleatur tota.

p. ead. num. 4. *Auctoritas Oldr. &c.* ibi, *in fin. vbi tetigi*, deleatur.

p. 490. num. 2. *Facti Philipp. &c.* in fine *vbi dixi*, deleatur.

p. 491. numero secundo; *Hæ idem ex grauiori*, *&c.* ibi, *vbi dixi ad Alexand.* &c. deleatur.

p. 492. num. 2. *Papæ*, *scil. in materia*, &c. deleatur tota.

p. 493. sign. † *& benè quamuis &c.* ibi, *plenius dixi*, *&c.* deleatur.

pag.

p. 494. num. 1. *ista leges*, &c. ibi, *sed imo &c.* deleatur vsque in finem.

p. eadem. sign. † *quia maior* &c. ibi, *tum quia &c.* deleat. vsque in finem.

p. 496. *Est Thema insertum in gl. quod incipit*, Thema Canonici &c. et finit, *remota reducantur*, deleatur totum.

p. ead. sign. † *imo hic erat contra*, *&c.* deleatur tota.

p. 497. sign. † *sed hanc rationem*, &c. deleatur tota.

p. 499. sign. † *Bald. auth. omnes &c.* in fin. ibi, *vbi tetigi*, deleatur.

p. 500. numero 6. *Recusari, dic quod imò*, &c. ibi in fine *vbi dixi*, deleatur.

p. 501. numero 3. *Probationem*, *stulta &c.* deleatur tota.

p. 506. num. 1. *Secus hac differentia*, &c. deleatur tota.

p. 510. num. 3. *an victor propter* &c. ibi, *dic quod hic &c.* deleatur.

p. 511. sign. † *sic clericus coram*, *&c.* deleatur tota.

p. eadem sign. † *nisi actor &c.* ibi, *vbi dixi*, deleatur.

p. 512. num. 2. *Dico*, *hoc verum*, ibi, *adde quod dixi*, *&c.* deleatur.

p. 515. num. 4. *Laici Felyn. &c.* ibi, *hodie verò nec.* &c. deleatur.

p. 518. num. 1. *Longa imò nec &c.* ibi, *vide tract.* &c. deleatur.

p. eadem num. 3. *commestiones seruitus &c.* ibi, *vt dixi ad* &c. deleatur.

p. 519. num. 1. *Archiuo Paul. cons. &c.* ibi, *plenè dixi &c.* deleatur.

p. 520. num. 1. *Sed hic quod vterque* &c. ibi, *dixi in cons.* &c. deleatur.

pag. 526. num. 2. *Imperatore, & bene* &c. deleatur tota.

p. 527. num. 1. *Diaconi*, *vel subdiaconi*, *&c.* deleatur tota.

p. eadem, num. 2. *Maior idem* &c. deleantur in fin. hæc verba, *vt vidi.*

p. 531. num. 1. *Papæ et sic* &c. ibi, *nisi faceret &c.* deleatur vsque in finem.

p. eadem, num. 2. *Solutio*, *dic quod &c.* deleatur tota.

p. eadem num. 3. *Supple et verba hic &c.* ibi, *adde gl. &c.* deleatur.

p. 537. num. 2. *idem Philipp.*

lipp. Innoc. &c. ibi, *et quæ notaui*, *&c.* deleatur.

p. 540. sign. † *hunc text. dicit* &c. ibi, *vbi tetigi*, *&c.* deleatur.

p. 543. sign. † *istud capitulum* &c. ibi, *vt plenius* *&c.* deleatur.

p. eadem num. 1. *Propriè idem* &c. ibi; *adde quæ dixi*, &c. deleatur.

p. 547. num. 1. *solutio et bene* &c. ibi, *sed apud Gallos* &c. deleatur.

p. eadem num. 2. *vacat, non seruatur*, *&c.* deleatur tota.

p. 548. num. 2. *Satis idem Host.* &c. ibi, *adde quæ not.* *&c.* deleatur.

p. ead. num. 4. *dies in quo cautum* &c. ibi, *not. in cons.* *&c.* deleatur.

p. 551. num. 1. *Papam, hoc verum*, *&c.* deleatur tota.

p. 555. sign. † *scilicet Philippo Augusto qui*, *&c.* deleatur tota.

p. eadem num. 1. *modum quia* *&c.* deleatur tota.

p. 559. sign. † *qui per hoc videtur* &c. ibi, *in fin. vbi tetigi*, deleatur.

p. eadem sign. † *scilicet Phil. Augusto* &c. ibi, *vt not. supra* *&c.* deleatur.

p. 567. sign. † *Stephanus* &c. ibi, *ego addo* &c. vsque in finem deleatur.

p. 570. sign. † *id est relaxando* &c. ibi, *tetigi*, *&c.* vsque in finem.

p. 575. num. 1. *Papam imo* *&c.* deleatur tota

p. 582. num. 1. *Archid. in decret. si delegatus*, &c. deleatur tota.

p. eadem sign. † *Hoc ipso grauat* &c. ibi in fin. *vbi dixi* deleatur.

p. 583. num. 2. *et tamen mortuo* &c. ibi, dixi in cons. *&c.* deleatur.

p. 584. num. 5. *allegat imò ex quo* *&c.* deleatur tota.

p. 585. num. 6. *corporalis idem* &c. ibi, *vt hodie* *&c.* vsque in finem deleatur.

p. 587. num. 4. *melius idem* &c. ibi, latè dixi &c. vsque in finem deleatur.

p. 590. num. 1. *et propter* &c. ibi, *adde Philipp.* *&c.* vsque in finem deleatur.

p. 592. sign. † *mutilus est text.* *&c.* deleatur tota.

p. 594. num. 2. *sportuales iur. can.* &c. ibi, *ego verò vidi* *&c.* deleatur.

p. eadem, num. 6. *assessor ordinarius* &c. ibi, *Sed hic hostium* *&c.* deleatur.

pag.

pag. eadem sign. † *alij ensiferi, alij*, &c. deleatur tota.

p. 595. num. 2. *Innoc. vt &c.* deleatur tota.

p. 596. sign. † *idem plus trecentis &c.* deleatur tota.

p. eadem sign. † *idem ferè scripsit Reginæ &c.* deleatur tota.

p. 597. sign. † *per Ludouicum Pium celebrato &c.* deleatur tota.

p. 599. sign. † *adde quod fides* &c. deleatur tota.

p. 601. num. 3. *Priuandi, sed quod &c.* ibi, *& malè ego &c.* deleatur.

p. 602. numero 1. *hæc obiectio non procedit*, *&c.* deleatur tota.

p. 604. sign. † *id est iurisdictio temporalis*, *&c.* deleatur tota.

p. 605. num. 3. *vtilitas respectu &c.* deleatur tota.

p. 607. sign. † *Ant. Corset. in reper. &c.* ibi, *vbi tetigi*, deleatur.

p. eadem num. 2. *vacare falsum est &c.* deleatur tota.

p. 609. sign. †. *non autem alterius*, &c. ibi, *vt de facto &c.* deleatur.

p. 612. sign. † *scil. impropriatam* &c. deleatur tota.

p. 613. col. 2. est post illa in marg. quæ dicit, *Sacerdos potest*, deleatur, quia non dicit sic glossa.

p. 616. sign. † *decis. Tholos. 71.* &c. ibi, *sed de facto &c.* deleatur.

p. ead. est Thema insertum in glossa, quod incipit, *Thema G. Canonicus*, &c. & finit, *timens reuocasset*, deleatur totum.

p. ead. sign. † *huiusmodi mandata* &c. deleatur tota.

p. 617. num. 1. *conditione & bene &c.* deleatur tota.

p. 619. num. 9. *imò sufficiebat*, deleatur.

p. 625. sign. † *idem in dignitatibus*, *&c.* deleatur tota.

p. 626. sign. † *ergo Papa*, &c. deleatur tota.

p. 633. est Thema insertum in glossa quod incipit; *Thema vetus*, *&c.* et finit, *c. gener. de elect. in 6.* deleatur totum.

p. 634. sign. † *quoniam Venetus* &c. deleatur tota.

p. 635. num. 3. *concordat tex. in l.* &c. ibi, *dixi in annot. &c.* deleatur.

p. 636. num. 4. *non & benè* &c. ibi, *vt not. in consuet.* &c. deleatur.

p. eadem sign. † *vel ex ignorantia* &c. ibi, *adhuc idem*, &c. deleatur.

pag.

p. 636. sign. † *idem de iure*, &c. deleatur tota.

pag. 639. num. 1. *tria hæc de* &c. ibi, *plenè dixi*, *&c.* vsque ad finem deleatur.

p. 645. num. 3. *& de officio Vicarij* &c. ibi, *ego vero* &c. deleatur.

p. 651. num. 1. *Hostien. remittit &c.* ibi, *per ea, quæ dixi &c.* deleatur.

p. 654. num. 1. *de reg. iur.* &c. ibi, *sic in concilijs*, &c. deleatur.

p. eadem sign. † *etiam non obstante &c.* deleatur tota.

p. eadem num. 3. *nititur imò &c.* deleatur tota.

p. 657. num. 3. *onus hoc falsum*, deleatur.

p. 660. num. 2. *consuli imo &c.* deleatur tota.

p. 662. sign. † *nota singulariter* &c. ibi, *et ita sæpe*, &c. deleatur.

p. 668. sign. † *et sic tres* &c. ibi, *vbi tetigi*, *&c.* deleatur vsque in finem.

p. 669. num. 2. *alij hoc verissimum* &c. ibi, *et ita*, &c. deleatur.

p. ead. num. 3. *Magnum Alexan.* &c. ibi, *dixi ad Alex. &c.* deleatur.

p. 670. numero 3. *in eis*, *et sic Papa &c.* deleatur tota.

p. eadem num. 4. *maiori vulgo* &c. deleatur tota.

p. 671. num. 5. *scil. Azo* &c. ibi, *sed nos practicamus &c.* deleatur.

p. 672. num. 1. *item in emphyteusi &c.* ibi, *vt not. &c.* deleatur.

p. 673. sign. † *habetur ad verbum*, &c. deleatur tota.

p. ead. num. 4. *sui facit &c.* ibi, not. *ad Alex.* &c. deleatur vsque in finem.

p. eadem num. 5. *imò et si non procurat*, *&c.* deleatur tota.

p. 674. sign. † *Philipp. Dec.* &c. ibi, *not. latè* &c. deleatur vsque in finem.

p. eadem numero 2. *propria, imò &c.* deleatur tota.

p. 675. sign. † *etiam si respectu* &c. ibi, *facit quod scripsi &c.* deleatur.

p. eadem, num. 2. *vsurario hæc veritas*, &c. ibi, *vt not. in* &c. deleatur.

p. eadem, num. 4. *licet imò licet Pan.* deleatur tota.

p. 676. sign. † *at qui decima non sunt*, *&c.* deleatur tota.

p. ead. sign. † *dicunt esse*, &c. ibi, *vtque noue not. &c.* deleatur.

pag.

p. eadem num. 4. *dico et malè. &c.* deleatur tota.

p. 677. num. 1. *hoc videtur &c.* ibi, *vt late not.* deleatur vsque in finem.

p. eadem, numero 2. *filius nota in consuet. &c.* deleatur tota.

p. 679. sign. † *hoc vltimum* &c. ibi, *vt plenè not. &c.* deleatur.

p. 680. num. 2. *modo imò in* &c. ibi, *dixi &c.* deleatur vsque *And. &c.*

p. 681. num. 3. *frequentiam, dixi* &c. deleatur tota.

p. 684. sign. † *Decisio. Tholos. &c.* ibi, *vbi tetigi*, deleatur.

p. 685. sign. † *hoc non solet &c.* deleatur tota.

p. 689. columna secunda, addatur in margine, num. 1. *respondeo dic melius*, deleatur tota.

p. 691. num. 3. *Filio dixi &c.* deleatur tota.

p. 693. num. 1. *idem Goff. et Inn. &c.* ibi, *imo fructus* &c. deleatur.

p. 694. num. 1. *pauperiori adde &c.* ibi, *vbi dixi, lib. 6.* deleatur.

p. eadem numero 2. *legitima dixi &c.* deleatur tota.

p. 695. sign. † *idem Bald. cons.* &c. deleatur tota.

p. 699. num. 2. *Si Episcopis &c.* ibi, *sed in toto Regno* &c. deleatur.

p. eadem, *Omnibus scilicet tam* &c. ibi, *dixi in nouis intellectibus*, deleantur hæc verba.

p. 704. Columna secunda, add. in margine, num. 3. *casum* &c. deleatur tota.

p. 705. num. 3. *potest esse*, deleatur tota.

p. 707. sign. † *præter ius &c.* vbi bis ait, *vt not. ad Alex. &c.* deleatur.

p. 708. num. 1. *& istud satis facit* &c. ibi, *vt ibi dixi* &c. deleatur.

p. 712. sign. † *debent enim Episcopi, &c.* deleatur tota.

p. 717. num. 1. *non ex pacto* &c. ibi, *sed hodie* &c. deleatur.

p. eadem. sign. † *hodie diœcesani &c.* deleatur tota.

pag. 719. sign. † *ergo Parochiani &c.* deleatur tota.

p. 723. sign. † *in quantum vult &c.* deleatur tota.

p. 724. sign. † *quod fuit ab Alex.* &c. ibi, *not. in cons. &c.* deleatur.

p. 725. num. 1. *satius videtur* &c. ibi, *sed. Pan. et alij*, &c. deleatur.

pag.

p. 726. sign. † *non seruatur nisi fortè &c.* deleatur tota.

p. 727. columna secunda, addit. in margine, num. 3. *Canone idem*, deleatur tota.

p. 728. num. 1. *adde quod possidens* &c. ibi, *vt not. in &c.* deleatur.

p. eadem, sign. † *sed eisdem terris, &c.* deleatur tota.

p. 731. sign. † *Albertus Krantzius* c. deleatur tota.

p. 732. num. 2. *minor imò valet* &c. deleatur tota.

p. 733. sign. † *istud cap. cum seq.* &c. deleatur tota.

p. 734. num. 1. *Monacham Bart.* &c. deleatur tota.

p. eadem num. 4. *Sacramentum hæc gl. &c.* deleatur tota.

p. 735. *summarium cor, & non opus*, deleatur.

p. 736. num. 5. *discretione quod si* &c. deleatur tota.

p. 740. sign. † 2. *Corinth.* 11. *vt in his sæpè contigisse* &c. deleatur.

p. 743. sign. † *et sic, nulla licentia &c.* deleatur tota.

p. eadem num. 2. *conditionaliter cum hac* &c. deleatur tota.

p. 744. sign. † *potest inuitum, &c*, deleatur tota.

p. 747. numero 1. *Ecclesiæ, imò semper* &c. deleatur tota.

p. eadem numero 2. *statuere falsum* &c. deleatur tota.

p. 748. sign. † *etiam contradicentem* &c. deleatur tota.

p. 753. numero 1. *calor, Hoc verissimum* &c. deleatur tota.

p. 757. sign. † *causa gl. si.* &c. ibi, *idem quandocunque* vsque *dispensat.* deleatur.

p. 758. sign. † *Ant. Cors. de* &c. dele ibi, *dixi in cosnue. &c.* vsque in finem.

p. 760. sign. † *id est ius nouum &c.* deleatur tota.

p. 761. sign. † *idem Thom. Aquin. in* 4. *senten. &c.* deleatur tota.

p. 765. sign. † *sed quod Alex.* &c. deleatur tota.

p. 767. numero 4. *non potest imò*, &c. deleatur tota.

p. 771. sign. † *imò religiosa, id est*, &c. deleatur tota.

p. 772. sign. † *& sic dicit Ioann.* &c. deleatur tota.

p. 774. numero 1. *credatur text*, &c. ibi, *vbi tetigi, lib.* 6. dele ista;

p. eadem numero 2. *per alia*

idem

idem Alex. &c. ibi, *vbi not. lib. 6.* dele ista.

p. 775. sign. † *hoc c. procedit* &c. deleatur tota.

p. 777. sign. † *per generalem clausulam*, &c. ibi, *in fin. vbi not. lib. 4.* dele.

pag. 778. sign. † *dummodo alij* &c. ibi, *vt sæpè vidi, etc.* deleatur vsque in finem.

p. eadem, num. 4. *quod sic idem &c.* deleatur tota.

p. 779. num. 6. *Conductorem transit* &c. ibi, *& male, vt dixi* &c. deleatur.

p. ead. num. 7. *not. etiam quædam* &c. ibi, *dixi in consue.* &c. deleatur.

p. 780. numero 3. *euentum, idem &c.* ibi, *vt tetigi*, &c. deleatur.

p. 783. sign. † *vel Archiepiscopo Phil. &c.* deleatur tota.

p. 785. num. 2. *Pet. Hisp. et Abbas*, &c. ibi not. in consue. *&c.* deleatur.

p. 786. sign. † *atqui non solum &c.* deleatur tota.

p. 787. sign. † *infero quod* &c. ibi, *vt dixi in consuet. &c.* deleatur.

p. 790. numero 1. *non potest vti* &c. ibi, *sic enim Pon.* &c. deleatur vsque in finem.

p. eadem sign. † *imò legendum &c.* deleatur tota.

p. eadem num. 2. *Non debet idem* &c. ibi, *in fine, vbi not.* deleatur.

p. eadem num. 5. *Ecclesiasticum imò hic &c.* deleatur tota.

p. eadem. num. 6. *dominis scil. fœudi, &c.* deleatur tota.

p. 791. num. 7. *Iacis imò omnibus* &c. deleatur tota.

p. 798. sign. † *et sic nulla hic* &c. ibi, *canonistæ verò* &c. deleatur.

p. 800. num. 1. *certum & sic loquitur* &c. ibi, *vt dixi in cons. &c.* deleatur.

p. 801. sign. † *non intelligas &c.* ibi, *donec in tractat. vsur.* &c. deleatur.

p. 804. sign. † *Anno* 1551. *die* 5. *Octobris &c.* deleatur tota.

p. 807. num. 2. *placet hoc regulare &c.* deleatur tota.

p. 813. num. 4. *& per has rationes &c.* deleatur tota.

p. 815. sign. † *etiam Christianorum &c.* deleatur tota.

p. 818. sign. † *contra tenent omnes* &c. deleatur tota.

p. 820. sign. † *imò nunquam* &c. deleatur tota.

p. 826. num. 5. *Anglorum vt not. &c.* deleatur tota.

pag.

p. eadem. sign. † *sed ab anno* 1510. &c. deleatur tota.

p. 829. sign. † *vide Card. clem* 1. &c. ibi, *noue not.* &c. deleatur.

p. eadem num. 3. *nam etiam ipsorum &c.* ibi, sed ille tex. *non probat* &c. deleat.

p. 837. num. 1. *compellendi falsum*, *&c.* deleatur tota.

p. 839. num. 2. *Alanus, Vin. Philip. &c.* ibi, *vt not. in annot.* &c. deleatur vsque in finem.

p. 844. col. 1. add. in marg. sig. † *at qui non potuit*, deleatur tota.

p. 851. num. 3. *apti ego vero &c.* deleatur tota.

p. 857. num. 2. *dico Inn. dicit &c.* deleatur tota.

p. ead. sign. † *nec bis competit* &c. ibi, *vt not. in consuet.* &c. deleatur vsque in finem.

p. 859. num. 2. *quantum idem gloss.* &c. ibi, *quos omitto vsque placet*, deleantur hæc verba.

p. 861. sign. † *idem Corrad. de*, *&c.* deleatur tota.

pag. 863. sign. † *nec trabitur retro &c.* ibi, *vt not. in annot.* &c. deleatur vsque ad, *quamuis præpo. &c.*

p. 846. num. 2. *protestetur dic*, *&c.* ibi, vt not. *supra de sponſ. & matri. eis qui fidem*, deleantur hæc verba.

p. ead. num. 5. *sed dic idem* &c. ibi, *sed quicquid dicant &c.* deleatur vsque in finem.

p. 867. sign. † *ergo quicquid prætextu*, &c. ibi, *dixi ad Philipp. &c.* deleatur vsque in finem.

p. 871. num. 6. *Ciuili*, *idem Ant.* &c. ibi, *vt dixi in annot.* deleatur.

p. 876. num. 4. *Hugo & bene quia &c.* deleatur tota.

p. 877. numero 1. *arg.* 30. *quæst.* 1. *de eod. &c.* ibi, *sed ego dico*, *&c.* deleatur vsque in finem.

p. 880. numero 2. *Maius erat quærere*, &c. ibi, *istud impedimentum &c.* deleatur vsque in finem.

p. 885. sign. † *vnde in Gallia* &c. deleatur tota.

p. 888. sign. † *quo celebrauit Innoc. &c.* deleatur tota.

p. 889. num. 2. *Greg. dic quod* &c. deleatur tota.

p. 891. est additio Mol. quæ incipit, *Nota*, *quod Collaterales &c.* & finit,

V &

& sic de alijs in impressis Venetijs; sed in impressis Lugduni in fine dicit, *dixi legens Aurelijs* 1521. C. M. quæ verba sunt omnino delenda.

p. 892. in impressis Lugd. adest censura C. M. quæ incipit *ius Pontificium &c.* & finit, *vir, & vxor sunt vna caro*, C. M. quæ censura omnino deleatur tota.

p. 893. num. 2. *verum, & bene* &c. deleatur tota.

p. 901. sign. † *ex inualiditate matrimonij &c.* deleatur tota.

p. 906. sign. † *scilicet Ingerbergam &c.* ibi, *vt not. in annot.* &c. deleatur tota.

p. 907. num. 3. *certè vera hæc* &c. deleatur tota.

p. eadem, num. 4. Iure malè citantur *&c.* deleatur tota.

p. 908. num. 6. ibi, *quod certum est &c.* deleat. tota.

p. eadem num. 1. *exponere, sed hoc* &c. deleatur tota.

p. eadem sign. † *hinc Io. And. Innoc. &c.* deleatur tota.

p. 909. num. 1. *alterius Pan.* &c. ibi, *vt dixi in consue. &c.* deleatur.

p. eadem, sign. † *imò ipso iure verè &c.* deleatur tota.

p. 914. numero 3. *possit idem Bald.* &c. ibi, *vbi not. &c.* deleatur.

p. 916. sign. † *Alphon. Tosta. 1. Reg.* &c. ibi, *vbi dixi &c.* deleatur.

p. 917. num. 3. *iure dic* &c. deleatur tota.

p. 918. sign. † *& sic matrimonium* &c. deleatur tota.

p. 919. num. 1. *Functi contrarium* &c. ibi, *sed in Galliæ &c.* deleat. vsque in finem.

p. eadem num. 2. *nuptias Galli in &c.* ibi, *& vtrobique* &c. deleatur.

p. 920. sign. † *primum in Hispania, &c.* ibi, *& dixi in consue. &c.* deleatur vsque in finem.

p. 922. sign. † *dando eam partem &c.* ibi, *vt dixi ad Alex. consf.* 80. deleantur hæc verba, & in fine vbi dicit, *quam tradidi in tract. vsur.* 500. dele hæc.

p. 924. sign. † *nisi quod notantur &c.* deleatur tota.

p. 925. num. 2. *inimici in hoc &c.* deleatur tota.

pag. 926. num. 2. *repellere idem Pan.* &c. ibi, *in fi. puto &c.* deleatur.

p. 930. numero 1. *si tamen interuenerit* &c. ibi, not. ad Alex. deleatur.

pag.

p. 939. sign. † *non intelligas* &c. deleatur tota.
p. eadem num. 4. *illum nisi sit* *&c*, deleatur tota.
p. 942. col. 2. add. in marg. sign. † *ex parte*, *& ita* &c. deleatur tota.
p. 943. num. 6. *imponit imò* *&c*. deleatur tota.
p. 945. sign. † *dixi in reg.* &c. deleatur tota.
p. 952. sign. † *gl. Prag. de elect.* &c. deleatur tota.
p. 955. num. 4. *si quod not. 1. quæst.* &c. ibi, *si ex deuotione* &c. deleatur.
p. 961. sign. † *hic ciuiliter* &c. ibi, *vt dixi*, *&c*. deleatur vsque in finem.
p. 967. sign. † *decis. Tholos.* &c. ibi, *dixi ad Phil.* &c. deleatur vsque in finem.
p. eadem num. 2. *secus non est* &c. ibi, *vt dixi*, &c. deleatur vsque in finem.
p. 973. sign. † *quod tamen bona*. &c. deleatur tota.
p. 978. sign. † *tamen audiui* *&c*. deleatur tota.
p. 982. sign. † *compilator rursus* &c. deleatur tota.
p. 985. col. 1. add. in marg. sign. † *primum ergo*, tota deleatur.
p. 987. num. 4. *simili hoc verum*, &c. deleatur, tota.
p. 990. numero 1. postea idem *&c*. deleatur tota.
p. ead. num. 4. *Alex. scilicet iij. qui cum* &c. deleatur tota.
p. 995. sign. † *etiam clericus* &c. deleatur tota.
p. 996. num. 3. *Thomæ quem Henr.* &c. deleatur tota.
p. 1003. sign. † *sed quod de clerico* &c. ibi, *sed Ioan. Gerson*, *&c*. deleatur vsque in finem.
p. 1006. sign. † *bona constitutio* *&c*. deleatur tota.
p. 1014. sign. † *imò est verus* *&c*. deleatur tota.
p. 1016. numero 4. *Fœudum hoc* &c. ibi, *sed dicendum*, &c. deleatur.
p. 1018. sign. † *vide si vacat* &c. ibi, *sed nullus* &c. deleatur vsque in finem.
p. eadem sign. † *hæc generalitas* *&c*. ibi, *vt dixi* &c. deleatur vsque in finem.
p. 1019. num. 2. *Vasallum non sufficit* *&c*. ibi, *vt not. in* &c. deleatur vsque in finem.
p. eadem, num. 6. *sequitur fidei* &c. ibi, *dicendum vt* *&c*. deleatur.
p. eadem numero 8. *in fraudem*, *sed* &c. ibi: *sed dicendum vt* &c. deleatur.
p. 1020. sign. † *quæ verba clarè* &c. deleatur tota.

p. 1021. sign. † *circa hunc text. &c.* deleatur tota.

p. 1022. col. 2. add. in marg. num. 7. *Verum imò* &c. deleatur tota.

p. 1023. num. 1. *periculum necesse*, &c. ibi, *& plene not.* &c. deleatur vsque in finem.

p. eadem num. 6. *dicit Abb. dando* &c. ibi, *imò secundum legem* &c. deleatur.

p. 1026. sign. † *sed hodie passim &c.* deleatur tota.

p. 1027. num. 2. *adde in qua scriptura* &c. ibi, vbi not. *&c.* deleatur vsque in finem.

p. 1029. num. 2. *alijs imò* &c. ibi, *vt contra superst.* &c. deleatur.

p. 1030. sign. † *secus si esset* &c. deleatur tota.

p. 1035. num. 2. *concor. Innoc.* &c. deleatur tota.

p. 1037. sign. † *fallit si causa &c.* deleatur tota.

p. eadem, num. 2. *non potest, imò potest* &c. deleatur tota.

p. 1040. col. 2. add. in marg. sign. † *concor. text. Guliel. Occam in dial. fol. 21. col.* 1. deleatur.

p. 1041. num. 5. 14. *an. imò* &c. deleatur tota.

p. 1049. num. 4. *speciali quo ad hoc* &c. deleatur tota.

p. 1051. sign. † *et hac omnia* deleatur tota.

p. 1052. sign. † *in Regnum Portugallia* &c. deleat. tota.

p. 1055. sign. † *sed à tempore Phil. &c.* deleat. tota.

p. 1056. sign. † *non est* 1. *nec* 9. deleatur.

p. eadem, sign. † *sed hoc nullo modo, &c.* deleatur tota.

p. ead. sign. † *qui per Philip.* &c. deleatur tota.

p. 1061. num. 1. *Debent imò* &c. deleatur tota.

p. 1065. num. 1. *idem Vinc. hoc* &c. ibi, *not. lib.* &c. deleatur.

p. 1067. sign. † *sed nota quod iste &c.* deleatur tota.

p. 1068. num. 4. *fauor carmen* &c. deleatur tota.

p. ead. sign. † *an poterit* &c. ibi, *ad hoc quæ dixi*, &c. deleatur.

p. 1069. num. 2. *quod dicit Host.* &c. ibi, *not. in consuetu.* &c. deleatur vsque in finem.

p. 1070. num. 3. *Valebant imò* &c. deleatur tota.

p. 1071. sign. † *est pars capit. 5. de cler. coniug.* &c. ibi, *et quæ dixi* &c. deleatur vsque in finem.

p. eadem, sign. † *est pars ca.*

Cap. supra specula &c. deleatur tota.

p. 1075. num. 3. *non credo imò*, *&c.* deleatur tota.

p. 1080. num. 3. *infamia* &c. deleatur tota.

p. 1083. sign.† Iaſ. l. vnica &c. ibi, *vbi dixi*, deleantur hæc duo verba.

p. 1805. num. 3. *non debet & multò minus &c.* deleatur tota.

p. eadem, *in princ. glossæ*, *cap. Presbyteri*, *est casus Mol.* qui incipit, *pro vero intellectus* &c. et finit, *damnum passæ*, deleatur tota.

p. 1087. sign. † *hic quandoque* &c. ibi, *dixi in tract.* &c. vſque in finem deleatur.

p. 1089. sign. † *Deus autem &c.* deleatur tota.

p. 1090. sign. † *id est à militando &c.* deleatur tota.

p. 1098. sign. † *Bald. l. singularia* &c. ibi, *dixi ad Alex. &c.* deleatur vſque in finem.

p. 1107. sign. † *in his ergo quæ sunt* &c. deleatur tota.

p. 1110. num. 4. *tamen et malè &c.* deleatur tota.

p. 1112. num. 3. *proprium etiam* &. deleatur tota.

p. eadem num. 4. *qui non habent* &c. ibi, *et ita hodie* &c. deleatur.

p. ead. num. 5. *templarijs gl. vera &c.* deleatur tota.

p. 1114. sign. † *imò Iudicis sæcularis*, *&c.* deleatur tota.

p. 1124. sign. † *id est*, *Imperij Constant. &c.* deleatur tota.

p. 1129. sign. † *dic quod emphasis* &c. deleatur tota.

p. eadem num. 1. *posuerit*, *imò sequitur &c.* deleatur tota.

p. eadem num. 2. *sequitur supremus &c.* deleatur tota.

p. 1132. num. 2. *sex horas imo* &c. deleatur tota.

p. 1133. sign. † *Alex. cons.* &c. ibi, *vbi tetigi lib. 4.* deleantur hæc verba.

p. 1134. sign. † *non intelligas &c.* deleatur tota.

p. 1136. *est thema insertum in glossa*, quod incipit, *Thema Baliuus Comitissæ* &c. et finit, *ad Regem et sua parlamenta*, deleat. totum.

p. 1137. num. 3. *l. 2. idem Bart.* &c. ibi, *et male*, deleantur hæc duo verba.

p. 1139. num. 1. *certè idem* &c. ibi, *not. latè &c.* deleatur vſque in finem.

p. 1140. num. 3. *idem Host. &c.* deleatur tota.

p. ead. sign. † *scilicet Gualo &c.* deleatur tota.

p. 1141. num. 4. *Tyro, hic canonista &c.* deleatur tota.

p. 1143. sign. † *barbara vox &c.* deleatur tota.

p. 1144. num. 3. *Francigenarum, quorum* &c. deleatur tota.

p. 1148. num. 1. *probatio V in. Ioan.* &c. ibi, *vbi dixi*, deleantur hæc duo verba.

p. eadem sign. † *sunt tamen plures* &c. deleatur tota.

p. eadem num. 2. *fidelitate, vt dixi*, &c. deleatur tota.

In vita Gregorij ix.

p. 1149. sign. † *Raymundi, qui tamen &c.* deleatur tota.

p. eadem sign. † *Fridericum, scilicet II.* &c. ibi, *de quo scripsi* &c. deleatur vsque in finem.

p. eadem sign. † *diripuisse, idem Sabel.* &c. deleatur tota.

p. eadem sine signo, *nouissimè autem &c.* deleatur tota.

p. 1151. sign. † *desciuere per tot bella &c.* deleatur tota.

p. eadem sign. † *Oratione affectibus* &c, deleatur tota.

IN SEXTO.

p. prima additio in margine sign. † *hic in omnibus* &c. deleatur tota.

p. eadem, num. 2. *Textum, inepta, &c.* deleatur tota.

p. 3. num. 1. *Zachæus, imò quia* &c. deleatur tota.

p. 11. num. 5. *illas, et benè, quia, &c.* deleatur tota.

p. 30. sign. † *cum exceptio fit*, &c. ibi, *Ego verò dico* &c. deleatur vsque in finem.

p. 39. num. 2. *Prolata verbosi*, &c. ibi, *vt noue declaraui, &c.* deleatur vsque in finem.

p. 41. num. 5. *Computatio, immò eo computato*, &c. deleatur tota.

p. 49. num. 3. Pœnam, Cald. &c. ibi, *sed hodie in Gallia*, &c. deleatur vsque in finem.

p. 56. sign. † *Iaf. l. in ius*, &c. ibi, *vt in stylo*, &c. deleatur vsque in finem.

p. 73. num. 1. *Donauit, immò tex. non dicit, &c.* deleatur tota.

p. 74. sign. † *Do. dicit pessima, &c.* deleatur tota.

p. 76. sign. † *scilicet papalis, &c.* deleatur tota.

p. 82. sign. † *not. prohibitum*, &c. ibi, *sed in Gallia*,

lia, *&c.* deleatur.

p. 92. sign. † *etsic limitata*, &c. ibi, *et ita hoc anno*, *&c.* deleatur.

p. 110. num. 2. *Præsentationi*, *idem* Gem. &c. ibi, *vbi in ann. dixi sup. eodem*, deleantur hæc, & deinde inferius ibi, *sed non seruatur*; *&c.* deleatur.

p. 111. sign. † *Tamen Ioan. And. hic in no.* *&c.* deleatur tota.

p. 112. *Summarium quod ait*; *Cyriacus non ex*, &c. deleatur totum.

p. 113. sign. † *Alb. l. dolo*, &c. ibi, *cæterum materia* *&c.* deleatur.

p. 114. sign. † *postquàm Reges Portugalliæ*, *&c.* deleatur tota.

p. eadem, num. 3. *iste habebat*, &c. ibi, *Ergo Papa*, &c. deleatur vsque in finem.

p. 115. num. 1. *Donare*, *sed interdum*, &c. ibi, *arg. contra supra*, *&c.* deleatur vsque in finem.

p. 122. num. 3. *non*, *credo*, *idem Gem.* &c. ibi, *sed contrarium verius*, *&c.* deleatur vsque in finem.

p. 126. sign. † *Petrus Anch.* &c. ibi, *Sed horum nullus*, *&c.* deleatur.

p. 133. num. 3. *Archiepiscopum*, *et benè*, *&c.* deleatur tota.

p. 134. sign. † *Et sic male fuit*, &c. deleatur tota.

p. 139. num. 3. *Alium*, *et hoc*, &c. ibi, *glos. pragma*, *&c.* deleatur vsque in finem.

p. 140. sign. † *Alias in vetustissimo*, &c. ibi, *quod magis probo*, deleatur.

p. eadem sign. † *iste §. loquitur quando*, &c. deleatur tota.

p. 141. num. 1. *Contrarium*, *idem Anch.* &c. ibi, *sed contrarium verius*, &c. deleatur vsque in finem.

p. 145. sign. † *Hæc ostensio non practicatur*, *&c.* deleatur tota.

p. 148. num. 2. Regno, *est etiam contra text.* *&c.* deleatur tota.

p. 150. num. 4. *Vsufructuario*, *idem*, &c. *glos. pragma*, *de annatis verbo acquisito*, deleantur hæc verba.

p. 153. sign. † Vide decis. Tholos. &c. ibi, *sed in Gallia*, *&c.* deleantur vsque in finem.

p. 164. num. 2. *Vixit*; *idem*

V 4 *Anch.*

Anch. &c. ibi, *Tamen tempus*, &c. deleatur.

p. 169. num. 1. *curatore, sic*, &c. ibi, *Vides hic æquitatem*, *&c.* deleatur vsque in finem.

p. 173. sign. † *Nota idem quod not.* &c. ibi, *consuetudo in regno*, &c. deleatur vsque in finem.

p. eadem sign. † *istud caput*, *&c.* deleatur tota.

p. 175. num. 2. *per text. et ibi Bart.* &c. ibi, *sed verius est*, &c. deleatur.

p. 185. sign. † *istud Cap. non seruatur*, *&c.* deleatur tota.

p. 189. sign. † *iste processus erat*, *&c.* deleatur tota.

p. 191. num. 4. *in dubio, tamen*, &c. ibi, *immo hoc est*, &c. deleatur vsque in finem.

p. 194. sign. † *not. quod iudex*, &c. ibi, *sed immo etiam*, &c. deleatur.

p. 195. num. 1. *corrigat, idem* &c. ibi, *Ant. Corf.* *&c.* deleatur.

p. 196. sign. † *sed quia Ecclesiastici*, *&c.* deleatur tota.

p. eadem, num. 3. *non suffi ciat*, *hoc verum*, &c. ibi, *vbi dixi*, &c. deleatur vsque in finem.

p. 200. num. 3. *probatur*, *Spec. de probat.* &c. ibi, *vbi sæpe à 25. ann.* &c. deleatur vsque in finem.

p. 215. num. 5. *ordinario, et malè*, *&c.* deleatur tota.

p. 233. sign. † *immo satis recens*, *&c.* deleatur tota.

p. ead. num. 3. *Laicum, hoc est*, &c. ibi, *tetigi in reg. de infir. resi. num. 3.* deleantur hæc verba.

p. 234. sign. † *hoc tempus currit*, &c. deleatur tota.

p. 236. num. 3. *Transit, Dom.* *&c.* deleatur tota.

p. ead. num. 4. *credo*, *vide glos. pragma*, *&c.* deleatur tota.

p. 236. num. 1. *Qui patet, de elect.* &c. ibi, *Gem. Philip.* &c. deleatur vsque in finem.

p. 237. num. 4. *placet*, *&c.* ibi, *sed immo talis*, &c. deleatur vsque in finem.

p. 244. sign. † *Tamen*, *quamuis hæc*, &c. deleatur tota.

p. 245. num. 1. *Legatus*, *nec etiam*, *&c.* deleatur tota.

p. eadem sign. † *scilicet re integra*, &c. deleatur tota.

p. 247. num. 3. *Præuenerat, secus*, &c. deleatur tota.

p. 248. sign. † *Et sic propria* &c. deleatur tota.

p. 250. num. 1. *Mentionem*,

nem, *secus*, &c. ibi, in fine, *vbi dixi*, deleatur.

p. ead. num. 5. *Mendacio*, *hæc ratio non valet*, deleatur.

p. 251. sign. † *hoc non habet locum*, &c. deleatur tota.

p. eadem, num. 2. *Minor*, *non est verum*, &c. deleatur tota.

p. 253. sign. † *Limita*, *si non causa*, &c. ibi, *dixi in* &c. deleatur.

p. ead. num. 4. *expelli*, *immo*, &c. deleatur tota.

p. 254. sign. † *Fallit graduatis*, &c. deleatur tota.

p. 256. sign. † *Glos. pragma*, &c. deleatur tota.

p. 258. num. 2. *Vacante*, *canonistæ*, &c. deleatur tota.

p. 259. num. 6. *credo*, *idem Archi.* &c. deleatur tota.

p. 261. sign. † *Glos. pragma*, *de*, &c. deleatur tota.

p. 262. sign. † *idem si dicatur*, *&c.* deleatur tota.

p. eadem, sign. † *sed hoc nullo modo*, &c. deleatur tota.

p. 264. num. 1. *instituere Archi.* &c. ibi, *dixi in cons. &c.* deleatur vsque in finem.

p. 272. num. 1. *secus*, *quia iure*, &c. ibi, *sed in Regno Franciæ*, deleatur vsque in finem.

p. eadem, num. 4. *non apparet* &c. deleatur tota.

p. 275. num. 3. *indistinctè*, *idem*, &c. ibi, *sed contrarium*, *&c.* deleatur vsque in finem.

p. 279. num. 2. *non valet*, *et sic*, *&c.* deleatur tota.

p. 280. sign. † *Ante* 200. *annos*, *&c.* deleatur tota.

p. 281. num. 1. *non*, *dicit necessarium*, &c. ibi, *sed Ias. l. si quis*, *&c.* deleatur vsque in finem.

p. eadem. sign. † *quod directo factum est*, &c. deleatur.

p. 282. sign. † *Verbum Gallicum est*, *&c.* deleatur tota.

p. ead. num. 3. *sciuerint*, *idem*, &c. ibi, *glo. pragm*, &c. deleatur vsque in finem.

p. 283. sign. † *sua*, *id est*, *non aliena*, &c. deleatur tota.

p. 286. sign. † *Dicendum*, *vt dixi*, &c. deleatur tota.

p. 287. num. 3. *hæredem*, &c. ibi, *dixi in cons.* &c. deleatur vsque in finem.

p. ead. num. 6. *Videtur idem Pan.* &c. ibi, *vbi dixi*, *de const.* deleatur.

p. 290. num. 2. *non tamen* &c. ibi, *& male*, deleatur.

p. 291. num. 3. *consuetudinis*, *hæc seruatur* &c. deleatur tota.

pag.

p. 292. sign. † *quod non potest concedi, &c.* deleatur tota.

p. 293. sign. † *iste §. non habet vim*, &c. deleatur tota.

p. 299. sign. † *Ergo votum*, &c. Nota quòd exemplaribus impressis Lugduni citatur Erasmus in hac additione, & ideo delenda est tota.

p. eadem sum. in margine, *moniales, &c.* deleatur.

p. ead. num. 5. *indici, hæc falsa*, &c. deleatur tota.

p. 301. num. 3. *Vnde fecit Fran.* &c. ibi, *vbi dixi*, deleatur.

p. 304. num. 1. *intelligi, non autem*, &c. ibi, *An autem valeat, &c.* deleatur vsque in finem.

p. 306. num. 2. *censeri, vt dixi, &c.* deleatur tota.

p. 308. num. 3. *emphyteusi, idem*, &c. ibi, *sed est falsum*, &c. deleatur.

p. 311. num. 1. *Verum, sed tantum*, *&c.* deleatur tota.

p. 315. sign. † *et sic Papa, &c.* deleatur tota.

p. ead. num. 1. *Minus, non tamen, &c.* deleatur tota.

p. 317. num. 1. *processus scilicet contentiosè*, &c. deleatur tota.

p. 320. sign. † *Nulla bona ratione*, &c. deleatur tota.

p. 322. sign. † *siue ratione beneficij*, &c. deleatur tota.

p. ead. num. 1. *ipsum stulta dubitatio*, &c. deleatur tota.

p. eadem sign. † *quod iniquè, &c.* deleatur tota.

p. 325. sign. † *quæ absque ratione, &c.* deleatur tota.

p. 332. num. 1. *poteris, immo poteris, &c.* deleatur tota.

p. 334. num. 1. *Glos. sequitur* &c. ibi, *vbi dixi consil.* 257. deleantur hæc verba.

p. 338. sign. † *Quæst. Theol.* &c. ibi, limita quando &c. deleatur vsque in finem.

p. 340. sign. † *sed spectant ad cognitionem, &c.* deleatur tota.

p. 341. sign. † *istud Cap. non fuit*, &c. deleatur tota.

p. 342. num. 1. *Armis, sed non spectat, &c.* deleatur tota.

p. 343. sign. † *Hoc non seruatur &c.* deleatur tota.

p. eadem num. 1. *sicut vbi, &c.* deleatur tota.

p. 349. sign. † *De quo non curatur*, &c. deleatur tota.

p. ead. sign. † *fallit in heretico, &c.* deleatur tota.

p. eadem num. 2. *quod hic videtur*,

tur, &c. ibi, *vt ibi dixi*, *&c.* deleatur vſque in finem.

p. ead. num. 3. *ſatis*, *et benè*, &c. ibi, *dixi in annot. ad Phil.* deleantur hæc verba.

p. 350. num. 2. *Maieſtatis falſum*, &c. deleatur tota.

p. 351. num. 1. *Dici*, *idem Fel.* &c. ibi, *vbi dixi*, &c. deleatur.

p. 352. ſign. † *hæc decret. &c.* deleatur vſque *Not. quod ſchiſmatici*, *&c.*

p. 354. ſign. † *hæc decret. localis*, &c. deleatur tota.

p. 355. num. 1. *Non ſunt ergo*, &c. ibi, *ſed non habent &c.* deleatur vſque in finem.

p. 359. num. 4. *Temporis*, *& malè*, &c. deleatur tota.

p. 360. ſign. † *Qui in hoc*, &c. deleatur tota.

p. 361. num. 4. *Cauit*, *idem Gem.* &c. ibi, *vbi dixi*, *&c.* deleatur vſque in finem.

p. 366. num. 2. *Seruis*, *vel aſcriptitijs*, *&c.* deleatur tota.

p. 369. num. 2. *Ioan. Mon. in prædict.* &c. deleatur tota.

p. 382. num. 1. *Delegato*, *dic quòd*, &c. ibi, *vbi in annot. dixi*, dele hæc.

p. 386. num. 2. *Benè tenet*, &c. ibi, *ſed adhuc oporteret*, &c. deleatur vſque in finem.

p. eadem, num. 4. *humilitate*, *immo*, *ex*, &c. deleatur tota.

p. 392. num. 4. *Iſte* §. *loquitur*, &c. deleatur tota.

p. 367. ſign. † *Cald. conſil. 3. de app.* &c. deleatur tota.

p. 407. num. 1. *Dicit Oldr. q.* &c. ibi, *vbi in annot. dixi &c.* deleatur vſque in finem.

p. eadem. ſign. † *ſcilicet Nic. 4. qui*, &c. deleatur tota.

p. 408. ſign. † *Et ſic huius Nic. 4. &c.* deleatur tota.

p. eadem, ſign. † *Honor. iij. Innoc. iij.* &c. deleatur tota.

p. 414. ſign. † *Caſu aliàs immeritæ*, &c. ibi, *adde*, *quæ dixi*, *&c.* deleatur vſque in finem.

p. 416. poſtilla in marg. quæ ait, *Longè aliud docet*, *&c.* deleatur tota.

p. 419. ſign. † *non habet locum &c.* deleatur tota.

p. 422. num. 3. *poteſt verbum* &c. ibi, *dixi ad Alex.* deleatur vſque in finem.

p. 427. num. 1. *Peccatum*, *ſcilicet*, &c. deleatur tota.

p. eadem, num. 2. *Etiam ſi debitor*, &c. ibi, *dixi in tract.* &c. deleatur vſque in finem.

pag.

p. eadem, num. 4. *Contritionem*, &c. deleatur tota.

p. 428. num. 12. *Etiam cælestis militiæ* &c. ibi, *dixi in repet.. &c.* deleatur vsque in finem.

p. 431. num. 5. *Bonæ fidei, &c.* ibi, *latius dixi, &c.* deleatur tota, vsque in finem.

p. 433. num. 5. *Pietas, ego vero, &c.* deleatur tota.

p. 437. num. 1. *Ioan. And. Alb. tract.* &c. ibi, *Dicit tamen Philipp. &c.* deleatur vsque in finem.

p. 438. num. 6. *Indici, falsum Oldr. &c.* deleat. tota.

pag. 442. num. 1. *Excedit, et hæc*, &c. ibi, *vt dixi ad Alexan.* &c. deleatur vsque in finem.

p. 443. num. 2. *culpa, nisi*, &c. ibi, *et ita me*, &c. deleatur vsque in finem.

p. 444. sign. † *Saltem inuocato* &c. ibi, *in fine, vbi dixi*, deleatur.

p. 446. num. 8. Tecto, *hæc tria exempla*, &c. deleatur tota.

p. 447. num. 4. *Laborum*, id est, *vt non*, &c. ibi, *in fin. vt ibi, dixi*, deleatur.

p. 448. num. 5. *Proficient, tamen in regno, &c.* deleatur tota.

p. 449. num. 4. *Sit actor, vel reus, &c.* ibi, *vbi dixi*, deleatur.

p. 455. num. 1. *Tu dic, quod fides, &c.* ibi, *Zasius in Apologia, &c.* deleatur vsque in finem.

p. eadem num. 4. ∥ *faciendo, &c.* deleatur tota.

p. 456. num. 1. *Penitus, not. hanc &c.* ibi, *vbi dixi, &c.* deleatur.

p. 459. num. 2. *Coronationis, immo*, &c. ferè in medio est, vbi dixi, deleantur illa duo verba.

In vita Bonifacij Octaui.

p. 461. litera b, *odio, sed, &c.* deleatur tota.

p. ead. lit. c, *negauit, sed post, &c.* deleatur tota.

p. 462. lit. a, *Liceret, sed omittit*, &c. deleatur tota.

p. eadem, lit. b, *hanc, immo palàm*, &c. deleatur tota.

p. 463. lit. a, *Perijt, vtque scribunt*, &c. deleatur tota.

p. ead. lit. b. *Aluisse hostorici*, &c. deleatur tota.

p. eadem in fine, vbi dicit, & vtilibus annotationibus, *quæ hac notula * signatur nouiter additis illustrati*, deleantur hæc verba, quia sunt notulæ Car. Mol.

In

IN CLEMENTINIS.

p. 1. add. in marg. num. 1. *Fugans*, *At qui pecuniæ*, *&c.* deleatur tota.

p. eadem, sign. † *Bonifacius de Vitalinis*, &c. ibi, *Sed aliud est*, *&c.* deleatur vsque in finem.

p. 2. Postilla, quæ dicit, *Papa*, deleatur.

p. eadem num. 1. *Natiuitate*, *idem*, &c. ibi, *dixi in consi.* &c. deleatur vsque in finem.

p. 6. sign. † *Contradicunt*, &c. deleatur tota.

p. 7. sign. † *Erat enim opinio*, &c. ibi, *Licet hanc sequi*, &c. deleatur vsque in finem.

p. ead. num. 1. *Materialis*, *hæc est*, *&c.* deleatur tota.

p. 8. sign. † *At qui fides non*, &c. deleatur tota.

p. 11. num. 1. *Expresso*, *sed quòd*, &c. ibi, *vide quæ dixi*. *&c.* deleatur vsque in finem.

p. 12. num. 3. *Decretauit omissa*. *&c.* deleatur tota.

p. 15. sign. † *Etiam hoc non expresso*, &c. ibi, *dixi in reg.* *&c.* deleatur vsque in finem.

p. 16. sign. † *Bonifacius de Vitali*, &c. ibi, *sed ergo ante*, *&c.* del. vsque in fin.

p. 17. sign. † *Quià*, *vt dicit*, &c. ibi, *quamquam Hus*, *& Vichlef*. *&c.* deleatur vsque in finem.

p. ead. sign. † *Fallit*, *si citatio*, &c. ibi, in fine vbi ait, *licet Vank*, *&c.* deleatur.

p. 18. num. 3. *Expensis*, *idem immo*, &c. ibi, *Facit quod dixi*, &c. deleatur vsque in finem.

p. 19. num. 2. *Sequitur Vank Fon.* deleatur tota.

p. 23. num. 2. *Religiosi magis*, &c. deleatur tota.

p. eadem num. 3. *An hoc viros*, *&c.* deleatur tota.

p. 27. sign. † *Nisi dominus prius*, &c. ibi, *dixi in reg.* &c. deleatur vsque in finem.

p. eadem sign. † *Fallit in commendatarijs*, *&c.* deleatur tota.

p. eadem num. 3. *Alius quia*, &c. ibi, *vt dixi in consu.* *&c.* deleatur vsque in finem.

p. 28. sign. † *Nisi à Papa*, &c. ibi, vbi dixi *de const.* deleantur hæc verba.

pag.

p. 31. num. 3. *Prælatus, idem,* &c. ibi, *glos. pragm.* &c. deleatur vsque in finem.

p. 33. num. 1. *Glos. sing. secundum Felin.* &c. deleatur tota.

p. ead. num. 2. *Barb. in Cap. quoniam*, &c. deleatur tota.

p. 34. num. 3. *Singularis, secundum*, &c. ibi, *sed hoc falsum est*, &c. deleatur vsque in finem.

p. 35. num. 3. *idem Car. et Imo.* &c. ibi, *tamen Dom. &c.* deleatur vsque in finem.

p. ead. num. 4. *Debet ergo nominari*, &c. deleatur tota.

p. ead. num. 5. *Restringenda idem*, &c. ibi, *dixi in reg.* &c. deleatur vsque in finem.

p. 36. num. 1. *Scripsi, quòd non*, &c. deleatur tota.

p. ead. num. 3. *Exercitium, immo ante*, &c. deleatur tota.

p. 37. num. 4. *Verius, idem Pan.* &c. ibi, *& hanc cle.* &c. deleatur vsque in finem.

p. 38. num. 1. *Frangatur, secus* &c. deleatur tota.

p. eadem, num. 4. *Ista cle. an habeat*, &c. ibi, *& dicendum quod sic*, &c. deleatur vsque in finem.

p. 39. num. 2. *Prælatus, idem*, &c. deleatur tota.

p. ead. num. 3. *ibi vide*, &c. ibi, *vbi dixi*, deleatur.

p. ead. num. 4. *Idem hic Pan.* &c. ibi, *sed contrarium*, &c. deleatur.

p. 40. sign. † *Sed ambitiosè*, &c. deleatur tota.

p. 42. num. 6. *Proprietate, scilicet*, &c. ibi, *hic dixi in annot.* &c. deleatur vsque in finem.

p. 44. num. 1. *Quantum ad exercitium*, &c. ibi, *Et hinc est, quod*, &c. deleatur vsque in finem.

p. 45. num. 3. *Falsum, quia*, &c. deleatur tota.

p. 46. num. 2. *Temporale, idem*, &c. ibi, *Ego verò dico*, &c. deleatur.

p. 50. num. 3. *Quod non idem*, &c. ibi, &c. *ad Phil.* deleatur.

p. 51. sign. † *Ias. limitat.* &c. ibi, *vide quæ dixi*, &c. deleatur vsque in finem.

p. 53. num. 1. *Aequum, sed quod*, &c. deleatur tota.

p. eadem, num. 3. *Iurisdictio gl.* &c. ibi, *vbi dixi cons.* &c. deleatur.

p. 54. num. 1. *Puta, immo*, &c. ibi, *dixi ad Alexan.* &c. deleatur.

p. eadem, num. 2. *Idem Barb.* limi-

limitantes, *&c.* deleatur tota.

p. 55. sign. † *Differt à recto Ang.* &c. deleatur tota.

p. 56. Additio inserta in gl. quæ in prima col. incipit, *Not. hic in §. Porrò, iuncta glos. in verbo Reges*, &c.& desinit in secunda col. *facit extrauag. in Clem. Meruit, de priuil. Fonta.* deleatur tota.

p. eadem, Summarium, *Ex sola electione*, &c. deleatur tota.

p. eadem, Summarium, *Vnctio, & coronatio*, &c. deleatur tota.

p. ead. sign. † *Hic Vicariatus probatus*, &c. deleatur tota.

p. 57. sign. † *Videbis Dominum*, &c. deleatur tota.

p. 60. sign. † *fallit, si hoc, &c.* deleatur tota.

p. ead. num. 1. *Vterque, immo neuter*, &c. deleatur tota.

p. ead. num. 2. *Et frustra, quia hodie*, &c. deleatur tota.

p. 61. sign. † *Amplia etiam si euidens*, &c. deleatur tota.

p. 63. sign. † *Scilicet septimum, cuius*, &c. deleatur tota.

p. ead. num. 2. *Concludunt, Idem Ioan. Fabri*, &c. deleatur tota.

p. 65. num. 1. *Tenetur gl. singularis*, &c. ibi, *vbi dixi de reg.* &c. deleatur vsque in finem.

p. eadem Summarium, *Imperator est Dominus*, deleatur.

p. 66. sign. † *Multa specialia*, &c. deleatur tota.

p. ead. num. 1. *Ligius, dixi in consue.* &c. deleatur tota.

p. eadem, sign. † *Immo not. hic*, &c. ibi, *Vldaricus Zasius leg. ij. §. eodem tempore. ff. de orig. iur.* deleantur hæc verba,

p. 67. num. 1. *Vulgus, immo etiam*, &c. deleatur tota.

p. 71. num. 5. *Sequuntur Pan.* &c. ibi; *vbi dixi*, &c. deleatur vsque in finem.

p. 72. num. 1. *Dicens, idem Bonif.* &c. ibi, vbi dixi, *lib.* &c. deleatur vsque in fin.

p.73 num. 1. *Vim, idem immo*, &c. ibi, *decis. Tholos.* &c. deleatur vsque in fin.

p. ead. sign. † *Sed magnus abusus*, &c. deleatur tota.

p. eadem, num. 3. *Habeat, nisi haberent*, &c. deleatur tota.

p. 76. sign. † *Amplia etiam si motu*, &c. deleatur tota.

pag.

p. ead. num. 1. *Hic not. Ant.* &c. ibi, *vbi dixi*, &c. deleatur vſque in finem.

p. 77. num. 1. *Quod habet hæc*, &c. deleatur tota.

p. 78. num. 1. *Idem Lanc. Dec.* &c. ibi, *vbi dixi*, del.

p. ead. num. 2. quod ſic, *idem immo*, &c. ibi, *Sed contrarium*, &c. deleatur vſque in finem.

p. ead. num. 4. *Alius idem*, &c. ibi, *ſed contrarium eſt*, &c. deleatur vſque in fin.

p. 79. Add. in margine, quæ incipit in pagina 78. ſign. † *Fel. c. licet*, &c. ibi, *vbi dixi*, *quamuis Deciſ. con.* &c. deleatur vſque in fin.

p. eadem, num. 4. *Papa, immo nec*, &c. deleatur tota.

p. eadem, num. 5. *Primum per d. c. de multa*, &c. deleatur tota.

p. 80. num. 2. *Poſſeſſionem, ſcilicet*, &c. deleatur tota.

p. ead. num. 4. *Nec alium, idem*, &c. ibi, *vbi dixi*, &c. deleatur vſque in fin.

p. 81. num. 3. *Primi, Pan.* &c. ibi, *ſed hæ anxietates*, &c. deleatur vſque in fin.

p. 82. num. 5. *Poſſet, immo poſſet*, &c. deleatur.

p. 83. num. 1. *Aliquib. hæc*, &c. ibi, *Limito, ſi primus*, &c. deleatur vſque in fin.

p. eadem. num. 3. *Cuius dictum*, &c. ibi, *ego vero*, &c. deleatur vſque in fin.

p. 84. ſign. † *Gemi. Phil.* &c. ibi, *dixi in conſue.* &c. deleatur vſque in finem.

p. 85. ſign. † *Non pro ipſo prælato*, &c. deleatur tota.

p. eadem, num. 3. *Præſtare, idem*, &c. ibi, *vbi dixi*, deleantur hæc verba.

p. 86. Summarium in marg. *Epiſcopi officium*, &c. deleatur.

p. 87. num. *Superioris, & bene*, &c. deleatur tota.

p. ead. num. 5. *Poſſe, immo poſſunt*, &c. deleatur tota.

p. eadem, num. 6. *Turon. c. maiori*, &c. ibi, *Sed hodie*, &c. deleatur vſque in fin.

p. eadem, num. 7. *Quod ſic*, & ibi, & *ita ſeruatur*, *&c.* deleatur vſque in finem.

pag. 90. num. 1. *Placet Anc.* &c. ibi, *dixi in reg.* &c. deleatur vſque in finem.

p. 92. ſign. † *Scilicet. huiuſmodi*, &c. deleatur tota.

p. ead. ſign. † *Ad lites, & pugnas vſque*, &c. deleatur tota.

p. 93. Summarium in marg. *Prædicare ſolis prælatis*, &c. deleatur.

pag.

p. 94. num. 1. *Præsentatio Imol.* &c. ibi, *ego dico*, &c. deleatur vſque in finem.

p. ead. num. 2. *Licentia, et bene*, &c. ibi, *vt dixi in annot.* &c. deleatur vſque in finem.

p. 95. num. 1. *Reſeruare, falſum*, &c. deleatur tota.

p. 96. num. 3. *Vendicare, et ſic, per manus, &c.* deleatur tota.

p. eadem num. 4. *Deferendum, contrarium*, &c. deleatur tota.

p. ead. num. 5. *Stabit, idem*, &c. *vbi dixi*, deleantur hæc verba.

p. 98. num. 7. *Tempus gl. c. quia*, &c. ibi, dixi in conſu. *&c.* deleatur vſque in finem.

p. 99. num. 1. *Altarium Gem.* &c. ibi, *vbi dixi*, &c. deleatur vſque in finem.

p. ead. ſign. † *Gem. conſ.* &c. ibi, *vt dixi in tract.* &c. deleatur vſque in finem.

p. 102. num. 1. *Poſt annum tranſeat*, &c. deleatur tota.

p. 103. Summarium in marg. *Monachi*, &c. deleatur.

p. ead. num. 1. *Seruetur, et ſic*, &c. ibi, *gloſ. prag.* &c. deleatur vſque in finem.

p. 108. ſign. † *Sed hodie in Gallia*, &c. deleatur tota.

p. 112. num. 1. *Solum, niſi ad illum*, &c. deleatur tota.

p. 113. ſign. † Vnde in his, &c. deleatur tota.

p. ead. num. 2. *Sublatum, idem*, &c. deleatur tota.

p. ead. num. 4. *Perpetui, quod vtilius*, &c. deleatur tota.

pag. 115. num. 1. *Locum, limita*, &c. deleatur tota.

p. ead. num. 2. *ſerioſè, idem Bonif.* &c. ibi, *dixi in conſue.* &c. deleatur vſque in finem.

p. 116. num. 1. *Valeat, idem*, &c. ibi, *vbi dixi de conſt.* deleantur hæc verba.

p. 118. num. 1. *ſtatuere, ſed*, &c. deleatur tota.

p. 124. num. 1. *illos, qui cum nulla*, &c. ibi, *differentias vtriuſque*, &c. deleatur vſque in finem.

p. 125. num. 2. *Recepta, nec*, &c. deleatur tota.

p. 126. ſign. † *Vnde patet*; &c. deleatur tota.

p. 131. num. 1. *Actiua, quam*, &c. deleatur tota.

p. ead. num. 2. *Ex tunc gl.* &c. ibi, *vbi dixi*, deleantur hæc verba.

p. 133. ſign. † *Hæc confirmata*, &c. deleatur tota.

p. 135. num. 2. *Tenetur, idem Pan.* &c. ibi, *gl. prag. &c.* del.

p. eadem num. 4. *Capitulo*, *vide*, &c. ibi, *vbi dixi*, deleantur hæc verba.

p. 137. num. 1. *Absoluit, idem immo*, &c. deleatur tota.

p. 138. num. 2. *Vnam*, *idem Imo*. &c. ibi, *vbi dixi*, deleantur hæc verba.

p. 140. num. 1. *Quod sic idem*, *&c*. deleatur tota.

p. 141. Summarium in marg. *inquisitor debet*, *&c*. deleat.

p. eadem sign. † *semper enim*, &c. deleatur tota.

p. 142. sign. † *alias non Zamb. &c*. ibi, *vbi dixi*, &c. deleatur vsque ad Alci.

p. 143. num. 1. *ergo bona probatio*, &c. deleatur tota.

p. 147. num. 1. *non licet*, *idem* &c. deleatur tota.

p. eadem, num. 2. *libra habente*, &c. ibi, *vt clarè docui*, &c. deleatur vsque in finem.

p. 152. num. 4. *curam*, *imò potest* &c. deleatur tota.

p. 154. sign. † *quæ licet non sint* &c. deleatur tota.

p. 156. num. 1. *posset*; *idem* &c. ibi, *gl. pragm*. deleatur vsque in finem.

p. 160. num. 2. *quæ tamen in Gallia*, &c. deleatur tota.

p. 164. num. 1. *declaratio tandem* &c. deleatur tota.

p. 167. sign. † *templarios*, *etiam quantum* &c. del. tota.

p. 168. sign. † *scilicet iiij. minoritarum* &c. deleatur tota.

p. 193. num. 4. *fatum*, *imò vtilissimum* &c. deleatur tota.

In vita Clementis V.

p. 188. lit. b, *creatur qua arte* &c. deleatur tota.

p. eadem, lit. c, *Romæ*, *Regni quoque* &c. deleatur tota.

p. eadem lit. d, *mutant*, *idest* &c. deleatur tota.

In Extrauagantibus.

P. 52. add. in marg. sign. † *ergo adulterinæ*, *& eradicandæ* &c. ibi, *& tamen hæc superstitio farinæ* &c. deleatur tota.

p. 57. sign. † *hic tex. non potest extendi ad duella*, *&c*. deleatur tota.

p. 59. sign. † *de quo noue &c*. deleatur tota.

p. 90. sign. † *& sic etiam tunc minoritate* &c. deleatur tota.

p. 107. sign. † *quas Michael de Cezena* &c. deleatur tota.

p. 108. sign. † *scilicet Michael de Cezena* &c. deleatur.

p. eadem sine signo, *circa*

hunc

hunc §. 1. *vide Occam &c.* deleatur tota.

p. eadem, num. 1. *Occam vocat istud ij, errorem*, &c. deleatur tota.

p. eadem, num. 2. *illa quæ* &c. deleatur tota

p. 116. sign. † *vtrobique omissa, vel postposita* &c. deleatur tota.

p. 119. sign. † *Occam in compendio* &c. deleatur tota.

p. ead. sign. † *imò fuit dicit Occam* &c. deleatur tota.

p. 131. sign. † *limitat Oldr.* &c. ibi, *nec seruatur in Gallia* &c. deleatur vsque in finem.

pag. 173. num. 1. *Episcopi, in his quæ sunt*, &c. ibi, *in Gallia non statur*, &c. deleatur vsque in finem.

p. 192. num. 1. *Creatur, non tamen* &c. ibi, *vt plenè dixi* &c. deleatur vsque in finem.

p. 232. sign. † *reuelandi* &c. deleatur tota. *Est in impressis Lugduni.*

p. 233. sign. † *dignum* &c. deleatur tota. *Est in impressis Lugduni.*

p. 238. sign. † *idem Thom.* &c. ibi, in fine, *quod ego non credo*, del. hæc verba.

p. 261. sign. † *Paleologum* &c. deleatur tota, *Est in impressis Lugduni.*

In quibusdam Decreti nouissimis editionibus adhuc Typographorum incuria irrepserunt infrascriptæ, & consimiles additiones delendæ.

Dist. xxi. Can. Inferior, verbo Inferior.

Add. *Confitens extraneo*, deleatur tota.

Dist. xxx. Can. Quæcunque.

add. *In multis locis*, del. tot.

Dist. lxxxij. Can. Presbyter, ver. Apostolorum.

add. *Concilium contra*, del.

Verbo Sagimine.

add. *Sagimen & lardum*, del.

Caus. xxiiij: q. 2. Can. Sanè quod, ver. Nominatiue.

add. *Excomunicatus est*, del. t.

Dist. iij. de cons. Can. de Esu Carn. ver. vel debuerit.

add. *Consilium est*, del. tota.

Dist. ead. can. sextam synodum, ver. pro veteri.

add. *Christus*, deleat. tota.

Dist. iv De cons. Can. per Baptismum, ver. miraculo.

add. *Conceptio B. Mariæ non debet*, deleatur tota.

Dist. eadem, Can. Aliud est, ver. antequam veniret.

add. *Columba antequam Christus baptizaretur, &c.* deleatur tota.

CENSVRA IN COMMENTARIA Decij ad Ius Ciuile.

Ex Rubr. de Iust. & Iure.

L. vt vim.
In add. *probata*, dele à ver. *vbi dixi*, vsque in finem.
In add. *inculpatæ*, dele à ver. *qui dicit*, vsque ad, *quod nota perpetuò.*

Ex Rub. de off. eius, cui mand.

L. quæcunque.
Add. *non remittitur*, deleatur tota.
L. etsi Prætor.
In add. *copulatiuè*, dele à ver. *scio tamen*, vsque in finem.

Ex Rub. de iurisd. omn. Iud.

L. si id, cum eod.
In addit. *emphyteutà*, dele à ver. &c. *si habeat*, vsque in finem.
L. magistratibus.
Add. *de nouo*, add. *& delegandi*, tollantur.
L. est receptum.
Add. *potest*, deleatur tota.
L. si conuenerit.
Add. *lex hæc*, & add. *concordia*, deleatur.

Ex Rub. Quod quisque Iuris.

L. hoc. edicto.
Add. *statutis*, deleatur tota.
L. si quis iniquum. §. Illud.
Add. *bonis*, deleatur.

Ex Rub. si cert. pet.

L. mutuum.
Add. *Rom. quem*; del. tota.
L. mutui datio.
Add. *electiuè*, deleatur tota.
In add. libris, dele à ver. *quæ extensio*, vsque in fin.
L. creditum.
Add. *Dominus*, deleat. tota.
L. cum quid.
Add. *præferri*, deleat. tota.
L. quid exist.
Add. *pars*, & add. *parte*, deleantur totæ.

Ex Rub. de Sacrof. Eccl.

Auth. cassa, & irrita.
Add. *secundi*, & add. *Innocen.* tollantur.
Auth. ingressi.
Add. *ingressi*, add. *si paratus*, add. *ingratitudo*, addit. *decreto*, add. *ingressus*, add. *prudentem*, add. *iuris*, &

& addit. *mendicitatis*, auferantur.

Auth. qui rem.

Add. *vassallo*, addit. *moram*, add. *possessionem*, addit. *iuramenta*, & addit. *mensa*, prorsus deleantur.

Ex Rub. C. de Pactis.

L. si pacto quo.

In addit. absque decis. dele à ver. *die Iouis xxix. Iulij*, vsque in finem.

L. pactum quod.

Add. *iuramentum*, del. tot.

L. de quæst.

Add. *officijs*, add. *contra*, & add. *totum*, prorsus tollantur.

Ex C. de Transactionibus.

L. de alimentis.

Add. *verior*, deleatur tota.

Ex Rub. de secundis Nuptijs.

In Rubr.

In addit. Ang. deleat. à ver. *sed dicen.* vsque in finem.

L. si qua mulier.

Add. *Religiosi*, add. *salario*, & add. *aditam*, auferantur.

Ex Rubr. C. qui admitt. ad bon. possess. pos.

L. bonorum possessio.

Add. *Spiritu Dei*, deleatur.

L. vt verborum.

Add. *currere*, deleatur.

Ex Rub. vnde legitimi.

L. certum est.

In add. *requisitus* del. à ver. *tum quia*, vsque in finem.

Ex Rubr. de Carbon. Edicto.

L. Carbonianum.

In add. *matrimonium*, dele. *Vetus monachus.*

Ex Rub. Vnde vir, & vxor.

L. maritus.

Add. *locum imò*; deleatur tota.

Auth. præterea.

In Add. *compensari*, dele à ver. *et ita obtinui*, vsque in finem.

Ex Rub. de Collationibus.

L. pactum.

Add. *parua*, & add. *iurasset*, tollantur.

Add. *primogenito*, tollantur.

Ex Rub. de test. Milit.

L. captatorias.

In add. Bar. decis. dele à ver. *sed Ias.* vsque in finem.

Ex Rub. qui test. facere poss.

L. senium.

Add. *non valet*, del. tota.

Ex Rub. de Edicto Diu. Adr. toll.

L. fin.

In add. *legatario*, dele à ver. *Vnde die Iouis*, vsque in fin.

CENSVRA IN ADDITIONES ad Commentaria Decij super Decret.

Ex Rubr. de Constitutionibus.

Lect. prima in rubricam.
Add. *Imperator*, del. tota.
Lect. secunda in eandem Rub.
Add. *Sanctorum*, del. tota.
Cap. Canonum, Lect. prima.
Add. *Currit*, add. *claue*, & add. *tres casus*, auferantur.
In add. *isti omnes*, del. à ver. *vt Alph.* vsque in finem.
Add. *ligantur*, add. *practica*, & add. *Matrimonio*, prorsus tollantur.
Lect. secunda.
Add. *Cathecum*, corrigatur, ita vt dicat, *esse videntur de Populo Christiano, & Ecclesiæ subesse, & eis quodammodo debetur baptismus.*

Cap. Ne innitaris, lect. 1.
In add. *præferri*, dele à ver. *Ego censeo*, vsque in finem.

Cap. quæ in Ecclesiarum.
Add. *Monacho*, add. *præsenti*, add. *Alex. dicen.* & add. *officium*, deleantur.
Cap. eod.
Add. *nulla causa*, add. *verior*, add. *infeudare*, & add. *decimarum*, integrè deleantur.

Cap. cum accessissent.
Add. *derogatoriè*, add. *nihil addit*, & add. *facultatem* auferantur.

Cap. cum M. Ferrarien.
Add. *non valet*, deleat. tota.
Cap. Eccles. S. Mariæ.
Add. *timidiores*, add. *minoribus*, add. *tonsuræ*, add. *pijs falsum*, add. *et tamen*, add. *priuilegia*, add. *duellum*, add. *verior*, add. *non valent*, add. *decisionem*, add. *patrimonij*, add. *tamen imò*, add. *bona imò*, add. *Rom. qui*, add. *excomm.* add. *patre*, add. *Clerici*, add. *quærendis*, & add. *concordando*, prorsus auferantur.
In add. *secundum leges*, dele à ver. *quoniam imperitè*, vsque in finem.
In add. *Filiorum*, dele à ver. *nisi constet*, vsque in finem.
Cap. ex literis.
In add. *contrarium*, del. à ver. *sed in eo, quod*, vsque in fin.

add.

Add. *plures*, deleatur tota.

Cap. quoniam.
Add. *ordine*, dele tur tota.

Ex Rubr. de Rescriptis.

Cap. ex parte.
Add. *derogatoriè*, deleatur.

Cap. ad aures.
Add. *stylo causa*, deleatur.

Cap. ad Audientiam.
Add. *ieiunio*, add. *pracepto*, & add. *ideo*, auferantur.

Cap. ex parte. 2.
Add. *Diœcesano*, deleatur.

Cap. sciscitatus.
Add. *iud. deleg.* deleat. tota.

Cap. cum adeò.
Add. *Alemaniæ*, deleatur.

Cap. constitutus.
Add. *iurata*, & add. *iurato*, deleantur.

Ex Rub. de Officio delegati.

Cap. si pro debilitate.
Add. *Episcopis*, & add. *secus imò*, deleantur.

Cap. significasti.
Add. *quod non*, deleatur.

Cap. sanè quia nos.
In add. *præferretur*, dele à v. *vbi idem sentit*, vsque in fin.

Cap. ex parte, primo.
In add. *libera*, dele, *cuius legib. Papa dicit se non teneri.*

Add. *secus*, & add. *Eccles.* auferantur.

Cap. ex parte 2, add. *Eccles.*
Add. *Ecclesiastico*, deleat.

Cap. quoniam Abbas.
Add. *speciale*, deleatur.

Cap. prudent. §. 6.
Add. *seculari*, deleatur.

Ex Rub. de Iudicijs.

In Rub. Lect. prima.
Add. *practica*, deleatur.

C. De *quod vult Deo, Lect.* 1.
In add. *compensare*, del. á v. *sed contrarium*, vsque in fin.

In Rub. Lect. secunda.
Add. *iudicis*, deleatur.

C. De quod vult Deo, Lect. 2.
add. *redditibus*, del. tota.

Cap. decernimus.
Add. *nullus*, add. *facto*, & add. *memoria*, deleantur.

Cap. quanto.
Add. *patronatus*, add. *non valeret*, add. *inferri*, & add. *possessionis*, auferantur.

Cap. at si Clerici.
In add. *instare*, dele à ver. *quod simplic.* vsque in finem.
Add. *testificari*, & add. *vxorem*, deleatur.
In add. *enormi*, del. à ver. *quicquid dicat*, vsque in finem.

§. De Adulterijs.
Add. *communis*, tota expungatur.

Cap. *ceterum.*
Add. *artis*, & add. *Abbas.* tollantur.
cap. *intelleximus.*
Add. *Verior*, & add. *Innocen.* deleantur.
cap. *clerici.*
Add. *Ecclesiastico*, dele totam.
In add. *Senen.* deleatur à ver. *confirmo*, vsque ad, *sed opinio Ias.*
Cap. *cum non ab homine.*
Add. *Rex*, add. *comprehendere*, add. *Baldus*; & add. *Id. Steph.* integrè deleantur.
In add. *pœnarum*, dele à ver. *sed ego dico*, vsque in finem.
In add. *irregularis*, dele à ver. *sed hodie*, vsque in finem.
Cap. *quia Gul.*
Add. *è contra*, & add. *contrarium*, tollantur.
Cap. *cum venisset.*
Add. *ad Papam imò*, deleat.
Add. *famoso*, add. *miratur*, add. *astrologia*, add. *quod non*, add. *Ludou.* & add. *reuocari*, prorsus deleantur.
Cap. *Pastoralis.*
Add. *cauillationibus*, deleat.

Ex Rub. de Probationibus.

Cap. *ex Epistola.*
Add. *repulsio*, add. *Lombardia*, add. *cap. alius*, & add. *gratis*, omnino tollantur.
In add. *ciuiliter*, dele, *& sic illa communis*, vsque in finem.
Cap. *sicut.*
Add. *primò*, *sed ergo*, del.
Cap. *iurauit.*
Add. *traducere*, deleatur.
In add. *quod teneo*, dele à ver. *mecum sentit*, vsque in finem.
Cap. *post cessionem.*
In add. *testium*, dele à ver. *vt defunctus*, vsque in finem.
Cap. *in præsentia.*
Add. *decipere*, add. *Ecclesiæ*, add. *minor*, & add. *tamen mulier*, prorsus tollantur.
In add. *infertur*, del. à ver. *hæc vltima differentia*, vsque in finem.
Add. *pro non*, add. *reputabatur*, add. *fortior*, add. *causa pia*, add. *Sal. & Ias.* add. *quam filijs*, add. *piam*, add. *minoribus*, add. *minorum*, & add. *religione*, integrè deleantur.
In add. *testamento*, del. à ver. *etiam si sectam*, vsque in finem.

In

In add. *quod sic*, del. à ver. *& pessimè &c.*

Cap. per tuas.

Add. *casibus*; deleatur.

Cap. quoniam contra.

Add. *absenti*, add. *ieiunij*, add. *feriata*, add. *postremo*, add. *pessimus*, add. *subscriptio*, add. *exemplum*, add. *modus scil.* & add. *moderni*, prorsus tollantur.

Ex Rub. de Exceptionib.

Cap. cum inter.

Add. *excommunicatum*, add. *non potest*, add. *constare*, add. *præscriptio*, add. *dubitabilis*, & add. *manibus*, deleantur.

Cap. cum venerabilis.

Add. *maior*, add. *dominantes*, add. *regulatim*. add. *ex mora*, add. *canonico*, add. *solito*, & add. *illicita*, totæ deleantur.

In add. *consil. CIX.* dele à ver. *vbi malè*, vsque in fin.

Ex Rub. de Appellationibus.

Cap. per personas.

In addit. *tali hora*, dele à ver. *sed hodie*, vsque ad, *adde quid.*

Cap. ad hæc.

Add. *recusari*, deleat. tot.

Cap. cum parati.

Add. *maiori*, deleatur tota.

Cap. reprehensibilis.

In add. *vltra quam*, dele à ver. *sed contrarium*, vsque in finem.

Cap. de Priore.

In add. *antequam*, del. à ver. *& in tract.* vsque in finem.

Cap. præterea 2.

Add. *periurio*, deleat. tota.

Cap. ex insinuatione.

Add. Ecclesiast. del. tota.

Cap. pastoralis. §. Verùm.

Add. *denunciatio*, del. tota.

Cap. solicitudinem.

Add. *castitatem* del. tota.

Cap. vt nostrum.

Add. *reseruatum*, deleat. tota.

Cap. vt debitus.

Add. *onus scilicet*, del. tota.

Cap. cum speciali, §. porrò.

Add. *Iudex tamen*, del. tota.

Ex Rub. de Conf. vtili, vel inutili.

Cap. de confirmationibus.

In add. *Papa*, dele circa fi. *quia potestas ordinaria fauorabilior est.*

Cap. porrecta.

Add. *Mathemat.* add. *Pisas*, & add. *requiritur*, deleantur totæ.

Cap.

Cap. sua nobis.
Add. *possit quod*, & add. *absoluta*, deleatur.

Ex Rub. de potest. Prælat.

Cap. nullus in Eccles.
Add. *obseruatur*, del. tota.
Cap. Osius.
Add. *conclusum*, del. tota.
Cap. significasti.
Add. *pasce*, & add. *superior*, tollantur.
Cap. quia dilig.
Add. *Græci iniuriam*, del. tota.
Cap. licet vitanda.
Add. *futuri*. add. *claues*, & add. *si quis pecuniam*, tollantur.

Ex Rub. de Fid. Instrum.

Cap. scripta.
Add. *aliquam*, add. *archiu.* & add. *sigilli*, auferantur.

Ex Rub. de Præben.

Cap. vt nullus.
Add. *mancipati*, del. tota.
Cap. ratio nulla.
Add. *comm. meum*, deleatur.

CENSVRA
Ad Consilia Decij.

Nota, quòd ordinem Consiliorum, tùm Decij, tùm Alexandri secuti sumus iuxta communes impressiones Lugdunen. sub signo Leonis 1556.

In consil. 13.
Add. *clerici*, et add. *parte*, auferantur.
in consil. 18.
Add. *vsurarij*, deleatur.
in consil. 31.
In add. *arbitror*, dele in fine à ver. *non obstante*, vsque, *nec recipitur.*
Add. *salutis*, deleatur tota.
in consil. 33.
Add. *tota*, integrè deleatur.
in consil. 39.
Add. *vsuram*, add. *testatoris*, Add. *cessantis*, & add. *illicita*, totæ deleantur.
in consil. 42.
In add. *nullam*, del. à ver. *sed verius*, vsque in finem.
in consil. 45.
Add. *relaxari*, del. tota.
in consil. 72.
Add. *Pius*, del. tota.
in consil. 78.
Add. *Eccles.* deleatur tota.
in consil. 86.
In add. *studij*, dele à ver. *sed ideo*, vsque in finem.
in consil. 109.
In add. *laicis*, dele in fine, *sed falsum est.*
in consil. 111.
In fine Epitome, dele, *cuius responsi veritas*, vsque in fi.
Add. *fingitur*, add. *secus*, add. *constat*, add. *conscientiæ*, add. *Ancharanus*, add. *lu-*

lucro, add. *Ostien.* & add. *primus* deleantur.
in consil. 112.
add. *sed illa*, deleatur.
in consil. 113.
add. *Et insuper*, del. tota.
in consil. 114.
add. *remouere*, deleat. tota.
in consil. 115.
add. *nauium*, deleat. tota.
in consil. 116.
add. *sponte*, & add. *deposito*, auferantur.
in consil. 117.
add. *triginta post*, deleatur, Fed. & *malè*, deleatur.
in consil. 118.
add. *triginta post*, deleatur.
in consil. 119.
in add. *licitum*, dele à ver. *sed vltra quantitatem*, vsque ad istud, *idem consil.*
in add. *fructum*, dele à ver. *aliud est*, vsque in finem.
add. *nisi*, & add. *vsuram*, deleantur.
in consil. 121.
add. *statim*, deleatur.
in consil. 124.
add. *laicorum*, deleatur.
in consil. 125.
add. *spoliari*, deleatur.
in consil. 126.
id add. *vel*, del. à ver. *ideo etiam*, vsque in finem.
in cons. 127. add. *expressè*, del.
in Consil. 131.
add. *consensu*, deleatur.
in consil. 140.
add. *quod sic*, & add. *promisisse*, deleatur.
In consil. 141.
add. *dispensare*, deleatur.
in consil. 145.
in add. *infamia*, dele à ver. & *certè*, vsque in finem.
in consil. 146.
add. *fama*, deleatur.
in consil. 147.
add. *Plebis*, add. *praualeat*, add. *possit*, add. *dato*, & add. *possessionem*, auferantur totæ.
in consil. 148.
add. *oblationes*, & add. *disput.* deleantur.
in consil. 149.
add. *secus*, & add. *laici*, del.
in consil. 150.
add. *quod sic*, & add. *tutela*, auferantur.
in consil. 151.
Totum hoc Consilium, cum sermone, & cum omnibus auferatur.
in consil. 159.
add. *plures*, deleatur tota.
in consil. 163.
add. *feriatam*, add. *præsentia*, add. *occultè*, & add. *fauorabilis*, totæ deleantur.

In

in consil. 167.
add. *remanente*, add. *tanto*, & add. *decipere*, deleantur.
in consil. 170.
add. *Ecclesiasticum*, deleatur.
in consil. 180.
add. *saltem*, deleatur.
in consil. 182.
add. *licet*, add. *debetur*, add. *absolutè*, add. *pia*, add. *vltimus*, & add. *filiorum*, auferantur.
in consil. 183.
add. *illicita*, add. *dominium*, & addit. *dos*, deleantur.
in consil. 202.
add. *salutis*, deleatur tota.
in consil. 210.
add. *non consideratur*, del.
In consil. 221.
in add. *conscientiæ*, dele in fine, *quod non debet*.
in consil. 222.
add. *sæculari*, deleatur.
in consil. 229.
add. *conciliarij*, & add. *secus*, deleantur.
in consil. 231.
add. *correcta*, deleatur.
in consil. 232.
add. *iuramenta*, deleat. tota.
in consil. 233.
add. *Lugdunen.* deleat. tota.
in add. *nullam*, del. à ver. *& hæc sanè intellige*, vsque ad, *cessaret abusu*.
in consil. 239.
add. *consilio oct.* & add. *insinuationis*, tollantur.
in consil. 240.
add. *iuramento*, tollatur.
in addit. *tacitam*, del. à ver. *ego verò dico*, vsque in finem.
in consil. 241.
add. *potestatem*, et addit. *mulctari*, deleantur.
in consil. 248.
in add. *camberiaci*, dele à ver. per *Franciscum*, vsque ad *Necatum*.
in consil. 251.
add. *dignitatem*, del. tota.
in consil. 256.
add. *Zelo*, deleatur.
in Consil. 259.
add. *fauore*, & add. *inuitus*, tollantur.
in consil. 276.
in add. *territorium*, dele à ver. *sed circa primum*, vsque ad alias non.
in consil. 277.
add. *vsurpare*, & add. *larga*, tollantur.
in consil. 281.
in add. *speciale*, dele in fin. *Odio ambitiosorum*.
in consil. 284.
id add. *pias*, dele à ver. *est tertia opinio*, vsque in finem.
in consil. 307.
add. *Ecclesia*, deleatur.

In

in consil. 345.
in add. *iuramentum*, del. à ver. *sed verius*, vsque in finem.
in consil. 357.
add. *seuerior*, deleatur.
in consil. 368.
in add. *taciti*, dele à ver. *sed quicquid debent*, vsque in fin.
in consil. 383.
in add. *Doctor*; *Bal.* dele à ver. *Ego verò*, vsque in fin.
in consil. 393.
add. *tamen*, deleatur tota.
in consil. 403.
add. *Excludit*, tollatur.
in consil. 404.
add. *specialis*, tollatur.
in consil. 426.
add. *Non tamen*, tollatur.
in consil. 443.
add. *Disputare*, tollatur.
in consil. 455.
add. *pias*, deleatur.
in consil. 462.
add. *spirituali*, deleatur.
in consil. 463.
in add. *conscientiam*, dele in fine, *sed falsum est*.
in consil. 474.
in add. *relaxari*, dele in finem. *Sacerd.*
in consil. 487.
in add. *permissum*, dele in fine, *huius exemplum &c.*
in consil. 488.
add. *Ecclesia*, sed hoc del.
in add. *iuramentum*, del. à ver. *veritas est*, vsque ad, *et vltra*.
in add. *Ecclef. Ias.* dele à ver. *sed istud est falsum*, vsque ad, *licet ea constitutio*.
in consil. 489.
in add. *tenet*, dele circa finem, *sed falsum est*.
in add. *Blandis*, del. à ver. *sed non est verum*, vsque in fi.
in consil. 494.
in add. *captator*, dele à ver. *sed hic magis reprobatur*, vsque in finem.
in consil. 495.
add. *masculis*, tollatur.
in consil. 496.
add. *non valet*, deleatur.
in consil. 498.
in add. *facta*, del. à ver. *sed re vera*, vsque in finem.
in add. *antiquo*, dele, *sed falsissimum*, vsque in finem.
in add. *agnatorum*, deleatur *Residuum*, *&c.*
in consil. 499.
add. *clerico*, deleatur tota.
in consil. 501.
add. *cognatio*, tollatur.
in consil. 504.
add. *non valet*, & add. *Anima*, tollantur.
in consil. 516. in add. *sententia*, del. à v. *sed longè*, vsque in fi.
in consil. 629. add. *Ecclesia*, del.
in

in consil. 588.
add. *placet*, deleatur.
in consil. 602.
add. *Canonici*, add. *stricta*, add. *Moyse*, & add. *Causam*, integrè deleantur.
in consil. 603.
add. *Dispensare*, tollatur.
in consil. 639.
add. *spirituale*, deleatur.
in consil. 674.
add. *tamen*, deleatur.
in consil. 675.
add. *spirituale*, deleatur.
in consil. 682.
add. *paratam*, deleatur.
in consil. 688.
add. *iuramento*, deleatur.
in consil. 699.
add. *reseruatum*, tollatur.

CENSVRA IN Consilia Alexandri.

EX LIB. I.

in consil. 4.
in add. *iuramenti*, del. in medio, *veritas*, *vt*.
in consil. 8.
add. *fuerunt*, & add. *correcta*, deleantur.
in consil. 27.
in add. *producto*, del. à ver. *& malè*, vsque in finem.
in add. *salutis*, del. à ver. *vbi iustè*, vsque in finem.
add. *Actus* & add. *valebit*. tollantur.
in consil. 28.
add. *iuramentum*, deleatur.
in consil. 38.
in add. *precibus*, del. à ver. *sed falsum*, vsque in finem.
in consil. 42.
add. *iuramentum*, & add. *aliàs*, tollantur.
in consil. 59.
add. *instrumento*, add. *non valet*, add. *pœnam*, add. *Fed.* & add. *pars*, auferantur.
in consil. 79.
add. *forum*, deleatur.
in consil. 85.
in add. *ipso iure*, del. à ver. *sed est falsum*, vsque in finem.
in consil. 97.
in add. *nec etiam*, del. à ver. *sed errant*, vsque in finem.
in consil. 125.
add. *seruandum*, deleatur.

EX LIB. II.

in consil. 1.
in add. *dispensari*, del. à ver. *sed tunc*, vsque in finem.
add. *spectat*, deleatur tota.
in add. *non peccat*, dele in fine, *secus in diuinis*, *&c.*
in consil. 3.
in add. *tolli*, del. *sed sunt ineptiæ*, *&c.*

In

in consil. 11.
in add. *iuramento*, dele in fin. *sed contrarium*, *&c.*
in consil. 12.
add. *factum*, deleatur.
in consil. 17.
add. *non esse*, deleatur.
in consil. 37.
add. *Paulus*, deleatur.
in consil. 38.
Epitome, *si mulier*; tollatur. tot.
in consil. 65.
add. *laicum*, tollatur.
in consil. 91.
add. *saperet*, deleatur.
in consil. 119.
add. *vsurarum*, deleatur.
in consil. 121.
in add. *contrariam*, dele à ver. *quod mihi videtur*, vsque in finem.
add. *capacem*, & add. *Religione*; deleantur.
in consil. 139.
add. *vsusfructus*, & add. *valere*, tollantur.
in consil. 157.
add. *validatur*, & add. *iuramenti*, deleantur.
in consil. 158.
in add. *iuramentum* dele à ver. *sed dicen.* vsque in fin.
in consil. 163.
add. *piam*, deleatur.
in consil. 179.
add. *non valet*, deleatur.
in consil. 205.
add. *iuratum*, deleatur.
in consil. 209.
add. *per ea*, & add. *Episcopi*, deleantur.
in consil. 222.
add. *excludit*, add. *velleiani*, & add. *approbata*, toll.
in add. *habilitatio*, del. à ver. *quam limitat*, vsque in finem.

EX LIB. iij.

in consil. 1.
add. *non valet*, tollatur.
in consil. 4.
add. *probet*, tollatur.
in consil. 6.
in add. *profanis*, del. in med. *Hodie non curamus de his formulis*, *&c.*
in cosil. 9.
in add. *prælatura*, del. à ver. *sed hoc non obseruatur*, vsque in finem.
in consil. 13.
in add. *concludo*, corrige in medio, & in Summario, *Consil. nomen sectæ*, & dicatur Religionis, *vt constet sensus.*
in consil. 17.
in add. *Medio*, del. à ver. *Quæ habuit ortum ab errore Canonist. &c.*

in

in consil. 20.
add. *obstet*, tollatur.
in consil. 21.
in add. *alio*, del. à ver. *& ad ineptias*, vsque in finem.
in consil. 29.
in add. *reliquisse*, deleatur à ver. *Quod faciunt*, vsque ad illud exultauit.
in consil. 38.
add. *Deum*, & add. *obligabitur*, deleantur.
in consil. 63.
add. *competentem*, deleatur.
in consil. 80.
add. *tempus*, tollatur.
in consil. 81.
add. *iuramento*, deleatur.

Ex Libro IV.

In consil. 6.
in add. *duplex*, del. à ver. *sed postea*, vsque in finem.
in consil. 17.
add. *Ecclesia*, deleatur.
in consil. 53.
add. *vilescit*, deleatur.
in consil. 55.
in add. *non possunt*, del. à ver. *quod nota*, vsque ad, *fundatum*, *inclusiuè*.
in consil. 56.
in add. *veritas*, del. à ver. *Videat otiosus*, vsque in fin.
in add. *expellere*, dele, *quia contra ius diuinum*.
in consil. 60.
add. *reprobauit*, & add. *contradicit*, deleatur.
in consil. 74.
in add. *habitu*, del. à ver. *sed benè sufficit*, vsqe in finem.
in add. *potuit*, del. à ver. *sed veritas*, vsque ad, *teneat*.
in consil. 81.
in Themate, add. *peiora*, deleatur tota.
in consil. 96.
in add. *commendatarius*, del. à ver. *postea quam*, vsque ad illud, *tit. haberi*.
in consil. 100.
in add. *his tamen*, del. à ver. *quoniam tales*, vsque ad, *esse debent*.
in consil. 105.
add. *per ea*, & add. *quod sic*, deleantur.
in consil. 112.
in add. *Ferrar.* del. à ver. *sed falsum est*, *&c.*
in consil. 119.
in add. *iuris*, dele à ver. *sed more*, vsque in finem.
add. *trium*, deleatur tota.
in consil. 121.
add. *dominium*, deleatur.
in cons. 125. add. *sicut*, del.
in cons. 127. add. *non peccat*, deleatur.
in consil. 130.
add. *superiores*, del. tot. &c.

EX

EX LIBRO V.

In Consil. j.
Add. *constantia*, deleatur.
in consil. iij.
add. *integrum*, deleatur.
in consil. v.
add. *Canonico*, deleatur.
in consil. 24.
add. *Syluestro*, deleatur tota.
in consil. 52.
add. *italica*, deleatur tota.
in consil. 69.
in add. *præsumetur*, deleatur à ver. *sed in hoc Regno*, *&c.*
in consil. 74.
in add. *respondi*, del. à ver. *licèt Alexand.* vsq. in finem.
in consil. 80.
in add. *arbitrator*, deleatur a ver. *quod non abs re*, *&c.*
add. *iuramentum*, del. tota.
in consil. 97.
add. *præsentatæ*, del. tota.
add. *quæ occupat integram columnam*.
in consil. 102.
in add. *incisum*, del. a ver. *& etiam limitatio*, vsque in finem.
in consil. 121.
in add. *concludit*, del. a ver. *Lauren.* vsque in finem.
in consil. 131.
in addit. *commune*, del. a ver. *Philippus Melanchthon*, vsque in finem.
in consil. 133.
in add. *renunciare*, del. a ver. *sed est falsum*, vsque in finem.
in consil. 180.
add. *iurauerit*, del. tota.
in addit. *tempore*, deleatur a ver. *sed hæc disputatio*, vsque in finem.
in consil. 187.
add. *leges*, deleatur, &c.

EX LIBRO VI.

In Consil. 6.
add. *senens*. deleatur tota.
in add. *infideles*, deleatur à ver. *Exceptis*, vsque ad Papæ.
in consil. 8.
in add. *vsurarum*, deleatur a ver. *sed dico*, vsque in fin.
in consil. 14.
add. *iuramentum*, deleatur.
in consil. 54.
add. *venditoris*, deleatur.
in consil. 78.
in add. *italica*, deleat. a ver. *sed vnicum remedium*, vsque in finem.
in consil. 83.
add. *iuramentum*, deleatur.
in consil. 87.
add. *Ludo*. deleatur tota.
in consil. 93.
in add. *differentia*, deleat. a

ver. *Verum vt dixi*, vsque ad, *erga Deum*, add. *Ecclesiæ*, deleatur tota.
in consil. 152.
add. *iuramento*; deleatur tota.
in consil. 160.
add. *Synodalis*, deleatur tota.
in consil. 185.
add. *iuramentum*, deleatur.
in consil. 206.
in add. *Distributio*, deleatur a ver. *& ad hoc potuit*, vsque in finem.
in consil. 209.
in add. *pœnam*, deleatur a ver. *Vbi contrarium*, vsque in finem.
in consil. 219.
in add. *longo*, deleat. à ver. *sed in locis*, vsque in finem.
in consil. 233.
in addit. *blasphemare*, dele, *nec ineptè*, & à ver. *verbi gratia*, vsque in finem.
in consil. 239.
add. *Episcopum*, del. tot. &c.

EX LIBRO VII.

In Consil. 13.
add. *pecuniaria*, deleatur.
in consil. 29.
add. *in rem*, & add. *tenet*, deleatur.
in consil. 52.
in addit. *Sigismundi*, dele in fine, *cui Pontifices*, *&c.*
in consil. 63.
add. *iuramento*, deleatur.
in consil. 83.
add. *Ecclesiæ*, deleatur tota.
In Consil. 89.
add. *iuramentum*, deleatur.
in consil. 101.
in add. *Fructibus*, del. *à* ver. *Philipp. Melancht.* vsque in finem.
add. *Dei*, & add. *liberam*, auferantur.
in consil. 116.
add. *suffraganeus*, & add. *operari*, deleatur.
in consil. 118.
in add. *iuramentum*, deleatur à ver. *sed ego dico*; vsque in finem.
add. *iuramento*, del. tota.
in consil. 130.
add. *promisit*, & addit. *Ecclesia*, deleantur.
in consil. 145.
add. *Corporali*, del. tota.
in consil. 146.
in add. *valuisse*, del. à ver. *sed veritas est*, vsque in fin.
in consil. 149.
add. *etiam istud*, deleatur.
in consil. 150.
add. *Valet*, deleatur.
in consil. 180.
add. *Nostrum*, deleatur.
in consil. 210.
add. *Licita*, deleatur.
in consil. 213.
add. *absolutio*; & add. *validitas*, deleatur.

CEN-

CENSVRA.

Ad Dynum. In Reg. Iur.

Reg. j.
in add. *Obtineri*, deleatur & *ita practicaui*, vsque in fin.
In addit. *Testatoris*, del. à ver. *vt nouè dixi*, vsque in finem.
in add. *Papa.* deleatur a ver. *quod non obseruatur*, vsque in finem.
add. *quod reseruatio*, deleat.

Reg. 2.
in add. *plenè not.* del. à ver. *quæ ita dent*, vsque in fi.

Reg. 4.
add. *absolutus*, deleat. tota.

Reg. 6.
add. *adde Card. Alex.* del.

Reg. 13.
add. *Adde, quod non prodest*, deleatur.

Reg. 20.
in add. *ignorantia*, dele a ver. *vt noue*, & analyticè, vsque in finem.
in addit. *Non possum*, deleatur a ver. *vt dixi in lect.* vsque in finem.

Reg. 22.
add. *Genere*, deleatur tota.

Reg. 25.
add. *quidam*, & add. *sed videtur*, deleantur.
in addit. *Ad hanc quæst.* deleatur a ver. *vt nouè docui*, vsque in finem.
in add. *Adde quotuplex*, deleatur *Reuerendissime.*
in add. *Subiungo*, deleatur à ver. *vt dixi*, vsque in fin.
add. *Non valet*, deleat. tota.

Reg. 30.
add. *Adde ibi Bar.* deleatur. a ver. *Vbi Alber. dicit*, vsque in finem.

Reg. 63.
add. Lanfran. & add. *Dixi in apost.* deleantur.

Reg. 74.
add. *Vnum quod*, deleatur tota.

CENSVRA.

Ad Philip. Dec. in tit. ff. de Reg. iur.

Reg. j.
in add. *Transitus*, deleat. a ver. *Do exemp.* vsque in finem, *inquit*, deleatur.

Reg. 2.
add. *lib.* 5. *&c.* add. *nouè dixi*, & add. *auferri*, del.
in add. *Nupta*, *pro nos*, *substituatur Gallos.*
add. *Masculis dixi*, add. *Statutum*, & add. *masculis falsum*, deleatur.

§. Impuberes.
In add. *Pupillus*, del. verſ. *quam pecunijs redimere licet.* add. *tutor*, deleatur.

Reg. viij.
add. *Instinct.* deleatur.

Reg. 12.
in addit. *Paratam*, del. a ver. *Vbi tamen dixi prouiſum*, vſque in finem.

Reg. 23.
in addit. *Dolo*, dele a ver. *Me audiente*, vſque in fin. add. *Penès*, deleatur tota. In add. *Ratificatione*, pro *hic*, *ſubſtituè in Gallia.*

Reg. 30.
add. *Conſummato*, add. *Non valet*, & add. *Filia*, deleantur.

Reg. 43.
add. *Deciſio*, deleatur.

Reg. 45.
add. *Dixi in nouis*, deleat.

Reg. 46.
add. *Conſcientiæ*, deleatur.

Reg. 58.
add. *Satis*, deleatur.

Reg. 59.
add. *Adita*, deleatur.

Reg. 68.
add. *Clericus*, & add. *Clerici*, auferantur.

Reg. 72.
in add. *Delegari*, deleat. a ver. *Faber noſter*, vſque in finem.

Reg. 99.
in add. *Practica*, deleatur *in hoc Regno*, & ſubſtit. *Franciæ.*

Reg. 102.
add. *Iuramento*, deleatur.

Reg. 122.
add. *Permittitur*, deleatur.

Reg. 134.
In add. *Videtur*, deleatur a ver. *Vbi dixi*, vſque in finem.

Reg. 157.
add. *Conſcientiæ*, deleatur. In addit. *Dubio*, deleatur a ver. *quia quandoque* vſquè in finem.

Reg. 168.
add. *Perdit*, deleatur.

Reg. 190.
add. *Non valet*, deleatur.

Reg. 203.
add. *Patrum*, auferatur.

Aliqua fortaſſe in præmiſſis, & conſimilibus additionibus ab oculis noſtris effugerunt notatu, & cenſura digna, quæ diligens Lector animaduertens delere prorſus teneatur.

Di-

Didacus Stella.

Ex Didaci Stellæ Commentarijs in Lucam impress. Compluti, seu alibi, ante annum 1581.

TOM. I.

Fol. 5. Columna 2. ante finem, in prima editione tantum, *deleantur illa verba.* Sed quia hoc facere non est in hominis potestate, non dixit, induite, sed induimini, id est, rogo vt patiamini Christo indui.

Fol. 12. Col. 1. ad finem, & in secunda edit. Folio 16. Col. 1. post medium, vbi dicitur, *Secundo docemur, prædestinationis esse signum euidentissimum, & maximæ amicitiæ cum Deo.* Deleantur illa duo verba, *euidentissimum, et maxime.*

Fol. 20. Columna 3. ad medium in prima editione tantum, *deleantur illa verba.* Verum enimuerò crediderim ego, neminem posse dici in mortali peccato persistere, quin dubius in fide sit, aut in hæresim labatur.

Fol. 64. Colum. 4. post initium, in prima editione tantùm, *deleantur illa verba.* Nullus protrahere moras in peccato mortali potest, quod in rebus fidei etiam non vacillet, & dubitet.

Fol. & Col. eisdem, in prima editione tantùm, vbi dicitur, *Fides totum Christianorum bonum est*, deleatur verbum totum.

Fol. 163. Columna 1. circa principium, & in secunda editione Fol. 226. Col. 1. in princip. deleantur illa verba. *Immundum quidem, & spurcum animal est opus mortali culpa affectum quamuis moraliter bonum sit.*

Ibid. in vtraque editione, paulò inferius, deleantur illa verba, *Doctor ille legis, qui Christum fuit per contactus, &c.* vsque ad illud sexta inferius linea, *& quod Dæmon aduersus illum minus praualeat.*

Ibidem in prima editione, col. 4. ad fin. & in 2. fol. 227. col. 2. post initium, vbi dicit, *Ita Deus præcipuus auctor est ægritudinis animæ*, deleatur vox, *ægritudinis*,

& legatur, *salutis.*

Fol. 166. Col. 2. post initium, & in secunda editione.

Fol. 230. Col. 2. ad finem, deleantur illa verba. *Hæc autem confidentia vocatur fides pro formali: quia credere pro materiali est, &c.* vsque in fin. annot. nempe locum, vbi verba textus recurrunt.

Fol. 191. Col. 1. post initium, in prima edit. tantum, vbi dicitur. *Ita enim per omnia in iustificatione impij contingit*, deleatur verbum, *per omnia.*

Fol. 195. Col. 4. post initium, & in secunda edit. Fol. 271. Col. 2. ad medium deleantur illa verba, *Christus directe voluit, quod Iudæi non intelligerent parabolam.*

Fol. 212. Col. 4. ad medium in 1. edit. tantum, vbi dicitur, *Sic Christi virtus sanauit hanc mulierem ea dumtaxat ratione, quia fidem habuit*, deleatur verbum, *dumtaxat.*

TOMO SECVNDO.

Fol. 18. Col. 3. post medium, & in 2. edit. Fol. 25. Col. 2. post medium, deleatur ab illis verbis, *vt in Ciuitate benè constituta, &c.* vsque ad, *cæremonijs omnibus, quas Ecclesia seruat.*

Fol. 20. Col. 1. ad fin. & in secunda editione Folio 27. propè medium vbi legitur, *æqualiter disposuit*: deleatur particula, *æqualiter*, & ponatur eius loco, *non ita.*

Fol. 24. Col. 1. post princ. & in secunda edit. Fol. 32. Col. 4. ante medium, vbi legitur, *rectè inquit descendebat; nam nemo nisi pecunijs, &c.* deleatur dictio, *nemo*, & loco, *nisi*, legatur *si*, & statim loco, *vel*, legatur, *&*, & inferius, paulò post, vbi dicitur, *id omne consequeris*, deleatur vox, *omne.*

Fol. 32. Col. 2. in med. & in secunda edit. Fol. 44. Columna 1. ad finem, vbi dicitur, *Turcis, & Infidelibus, nec ipsis Cathecumenis licet. Deum patrem vocare, vt Aug. ait*, deleantur illa verba, *nec ipsis Cathecumenis licet.*

Fol. 33. Col. 2. in princ. in 1. edit. tantum, deleantur illa verba, *quia nos non meremur beatitudinem de condigno,*

Fol.

Fol.Eod.Col.3. ante medium, & in secunda editione Fol. 45. Columna 4.post principium deleantur illa verba, *vnde si aliquis sit, quem Deus ad hoc non iuuet, &c.* vsque ad illud, *ac si Deus illum impediret.*

Fol. 34. Col. 2. ante fin. in 1. edit. tantum, deleantur illa verba, *& de reatu pœnæ, non de offensa culpæ loquitur hic Lucas.*

Fol. 36. Col. 4. ante med. in prima tantum edit. deleantur illa verba, *nonne consideras graue esse peccatum, cum tu canis, &c.* vsque ad illud, *verum actu peccas propter irreuerentiam.*

Fol. 50. Col. 1. circa fi. in prima edit. tantum deleantur illa verba, *et desertos omni bono nos relinquit.*

Ibidem Col. 3. & secunda editio. Fol. 68. Col. 2. in fine, deleantur illa verba, *& sicut mors corporis hominem exuit quocunque bono corporali, &c.* vsque ad illud, *vt peccator apud se retineat: omnia enim aufert.*

Ibid. decima post linea in prima edit. tantum, deleantur illa verba; *& cum ipso omnia alia bona, quæ intelligi, & cogitari possunt.*

Fol. 59. Col. 3. post medium, & in secunda edit. Fol. 80. Col. 4. in princ. deleantur illa verba, *ex his patet, quàm vehementer viri alias eruditiss. &c.* vsque ad illud, *Christus resurrexit, sed.*

Fol. 61. Col. 1. ad med. & in secunda edit. Fol. 82. Col. 4. post initium, vbi legitur, *nam loca illa benè intrabant laici; quia Christus, qui perfectè erat laicus, scilicet ex Iudæ Tribù,* deleantur illa tria verba, *perfectè laicus, scilicet.*

Fol. 62. Col. 3. ad finem, & in secunda editione, Colum 4. ad finem, deleantur illa verba, *et modo corrupta est Ecclesia.*

Fol. 64. Col. 4. & in secunda edit. Fol. 87. Col. 4. vtrobique post princ. deleantur illa verba, *quia Deus inferni ignem, & tormentà non parauit hominibus, &c.* vsque ad illa verba, *quia ille in beatitudinem æternam creauit homines, non in ignem.*

Fol. 67. Col. 1. ante medium, & in secunda edit. Fol. 90.

colum. 4 in fin. vbi legitur, *nisi quia mortui sunt in fide*, dicatur, *in fide viua.*

Fol. 73. Colum. 1. ante medium, & in secunda editio. Fol. 99. Columna 1. post medium, deleantur illa verba, *Non autem diuitum, & eorum, qui omnibus abundant.*

Fol. 81. Col. 4. post medium in prima editione tantum, vbi dicitur, *benè quidem cognoscitur, pœnitentiam, quæ in hora mortis fit, falsam esse*, dicitur, *sæpe numero falsam esse.*

Fol. 98. Col. 3. post med. in prima ed. tantum deleantur illa verba, *si Diuus Petrus, cum Christum negauit moreretur, &c.* vsque ad illud, *gloriam in æternum probiberetur.*

Fol. 118. Col. 2. post medium, & in secunda editione, Fol. 161. Columna 1. circa medium, deleantur illa verba, *qua propter mirari satis non possum*, quare adeo delirauerint illi, qui per nonaginta nouem oues, &c. vsque ad illa verba, *quare centum potius, quam alium numerum posuit.*

Fol. 120. Col. 4. ad medium, & in secunda edit. Fol. 164. Col. 2. in fin. deleantur illa verba, *vt omnes interpretes, quos adhuc viderim, &c.* per tres circiter Colum. vsque ad illud, *Valde errant, qui rem adeo præcipuam, accessoriam faciunt.*

Fol. 130. Col. 2. ante medium; & in secunda edit. Fol. 177. Col. 2. propè finem ibi legitur, *eodem modo huic Dominus oculos naturales liberi arbitrij aperuit*, deleatur particula, *naturales*, & inferius 4. post linea in vtraque editione, deleantur illa verba, *hoc autem naturaliter per liberum arbitrium fit*, & in periodo sequenti deleatur vox, *naturalem.*

Fol. 134. Col. 3. ad finem, & in secunda edit. Fol. 183. Col. 2. ad finem, deleantur illa verba, *nam non sequitur, vt ij, quibus peccata dimissa sunt, sint ipso iure in amicitiam & gratiam recepti, posset namque Deus vnum ab altero separare, ita videlicet, vt peccata dimittat, nec tamen gratiam concedat.*

Fol.

Fol. 139. Col. 1. ad medium, & in secunda edit. Fol. 189. Col. 1. post initium deleantur illa verba, *vnde quotiescunque in sacra scriptura multa legis miracula effectusque summæ admirationis, fidei virtute fuisse præstitos, intelligere debes hoc de viua fide, & non de mortua, quia vt Dialectici asserunt, analogum per se sumptum stat pro famosiori significato.*

Fol. 140. Col. 3. paulò post princip. in prima editione tantum, deleantur illa verba, *non Domini, vt nonnulli falsa ducti opinione seminant.*

Fol. 167. Col. 2. circa finem in prima edit. tantum, vbi legitur, *obserua autem quantum malum sit ingratitudo, quod Christus ita scandalizatur, quod*, deleatur, *ita scandalizatur, quod.*

Fol. 187. Columna 1. ante medium in secunda editione tantum, deleantur illa verba, *postremo responde, &c.* vsque ad, *quacunque persequutione euanescit.* Ibi aliquanto inferius in prima editione tantum, deleantur illa verba, *quin nec Deus fidei demortuæ &c.* vsque ad, *feruorosæ, vt in hoc cæco videmus.*

Fol. 190. Columna 4. ad medium in prima editione tantum, deleantur illa verba, *itaque si certum est, etiam pessima opera, recta animi intentione facta, Deum respicere, quanto, obsecro, certus erit bona opera cum sana animi voluntate facta, gratiora fore coram oculis Domini.*

Ibid. paulò inferius in prima edit. tantum, deleantur illa verba, *non enim exaudit Deus vota impiorum, at illorum desiderij animum applicat, qui viua fide illum inuocant.*

Fol. 191. Col. 2. ad finem, & in secunda edit. 263. Col. 2. ad finem, deleantur illa verba, *proditorem Iudam impellit, quia iam Cruci affixum esse summopere cupiebat, vt animas nostras*

ſtras à tyrannide, & captiuitate eriperet.

Fol. 197. Col. 1. ante medium, & in ſecunda edit. Fol. 271. Col. 1. poſt medium, vbi legitur, *negatiuis præceptis*, deleatur vox, *negatiuis*, & ponatur, *affirmatiuis.*

Fol. 207. Col. 1. ad fin. & in ſecunda edit. Fol. 285. Col. 1. ante medium deleantur illa verba, *præterea ſacra loca, & id genus homicidarum &c.* vſque ad illud, *ita nec ſacra loca ſanctos efficiunt homines.*

Fol. 220. col. 2. ad med. & in 2. edit. Fol. 303. Col. 2. propè finem, deleantur illa verba, *vult Dominus altare terreum, non autem marmoreum conſtituimus &c.* vſque ad illud in prima edit. *damnatque faſtum, & ſuperbiam,* at in ſecunda editione deleatur vſque ad illa verba, *arbitramur enim Deum noſtris vanitatibus delectari.*

Fol. eodem, Col. 3. poſt initium in prima editione tantum, deleantur illa verba, *at Chriſtus Dominus abominatur redditus temporales, ſumptuoſa ædificia, & ornatus templi, quando Sacerdotes praui ſunt, & habitatores templi impiè viuunt.*

Fol. 222. Col. 3. ante med. & in ſecunda editione, Fol. 306. Col. 3. in princ. vbi legitur, *quandoquidem omnium maximum ſupplicium dicatur quandoquidem non omnium maximum.*

Fol. 225. Col. 4. ad fin. in 1. editione tantum, deleantur illa verba, *nimirum poſt finem ſæculi.*

Fol. 246. Col. 1. ad finem in ſecunda editione Fol. 339. Colum. 3. in princ. vbi legitur, *ita vt eius digitus in eis nihil poſſit imprimere, nec eorum corda obſtinata, & malitia plena ſignare,* deleatur verbum, *poſſet*, & vbi eſt *imprimere*, dicatur *imprimeret*, & vbi eſt *ſignare*, dicatur, *ſignaret.*

Fol. 248. Col. 1. circa medium in 1. tantum edit. deleantur illa verba, *quia nulla res adeo peccatum ſanat, & deſtruit, vt Chriſti Domini memoria.*

Emanuel

Emanuel Sà.

In Aphorismos Confessariorum Emanuelis Sà emendationes.

Pag. 13. num. 8. dele totum, & corrige, *absolutio sacramentalis non potest dari absenti in vllo prorsus casu, quicquid aliqui in contrarium docuerint*, ita declarauit Clemens Papa Octauus.

pagina 16. numero 19. dele, *alij aiunt, alij negant*, vsque ad finem numeri, & corrige, *Non est vllo modo tenenda sententia quorundam affirmantium, quia in contrarium est praxis Romanæ Curiæ, & omnis Canonistarum doctrina, quæ optima nititur ratione: potestas enim absoluendi non potest extendi ad irregularitatem, quæ tollitur dispensatione, non absolutione.*

pag. 21. num 6. dele, *potest*, & corrige, *iuramento non ligatur, quo minus seruatis alioqui seruandis possit.*

Eadem num. 7. post verbum, *mendicantes*, adde, *quibus non licet bona immobilia etiam in communi possidere*, in fine eiusdem numeri dele, *neque in necessitate vrgente*, & corrige, *modò non sint mobilia pretiosa.*

pag. 23. num. 1. dele, *Altare multis modis*, &c. dele totum numerum, & corrige, *Altare multis modis amittit consecrationem, 1. enormi fractione mensæ. 2. Si mota fuit iunctura, qua mensa stipiti lapideo adhæret, 3. Si moueatur, vel frangatur signum sepulcri. Demum si alio quocunque modo formam suam amittat; non tamen si lapis, in quo fit sepulchrum amoueatur à ligno.* Vide Sylu. v. altare q. 8. & 9.

pag. 29. num. 4. dele totum, & corrige, *ablata iusto*

bello

bello ab ijs, qui iniusto bello acceperant, etiam si iam in tutum se recepissent, prioribus dominis sunt restituenda, si stemus iuri naturæ, vel etiam Cæsareo, si verò oppositum alicubi, vel lex statuerit, vel consuetudo præscripserit, ei standum est, potuit enim licitè priuatorum iuri derogari ob bonum publicum. Couarr. reg. pecc. p. 2. §. 11. num. 2. Molin. disp. 118.

pagina 34. numero 8. dele, *potest quidem Episcopus*, & corrige, *poterat quidem Episcopus*, in fine adde, *sed post Concilium Trident. non est in vsu cum eo, qui obtinuit beneficium curatum ex hac causa dispensare, & ita statuit Sacra Congregatio.*

pag. 35. num. 12. adde in fine, *nisi postquam fuerit per superiorem admissa.* Parisius de resignat. benef. lib. 1. q. 5. num. 24. & 25. plurimos affert Doctores, & dicit esse communem.

Eadem num. 13. post illa verba, *beneficium non perditur*, adde, *ipso facto ante sententiam.*

pag. 43. num. 2. corrige totum sic, 2. *ne blasphemus absoluatur sine graui pœnitentia sæueri confessarij arbitrio iniuncta*, statuit Concil. Lateranense, & consonat Tridentinum sess. 14. Cap. 8.

Ead. supra num. 59. adde in fine, *sed nunc obseruanda est Constitutio Pij Quinti, quæ incipit*, Quanta.

pag. 44. num. 2. corrige totum sic, 2. *Calici non perit consecratio, si deauratio per vsum decidat, si tamen de nouo deauratur, solet iterum consecrari.*

pag. 49. in fine, ver. 2. adde, *Nauarr. Cap. 27. num. 254. Tolet. lib. 3. Cap. 14.*

pag. 49. num. 7. adde in fine numeri, *Anton. 3. par. tit. 14. Cap. 19. §. 17. Sylu. Confessio 1. q. 19. Caiet. ver. casuum reseruatio. Suarez disp. 31. de pœnit. sect. 4.*

pag.

pag. 55. in fine num. 6. vers. 4. adde, *Nauarr. capit. 23. num. 95.*

pag. 57. num. 5. dele vsque, Nunc autem, &c. *corrige sic.* 5. Clericum in Sacris, qui dimissa tonsura, & clericali habitu enormiter se gerit, multorum est opinio perdere priuilegium clericale, Ego dicerem, tunc tantum posse à iudice sæculari capi, & debita pœna puniri clericum, quando id sit de mandato prælati proprij; vel quando est traditus curiæ sæculari; vel demum si est incorrigibilis, ita vt prius sit depositus, & propter incorrigibilitatem excõmunicatus, & anathematizatus, & tamen post hæc perseuerat incorrigibilis, *Iuxta dispositionem Cap. cum non ab homine de Iudic.*

pag. 58. num. 6. dele, potest etiam de fuga, vsque ad finem, corrige sic, posse etiam fugientem, vel de fuga suspectum capi à creditore, vt tradatur iudici Ecclesiastico, *tenet Sylu. excommunicatio 6. quæst.* 14. *Nauarr. Cap.* 27. *num.* 82. *qui dicit esse Panorm. & communem in Cap. cum non ab homine, de iudic.*

pag. 59. in fine num. 10. adde communem opinionem esse dicit Imola cons. 119. num. 1. & Clar. lib. 5. sent. q. 36. num. 38.

pag. 63. vers. 1. post verbum adscriptus, dele vsque ad finem, & corrige sic, non tenetur residere, & potest ire, quo velit cum Episcopi licentia, ex sententia Sacræ congregationis.

pag. 65. num. 1. in fine post verba, *nisi tu commodasses, adde*, de quo Sylu. verb. Commodatum, num. 4.

pag. 71. num. 1. corrige tot. sic, 1. Congregationes piæ, Sodalitates, seu Confraternitates non possunt fieri sine auctoritate Episcopi, qui & habet ius eas visitandi.

pag. 72. num. 6. in fine dele, alij probabilius negant. *& corrige*, alij negant, quæ sententia certissima est, & tenenda.

pag. 74. vers. 3. dele, *facere*, & corrige, *tacere.*

pag. 75. num. 14. corrige totum sic, 14. *non licet absenti per*

per nuntium, aut per scriptum confiteri.

pag. 80. numero 2. dele, *potest & Cardinalis dare suæ familiæ Confessorem.*

pag. 81. num. 4. dele totum, corrige sic, 4. Regulares non possunt laicorum, aut etiam clericorum sæcularium confessiones audire, nisi à suis prælatis ad hoc munus propositi obtineant approbationem ab Episcopis in quorum diœcesibus confessiones sunt audituri. Non potest Episcopus, quem repererit, & doctrina, & alijs requisitis idoneum, non approbare: neque quem præuio examine, vt simpliciter idoneum semel approbarit, rursus examinare potest tamen successor.

pag. 80. num. 3. in fine, dele, *potest verò approbare Episcopus, &c.* vsque in finem numeri.

p. 81. nu. 5. corrige totum sic, 5. *semel alicubi approbatus non potest vbique audire confessiones, neque etiam illius pœnitentis, qui habet facultatem eligendi sibi confessarium approbatum: sed opus est approbatione Episcopi eius diœcesis, in qua degit: imò Episcopus ipse si velit eligere confessarium sibi non subditum, debet eligere approbatum ab Episcopo, cui est subiectus*, ex Sacræ Congregationis declaratione 1158. & 1160.

pag. 82. num. 6. *in fine adde*, Nauar. C.4. num.7. Suarez disp. 28. de pœnit. sect. 4.

Ead. num. 8. *corrige totum sic*, 8. Excommunicatum, & suspensum à iurisdictione posse dare licentiam audiendi confessiones, vel alteri confitendi docuerunt Palud. in 4. dist. 23. q. 2. artic. 2. Sylu. ver. vnctio, num. 4. Armilla ver. eodem, num. 5. sed oppositum est tenendum, quando id non fit per modum simplicis consensus, sed per modum iurisdictionalis concessionis. Idem dicendum est de approbatione ad confessiones, quia hæc non est qualiscunque declaratio idoneitatis, qualem posset facere publica Academia, aut virorum doctorum attestatio: sed est declaratio iuridica, & ideo à Concilio Tridentino soli Episcopo ordinario judici in spiritualibus

bus commissa.

pag. 87. num. 1. *corrige totum sic*, confirmatio debet à ieiunis dari, & accipi, & in Ecclesia. Ex causa tamen poterit etiam post prandium, & alio loco honesto, Episcopusque confirmare poterit etiam tempore interdicti, sicut & Chrisma conficere.

pag. 93. num. 3. *corrige tot. sic*, contractus maioris cum minore sine tutoris auctoritate maiorem obligat, minori integrum est non velle stare contractui. *Instit. de auct. tutor. in prin.*

pag. 69. num. 21. *corrige sic*, 21. Pactum de certa summa soluenda pro verisimili interesse lucri cessantis, deductis tamen expensis, laboribus, & periculis, licitum est, quod etiam dicendum est de pacto de certa summa soluenda pro verisimili periculo, siue deinde sequatur, siue non.

pag. 102. num. 6. *corrige tot. sic*, 6. Qui non est soluendo, & cedit bonis suis omnia fideliter manifestando, liberatur de carcere, & si ad pinguiorem fortunam deuenerit, potest sibi etiam in conscientia retinere, quæ ad congruam parcam sustentationem sufficiant. *Couar. 2. var. res. Ca. 1. num. 6. cum alijs, quos ibi citat.*

pag. 105. num. 22. *corr. tot. sic*, 22. Debitum tibi si non potes aliter commodè recuperare, potes clam tollere; modo cures ni creditor iterum soluat, & id fiat sine scandalo, & sine periculo tuæ, vel alienæ famæ, aut vitæ, neque teneris reuelare etiam si Prælatus præcipiat sub pœnam excommunicationis, si est probabile, quod reuelans cogeris restituere, imò neque tenentur alij quicunque sint, si certò sciant te hoc modo iustè accepisse. *Sylu. ver. furtum, q. 15.*

pag. 106. nu. 1. *corrige tot. sic*, 1. Qui coniux alterius coniugis voto continētiæ consensit, etiam si ipse non vouerit, non potest petenti debitum reddere, ne eius peccato cooperetur, quibus verò alijs casibus; vel debeat, vel possit debitum petenti negare, *vide Sylu. v. debitum coniugale, q. 1.*

p. 107. num. 2. dele, *quamquam reddere posse, &c.* vsque ad fin. & adde, *Syl. v. matrim. 6. q. 5. §. 6. Soto lib. 7. q. 3. art. 1, & in 4. distin. 17. q. 1.*

quæſt. 1. *art.* 4. *Nauarr. Cap.* 12. *num.* 59. *& diſpenſatio ad Papam pertinet tanquam voti perpetuæ caſtitatis, non verò ad Epiſcopum, niſi quando ad Sedem Apoſtolicam non pateret recurſus.* Nauarr ibidem. Sylu. ibidem, & v. diſpenſatio q. 9.

pag. 107. num. 4. *corrige tot. ſic*, 4. contrahens matrimonium poſt votum caſtitatis, non poteſt vnquam petere, niſi aut diſpenſante Epiſcopo, aut in gratiam alterius coniugis, ſi cognoſcat ipſum velle: ſed non audere petere; hoc enim eſt quoddam reddere. *Sylu. matrim.* 7. *q.* 5. §. 2. *Nauar. Cap.* 12. *num.* 80. Poſt votum autem non contrahendi matrimonium petere poteſt, qui contraxit, & poſt votum religionis, qui conſumauit.

pag. 113. num. 3. *corrige tot. ſic*, delegati iurisdictio, re integra, morte delegantis, aut alio modo eius ceſſante iurisdictione, expirat etiam ſi ſit data ad eius beneplacitum, Cap. ſi gratioſè, de reſcriptis, lib. 6. ſecus ſi cauſa iam cœpta ſit, vel iurisdictio data per modum legis, & non ab homine. *Syl. ver. delegatus*, *q.* 6.

pagina 119. initio, dele, *Itaque valet diſpenſatio ſuper cognatione, &c.* vſque ad finem numeri, & corrige, *item non valet diſpenſatio ſuper cognatione tacito, quod ſe carnaliter cognouerunt*, ita ſtatuit ſacra Congregatio, *vide Nau. Cap.* 22. *num.* 86.

pag. 121, num. 2. poſt illa verba, *vel fieri religioſus*, adde, *detrudenda tamen eſt adultera in monaſterium*, iuxta Cap. Gaudemus, de conuerſ. coniug.

pag. 126. ver. donatio, num. 1. *dele totum*, corrige, 1. Donatio ſine inſinuatione facta excedens ſummam lege præſcriptam non tenet quoad exceſſum, neque etiam in foro conſcientiæ; ratio enim legis annullantis non tam fuit, quia adeo magna donatio præſumatur vi, metu, aut dolo facta, quam ne facilitati quadam, & impetu donantes depauperarentur, ideoque eis donandi facultas præcluſa eſt, niſi hac forma ſeruata, valet tamen in quanta-

cunque

cunque summa si sit iurata, si ad pias causas, & in alijs casib. *Vide Sylu. ver. donatio, q. 4. & seq. Molinam de contract. disp. 278. et 279.*

pag. eadem num. 2. sequente dele totum, corrige, 2. Donatio facta cum vero animo donandi valet etiam si fiat in fraudem Fisci post commissum delictum, modo non sit tale, per quod ipso iure perduntur bona, aut eorum administratio interdicitur; poterit tamē per iudicem reuocari, & tunc donata erunt Fisco reddenda. *Nauarr. cons. 1. de donat. inter vir. & vxor.*

pag. 130. numero 27. dele, *quod mihi non improbatur*, & corrige, *sed quicquid sit an alienatio facta teneat, certè alienans peccabit faciens contra pactum, cui tacitè saltim consensit acceptando donationem.* Sylu. v. pactum, q. 4.

pag. 134. num. 18. dele, *etiam si excedant*, corrige modo, *non excedant*, & infra dele, *etiam si talis onera matrimonij non sustineat*, & corrige, *cum pacto de aliquo interim dando*, & in fine numeri adde. *Sylu. vsura* 3. *q.* 3. Sotus *lib.* 6. *q.* 1. *art.* 2. *Tolet. lib.* 5. *cap.* 30. *Molina de contract. disp.* 320.

pag. 135. num. 2. *dele totum*, & *corrige*, 2. ad votum, vel præceptum non teneris, si te non teneri probabilis est Doctorum sententia.

pag. ead. num. 6. adde in fine numeri, *validum quoad reddendum debitum, c. inquisitioni, de sent. excomm. Sylu. v. conscientia, q. vlt. Nauarr. cap.* 16 *num.* 40.

pag. eadem versic. vlt. dele, *sed ex causa tolerari potest*, & adde, *concedentes, pugnantes patrini, consilium dantes, suadentes, spectatores excommunicantur*, in Concil. Trid. sess. 25. c. 19. vide plura in Bulla hac de re edita à Clemente VIII.

pag. 137. numero 6. corrige, *non potest esse laicus*, Innoc. Hostien. Ioan. Andr. Archid. & alij apud Abb. c. decernimus, de iud. Aret. Ant. Burgos. c. eod. Sylu. v. œconomus.

pag. ead. num. 7. adde in fine, *dummodo fiat cum debita solemnitate.* Concilium Tridentinum sess. 25. Cap. 11. Nauarr. Cap. 27. num. 149. & consil. 4. de rebus Eccles. non alien. Sylu. v. alienatio, q. 16.

pag. 141. num. 2 adde in fine, *sed nunc obseruanda est constitutio Gregorij xiv. de immunitate Eccles.*

pag. 142. ver. 6. dele ex Bulla Gregorij xiiij. & corrige, *ex dicta Bulla.*

pag. 153. num. 11. *corrige tot. sic*, 11. Episcopus factus ex religioso tenetur ad tria vota, habitus delationem, aliasque obseruantias, quæ non impediunt Pontificale officium, non tenetur tamen obedire prælatis suæ religionis, quia subditus esse desijt, sicut & ipsi religionum prælati, & ideo sicut iste, ita & ille potest secum ipso dispensare super regulæ obseruantijs. Bonorum autem Ecclesiæ non est Dominus: sed dispensator. *D. Thomas 2. 2. q. 185. art.* 8. *Ang. v. Monachus, num.* 7. *Sylu. religio. 6. q. 10. quod si relinquat Episcopatum dicunt aliqui probabiliter non teneri ad religionem redire, redire tamen tutius esset.*

pag. 155. num. 18. *corr. tot. sic*, 18. & dispensare ad duo beneficia simplicia, si vnum ad honestam sustentationem non sufficiat. *Concil. Trident. sess. 24. capit. 17. de reform.*

pag. 156. num. 27. *corr. tot. sic*, 27. Et absoluere ab excommunicatione reseruata Papæ occulta, dummodo non sit lata in Bulla Cœnæ Domini, aut modo simili reseruata. *Toletus lib.* 1. *capit.* 41. *& ita declarauit Sacra Congregatio, & seruat consuetudo, estque de se clarum si legatur tenor ipsæ Bullæ, qualis iam ab aliquot annis edi consuenit.*

pag. 165. versic. primo, dele, *nec sacerdotem &c.* vsque ad finem corrige, *nec sacerdotem, cum Eucharistiam ministrat, extra sacrum habere stolam ita aliqui docent: sed oppositum*

tum est in vsu, & sequendum.

pag. eadem num. 32. dele, *posse & laicum vsque ad finem.*

pag. 169. num. 19. *corrig. tot. sic*, 19. Excommunicatio lata in facientes non comprehendit mandantes, aut aliter adiuuantes, nisi exprimatur, neque cum principaliter excommunicatur faciens, & secundariò consulentes, & iubentes, comprehenduntur hi, si res non fiat. *Nauarr. Cap.* 27. *num.* 78. *Suarez, disp.* 22, *sect.* 1. *num.* 55. *& seqq.*

pag. 170. num. 22. in fine, dele, *non ligatur si non reuelet*, corrige, *ligatur si non reuelet.* Nauarr. cap. 25. num. 46. Suarez. disput. 20. sect. 3. num. 14.

pag. 171. initio dele, *excusat tamen*, vsque ad finem, corrige, *excusat tamen ignorantia probabilis non autem crassa, & supina*, Nauarr. Cap. 27. num. 16. Sot. in 4, d. 22. q. 1. art. 2. *estque reseruata hæc excommunicatio eidem, cui prior.*

pag. 172. num. 29. in. fi. adde, *dummodo non sit denunciatus, aut notorius clerici percussor*, Nauar. cons. 1. de iure patr.

pag. 174. num. 36. *corr. tot. sic*, 36. Excommunicatum denunciatum, vel notoriè percussorem clerici, vel hæreticum non licet sepelire in sacro, nec pro eo hostias offerre. *Nauarr. Cap.* 27. *num.* 134. *Tolet. lib.* 1. *c.* 38. *et* 39.

pag. 177. num. 4. post illa verba, *valida est absolutio data*, adde, *ab habente potestatem iure ordinario*, & in fine numeri adde. *Nauarr. Cap.* 27. *num.* 37. *Ang. absolutio* 3. *num.* 2.

pag. eadem numero 6. dele, *quin etiam post Concilium*, vsque ad finem numeri.

pag. 181. num. 1. post verba, *quatenus hæretici sunt*, adde, *id est in causa hæresis, vt dum fugiunt inquisitorem, dum agitur contra eos.* Tolet. lib. 1. Cap. 19.

pag. 182. num. 7. *corrig. tot. sic*, 7. per pedagia, & gabellas, intelligenda sunt etiam portoria, & alia vectigalia

quæcunque. *Nauarr. cap.* 27. *num.* 61. *Tolet. lib.* 1. *c.* 21. Nec cum Rosella, & Tabiena dici potest non excommunicari, qui vetera augent, cum post Pium V. id expressis verbis asserat Bulla.

pag. 183. versic. 8. *expiarunt.* corrige, expirarunt. Ibidem in fine eiusdem numeri post verbum, *comburat*, adde, *quia inutiles.*

pag. 184. numero 16. dele, *Denique facientes*, vsque ad finem numeri, *adde*, aut prohibent accessum ad Romanam curiam pro illis impetrandis, earumque impetrationem, vel vsum.

pag. ead. num. 20. *corr. tot. sic*, 20. Concessis omnibus casibus huius Bullæ, intelligitur etiam concessus casus hæresis, *ita declarauit sacra Congregatio*, sed aduertendum concessionem eiusmodi singulis annis reuocari cum amplissimis derogatorijs, dum hæc Bulla in die Cœnæ Domini promulgatur.

pag. 185. versiculo 5. dele, *secundum quosdam*, & corrige, *Vide Nauarr. capit.* 27. *numero* 80.

pag. 187. versic. 4. dele totam parenthesim, & cor. eam sic, *& hunc postremum Concil. Trident. vult etiam esse suspensum, quamdiu volet Episcopus.*

pag. 188. numero 16. dele, *Pius IV.* & in fine numeri adde, *vide extensionem in constitutionibus Greg. xiij. & Clementis viij.*

pag. 189. numero 3. dele, *non incidunt*, *&c.* vsque ad finem numeri.

pag. 190. versic. 3. dele illa verba, *excusat iusta causa*, vsque in finem num. *& corrige*, Nec sunt statuta contra libertatem, quæ moderantur expensas funerum in ijs, quæ non applicantur Ecclesiæ; nec concernunt diuinum cultum, vel animarum suffragium, sed mundanas pompas, *Sylu. Immunitas* 1. *num.* 10. *cum Ioan. de Imol. & Panor.*

pag. 191. num. 13. dele, *intellige si fiat &c.* vsque ad finem num.

pag. 192. versic. 4. dele, *intellige id quando*, *&c.* vsque in finem num.

pag. eadem num. 15. dele, *nec admodum certum*, *&c.* vsque

vsque ad finem numeri.

pag. 194. numero 8. dele, *etiam excommunicatus, &c.* vsque ad finem num. *& scribe*, non tamen excommunicatus, aut suspensus nominatim, quicquid dicant, *Palud. Sylu. & Armilla, vide Suarez disp.* 14. *sect.* 1. *num.* 7..

pag. 196. versic. 3. *falsare non est*, dele totum num. *& corrige sic.* 2. Non licet amissæ scripturæ de hæreditate, aut nobilitate aliam similem facere, etiam si nulli fiat iniuria; sicut neque licet conuento super mutuo; quod iam soluerit, falsum solutionis instrumentum producere, *Couar. lib.* 1. *var. resol. Cap.* 2. *num.* 3.

pag. ead. verbo Fama, num. 1. *patris vicinia*, corrige, *partis vicinia.*

pag. 201. num. 6. dele Pius IIII. *& corrige*, & Magistri, *Conc. Triden. sess.* 25. *capit.* 2. *de reformat. & Pius Quartus.*

pag. ead. num. 2. *corrige tot. sic.* 2. Pro fideiussione Prælati non tenetur successor, sicut neque tenetur in alijs contractibus, quos prædecessor fecit nomine proprio; secus si contraxit nomine Ecclesiæ, & eius non suam rem agens. *Couar. lib.* 2. *var. resol. Cap.* 15. *num.* 6. *Molina de contract. disp.* 492.

pag. 215. numero 7. dele, *expirare eo mortuo, &c.* vsque ad finem, *& corrige*, expirat eo mortuo, *Cap. si gratiosè de rescriptis in* 6. *& est communis.*

pag. 216. num. 10. *corr. tot. sic*, Omnis expressio falsi momentis Principem ad gratiam concedendam, vitiat; non ita omnis taciturnitas veri, sed solum ea, qua tacetur verum, quod iura iubent exprimi. *Vide Nauar. c.* 22. *num.* 86.

pag. 233. versiculo 3. dele, *non est illum occidere*, vsque ad fin. num. *& corrige*, non solum est non defendere: sed illum occidere.

pag. ead. num. 9. *corrige tot. sic* 9. Eum, qui insidiatur tuæ vitæ, non potes priuata auctoritate, antequam te inuadat, præuenire, & occidere. *S. Thom.* 2. 2. *q.* 64. *art.* 7. *Sot. lib.* 5. *q.* 1. *Art.* 8. *Sylu. Homicidium* 1. *q.* 5. *Petrus Nauar. lib.* 2. *Cap.* 3. *num.* 330. *& seqq.*

Ibidem dele numeros 10. 11. 12. & repone vt infra. 10. In nullo prorsus casu licet homini semetipsum occidere *D. Thom. 2. 2. q. 64. art. 5.*

11. Publicè diffidatum, & damnatum, vt à quolibet possit occidi, occidere non licet extra fines iurisdictionis eius potestatis, à qua damnatus est. *Sylu. Homicidium 1. quæst. 3.*

12. Non solum homicida est, qui occidit: sed & qui mandat; si tamen re integra expressè, & sine vlla fictione mandatum reuocauit, immunis est ab homicidio; non ita qui consuluit, quia si eius consilio motus est quis, vt occideret, homicida est, & irregularis, etiam si ante effectum secutum reuocauerit, *Silu. Homicidium 1. quæst. 7.*

pag. 234. num. 15. dele, *licere aiunt, quidam &c.* vsque ad finem, *et corrige*, non licet in foro conscientiæ.

pag. 235. numero 19. dele, *quod si ille, &c.* vsque ad ad finem, *& corrige*, & etiam si homicida ad accusationem aduersarij morte damnatus sit, adhuc superest restituendi obligatio si damnum secutum sit.

pag. 238. num. 8. in fine dele, *non tenetur supplere*, & corrige, *tenetur supplere*, Nauarr. Cap. 11. de oratione num. 37.

pag. 239. num. 11. *corr. tot. sic*, 11. Qui solum mentaliter officium dicit non satis facit obligationi. *Tolet. lib. 2. Cap. 12. Canonistæ communiter Cap. dolentes de celebr. miss.*

pag. 241. num. 8. post illa verba, *nec oua, aut lacticinia extra quadragesimam*, adde, *vbi est consuetudo.*

pag. 244. versic. primo, dele, *sed diuinum id, &c.* vsque ad finem, *& corrige*, sed id ego nullo modo concesserim, cum ea lex non sit vsu recepta.

pag. 247. num. 14. dele, *ac in oblitus est reseruatis*, vsque ad finem numeri.

pag. 248. versic. vltimo, *potest plus eleemosyna*, corrige, *potest multum eleemosyna.*

pag. 251. num. 4. *corrige tot. sic*, *Non potes ad tui defensionem, aut proximi detegere*

tegere crimen infamantis ad minuendam eius famam, ne ei credatur, nisi accusando in iudicio, in quo probare possis. Potes quidem dicere eum mentiri. Potes & tibi dignum honorem, aut gradum; &c. vt in lib. sed.

pag. 252. versi. 4. post verbum, *puto*, adde, si fiat ex iusta causa, & *in fine numeri, adde*, & hoc tenendum.

pag. 252. num. 7. *debere satisfacere*, corrige, *debet satisfacere*, & dele, *alij aiunt, alij negant* vsque ad finem.

pag. 253. verbo infidelis num. 1. *corrige tot. sic*, 1. Infidelibus etiam ex causa necessitatis, aut vtilitatis vendere, aut dare ea, quæ ad cultum infidelitatis præcisè inseruiunt, mortale est, *Caiet.* 2. 2. *q.* 169. *art.* 2. *Molina disp.* 340. *num.* 34. *& tradere eis libros sacros comburendos etiam timore mortis, mortale est, secundum D. August. Epist.* 164. & 171.

pag. 255. num. 2. *corr. tot. sic*, 2. Iniuriam repellere licet etiam percutiendo, si id opus sit ad necessariam defensionem; post acceptam tamen iniuriam non licet repercutere ad vitandam ignomiam, *D. Thom. & Caiet.* 2. 2. *q.* 108. *art.* 1.

pag. ead. num. 3. *in fine adde*, dummodo id non ex odio, & coram iudice competente faciat, & crimen non sit occultum, sed tale, vt probari possit.

pag. 263. num. 12. in fine dele, *reperiri*, corrige, *repeti*.

pag. 264. verbo irregul. num. 2. *in fine, dele*, alij tamen negant, & *corrige*, sed falsò, quia in contrarium est consuetudo, *vide Nauar. Cap.* 27. *num.* 254.

pag. 266. num. 4. *Si quis progressus*; corrige, *si quis professus*, Ibidem, *virginem dixit*, corrige, *virginem duxit*.

pag. eadem versic. penultimo dele, *omnia*, corrige, *omni*.

pag. 268. num. 2. *in fine adde*, si delictum est occultum.

pag. 273. versiculo 1. dele, *nullus censendus est irregularis*, corrige, *omnes censendi sunt irregulares*,

Couar. 2. par. de Homicid. §. 2.

pag. 274. numero 5. dele, *nec si cum manipulo &c.* vsque ad fin. num. & adde, *Ang. irregul. 1. num.* 38. *Sylu. v. Irreg. num.* 14. & *Nauar. Cap.* 27. *num.* 242.

pag. 275. versiculo 3. dele, *aut pontificalia*, Et post verbum, *aut ignorantia*, adde, *An verò liceat exercere pontificalia.* Vide Suarez. disp. 42. sect. 4. num. 14.

pag. ead. in fine num. 6. adde, quod verum est si elapso dicto tempore celebret, quia solo lapsu temporis sine alia absolutione suspensio tollitur; vel si non sit vera suspensio, sed prohibitio quædam.

pag. 276. verbo Iudæus num. 1. *aut eius medici opera vtendo*, corrige, *non tamen eius medici opera vtendo*, iuxta constitut. Greg. xiiij.

pag. eadem num. sequente, adde in fine, *nec cum certò scitur illis abusuros*, Caiet. 2. 2. q. 169. art. 2. Molina disp. 340.

pag. 294. versiculo 8. *extortum vt*, corrige, *extortortum vi.*

pag. 297. numero 32. *corrige totum sic.* 32. Qui ex priuilegio potest dispensare in votis, vel commutare, non propterea potest id ipsum in iuramentis. *Vide Nau. c. 27. num.* 275.

pag. 298. versiculo sexto, *vel ea non voti*, corrige, *vel ea non vti.*

pag. 300. versi. 6. *aut sex menses*, corrige, *aut clericus intra sex menses*, *cap. si laicus de iure patr. lib. 6.*

pag. 308. versiculo vltimo, *comparatur*, corrige, *computatur.*

pag. 312. numero 11. *corrige totum sic.* 11. Leges laicorum nullam habent vim obligandi clericos: si tamen non sint contra Sacros Canones, & sint fauorabiles, & priuilegiatiuæ, vel ipsi naturali rationi, & iustitiæ innitantur, seruandæ ab eis sunt, vt lex de seruando certo iusto pretio rerum & similes, *Vide Nauarr. Cap.* 23. *numero* 88. & *Cap.* 27. *num.* 115.

pag. 314. versiculo sexto, *amittenti*, corrige, *mittenti.*

pag.

pag. 316. num. 4. adde in fine, *nec illi cooperetur, & cesset scandalum*, lege Anton. 3. par. tit. 8. c. 4. §. 12. in fine, Sylu. v. ars, q. 7. *Ang. v.* Histrio q. 1. Tabienam, Armillam eodem.

pag. 320. numero 12. dele, *quidam tamen dicunt, &c.* vsque ad fin. num. & corrige, *Vide D. Tho. 1. 2. q. 74. art. 8. Sylu. v. Delectatio, q. 1. Non licet autem delectari carnaliter cogitando de copula licita, præterita, vel futura, ita vt insurgat sensualis concupiscentiæ motus, & delectatio sit de motu præsenti occasionato ex cogitatione præteriti, vel futuri, Sylu. ibidem quæst. 3.*

pag. 331. num. 2. in fine, *benedictum*, corrige, *est benedictum.*

pag. 334. versiculo 11. dele, *quod non probo*, & corrige, *quod tenendum est cum communi sententia, est enim conditio destruens naturam contractus matrimonialis, in quo debet alter in alteris corpus ius acquirere. Sot. dist. 29. q. 2. art. 3. Couar. 2. part. de matrim. Cap. 2. §. 1. num. 3.*

pag. 335. versiculo 3. dele, *contrahentem post votum, &c.* vsque ad fi. num. & corrige, *contrahentem post votum castitatis, aut suscipiendi Ordinis Sacri teneri, antequam consumet, implere votum suum, cum adhuc possit intrando religionem alij negant, alij probabilius affirmant, peccareque ideo eum quando prima vice consumat etiam si non petat, sed reddat. Syl. matrim. 7. quæst. 5. §. 2. Nauar. c. 22. num. 73.*

pag. ead. versi. 14. dele, *si verò alter sit in quarto, &c.* vsque ad illud, *quoto gradu, &c.* & corrige, *Quod si alter sit in quarto, alter in tertio, & exprimatur in supplicatione tantum quartus, sufficit ad valorem dispensationis;* obti-

obtinendum tamen sunt postea literæ declaratoriæ super gradu propinquiore, iuxta stylum curiæ Romanæ, & constit. Pij Quinti 23. quæ incipit, *Sanctissimus*.

pag. 341. versic. 4. post illud, *vxore consentiente*, adde, *& castitatem vouente*, iuxta c. cum sis, de conuers. coniug.

pag. ead. num. 12. in fine post illa verba, *adiri Papa*, adde, *propter legitimum impedimentum, dummodo matrimonium sit publicum, et impedimentum occultum*, Nauar. Capit. 22. num. 85. cum Ang. & Sylu.

pag. 342. versic. 9. *adde in fi.* propter legitimum impedimentum; si tamen vt supra dictum est, matrimonium sit publicum, & impedimentum occultum.

pag. 350. num. 18. *corr. tot. sic*, 18. Non licet missam celebrare sine ministro, iuxta rubricam missalis, & Ecclesiæ consuetudinem.

pag. 351. numero 23. dele, *quo etiam si absit, &c.* vsque ad finem numeri.

pag. 352. num. 27. *corr. tot. sic*, 27. Non licet notabiliter ante auroram, & post meridiem missam celebrare sine dispẽsatione. Ita rubricæ missalis, & Ecclesiæ consuetudo. Licèt tamẽ secundum mentem *Anton. Sylu. & Ang.* propter necessitatem communicandi ægrotum morti proximum de licentia Episcopi, vel etiam sine ea, vt vult. *Nauar. Cap.* 25. *num.* 85.

pag. 353. num. 32. *adde in fine*, vel quam primum commode poterit Conc. Trid. Sess. 13. Cap. 7.

pag. 354. versic. vltimo, dele, *perficiatur aut*, & adde in fine numeri. *Suarez disp.* 85. *sect.* 1.

pag. 356. num. 43. *corr. tot. sic*, 43. Missa plus illis prodest, pro quib. particulariter offertur. Quod si pro multis offeratur non tantundem singulis prodesse, ac si pro illis solis offerretur, docent *Sylu. Missa* 1. *q.* 10. *Tabiena v. restitutio*, §. *vltimo. Sot. lib.* 9. *quæst.* 3. *art.* 1. *Nauar. capit.* 25. *num.* 92. *Scotus quodlib.* 20. *Toletus lib.* 2. *Cap.* 8. *vbi appellat communem sententiam*, & *latissimè*

Suarez

Suarez Tom. 3. disp. 79. sect. 12.

pag. ead. num. 44. *corr. tot. sic,* 44. Illud certum est Sacerdotem, si vni debeat vnam missam, & alteri alteram, non satisfacere si vnam tantum dicat pro vtroque simul, *Iidem Doctores, qui sup.*

pag. 362. verbo Mutuum, num. 2. *corrige totum sic.* 2. Licet aliquid accipere pro obligatione mutuandi; non tamē ratione periculi, cui pecunia mutuo data exponitur, *Sot. lib. 6. quæst. 4. artic. 1. Conrad: q. 59. de contract. Sylu. vsura 2. num. 2. Tolet. de peccatis mortal. Cap. 51.*

pag. 363. num. 4. *corr. tot. sic,* 4. Mutuantem etiam vltro posse ex pacto accipere lucrum cessans dicunt aliqui, alij verò negant, nisi rogatus in alterius gratiam mutuet; quæ sententia videtur communis, & tenenda. *D. Thom. 2. 2. q. 78. art. 2. Caiet. ibid. Scot. in 4. dist. 15. quæst. 2. Durand. in 3. d. 37. q. 2. Sot. lib. 6. q. 1. art. 3. Sylu. vsura 1. num. 19. Conrad. q. 30. Hadr. q. de vsura, Nauar. Cap. 17. num. 212. Petrus Nauar. lib. 3. Cap. 2. num. 284. Innoc. cap. finali de vsuris.*

pag. eadem versiculo 9. *donatar,* corrige, *donatur.*

pag. 368. verbo oleum, num. 1. *adde in fine*, modo quantitas non Sacri sit minor, vel certè non sit notabiliter maior, *Vide Sylu. v. aqua benedicta q. 3.*

pag. 369. num. 5. *adde in fine,* non tamen ex iustitia, sed ex pura Dei misericordia, *D. Thom. 2. 2. q. 83. art. 16. Palud. in 4. d. 15. q. 5.* concl. 4. Gabr. lect. 63. *super Canon. Nauar. de oratione Cap. 20. 76.*

pag. ead. verbo ordo, num. 1. *Sacramentum, corrige, Sacramenta.*

pag. ead. num. 3. *corrige tot. sic* 3. Contractum materiæ non esse de essentia Sacramenti putant aliqui: sed esse de essentia, & si omittatur, suppleri debere, docuit D. Th. in 4. dist. 24. q. 1. art. 1. & in addit. ad 3. par. q. 34. art. 5.

ad

pag. ead. num. 7. adde in fine, *dummodo fiat cum debita solemnitate.* Concilium Tridentinum sess. 25. Cap. 11. Nauarr. Cap. 27. num. 149. & consil. 4. de rebus Eccles. non alien. Sylu. v. alienatio, q. 16.

pag. 141. num. 2. adde in fine, *sed nunc obseruanda est constitutio Gregorij xiv. de immunitate Eccles.*

pag. 142. ver. 6. dele ex Bulla Gregorij xiiij. & corrige, *ex dicta Bulla.*

pag. 153. num. 11. *corrige tot. sic*, 11. Episcopus factus ex religioso tenetur ad tria vota, habitus delationem, aliasque obseruantias, quæ non impediunt Pontificale officium, non tenetur tamen obedire prælatis suæ religionis, quia subditus esse desijt, sicut & ipsi religionum prælati, & ideo sicut iste, ita & ille potest secum ipso dispensare super regulæ obseruantijs. Bonorum autem Ecclesiæ non est Dominus: sed dispensator. *D. Thomas 2. 2. q. 185. art. 8. Ang. v. Monachus, num. 7. Sylu. religio. 6. q. 10. quod si relinquat Episcopatum dicunt aliqui probabiliter non teneri ad religionem redire, redire tamen tutius esset.*

pag. 155. num. 18. *corr. tot. sic*, 18. & dispensare ad duo beneficia simplicia, si vnum ad honestam sustentationem non sufficiat. *Concil. Trident. sess. 24. capit. 17. de reform.*

pag. 156. num. 27. *corr. tot. sic*, 27. Et absoluere ab excommunicatione reseruata Papæ occulta, dummodo non sit lata in Bulla Cœnæ Domini, aut modo simili reseruata. *Toletus lib. 1. capit. 41. & ita declarauit Sacra Congregatio, & seruat consuetudo, estque de se clarum si legatur tenor ipsæ Bullæ, qualis iam ab aliquot annis edi consueuit.*

pag. 165. versic. primo, dele, *nec sacerdotem &c.* vsque ad finem corrige, *nec sacerdotem, cum Eucharistiam ministrat, extra sacrum habere stolam ita aliqui docent: sed oppositum*

tum est in vsu , & sequendum.

pag. eadem num. 32. dele , *posse & laicum vsque ad finem.*

pag. 169. num. 19. *corrig. tot. sic*, 19. Excommunicatio lata in facientes non comprehendit mandantes, aut aliter adiuuantes, nisi exprimatur, neque cum principaliter excommunicatur faciens, & secundariò consulentes, & iubentes, comprehenduntur hi, si res non fiat. *Nauarr. Cap.* 27. *num.* 78. *Suarez, disp.* 22, *sect.* 1. *num.* 55. *& seqq.*

pag. 170. num. 22. in fine, dele, *non ligatur si non reuelet*, corrige, *ligatur si non reuelet.* Nauarr. cap. 25. num. 46. Suarez. disput. 20. sect. 3. num. 14.

pag. 171. initio dele, *excusat tamen*, vsque ad finem, corrige, *excusat tamen ignorantia probabilis non autem crassa, & supina*, Nauarr. Cap. 27. num. 16. Sot. in 4, d. 22. q. 1. art. 2. *estque reseruata hæc excommunicatio eidem , cui prior.*

pag. 172. num. 29. in. fi. adde, *dummodo non sit denunciatus , aut notorius clerici percussor*, Nauar. conf. 1. de iure patr.

pag. 174. num. 36. *corr. tot. sic*, 36. Excommunicatum denunciatum , vel notoriè percussorem clerici, vel hæreticum non licet sepelire in sacro, nec pro eo hostias offerre. *Nauarr. Cap.* 27. *num.* 134. *Tolet. lib.* 1. *c.* 38. *et* 39.

pag. 177. num. 4. post illa verba, *valida est absolutio data*, adde, *ab habente potestatem iure ordinario*, & in fine numeri adde. *Nauarr. Cap.* 27. *num.* 37. *Ang. absolutio* 3. *num.* 2.

pag. eadem numero 6. dele , *quin etiam post Concilium*, vsque ad finem numeri.

pag. 181. num. 1. post verba, *quatenus hæretici sunt*, adde , *id est in causa hæresis, vt dum fugiunt inquisitorem , dum agitur contra eos.* Tolet. lib. 1. Cap. 19.

pag. 182. num. 7. *corrig. tot. sic*, 7. per pedagia, & gabellas, intelligenda sunt etiam portoria , & alia vectigalia

quæcunque. *Nauarr. cap.* 27. *num.* 61. *Tolet. lib.* 1. *c.* 21. Nec cum Rosella, & Tabiena dici potest non excommunicari, qui vetera augent, cum post Pium V. id expressis verbis asserat Bulla.

pag. 183. versic. 8. *expiarunt.* corrige, expirarunt. Ibidem in fine eiusdem numeri post verbum, *comburat*, adde, *quia inutiles.*

pag. 184. numero 16. dele, *Denique facientes*, vsque ad finem numeri, *adde*, aut prohibent accessum ad Romanam curiam pro illis impetrandis, earumque impetrationem, vel vsum.

pag. ead. num. 20. *corr. tot. sic*, 20. Concessis omnibus casibus huius Bullæ, intelligitur etiam concessus casus hæresis, *ita declarauit sacra Congregatio*, sed aduertendum concessionem eiusmodi singulis annis reuocari cum amplissimis derogatorijs, dum hæc Bulla in die Cœnæ Domini promulgatur.

pag. 185. versiculo 5. dele, *secundum quosdam*, & corrige, *Vide Nauarr. capit.* 27. *numero* 80.

pag. 187. versic. 4. dele totam parenthesim, & cor. eam sic, *& hunc postremum Concil. Trident. vult etiam esse suspensum, quamdiu volet Episcopus.*

pag. 188. numero 16. dele, *Pius IV.* & in fine numeri adde, *vide extensionem in constitutionibus Greg. xiij. & Clementis viij.*

pag. 189. numero 3. dele, *non incidunt, &c.* vsque ad finem numeri.

pag. 190. versic. 3. dele illa verba, *excusat iusta causa*, vsque in finem num. *& corrige*, Nec sunt statuta contra libertatem, quæ moderantur expensas funerum in ijs, quæ non applicantur Ecclesiæ; nec concernunt diuinum cultum, vel animarum suffragium, sed mundanas pompas, *Sylu. Immunitas* 1. *num.* 10. *cum Ioan. de Imol. & Panor.*

pag. 191. num. 13. dele, *intellige si fiat &c.* vsque ad finem num.

pag. 192. versic. 4. dele, *intellige id quando, &c.* vsque in finem num.

pag. eadem num. 15. dele, *nec admodum certum, &c.* vsque

vsque ad finem numeri.

pag. 194. numero 8. dele, *etiam excommunicatus*, *&c.* vsque ad finem num. *& scribe*, non tamen excommunicatus, aut suspensus nominatim, quicquid dicant, *Palud. Sylu. & Armilla, vide Suarez disp. 14. sect. 1. num. 7.*

pag. 196. versic. 3. *falsare non est*, dele totum num. & *corrige sic.* 2. Non licet amissæ scripturæ de hæreditate, aut nobilitate aliam similem facere, etiam si nulli fiat iniuria; sicut neque licet conuento super mutuo; quod iam soluerit, falsum solutionis instrumentum producere, *Couar. lib. 1. var. resol. Cap. 2. num. 3.*

pag. ead. verbo Fama, num. 1. *patris vicinia*, corrige, *partis vicinia.*

pag. 201. num. 6. dele Pius IIII. *& corrige*, & Magistri, *Conc. Triden. sess. 25. capit. 2. de reformat. & Pius Quartus.*

pag. ead. num. 2. *corrige tot. sic.* 2. Pro fideiussione Prælati non tenetur successor, sicut neque tenetur in alijs contractibus, quos prædecessor fecit nomine proprio; secus si contraxit nomine Ecclesiæ, & eius non suam rem agens. *Couar. lib. 2. var. resol. Cap. 15. num. 6. Molina de contract. disp. 492.*

pag. 215. numero 7. dele, *expirare eo mortuo*, *&c.* vsque ad finem, *& corrige*, expirat eo mortuo, *Cap. si gratiosè de rescriptis in 6. & est communis.*

pag. 216. num. 10. *corr. tot. sic*, Omnis expressio falsi momentis Principem ad gratiam concedendam, vitiat; non ita omnis taciturnitas veri, sed solum ea, qua tacetur verum, quod iura iubent exprimi. *Vide Nauar. c. 22. num. 86.*

pag. 233. versiculo 3. dele, *non est illum occidere*, vsque ad fin. num. *& corrige*, non solum est non defendere: sed illum occidere.

pag. ead. num. 9. *corrige tot. sic* 9. Eum, qui insidiatur tuæ vitæ, non potes priuata auctoritate, antequam te inuadat, præuenire, & occidere. *S. Thom. 2. 2. q. 64. art. 7. Sot. lib. 5. q. 1. Art. 8. Sylu. Homicidium 1. q. 5. Petrus Nauar. lib. 2. Cap. 3. num. 330. & seqq.*

Ibidem dele numeros 10. 11. 12. & repone vt infra, 10. In nullo prorsus casu licet homini semetipsum occidere *D. Thom. 2. 2. q. 64. art. 5.*

11. Publicè diffidatum, & damnatum, vt à quolibet possit occidi, occidere non licet extra fines iurisdictionis eius potestatis, à qua damnatus est. *Sylu. Homicidium 1. quæst. 3.*

12. Non solum homicida est, qui occidit: sed & qui mandat; si tamen re integra expressè, & sine vlla fictione mandatum reuocauit, immunis est ab homicidio; non ita qui consuluit, quia si eius consilio motus est quis, vt occideret, homicida est, & irregularis, etiam si ante effectum secutum reuocauerit, *Silu. Homicidium 1. quæst. 7.*

pag. 234. num. 15. dele, *licere aiunt, quidam &c.* vsque ad finem, *et corrige*, non licet in foro conscientiæ.

pag. 235. numero 19. dele, *quod si ille, &c.* vsque ad ad finem, *& corrige*, & etiam si homicida ad accusationem aduersarij morte damnatus sit, adhuc superest restituendi obligatio si damnum secutum sit.

pag. 238. num. 8. in fine dele, *non tenetur supplere*, & corrige, *tenetur supplere*, Nauarr. Cap. 11. de oratione num. 37.

pag. 239. num. 11. *corr. tot. sic*, 11. Qui solum mentaliter officium dicit non satis facit obligationi. *Tolet. lib. 2. Cap. 12. Canonistæ communiter Cap. dolentes de celebr. miss.*

pag. 241. num. 8. post illa verba, *nec oua, aut lacticinia extra quadragesimam*, adde, *vbi est consuetudo.*

pag. 244. versic. primo, dele, *sed diuinum id, &c.* vsque ad finem, *& corrige*, sed id ego nullo modo concesserim, cum ea lex non sit vsu recepta.

pag. 247. num. 14. dele, *ac in oblitus est reseruatis*, vsque ad finem numeri.

pag. 248. versic. vltimo, *potest plus eleemosyna*, corrige, *potest multum eleemosyna.*

pag. 251. num. 4. *corrige tot. sic*, *Non potes ad tui defensionem, aut proximi de-*

tegere

tegere crimen infamantis ad minuendam eius famam, ne ei credatur, nisi accusando in iudicio, in quo probare possis. Potes quidem dicere eum mentiri. Potes & tibi dignum honorem, aut gradum; &c. vt in lib. sed.

pag. 252. versi. 4. post verbum, *puto*, adde, si fiat ex iusta causa, & *in fine numeri, adde*, & hoc tenendum.

pag. 252. num. 7. *debere satisfacere*, corrige, *debet satisfacere*, & dele, *alij aiunt, alij negant* vsque ad finem.

pag. 253. verbo infidelis num. 1. *corrige tot. sic*, 1. Infidelibus etiam ex causa necessitatis, aut vtilitatis vendere, aut dare ea, quæ ad cultum infidelitatis præcisè inseruiunt, mortale est, Caiet. 2. 2. *q.* 169. *art.* 2. *Molina disp.* 340. *num.* 34. *& tradere eis libros sacros comburendos etiam timore mortis, mortale est, secundum D. August. Epist.* 164. & 171.

pag. 255. num. 2. *corr. tot. sic*, 2. Iniuriam repellere licet etiam percutiendo, si id opus sit ad necessariam defensionem; post acceptam tamen iniuriam non licet repercutere ad vitandam ignomiam, *D. Thom. & Caiet.* 2. 2. *q.* 108. *art.* 1.

pag. ead. num. 3. *in fine adde*, dummodo id non ex odio, & coram iudice competente faciat, & crimen non sit occultum, sed tale, vt probari possit.

pag. 263. num. 12. in fine dele, *reperiri*, corrige, *repeti.*

pag. 264. verbo irregul. num. 2. *in fine, dele*, alij tamen negant, & *corrige*, sed falsò, quia in contrarium est consuetudo, *vide Nauar. Cap.* 27. *num.* 254.

pag. 266. num. 4. *Si quis progressus*; corrige, *si quis professus*, Ibidem, *virginem dixit*, corrige, *virginem duxit.*

pag. eadem versic. penultimo dele, *omnia*, corrige, *omni.*

pag. 268. num. 2. *in fine adde*, si delictum est occultum.

pag. 273. versiculo 1. dele, *nullus censendus est irregularis*, corrige, *omnes censendi sunt irregulares*,

Couar. 2. par. de Homicid. §. 2.

pag. 274. numero 5. dele, *nec si cum manipulo &c.* vsque ad fin. num. & adde, *Ang. irregul. 1. num.* 38. *Sylu. v. Irreg. num.* 14. & *Nauar. Cap.* 27. *num.* 242.

pag. 275. versiculo 3. dele, *aut pontificalia*, Et post verbum, *aut ignorantia*, adde, *An verò liceat exercere pontificalia.* Vide Suarez. disp. 42. sect. 4. num. 14.

pag. ead. in fine num. 6. *adde*, quod verum est si elapso dicto tempore celebret, quia solo lapsu temporis sine alia absolutione suspensio tollitur; vel si non sit vera suspensio, sed prohibitio quædam.

pag. 276. verbo Iudæus num. 1. *aut eius medici opera vtendo*, corrige, *non tamen eius medici opera vtendo*, iuxta constitut. Greg. xiiij.

pag. eadem num. sequente, adde in fine, *nec cum certò scitur illis abusuros*, Caiet. 2. 2. q. 169. art. 2. Molina disp. 340.

pag. 294. versiculo 8. *extortum vt*, corrige, *extortortum vi.*

pag. 297. numero 32. *corrige totum sic.* 32. Qui ex priuilegio potest dispensare in votis, vel commutare, non propterea potest id ipsum in iuramentis. *Vide Nau. c.* 27. *num.* 275.

pag. 298. versiculo sexto, *vel ea non voti*, corrige, *vel ea non vti.*

pag. 300. versi. 6. *aut sex menses*, corrige, *aut clericus intra sex menses*, *cap. si laicus de iure patr. lib.* 6.

pag. 308. versiculo vltimo, *comparatur*, corrige, *computatur.*

pag. 312. numero 11. *corrige totum sic.* 11. Leges laicorum nullam habent vim obligandi clericos: si tamen non sint contra Sacros Canones, & sint fauorabiles, & priuilegiatiuæ, vel ipsi naturali rationi, & iustitiæ innitantur, seruandæ ab eis sunt, vt lex de seruando certo iusto pretio rerum & similes, *Vide Nauarr. Cap.* 23. *numero* 88. & *Cap.* 27. *num.* 115.

pag. 314. versiculo sexto, *amittenti*, corrige, *mittenti.*

pag.

pag. 316. num. 4. adde in fine, *nec illi cooperetur, & cesset scandalum*, lege Anton. 3. par. tit. 8. c. 4. §. 12. in fine, Sylu. v. ars. q. 7. *Ang. v.* Histrio q. 1. Tabienam, Armillam eodem.

pag. 320. numero 12. dele, *quidam tamen dicunt, &c.* vsque ad fin. num. & corrige, *Vide D. Tho. 1. 2. q. 74. art. 8. Sylu. v. Delectatio, q. 1. Non licet autem delectari carnaliter cogitando de copula licita, præterita, vel futura, ita vt insurgat sensualis concupiscentiæ motus, & delectatio sit de motu præsenti occasionato ex cogitatione præteriti, vel futuri, Sylu. ibidem quæst. 3.*

pag. 331. num. 2. in fine, *benedictum*, corrige, *est benedictum.*

pag. 334. versiculo 11. dele, *quod non probo*, & corrige, *quod tenendum est cum communi sententia, est enim conditio destruens naturam contractus matrimonialis, in quo debet alter in alteris corpus ius acquirere. Sot. dist. 29. q. 2. art. 3. Couar. 2. part. de matrim. Cap. 2. §. 1. num. 3.*

pag. 335. versiculo 3. dele, *contrahentem post votum, &c.* vsque ad fi. num. & corrige, *contrahentem post votum castitatis, aut suscipiendi Ordinis Sacri teneri, antequam consumet, implere votum suum, cum adhuc possit intrando religionem alij negant, alij probabilius affirmant, peccareque ideo eum quando prima vice consumat etiam si non petat, sed reddat. Syl. matrim. 7. quæst. 5. §. 2. Nauar. c. 22. num. 73.*

pag. ead. versi. 14. dele, *si verò alter sit in quarto, &c.* vsque ad illud, *quoto gradu, &c.* & corrige, *Quod si alter sit in quarto, alter in tertio, & exprimatur in supplicatione tantum quartus, sufficit ad valorem dispensationis; obti-*

obtinendum tamen sunt postea literæ declaratoriæ super gradu propinquiore , iuxta stylum curiæ Romanæ , & constit. Pij Quinti 23. quæ incipit, *Sanctissimus*.

pag. 341. versic. 4. post illud, *vxore consentiente* , adde , *& castitatem vouente* , iuxta c. cum sis , de conuers. coniug.

pag. ead. num. 12. in fine post illa verba , *adiri Papa*, adde, *propter legitimum impedimentum , dummodo matrimonium sit publicum , et impedimentum occultum* , Nauar. Capit. 22. num. 85. cum Ang. & Sylu.

pag. 342. versic. 9. *adde in fi.* propter legitimum impedimentum ; si tamen vt supra dictum est , matrimonium sit publicum, & impedimentum occultum.

pag. 350. num. 18. *corr. tot. sic*, 18. Non licet missam celebrare sine ministro , iuxta rubricam missalis , & Ecclesiæ consuetudinem.

pag. 351. numero 23. dele , *quo etiam si absit* , *&c.* vsque ad finem numeri.

pag. 352. num. 27. *corr. tot. sic*, 27. Non licet notabiliter ante auroram , & post meridiem missam celebrare sine dispẽsatione. Ita rubricæ missalis, & Ecclesiæ consuetudo. Licèt tamẽ secundum mentem *Anton. Sylu. & Ang.* propter necessitatem communicandi ægrotum morti proximum de licentia Episcopi, vel etiam sine ea , vt vult. *Nauar. Cap. 25. num. 85.*

pag. 353. num. 32. *adde in fine*, vel quam primum commode poterit Conc. Trid. Sess. 13. Cap. 7.

pag. 354. versic. vltimo, dele , *perficiatur aut* , & adde in fine numeri. *Suarez disp. 85. sect.* 1.

pag. 356. num. 43. *corr. tot. sic*, 43. Missa plus illis prodest , pro quib. particulariter offertur. Quod si pro multis offeratur non tantundem singulis prodesse , ac si pro illis solis offerretur, docent *Sylu. Missa* 1. *q.* 10. *Tabiena v. restitutio* , §. *vltimo. Sot. lib. 9. quæst. 3. art.* 1. *Nauar. capit. 25. num. 92. Scotus quodlib. 20. Toletus lib. 2. Cap. 8. vbi appellat communem sententiam , & latissimè*

Suarez

Suarez Tom. 3. disp. 79. sect. 12.

pag. ead. num. 44. *corr. tot. sic*, 44. Illud certum est Sacerdotem, si vni debeat vnam missam, & alteri alteram, non satisfacere si vnam tantum dicat pro vtroque simul, *Iidem Doctores, qui sup.*

pag. 362. verbo Mutuum, num. 2. *corrige totum sic.* 2. Licet aliquid accipere pro obligatione mutuandi; non tamē ratione periculi, cui pecunia mutuo data exponitur, *Sot. lib. 6. quæst. 4. artic. 1. Conrad: q. 59. de contract. Sylu. vsura 2. num. 2. Tolet. de peccatis mortal. Cap. 51.*

pag. 363. num. 4. *corr. tot. sic*, 4. Mutuantem etiam vltro posse ex pacto accipere lucrum cessans dicunt aliqui, alij verò negant, nisi rogatus in alterius gratiam mutuet; quæ sententia videtur communis, & tenenda. *D. Thom. 2. 2. q. 78. art. 2. Caiet. ibid. Scot. in 4. dist. 15. quæst. 2. Durand. in 3. d. 37. q. 2. Sot. lib. 6. q. 1. art. 3. Sylu. vsura 1. num. 19. Conrad. q. 30. Hadr. q. de vsura, Nauar. Cap. 17. num. 212. Petrus Nauar. lib. 3. Cap. 2. num. 284. Innoc. cap. finali de vsuris.*

pag. eadem versiculo 9. *donatar*, corrige, *donatur.*

pag. 368. verbo oleum, num. 1. *adde in fine*, modo quantitas non Sacri sit minor, vel certè non sit notabiliter maior, *Vide Sylu. v. aqua benedicta q. 3.*

pag. 369. num. 5. *adde in fine*, non tamen ex iustitia, sed ex pura Dei misericordia, *D. Thom. 2. 2. q. 83. art. 16. Palud. in 4. d. 15. q. 5.* concl. 4. Gabr. lect. 63. *super Canon. Nauar. de oratione Cap. 20. 76.*

pag. ead. verbo ordo, num. 1. *Sacramentum, corrige, Sacramenta.*

pag. ead. num. 3. *corrige tot. sic* 3. Contractum materiæ non esse de essentia Sacramenti putant aliqui: sed esse de essentia, & si omittatur, suppleri debere, docuit D. Th. in 4. dist. 24. q. 1. art. 1. & in addit. ad 3. par. q. 34. art. 5.

ad

ad 3. Soto d. 24. quæst. 1. art. 2. Caiet. Tom. 1. opusc. tract. 26, q. vnica, Syl. ordo 2. q. 5. Palud. dist. 24. q. 1. Anton. 3. par. tit. 16. Cap. 14.

pag. 370. numero 6. dele, *sufficit verò calix non consecratus.*

pag. ead. num. 7. *Episcopus datur*, corrige, *Episcopatus datur.*

pag. 371. num. 16. *corrige tot. sic*, 16. Abbas mitratus & Sacerdos, potest conferre tonsuram, & ordines minores suis subditis regularibus tantum. *Ita statuit Sacra Congregatio Interpretum Concilij.*

pag. 374. numero 29. dele, *Item subditum vicini Episcopi*, vsque ad fin. num. & *adde*, vide Concil. Triden. sess. 23. Cap. 8. de reform. & seqq.

Ibidem numero 31. dele, *aut Episcopum*, &c. vsque ad finem numeri, & *adde*, sed opposita sententia colligitur ex capit. quæsitum de temp. ordin. tenet Hadr. in 4. quæst. 7. de Eucharistia, Nauarr. cap. 25. numero 72. vbi pro eadem citat D. Thom. Sylu. & Ric.

pag. 375. numero 38. dele, *intelligitur si sciat*, &c. vsque ad fin. num. & *adde*, attendenda est eius intentio, *Vide Nauar. consil.* 1. & 6. *de tempor. ordin.*

pag. 376. versic. 4. post verba, *etiam in Religiosa*, adde, si moderatè se ornet. *Nauar. cap.* 23. *num.* 18.

pag. 380. num. 11. *corr. tot. sic*, 11. Pater ob famem potest vendere filium, nisi sit in sacris, aut iam extra eius potestatem, quamquam id apud Christianos non est in vsu. *Ang. v. seruitus*, *Sylu. v. emptio quæst.* 4. *Nauar. Cap.* 23. *num.* 95. *Valentia* 2. 2. *disp.* 5. *quæst.* 20. *puncto* 5. *Medina quæstio.* 31. *de rebus restit.* An vero possit pater ad correctionem percutere filium in Sacris constitutum, etiam Sacerdotem, *affirmat Sylu. excommunicatio* 6. §. 6. Tabiena excomm. 5. c. 1. num. 8. *negat Panorm.* & *alij, quos refert*, & *sequitur Tolet. lib.* 1. *Cap.* 23.

pag. 383. numero 1. post illa verba, *sed sola de eo cogitatione*, adde, *speculatiua*, Vide D. Thom. 1. 2.

quæst.

quæſt. 74. artic. 8. Sylu. v. Delectatio q. 1.

Ibidem num. 2. *in fine adde*, eſt tamen id periculoſum, & vitandum.

pag. 385. verſic. 3. dele, *ego quidem puto*, *&c.* vſque ad finem num. *& corrige*, ego vix puto poſſe tales excuſari. Immo non excuſari captiuos, quo in triremibus Turcarum remigant, aut parant, & offerunt arma docent, *Nauar. c. 27. num. 63. & Tolet. lib. 1. Cap. 24.*

pag. 387. verbo Penſio, num. 2. *poteſt ab hoc*, corrige, *non poteſt ab hoc*, & adde in fine. Eſt enim penſio ius quoddam exigendi certam partem fructuum beneficij, & eſt res annixa ſpirituali, ſicut beneficium, *vide hac de re Maior. in 4. diſt. 25, q. 5. Sot. lib. 9. q. 7. art. 2, Nauar. c. 23. num. 111. & lib. 3. conſil. 52. de præben.*

pag. 392. numero 11. dele, *etiam irrationalis*, & corrige, *rationabilis*, & adde in fine, *Sylu. ver. conſuetudo, num. 12.*

pag. 394. num. 3. *corr. tot. ſic*, 3. Prædicandi licentiam poteſt dare parochus in ſua parochia approbatis ab ordinario, *Lege Concil. Triden. ſeſſ. 5. Capit. 2. & ſeſſ. 24. Cap. 4. de reformat. Nauar. capit. 25. num. 141.*

pag. 396. verbo præſcriptio, numero 1. poſt illa verba, *etiam in rebus Eccleſiæ*, adde, *Abbas in c. 1: de in integr. reſtitut. dicit hanc eſſe communem ſententiam*, vide Couar. reg. poſſeſſor, par. 2. §. 2. num. 5. cum Doctoribus ab eo citatis, & Molinam diſp. 68. & verſus finem eiuſd. num. dele, *ſufficit verò ad vſucapiendos, &c.* vſque ad fin. num. *& corrige*, Non ſufficit autem ad vſucapionem inchoandam, ſi quis rem poſſidere incipiat cum dubio an ſua ſit, ſed neceſſaria eſt bona fides, qua abſque dubio credat rem ſuam eſſe, *Sylu. & ſummiſtæ communiter, v. præſcript. Molina diſp. 63. & Doctores l. bonæ fidei, ff. de requir. rerum dominio.*

pag. 397. numero 2. dele, *quamquam ſi hæres inuaſoris*, vſque ad fi. num. & corrige, *quam-*

quamquam si hæres inuasoris bona fide præscribit quadraginta annis, itidemque dicendum est de re furtiua, quam alioqui non præscribetur.

pag. eadem num. 4. dele, *sufficit verò in præscriptione*, vsque ad finem numeri.

pag. 398. num. 9. *corr. tot. sic*, 9. Prohibita alienari non præscribuntur ante triginta, vel quadraginta annos. *Vide Syl. præscriptio 2. num. 12. Molin. disp. 70.*

pag. 404. verbo Religio, num. 1. *corrige totum sic*, 1. Aere alieno supra facultates obstrictus, etsi olim ingredi poterat religionem, & sic quasi cædere bonis; nunc tamen non potest admitti, nisi prius satisfaciat creditoribus. *ex noua constitut. Sixti V. addita moderatione Greg. xiiij.*

pag. 407. numero 15. *petentis*, corrige, *potentis.*

Ibidem, eodem num. 15. *recepta*, corrige, *recepti.*

Pag. 411. num. 39. *corr. tot. sic*, 39. ad laxiorem religionem non licet professo transire sine licentia Papæ, vel Prælati, qui ex priuilegio Sedis Ap. eam possit concedere, *Concil. Triden. sess. 25. Cap. 19. de regularibus, & ita seruatur consuetudine.*

Ibid. num. 40. *corrig. tot. sic*, 40. Professus eiectus tenetur seruare essentialia suæ religionis eo modo, quo potest, hoc est, tria vota, & etiam annexa suæ regulæ, & etiam gestare habitum, (nisi eo priuatus dimittatur) & ordinario loci in quo viuit se præsentare, eique obedire. Nec sibi licebit thesaurizare: sed quod superest post honestum victum, & vestitum, acquiret Ecclesiæ, cui fortè addictus erit, vel sedi Apost. *Vide D. Thom. secunda secundæ, q. 184. artic. 8. ad 4. & q. 185. artic. 8.* & aduerte non debere esse melioris conditionis eos, qui ob demerita eijciuntur, quam illos, qui ob merita assumuntur, *Vide etiam Sylu. Religio 6. quæst. 12. & v. Apostata num. 5. & 6.*

pag. 412. num. 49. *rustibus*, cor-

corrige, *fructibus*, Ibidem, *permitti*, corrige, *permittit*.

pag. 414. numero 56. dele, *& quamuis eius bullam, &c.* vsque ad fin. num. & corrige, *Veruntamen eius bulla reuocata fuit à Gregorio XIII. an verò aliquid postea reualidatum fuerit ex eorum priuilegijs petendum est.*

pag. 415. num. 61. *corr. tot. sic*, 61. Prælati exempti habentes iurisdictionem quasi Episcopalem in suos, non possunt in eos quicquid possunt Episcopi in suos subditos, nisi ex speciali indulto sedis Apost. *Vide Tolet. lib. 1. capit. 89. Suarez Tom. 4. disp. 30. sect. 26.*

pag. 417. versic. 11. *mocito*, corrige, *monito*.

pag. 419. num. 8. *in fine, adde*, nunc autem parochis non conceditur hæc licentia, iuxta declarationem Sacræ Congreg.

pag. 421. num. 3. *corrige tot. sic*, Item qui iniustè impedit habentem ius ad rem, in eam consequatur.

pag. 427. num. 49. *corr. tot. sic*. 49. Nec qui rem habuit ab eo, qui dare poterat, & liberè dedit, sed sine iuris solemnitate; modo non sit res Ecclesiastica prohibita sine certa solemnitate alienari, *Lege Syl. & alios, v. Alienatio.*

pag. 428. numero 59. dele, *vsurarius tamen, &c.* vsque *restituere*, inclusiuè, & corrige, *vsurarius etiam tenetur suis expensis, & labore restituere*, iuxta doctrinam vniuersalem Diui Thomæ 2. 2. q. 62. art. 5. & Caiet. ibidem, Nauar. Cap. 17. num. 43. Sylu. Restitutio 4. num. 4. Tabiena num. 13.

pag. 430. numero primo *administrandum*, corrige, *ad ministrandum*.

pag. 431. num. 3. adde in fine, *si non potès commodè ab alio habere, & tuæ necessitati, aut vtilitati spirituali prouidere.*

Ibid. num. 6. *adde in fine*, approbato tamen ab ordinario.

pag. 433. verbo satisfactio num. 1. *corrige totum sic*, 1. Qui indulgentias consecuti sunt, non ideo deberent omittere pœnitentiam iniunctam, hæc enim non solum

solum iniungitur ad satisfactionem peccatorum praeteritorum, sed etiam plerumque ad remedium futurorum, *vide D. Thom. in 4. dist.* 10. *q.* 1. *art.* 3. *Syl. v. Indulgentia*, *num.* 23.

pag. 440. numero 3. *adde*, & modo absit periculum probabile animae.

pag. 441. versic. vltimo dele, *nec soluere*, *&c.* vsque, *aut dignitas*, *inclusiuè.*

pag. 442. versic. 10. post illa verba, *nec sacra vendere ratione materiae*, adde, *si plus habent de temporali, quam spirituali, vt calix, & similia.*

pag. 443. versiculo 2. dele, *aut cum pacto oneris*, *&c.* vsque ad finem numeri.

pag. 444. num. 7. *corr. tot. sic*, 7. Renuntians Simoniacè puniri potest, & priuari beneficio, non tamē perdit ipso iure illud, quia renunciatio est nulla. *Nauar. c.* 23. *num.* 105. Nec obstat constitutio Pij v. quae de acquirentibus Simoniacè, non de resignantibus loquitur.

Ibidem num. 9. *adde in fine*, Nauar. consi. 34. de Simon. Parisius de resignat. lib. 4. quaest. 2.

pag. 446. versic. 3. *capitalis*, corrige, *capitali.*

pag. 448. versiculo, 3. dele, *secundum quosdam*, vsque ad finem num. & *adde*, secundum Innoc. Ioan. And. Host. & alios communiter, Cap. super eo de cond. appos. Hadr. q. 10. de matrimon. oppositum sustinet, Sotus in 4. dis. 29. q. 2. art. 1. priorem sententiam probabiliorem existimat.

pag. 499. num. 5. *iuraret*, corrige, *iurauerit.*

pag. 453. versic. 3. dele, *etiam cum pontificalibus.*

Ibidem num. 12. *corrige totum sic*, 12. Suspensionis sententia, eiusque effectus per sequentem appellationem minimè suspenditur; quia censura Eccles. executionem secum trahit, *Vt dicitur in cap. pastoralis, §. verum, de appell. & Cap. is cui, de sent. excommun. in 6. Vgolin. de censuris Eccles. tabula 4. Cap.* 5. §. 1.

Ibidem versiculo vlt. dele, *probibetur*, corrige, *iubetur.*

Pag. 458. num. 19. *corr. tot. sic*, 19. Suscipiens duos ordines

sacros

sacros eodem die, vel vnum sacrum cum aliquo ex minorib. est irregularis; nec amplius excusare potest contraria consuetudo, quæ sublata videtur nouo iure *Concil. Trid. sess. 23. c. 13. de reform. ita Tolet. lib. 1. Cap. 71. quicquid dixerit Nauar. capit. 27. num. 241.*

pag. 480. Verbo, *Virginitas*, dele, *aiunt, & quidam, &c.* vsque ad fin. num. & adde, *Syl. v. virginitas num. 3. ex D. Thom. in 4. d. 33. art. 1. ad 5.*

pag. 482. num. 2. *corr. tot. sic*, 2. In dubio an voueris, vel an cum vouisti, compos esses mentis, votum seruandum est, vel petenda dispensatio. *Azor. lib. 11. Capit. 15. q. 2. cum Arcbid. Ang. & Sylu.*

pag. 489. versiculo 5. dele, *statuit*, corrige, *statui.*

pag. 490. versiculo 4. dele, *& forte etiam*, vsque ad finem num. *& adde*, non tamen in æquale bonum, *Sylu. votum 4. q. 7. Ric. in 4. d. 38. q. 1.*

pag. 491. num. 16. *corr. tot. sic*, 16. Qui potest ex priuilegio vota commutare, non propterea potest in eis dispensare; nec talis potestas extendit se ad vota iurata, nisi id exprimatur in priuilegio. *Nauarr. Cap. 12. num. 79.*

Ibidem num. 18. *corrig. tot. sic*, 18. Cum religioso, qui vouit transire ad arctiorem religionem, non potest dispensare superior, vt maneat, sine specali Sedis Apostolicæ indulto. Caiet. 2. 2. q. 88. art. 8. dub. 5.

pag. 494. ver. 4. *esse*, corrige, *esset.*

Ibidem vers. 13. *proprietatum*, corrige, *proprietarium.*

Ibidem versic. 20. *certum*, corrige, *centum.*

pag. 496. num. 2. *corr. tot. sic*, 2. Vsurarius, qui nulla alia habet bona, nisi restitutioni obnoxia, si donet, aut in dotem det, non tenet. *Sylu. vsura 8. quæst. 1. Tabiena, vsura 6. §. 2. Sot. lib. 6. quæst. 1. artic. 4. Molina, disp. 328. & 330. Tolet. libro. 5. Cap. 35.*

pag. 497. numero 13. dele, *excusatur tamen*, vsque ad finem numeri.

Ibidem num. 14. *adde in fine*, Caiet. 2. Tom. opusc. tract. 8. Cap. 5. Madin. de rebus per vsuram acquisitis, quæst. 4. ad 5. principale, Sot. lib. 6. q. 1. art. 4. ad 3. Sylu. vsura 6. quæst. 10. Molina disputatio. 332. si quæ tamen res mutuatarij eadem superest, eam restituere tenetur quicunque habet.

pag. 499. num. 6. *corr. tot. sic*, 6. Hospitali, seu alij loco pio relicta, posteaquam sunt incorporata, non possunt alienari sine iuris solemnitate, *Summistæ, ver. alienatio. Panorm. & alij Doct. in Cap. nulli, de rebus Ecclesiæ alienan. Concil. Triden. sess. 22. Cap. 11. de reformatione extra, Cap. ambitiosæ, de rebus Ecclesiæ alien.*

pag. 473. verbo venditio, num. 7. *corrige totum sic*, vendere rem expectata pecunia maiori pretio, quam valeat numerata in eodem venditionis genere per se, & simpliciter est illicitum, & vsura palliata, *Cap. cum nostram, de emptione, & ex communi Doctorum sententia. D Thomas. 2. 2. q. 78. art. 2. ad 7. Conrad. q. 79. Sot. lib. 6. q. 4. art. 1. Nau. Cap. 23. num. 81. Tolet. tract. de pecc. mort. c. 50. Molin. disp. 355. et 357. Summistæ ver. emptio.* Verum tamen merces, quæ solent frequentius vendi pecunia credita, quam numerata, vt lana, aromata, & similia, vendi possunt pluris expectata pecunia, quam vendantur numerata etiam vltra rigorosum, quia in eo venditionis genere ex communione ementium, & vendentium vsu, & æstimatione illud fit iustum pretium. Ita Sotus lib. 6. q 4. artic. 1. Salycett. in authen. ad hæc. q. 9. & 11. C. de vsur. Dec. cons. 11. Couar. var. resol. Cap. 3. num. 6. Boninsegn. tract. de vendit. ad tempus, Molin. disp. 357. tribuit etiam victoriæ, & Collegio Sorbonico, & eam plerique recentiores sequuntur, & est in vsu.

pag. 161. num. 13. post prima hæc verba, *qui in Pasca habet casus reseruatos*, adde, *nec potest adire superiorem.* Epi-

Epigrammatum Flores.

Ex Epigrammatum Floribus, per Leodagarium à Quercu.

TOMO PRIMO.

In Pictorij Epigrammatis, del. *Epigramma ad Marathonem* quod inuenies fol. 6. in impress. Paris. Ann. 1560.

In Epigrammatis Simonis Vallamberti, paulò post principium, deleatur Epigramma hac inscriptione, *D. Margaritæ Reginæ Nauarrorum.*

TOMO SECVNDO.

Expungantur carmina, Eobani Hessi, & Georgij Buchannani, & Sylua Germani Brixij Autisiodorensis in Thomam Morum..

Deleantur tandem in hoc libro ad calcem epithalamij Cl.

Espunge Epigramma, cuius initium est, *O vtinam Christum saperes.*

Franciscus Duarenus

Ex Francisci Duareni Libris octo,

De sacris Ecclesiæ ministerijs, ac beneficijs.

In Operis fronte deleantur illa verba, Item pro libertate Ecclesiæ Gallicæ, aduersus Romanam aulam defensio Parisiensis curiæ, Ludouico XI. Gallorum Regi quondam oblata.

Expungatur præterea totus is liber, *Pro libertate Ecclesiæ Gallicæ*, ad finem huius Operis.

In præfatione Operis versus finem, deleantur illa verba, *Nam vt eis concedamus posteriorum Pontificum decreta veteribus longè dissimillima esse, &c.* vsque ad illud, *Romano præfuerunt Imperio.*

Lib. 1. Cap. 2. in medio ibi, in Alex. III. Rom. sed vi, & armis, ne dicam tyrannide; del. illud, *ne dicam tyrannide.*

Cap. 4. Totum expungatur.

Cap. 5. versus fi. del. illa verba *Porrò ex iam dictis satis colligi potest non omnino alienum à vero esse, &c.* vsque ad finem capitis.

Cap. 10. initio, del. illa verba, *quam potestatem à Christo acceperit, nec ne,* vsque

ad illa verba, *quæ ſunt ad medium capitis, & magnitudine ſua nunc laborare videatur.*

Cap. 11. aliquantum poſt medium, deleantur illa verba, *Reges præterea, ac Imperatores non adfuiſſe tantum ſynodo, ſed & præfuiſſe legimus &c.* vſque ad finem totius capitis.

Cap. 21. vbicunque toto hoc hoc capite monachorum familiæ vocantur ſectæ, deleatur illa vox, *ſectæ.*

Cap. 24. ad med. del. illa verba, *quod genus monialium vetus (vt exiſtimo) non nouit Eccleſia.*

Lib. 2. c. 4. ad med. del. illa verba, *Sed puto majores noſtros ſatis aduertiſſe, nihil Eccleſiæ exitialius, peſtilentiuſque eſſe, quam miniſtrorum eius nimiam opulentiam, &c.* vſque ad illud 12. poſt lineam, & calamitatum exilijſſe videatur.

Lib. 5. Cap. 11. aliquantum poſt med. deleantur illa verba, *atque hinc facilè apparet, ſimul cum nomine mutatum hominem, &c.* vſque ad illa verba, *alijs reb. pietatem colas*, & poſt paginam fermè, del. rurſus illa verba, *idque cum conſidero, in mentem mihi venit, quod Liuius, &c.* vſque ad illa verba, *aliquid immixtum violemus.*

Cap. 12. ad finem, vbi de monaſtica vita agit, del. duæ dictiones, *ſectæ, & ſectarum.*

Libro 6. capit. 3. poſt principium, deleantur illa verba, *nec ſatis perſpicio, vt ſe excuſare poſſint hoc modo promoti à Pontifice, &c.* vſque ad illa verba poſt viginti lineas, *nihilominus obſeruentur.*

Cap. 4. poſtremis verbis primi §. deleatur illa parentheſis (*nam luxum dicere non auſim.*

Lib. 7. c. 6. in fi. del. illa verba, *hoc autem genus expiſcandæ pecuniæ, &c.* vſque ad finem capitis.

Cap. 10. vbi de immutatione cleri agit totum, *auferatur.*

Lib. 8. c. 4. ad fi. del. illa verba, *hinc fit, vt captores beneficiorum Romam certatim curſitent*, vſque ad illud, *modo is numeret, denegari conſueuit.*

Fran-

FRANCISCVS GEORGIVS.

Censura, & correctio in Problemata Francisci Georgij Venetijs impressa 1536.

In Dedicatoria.

Facie 1. vers. 13. post illa verba, *Beatitudini tuæ eius in terris vicem gerenti*, vbi legit, *non dicari studia nostra præsertim Christiana sine summo penè scelere non possunt*, legas sic, *dicaris studia nostra præsertim Christiana omni iure debentur.*

In Præfatione.

Pag. prima, facie secunda, ver. 2. dele illud verbum, *tantum*, vers. 20. dele verba, *illos nouos*, vers. 23. dele à verbo, *vt Orfei*, vsque ad verbum, *vincatur.*

Egigramma in alijs impressionibus dimittatur.

Tomi primi, sectionis primæ in titulo, *pro sacramentalibus*, lege, *sacris.*

Probl. 1. pagina prima habet, nam vulgarium animarum oculi, vt Melissus habet diuinitatis radios sufferre nequeunt, obliteranda sunt hæc verba.

pag. prima probl. 4. legit, *de Moyse; sed eruditissimus Philosophus*, legas, *Theologus*, in eodem in fine, mordet vulgatam editionem inquiens; sed propria interpretatio habet, *Terra erat chaos, & in quo ipsus producendum inerat*, legas, tu quid potest interpretari, *Terra erat chaos &c.*

pag. prima, probl. 5. legit ipse, *quomodo, & à quo Spiritus Domini ferebatur super aquas?* dele totum vsque ad verbum illud, *nonne*, & lege, *quomodo Spiritus Domini ferebatur super aquas?* vt habet vulgata editio, vel vt habetur in hebraica, confouebat aquis, siue volitabat super aquas, nonne quia &c. In eodem dele Parenthesim, quæ videlicet Filius est, &c. In eodem dele ab illo verbo, *qui Spiritus*, vsque ad finem.

pag. 1. probl. 6. legit, *fit lux*, legas vt vulgata editio, *fiat lux.*

pag. secunda, problemata 7. in fine, dele illa verba, *hinc ipsis distinctis fiebant duo sacrificia*, vsque ad finem.

pag. 2. problem. 8. legit, *arbitraria*, legas tu, *allegorica*.

pag. secunda probl. 9. dele *impugnationem literæ, sed cur præmittit vesper?* & verbum, *igitur*, In eodem in fine in secundo responso: vbi legit, *de natura mali*, legas, *imperfectum*.

pag. secunda probl. 10. legit, *quod non propriè firmamentum*, corrige & lege, *quod non tantum firmamentum significat*, vt habet vulgata editio, sed etiam expansum, extensum, &c.

pag. secunda probl. 12. legit, *supramundanas*, lege, *superiores*, in eodem legit, *nonne aquæ supramundanæ*, legas nonne allegoricæ aquæ superiores &c. in eodem legit obstaculum, legas dispositionem diuinam, in qua, In eodem legit, *secundum naturalem dispositionem*, legas, *secundum Dei beneplacitum, & recipieritis dispositionem*, in fine dele, *naturalium donorum, videlicet*.

pag. tertia probl. 14. legit, *vt habet veritas hebraicà*, legas, *vt alij transferunt*.

pag. 3. probl. 18. dele parenthesim illam; *secundum quorundam*.

pag. 4. probl. 24. dele totum secundum responsum, vbi mordet communem editionem Patrum, & appellat Latinos Patres sciolos.

pag. quarta probl. 25. legit, *an forsitan in hoc feculento, &c.* dele totum hoc responsum, & lege, *nonne in hoc mundo inferiori cum de limo terræ formatus fuerit*. In eodem in 2. responso, dele, *igitur*, & lege, *etiam*.

pag. 4. dele probl. 26. & 27. in quibus sequitur opinionem Platonis in productione hominis.

Problemate 28. pag. 4. legit, *nulla peccati, vel ignorantiæ labæ præpedita*, lege, *habituum, ac specierum pleno*.

pag.

pag. 4. problemate 29. asserit, *masc. & fœminam esse creatos coniunctos per dorsum, Platonicum*, dele totum.

pag. 5. probl. 31. totum obliterandum, quia negat Paradisum terrestrem.

pag. 5. problemata 32. dele, *confutationem*, vsque ad secundum responsum. In eodem responso secundo, dele dictionem, *igitur*, & lege, *an etiam.*

pag. 5. & 6. dele probl. à 33. vsque ad 39. inclusiuè.

pag. sexta probl. 41. legit, *dæmoniaca*, dele.

pag. sexta probl. 42. legit, *cum quia animam sortitur à loco magis peculiari ipsi diaboli, quam vir*, dele hæc verba. In eodem legit, *tum etiam, quia deest ei illa vera Dei Imago, quam diabolus summopere veretur*, lege, & corrige, *tum quia in muliere non est adeo perfecta ratio Imaginis Dei quam diabolus maxime veretur sicut in homine*, ideo Paulus

pag. 7. problem. 44. legit, *vt quidam hebræi garriunt*, corrige, *vt textus Scripturæ docet.*

In eodem dele parenthesim, *vt ipsi dicunt*, lege, *vt quidam hebræi dicunt.*

In eodem legit, *sed cum de arbore, &c.* lege, & corrige, *sed si allegoricè de arbore plantata in supramundano horto fiat sermo.*

pag. 7. problem. 45. dele totum, quia tollit sensum litteralem.

In eadem pag. probl. 47. dele parenthesim, *vt aliqui* opinantur.

pag. 7. problemate 49. legit, *an quia peccatum originem habuit à parte sensitiua, ac muliebri, vt plerumque solet euenire*, corrige, & lege, *an quia suadente Eua peccauit, nec tamen excusatus fuit, cum mulierem non suscepisset in dominam, sed in adiutorium.*

In eodem dele à secundo responso vsque ad finem.

pag. octaua problemate 54. post dubitationem illam, *sed quod sit semen diaboli per serpentem de-*

notati, *habet non parum difficultatis*, *legit*, *qui existimant*, *&c.* lege. & corrige; *An vt quidam aiunt*, *quia dæmones corporei*, *& ad genituram apti*, *an saltem per incubum*, *& succubum*, *vt Theologi*, *& Canonistæ concedunt*, *an semen illius erunt cæteri dæmones*, *qui & Angeli eius appellantur*, *an semē diaboli erit peccatum.*

pag. 8. problem. 55. legit, *ex falsa traductione*, corrige, *ex vulgata editione.*

In eodem legit, *ex veritate litteræ*, corrige, *ex textu hebraico.*

pag. 8. problem. 56. legit, *sed melius*, *vt R. Salomon exponit*, lege, *vel vt quidam aiunt*, *& angustius*, *&c.*

pag. 9. probl. 59. dele totum, tollit sensum litteralem.

pag. 9. probl. 60. dele primum responsum.

pag. 9. problem. 61. legit, *an è loco supramundano*, adde, *an etiam è loco supramundano.*

pag. 9. probl. 62. totum dele.

pag. 10. problem. 66. legit, *an quia sortitus erat animam bonam*, *vt esset principium*, *& pater diuinæ familiæ*, corrige, & lege, *an quia futurus erat principium*, *& pater electæ familiæ.*

SECTIO II.

De Noë, & Diluuio.

Pag. 11. dele in probl. 74. parenthesim illam, *vt nonnulli satis leuiter opinati sunt.*

In eodem in parenthesi secundi responsi, dele dictionem, *magis.*

In eodem dele verba in fine, *cui loco prædominatur Deus.*

pag. 11. problem. 79. legit, *& insufflauit Dominus in nares hominis spiraculum vitarum*, lege cum vulgata editione, *& insufflauit in faciem eius spiraculum vitæ.*

pag. 12. problem. 80. legit, *si est in terra vt aiunt*, lege, & corrige, *cum sit in terra*, *vt litera docet.*

pag. 12. problem. 84. legit, *in veritate autem litera habetur*, lege, *in hebraica*

ca editione habetur.

pag. 12. probl. 85. dele verbum, *malitia*, in primo responso.

pag. 12. probl. 87. dele in fine, *vnde peritissimus error, & culpa.*

pag. 12. problem. 88. continet duos errores, primum ignem interfuisse in diluuio, secundum applicat hæc Filio, & Spiritui Sancto, *dele totum.*

pag. 13. probl. 90. legit in secundo responso, *sacramentalis agni*, lege, *figuralis.*

pag. 13. probl. 91. dele ab illo verbo, *inde prouenientem*, vsque ad verbum, *indicat*, sed melius esset quia mihi videtur fabulosum.

pag. 13. probl. 92. mordet vulgatam edit. & tollit, *dele totum.*

pag. 13. problem. 94. legit, *qui tanquam interpres Patris, & Filij*, lege, & corrige, *qui tanquam Doctor missus est à Patre, & Filio.*

In eod. legit, *sicut de Mercurio legitur*, dele vt fabulosum.

pag. 13. probl. 95. vlt. verba, *quæ Dei verbum, & sapientia est*, lege, & corrige, *quæ ad Dei verbum, & sapientiam oculos aperit.*

pag. 14. probl. 102. dele, & etiam 103.

pag. 15. probl. 106. dele illa verba, *vt textus innuere videtur*, cum ita non sonet textus.

In eodem dele, *nam stultum*, vsque, *intelligeretur.*

In eod. dele, *nec vt opinor verificari potest litera*, vsque ad verbum, *compleant.*

In eodem in secundo responso dele dictionem, *igitur.*

In eod. adde in fine, *an vt facerent sibi nomen æternum?*

SECTIO TERTIA,
De Patriarchis.

pag. 15. problem. 107. legit, *quod indicant verba veri textus*, lege, *quod indicat editio hebraica*, qua dicitur.

pag. 15. problem. 108. legit, *cui decreto Christus quoque subiacuit*, lege, *subiacere voluit.*

pag. 15. problem. 109. legit, *sed cum veritas literæ habeat*, lege, *sed cum editio hebraica habeat.*

pag. 16. probl. 110. legit, *sed nonne dicit textus*, dele.

pag. 16. probl. 113. vocat Loth alienum à Deo & causam rixæ disparitatem cultus, sunt valde dura, caute sunt consideranda.

pag.

pag. 17. problem. 124. legit, *nulla prorsus auctoritate suffulti*, dele hæc verba.

In eodem legit, *an expiato homine, &c.* dele totum hoc responsum, qui asserit fœminam expiari ad expiationem hominis.

pag. 18. problemat. 126. dele ab illo verbo, *nec enim anima conuenienter*, vsque ad finem, & corrige, nec enim anima à labe purgatur aqua corporea, & elementari, sed aqua gratiæ, cuius baptisma est signum efficax, propterea dicitur sacramentum est sacræ rei signum, sacra autem res est deletio culpæ originalis, & gratia, quam sua passione meritò nobis ille, de quo Apostolus purgationem peccatorum faciens, sedet ad dexteram maiestatis in excelsis, & in hinc Propheta canit, misit verbum suum; & sanauit eos.

pag. 18. probl. 130. dele verba illa, *qua quidem aqua*, vsque ad *biberit*, & lege, *ad cuius aquæ potum hortans Dominum samaritanam dicebat*, si quis biberit ex aqua, quam ego dabo ei, fiet in eo fons aquæ salientis in vitam æternam.

pag. 18. probl. 133. dele verba illa, *quando iam naturam spiritualem assumpserat*, vsque, *Angeli Dei.*

pag. 18. probl. 134. tot. deleo, *quia excludit Patrem à iudicio.*

pag. 19. probl. 137. dele verba, quo potissimè tendit tota descriptio libri Geneseos.

pag. 19. proble. 138. dele tertium responsum, siue vltimum.

pag. 19. probl. 142. dele totum, quia prima responsio est contra rationem comunem patrum de coniugio, & secundo contra veritatem Catholicam de diuitijs, adde in principio loco primi responsi, *an ad prolem suscitandam?*

pag. 20. probl. 144. dele verba, *vt diximus hæc per allegoriam scriptæ sunt*, & lege, *nonne præter veritatem literæ, ex qua pulchritudo eius hæc per allegoriam intelligi possunt.*

pag. 20. problem. 145. legit, *puteum inquam sacramentalem*, dele hæc verba, *vsque dicemus.*

pag. 20. probl. 146. 147. & 148. cautè sunt legenda.

pag.

p. 20. probl. 150. asserit Abraam cognouisse omnia astrologicè, cautè sunt legenda.

p. 20. probl. 151. dele secundum responsum totum.

p. 21. probl. 153. in fine legit, *qui mons perpendiculariter*, dele vsque ad finem.

p. 22. probl. 160. est omnino Platonicum.

p. 22. problem. 161. in secundo responso dele verba, *sicut innuit textus, dum ait, &c.*

In eodem legit, *hinc vitæ aliarum*, adde, *hinc fortassis vitæ, &c.*

p. 22. probl. 163. cautè sunt legenda.

p. 22. probl. 165. dele primum responsum.

p. 23. probl. 168. videtur ridiculosum, dele.

p. 23. probl. 170. dele totum responsum tertium.

p. 23. probl. 172. dele secundum responsum.

p. 23. probl. 175. dele primum responsum totum.

p. 24. prob. 177. totum dele.

p. 24. prob. 180. non intelligo fontem illum durum.

p. 24. problem. 182. legit, *vt hebraica veritas habet*, lege, *vt textus hebraicus habet.*

p. 24. probl. 183. dele primum responsum totum.

p. 24. probl. 186. totum dele.

p. 25. probl. 187. dele verba illa, *sed nonne post datam*, vsque ad secundum responsum.

p. 25. probl. 189. legit, *vt habet veritas litera*, lege, vt textus hebraicus habet.

In eodem, *pro quo mendosa editio*, lege, *vulgata editio.*

p. 25. problem. 190. & 191. dele.

p. 25. probl. 195. totum dele.

p. 26. problem. 196. legit, *Dæmoniaci sunt*, lege, *imitantur dæmones.*

In eodem dele, & totum commercium, vsque ad finem.

p. 26. probl. 201. dele ab illo verbo, *vnde Trismegistus*, vsque ad dictionem illam, *hinc.*

p. 27. probl. 212. dele primum responsum, *afficit iniuria Patriarcham Iacob.*

p. 28. probl. 215. 216. 217. aduersantur vulgatæ editioni.

p. 30. probl. 234. dele tot. secundum responsum, in quo asserit, *Angelum, qui habuit luctam cum Iacob fuisse vnum de Principibus obscuris.*

pag.

pag.31.probl.243.non probo illa verba, sed teste Zoar non concubuit cum ea concubitu carnali; nam textus non dicit dormiuit: sed iacuit, dele hæc verba, & *statim iungendum est*, an deleta dictione, *igitur*, *quia impediuit*, &c.

SECTIO IIII.

pag. 32. probl. 248. dele verba illa, *totus durus, et seuerus*.

pag. 32. probl. 249. dele vltimum responsum.

pag. 32. probl. 252. dele dictionem, *insulsè in primo responso*.

In eodem legit, *in veritate literæ*, lege, *in æditione hebraica*.

pag. 33. probl. 255. legit, *disponente Deo*, lege, *permittente Deo*.

pag. 33. probl. 256. in fin. dele verba illa, *interpretari enim*, vsque ad finem.

pag. 34. probl. 265. dele totum, quia asserit, *Tamar non peccasse, fingens se meretricem, vt cum socero concuberet*.

pag. 34. problem. 266. legit, *Per commixtionem*, lege *per vnionem*.

pag. 34. problem. 267. continet plura absurda, primo concubitum Iudæ cum Tamar non haberi ex litera, secundum peccatum originale vnius gemelli in altero fuisse transfusum, tertium fornicationem non esse prohibitam.

pag. 34. probl. 268. dele verba ab illo loco, *hinc*, & *anima hominis*, vsque ad verba illa, *propterea scriptum est*.

pag. 35. probl. 272. legit, *sed nonne veritas literæ*, lege, *sed nonne etiam textus hebraicus*.

pag. 36. probl. 283. legit, *sicut in veritate literæ habetur*, lege, *sicut in ædit. hebraica habetur*.

pag. 36. problem. 284. legit, *congregamini*, non quippe dixit congregamini, sed heasphu, quod non solum congregamini, sed & colligimini, & augete, interpretari possumus.

pag. 36. problem. 285. legit, *vt habet mendosa traductio*, lege, *vt habet vulgata æditio*.

pag. 37. probl. 290. dele in fi. *de latere sinistro*.

pag. 38. probl. 299. legit, *vt literæ veritas habet*, lege *vt*

vt æditio hebraica habet.
pag. 39. probl. 304. dele in fi. *quod fiebat*, vſque ad finem.
pag. 40. probl. 310. legit, *cœleſtis influxus portionem aſſignauit*, dele verba, *cœleſtis influxus.*

SECTIO QVINTA. De Moyſe, &c.

pag. 40. in probl. 311. dele verba, *vnde quamuis* vſque, *animæ viuentis*, & lege, *Moyſes non per antonomaſiam, ſiue immediatè de aquis ſumptus fuit.*
pag. 40. problem. 314. dele, *ſed quomodo*, vſq; *conuenienti.*
In eodem in ſecundo reſponſo dele, *igitur.*
In eodem in fine dele, *quæ in deſerto non influuntur.*
In eodem, *ſicuti veritas literæ ſonat*, lege; *vt æditio hebraica ſonat.*
pag. 40. problem. 315. legit, *iuxta veritatem literæ*, lege, *iuxta edit. hebraicam.*
pag. 41. probl. 317. dele in tertio reſponſo parentheſim, *vt notum eſt diuinos influxus metiri ſcientibus.*
pag. 41. problem. 318. legit, *iuxta veritatem literæ*, lege, *iuxta textum hebraicum.*
In eodem dele verba, *vtriuſque videlicet*, vſque ad finem.
pag. 41. probl. 323. cautè ſunt legenda.
pag. 42. probl. 330. legit, *vel Dei in humano corpore latitantis*, lege, & corrige, *vel Dei humanum corpus ſibi vnientis.*
pag. 43. probl. 334. dele primum reſponſum, *quia idem aſſerit contra Moyſem.*
pag. 43. probl. 335. continet nugas, & fabulas.
pag. 43. probl. 338. dele verba *à quibus & præcepta*, vſque, *emanant.*

SECTIO VI.

De Progreſſu, &c.

pag. 44. probl. 346. dele verba, *per duodecim ſigna*, vſque, *reſpondebat.*
In eodem dele verba, *qui vt in Geneſi*, vſque ad finem.
pag. 47. problem. 371. legit, *quam nudam*, lege, quam infinitè.
pag. 48. problem. 374. legit, *ex mendoſa traductione*, lege, *diuerſa traductione.*

In

In eodem legit, *in veritate literæ*, lege, *in textu hæbraico.*

In eodem legit, *hic autem error*, lege, *hæc autem differentia.*

In fine dele, *quod de cornibus minimè intelligi poteſt.*

p. 49. problem. 380. primo reſponſo in fine adde, *vtique*, & ſequere, *pro ſecundo, An etiam.*

p. 49. probl. 381. & probl. 384. cautè ſunt legenda.

p. 51. problem. 398. dele, *ſed quomodo Moyſes*, vſque, *patitur*, & adde, *primo reſponſo vtique*, & iunge, *ſecundum, An etiam.*

In eodem dele verba, *Qui error*, vſque ad finem, *quia aſſerit peccatum Moyſi irremiſſibile.*

p. 51. probl. 400. pro illis verbis, *non in valle, vt habet &c.* lege, *ſepultus autem fuit in Gai*, pro qua communis æditio legit, *in valle*, & ſequere, *cuius verbi.*

In eodem legit, *transſmutatum fuit*, lege, tranſmubitur.

p. 51. problem. 401. continet duos errores; primo quod dæmones præſideant corporibus, & cadaueribus; ſecundo, quod in morte communi, Michael vendicat ſibi animam, Diabolus verò corpus, vtrunque enim vterque.

SECTIO VII.

De Introductione Populi, &c.

p. 52. problem. 402. legit, *quadraginta diebus præparatur*, lege, *quadraginta diebus ſignis diſcipulos confirmauit.*

p. 53. problem. 410. cautè ſunt legenda.

p. 53. problem. 414. dele, *confutationem, ſed quomodo*, & ſecundum reſponſum lege, *An etiam.*

p. 53. probl. 416. dele verba, *quod munus*, vſque *reliquit*, & lege, *quod munus, & quam virtutem Deus Ioſuè tribuit.*

p. 53. probl. 417. primo reſponſo, adde, *vtique in ſecundo reſponſo*, dele, *igitur*, & lege, *An etiam.*

SECTIO VIII.

De Samſone, &c.

p. 54. probl. 423. loquens de amore Dei in homines legit, *vt*

vt permiserit se non tantum obcæcari, lege, & corrige, *vt non solum voluerit formam serui accipere, sed &c.*

p. 54. problem. 424. in fine dele verbum, *Problema.*

p. 55. probl. 425. dele totum vltimum responsum.

p. 55. probl. 431. legit, *mendosa æditio*, lege, *communis æditio.*

p. 56. probl. 433. cautè sunt legenda.

p. 56. probl. 434. dele, *confutationem Origenis, sed nonne.* In secundo responso dele dictionem, *igitur*, & lege, *an etiam.*

p. 56. probl. 439. dele secundum responsum.

p. 57. probl. 443. dele confutationem, *sed ad quid*, secundum responsum lege deleto, *igitur an etiam.*

In eodem dele, *& hoc est verum literæ sensum, dicant alij quicquid velint.*

p. 57. probl. 449. cautè sunt legenda.

SECTIO NONA.
De Dauide, &c.

p. 59. probl. 463. legit, *Pulchritudinem enim, quam homo in Adam amiserat, ipse partim recuperauit, totam autem recuperauit ille de quo &c.* corrige, & lege, *Ille recuperauit, qui ex eius stirpe gignendus erat de quo ipsemèt.*

pag. 59. problemata 464. pro primo responso lege, *An præter vnctionem corporalem, etiam vnctione illa, de qua in Isaia, &c.*

p. 60. & 61. probl. 474. 475. & 476. dele.

p. 61. prob. 477. in tertio responso legit, *sancitum fuit*, lege, *permissum fuit.*

p. 61. probl. 479. dele confutationem, *sed hac vsque loco*, secundum responsum lege, *An etiam*, & dele, *igitur.*

p. 61. probl. 480. totum dele.

p. 61. & 62. censeo delenda problem. 482. 483. & 484. nec probo 486. & 487. probl.

p. 62. problem. 488. dele, *nec enim est sermo*, vsque ad finem.

pag.

pag. 63. probl. 493. dele verba illa, *vt nonnulli dicunt*, *sed cum natura humana*, vsque ad finem.

pag. 63. probl. 496. legit, *Vt tandem ea perficiens*, lege, *vt tandem ea ad bonum ordinans*.

pag. 64. problem. 498. primo confundit sensus, deinde negat Spiritum Sanctum habitare cum afflictis, & probat auctoritatibus, quæ concludunt de captituitate corporali.

Censura, & Correctio Tom. II. De lege.

SECTIO PRIMA. De Quibusdam, &c.

pag. 65. problem. 8. legit, *quibus etiam corporis virib. illa præcepta seruantur*, dele, & lege sic, *Deo tamen adiuuante illa præcepta seruantur*.

pag. 66. problem. 9. legit, *qui non intrat*, dele vsque *edocemur*, *quia faciunt malum sensum*, *& ad propositum non allegatur Oraculum Ezechielis*.

pag. 66. probl. 13. afferit Deum legem dedisse, vt superabundaret delictum, & videtur exponere particulam, vt causaliter. Similiter videtur asserere Deum voluisse delictum, vt superabundaret gratia, *dele totum*.

pag. 66. problem. 16. dele primum responsum, vbi asserit, *mundum creari*, *gubernari*, *& sustentari per iudicium*, *& tribunal iustitiæ seueræ*.

pag. 67. probl. 21. deleo, *quia multiplicat præcepta primæ tabulæ*, *& diminuit præcepta secundæ tabulæ*.

pag. 68. problem. 23. legit, *Decreto cælorum*, lege, *Decreto Dei*.

pag. 68. probl. 24. dele, *quia fatetur mulierem circuncidi carne viri*.

pag. 68. probl. 25. in secundo responso post verba illa, *pro omnibus Christus fecit*, Habe, *& omnibus iussit*, in eodem dele vltimum responsum.

pag. 68. probl. 26. legit, *iuxta veritatem literæ*, lege,

lege, *iuxta æditionem hebraicam.*

pag. 68. problem. 28. legit, *nonne ipsa arbor*, vsque, *Christus*, lege sic, *Nonne ipsa arbor scientia boni, & mali prohibita ne comederetur allegoricè significat Christum.*

pag. 69. probl. 30. deleo, *quia assimilat Christum membro genituræ.*

pag. 69. problemat. 33. *tollit veritatem litteræ*, lege, & corrige post quæsitum, *nonne hæc difficultas orta est ex varia significatione verbi rigaram, quod clausuram, & præputium significat, quod membrum claudit, hinc litera hebraica habet quando ingressi, &c.*

pag. 69. problem. 36. legit, *vt habet veritas literæ*, lege, *vt habet æditio hebraica.*

pag. 71. probl. 47. ego non probo vltimum responsum.

pag. 71. problem. 48. *post confutationem*, adde, *sed ad nostri vtilitatem vult per legem Deus, & dominus noster cognosci.*

In eodem in secundo responso dele, *igitur*, & lege, *An etiam.*

SECTIO II.

De Exclusis, &c.

pag. 71. probl. 59. totum dele, *afficit iniuria Abraam, & multa vana continet.*

p. 72. probl. 56. dele verba illa, *impedientia*, vsque, *regnum Dei, quia asserit homines natos monstruosos habere inquinamenta impedientia regnum cœlorum.*

pag. 72. problem. 58. non inuenio in lege habentem supercilia iuncta expelli à ministerio.

pag. 72. problem 62. adde post primam responsionem, *sed nonne vidit Deus cuncta quæ fecerat, & erant valde bona.*

pag. 73. problemata 67. dele vltimum responsum, *asserit mulierem menstruatam esse subiectam diabolo.*

pag. 74. probl. 76. & 77. dele.

pag. 75. probl. 79. asserit Dæmones habere potestatem super cadauera, Dubiosum

p. 75. probl. 80. dele vltima verba, *Et vt aliqui asserunt.*

p. 75. probl. 83. dele verba illa, *Omnia enim*, vsque ad fin.

p. 75. probl. 84. dele verba illa, *loco demoniaco.*

pag. 75. probl. 85. *Videtur admittere fatum*, dele verba vltimi responsi, *An vt doceamur*, vsque, *docet*, lege, *An vt doceamur, quod sequi debemus naturam ducem.*

pag. 76. problemate 88. legit, *habet in veritate literæ*, lege, *in æditione hebraica.*

pag. 77. problem. 94. legit, *vt habet veritas literæ*, lege, *textus hebraicus.*

pag. 77. probl. 95. dele verba, *etsi lege reijciuntur*, vsque, *iniquitatis.*

pag. 78. probl. 96. asserit adhuc esse prohibitum manducari sanguinem.

p. 77. probl. 97. & 98. mordent Ecclesiam Romanam, & non continent sanam doctrinam, *dele.*

SECTIO III.

De fabrica Tabernaculi, &c.

p. 78. probl. 104. dele verba, *nec enim de christallino*, vsque ad finem, *ponit Cœlum christallinum.*

p. 79. problem. 106. legit, *qui libanus vt alibi diximus*, adde post hæc verba, *allegoricè.*

p. 80. probl. 120. non mihi arrident, quæ allegoricè de metallis ait, & per ea attrahi varium supernorum influxum.

p. 82. probl. 130. & 131. cautè sunt legenda.

p. 82. problem. 132. legit, *vt Plato magno Sacramento dixerit*, dele, *magno Sacramento.*

p. 83. problemat. 135. docet esse quinquaginta portas in mansione, merè cabalisticum.

p. 83. problemat. 136. legit; *sicut in veritate literæ habetur*, lege, *vt in textu hebraico, &c.*

In eodem, dele secundum responsum, quod facit Deum obliuiosum.

pag. 84. probl. 141. dele verba illa, *in quod regnum*, vsque ad finem.

pag. 84. probl. 144. dele verba, *& hoc vt tabernaculum*, vsque

vsque ad finem, *asserit Sacerdotem haurire influxum supramundanum per lapides.*

pag. 85. probl. 146. Imaginatur Sinagogam esse collectam ex duplici mundo, non intelligo.

pag. 85. problem. 149. dele, *quia asserit Sacerdotem ornari lapidibus, vt per eos attrahat virtutes.*

pag. 85. problem 150. legit, *vt habet veritas literæ*, lege, *vt habet æditio hebraica.*

pag. 86. probl. 152. dele in fine verba, *quia eorum nomina, &c.*

pag. 86. problem. 153. legit, *excitabantur autem*, vsque, *datis*, non probo hæc verba, *quia diuini influxus elargiuntur, infunduntur, & augentur.*

pag. 86. probl. 154. primo responso adde, *vtique*, & postea iunge verba, quæ sequuntur.

In eodem legit, *alioquin non Dei, sed diaboli sunt ministri*, lege, *Alioquin non sunt digni ministri Dei.*

SECTIO IIII.

De moribus Sacerdotis, &c.

Pag. 86. problem. 156. videtur extorquere sensum verborum Ioannis, *Lux omnes illuminans.*

In eodem legit, *diuinum, quod est in homine*, lege, *nobilissimum.*

p. 86. probl. 157. dele verba illa, *Quam remissionem*, vsque ad finem.

pag. 87. probl. 162. asserit viduam ad secundas nuptias transeuntem, aut fœdatam cum primo, aut cum secundo, quia illius non erat, non est sana doctrina, *dele.*

pag. 87. probl. 163. Ex pluribus vxoribus eiusdem viri successiuè, vnicam tantum ait esse legitimam, & cæteras non legitimas, *dele.*

pag. 88. problem. 166. dele, *vt falsum, & ridiculum.*

pag. 88. probl. 167. asserit omnes Christianos esse Sadotes, *adde*, spiritualiter.

pag. 88. probl. 171. dele verba, *quod quidem officium*, vsque ad finem, *mores Sacerdotum.*

pag. 90. probl. 183. dele verba illa, *quæ aliquo sensu vigent.*

pag. 90. probl. 186. dele vltimum responsum, *vbi facit terram vxorem cœli.*

pag. 91. probl. 189. non intelligo ea, quæ de sacrificijs matutino, & vespertino asserit ad reconciliandos eos, qui a dextris, & a sinistris sunt.

pag. 92. probl. 195. pondera.

pag. 92. problem. 196. studet probare Deum nos non ligare lege, *dele.*

pag. 92. probl. 199. videtur innuere, quandoque non esse necessarios superiores influxus, & destruit literam, *dele.*

pag. 93. problem. 206. legit, *vt veritas literæ habet*, lege, *vt æditio hebraica.*

pag. 94. problemat. 207. *habet mulierem non esse propriam imaginem Dei*, Adde tu, *non adeo, & ita perfecta.*

pag. 94. probl. 210. vbi legit, *ad placandos accusatores*, lege, *ad plancandum tribunal diuinæ iustitiæ.*

pag. 94. probl. 211. tribuit qualitates animalium planetis, cautè sunt legenda.

In eod. legit, *suscipientes de clementia illius*, lege, *suscipientis mansuetudinem ab illo.*

pag. 94. probl. 212. putat sacrificia offerri virtutibus superioribus, id est Dei ministris, quod est falsum, *dele.*

Pag. 95. probl. 215. dele verba, *et ad placandos acccusatores.*

pag. 95. probl. 216. dele verba, *panem sapere aliquam diuinitatem.*

pag. 96. problemat. 219. *admittit duas veneres*, cautè sunt legenda.

SECTIO QVINTA.

De Præceptis in genere, &c.

pag. 97. probl. 226. asserit legem processisse à tribunali iustitiæ, cautè sunt legenda.

pag. 97. problemata 227. *asserit non esse in potestate promulgatorum seruare legem*, lege, & corrige, *non erat in potestate ipsorum non aliunde adiutorum seruare legem.*

pag. 97. problem. 229. legit, *loquens de beatitudine beatorum, & mortalium, quam perfectum in se habent*, lege, *habere possunt.*

In eodem, quæ adijcit de con-

sonantia non probo.

pag.97.problem.231.dele primum responsum.

In eodem dele verba, *cuius piscinæ*, vsque, *patres*, *quia potestas clauium solum Sacerdotibus nouæ legis.*

pag. 98. probl. 234. cautè sunt legenda.

pag. 98. probl. 235. dele secundum responsum.

pag. 99. probl. 242. legit, *ficus autem Sacramentalis plerisque in locis habetur*, lege, *mistica*, *aut figuralis.*

pag. 100. probl. 245. legit, *iuxta veritatem literæ*, lege, *iuxta æditionem hebraicam.*

p.100. probl. 247. dele verba, *Hinc si quis cognosceret*, vsque ad finem.

p.100.probl. 248. dele secundum responsum tribuens receptionem influxus superioris conuenientia loci.

pag. 101. probl. 252. cautè sunt legenda.

pag. 101.probl. 253.254.255. & 256. dele, *quia hebraizant.*

pag. 102. probl. 259. in fine dele verbum, *fœtentes.*

SECTIO VI.

De Præceptis primæ tabulæ.

pag. 103.probl.268. non benè interprætatur secundum præceptum, *dele.*

pag. 103. problem. 269. *Parenthesi vt aliqui exponunt*, adde, *malè.*

pag. 104. probl. 272. dele verba illa, *si rectè sentiunt, qui hæc scripserunt : reuocat in dubium Imaginem Saluatoris miraculosè esse depictam in pariete Ecclesiæ Lateranensis.*

pag. 104. probl. 277. dele illa verba, *ex natura* solis.

pag. 105. probl. 278. cautè sunt legenda.

pag. 105. probl. 279. dele responsum illud, *in quo asserit Dæmones à cedis*, *&c. id est secundum responsum.*

pag. 105. probl. 281. asserit argentum emanare à loco pietatis; & aurum à loco terroris, cautè sunt legenda.

pag. 105. probl. 282. *Auctoritati Proculi tanquam*

refraganti, paulo adde, *arguitiuè post verbum non possumus.*

In eodem in fine dele verba, *maumetes*, vsque, *fingebat.*

p. 106. probl. 287. dele verba, *inde enim in die iudicij*, vsque ad finem.

p. 107. probl. 288. dele tertium responsum.

p. 107. probl. 290. dele verba, *& præcipuè fauebat eis*, vsque, *egredientis.*

pag. 107. probl. 291. dele, *& vtinam id saperent*, vsque ad finem, *mordet Sacerdotes nostri temporis.*

pag. 108. probl. 300. legit, *vt habetur in veritate literæ*, lege, *vt habetur in textu hebraico.*

In eodem legit, *quia illi nullum erat peccatum, vel immundities expianda*, dele.

pag. 108. probl. 301. legit, *an vt habetur in veritate literæ*, lege, *vt in textu hebraico.*

p. 108. probl. 302. dele secundum responsum.

p. 109. probl. 309. & 310. non probo, præcipuè ea quæ dicit, *de dispensatione, & commutatione voti.*

p. 110. probl. 313. in fine legit, *vt literæ veritas habet*, lege, *vt aliàs.*

p. 110. problem. 315. nisi allegoricè loquatur continet multas ineptias.

p. 110. problem. 316. dele.

p. 112. probl. 326. legit, *vt habetur in veritate literæ*, lege, *vt aliàs.*

SECTIO VII.

De Præceptis secundæ Tabulæ.

pag. 114. probl. 340. legit, *quæ aliquando melius relucet in paupere, quam in diuite, & in seruo, quam in domino*, corrige, *quæ aliquando melius repræsentatur in operationibus pauperis, quam diuitis, & serui, quam domini quantum ad imitationem.*

In eodem dele verba, *erat lux vera*, vsque mundum, *quia non benè allegat.*

pag. 115. problem. 347. dele vltimum responsum.

pag.

pag. 115. probl. 350. pondera in secundo responso, quæ dicit, *de noua tutela*.

p. 116. probl. 354. dele vltimum responsum.

p. 117. probl. 359. dele verba, *nam mulier non Dei*, vsque, *Apostolus*.

p. 117. probl. 360. In parenthesi illa, *propter cuius peccata lapsus fuit Dauid in errorem forsitan absque culpa*. dele verba, *forsitan absque culpa*, dele etiam verba quæ sequuntur, *absque culpa dico*, vsque ad finem.

p. 117. problem. 364. legit, *vt in veritate literæ habetur*, lege, *vt aliàs*.

p. 118. probl. 366. 367. & 368. cautè sunt legenda.

p. 119. probl. 374. dele verba, *etsi aliqui separantur*, vsque, *coniunxerat*.

In eodem legit, *Decreto Cœli*, lege, *Decreto Dei*.

p. 120. dele problem. 381. 382. & 383.

p. 121. problem. 386. legit, *sed melius in veritate literæ habetur*, lege, *vel vt in textu hebraico habetur*.

p. 121. probl. 390. legit, *nonne textus dicit*, Adde, *hebraicus*, paulò inferius subdit, *& non in liuorem, vt habet communis æditio*, dele, *quia mordet vulgatam æditionem*.

p. 121. probl. 393. dele in fine verba, *Præterea iniuriam*, vsque, *peruertit*.

p. 122. problem. 400. legit, *cuius est animas infundere*, adde, *ante dictionem infundere creare*.

p. 123. problem. 407. dele ea quæ dicit, *de oratione à verbo hinc secretiores*, vsque ad finem.

pag. 124. probl. 408. dele à secundo responso, vsque ad finem.

p. 124. probl. 409. dele verbum, *periurus*.

p. 124. probl. 411. In responsione post verba illa, *appetunt quidem*, adde, *sed si nimis sollicitè appetant malè, &c.*

p. 125. probl. 416. cautè sunt legenda.

pag. 125. probl. 417. dele vl-

timum responsum, *an quia ouis est &c.*

pag. 125. probl. 418. dele secundum responsum, *an quia ingrediebatur, &c.*

pag. 125. probl. 419. dele tertium responsum, *an vt secretiora. &c.*

pag. 126. probl. 427. dele verba, *alioquin vt antiqui Theologi*, vsque ad finem.

pag. 126. probl. 428. dele secundum, & tertium responsum, *asserit casu Adam incurrisse in peccatum.*

pag. 127. probl. 430. legit, *non ab homine simpliciter, sed à diabolo occultè procuratum, adeo vt inter mortales auctor huius homicidij reperiri non posset*, lege, & corrige, *causatum ab homine simpliciter, & à diabolo callidè suggestum*, cætera dele.

pag. 128. problem. 442. dele vltimum responsum, an vt verius opinor.

SECTIO VIII.

De quibusdam consequentibus legem.

pag. 128. problem. 443. legit, *nonne præter ea, quæ supradicta sunt ipsa arbor est lex, quæ præbet cibum*, lege, & corrige, *nonne præterea, quæ de arbore materiali dici possunt, allegoricè ipsa arbor est lex, quæ præbet cibum.*

pag. 129 problem. 445. legit, *sed si arbor illa est lex quomodo &c.* lege, *sed si arbor illa allegoricè loquendo est lex.*

pag. 129. probl. 446. delenda est confutatio, vsque ad fin. *sed cum auxilium, quia concludit peccatum fuisse ineuitabile.*

pag. 129. problem. 447. dele, *quia duritiei hebræorum assignat pro causa Saturnum, Cum tamen fuerit mala voluntas eorum, vel saltem*, dele secundum responsum.

pag. 129. probl. 448. dele secundum responsum, an quia ex impietate, quia derogat diuinæ misericordiæ.

pag. 129. probl. 450. dele ea quæ dicunt, *secretiores Theologi, quod Prophetæ pro-*

prophetabant per ceruam vnicornem, dele totum.

pag. 130. probl. 459. Sequitur magis sententiam hebræorum, quam sensum vulgatæ æditionis. Ideo addendum est, *an igitur etiam*.

pag. 130. probl. 460. dele secundum responsum, *an quia emanant*.

pag. 131. probl. 465. in fi. legit, *attamen tempus afflictionis non debet excedere quadragenarium numerum, si cœlo concordes esse volumus*, lege, & corrige, *attamen tempus afflictionis non est statutum excedere quadragenarium numerum: verba si cœlo*, vsque ad finem dele.

pag. 132. problem. 466. vix intelligitur.

pag. 133. problem. 479. legit, *quamuis mendosa æditio habeat*, lege, *pro quo vulgata æditio habet*.

pag. 133. probl. 480. & 481. videtur repugnare literæ.

pag. 134. probl. 488. & 489. sunt ponderanda.

Censura, & Correctio Tomi Tertij.

De Oraculis Prophetarum.

SECTIO PRIMA. De Præcedentibus oracula.

pag. 137. probl. 1. dele in secundo responso verba, *Visione vt aiunt intuitiua*.

pag. 138. proble. 9. dele verba, *Lunam autem supremam speculum non lucens*.

pag. 138. probl. 12. adde primo responso, *vtique*, & deinde lege verba, *Sed quid*, In secundo responso dele dictionem, *igitur*, & lege, *an oleum*.

pag. 138. problemat. 16. legit, *impossibilitatem reuelationis*, lege, & corrige, *Difficultatem releuationis*.

pag. 139. problemat. 18. legit in vltimo responso, *an quia non semper Spiritus Sanctus permansit in Prophetis*, lege, *an quia non semper spiritus prophetiæ permansit in Prophetis*.

pag.

p. 139. problem. 22. in primo responso legit, *An quia Deus non respuit hominem à natura durum, & pertinacem*, dele dictionem, *à natura*.

In eodem dele verba, *cum in his quæ sunt*, vsque, *præceptum dedit*.

p. 139. problem. 25. videtur detrahere Dauidi.

p. 140. probl. 27. cautè sunt legenda.

SECTIO II.

De Oraculis ad diuinitatem, &c.

pag. 140. probl. 31. in fi. legit, *in solitaria sua natura*, dele, *in solitaria*.

p. 141. probl. 33. legit, *in solitaria sua natura*, dele verbum, *solitaria*.

p. 141. probl. 34. in fin. legit, *sit lux*, lege, *fiat lux*, cum vulgata editione.

pag. 141. problem. 35. legit, *sed totum corpus mundanum, & humanum*, dele verbum, *mundanum*.

p. 141. problem. 37. legit, *hic autem veritas literæ*, lege, *hic autem editio hebraica*.

p. 141. problem. 39. legit, *sapientia autem, & verbum*, vsque, *produci res, nisi in verbo*, lege, *sapientia enim intelligit se ipsum, & creaturam, nec poterant à Deo operante per intellectum produci res, nisi in sapientia*.

p. 141. probl. 40. dele quia relinquit sensum literalem.

p. 142. probl. 41. asserit in tertio responso, *Angeli disponere materiam*.

In ead. p. probl. 42. asserit idem, *possunt admitti*.

p. 142. probl. 44. cautè sunt legenda.

p. 142. probl. 46. dele tertium responsum, vsque ad verba, *accepit vates*, & lege, *an aqua significat diuinam sapientiam, à qua aquæ in vnum collectæ, quæ dicuntur maria habent vinum*.

In eodem dele verba, *sicut aquæ supramundanæ, videlicet operiunt mare*.

p. 142. probl. 48. dele parenthesim in secundo responso, *vt reor verius*, & lege, *an allegoricè de mari*.

In

In eodem legit, *producant aquæ serpituram animæ viuentis*, lege vt vulgata editio, *producant aquæ reptile.*

In eodem legit, *quamuis communis traductio insulsè habeat manibus*, dele vsque ad finem.

p. 143. problem. 49. & 50. cautè sunt legenda.

p. 144. prol. 56. dele verba, *à quo trono sicut omnes*, vsque ad finem.

p. 144. probl. 57. dele tertium responsum totum.

p. 144. problem. 59. legit, *quæ vinea idem est, quod hortus deliciarum*, lege, *quæ vinea allegoricè est hortus, &c.*

p. 144. problem. 60. legit, *si totum collegium bonorum est vinea*, loco bonorum, lege, *fidelium.*

p. 144. probl. 61. dele.

SECTIO TERTIA.

De miraculis ad Dei prouidentiam.

P. 145. problem. 69. dele.

p. 145. problem. 70. in quarta responsione legit, *id est iustos, qui seruant Dei imaginem, super malos autem nequaquam, quia non sunt opus Dei stante peccato, sed diaboli*, lege, & corrige, *id est iustos, qui seruant eius similitudinem, super malos autem non ita splendet, quia opera eius, quæ sunt peccata non sunt opera Dei: sed diaboli.*

p. 146. problem. 74. legit, *positus autem est iste liber in secundo cœlo, vt secretiores Theologi docent, & ideo ipsum potuit legisse Paulus*, dele á verbó, *positus est*, vsque *Paulus*, & lege, *& hunc librum puto legisse Paulum cum deuenit.*

p. 147. probl. 79. legit, *Pro quo mendosa traductio habet Bethel*, lege, *pro quo vulgata editio habet.*

p. 147. problem. 81. in tertia responsione legit, *an quia inuitus*, lege, *an quia quasi inuitus.*

In eodem legit, *coactus irascitur*

scitur, lege, *peccatis nostris irascitur.*

pag. 147. probl. 84. tertium responsum non probo.

pag. 148 probl. 88. legit, *quam hæreditario iure expectabamus, saluari tamen possumus modo velimus*, lege,& corrige,*quam pactione diuina expectabamus, saluari tamen possumus Dei auxilio, & nostro cooperante arbitrio.*

pag.148.probl.93. dele secundum responsum.

pag. 149.probl. 101.dele verba, *sed cur ibi hoc*, dele vsque ad finem.

pag. 149. problem. 103.legit, *dæmoniacè, & dæmoniacis*, dele.

pag. 150. problem. 105. dele responsa duo priora.

pag. 150. problem. 106. dele verba in fine, *et hoc misterium*, vsque, *& finistrè.*

pag. 151. probl. 113. considera.

pag. 151.& 152. probl. 121. & 122. *nihil continent soliditatis.*

SECTIO IV.

De Christi conditione, &c.

pag. 154. problem.139. legit, *in veritate literæ*, lege, *in textu hebraico*, In fine dele verba, *hinc malè legitur signum.*

pag.155.prob.148. dele verba illa, *videlicet pulchritudine*, vsque, *Plotinus*, & lege, *& eius pulchritudo tanto maior erat, quanto magis diuinitatis erat particeps, vnde cum.*

pag. 156. probl. 158. legit, *in veritate literæ habetur*, lege, in textu hebraico.

pag. 157. in probl. 155. dele, *asserit dona Dei diminui ex communicatione.*

pag. 158. problem. 174. dele vltimum responsum.

pag. 159. probl. 179. legit, *vt habet veritas literæ, non autem decem millibus, vt habet vulgata editio*, lege, *vt habet æditio hebraica, vel decem millibus*, vt habet vulgata traductio.

SECTIO V.

Quod Christus per passionem,&c.

pag. 159.probl. 184.dele verba. *nam fruens diuinitate non patitur*, & lege, *nam fruens diuinitate non patitur*

titur secundum portionem superiorem.

In eodem dele, *sicut proprium ipsius patris est, vt sufficienter*, & lege, *vt abundanter pro generis, &c.*

pag. 159. problem. 185. legit, *vt habet veritas literæ*, lege, *vt habet æditio hebraica.*

In eodem pag. 160. legit, *humanæ timiditati*, lege, *appetitui naturali, vel sensitiuo.*

pag. 160. probl. 187. legit, *pro quo mendosa æditio habet*, lege, *pro quo vulgata æditio.*

In eodem legit, *vt habet veritas literæ, non autem ipsa sicut habet, &c.* lege, *vt habet textus hebraicus, pro quo ipsa habet vulgata editio.*

pag. 160. probl. 191. dele, *mordet sensum communiter acceptum.*

pag. 161. probl. 195. legit, *quæ non expiabantur nisi morte propria, vel Christi*, lege, *quæ non expiantur nisi morte Christi.*

pag. 161. probl. 199. repugnat communi acceptioni.

pag. 161 probl. 200. legit, *stigma enim non est vulnus manuum*, lege, *stigma enim non solum est vulnus manuum &c.*

pag. 164. probl. 229. legit; *vt habet veritas literæ*, lege, *ut habet textus hebraicus.*

SECTIO SEXTA.

De multiplici beneficio, &c.

p. 166. probl. 233. dele verba, *quando igitur dicitur*, vsque ad finem.

p. 166. probl. 234. dele circa finem, *id est sapientia.*

p. 166. probl. 239. dele verba *vnde incongrua penitus est illa interpretatio.*

pag. 167. probl. 243. dele, *videtur asserere non esse necessarios dolores ad pœnitentiam.*

p. 167. problem. 144. legit, *cur disponente Deo*, lege, *cur permittente Deo.*

pag. 167. probl. 245. legit, *an quia præsente obiecto ad malum impellitur*, lege, *ad malum est pronus.*

pag.

p. 167. problem. 246. cautè sunt legenda.

p. 167. problem. 248. legit, *& innuit veritas literæ*, lege, *& hoc innuit editio hebraica.*

p. 168. probl. 255. legit, *& à diabolo parentibus à principio infusæ*, lege, *suggestæ, seu persuasæ*, vel lege, *et à parentibus per culpam à principio contractæ.*

p. 169. probl. 259. legit, *vt habet veritas literæ*, lege, *vt alias.*

p. 169. problem. 261. legit, *nam arbores, vel ligna*, vsque legimus, *egent censura*, lege, *nam arbores, & ligna, que plantata fuerunt in horto voluptatis allegoricè sunt animæ rationales.*

In eodem legit, *& innuit veritas literæ*, lege, *textus hebraicus, in quo, &c.*

p. 169. probl. 263. legit, *vt literæ veritas habet*, lege, *vt alias.*

p. 170. probl. 267. dele primum responsum, & tertium, licet tertium possit admitti aliqualiter.

p. 170. problem. 268. legit, *quod sumitur vsque ad vomitum*, lege, *quod sumitur abundanter.*

p. 170. problem. 271. cautè sunt legenda.

p. 173. problem. 287. legit, *& relicta imagine*, vsque *tenebrarum*, lege, & corrige, *& deturpata imagine summæ lucis facti fuerunt conformes imagini tenebrarum.*

p. 173. problem. 292. dele, quia derogat misterio Sanctiss. Trinitatis.

p. 174. problem. 299. cautè sunt legenda.

SECTIO VII.

De Christo Iudice, &c.

P. 175. problemat. 308. *docet omnia expectare tempus*, dele.

p. 176. problem. 312. legit, *filij autem regni secundum veritatem sunt ij, qui in veritate adhærent Summo Regi Christo*, adde, *filij autem regni, sunt qui suscepto signaculo, &c.*

p. 176. probl. 313. dele totum primum responsum, vbi asserit,

asserit, *expurgatam fuisse familiam in Abraham, & coniectam fuisse sordem in Ismaelem.*

p. 176. & 177. problem. 316 & 317. dele.

pag. 177. problem. 319. legit, *in quibus omnibus solus pater inhabitat*, dele dictionem, *solus*.

In eodem legit, *ad quam terram intrat, non tantum quem Deus elegit: sed quicunque vult, iuxta illud si vis ad vitam, &c.* lege, & corrige, *ad quam terram intrant electi à Deo, & eius mandata obseruantes, iuxta illud, si vis ad vitam ingredi, serua mandata.*

p. 178. probl. 324. est considerandum.

p. 178. probl. 325. dele.

p. 178. problem. 326. legit, quod sine vi fieri nequit, lege, sine difficultate.

p. 178. probl. 327. dele verba; *sed quomodo omnia*, vsque, *ratione mali*.

In eodem in fine legit, *quomodo datum fuisset Christo omne iudicium*, lege, *quomodo iudicium, et institia Christi demonstraretur, & ostenderetur.*

p. 178. problem. 329. cautè sunt legenda.

p. 179. probl. 331. legit, *vt in veritate literæ habetur*, lege, *vt alias.*

p. 179. probl. 332. dele.

p. 179. probl. 335. dele tertium responsum.

p. 179. probl. 336. dele verba, *sed id peccatum*, vsque *ipsius electo.*

p. 180. problem. 341. legit, *nam nunquam punitur populus, aut persona aliqua priuata, nisi prius amoueatur eius custodia cælestis*, lege, *aut persona aliqua priuata æternaliter.*

p. 182. problem. 359. legit, *in veritate literæ habetur*, lege, *in editione hebraica.*

p. 183. problem. 336. verba, *& Angeli, qui*, vsque, *remanebant*, dele, *quia non allegantur ad propositum.*

p. 183. problem. 364. dele

le vltimum responsum.

pag. 183. probl. 368. verba, *nonne etiam hanc vidit*, vsque ad finem dele.

SECTIO VIII.

De verbi Dei prædicatione, &c.

pag. 184. problem. 371. non placet distinctio de duplici verbo.

pag. eadem probl. 372. legit, *reuersum est quippe verbum essentiale, vel personale*, dele verbum essentiale, & vel.

pag. 184. probl. 375. & 376. legit, *vt habet veritas hebraica*, lege, *vt alias.*

pag. 187. probl. 391. legit *pro quo mendosa traductio habet*, lege, *pro quo vulgata æditio habet.*

p. 187. problem. 395. dele primum responsum.

pag. 188. probl. 398. legit, *iuxta veritatem literæ*, lege, *vt alias.*

pag. 188. probl. 399. verba, *& exoriens à fonte illo, vnde omnia bona*, dele, quia tollunt locum materialem.

pag. 189. probl. 408. vix intelligitur.

pag. 189. problem. 410. legit, *nonne in veritate hebraica*, lege, *nonne in textu hebraico.*

pag. 190. problem. 411. legit, *sicut habet veritas hebraica*, lege, *sicut habet editio hebraica.*

pag. 192. problem. 415. legit, *& tanta posset esse*, dele hæc verba, vsque ad finem.

pag. 191. probl. 421. *plura docet de Imagine Verbi Diuini, quæ non videntur consentanea Theologis*, dele igitur totum tertium responsum, vsque ad finem.

pag. 192. probl. 431. mordet Episcopos nostri temporis.

pag. 193. problema. 435. legit, *nec opinor videbit*, lege, *nec quisquam viribus naturæ derelictus videbit.*

SECTIO IX.

De nouiter, & nouissimè, &c.

pag. 194. probl. 440. verba, *cum religio Christiana*, vsque, *diem colimus*, dele.

pag. 198. problem. 470. legit, *ad irrigandam vniuersam terram, non aqua hac materiali*, adde allegoricè loquen-

loquendo, *sed aqua &c.*
In eodem verba illa, *vbi tanquam in locis proprijs*, vsque ad finem dele.
p. 201. probl. 485. dele primum responsum.
p. 202. probl. 492. verba, *an creauit à principio*, vsque ad finem dele.
p. 220. & 203. probl. 493. 494. & 495. dele.
p. 204. problem. 499. verba, *naturali inclinatione sibi à principio indita*, dele.

Censura, & correctio Tomi IV.

De Euangelio.

SECTIO PRIMA

De vniuersali, &c.

p. 206. problem. 9. *in tertia responsione, dele*, quæ est verbum, & sapientia Dei, *& lege*, quæ est gratia, quæ in baptismate confertur.
In eodem, *verba*, & huic aquæ adiungitur, *dele vsque ad finem.*
p. 206. problem. 12. *dele verba ab illo loco*, demissa sola face, *vsque ad finem*, *& adde*, vtique sed non est efficax in adultis, nisi cooperetur.
p. 207. probl. 15. cautè sunt legenda.
p. 207. problem. 19. *dele verba*, Cum peccatum primi hominis, qui nos, *vsque ad finem*, *continet plures errores.*
p. 207. problem. 20. *dele in fine dictionem*, id est filium.
p. 208. probl 24. tollit sensum literalem, *dele.*
p. 208. probl. 26. *legit*, nonne arbor vitæ fluuius vitæ, & ipsa vita idem sunt, *lege*, lignum quidem materiale, & arbor posita in medio Paradisi; sed nonne allegoricè loquendo arbor vitæ, &c.
In eodem, in fine, *verba*, vbique videbimus, *vsque*, scripsisse, *lege*, Moysem voluisse Christum figurare.
p. 209. probl. 31. *dele confutationem illam*, sed nonne anima nostra, *vsque ad fin.*
p. 209. probl. 35. *dele confutationem*, sed nonne videtur sapientibus, *vsque*, productus fuit.
In eodem in secundo responso, *legit*, an igitur natus est, *dele*, igitur.

In eodem dele tertiam responsionem, ponit in Virgine virtutem masculeam, derogat cooperationi Spiritus Sancti.

SECTIO II.

De Christo Deo, &c.

p. 209. problem. 37. mordet vulgatam editionem, *dele verba*, an sensum illius sententiæ est, *vsque ad finem*, *&* *lege*, Et verbum caro factum est, id est verbum vniuit sibi animam carne circum amictam, in qua carne verè hypostaticè fuit persona Filij Dei.

In eodem dele primum responsum.

p. 210. problem. 44. *dele secundam responsionem*, facit Mammonam Præsidentem Ægypto.

p. 211. problem. 48. in fine, *dele dictionem*, vel incorporatam.

p. 211. problem. 52. *dele omnino*, videtur negare vnionem humanitatis in verbo.

p. 212. probl. 53. pondera.

p. 212. probl. 55. sic proponendum est, quomodo dignoscere possumus in Christo fuisse personam Diuinam, & non Angelicam? Nonne id ex oraculis habemus, nam ad Moysem, vt nuper dictum est, Angelum missum fuisse legimus, de Christo autem Ioan. inquit, quod verbum caro factum est, nonne etiam hoc indicant, &c.

pag. 213. problem. 59. *legit*, Per amorem, qui est Spiritus Sanctus, *dele*, quia Pater, & Filius non diligunt se Spiritu Sancto.

p. 213. problem. 64. *legit in quarta responsione*, pro amicis dederit, *lege*, pro inimicis.

p. 214. problem. 69. *dele*, non benè explicat productionem Spiritus Sancti.

p. 215. problem. 74. *legit*, quod tunc apertum fuit ab Angelis, *vsque*, in sinu Abrahæ, *lege*, vnde comitantibus Angelis post quadraginta dies ascendit in cœlum.

p. 215. problem. 75. *verba*, huiusmodi enim doctrina, & rationes, *vsque ad finem dele*, *&* *lege*, & rationes naturales non ducunt nos in cognitionem misteriorum fidei.

P. 215. problemat. 76. *verba*

ba, nam homo continet, *vsque ad finem dele.*

p. 215. probl. 78. *dele parenthesim*, vt recentiores Theologi docent, & *lege*, vt Theologi docent.

p. 215. problem. 79. dele primum, & secundum responsum.

p. 216. probl. 83. cautè sunt legenda.

p. 216. probl. 85. *in fine adde hanc responsionem*, an etiam repletus fuit diuinitate, quia humanitas Christi in persona verbi erat vnita diuinitati.

SECTIO III.

De Christo bellante, &c.

pag. 217. problemt. 93. *verba*, vt fama est, & pictura, *dele vsque*, docemur, quia non fama, & pictura: sed ex Euangelio habetur pugna Christi cum dæmone in deserto.

In eodem, *legit*, quo ductus fuit à Spiritu suo, Spiritu tamen inflammato, *lege*, quo ductus fuit à Spiritu Sancto.

Pag. 218. problem. 94. *legit*, nam si cum Patre fuisset beatus, pœnas vtique nullas sensisset, *dele hæc verba.*

pag. 218. problem. 95. *legit*, cœperit esse caput corporis Ecclesiæ, *lege*, & *corrige*, cœperit ostendere se esse caput, &c.

p. 219. probl. 101. 102. 103. & 104. *dele.*

pag. 219. problem. 105. *legit*, hinc & Angeli saltem à principio, *dele verba*, saltem à principio.

pag. 219. probl. 106. cautè sunt legenda.

pag. 220. probl. 114. dele primum responsum.

pag. 221. probl. 117. *dele totum secundum responsum*, *vbi asserit*, Christum descendisse in Ægyptum, vt reciperet influxum, & fieret fortior.

pag. 222. probl. 122. dele totum, quia negat reuersionem fieri à Deo per dolorem, & non distinguit contritionem, ab attritione.

pag. 222. probl. 123. *legit*, quod autem nedum gratia Dei: sed ipsa, &c. *dele hæc verba*, *vsque ad fin.*

pag. 222. probl. 125. *legit*, in hac enim terra, vt alibi disseruimus, *adde allegoricè loquendo*, plantata est, &c.

p. 223. problem. 131. *legit*, pœnitentiam enim agere, est remouere affectum à rebus creatis, *lege*, *&* *corrige*, pœnitentiam enim agere nedum est conuerti ad Deum: sed etiam remouere affectum à rebus creatis.

p. 223. problem. 133. non benè allegat D. Augustinum, *in fine*, *dele verba*, hinc Augustinus diuidit, *vsque ad finem*.

p. 223. probl. 135. dele tertium responsum; vbi asserit, varios esse fontes, à quibus emanant animæ.

p. 224. probl. 138. pondera.

p. 224. problem. 139. *legit*, vt in veritate literæ habetur, *lege*, vt alias.

p. 225. problem. 145. non probo responsionem, omnes itaque vt etiam, &c. *dele vsque ad finem*, *&* *responde sic*, sed nonne pauci sunt respectu eorum, qui damnabuntur, paucos igitur dicit, quia omnes sunt vocati: sed non omnes sunt electi.

SECTIO IV.

De Christo Patre, Doctore, &c.

p. 226. problem. 147. *verba*, per quam aquam, *vsque*, & Filium Dei, *dele*, *&* *lege*, si ergo in ipso renascimur, nonne & ipse est Pater regenerans?

p. 226. probl. 149. *verba*, quæ quidem aqua non est hæc, *dele vsque ad finem*, *&* *corrige*, aqua verò, qua regeneramur est gratia, quia confert in baptismate, cuius quidem hæc aqua elementaris cum probatione formæ est signum certum, & efficax.

p. 227. probl. 152. *verba*; & iterum vbi de particulari, *vsque*, subinfertur, *dele*, quia videntur admittere priorem productionem, *&* *lege*, & iterum formato homine ex puluere terræ subinfertur non est bonum hominem, &c.

p. 227. probl. 156. pondera.

p. 229. problem. 167. *dele confutationem*, sed quomodo Christus, *vsque*, quæsiuit.

In eodem in secunda responsione, *dele dictionem*, igitur.

p. 229. problem. 170. non probo dictum secretiorum Theologorum.

pag.

pag. 232. probl. 185. *legit*, vt in his conformes supernis faciliorem, & abundantiorem influxum susciperemus, *lege*, in quibus abundantiorem, & copiosiorem gratiarum influxum reciperemus.

pag. 234. problem. 200. dele quod dicitur ex sententia cabalistarum.

pag. 235. probl. 205. *legit*, ex aqua, quæ est sapientia, Filius Dei, & veritas, & Spiritu Sancto, qui est amor, *lege*, ex aqua, quæ in scripturis quandoque est signum sapientiæ veritatis.

pag. 235. problem. 208. *legit*, vnio autem non fit, *vsque* indicat, *dele*, *& corrige*, vnio autem fit virtute cibi illius, quam vnionem significat panis ille ex multis granis confectus.

pag. 236. probl. 210. non probo tertiam responsionem, in qua asserit Christianos singulis tribus horis mutare Angelos custodes.

pag. 236. problem. 216. *legit in secunda responsione*, sacramentalis, *dele hanc dictionem*.

SECTIO V.

De Christo Redemptore, &c.

pag. 237. problem. 221. *legit*, pro amicis, *lege*, inimicis.

p. 238. problem. 224. *legit*, non quippe morte corporis, quæ superuixit adhuc nongentis triginta annis, *lege*, non solum morte corporis, cuius necessitatem incurrit; sed morte animæ.

pag. 238. probl. 225. pondera.

pag. 238. probl. 226. *adde in fine*, sed nonne etiam dedit animam in pretium, & satisfactionem, hac enim summa repleta gratia meruit nobis peccatorum remissionem, & gratiæ collationem, & de inimicis triumphauit.

pag. 240. problem. 242. *dele tertium responsum*, videtur innuere Christum derelictum fuisse à diuinitate.

pag. 241. problem. 244. non probo tertium responsum.

pag. 241. problem. 248. dele tertiam responsionem, *dicit*, quod Christus sitiebat pristinam gratiam.

pag. 242. probl. 252. cautè sunt legenda,

pag. 244. probl. 263. *legit*, & qui magiæ, vt dicitur aliquando operam dedit, *dele*, iniuriam afficit Moysen.

In eodem, *legit*, si quoque sors hominis, *dele vsque ad finem*.

pag. 244. probl. 264. *legit*, sed quid sibi vult Osanna, *vsque* deberet ὁσιανυ mordet communem editionem, *corrige deletis verbis*, nihil enim, *vsque* deberet, & *lege*, idem quod ὁσιανυ, id est salua nos.

SECTIO VI.

De Christo Iudice.

pag. 246. problem. 275. *verba*, ideo mittet illis Deus, *vsque ad finem dele*.

pag. 246. problem. 279. *legit*, id aqua sapientiæ filialis, *dele verba*, sapientiæ filialis.

pag. 247. problem. 284. dele in fine verba, *qui locus*, vsque, *appellatur*.

pag. 247. probl. 285. pondera.

pag. 247. probl. 287. negat nos non resurrecturos cum capillis, non placet scholasticis, quia sunt ad ornamentum.

pag. 248. probl. 292. dele secundam responsionem, asserit Corpus Christi in resurrectione in naturam spirituum transmutatum fuisse.

pag. 248. probl. 294. dele tertiam, & quartam responsionem, quia in prima asserit, *descendisse Christum ad inferos virtualiter tantum*, & in alia asserit, *descendisse cum corpore cœlesti*, primam responsionem lege sic, *an igitur descendit virtualiter tantum? non, sed etiam secundum ipsam substantiam, verè enim anima Christi descendit ad inferos*.

pag. 249. problemt. 299. *habet*, quod Elias non redibit ad statum mortalem, *non probo*.

pag. 251. problem. 307. *legit in secunda responsione*, an quia est animal dæmoniacum, *dele, & lege*, an quia potest figurare dæmonem, & Esau.

pag. 251. probl. 310. quærit de pueris non baptizatis, & videtur asserere sibi sufficere

ficere baptismum flaminis, *dele, & adde post verba*, nisi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu Sancto, non intrabit in Regnum Cælorum, an igitur continentur, & comprehenduntur in sententia maledictionis accipiendo ignem æternum, id est supplicium æternum.

pag. 251. probl. 311. dele totum, non satisfacit quæsito.

pag. 252. problemat. 316. *verba*, sed quamuis obiectum, *vsque*, est æterna, *dele*.

In eodem, *legit*, an igitur punientur, *dele vsque ad finem*, *& iunge verba solum*, an etiam, quia voluntas eorum est perpetuò mala meritò in pœna æterna stabunt.

pag. 252. problemat. 319. *legit*, hinc conijcitur, quod pœna damnatorum, *vsque* sed statum, non probo hoc dictum, nam etiam locus facit ad pœnam sensus, *lege, & corrige*, hinc pœna damni damnatorum; & gaudium essentiale Beatorum non consequitur locum, sed statum.

pag. 253. problem. 320. non probo, quæ dicit de igne inferni.

p. 253. probl. 321. dele tertiam responsionem.

In eodem dele vltimam responsionem.

pag. 253. problemat. 322. verba, *et hic erit ignis*, vsque ad finem dele.

pag. 253. probl. 324. dele primum responsum.

pag. 254. problem. 326. *dele verba illa*, vnde concludere possumus illud Origenis, *vsque ad finem*.

pag. 254. problem. 329. dele vltimum responsum, non est ad sensum Euangelij.

P. 254. probl. 330. pondera.

p. 255. probl. 337. dele tertium responsum, & totum residuum.

pag. 256. problemat. 338. *in fine legit*, essentia verò est vnica, & penitus solitaria, vnde videre faciem non est videre essentiam *lege* essentia licet est vnica; & singularissima, tamen facie ad faciem vident beati, quia claro intuitu, non tamen infinitè vident, hoc enim est quod omnium nostrum excedit captum.

pag. 256. probl. 339. 340. & 341. delerem.

pag. 256. probl. 343. *verba*, sed si ætas Christi, *dele vsque in finem*.

pag. 257. problem. 346. *verba*, quamuis locus vnde, *vsque ad finem dele*.

Pag. 257. problem. 349. pondera.

pag. 258. probl. 353. dele tertiam responsionem, & quæ sequuntur, non enim ad propositum allegat Paulum, Hebræorum sexto, quod enim Paulus dicit de Baptismo, ipse interpretatur de pœnitentia.

pag. 258. problem 354. dele ob eandem rationem.

pag. 258. problem. 356. dele.

pag. 261. problem. 370. dele secundam responsionem.

pag. 261. probl. 372. continet multas ineptias Chabalistarum.

pag. 261. problem. 373. *legit*, in veritate literæ habebatur, *lege*, in editione hebraica &c.

pag. 261. problem. 374. *legit*, concurret etiam spiritus, cui dictum est iubente Deo, *lege*, concurret etiam spiritus, de quo dicitur, à quatuor ventis.

SECTIO VII.

De his quæ à nobis, &c.

pag. 263. problem. 387. in vltimo responso, *legit*, an id serie diuinæ prouidentiæ factum est, *lege*, an id permittente diuina prouidentia factum est.

pag. 263. problem. 388. *dele*.

pag. 268. problem. 415. damnat numerum triginta missarum, quas Gregorianas vocat.

pag. 268. probl. 418. *verba*, nimia tamen frequentia, *dele vsque ad finem*, damnat frequentiam missarum.

pag. 269. problem. 420. *dele totum*, tanquam fabulosum & non consentaneum.

pag. 269. probl. 422. non probo quæ dicit in fine, *an tantus dolor*, *&c*.

pag. 270. problem. 425. indiget consideratione.

pag. 270. probl. 427. *legit*, vt literæ veritas habet, *lege*, vt aliàs.

pag. 270. probl. 430. *legit*, altera enim est aqua sapientiæ, quæ Dei filius est, *lege*, in principio huius responsi, an etiam aqua, *&* *dele*, dictionem, *igitur*.

SE-

SECTIO VIII.

De quibusdam Euangelij, &c.

pag. 273. probl. 448. *dele totum secundum responsum,* asserit virum, & mulierem coniungi à principio.

pag. 275. probl. 462. *dele tertium responsum, & quæ sequuntur*, an vt innueret, &c.

pag. 275. problem. 465. *dele vltimum responsum,* asserit dæmones ex humano semine esse natos.

pag. 275. probl. 466. *totum dele*, quærit quomodo grauident dæmones, & sustinet esse corporeos.

pag. 275. problem. 467. *dele primum responsum*, non bene allegat, *verba domini*, vos ex patre diabolo estis.

pag. 275. probl. 469. *dele verba*, an quia spiritus à corpore solutus, *dele vsque ad finem.*

pag. 276. problem. 470. *legit* contraxit autem lumen, *vsque*, & afflicta; egent censura, quia alias asseruit diuinitatem dereliquisse humanitatem, *lege*, *& corrige*, contraxit autem lumen istæ Sol, qui erat Diuinitas, quia nullum præstabat humanitati solamen, alioquin ipse Christus non fuisset passus.

pag. 276. probl. 471. & 472. considera.

pag. 276. problem. 477. *in fine legit*, nam cæteri non sunt veri Reges, sed Reguli, & Tyranni, *delè*, & ita etiam totum vltimum responsum.

SECTIO IX.

De Beata Virgine.

Pag. 277. probl. 479. cautè sunt legenda.

pag. 277. probl. 481. vltimum responsum non probo.

pag. 278. problem. 486. *verba*, nonne quia cæteri omnes, *vsque*, gratiam suscepit non probo, *lege*, An quia solum electa fuit, vt esset Mater Dei, & quia per ipsam Deus elargitur gratiam hinc Hieronymus.

pag. 278. problem. 488. *dele totum secundum responsum*, asserit in virgine fuisse virtutem masculeam, & ita potuisse concipere sine viro.

pag.

p.279. probl.498. dele totum. Asserit Enoch, Eliam, & Ioannem ascendisse in cœlos absque morte, & mortem, quæ est separatio animæ à corpore, non fuisse ex peccato.

pag. 280. probl. 499. *dele*, arbitratur plenitudinem gratiarum dari secundum dispositionem naturæ, officit animæ Christi, & Virginis.

Censura, & Correctio Tomi Quinti.

SECTIO PRIMA.

De Salomonis dictis, &c.

P. 281. probl. 1. *non probo vltimum responsum*, Asserit Salomonem natum de puteo septem superiorum influxum.

p. 281. probl. tertium pondera.

p. 284. problem. 24. legit, quæ est SpiritusSanctus hebraicè fœmineo nomine vocatus; *dele verba*, hebraicè, *vsque*, vocatus.

p. 284. problem. 25. *dele parenthesim*, vt aliqui opinantur. In secundo responso, *legit*, an est, vt alibi differuimus, *lege*, an allegoricè est, vt alibi disseruimus.

p. 284. probl. 26. *legit*, vt literæ veritas habet, *lege*, vt aliàs.

p. 285. probl. 30. *verba*, quo sensu alibi diximus, *vsque*, sed cur dicit, *dele*, asserit Christum descendisse in Aegyptum, vt reciperet Austrum gratiæ.

pag. 286. problem. 39. *verba*, & cum vnica mulier, *vsque*, maiora inconuenientia, *dele*, redit in sententiam, quod ad initio fiat coniunctio maris, & fœminæ.

p. 287. probl. 45. confutationem nonne difficultas hæc, vsque ad responsum dele; mordet vulgatam editionem.

p. 289. problemat. 54. *pondera*, est totum cabalisticum.

pag. 289. problemat. 56. *legit*, vt literæ veritas habet, *lege*, vt aliàs.

pag. 290. probl. 58. appellat Spiritum Sanctum Matrem, *pondera*.

pag.

pag. 291. problem. 66. *legit*, quamuis mendosa traductio habeat Bethel, *dele*.

In eodem, *legit*, vt literæ veritas habet, *lege*, vt aliàs.

p. 291. problem. 67. *verba*, vt aliqui interpretantur, *vsque*, nunquam mutatur, *dele*, & iunge petitioni an etiam per montes, *dele*, igitur.

p. 291. problem. 69. tollit paradisum voluptatis, *dele*.

p. 291. & 292. problemat. 71. 72. & 73. considerentur.

pag. 292. problem. 76. cautè sunt legenda.

p. 293. problem. 79. *asserit hanc editionem*, quam nos habemus, non esse D. Hieronymi.

Verba, & hoc inter cætera, *vsque*, apertè indicant, *dele*, in primo responso *legit*, an igitur Salomon, *lege*, an etiam.

pag. 293. problemat. 80. *legit*, vt in veritate literæ habetur, *corrige*, vt aliàs.

In eodem in fine, *legit*, à Ioanne vero vocatur lux omnes illuminans, *dele*, non ad propositum.

p. 293. probl. 81. & 82. pondera.

pag. 293. problem. 83. *legit*, quo decreto, *legerem*, qua permissione.

p. 294. problem. 86. *legit*, vt literæ veritas habet, *corrige*, vt aliàs.

In eodem, est enim secunda mansio, *dele vsque ad finem*.

pag. 294. probl. 89. *verba*, id vero designat, *vsque ad finem dele*.

pag. 294. problem. 92. *verba*, sublatis ab ea omnibus, *dele vsque ad finem*.

p. 285. problem. 97. pondera.

pag. 298. problem. 116. *legit*, vt literæ veritatem sequamur, *corrige*, vt aliàs.

p. 299. problem. 122. *legit*, pro quo mendosa traductio habet sine causa, *corrige*, vt aliàs.

pag. 299. problem. 124. *legit*, vt literæ veritas habet

bet, *lege*, vt aliàs.

In eodem *verba*, an de Imperatòribus, & Pontificib. *dele*, vsque ad finem.

pag. 299. probl. 125. *dele totum*, comparat pietatem vuluæ, offendit pias aures.

pag. 299. probl. 126. *legit*, vt literæ veritas habet, *legè*, vt aliàs.

pag. 300. problem. 133. non probo distinctionem inter vota Religionis, & Baptismatis.

p. 301. probl. 135. *verba*, si autem ad Sacramenta, *vsque*, nec ad opus, *dele*.

pag. 301. problem. 136. non probo.

pag. 301. problem. 137. dele totum tertium responsum.

SECTIO II.

De ijs, quæ per Iob, &c.

pag. 302. probl. 141. *verba*, quorum verborum, *vsque*, celebratissima, mordet latinos in traductione vulgata, & laudat hebræos.

pag. 302. problem. 143. cautè sunt legenda.

pag. 302. probl. 145. *dele*, videtur innuere, quod maledicens accensus furore non peccet.

pag. 302. probl. 146. dele secundum responsum, vt merè fabulosum.

pag. 302. problem. 148. pondera.

pag. 303. problem. 152. *dele verba illa*, quod procurant, *vsque*, sed de hoc aliàs.

pag. 304. problemat. 155. dele vltimum responsum, non continet sanam doctrinam.

pag. 304. problem. 156. *verba*, vnde licet Deus, *vsque*, tamen suscipit, *dele*, & *lege*, Deus enim semper suscipit, ac parcit quotiescunque, &c.

pag. 305. problemat. 163. *legit*, & insufflauit in nares eius, *lege*, vt habet vulgata editio, & insufflauit in faciem eius spiraculum vitæ, *subdit*, per hoc autem spiraculum, *adde tu*, allegoricè.

pag. 305. problem. 164. *legit*, sit lux, *lege*, fiat lux.

pag. 306. problem. 170. cautè sunt legenda.

pag.

pag. 306. problem. 172. non probo, quæ dicit de Enoch, & Elia.

pag. 308. problem. 189. *verba*, etsi aliqua perturbatio, *dele vsque ad finem*, ponit perturbationem, & dissidium in Angelis.

pag. 308. problem. 190. *dele parenthesim*, vt melius antiqui Theologi sentiunt.

In eodem legit, vt in veritate literæ habetur, *lege*, vt aliàs.

pag. 309. problem. 193. laudat prognosticationem per signa faciei, & manuum, *dele*.

pag. 309. problem. 198. afficit iniuria Iob, *pondera*.

pag. 310. probl. 203. *legit*, Deum autem videt in via, vel qui mundus est, vel qui habet intellectum adeptum, vt peripathetici dicunt, vel qui habet mentem vt meruimus ait, vel qui, &c. *lege*, Deum autem cognoscit in via, qui habet veram sapientiam, qua omnia intelliguntur, vt in lib. Sapientiæ diffusè pertractatur.

pag. 310. problem. 206. *dele verba*, vt nonnulli satis insulsè dicunt.

pag. 310. problem. 208. *in secunda responsione dele verba*, vt aliqui ineptè exponunt.

pag. 311. problem. 209. *verba illa*, sed nonne maior, *vsque nulla deleo*, secundam rationem, *lege*, an etiam, *& dele*, igitur.

pag. 311. in problem. 210. *dele verba*, & omnia inconcinnè, *in eodem legit*, vt literæ veritas habet, *lege*, vt aliàs. In omnibus problematibus de Behemoth poteris delere confutationes, quia sunt contra communem expositionem.

pag. 311. problem. 212. *legit*, sed vt ad veritatem ipsam accedamus, *lege*, sed vt ad allegoriam ipsam accedamus.

In eodem legit, cum omnia à Deo immediatè, *vsque* asseuerant, *dele*, quia tollit creationem, dele etiam verba quæ sequuntur.

pag. 311. problem. 214. *verba*, sed

ſed quomodo fuerunt, *vſque*, fabricatum, *dele*, negat productionem Angelorum fuiſſe factam prima die. In vltima reſponſione, *dele*, igitur, & *lege*, an etiam. &c.

p. 312. probl. 217. *legit*, vt vt literæ veritas habet, *lege*, vt aliàs.

p. 312. probl. 218. admittit duplicem rerum productionem, vniuerſalem, & particularem, *dele*, *vt merè Platonicum*.

pag. 312. problem. 219. *dele*, confutationem, *vſque* interpretantur.

pag. 312. problem. 220. *dele*, vt aliqui ſatis ineptè dicunt, & in ſecunda reſponſione, *dele parentheſim*, vt alij magis ridiculoſè aſſerunt.

pag. 312. problem. 222. *verba*, ſed inepta profectò *vſque ad aliud reſponſum*, dele.

In eodem, *legit*, ſit lux, *lege*, fiat lux, *adde*, allegoricè forma, &c.

pag. 312. problem. 223. *legit*, vt in veritate literæ habetur, *lege*, vt aliàs.

pag. 312. problem. 224. mordet expoſitionem eorum, qui pro Leuiathan exponunt de Diabolo.

In eodem legit. veritas hebraica habet Leuiathan, *lege*, editio hebraica, &c.

pag. 313. problem. 233. *dele parentheſim*, vt nonnulli garriunt.

p. 314. problem. 235. facit dæmonem præſidentem theſauris, & *legit*, cum in veritate literæ habeatur, *lege*, vt aliàs.

p. 314. probl. 236. continet vana.

pag. 314. probl. 237. *verba*, amoto ab eis ſuperni fauoris influxu, & deſtituti à fœlicitate, & in anguſtia poſiti reuertuntur ad Deum, *dele verba*, amoto ab eis ſuperni fauoris influxu.

p. 314. probl. 239. *dele confutationem illam*, ſed cum nec hoc, *vſque*, exquirendum eſt, *reſponſionem dele*, an etiam, *dele dictionem*, igitur.

SECTIO III.

De Mercurij Triſmegiſtri dogmate.

Pag. 317. problem. 254. *legit*, verbum factum prodijt poſterius natura, *lege*, verbum æternaliter pro-

prodijt posterius origine.

In eod. dele parenthèsim, vt ipse Mercurius ait.

p. 317. probl. 255. est mere Platonicum.

p. 317. probl. 257. docet quasdam animas non esse sortitas mentem, nisi intelligatur quoad vsum, sapit.

p. 317. probl. 258. & 259. non probo.

p. 317. problem. 260. plura absurda dicit de mente, *dele*.

p. 318. problem. 262. non probo.

p. 320. problem. 273. *verba*, in qua quidem aqua, *vsque*, est signum, *dele*.

pag. 321. probl. 283. *legit*, habet enim potestatem, in quam maluerit formam se transformandi, *corrige*, habet enim potestatem in quam maluerit formam per affectum se transformandi.

p. 321. problem. 285. dele secundum responsum, vsque ad finem: plura insulsè dicit de animæ productione.

p. 321. problem. 286. *verba*, hinc nonnulli dicunt animam, *vsque ad finem dele*.

p. 322. probl. 292. pondera.

pag. 322. probl. 295. *verba*, per quem, vt supradictum est transit anima infundenda, *dele*.

SECTIO IV.

De Placitis Academicorum.

Pag. 322. probl. 297. *verba*, nescio quo spiritu, *dele*, mordet D. Aug.

pag. 327. problem. 331. extorquet sensum literalem, *dele*.

p. 327. probl. 337. dele.

p. 328. probl. 341. *legit*, an igitur causa peccati est vis quædam cogens, *lege*, inclinans.

pag. 328. problem. 344. *verba*, magis expressa, quam in corpore, *dele*.

p. 329. probl. 351. *dele*, quæ dicit de duplici venere, *vsque ad vltimum responsum*.

p. 330. probl. 355. & 356. *dele*, non benè de anima loquuntur.

p. 331. problem. 361. *dele*, ob eandem rationem.

p. 331. problem. 364. *verba*, quia est vnita cum corpore cœlesti, *vsque ad finem dele*, *& lege*, quia euenit sibi obiectum nolitum.

pag.

pag. 331. problem. 367. *legit*, de hoc autem Zoar omnium commentariorum præcipuus, *dele omnium commentariorum præcipuus*.

pag. 368. docet sectionem mulieris ex homine, nisi intelligatur materialiter non est verum, *dele*.

pag. 332. problem. 376. non probo fabulam de duabus veneribus.

pag. 334. problem. 393. non probo ea quæ dicit de animabus à corpore separatis, quod vagentur circa cadauera.

pag. 334. problem. 394. *verba*, nonnè quia, *vsque*, &c alij alibi, *dele*, *lege*, & *corrige*, nonne quia licet purgatorium sit in determinato loco pro animabus expiandis, in alijs tamen locis Deo volente expiari possunt, *cætera dele*.

SECTIO V.

De abstrusis Orphei, &c.

pag. 336. probl. 408. *in fine legit*, nihil boni potest operari, *adde*, meritorij.

pag. 337. probl. 418. *verba*. quæ suaptè natura malè est, & defectus, *dele*, & *lege*, quæ imperfecta est.

pag. 337. probl. 421. non probo quæ dicit de materia.

Pag. 340. probl. 443. *verba*, Dæmoniaca, & cum Diabolo symbolum habentia, *dele*, & *lege*, quæ diaboli quandoque symbolum habent.

pag. 341. probl. 451. pondera.

pag. 342. probl. 464. *verba in fine*, quæ est filius Dei, *dele*.

pag. 343. probl. 477. habet Gratiam non dari vltra dispositionem naturalem, *corrige*.

pag. 345. probl. 493. assignat bonos, & malos dæmones, *dele*, quia nunc in malum sumuntur dæmones.

Censura, & Correctio Tom. VI.

De multigenis, &c.

SECTIO PRIMA. De Diuinis.

pag. 347. problem. 2. *verba*, vt neoterici Theologi, *vsque*

vsque, non declarant, *dele*, secundum responsum, *lege*, deleta dictione, *igitur an ista*, *&c.*

p. 347. problem. 5. alio modo enumerat septem dona, quam enumerauerit Isaias, & interpretati fuerint Patres, *lege*; nonne sunt septem dona à Deo nobis elargita, primum enim horum, *in fine verba*, in quibus etsi non verba Isaiæ, *vsque ad finem dele*.

p. 347. problem. 6. mordet nostros Theologos, *dele*.

p. 349. probl. 15. assignat numerum Principum ibi, qui Principes sunt, cautè sunt legenda.

p. 349. problem. 16. appellat angelos Deos gentium, *dele*, quia illi adorabant dæmonia.

p. 350. probl. 21. plura absurda dicit de intellectu agente, & tandem concludit esse Deum, *dele*.

p. 350. probl. 23. pondera.

p. 352. probl. 41. *verba*, nec enim in aliquo ordine, *vsque*, Deo proximus, *dele*.

p. 352. problem. 42. *dele parenthesim*, vt nonnulli dicunt.

SECTIO II.
De Cœlis, &c.

p. 353. probl 49. asserit Deum de nouo non creare, *dele*, quia quotidie creat animas.

p. 353. problem. 50. *legit*, cum in veritate literæ habeatur, *lege*, vt aliàs. Hoc prob. est considerandum.

pag. 354. problem. 51. *verba*, sicut perfectiora nota, *vsque ad finem dele*, ponit in Angelis, & in Deo elementa nisi intelligatur eminenter in Deo, non est verum.

pag. 354. problem. 52. ponit in cœlo fatum, nisi intelligit diuinam dispositionem, non est verum, *dele*.

Pag. 354. probl. 55. dele tertium responsum, asserit Lunam præesse potestatibus nocturnis.

pag. 355. problem. 58. aduersatur correctioni anni Gregoriani.

pag. 355. problem. 60. laudat astrologiam iudiciariam, aduersatur Constitutioni Sixti Quinti.

SECTIO III.

De Homine, &c.

pag. 357. problem. 76. *dele tertium responsum*, asserit animam à principio depictam fuisse formis, aut speciebus multigenis, *est merè Platonicum.*

pag. 357. probl. 77. *verba illa*, quo sensu opinor, *vsque*, omnia suscipere, *dele.*

p. 357. probl. 79. *legit*, cur virtus intellectiua, *vsque*, in animantibus, *lege*, cur actus intelligendi tardat venire in hominibus magis quam actus sentiendi in animantibus.

p. 358. probl. 85. & 86. plura habent de pacto manuum, & pedum, nihil habent soliditatis.

pag. 359. probl. 87. est ponderandum.

p. 359. probl. 92. *verba*, quod non continuè occurrit, *vsque ad finem dele.*

d. 360. problem. 94. *adde in fine*, digniores sunt quidem natura, & ministerium eorum est præcedentiæ, sed quid si beneficium redemptionis inspiciamus, nonne homines digniores sunt angelis. Vtique.

p. 360. probl. 95. *verba*, vt se iactant mulieres, *dele.*

p. 360. problem. 101. *dele.*

p. 361. problem. 105. *legit*, vt in veritate literæ habetur, *lege*, vt aliàs.

pag. 361. probl. 106. est ponderandum.

pag. 361. probl. 107. *legit*, nec charitas erga se ipsum lege præcipitur, *lege*, nec charitas erga se ipsum tantum lege præcipitur.

p. 362. probl. 109. *legit*, an quia non possunt spiritum, & meliorem sortem hominis sentire ij, qui sunt seruitute depressi, *lege*, & *corrige*, dum cum pertinacia sunt seruitute peccati depressi.

p. 362. probl. 110. *dele secundum respons. adde in fine*, & ad populum conuocandum, vt diuina persoluat.

SECTIO IV.

De Moribus, &c.

pag. 362. probl. 113. appellat vulgus magis domesticum diabolo, & dicit ipsum carere mente, vtrunque absonum, dele.

pag. 363. probl. 116. *legit*, id

id non eſt à natura, *lege*, id non eſt à Deo.

P. 363. probl. 117. dele, quod ea ſententia peripateticorum aſſerit de vnitate intellectus agentis.

pag. 363. probl. 118. *verba hinc*, vt Plotinus ait, *vſque ad finem dele*, ex profeſſo fatetur, mentem noſtram non poſſe damnari, ſed ſolum rationalem animam mediam, cum animali.

pag. 363. probl. 121. ſuſtinet Deum nihil boni facere in nobis, ſed ſolum proponere legem. Hæreſis.

pag. 365. problem. 131. 132. 133. & 134. *dele*, aſſerit merita Sanctorum nobis ſuffragari non poſſe, & cadauera eorum eſſe immunda.

pag. 365. problem. 135. plura abſurda dicit primo, quod à principio vnicuique Deus propriam vxorem creauerit, ſecundo, quod vna tantum poteſt eſſe legitima, *dele*.

pag. 366. problem. 138. *legit*, in principio opulentos, *lege*, neceſſarios.

pag. 366. problem. 139. *legit*, qui horum magis appropinquare videntur perfectioni, *lege*, qui magis appropinquare videntur perfectioni actiui, an contemplatiui?

pag. 367. probl. 150. dele vltimum reſponſum.

pag. 368. probl. 157. *verba*, cum cadauera, quouſque, *vſque ad finem dele*.

pag. 368. problem. 158. *dele*, continet eadem aſſerta.

pag. 369. probl. 164. damnat morem Chriſtianorum, quod vxores dent dotem viris.

SECTIO V.

De bonis, & malis Angelis.

Pag. 370. probl. 167. 168. & 169. facit angelos corporeos, cautè ſunt legenda.

pag. 371. probl. 175. & 176. facit Angelos arbitrio priuatos, & in gratiam non confirmatos, *dele omnino*.

pag. 372. probl. 177. *verba*, ſi verò Angeli mutantur, *vſque ad finem dele*.

pag. 372. problem. 179. *legit*, iuxta literæ veritatem, *lege*, vt alias.

pag. 372. probl. 184. *verba*, quamuis hiſtoria, *vſque*, conabimur, *dele*, aſſerit, librum Tobiæ non habere certum auctorem, & non eſſe in Canone Bibliæ.

In eodem in reſponſione de-

le dictionem, *igitur*.

pag. 373. problem. 189. *dele* primum responsum.

pag. 373. problem. 190. *dele*, secundum responsum asserit diabolum habere maius symbolum cum muliere, dele etiam secundum, asserit animam mulieris venire de Aquilonari.

pag. 374. in probl. 191. *dele* vltimum responsum, asserit dæmones distinctos esse in masculinos, & fœmineos sexus.

pag. 374. probl. 192. totum dele, ex professo probat distinctionem sexus in dæmonibus, & esse animalia.

pag. 374. probl. 195. *legit*, nonne quia natura peruersus, *lege*, nonne quia voluntate.

pag. 374. probl. 196. *verba*, Hinc Angelus Esau, *dele vsque ad finem*, asserit Angelum Esau fuisse ex tenebrarum potestatibus.

pag. 375. probl. 201. *dele*, asserit dæmones non inuadere, & introire in corpora.

pag. 375. probl. 203. *verba*, an genuerunt ex semine, *dele vsque ad finem*.

SECTIO VI.
De Animalibus.

pag. 376. problem. 206. *verba*, & benè in deserto asini, *dele vsque ad finem*, asserit illum locum non recipere aliquem influxum cælestem.

pag. 376. probl. 207. *verba*, superiori naturæ repugnante, *dele*.

pag. 376. problem. 208. *legit*, quia forsitan fortiti sunt tam bonam animam, *lege*, quia forsitan ita proni sunt ad bonum, vt illi, &c.

pag. 376. problem. 211. dele totum vltimum responsum, vsque ad finem.

pag. 378. problem. 225. *verba*, quæ dæmoni concessa, *vsque ad finem dele*, asserit sanguinem interfectorum, & cadauera esse dæmonibus concessa.

pag. 379. problem. 233. *legit*, animalia dæmoniaca, *lege*, animalia simbolum dæmonis habentia.

pag. 379. problem. 233. *legit*, dæmoniacum sit, *lege*, dæmonis simbolum habeat.

pag. 379. problem. 234. *legit*, simia est animal dæmonia-

moniacum, *lege*, potest esse simbolum dæmonis.

pag. 379. problem. 237. *citat Augustinum, dicentem*, si verò inordinatè creaturam consideras, non video quod sit Imago Dei in te, *consule August. aut dele*, quia Imago Dei non deperditur ex consideratione creaturarum.

SECTIO VII.
De Mundo, &c.

pag. 382. problem. 253. *legit*, tendit ad malignitatem, *lege*, ad interitum.

In eodem legit, fugato Deo, *lege*, derelicto Deo.

pag. 382. problem. 255. *verba*, & ab hoc igne purgante, *vsque ad finem dele*, asserit peccatores purgari igne inferni, vt in Deum reuertantur.

pag. 382. problem. 256. *verba*, siue mortales diuos, *vsque ad finem dele*, asserit ex sententia aliquos dæmones esse mortales.

pag. 382. problem. 257. assignat septem loca inferni, cautè sunt legenda.

pag. 382. probl. 258. enumerat eos, qui punientur in septem locis inferni, cautè sunt legenda.

pag. 383. probl. 259. verba *nam sicut corpora beatorum*, vsque ad finem dele, asserit corpora beatorum induere naturam spirituum, & animas damnatorum corporum, vt illa beatificentur, & hæ torqueantur.

pag. 383. problem 260. non ad propositum citat verba Ioannis Apoc. 4. & septem Angelis.

pag. 384. problem. 268. asserit herbas vt prosint legendas esse determinato tempore, & signandas proprio charactere, sapit superstitionem, *tele tertium responsum vsque ad finem.*

pag. 384. problem. 271. *verba*, horum enim omnium, *vsque* potestatem habent, *dele.*

pag. 385. problem. 275. *legit*, vt in veritate literæ habetur, *lege*, vt alias.

SECTIO VIII.
De Operationibus, &c.

pag. 389. problem. 308. *legit*, operari possimus, *lege*, operari elaboremus.

In eodem verba, veruntamen ij, qui videntur, *vtque* mundo deseruiunt, *dele*,

mordet prælatos Ecclesiasticos.

pag. 390. problem. 313. *dele*, asserit Iacob luctasse cum mala intelligentia, seu cum eo, qui sibi mala persuadebat.

pag. 391. probl. 317. *dele*.

SECTIO IX.

De quibusdam *Sacræ* Scripturæ &c.

pag. 392. probl. 327. dele omnino, quia asserit, hominem commisisse primum peccatum ex decreto Dei, & si non peccasset primus ex Dei decreto, peccasset alius.

pag. 393. probl. 332. dele, ponit mensuram remissionis peccatorum, & aduersatur sensui literali in redditione causæ de pœna peccati Sodomorum.

pag. 393. problem. 333. *verba*, vnde sicut Bethel, *dele vsque ad finem*.

p. 393. probl. 337. *dele totum*, asserit Circumcisionem institutam esse ad placandas virtutes aquilonares, & ad receptionem influxuum planetarum.

p. 394. probl. 344. *legit*, & hoc in sacramentum, quod humanum genus prius debebat esse sub peccato, & sub diabolo, quam sub gratia, & Deo, *lege*, & hoc in signum, quod humanum genus prius ex culpa Adæ debebat esse sub peccato, &c.

p. 395. problem. 346. *legit*, vt fati series seruaretur, *lege*, *& corrige*, vt Diuinæ dispositionis series seruaretur.

In eodem verba, si igitur hæc secundum fati seriem, *vsque*, contigerunt dele.

pag. 396. problem. 354. dele totum vltimum responsum.

pag. 396. problem. 355. *verba*, vnde tanquam Rex præponitur, *vsque ad finem non probo*.

p. 396. probl. 360. dele secundum responsum.

p. 397. probl. 365. dele totum secundum responsum, appellat Angelos præsidentes Ægyptijs aquilonares.

p. 398. problem. 370. appellat Sansonem sanctum, & citat Paulum Hebr. 11. & Rom. 8. *consule Paulum*.

p. 398. problem. 371. *legit*, pro quo in literæ veritate habetur, *lege*, vt aliàs.

pag.

p. 399. problem. 382. *legit*, quod patibulum venit à ligno ſcientiæ boni, & mali à lege videlicet *adde*, allegoricè loquendo.

p. 399. probl. 382. *legit*, vt literæ veritas habet, *lege*, vt aliàs.

In eodem, *verba*, nam vt Plato rerum ſacrarum non ignarus, *vſque*, in carne vna, *dele*.

pag. 402. problem. 401. *dele confutationem illam*, ſed cum mulier, *vſque*, & Prophetiſſa negat mulierem habere portionem ſuperiorem.

p. 402. problem. 403. aſſerit zelum Eliæ fuiſſe à natura, *dele*.

p. 403. problem. 406. *verba*, nam id fit poteſtate quadam nocturna, vt aiunt, *dele*.

pag. 403. problem. 409. *verba*, qui quidem Samuel, *vſque*, ſuſcipiendis à Deo, *dele*, in reſponſione an igitur, *dele*, igitur.

pag. 405. problem. 424. *verba*, ex quibus verbis nullum determinatum ſenſum elicitur, *dele*, mordet vulgatam editionem.

p. 405. probl. 425. *dele tot*. aſſerit liberum arbitrium habere rationem principij paſſiui.

pag. 405. problem. 426. relinquo conſiderandum.

SECTIO X.

De quibuſdam occultis, &c.

p. 407. probl. 435. *verba*, & cum mutentur Angelicæ cuſtodiæ, *dele vſque ad fin*. aſſerit ſingulis tribus menſibus, & horis mutari cuſtodias Angelorum.

Pag. 407. probl. 437. dele Pythagoricum dictum tanquam ridic ulosum.

SECTIO XI.

De ſitu, & proprietate, &c.

p. 414. probl. 477. *verba*, coniunctus quoque fuit, *vſque ad finem dele*.

pag. 414. probl. 485. *legit in fine*, producant aquæ ſerpiturám animæ viuentis, *lege cum vulgata edit*. producant aquæ reptile animæ viuentis.

pag. 414. proble 488. *dele*.

p. 414. problem. 489. aſſerit baptiſmum in adultis requirere contritionem ſuper exactam vitam, ſecus ſen-

sentiunt communiter Theologi, *dele*.

p. 415. problem. 495. *legit*, quæ fuit Dauid propria, & legitima vxor, *dele*, propria, & legitima ob rationem alias assignatam.

p. 415. probl. 496. *legit*, cæteri verò pro captu suo, *lege*, cæteri verò secundum mensuram.

In eodem legit, vt illas emanationes pro captu suo susciperat, *lege*, secundum mensuram.

p. 415. probl. 500. verba sciens locum illum, *vsque*, & alijs membris, *dele*.

In eodem verba, etiam rebellibus vsque conuersis, *dele*.

FRANCISCVS GEORGIVS.

Censura, & correctio in Librum inscriptum, Francisci Georgij Veneti Minoritanæ familiæ, de Harmonia Mundi totius, Cantica tria. Venetijs in Aedibus Bernardini de Vitalibus Chalcographi. Anno D. MDXXV. Mense Septemb.

In dedicatoria facie prima, versiculo 19. legit, *solitariam*, lege, *singularissimam*.

In eadem pag. 2. facie prima verba, quæ incipiunt, *vers. 32. nec immeritò, quia vt perbibet*, vsque ad illa verba penultimi versus, *ignorare non debetur*, puto esse delenda, *quia nimium tribuit numeris*, post hæc sequitur, *necessario igitur*, dele, *necessario*. & lege, *expedit igitur*.

In eadem facie secunda, versu 28. dele dictionem, *pro nunc*.

In ead. facie 2. versu 33. legit, *in bicipiti Parnaso Christi, videlicet pectore*, lege, *recumbens in pectore Christi*.

In ead. p. 3. facie 1. vers. 3. legit, *sub inuolucris*, non probo hoc verbum, lege *sub velis, seu sub velaminibus*.

CAN-

CANTICVM PRIMVM.
Cap. I. Tonus Primus.

Pag. prima, facie prima, versu 25. legit, *Deum vnicum in Trinitate diffusum*, dele, *diffusum*, quæ sequuntur sunt Cabalistica, & digna obseruatione.

In ead. facie, vers. 26. legit, *solitariè*, legendum est, *vnicè*.

In eadem facie secunda, vers. 22. verba illa, *nisi fortè Abraham, vt tetigimus*, vsque, *omnia complectens, delerem, nam asserit Abraham scripsisse, & ab ipso accepisse Moysem*.

pag. 7. facie prima, versu 2, cap. 6. dele verba, *sic enim Israel interpretatur*.

In ead. facie 2. versu vltimo legit, *producant aqua serpituram*, lege cum vulgata editione.

In ead. facie 2. omnia illa verba, *dualitatem verò dæmonem, ac malum*, vsque, *à multitudine confusa*, dele.

pag. 8. facie prima, versu 1. dele parenthesim, *vt verba hebraica sequamur*.

pag. 10. facie 1. c. 8. verba illa, *hinc qui sapientiæ delibamenta gustare voluerunt, ab eis edoceri, vt supra diximus coacti sunt*, dele.

Cap. 11. pag. 13. facie secunda, ver. 19. & circiter legit, *siue per virtutem stoicam, aut speculationem perbipateticam, vel per purgationem accademicam, siue per fidem*, dele, & lege, *non per virtutem stoicam, aut speculationem peripateticam, vel per purgationem academicam, sed per fidem, & gratiam, vt Catholici asserunt*.

Cap. 12. pag. 15. facie 1. versic. 12. legit, *si vera docet Paulus*, dele, & lege, *vt verè docet Paulus*.

In eadem facie 1. vers. 29. legit, *immiscens*, lege, *communicans*.

In eadem facie 1. vers. 32. legit, *immixtus erat*, lege: *cui bonitatem suam diffunderet*.

Cap. 14. pag. 18. facie 2. verba, *sed Bacus si à figmentis*,

tis &c. vſque, *poetæ intellexerunt*, dele.

Cap. 17. pag. 22. fac. 2. verſ. 28. legit, *diuinum præceptorem*, lege, *doctiſſimum præceptorem*.

Cap. 18. pag. 24. facie 1. verſ. 20. legit, *illa, quæ non ſunt, ſciri non poſſunt*, dele, & lege, *illa, quæ non ſunt, & nunquam futura, non poſſunt ſcientia viſionis.*

Pag. 25. facie 1. verſ. 2. legit, *& iubendo producit*, lege, *& voluntate iubendo producit.*

Tonus Secundus.

Cap. 1. pag. 26. facie 2. verſ. 27. legit, *ſacramenta*, lege, *arcana.*

Cap. 5. pag. 29. facie 2. verba, *in his igitur elementis ſapientiæ*, vſque ad fin. capitis dele.

Cap. 6. pag. 30. facie 2. verſu 2. legit, *quo ſolari lumine*, lege, *hoc diuino lumine.*

Cap. 7. pag. 30. facie 2. verba. *Cabaliſtæ autem, quia à verbo oraculo*, vſque, *proſequentes*, dele.

In hoc capite recenſet multos libros prohibitos Hebræor. dele.

Pag. 31. facie 1. verſ. 14. verba, *Eſdra primus*, vſque *docebantur*, dele.

Non probo ea, quæ ead. pag. & facie dicit de orig. verba, *ſed hic aut quia ſtudebat*; vſque *Hebraicam Theologiam*, dele.

Cap. 8. pag. 31. facie ſecunda, & verſ. 2. dele verba, *ne peccarent*,

Pag. & facie iiſdem, verba, *hinc dicebat horum ſplendor*, vſque, *publicare*, dele.

Pag. 32. facie prima, verba, *in his enim verbis duo attendenda ſunt*, vſque, *iniuriam inferat*, dele.

Cap. 9. pag. 33. facie 1. verba, *quo fit, vt quam ſapientiam*, vſque. *aut craſſior obſcuritas*, dele.

Cap. 10. ſecundi Tomi primi Cantici, aſſerit creationem rerum non eſſe factam, ſex diebus: ſed omnia ſimul, mordet Baſilium, Chriſoſtomum, & Ambroſium, cautè ſunt legenda.

Pag. 33. facie 2. verſ. 6. legit, *ſit firmamentum*, lege, *fiat*

fiat firmamentum.

Cap. 11. pag. 35. facie 2. vers. 6. legit, *vt habet veritas literæ*, lege, *vt habet textus hebraicus.*

Eadem facie, & pag. verba, *sed quia nequaquam conueniebat misericordiæ*, vsque ad verba illa, *prout ordinatiua iustitiæ exquirit*, dele, *nam asserit, fuisse positum obstaculum ne supra quam opus esset, diffunderetur bonitas Dei.*

Eadem pag. & facie vers. 31. *legit*, sint duo luminaria magna, *lege*, fiant.

Cap. 13. pag. 37. facie secun- *verba siue*, educantur de gremio materiæ, *vsque*, quomodocunque in fiat, *dele.*

Cap. 14. pag. eadem, facie 2. *verba*, Præcedens autem dæmoniaca nuncupatur, *vsque*, á diuinis oraculis susceperant, *dele*, *& lege*, Præcedens autem naturalis, & hanc tradit Aristoteles, deinde deletis omnibus alijs, sequere; Hic autem proprijs viribus, *vt in versu* 4. *pag.* 38. *faciei secundæ.*

Pag. 38. facie secunda, versu 4. *verba*, aut per similitudinem, & sacramenta numerorum, *vsque*, diuinis rebus, *dele.*

Tonus Tertius.

Cap. 1. pag. 39. facie 1. *legit*, nec enim Arachiha firmamentum est, vt habet traductio nostra: sed globus, & massa omnium cælorum, *corrige*, *& lege*, non enim Arachiha solum firmamentum significat, vt habet traductio nostra; sed etiam globum, & massam omnium cælorum.

Pag. 39. facie 2. propè finem, *legit*, Pithagorei autem, & Academici lumine diuino, & prophetico collustrati, *dele hæc verba*, lumine diuino, & prophetico collustrati.

Cap. 3. pag. 41. facie 1. vers. 4. *legit*, & nouitiores Theologos, *dele*, nouitiores.

Pag. ead. facie ead. versu 19. *legit*, vel cognitionem sui ipsius gignit, quæ filius dicitur, *dele*, *&* *lege*, vel notitiam essentiæ, & sui ipsius gignit, quæ filius dicitur.

Cap.

Capite quarto, pagina 41. facie 2. verſ. 11. huius capitis, *verba*, in aquilone ſita, *dele*.

pag. 42. facie 2. verſ. tertio, *legit*, qui enim metu vitiorum confortatur, *vſque*, miracula facere, *dele*, & *corrige*, qui enim vitiorum aſſequutus eſt deletionem, poteſt diuini nominis inuocatione cum poteſtatibus dæmones effugare, & cum virtutibus miracula facere.

Cap. 5. pag. 42. facie 2. propè finem, *legit*, quamuis etiam hi penè blaſphemi rectè opinentur, primam cauſam neceſſariò agere, & eandem ſemper eodem modo ſe habere, non inde tamen ſequitur, &c. *dele*, & *lege*, ſed falſitate hac admiſſa, quod neceſſariò agat, non inde tamen, &c.

pag. 43. facie 1. propè finem, *legit*, praui animi eſt, & ſibi repugnantis, *dele*, & *corrige*, non decet ſummam Dei bonitatem.

Cap. 6. pag. negat decimum cœlum.

Pag. 43. facie 2. verſ. 18. *legit*, ſed alij neſcio qua ratione chriſtallinum vocant, *corrige*, & *lege*, quod alij chriſtallinum vocant.

Pag. & facie iiſdem, verſ. 29. *legit*, ideo dicimus, eſto, quod decimus dicatur, *dele*, & *lege*, quod etiam nos fatemur, & ſequere tamen propriè.

Cap. 9. pag. 46. fac. 2. verſ. 25. *legit*, Homerus Græcorum præcipuus vates, *dele verbum*, vates.

Cap. 10. pag. 47. facie 2. Bis tribuit nomen vatis Poetis, non probo.

Tonus IV.

Cap. 3. pag. 57. & 58. mordet vulgatam edit. Ezech. 10.

Cap. 3. pag. 58. facie 1. verſ. 27. & 28. *legit* ſicut Gabriel legationem Virgini attulit, & epitalamium celebrauit virtute, & nomine omnium Angelorum, *non intelliguntur hæc verba*.

Cap. 3. pag. 58. fac. 2. in medio, *legit*, & non rotæ, vt traductio noſtra habet, *lege*, vel rotæ, vt traductio noſtra habet.

Cap. 4. pag. 59. facie ſecunda propè finem, *legit*, ſed vim verborum interpretando,

tando, *lege tu*, sed alij interpretantur.

Cap. 6, pagina 61. facie 2. propè finem, *legit*, sed existimo, quod aptius traduci posset occisor, quam homicida, quia ille tunc non fuit Hominis, sed sui ipsius occisor, *mordet nostram edit. lege*, sed existimo, quod etiam traduci possit occisor, quia ille non solum hominis, sed sui ipsius etiam fuit occisor.

Pag. 62. facie secunda, vers. 24. *legit*, aptius autem diceretur, ero qui ero, *lege*, potest etiam interpretari, *& legi*, ero qui ero.

Cap. 8. pag. 64. facie 2. vers. 6. *legit*, vt habet veritas hebraica, *lege*, vt habet textus hebraicus.

Cap. 12. pag. 70. facie secunda, vers. 7. 8. & 9. fatetur ordinem Principatus esse tertium cœlum, ad quod fuit raptus Paulus, repugnat cōmuni expositioni, *delerem ab illo loco*, & postquam tertius hic ordo in ascendendo, *vsque*, & filios Israel doceret, *deinde legerem*, non hunc tertium supremum ordinem: sed tertium supernum cœlum.

Pag. 71. facie prima, vers. 3. *legit*, sed pro captu vniuscuiusque, vt in libro triginta duarum semitarum apud, *vsque*, celeberrimè scribitur, *dele*, *& corrige*, sed pro beneplacito diuinæ voluntatis, & eorum dispositione.

Cap. 13. pag. & facie ijsdem ferè in medio, *legit*, simul cum veritate hebraica, *lege*, simul cum textu hebraico.

Cap. 15. pag. 73. non probo, quæ dicit ab illo loco, versi 4. quo ordine etiam Angelicæ mentes, *vsque ad verba illa*, sed ad nostrum mercurium; primo enim facit Angelos eiusdem naturæ cum planetis, & corporibus cœlestibus, *deinde dicit, quædam de aqua supramundana, quæ correpta sunt in problematibus*.

pag. 73. fac. 2. vers. 4. *dele*, & Paulus simul cum alijs, *& lege sequentia verba*, quibus datum est conscendere ad tertium ordinem.

Cap. 19. pag. 75. fac. *non probo ea, quæ dicit*, de præsidentia Mammonæ Aegyptijs, *esset delendum totum hoc caput.*

Cap.

Cap. 20. pag. 77. facie prima verſ. 5. *legit*, metalla verò, quibus theſaurizatur in hac peregrinatione in Euangelio denegantur, *adde*, ſollicitudine anxia quærentibus.

Cap. 21. pagina 77. facie 1. *non probo ea, quæ dicit ab illo loco*, Saturnus itaque illa menſura regulatur, *omnia vſque ad finem cautè ſunt legenda.*

Cap. 31. pag. 82. facie 2. dele ab illo loco, & hæc reddunt hominem dilectum Deo, &c. *vſque*, traduxerunt hyſopum.

Cap. 32. pag. 83. fac. 2. verſ. 3. *legit*, qui verè ſacerdotes effecti, *lege*, qui myſticè ſacerdotes effecti.

Cap. eodem, pagina 83. facie ead. *legit*, & hic vt reor, *dele hanc parentheſim*, *& lege*, anagogicè loquendo.

Tonus Quintus.

Cap. 6. pagina 88. facie 2. *non probo illud cabaliſticum, quod introducit de Principe facierum, &c. & ideo delendum eſt totum, ſi tamen non ſit obliterandum, vbi verſu ſecundo capitis legit*, ipſarum omnium perfectionem continens, *legendum eſſet*, omnibus perfectionem, *verba illa*, & tu hunc debent ipſi hebræi, *vſque ad illa*, facie ad faciem ſunt delenda.

Cap. 7. pag. 89. facie 1. in fine, *legit*, ex quibus quatuor elementis mediante virtute magni nominis, vt dicunt hebræi omnia producta ſunt, *dele, & lege*, ex quibus quatuor elementis mediante diuina virtute omnia compoſita producta fuere, *cætera huius capitis puto delenda.*

Cap. 10. pag. 91. in principio videtur concedere, corpus poſt reſurrectionem conſtare ex alijs elementis nobilioribus, ideo verſu quinto, *vbi legit*, & incorruptibile ſaltem poſt reſurrectionem erit ex elementis nobilioribus, nequaquam corruptioni obnoxijs; qui duo quaterni dant mihi octo, *lege*, erit quidem ex ijſdem elementis; ſed propter do-

tes

tes corporibus collatas, & qui amplius corruptioni illa elementa non ſunt obnoxia, videntur quodammodo eſſe alia, & ideo etiam quodammodo duo quaterni, qui dant mihi octo, *tutius eſt delere.*

In eod. cap. pag. & fac. verſ. 10. *dele parentheſim*, & nouitiores dicunt, mordet communem expoſitionem.

Pag. & facie ijſdem, verſu penultimo, *legit*, ex quibus quoddam mixtum ex vtroque reſultat, *lege*, ex quibus quoddam compoſitum ex vtroque reſultat.

Cap. 12. pag. 92. facie ſecunda, *verba*, Hinc dicunt hebræi ex reconditiſſimis ipſorum arcanis, *vſque*, & eaſdem in primo reducendo, *dele.*

Cap. 13. pag. 93. facie 2. verſ. 8. & 9. *legit*, quam Ariſtotiles intellectum agentem, Plotinus intellectum abſolutè, Ioannes lucem, *vbi legit*, intellectum agentem, *lege*, mentem, *& dele*, Ioannes lucem.

Pagina, & facie ijſdem, *dele verba*, & illam Moyſes nunc terram, vſque, hanc autem lucem, *dele.*

Cap. 14. pag. 94. *verba illa*, quippe vocat non corporalium ſtellarum, &c. *vſque ad finem capitis ſunt delenda, nam multa dicit de anima non conſentanea veritati.*

Cap. 15. pag. 95. facie 1. *ab illo loco*, & hoc fit per mortem oſculi, *vſque ad finem dele.*

Cap. 17. pag. 97. facie 1. verſ. 1. mordet noſtram traductionem, *legens*, pro quo noſtra diminuta traductio, *dele verbum*, diminuta.

Tonus Sextus.

Cap. 1. pag. 99. facie ſecunda, *verba illa*, aut Sanctorum Angelorum, vt nonnulli, &c. *vſque*, vt ſecretiores Theologi aſſerunt, *dele*, *hæc expoſitio eſt contra ſententiam Patrum, & derogat myſterio Sanctiſſimæ Trinitatis, dele ſupra*, dictionem diſiunctiuam aut, *& lege*, accerſito collegio Sanctiſſimæ Trinitatis.

Cap. 5. pag. 103. facie 2. in primo verſu, *dele verba illa*

illa, vt Origeni placet, meminit Moyses cum ait, masculum, & fœminam creauit eos, *& poteris legere*, de quo allegoricè loquendo potest intelligi, illud Moysis masculum, & fœminam, &c.

Cap. 8. pag. 105. fac. 1. vers. 20. *dele verba*, sed melius diceretur illustrationes scilicet veritatis, & perfectiones, omnimodas videlicet, mordet his verbis vulgatam editionem.

Cap. 15. pag. 109. fac. 1. vers. 2. *legit*, vt habet veritas hebraica, *lege*, vt habet textus hebraicus.

Pag. & facie ijsdem, versu. 10. *verba illa*, qui rectè sentiunt, *legenda putarem*, qui ad sensum moralem confugiunt.

Cap. 18. pag. 112. *facie* 2. versu 6. *legit*, vt hebraica veritas habet, *lege*, vt aliàs.

Cap. 26. pag. 118. facie 2. vers. 7. *verba illa*, vnde non sine causa sapientissimus, &c. *vsque ad illa*, generari debebat, *sunt delenda*.

Cap. 29. pagina. 120. facie 2. vers. 11. *dele parenthesim*, etiam in sacra Scriptura, vel consulendus est locus sacræ Scripturæ, *delenda etiam puto verba; quæ subsequuntur vers. 12. ibi*, nam in huiusmodi lunaribus, & fæminis larga videtur dæmonibus eos agitandi concessa facultas.

Cap. 30. pag. 121. fac. secunda, *legit*, septem igitur virtutes præcipuè passim connumerantur, quæ per septem planetas tanquam per instrumenta à summo bonorum fonte in homines diffunduntur, *non possum intelligere, quod Deus per septem planetas tanquam per instrumenta diffundat septem virtutes, ideo corrigenda sunt, et legenda*, quæ à summo bonorum fonte in homines diffunduntur, & licet per planetas non influantur, per planetas tamen significari possunt.

Cap. 33. pag. 123. facie secunda, vers. 15. capitis, *dele verbum*, triuiales, *& lege*, Theologi, *et vers.* 18. *legit*,

git, sed acutiores Theologi, *dele*, *& lege*, & ex Theologis multi vlterius progredientes.

Pag. 124. facie 1. vers. 15. *legit*, vt habet veritas hebraica, *lege*, vt aliàs.

Cap. 34. pag. 124. facie secunda in principio, *legit*, vt innuit Moyses in suo horto voluptatis, mordet sensum literalem, quoniam ipse non tenet hortum voluptatis, ideo aut delendum, aut legendum foret, & hoc moraliter loquendo potest indicari in horto voluptatis, quem Moyses describit.

In eodem legit, sed in medio arbor vitarum, *lege*, vitæ, *subdit*, *Aqua adde tu*, allegoricè accepta omnis vita.

In eodem dicit, quæ ni fallor Christus homo est, *lege*, quæ allegoricè loquendo Christus homo est.

Pag. 125. facie 1. vers. 31. *legit*, vt habet veritas hebraica, *lege*, vt aliàs.

pagina ead. versu 3. *legit*, potius illud verum pulchrum, *lege*, verum pulchrum.

Tonus Septimus.

Cap 1. pag. 162. facie secunda, *non probo verba illa*, Primo, vt fertur ab Abraham Patriarcha propalatum, *dele*.

Cap. 2. pag. 128. facie 1. vers. 8. *legit*, cætera autem producta enarrat, &c. *lege*, cætera autem materia constantia.

Cap. 3. pag. 128. facie vers. 15. capitis, loquens de paterna mente, *legit*, est itaque terra hæc receptiua, *loco receptina*, *lege*, plena.

Cap. 4. pag. 128. facie secunda, vers. 5. legit, producant aquæ serpituram; aut fœturam animæ viuentis, &c. *legenda essent*, producant aquæ reptile, *vt habet vulgata editio*, *& vt habet textus hebraicus*, producant aquæ serpituram.

Pag. & facie ijsdem, versu. 16. *verba illa*, nec etiam specialis genitura, &c. *usque*, hæc elementaris est signum, & Sacramentum, *sunt delenda*, nam quæ de aqua elementari sunt dicta à Domino IESV in institutione sacramenti

menti Baptismatis, ipsæ ad aquam allegoricam, quæ dicitur Filius Dei transtulit.

Pag. 129 facie prima, propè finem, citat Abraham his verbis, vt docet Abraham in libro de formatione, nescio an Abraham sit Auctor talis voluminis. *dele*, & *lege*, vt quidem docent, dele etiam propter eandem causam parenthesim illam, *ferè in fine, vt verbis eius vtamur.*

Pagina eadem facie 2. vers. 3. *legit*, Paulus de humano instrumento, *lege*, Paulus de diuino spiritu.

Cap. 5. pag. 129. vers. 6. capitis, *legit*, vt omnes exponunt, *lege*, vt quidam exponunt.

Cap. 7. pag. 131. fac. 1. vers. 8. *legit*, de qua plenis habetur in Genesi, *lege*, quæ plenius figuratur in Genesi.

Pagina eadem fac. 2. versu. 27. *legit*, de quibus dicitur in Genesi, *lege*, quæ figurantur in Genesi, dum dicitur produxit Dominus, &c.

Pag. & facie iisdem, versu 30. *legit*, nec enim in illo Paradiso, *lege*, nec enim in illo Paradiso supramundano, *vel dele*, quia mordet sensum literalem.

Cap. 8. pag. 132. f. c. 1. vers. 4. mordet nostram edit. legens, *pro quo mendosa traductio habet*, lege, *pro qua vulgata editio habet occasum*. Verba sequentia vsque ad illa, asperi, nihil hispidi continens, *dele*.

Cap. 9. pag. 134. fac. 2. vers. 5. *legit*, iuxta hebraicam veritatem, *lege*, iuxta textum hebraicum.

Cap. 10. pag. 136. fac. 1. vers. 25. *dele verba illa*, nescio quo sensu.

Pagina eadem fac. 2. vers. 11. *legit*, in deserto est etiam omnis anima de nouo intrans in ergastulum, *dele*, *poteris legere*, in deserto est etiam omnis anima, dum clausa in ergastulo corporis deseritur à sapientia, cognitione, virtute, & operatione bonorum operum.

Cap. 11. pag. 137. fac. 2. in fine, *legit*, Vt habet veritas textus, *lege*, vt aliàs.

Cap. 12. pag. 138. fac. 1. in fine sunt delenda illa verba, *quod nisi interpositum obstaret &c, vsque* dispositio, *Prin-*

Principis exigat, dele, *videtur ponere quandam necessitatem in Deo.*

Pag. eadem, facie 2. vers. 12. *legit*, vt habetur in Theologia antiqua, nescitur quæ sit ista Theologia.

Pag. 139. fac. 1. *prope fin. legit.* His enim aquis sensibilibus renascimur in conspectu hominum, aut in faciem Ecclesiæ, sed in conspectu Dei renascimur illis aquis, &c. *lege, & corrige*, his enim aquis sensibilibus renascimur ne dum in conspectu hominum, & facie Ecclesiæ, sed etiam in conspectu Dei, quia sunt signa certa, & efficacia illarum aquarum, de quibus habetur in Apoc. &c. *In fine eiusdem paginæ, & faciei, legit*, Ridicula quidem res cum cœlum illum sit igneum, & non aqueum, aut christallinum, *mordet expositionem multorum doctorum, legenda forent*, benè quidem, sed per aquas supercælestes, de quibus in plerisque scripturæ locis legimus, intelliguntur etiam Angeli laudantes, &c.

Cap. 14. pag. 140. fac. 2. vers. 12. *Derelinquit vulgatam editionem, & legit*, eleuauerunt flumina fractiones suas, *lege cum editione vulgata*, fluctus suos.

Pag. & facie iisdem, vers. 35. *legit*, & non fluuius Dorix, vt habent mendosi codices, *lege*, vel fluuius dorix, vt alij textus legunt.

Pag. 141. fac. prima, vers. 6. *dele verba*, cuius dominus est Princeps tenebrarum.

Pag. & facie iisdem versu 12. *dele parenthesim*, vt in Genesi legimus, mordet sensum literalem.

Cap. 15. pag. 142. fac. 1. vers. 24 vsque ad 34. videtur confundere locum Inferni, & Purgatorij, ideo in versu 30. addendum est: *Aut alter locus inferior, vbi pro tempore purgantur, vt postea liberentur, sicut Zacharias ad eorum Saluatorem, & liberatorem loquitur, dicens.* Tu quoque in sanguine testamenti tui eduxisti vinctos de lacu, *cætera dele, & subde*, nam per aquas

misericordiæ, & iustitiæ inde tempore suo eripiuntur expurgati.

cap.16.pag.142.fac.2.vers.19. capitis, *legit*, Heu nos miseros omnes simul, *vsque ad verbum illud*, reuertiri, *dele*, *&* *lege*, Heu nos miseros omnes simul cum Moyse ponimur quando de Adam descendentes filij iræ nascimur.

pag. 143. fac. prima, vers. 5. *legit*, vel vt melius dicamus ad veritatem literæ, *lege*, vel secundum textum hebraicum.

Cap. 17. pag. 143. fac. 2. vers. 20. *legit*, vt habet veritas hebraica, *lege*; vt aliàs.

pag. 144. fac. 1. vers. 9. *legit*, *& melius*, vt habet veritas literæ, *dele verbum*, & melius, *&* *lege*, vt habet textus hebraicus.

Cap. 19. pagina 145. in fine videtur negare coactionem duarum causarum, *ideo dele verba*, vt phantasticè, & frustra, &c.

pag. ead. fac. secunda, vers. 29. *legit*, sed melius iuxta veritatem literæ, *lege*, sed iuxta textum hebraicum.

Cap. 21. pagina, 146. facie secunda, totam hanc faciem puto delendam; quia tollit Paradisum terrestrem, quia tamen multa scitu dignissima continet à versu tertio, vsque ad finem huius paginæ legendum foret. *Ideo præter ea, quæ historicè, & literaliter à Moyse in illo capite referuntur, nos admisso prius sensu literali omnia in sensum Anagogicum conuertimur*, cætera relinque, & incipe à versu tertio paginæ sequentis, ibi, *Et vt aliquid aperiamus &c.* & sequere semper in sensu Anagogico, *sed tutius est delere hoc caput.*

Cap. 147. fac. 1. versu penult. *legit*, vel vt habet veritas literæ, *lege*, vt aliàs.

Pag. 148. facie 1. vers. 2 ibi, *est itaque Paradisus*, vsque ad finem, omnino dele, quia omnino tollit paradisum voluptatis.

Cap. 22. pag. 149. facie prima, versu 32. dele, vt secretiores Theologi asserunt. Sed meo iudicio cap. 21. & 22. in quibus agitur de loco

co voluptatis, & de quatuor fluminibus sunt omnino obliteranda.

Cap. 27. pag. 153. fac. 2. ver. 19. *dele*, qui dæmoniacus est.

Cap. 28. pag. 153. fac. secunda à versu 2. huius capitis, *dele verba*, aqua sublata fuit, &c. *vsque ad illa*, Dum autem plantauerat, &c.

pag. 154. fac. secunda à versu 6. *verba illa*, voluit itaque Noè plantare, &c. *vsque ad illa*, & vim tribuit operandi, dele, *lege*, bibens autem de fructu aqua sapientiæ temperato, & compresso conuenienti pane, non ascendunt vapores, nec ad ebrietatem deducunt, sed vires roborat, & vim operandi tribuit, *deinde sequere*, hinc summus, &c.

pag. 155. facie 1. vers. 24. *legit*, vel literæ veritatem sequendo, *lege*, vel textum hebraicum sequendo.

Facie eadem, paulò inferius, *dele*, & fignant non transtulisti, vt habemus in traductione nostra, *lege*, & signant quassare.

pag. eadem facie 2. vers. 24. *dele verba illa*, cum sit animal demoniacum.

Cap. 30. pag. 156. vers. penult. *legit*, habetur in veritate literæ, *lege*, habetur in textu hebraico.

Cap. 31. pag. 157. fac. 2. vers. 22. *dele verba*, quia penitus immundi sunt, & *vbi legit*, Oues autem, *dele dictionem*, autem, & *lege*, nam oues, &c.

Cap. 32. pag. 159. fac. prima, *dele verba*, quam immunditiam trahunt, *vsque ad finem capitis*, & *lege*, solum, cuius immunditiæ originem, & causam modo subticeo.

Cap. 33. pag. 160. fac. 1. vers. 9. *legit*, vt habet veritas literæ, *lege vt aliàs*, & paulò inferius, *legit*, vel secundum veritatem hebraicam, *legè*, vt aliàs.

Tonus Octauus.

Cap. 1. pag. 164. fac. 2. vers. 17. *dele verba*, larga licentia.

Cap. 2. pag. 166. fac. 1. vers. 31. & deinde, dicit cognitionem Prophetarum fuisse intuitiuam, non probo.

Facie sequenti propè finem, *legit*, vt habet veritàs hebraica,

braica, *lege*, vt aliàs.

Cap. 4. pag. 168. fac. 2. in principio Cap. admittit in homine tertium quemdam appetitum, cautè sunt legenda.

Pag. 169. *legit in fine Cap.* & vi trahit, *lege*, & auxilio efficaci trahit.

Cap. 5. pag. 169. fac. 1. verſ. 13. *dele verba*, aut pithagorici, *vſque ad illa*, viridem, vel croceum.

Facie 2 verſ. 18. *legit*, vt habet veritas literæ, *lege*, vt aliàs.

Cap. 6. pag. 170. fac. 1. in fine, *legit*, Magis attrahere debet animos liniendo, quam terrendo, & potius vinculis charitatis, quam terroris, vt ipſe fecit cum adultera, &c. *legerem*, illud magis, prius.

Pag. 171. fac. 1. verſ. 11. *dele verba*, quamuis in Gentilibus mali angeli operarentur.

Cap. 7. pag. 172. facie 1. verſ. 16. *legit*, ſed melius iuxta literam moratur, *lege*, vel iuxta literam hebraicam moratur.

Cap. 9. pag. 173. facie 2. verſ. 11. dereliquit vulgatam editionem, & *legit*, ſerpant aquæ ſerpituram animæ viuentis, & volatile volans ſuper terram, & ſuper faciem firmamenti cœlorum, & non ſub firmamento, vt habet traductio noſtra, *lege*, *cum vulgata editione*, producant &c.

Pag. & fac. iiſdem verſ. 28. *legit*, non ſub firmamento, *lege*, quæ volant nedum ſub firmamento, ſed &c.

Cap. 17. pag. 180. facie 2. *in fin. dele verba*, ſeptem videlicet planetas, & *lege*, omnem videlicet ſeptenariam virtutem.

Cap. 18. pag. 181. *dele verba*, quomodo autem hæc ſigna, &c. *vſque*, deorum portam dixere.

Cap. 20. pag. 182. fac. 2. perpende, *quæ dicit à verbis illis*, ſeptem illos ſupremos totidem planetis, *&c. vſque*, Choros Angelorum.

Cap. 21. pag. 183. fac. 2. verſ. 29. *legit*, pro quo melius diceretur, celebratis, *lege*, pro quo etiam legitur celebritas, *paulò inferius legit*, ſed vt veritas literæ habet, *lege*, vt aliàs.

Pag. eadem, & facie, verſ. 7. appellat Cabaliſtas Antiquiores

res Theologos.

Pagina 184. fac. 2. verſ. 28. *dele verba*, ſed melius diceretur ad ſenſum literæ ſim qui ſim.

CANTICVM Secundum

Tonus Primus.

Cap. 1. pag. 186. fac. 2. verſ. 22. *legit*, condecens fuit, vt hunc &c. *lege*, (vt tollatur omnis dubitatio) condecens fuit, vt hunc hominem, quem &c. verſu 27. legit, vnde per Anthonomaſiam, & hyperbolem quandam dicitur Deus, *dele per anthonomaſiam, & hiperbolem quandam*. Hoc caput totum eſſet vel delendum, vel totum corrigendum, quia nimis detrahit Chriſto.

Pagina 187. facie 1. verſ. 20. *legit*, niſi per magis participatam Diuinitatem, *lege*, niſi per vnitam Diuinitatem, verſ. 25. *dele verba*; nec per Angelum, &c. *vſque*, ad ſemen Abrahæ, verſ. 38. & 39. *legit*, præter arborem ſcientiæ boni, & mali, quæ Chriſtus eſt, *adde*, quæ in ſenſu anagogico Chriſtus eſt.

Facie 2. verſ. 2. legit, vnde eius peccatum, quaſi in Spiritum Sanctum fuerat; quod eſt omnimoda deſperatio, ſiue, &c. *dele*, & *lege*, vnde eius peccatum fuit nimia præſumptio, aut proterua malitia, vel crimen læſæ maieſtatis.

Cap. 2. pag. & fac. ead. verſ. 2. *legit*, debacchantes, *lege*, repletos.

Pag. 188. fac. 1. verſ. 35. *dele verba*, quicquid habeat traductio noſtra.

Facie ſecunda non probo illud dictum, quod prophetæ dei fecerint, verſ. 20. *legit*, veritatem autem literæ proſequentes, *lege*, textum hebraicum autem &c.

pag. 190. eiuſdem Cap. verſ. 11. *dele verba*, Angelorum videlicet cuſtodiam, & *lege*, vt nec legio Angelorum.

Cap. 3. pag. 191. fac. 1. verſ. 7. *legit*, qui antonomaſticè dicitur filius Dei, *lege*, qui eſt verè filius Dei.

Pag. ead. fac. 2. verſ. 11. & 12. *dele*, vt nouitiores Theologi

logi dant, *& lege*, vt catholici fatentur, *in fine legit*, sed ipse Christus dicit esse vnitum, &c. *dele omnia vsque ad fin.* huius capitis, quia derogant vnioni hypostaticæ.

Cap. 7. pag. 194. fac. 1. vers. 6. & 7. Cap. *legit*, vt omnis suspicio meritò tolli possit, quod nostri magis lege, quam veritate eas affirmant, *lege*, nam non magis lege, quam communi omnium assensu eas affirmant.

Pagina 195. fac. 1. vers. 22. *legit*, vel vt habet veritas literæ, *lege*, vt aliàs.

Cap. 11. pag. 198. fac. 2. vers. 30. & 31. *dele verba*, quo genitore genitum minus est &c. *vsque*, maior me est, vers. 32. *legit*, post ipsum primum, *lege*, sicut ipsum primum.

pag. 199. fac. prima versu 13. *legit*, nisi anima, *lege*, nisi anima, & angelus.

Cap. 18. pag. 200. fac. 1. vers. 6. *verba*, hinc posita est cortina in medio &c. *vsque*, inferiores, & terminatas, *dele*, ob rationes alias assignatas.

pagina. 17. fac. 1. vers. 30. & 31. *verba*, vnde reprobatæ fuere, &c. *vsque*, maledictæ, & non purificatæ.

Tonus II.

Cap. 5. pag. 205. fac. 2. vers. 11. & 12. *verba*, quod aut ignorauit traductor quid importet, aut noluit pandere Sacramentum, *dele*.

Cap. 7. non probatur.

Cap. 8. pag. 207. fac. 2. vers. 6. *legit*, & non vitæ in singulari, *lege*, vel vitæ in singulari, sicut habet vulgata editio.

Cap. 11. pag. 209. fac. 1. vers. 4. *verba*, nec opinor hoc intelligendum, *vsque*, ipsius sedens, *dele*, *& lege*, nec solum intelligendum de exaltatione corporis, quando in ligno appensum à terra, & monte, in quo fixa erat Crux subleuatum erat, de qua verè loquebatur dum dicebat, *& ego si exaltatus, &c.* sed etiam de illa exaltatione, qua semper apud Patrem excelsus est in dextra ipsius sedens, sicut etiam de exaltatione, quæ fit in conspectu nostro vers. 12. *legit*, aut de illa exaltatione,

tione, *lege*, & etiam de illa exaltatione.

Cap. 13. pagina 210. facie 2. vers. 7. non probo verbum, *vates*, lege, *poeta*, & vers. 11. *verba*, latonam dixere, &c. *vsque*, inferiorem aerem ingressæ, *dele*.

Cap. 14. pag. 212. facie 2. vers. 11. *legit*, mors quippe est ipse angelus mortis, *dele*, *& lege*, mors enim nedum ipsamet mors: sed Angelus mortis, & princeps tenebrarum dicitur mors. Sequitur, vt exponunt omnes, qui rectè sentiunt, *dele*, *&* *lege*, vt quamplures exponunt.

Cap. 15. pag. 213. fac. 1. vers. 9. *legit*, vt non vltra ab alijs procuremus necessaria, & opportuna: sed ab eo, &c. *dele*, *&* *lege*, sed solum à Sanctis, vt ab Aduocatis, & ab eo, vt à datore, cui Pater omnia donauit.

Cap. 17. pag. 216. fac. 1. vers. 10. *legit*, vt habet veritas textus, *lege*, vt aliàs.

Cap. 18. pagina 217. facie 2. ea quæ dicit ab illis verbis, *quæ an ab animis natura diffidentibus*, vsque ad finem capitis, cautè sunt legenda.

Cap. 19. pag. 218. fac. 1. vers. 20. *legit*, vt habet veritas literæ, *lege*, vt aliàs.

Pag. 218. & 219. probat maiorem esse numerum saluandorum, quam damnandorum, videtur repugnare Euangelio dicenti, multi sunt vocati, pauci verò electi.

Tonus III.

Cap. primo pag. 220. fac. prima, vers. 13. *legit*, vt sonat veritas literæ, *lege*, vt aliàs.

Cap. 3. pag. 222. fac. 2. vers. 34. *legit*, sed si benè perpendatur veritas literæ, *lege*, vt aliàs.

Cap. 6. pagina 226. facie 1. vers. 10. *legit*, Antequam induamus illam sacram vestem, *dele*, *&* *lege*, vt induamus illam sacram vestem.

Pag. ead. facie 2. vers. penult. *legit*, quod nescio quomodo interpretati sunt doctrinam, & veritatem, *lege*, interpretati sunt doctrinam, & ueritatem, quidam etiam lucem, nam &c.

Pag. 227. vers. quarto, *legit*, nec propitiationem adinue-

inueniat cum Deo, *adde*. nec pro se propitiationem, &c.

Cap. 6. pag. 227. fac. 2. *in fin. legit*, quod antiqui Patres in rebus Spiritualibus peritiores quam hi, qui relationibus, & quidditatibus adinueniendis fatigantur, quas nunquam inueniunt non sine causa, *dele omnia, & lege solum*, quod antiqui Patres non sine causa ordinarunt, &c.

Pag. 228. fac. 1. quæ dicit de feditate cadaueris, sunt consideranda.

Pagina, & facie ijsdem, *verba illa*, sed heu infœlicia tempora, & perditos mores, &c. *vsque ad illa*, & ardebat charitate simul cum bonis operibus, *dele*, mordent nostros Sacerdotes, & Pontificem dispensantem, quandoque vt ipse temerè dicit, *contra Domini statutum*.

Facie eadem, *in fine dele verba illa*, non adhuc didici cur nobis sit in dicta denudatio capitis, &c. *vsque ad fin. dele*, quia ipse detrahit moribus clericorum.

Cap. 7. pag. 229. fac. 2. vers. 20. *legit*, Quæ est ipse Filius Dei, *lege*, quod instituit Christus Filius Dei.

Cap. eodem pag. 230. facie 1. vers. 25. *legit*, Non quidem ex his elementis deficientibus: sed melioribus, facit octo elementa, *dele omnia*, quoad hoc.

Pag. 231. facie 1, *verba*, non ergo nominando IEsum polluto ore, &c *vsque ad illa*, quoniam cognouit nomen meum, &c. *dele*, nam videtur asserere existentes in peccato mortali non posse facere miracula.

Cap. 8. pag. 231. fac. 2. pluries appellat Michaelem sacerdotem, non probo.

Cap 9. pag. 232. fac. 1. vers. 26. *legit*, & cum nullus sit, qui non peccet, *lege*, & cum nullus sit, qui lege ordinaria non peccet saltem originaliter.

Cap. 11. pag. 235. fac. 1. vers. 3. *legit*, quæ non iustificat nisi à peccatis commissis per errorem, *Hæc verba dele, vsque ad illa*, librorum legalium legimus, *& lege solum*, quæ non iustificabat à peccatis, alijs verò dimissis lequere, id inquit Apostol. &c.

Cap.

Cap. 12. pag. 236. fac. 1. verſ. 7. *legit*, pro quo mendoſi codices habent, &c. *vſque*, inuenire poteſt, *dele*, & *lege*, pro quo editio vulgata legit, pro nobis peccatum fecit, id eſt, ſe obtulit pro peccato.

Sequitur Auctor, fuit igitur culpatarium, *dele*, & *lege*, dicitur autem peccatarium, &c.

Cap. 14. pag. 239. fac. 1. verſ. 19. *verba*, non enim amplius in deſerto loco, &c. *vſque*, ſed locus irrigatiſſimus eſſet, *dele*, quia dextruit editionem vulgatam.

Pag. 240. facie prima, verſ. 29. *legit*, id eſt angelus mortis, ſicut alibi explicat dicens, *delenda ſunt hæc verba.*

Cap. 14. pag. 241. fac. 1. verſ. 3. *dele dictionem*, aut, & *verſ. 6. dele verba*, vel vt virtutes ille, quæ nos continuè de criminibus, &c. *vſque ad illa*, Vnus ex vobis Diabolus eſt.

Pag. 241. facie 2. verſ. 2. *verba*, quæ quantum ad pruritum, & repugnantem vim, &c. *vſque ad illa*, vt comprimeretur os ipſius accuſantis, *dele totum huc cap.* cautè eſt legendum.

Cap. 16. pag. 243. fac. 2. verſ. 15. *legit*, ad ſuſcipiendam animam maſculeam, quæ eſt potiſſima hominis ratio, *dele*, & *lege*, ad ſuſcipiendam animam, quæ eſt hominis ſpecifica forma.

Cap. 17. eſt valde ponderandum.

Cap. 20. pagina 248. fac. 1. verſ. 2. *dele verba*, quæ noſtra traductio tam implicatè &c. *vſque ad illa*, percipi poſſit.

Cap. 21. pag. 249. fac. 1. verſ. 19. *legit*, ſed vitarum dicitur in veritate literæ, *lege*, vel vitarum, vt dicit in textu hebraico, & *verſ. 25. legit*, aut de nouo creando, vt dicunt noſtri Theologi, aut infundendo id, quod ab ipſo fonte emanat, vt alij aſſerunt, *dele omnia*, & *lege*, & hoc de nouo creando, vt dicunt Theologi noſtri & veritas fidei teſtatur.

Tonus IIII.

Cap. 6. pag. 255. fac. 1. verſ. penult. *verba*, nam educti filij Iſrael de Aegypto, &c. cuius miſterium aliqualiter percurramus, *dele*.

pag.

pag. 256. fac. 2. verf. penult. *legit*, vt habet veritas literæ, *lege*, vt aliàs.

Cap. 7. pag. 257. fac. 2. verf. 19. & 20. *verba*, nam vt diximus, nullus fuit propheta &c. *vſque ad illa*, in quo nullus error, *dele*, derogat prophetis.

Cap. 9. maxima indiget conſideratione.

Cap. 10. pag. 261. facie prima verſu tertio, & quarto, *legit*, lethali, & irreparabili vulnere, quia peccatum fuit, vt alibi diximus, quodammodo in Spiritum ſanctum, *dele*, & *lege*, lethali, & vniuerſali vulnere, quia peccatum fuit, quo totam vitiauit naturam humanam.

Cap. 12. pag. 262. fac. 1. verf. 4. *dele verba*, tanquam dubij authoris.

pag. 263. facie prima, verſu 35. *legit*, ut aliquando ceſſante fide remaneat charitas, *dele*, & *lege*, vt in patria ceſſante fide remaneat charitas.

Cap. 13 pagina 264. facie ſecunda verf. 28. *legit*, ſi ab eo edita ſit epiſtola ad Hebræos vbi ait, *dele*.

Pag. 265. facie 1. verſu 9. *legit*. vel vt habet veritas hebraica, *lege*, vt aliàs.

Tonus. V.

Cap. 7. pag 268. facie 2. verſ. 6. *verba*, neque enim de aqua elementari loquebatur, quando dixit, niſi quis renatus, &c. *vſque ad illa*, alterum verò vim propagandi ſignificat, *omnino delenda*, redolent manifeſtam hæreſim.

pag. 169. fac. 1. verſ. 20. *legit*; nec enim legitur, quod Chriſtus aliquem baptizauerit, niſi Ioannem, baptizauit, vt creditur etiam Apoſtolos, & matrem, *dele*, & *corrige*, nec enim legitur, quod Chriſtus aliquem baptizauerit: ſed piè creditur, quod baptizauerit Ioannem, Apoſtolos, & Matrem.

Pag. & facie ijſdem, verſ. 30. 31. 32. & 33. *legit*, vt percipere poſſint aliqualiter myſterium ij, qui tantummodo, &c. *vſque*, rerum ſpiritualium, *delenda omnino*, *quia derogant virtuti Sacramentorum*, & *Concil. Trid.* & legenda foret, *tanquam*

per

per causas instrumentales dispositionis ad gratiam, vel tanquam per immediatas dispositiones ad gratiam.

Cap. 3. pag. 279. fac. 2. vers. 3. *legit*, vt credatur successura posteritas, *dele.*

In eodem Cap. quamplura dicit de fide, quæ sunt valdè obseruanda.

Cap. 4. pag. 270. fac. 2. vers. 17. *legit*, vt de hinc Diabolo cedere nequeat, *dele*, & *lege*, vt de hinc Diabolus cum violentia deijcere nequeat.

Facie eadem, vers. 28. *legit*, Hic ni fallor dicendum esse dijudico, quod homo non renascitur per aquam, & verbum Sacerdotis, quæ sunt Sacramenta & signa exteriora, eorumque Deus in internis operatur: sed per semen illud Diuinum, vt inquit noster Ioannes, *dele, et corrige si placet*, hic ni fallor dicendum esse diiudico, quod homo in regeneratione per aquam, & verbum Sacerdotis, quæ sunt Sacramenta effectus, quem in suscipiente Deus operatur, renascitur per semen illud diuinum.

In fine Cap. *dele verba*, hinc abit virtus seminis, *vsque ad finem.*

Cap. 6. pag. 271. fac. 2. vers. 15. *legit*, quod Christus est, vt alibi diximus, *lege*, quod figurabat Christum.

Facie eadem vers. 10. *legit*, non pro animali: sed pro meliori homine collocauit, *dele.*

Pagina 272. facie 1. vers. 11. *legit*, sicut in veritate literæ habetur, *lege*, vt aliàs.

Facie. 2. vers. 1. *legit*, minimæ fidei, *lege*, modicæ fidei.

Cap. septimo, pag. 273. fac. 1. vers. 12. *legit*, vt habet veritas textus, *corrige*, vt aliàs.

Cap. 8. pag. 274. facie prima, vers. 13. capitis, *legit*, vt habet veritas textus, *corrige*, vt aliàs.

Vers. sequenti, *legit*, vel vt melius iuxta literam, *dele dictionem*, vt melius.

Cap. 9. pag. 275. fac. 1. vers. 30. *legit*, quem secretiores Theologi simul cum Paulo vocant sæculum futurum, id est restituendum nobis, qui illud perdidimus, *dele.*

Cap.

Cap. 10. pag. 275. facie 2. verſ. 7. *legit*, prout ex prophetica officina dedu-xerant: *dele*.

Verſu 10. legit, quod & Pithagoras, & eadem officina depromit, *dele*, ex eadem officina depromit, *& corrige*, quod & Pithagoras aſſeruit.

Verſ. 13. & 14. *legit*, ſed quia ab hac dignitate ceci-dimus, adeo, vt nullum ipſius in nobis remanſerit veſtigium, nec adinuentus ſit, qui de ipſa aliquid, vel docere, vel ſcire poſſit, *dele*, adeo vt nullus vnquam ſcire poſſit.

Cap. 11. pag 277. facie 2. verſ. *legit*, id eſt captam ex vtraque natura portionem, non probatur.

Cap. 12. pag. 279. fac. prima, *legit*, vt diuites ſe ſe facere exiſtiment in his, &c. *adde his verbis*, In his terrenis diuitijs, easque in Cœlo poſſidentur ſpernentes. Verba autem quæ ſequuntur, id eſt, quæ inferioribus &c. *vſque ad illa*, qui inuocant illum, *dele*.

Cap. 13. pag. 280. fac. 1. verſ. 3. *verba*, ſicut & ipſe eſt, *vſque ad illa*, fœcunditate munitus, *dele*.

Cap. 18. pag. 283. fac. 1. verſ. 3. *verba*, qua vnione non datur maior, *dele*.

Pag. eadem, fac. 2. verſ. 6. *verba*, quibus articulis præſunt duodecim Angeli, vt alibi diximus, & Deo fauente dicemus, *dele*.

Verſ. 12. & 13. *legit*, non ipſa, vt habet mendoſa traductio, *corrige*, vel ipſa vt habet vulgata editio.

Verſ. 21. *verba*, nam in vnoquoque digito, &c. *vſque ad illa*, ſupernæ Ciuitatis, *dele*, enumerat Apoſtolos inter ſeptuaginta duos.

Tonus Sextus.

Cap. 1. pag. 285. fac. 2. verſ. 8. *legit*, quia cum ad cæteros articulos aliquas poſſemus adducere rationes, *corrige*, rationes, *& lege*, perſuaſiones.

Verſu ſequenti legit, nullas penitus niſi rationes conuenientes, & has quantum ex diuinis docemur oraculis, *corrige*, *& lege*, eas tantum poſſumus adducere conuenientes, quas ex diuinis edocemur oraculis.

Verſ. 17. *dele verbum*,

de

de nouitioribus.

Cap.6.pag.289.fac.1.verſ.20. *legit*, quod melius ad veritatem literæ ſonaret, *lege*, quod iuxta textum hebraicum ſonaret.

Cap.8.pag. 294.fac.1.verſ.22. *legit*, pro quo corrupto vocabulo dicitur ſabaoth, *dele*, corrupto vocabulo, & *lege*, pro quo dicitur ſabaoth.

Verſ. 29. *legit*; non ſunt in idiomate latino: ſed hebræo, *lege*, ſunt quidem in idiomate latino: ſed expreſſius in hebræo.

Cap. 10. pag. 296. fac. 1.verſ. 10. capitis, *legit*, vt habet veritas hebraica, *corrige*, vt aliàs.

Cap.11. pag. 298. facie 1.verſ. 28. *legit*, vt habet veritas literæ, *corrige*, vt aliàs.

Tonus. VII.

Cap. 1. pag. 299.fac.2.verſ.6. *legit*, vitarum, *lege*, vel vitæ, cum vulgata editione.

Verſu 16. *legit*, vt habet veritas literæ, *corrige*, vt aliàs.

pag. 300. facie 1. verſ. 9. *legit*, vt habet veritas literæ, *lege*, vt aliàs.

Et verſ. 10. *legit*, ſed melius, vt habet veritas hebraica, *dele*, & *lege*, vel vt habet textus hebraicus.

Verſ. 17. faciei 2. *legit*, vel vt habet veritas hebraica, *corrige*, vt aliàs.

Cap. tertium puto eſſe omnino obliterandum, nam plura dicit de Iſmael, & de productione creaturarum appellans Iſmael, & productionem creaturarum ſpuriam.

Cap. 5. pag. 305. fac. 1. verſ. vlt. *legit*, vel ad explendam libidinem, vel prolis amore, *dele verba*, vel explendam libidinem, *et lege tantum*, prolis amore.

Cap.7.pag.309. fac.1.verſ.25. & 26. *verba*, tanquam filijs, & quodammodo redemptis, virtute tamen ſummi Redemptoris, *dele*.

Cap.9. pag. 310. fac. 2. verſ. 23. *legit*, neque enim de aqua elementari: ſed ſupra cœleſti, & ſpirituali intelligi debet, *dele*.

Cap. 12. pag. 312. fac. 1. verſ. 8. & 9. cap. *legit*, & non caput, vt aliqui decepti affirmant, *hac verba vſque*

ad

ad illa, petram significans, *dele*.

Verſ. 17. *legit*, pro quo neſcio, quomodo habeamus Bartholomæum, *dele hæc verba*, & *corrige*, pro quo habemus Bartholomæum.

Cap. 13. pagina 314. facie 2. verſ. 7. *dele verba*, quamuis dicatur aliter in veritate literæ, de quo alibi dicetur.

Cap. 14. pag. 315. fac. prima verſ. 6. Cap. *legit*, vel vt habet veritas literæ, *lege*, vt aliàs.

Facie 2. verſ. 2. *verba*, quod non congregamini ſignificat, vt habet mendoſa traductio, *dele*, quod ſignificat etiam augemini.

Cap. 16. pag. 318. fac. 1. verſ. 19. *legit*, & non maris, vt habet noſtra traductio, *lege*, vel maris, vt habet noſtra traductio.

Cap. 17. pag. ead. fac. ſecunda, verſ. 24. *legit*, & non quieuit, vt habet traductio noſtra, *dele*.

Cap. 18. pagina 320. fac. 2. verſ. 19. *legit*, & neſcio quomodo traductum habeamus, &c. *vſque ad illa*, Gad enim non accinctum, *dele*, & *lege ſolum*, Gad enim fælicem.

Cap. 19. pagina 321. facie 1. verſ. 25. *verba*; nec benè habet traductio noſtra, &c. *vſque ad illa*, remuneratione importans, *dele*.

Facie 2. verſ. 3. *legit*, vt habet veritas literæ, *corrige*, vt aliàs.

Pag. 322. facie prima, verſ. 29. *legit*, fuit enim Paulus vniuerſalis Paſtor ouium lapidis, *corrige*, & *lege*, fuit enim Paulus vniuerſalis Doctor ouium lapidis.

Cap. 21. pagina 325. facie 1. verſ. primo, & ſecundo, *legit*, tanquam vniuerſali Paſtori, aut generali vati, *dele dictiones*, uniuerſali Paſtori, & diſiunctiuam, aut, & *lege*, tanquam generali vati electo.

Cap. 22. pagina 327. facie prima, verſu 17. *verba*, dummodo ea in Spiritum Sanctum, &c. *vſque ad illa*, in futuro dimittuntur, *dele*.

Tonus VIII.

Cap. 2. relicto penitus sensu literali, facit Christum arborem scientiæ boni, & mali, *ideo dele verba secundi versus*, cum de serie rerum, &c. *vsque ad illa*, quæ nulli dubium Christus est, *& lege*, cum de creatione rerum loqueretur Moyses, describit in medio horti plantatam arborem vitæ, quæ proculdubio poterat figurare Christum.

Cap. 9. pag. 338. fac. 1. vers. 7. *verba*, & virtus aliqua, *dele*, vers. 23. *legit*, pro quo mendosa traductio habet, *corrige*, vt aliàs.

CANTICVM Tertium

Tonus Primus.

Cap. 1. pag. 2. fac. 2. vers. 21. *legit*, vitarum, *adde*; pro quo nostra æditio habet vitæ.

Cap. 2. totum puto esse delendum ab illo loco paginæ 3. faciei primæ, versus primi, *quod & Plato*, vsque ad finem.

Cap. 3. pag. 4. fac. 1. vers. 13. *legit*, vt habet veritas literæ, *corrige*, vt aliàs.

Pag. & facie ijsdem, vers. 20. *verba*, nec dicas vexantur, &c. *vsque ad illa*, & Angelis eius, *dele*, videtur asserere omnes tribulationes esse immissas propter peccatum.

Versu vltimo, *legit*, vt habet veritas literæ, *corrige*, vt aliàs.

Cap. 5. pag. 5. fac. 1. vers. 12. Cap. *verba*, quæ vt perfectè sana, &c. *vsque*, in corpore sano, *dele*.

Pag. eadem, fac. 2. vers. 12. *verba*, mandat enim his, *adde*, mandat enim primo.

Versu 23. *legit*, vt primo sanent corpora, *dele dictionem primo*.

Vers. 18. & 19. *legit*, curanda sunt igitur primo corpora, *lege*, curanda sunt igitur etiam corpora.

Vers. 26. *legit*, & mutatur in naturam spiritus, *dele*, *& lege*, resurget enim spirituale.

Cap. 7. pag. 7. facie 1. vers. 4. *legit*, non quidem quod terra sis, *dele*, *& lege*, non solum, quod terra sis.

Facie 2. verſ. 25. *legit*, non igitur mortalem, *adde*, non ſolum igitur mortalem.

Cap. 8. pag. 8. facie 1. verſ. 15. *legit*, qui hauſtus ſit, &c. *vſque ad illa*, & vitam tribuit, *dele*.

Fac. 2. verſu 1. *legit*, & hoc vt diximus per mundi animam, particulari tamen virtute, *dele*, *& lege*, & hoc particulari virtute.

Pag. 9. fac. prima, verſu 16. *verba*, in viſceribus, in cutė, in veſtibus, &c. *vſque ad illa*, Dei miniſtros fugat, *dele*.

Facie 2. verſ. 27. *verba*, quod nec faciunt, nec cognoſcunt, *&c. vſque ad illa*, & lineamenta videantur, *dele*.

Cap. 9. pag. 10. fac. 1. verſ. 17. *legit*, non enim Ducem re vera itineris habet, *dele*, *& corrige*, non enim re vera ducem in Ducatum itineris ſuſcipit.

Pag. & facie iiſdem, verſu 21. *non probo verba illa*, alioqui cœlum ſentiet, *vſque ad illa*, quo pergere debet, nam videntur admittere neceſſitatem.

Verſ. vlt. *legit*, vt habet veritas literæ, *lege*, vt aliàs.

In hoc capite multum tribuit loco, quæ mihi non videntur ſana.

Pagina 11. facie 1. verſu 22. *non probo illa verba*, quia tunc etiam nobiliorem cuſtodem, & directorem aſſumimus, non enim mutatur Angelus cuſtos.

Cap. 10. pag. 11. facie 1. non probo diſtinctionem inter intellectum, & rationalem ad mentem Platonis.

Cap. 13. pag. 15. facie 1. ibi, *ſed vltra progrediens*, vſque ad finem capitis non probo ea, quæ dicit de ſententia Plotini diſtinguentis animam ab intellectu, probarem tamen ſi nomine animæ intelligeret portionem inferiorem, & nomine intellectus portionem ſuperiorem, poſſent tamen admitti, quia in calce capitis ſe ipſum explicat.

Tonus II.

Cap. 1. pag. 16. fac. 2. verſ. 17. *dele*, vel non ſunt fideles.

Verſ. 18. *legit*, vt habet veritas literæ, *corrige*, vt aliàs.

Eodem verſu *legit*, pro quo nos mendoſė habemus, *de-*

dele verbum, mendosè.

Cap. 2. pag. 17. fac. 2. videtur asserere, Apostolatum, & alias dignitates conferri à Deo secundum naturalem dispositionem, *ideo dele verba*, à vers. 10. nec obijciet quispiam dicens, &c. *vsque ad illa*, conuenienter fuissent assumpti.

In titulo capitis tertij, pag. 18. facie prima, dele verbum, *primæua*.

Cap. 3. pagina 18. fac. 2. vers. 9. *legit*, secundum propriam virtutem, *dele*, & *lege*, secundum rerum exigentiam, & diuinam dispositionem.

Cap. 4. pag. 19. fac. 2. vers. 11. *legit*, quædam obligatio, aut naturæ dictantis, vellem dixisse, aut decentiæ suæ bonitatis.

Cap. 5. pag. 20. facie 1. vers. 2. *legit*, vt habetur in veritate literæ, *lege*, vt alias.

Pagina 21. facie 1. vers. 23. *dele verbum*, nouitioribus.

Facie 2. vers. 21. *legit*, quod non minor sit, *dele*, & *lege*, quod longè maior sit virtus Christi.

Vers. 23. *legit*, & per Christum, qui est vera aqua diluens, *lege*, & per gratiam, quam meruit Christus, quæ est vera aqua diluens.

Cap. 6. pag. 22. fac. 1. vers. 4. cap. *legit*, à me videlicet progenitæ, & in corpore diffusæ, *vellem legisse*, à me corporibus organizatis, creatæ, & in ipsis infusæ.

Fac. ead. vers. 13. *dele verba*, quisquis fuerit; reuocat in in dubium, an Salomon edirit librum Sapientiæ.

Versu 27. *legit*, & quando corpore immergitur, *lege*, & quando creata corporis fit actus.

Facie 2. vers. 1. & 2. *dele verba*, corpus intrantes, & fac. eadem, vers. 9. *verba*, quod animæ nostræ, &c. *vsque ad illa*, tetro velamine, *dele*, & *lege*, quam animæ nostræ perspicuum est in sui creatione infundisset Deus largissimus distributor: sed parentum primorum culpa offuscatur tetro velamine.

Cap. 7. est valde ponderandum, & præcipuè, quæ dicit de ijs, quæ habentur in celeberrima antiqua Theogia Abrahæ.

Cap. 10. pag. 26. fac. 2. vers. 23. *dele verba*, pro illorum capacitate.

Cap. 11. pag. 27. fac. 1. verſ. 19. *dele verba*, quæcunque fuerit, & alia, incertus enim eſt illius author.

Tonus Tertius.

Cap. 1. pag. 30. fac. prima, *propè finem*, fatetur ſe inueniſſe in monumentis hebræorum antiquiſſimis multa conſortia Angelorum, neſcio an ſit verum, citra ea, quæ leguntur in ſcripturis.

Cap. 2. ferè per totum hominem eſſe nobiliorem Angelis, non probo, quia loquitur quoad dona creationis, & pluribus probat rationibus.

Fac. 1. verſ. 8. *dicit*, non Angelis eſſe paratum Regnum à conſtitutione, &c. *dele*.

Fac. 2. verſ. 7. *corrigit noſtram editionem*, legentem, minuiſti eum paulò minus ab Angelis, *his verbis*, cum in veritate literæ habentur, &c.

Facie eadem, verſ. 35. *legit*, inſuper mixtus, & humanus, *dele verbum*, mixtus, *& lege*, vnitus.

Cap. 3. pag. 32. fac. primâ, *dele verba*, quæ ſunt initia capitis, *vſque ad illa*, aut ſuper excedendi ipſum, *& lege*, cum autem Angelus præuiderit hominem aſſumendum eſſe ad maiorem dignitatem, cæpit ei inuidere ſequere, & hac forte inuidia, &c.

Facie 2. verſ. 16. *legit*, id eſt ne emularetur lignum ſcientiæ boni, & mali, quod Chriſtus eſt, vt ſupra explicauimus, *dele*.

Cap. 5. pag. 33. fac. 2. verſ. 12. Cap. *verba*, & victus diabolus, atque ſubiectus, &c. *vſque ad illa*, alterum impugnare, *dele*, arbitratur diabolum victum non poſſe alium impugnare.

Cap. 6. pag. 34. fac. 1. verſ. 4. *legit*, quæ tenebras, & malè operantes fugat, *dele verbum*, & malè operantes, non enim id conuenit luci huic materiali, cætera autem à verſu quinto, vt in prophetico carmine dicitur, &c. *vſque ad illa*, per quam etiam in vltimo verſu, *dele, & lege ſolum*, nam per lucem ſolarem, & cœleſtem illa diuina, & ſuprema lux ſplendeſcens, &c.

Facie 2. in fine Cap. fatetur ad mentem Platonis ſignis cœli ſtellipheri eſſe præpoſitus Syrenas, *dele*.

Cap. 8. pag. 35. fac. 2. verſ. 13.

cap. *legit*, diluuntur aqua illa supramundana, quæ Dei Filius est, & Dei sapientia, & Dei verbum, *corrige*, diluuntur aqua illa supramundana gratiæ, quam meruit Dei Filius, & Dei sapientia, & Dei verbum.

Facie 2. vers. 16. *legit*, cuius est abluere corporum inquinamenta, & resignare aquam illam, &c. *corrige*, cuius est tangere corpus, & efficaciter significare aquam illam gratiæ, quæ lauat.

Pag. 36. facie 1. vers. 11. *legit*, panis videlicet, & vini, quæ simbolum habent maximum, *vellem legisse*, corporis, & sanguinis in specie panis, & vini, quæ simbolum, &c.

Tonus IIII.

Cap. 1. pag. 38. fac. 2. vers. 12. legit, *vates*, lege, *poeta*.

Cap. 2. pag. 39. facie 2. vers. 3. *legit*, iterum itaque subuectus per virtutem, *vellem legisse*, itaque Dei peculiari auxilio subuectus.

Facie eadem, vers. 13. non probo, quod per volucres cœlorum intelligantur omnes hospites cœlestes.

Cap. 3. pag. 39. & 40. plura dicit de his, qui futura voluerunt diuinari.

Facie 2. pag. 40. ver. 10. *legit*, diuulgatum est in cœlesti, imò extra cœlestem, *dele verba*, in cœlesti imò.

Cap. 4. pag. 41. & 42. non probo ea, quæ dicit de vaticinijs per furorem, quæ dicit accidisse Poetis, & Philosophis, ideò delerem verba illa.

Pag. 41. faciei 1. versus 23. Democritus asserit nonnullos decantasse, &c. *vsque ad illa*, per integram horam abstrahebantur à corpore. Totum hoc caput tutius est delere.

Cap. 6. pag. 44. fac. 2. versu 14. Cap. *verba*, de cunctis dispositurus ad libitum, *dele*.

Cap. 7. pag. 45. facie 2. vers. penult. *dele glossam illam*, idest per fidem, & firmam adhæsionem cum Deo.

Cap. 8. pag. 46. fac. 2. vers. 19. *dele verba*, quanto magis aggrauatur peccatum in homine, & lege, quo in plura peccata incidit homo.

Facie ead. vers. penult. *legit*, vt habetur in veritate literæ, egrediens egrediebatur, & reuertebatur quousque

que ſiccarentur aquæ deſuper terram, & non vt habent noſtri mendoſi codices, egrediebatur, & non reuertebatur, coruus autem redibat vacuus, columba verò cum oliua ſigno pacis, *dele hæc omnia, quia nedum mordent, ſed deſtruunt vulgatam edit.*

Pagina. 47. facie 1. à verſ. 15. *verba*, quod dominium tamdiu, &c. *vſque ad illa*, in virtutem inimicam, *dele*, *ſunt contra mores Pontificum*, ſequitur, *Franciſcus verò iterum, &c.* dele verba, *vero iterum*, & lege, *etiam*, in fine huius capitis dele verba, *nec quidem hoc exhibent omnem*, vſque ad finem dele.

Cap. 9. pag. 48. facie 1. verſ. 9. *legit*, & quia mulieres maius habent cum dæmonibus ſymbolum, & leuius illuduntur, *corrige, & lege*, & quia mulieres leuius illuduntur.

Facie eadem, verſu 16. *legit*, vates, *lege*, Poeta.

Pag. eadem, facie 2, verſ. 12. *verba*, & fuit verus ſpiritus Samuelis, &c. *vſque ad illa*, literam interpretentur, *dele*.

Tonus V.

Cap. 1. pag. 52. facie 1. verſ. 7. *legit*, ligans, & connectens animam animalem, & craſſiorem cum intellectiua virtute, quæ dicitur portio ſuperior, *vellem legiſſe*, partem animalem cum intellectu, qui dicitur portio ſuperior.

Facie eadem docet ſpiritum eſſe corporeum, niſi intelligatur comparatiuè, vt ipſe videtur innuere, non admittitur.

Facie eadem, verſ. 11. *legit*, cum mente ſuperiori, & diuino illo, quod eſt in nobis, *corrige*, cum mente, vel portione ſuperiori, quæ diuina ſemper contemplatur.

Cap. 2. pag. 52. facie 2. verſ. 15. *legit*, vterque datus cuilibet homini, *dele*.

Facie ead. verſ. 19. *legit*, in ſpiritum videlicet diabolicum, &c. *vſque ad illa verba*, aut duæ aquæ ſimul, *dele*.

Facie ead. propè finem, *legit*, in naturam propriam, & diuinos faciens, *dele*, in naturam propriam, *& lege*, in

in se diuinos faciens.

Cap. 3 pag. 53. fac. 1. vers. 25. *verba*, proinde, nec damnatur, &c. vsque in tenebras interiores, *dele.*

Cap. 4. pag. 53. non probo.

Cap. 5. pag. eadem, facie 2. propè finem, *verba*, qui alium, & alium sibi in dies, &c. *vsque ad verba illa sequentis paginæ*, Hieronymus locum habet, *dele*, fateor hominem in dies alium, & alium sibi acquirere Angelum in custodem.

Cap. 6. *dele*, & principium capitis 7.

Tonus VI.

Cap. 1. pag. 55. facie 2. versu 7. *verba*, vt cum bona venia dixerim, *vsque ad illa*, præcedentium, præsentium, & futurorum contuitus, *dele*, *& lege solum*, quidam enim dixerunt tres diuinas personas repræsentari in tribus animæ potentijs, memoria videlicet, intellectu, & voluntate, quidam vt possent adinuenire consubstantialitatem, & originem illa simplici ratione imaginis assignata non contenti, asserunt ipsam consistere non tantum in illis tribus potentijs, vel vt suo more loquamur in actibus primis, sed etiam in secundis, est enim in nobis intellectus, &c. *sequere vsque*, & patrem effigiat, *& deinde lege*, in hoc autem horum imago in homine deficit ab effigiato, nam verbum in nobis productum, similiter, & amor, qui actus secundi ab ipsis dicuntur, in nobis accidentia sunt. Quidam Imaginem Dei venari laborarunt Deo comparantes non solum animam: sed totum hominem, in quo relucet omnimoda ipsius Dei Imago, *sequerere, vt in fine paginæ*, est itaque Deus plena vita, &c.

Cap. 3. pag. 57. fac. 2. vers. 14. *legit*, in sua solitaria natura, *dele verbum*, solitaria, *& lege*, singularissima.

Cap. 5. pag. 59. fac. 2. vers. 1. *incipit*, sed antequam ad hanc vnitatem cum Deo reuertatur, *omnia dele*, *& lege*, sed antequam hanc vnitatem cum Deo consequatur anima, in eodem instanti, in quo creatur, infunditur in corpus.

Cap. 6. pag. 60. fac. 1. verſ. 4. *legit*, huc demiſerit, non tantum vertibilem, *dele*, & *lege*, creauerit non tantum vertibilem.

Cap. 8. puto totum eſſe delendum, quia contendit probare, pœnitentiam non eſſe dolorem, &c. tamen ſi quis velit non obliterare, vbi in tertio verſu capitis, *legit*, quæ non eſt vt aliqui aſſerunt pœnæ tenentia, *dele*, & *lege*, quæ non eſt tantum pœnæ tenentia, *verſu 4. vbi legit*, ſed reuerſio ad Deum, *corrige*, & *lege*, ſed etiam reuerſio ad Deum.

Pag. 61. facie 2. verſ. 10. *verba*, ſi autem ad hanc conuerſionem, &c. *vſque ad illa*, caſus, & præcipitatio, aut malum, *dele*, *ſequitur*, verum igitur, *dele dictionem*, igitur, & *lege*, verum enim.

Cap. 9. pag. 62. facie 1. verſ. 7. *verba*, dummodò ſuſcipiens ſit benè diſpoſitus, *dele*.

Facie eadem, verſ. 20. & 21. *verba*, in his maximè, qui debili virtute, &c. *vſque*, & infantili ætate, *dele*.

Cap. 12. pag. 63. fac. 1. verſ. 21. *legit*, qualem ab initio Deus opifex eam fecerat, *corrige* & *lege*, qualem Deus opifex feciſſet, niſi Adam peccaſſet.

Pag. eadem facie 2. verſ. 25. *verba*, ex qua cum animali noſtro, vt Plotino placet pullulat anima rationalis, *dele*.

Tonus VII.

Cap. 1. pag. 69. fac. 1. verſ. 10. *verba*, & aliquando vi quadam Spiritus vehementiſſima, &c. *vſque ad illa*, omnium artificem benedicant, & laudent, *dele*.

Facie eadem dele vltimum verſum.

Pag. 70. fac. 1. non probo ea, quæ de reſurrectione hominis dicunt ſecretiores Theologi, ſiue cabaliſtici, ideo dele totum ab illis verbis verſus ſecundi, & tertij, *nec ab his vt ſecretiores Theologi*, vſque ad finem *poteris addere*, ſi virtute naturæ in tot animalibus, quodammodo reſurrectionem proſpicimus, quanto magis homo Dei virtute poterit, &c.

Cap. 2. pag. 70. fac. 2. verſ. 32. *legit*,

legit, ſed cum Chriſtus verus Phariſeus, & à mundo, &c. *corrige*, ſed cum Chriſtus à mundo, atque ab omni quod in eo eſt, &c.

Cap. 3. pag. 71. facie 2. verſ. 32. *dele verbum*, imaginem.

Facie ead. verſ. 29. *dele verba*, nec facta cum ipſis animarum vnio.

Cap. 5. pag. 72. fac. 2. verſ. 19. *dele verbum*, nouitiores, fatetur homines eſſe eiuſdem ſpeciei cum Angelis non recipitur, *delenda ſunt verba*, ſed quomodo quæſo illa, &c. *vſque ad illa*, & ſurget ſpirituale.

Cap. 11. pag. 76. fac. 2. à verſu 27. vſque ad finem, videtur aſſerere corpora noſtra non reſurrectura, ſeu reſurgenda in eandem formam, dele, niſi nomine formæ intelligat diſtinctas qualitates.

Cap. 12. pag. 77. facie 1. verſ. 24. *legit*, vel ſicut habet veritas literæ, *corrige*, vt aliàs.

Cap. 13. pag. 78. fac. 2. verſ. 2. 3. & 4. *verba*, vnde malè traductum eſt, &c. *vſque* armatura fortium; *dele*, mordet vulgatam editionem.

Cap. 14. pag 79. facie 1. verſ. 9. *verba*, hinc illis productis, &c. *vſque ad illa*, & ſplendentes fierent, *dele*, tollit his verbis productionem lucis.

Pag. eadem, facie 2. verſ. 6. *verba*, pro quo nos habemus conſumens; non enim conſumit, & deſtruit amicos: ſed comedit, *dele, & lege*, comedit enim, id eſt ſuſcipit in ſe, &c.

Cap. 15. pagina 79. facie 2. *verba*, & ſic vt ſequamur Pithagoreorum dogma, &c. *dele*, nam fatetur ex horum ſententia eundem eſſe ignem beatificantem, & torquentem.

Cap. 16. pag. 81. fac. 1. verſ. 5. *dele verbum*, ſpiritualis.

Cap. 17. pag. 81. fac. 2. verſ. 17. *verba*, ſed benè inuiſibilis, &c. *vſque ad illa*, quam hic viſibilis ignis, *dele*.

Tomus VIII.

Primus Modulus.

Cap. 5. pag. 90. fac. 1. fatetur cœlum eſſe compoſitum ex quatuor elementis.

Modulo 2. conc. 1. pag. 1. fac. 1. verſ. 11. con. *dele verba*,

qui

qui non indigent alio templo.

Conc. 2. pag. 92. fac. 1. versu 26. *legit*, vel vt melius habet veritas hebraica, *dele*, vt melius.

Conc. 3. pag. 92. fac. 2. vers. 6. *dele verba*, id est filio, vt alibi declarauimus.

Modulo 3. conc. 1. pag. 93. fac. 2. mordet nostram traductionem.

Conc. 2. pag. 94. fac. 2. vers. 10. con. *verba*, ad libitum, & non secundum misterium adiunctum, *dele*.

Modulo 4. pag. 97. fac. 2. con. 2. vers. *verba*, in Abel enim diuina, & in Cain diabolica familia fabricatur, *dele*.

Facie eadem, vers. 8. *dele*, & diabolum erat.

Facie eadem, vers. 12. *legit*, quamuis mendosi textus habeant, *corrige*, pro quo editio vulgata habet.

Fac. 2. vers. 2. & 3. *dele parenthesim*, vt nonnulli asseruunt.

Conc. 3. pag. 98. facie 1. vers. 33. *verba*, citra Imperatorem in Ecclesia, *dele verbum*, citra Imperatorem.

Modulo 6. conc. 1. pag. 100. fac. 2. versu penult. *verba*, quamuis traductio nostra, *&c. vsque ad verba illa*, sequentis pag. versu 2. ad rem nostram, *dele*, *& lege*, pro quo nostra traductio habet cornutam, &c.

Conc. 2. pag. 101. fac. 2. vers. 5. *legit*, mentem peperit inquit Mercurius, *dele hæc verba*, quia non sunt consentanea Theologis, *& lege*, opificem producit.

Conc. 3. pagina 102. facie prima, vers. 4. *verba illa*, sunt etiam qui existimant, *vsque ad finem totius concentus*, *dele*.

Conc. 6. pag. 103. fac. 2. vers. 13. *verba*, hur enim excitare signati, non exurgere, *dele*.

Modulo 7. conc. 3. pag. 106. sunt perpendenda quæ dicit in principio concentus.

Conc. eodem, facie eadem, vers. 24. conc. eiusdem, *verba*, quibus peculiarius vt nonnullis &c. *vsque ad illa*, & cæteris creaturis, *dele*.

Facie 2. vers. 10. *legit*, & cum sint

ſint hæc animalia in regno illo, ſunt etiam ipſorum ſedilia, & eorum omnium, *dele*, & *lege*, & cum horum animalium ſint idola in regno illo, ſunt etiam ſedilia eorum omnium, quorum in hoc mundo, &c.

Modulo 8. conc. 1. pag. 107. facie 1. verſu 1. *verba*, quod ex omnimoda imperitia numerorum, & ſupputationum procedit, *dele*.

Conc. 2. pag 107. facie 1. verſ. 20. con. *verba*, qui vt docet Mercurius, &c. *vſque ad illa*, atque Spiritus numen eſt, *dele*, & *lege ſolum*, qui producto filio ab æterno, & ab vtroque in eadem æternitate tertia perſona ſpirata ſeptem in tempore fabricauit, &c. pondera benè ea, quæ dicit in ſecunda facie.

Conc. 2. pag. 108. fac. 1. verſ. 7. *verba*, ſunt etiam quibus, &c. *vſque ad illa*, in Dominum Deum tuum, *dele*.

Facie eadem, verſ. 6. *legit*, decreuerit, *corrige*, permiſerit.

Facie eadem dele omnia, quæ dicit de immundis ſpiritibus.

Conc. 4. pag. 114. fac. prima, verſu 5. *verba*, nam ſi Adam accepiſſet &c. *vſque ad illa*, fructus eius, aut folia, *dele*, & *lege vt ſequitur*; At vbi venit, &c.

Modulus 12. con. 1. pagina 118. fac. 2. verſ. 7. *verba illa*, nec tamen recepta in Sacra Canone, *vſque ad illa*, & gloria cœleſti perſoluimus imitabimur, *dele omnino*.

In Epitalamio in ſponſum facie ſecunda, in metullio facie ſecunda, litera L, *dele verba*, omnigenis arboribus, id eſt, delicijs, & gradibus datis creaturis rationalibus à nobis appetendis, præter arborem ſcientiæ boni, & mali, *dele*.

Modulus 13. pagina 122. facie 2. verſ. 20. *legit*, De morte, id eſt de Angelo mortis, *dele dictionem*, id eſt, & *corrige*, de morte, & de Angelo mortis.

Modulus 14. pag. 125. fac. 2. Con. 2. verſ. 27. *legit*, ſed habet veritas hebraica, *lege*,

lege, sed habet textus hebraicus.

Modulus 18. pag. 131. fac. prima, con. 1. fatetur Eliæ, & Enoch corpora iam surrexisse, & immutata esse in meliorem sortem. *Verba à versu* 11. *sicut de Elia legimus translato, vsque ad fin. concentus*, dele.

Conc. 3 pagina 133. fac. prima, & secunda, fatetur sanctio posse proficere, licet in fine indecisam relinquat hanc sententiam de profectu Beatorum.

FRANCISCVS HOTTOMANNVS.

In Franciscum Hottomannum de verbis iuris, impressum Venetijs 1564. *Censura.*

Ex priori Epistola dedicatoria, quæ incipit, *Annus iam agitur*, *&c.* in principio secundæ paginæ delenda sunt illa verba: *qua nulla maior hominum generi à Deo tributa est*, Nã videtur auctor illis verbis, *Imperatoris dignitatem etiam supra Summi Pontificis dignitatem extollere voluisse*.

Ex eod. epistola in principio quartæ paginæ delendus est totus ille locus à vers. *in hoc autem præclaro*, *&c.* vsque ad vers. *Facultates tibi*, *&c.* Siquidem Romanum Pontificem, quem prædonem appellat, palam, & apertè maledictis insectatur.

Ex posteriore Epistola, quæ incipit, *Magnifica profectò*, *&c.* propè finem possent deleri illa verba à vers. *Nunc verò cum in hoc*, *&c.* vsque ad vers. *Erit igitur*, *&c.* Nam videntur tacitè Catholicos mordere.

Epistola Typographi, quæ incipit, *Redit ad vos*, *&c.* cum nihil aliud nisi meram auctoris laudationem contineat, tota expungenda est.

Litera C, in ver. Cynus contra Canonistas obloquitur, licet non ex sua, sed ex Cyni sententia se loqui videri velit.

Litera M, in ver. Metropolis propè finem irridet Sanctum

ctum Isidorum.

Litera S, in ver. Soror, quæ eo loco scribit in contumeliam Clericorum fortasse inseruit.

Item in vers. Spado circa medium Magna est obscœnitas in verbis Galeni, quæ adducit, & ideo retentis solum Græcis possent Latina deleri, nimirum à vers. *quæ sic conuertimus, &c.* vsque ad vers. *Hæc Galenus, &c.*

Item in ver. Synoditæ inhonestè, & inuerecundè iocatur in Monachos. Idcircò delenda sunt verba à vers. *quos Galli*, vsque ad finem.

Litera V, in ver. Vxoris videtur latenter Sacerdotum cælibatum impugnare.

Eiusdem
FRANCISCI HOTTOMANNI

Censura in Commentaria in libros Institutionum impressa Venetijs 1569.

Ex Epistola Typographi, quæ incipit, *Nostrum institutum, &c.* delendum est nomen cum laudatione Hottomanni.

In expositione tituli ante proœmium institutionum in verbo, *Semper Augustus*, in fine delenda sunt illa, *Nam & si de Carolo, &c.* vsque ad finem, vbi falsò scribit, Carolum Magnum Sedem Imperij Romæ collocasse, quod alio non tendit, nisi vt innuat, Romam Imperatoriæ, non Pontificiæ iurisdictionis esse.

Institutionum lib. 2. tit. 1. de rerum diuisione §. 32. interdum etiam, &c. in verb. *Simulatque claues tradiderit*, in fine, *clauium traditionem à Christo factam perperam videtur interpretari.* Et ideo delenda illa verba. *Et huc videtur Christus, &c.* vsque ad finem.

In vita Iustiniani, quæ habetur ante institutiones, & de verbis iuris in verbo Iustinianus scribit propè finem, *Iustinianum, religionem Chri-*

Christianam piè, Sanctèque coluisse. Hoc si ad tempus mortis eius referatur, falsum est, nam constat ex historijs ipsum in hæresi Eutychiana decessisse.

GERALDVS MERCATOR.

Correctio in librum Geraldi Mercatoris Rupelmundani Cosmographi.

In Epistola Doct. Reinhardi Solenandri dele, ab illis verbis, *impietatem iudicabat*, vsque, *Mirifice delinitus*, exclusiuè.

In alia Epistola Iacobi Sinstedij circa finem, dele ab illis verbis, *per omnia satisfaciet*, vsque ad illa, *De qua re, &c.* exclusiuè.

In capite 4. primi diei fol. 11. vbi dicit, *fideles suos in gloriam Dei Patris adducet*, dele, *Dei Patris*, & pone, *animæ, & corporis.*

In cap. 5. eiusdem diei fol. 13. circa finem dele ab illis verbis, *propagationem inclinatur*, vsque, *proinde, et creaturas*, exclusiuè.

In cap. 9. secundi diei fol. 20. dele, *& quadrat huc per totum*, vsque in finem illius secundi diei.

In cap. 10. tertij diei fol. 21. circa principium dele ab illis verbis, *præscripsisse, atque indidisse*, vsque; *Res enim suam, &c.* exclusiuè.

In cap. 13. tertij diei fol. 27. dele ab illis, quæ in natura continente minimè inueniuntur, *vsque, Cum igitur ad vsum, &c.* exclusiuè.

In eodem capite, & fol. circa finem, dele, *Itaque dum vbique*, vsque, *bonitate, & iustitia*, inclusiuè.

cap. 17. 6. diei deleatur totum.

In cap. 18. fol. 31. dele ab illis verbis, *sustentabantur, reliquit*, vsque, *Adamo verò de sua constantia*, exclusiuè.

In fine eiusdem capitis fol. 32. ab illis verbis, *Est autem carnis concupiscentia*, vsque in finem.

Caput 19. *eiusdem filij*, deleatur totum.

In altera parte Atlantis deleatur titulus Epistolæ, *nempè Elizabeth, Serenissimæ, potentissimæque Angliæ, Franciæ, & Hiberniæ Reginæ,* Gu-

GVGLIELMVS

Grattarola.

Corigenda in Opuſculis Guglielmi Grattarolæ iuxta impreſſionem Lugdunen. de Anno 1568. *apud Gabrielem Coterium.*

In quarto folio.

Ex opuſculo de memoria reparanda.

Pagina 61. vbi habet ad finem, quæ ſcribit, *Eraſmus Roterodamus*, libro 3. Eccleſ. deleatur, *ob nomen, & teſtimonium Eraſmi auctoris damnati.*

Pag. 62. poſt medium cum ait, *Hactenus Eraſmus*, expungatur.

Ex libello de Phiſiognomia.

Pag. 66. ante medium adducens illud Ioannis 7. *nolite iudicare ſuper faciem: ſed rectum iudicium iudicate, ne recedatur à textu vulgatæ editionis*, ſcribatur, *nolite iudicare ſecundum faciem, ſed iuſtum iudicium iudicate.*

Pag. 70. §. *Caput pineatum*, dele, *Ianuenſes*, vſque, *& hypocritæ.*

Pag. 72. in fine cum ait, *quales vt plurimum ſunt Turci*, expungendum videtur, cum hic laudet Turcas, quaſi inter Chriſtianos plurimi, & circumſpecti, & prouidi non ſint.

Pag 92. verſus fin. vbi habet, *& mentem Deo proximam indicant*, tollantur, quia ſignum mentis Deo proxime non habetur à teneribus palpebris, vt ipſe ſcribit.

Pag. 98. initio, vbi ſcribit, *& anima calida, & maligna eſt*, videtur delendum, quia malè ſonat.

Pag. 133. vbi habet in fine, *lingua alba paupertatem, & miſeriam teſtatur*, aut tollatur, aut ſcribatur, lingua alba pituitum dominium indicat, vnde ignauia ſequi, & ob id paupertas ſolet.

Pagina 137. lin. 2. dele, *præſertim qui Euangelium bene nouerunt.*

Pag.

Pag. 139. in fine quod scribit Phenices, & Caldeos, quia sub Sole, & Leone sunt, Solis in primis veneratores reddit, delendum est, veneratores, quia quod solem venerentur, non est ab astris.

Pag. 147. §. *qui crassos*, dele, *ac in estasim rapiuntur*.

Ex opusculo de Prognosticis tempestatum.

Pag. 202. linea prima, dele, *amota superstitione*.

Pag. 238. post principium ibi, certas rerum futurarum prædictiones, deleatur, *certas*.

Ex libello de tuenda valetudine.

Pag. 241. in Epistola ad Franciscum Grattarolum in medio quæ scribit, virtutes, nec vtiles, nec conferentes esse absque sanitate possunt, tollantur; quia temperantia, patientia, & aliæ etiam in ægroto vtiles sunt. paulò infra verba Ecclesiastici legenda sunt iuxta vulgatam editionem.

Pag. 244. lin. 1. dele, *ac cognitione sincera inuito Sathana, & membris eius*.

Ibidem initio cum ait, Christi Seruatoris nostri, dicatur Christi Saluatoris nostri, vt vitentur prophanæ vocum nouitates.

Pag. 245. initio ibi, aut fato, tollatur, propter eam, quam D. Thom. tertio contra Gentiles affert rationem.

Pag. 343. post medium Apostoli verba ad Titum secundo legantur iuxta vulgatam editionem.

HIERONYMVS CARDANVS.

Censura in libros Hieronymi Cardani de Subtilitate ex accurata recognitione, & collatione trium librorum diuersæ editionis confecta. Quorum primus est impressus Basileæ ex officina Petrina Anno 1560. Secundus similiter Basileæ apud Sebastianum Henrici Petri Anno 1582. Tertius Lugduni apud Bartholomæum Honoratum anno 1580. Omnes in octauo,

B, denotat impressionem Basiliensem priorem An. 1560.
b, posteriorem Anni 1582.
L, Lugdunensem Anni 1580.

Lectori

Lectori Salutem.

Vt tuæ amice lector commoditati consuleremus, excogitauimus rationem, qua facilius ea, quæ in Cardani operibus expurganda sunt, inuenires; quandoquidem sua scripta in libros tantum sine vlla capitum partitione digessit. Singulis igitur locorum animaduersionibus certas voces ex indice ipsius libri corrigendi petitas adiecimus, quæ quidem voces loca, quæ ex præscripto huius censuræ emẽdanda sunt, quota pag. reperiantur, quasi digito commonstrabunt. Curauimus autem, vt omnibus impressionibus (quantum fieri potuit) responderent. Vale, & hanc nostram diligentiam boni consule.

Ex epistola dedicatoria.

EditioLugdunẽsis habet præfixam Epistolam dedicatoriam ad Ferrandum Gonzagam, quæ incipit, *Cum mecum merita*, &c. in qua nihil est delendum.

In editione vero Basileensi Epistola est inscripta, *Consaluo de Corduba*, & incipit, *Vniuersam mundi historiam*, &c. in qua sunt delenda hæc verab, *Ita fatali quodam genio fœlicissima fortuna gentis huius tuæ*, Habentur non longè ante finem.

Ex libro primo.

B, pag. 53. b, pag. 40. L, pag. 34. post medium libri, deleatur à vers. *Et in quolibet loco nunc*, &c. vsque ad versum, *Tria igitur sunt*, &c. Consule indicem in versu, *Principiorum naturalium diuisio*, & locum hunc paulò superius in pagina indicata, vel præcedente inuenies.

Ex libro secundo.

B, pagina 95. b, pagina 69. L, pagina 55. deleatur à vers. *Vocant tunc ea Diui*, &c. vsque ad versum, *in Mediterraneo*, &c. Consule indicem in vers. *Helenæ Sidus*, vel (vt in Lugdunensi) *Helenæ sidus submersione nuncians.*

B, pag. 102. b, pag. 75. post periodum quæ incipit, *quidam ficum pro lauro*, &c. deleantur hæc verba: *& dæmonas, id est persuasionem illam meticulosam*,

losam, Consule indicem in ver. *fulminum præcautio*.

B, pag. 147. b, pag. 106. L, pagina 82. deleatur à vers. *Vnde animæ substantia*, &c. vsque ad ver. *neque ergo putredo*, &c. consule indicem à versu. *anima quid sit*.

B, pag. 149. b, pag. 107. L, pagina 83. & paulò inferius deleantur hæc verba, *calor autem naturalis, aut anima, aut non sine anima*, sequuntur hæc verba post periodum, quæ incipit, *nam quæcunque mista sunt*, &c. Hoc non habetur in indice: sed facile inueniri potest, quia sequitur non multò post locum proximè notatum.

B, pag. 149. 150. b, pag. 108. L, pag. 83. & infra del. à ver. *Sed dices si anima*, &c. vsque ad vers. *talibus difficultatibus*, &c. Non est opus indice, quia sequitur paulò post locum proximè notatum.

B, pag. 174. b, pag. 126. L, 96. post periodum quæ incipit, *sed cum per æquidistantem*, &c. deleant. hæc verba, *atque ob id etiam præcantationis præsefert imaginem* &c. consule indicem in ver. *annuli motus*.

B, pag. 177. b, pag. 128. L, pag. 97. & inf. post period. quæ incipit, *cum igitur filum longum*, &c. del. hæc verba, *vel à spiritibus ipsis quorumuis etiam per filium descendit*, Consule indicem in vers. *machina quæ sine igne ferit*, & inuenies paulo superius.

Ibidem, & mox post periodum, quæ incipit, *ita adeo facili*, &c. deleant. hæc verba, *atque hoc modo præcantatione moueri videtur*.

B, pagina 222. L, pag. 123. post periodum quæ incipit, *ergo generari illas*, &c. deleantur hæc verba, *Salomon ex mari per circuitum deriuari*, nam non est tolerandum, quod auctor Salomonis dictum de aquarum origine, quod habetur cap. 1. Eccles. inter opiniones ponat, & sic Sacræ scripturæ auctoritatem quasi in controuersiam adducat, Consule indicem in vers. *Fluminum ortus*.

B, pagina 210. b, pag. 153. L, pag. 116. deleatur à vers.

sunt

sunt, & qui fatidicum &c. vsque ad vers. *in vniuersum, &c.* consule indicem in vers. *specuum cognitio*, & inuenies paulò superius.

L, pag. 129. deleatur in marg. *ratio Philosophi, ostendens mundum esse æternum.*

B, pag. 232. L, pag. 129. Et in contextu illa verba, *qua mundum esse æternum probat*, aut deleantur, aut probat substituatur conatur probare, consule indicem in ver. *mundum esse æternum Aristotelis ratio.*

B, pag. 241. b, pag. 176. L, pag. 134. post periodum, quæ incipit, *quid mirum igitur Alexandri, &c.* del. hæc verba, *aut Romæ temporibus Augusti*, nam conatur referre ad causas naturales fontem olei, qui dicitur effluxisse tempore Christi natiuitatis, *consule indicem in vers. Fontium oleum stillantium causa.*

B, pag. 245. b, pag. 178. L, pagina 136. non longè à fine libri deleantur hæc verba, *relatum ad religionem à rudi, & credula plebe*, Consule indicem in vers. *aqua stygia*, inuenies paulò post.

Ex Libro Tertio.

B, pag. 246. L, pag. 137. in ipso principio libri del. à ver. *seu illud æternum, &c.* vsque ad ver. *variam substantiam, &c.* nam dubitat de cœlo, vtrum sit æternum an creatum.

B, pag. 253. b, pag. 186. L, pag. 142. post period. quæ incipit, *additur miraculo maius &c.* deleantur hæc verba, *dæmonum imitatione proposita*, consule indicem in ver. *speculum reddens imaginem in aere cur eam reddat*, & inuenies paulò post in eadem, vel sequente pagina.

B, pag. 262. L, pag. 146. del. à vers. *Nos vero illam si* &c. vsque ad vers. *Nec tam procul, &c.* consule indicem in vers. *Lunæ macula*, inuenies in eadem, vel sequente pagina.

Ex libro Quinto.

B, pagina 355. L, pagina 196. deleantur hæc verba, *Ani-*

Anima autem in qua mens posterius perficitur, mens autem exterius aduenit, Nam videtur asserere animam non in eodem instante corpori infundi, sed post corpus creari. *Consule indicem in ver. mistura in quo à nutricatione, & augmento differat,* seu (vt in Lugdunensi) *mixtio in quo à nutritione, & generatione differat,* inuenies in pagina indicata paulò superius.

B, pagina 357. b, pag. 269. L, pag. 197. Et inferius post periodum, quæ incipit, *igitur si homo, &c,* deleatur à vers. *manifestum est quod recte, &c.* vsque ad vers. *clarius idem fit, &c.* consule indicem in ver. *vita quid sit.*

Ex Libro septimo.

B, pagina 439. b, pag. 336. L, pag. 246. 247. del. à vers. *quantum obfuit etiam, & c.* vsque ad ver. *Athbeniensibus, quod &c.* Verum fortasse dicit, sed non benè dicit, quia videtur Christum cum Socrate, & Scipione coniungere, *consule indicem in ver. Sapientes, cur plerunque patriæ perniciem attulerunt.*

B, pag. 446. b, pag. 342. L, pag. 250. 251. Deleatur in marg. *Gemmæ quomodo possint facere diuinationem,* & in contextu del. à vers. *Minore miraculo Hyenam, &c.* vsque ad vers. *frangi verò smaragdum, &c.* consule indicem in ver. *Gemmæ quomodo possint facere, vt homo præuideat futura.*

B, pag. 452. b, pag. 347. L, pagina 254. deleatur à vers. *itaque aliæ gemmæ vitæ, &c.* vsque ad ver. *at dices si splendidi, &c.* consule indicem in vers. *Gemmarum nulla insignis virtutis expers.*

B, pagina 458. b, pag. 352. L, pag. 257. deleatur à vers. *sunt qui gestantes, &c.* vsque ad vers. *ego quæ solum, &c.* consule indicem in vers. *Astroites lapis, & eius mira vis.*

B, pagina 459. 460. b, pagina 353. deleatur à vers.

ex-

expertus quod somnum &c. vsque ad vers. *Alij etiam Achates*, *&c.* consule indicem in versu. *Achates*, *& eius mira varietas.*

B, pag. 469. b, pag. 360. L, pag. 263. deleatur à vers. *causa igitur esse potest*, *&c.* vsque ad vers. *sed non ob id* &c. consule indicem in vers. *figuræ factitiæ quomodo vim habeant.*

B, pag. 470. b, pag. 361. L, 263. Et mox del. à vers. *Non igitur hæc sunt*, *&c.* vsque ad vers. *Fortuita igitur*, *&c.*

B, pag. 47?. b, pag. 363. L, pag. 265. post periodum quæ incipit, *Nebrites gemma non est*, *&c.* deleantur hæc verba, *creditur gestantem omninò tueri ne possit vulnerari*, consule indicem in ver. *Garatronius lapis.*

B, pagina 497. 498. b, pag. 384. L, pagina 280. In margine deleantur hæc, *Dæmon vt responsum dare videatur*, & paulò post: *statua semper respiciens sacrificium*, in contextu deleatur à vers. *Simili ratione Dæmon*, *&c.* vsque ad vers. *succedit Ferrugineo*, *&c.* Consule indicem in vers. *Dæmon vt responsum dare videatur.*

Ex Libro octauo.

B, pagina 533. b, pag. 412. L, pag. 301. deleatur à vers. *sed in prouidentiam*, *&c.* vsque ad vers. *Verum his relictis*, *&c.* consule indicem in vers. *Laser ex quo Belzoi*, & inuenies paulò superius in pagina indicata.

B, pagina 604. b, 468. L, pag. 340. deleatur à vers. *Velut & de genere quodam*, *&c.* vsque ad vers. *sunt & quædam*, *&c.* Consule indicem in vers. *Nux florens in festo B. Ioannis Baptistæ.*

B, pag. 620. b, pag. 482. L, pag. 349. deleatur à vers. *sed sunt qui ardentib. &c.* vsque ad vers. *Fuerunt qui existimauerint*, *&c.*

consule indicem in ver. *lauri folia, tum etiam iuniperi cur in igne crepitent.*

Ex Libro nono.

B, pag. 650. b, pag. 506. L, pag. 364. post periodum, quæ incipit, *Si tamen cura non &c.* deleantur hæc verba, *ac omen ad futurum bellum*, Consule indicem in vers. *Locustæ cibi loco sunt Afris.*

B, pag. 671. L, b, pag. 376. post periodum, quæ incipit, *Nutriuntur igitur Cæli, &c.* deleant hæc verba, *nam ex rore manna fit, qua populus Hebræus nutritus est in deserto*, Consule indicem in vers. *cicadarum historia.*

B, pag. 675. L, pag. 378. post periodum, quæ incipit, *ita in omni genere, &c.* deleatur à vers. *nam & in tam vili, &c.* vsque ad ver. *Etenim muscas, &c.* Consule indicem in ver. *Mustellæ pisces.*

Ex Libro decimo.

B, pag. 686. b, pag. 535. L, pag. 385. deleatur à vers. *Aruspices pronunciarunt, &c.* vsque ad vers. *sed anaxagoras, &c.* consule indicem in vers. *Aries, cum vno cornu in medio frontis.*

B, pag. 691. b, pag. 539. L, pag. 388. post periodum, quæ incipit, *sed quid mirum de camelo, &c.* deleatur à vers. *& voce in aurem insusurrata, &c.* vsque ad vers. *ita parum videtur, &c.* Consule indicem in ver. *Asinorum mira disciplina.*

B, pag. 692. vsque ad 694. L, pag. 389. 390. delendus est locus ille, qui incipit à vers. *sed adhuc dubitatio, &c.* vsque ad vers. *Verum dicet quispiam, &c.* Nam asserit animalia sui ipsorum tantum, non hominis gratia facta esse, *consule indicem in ver. camelus magis omnibus alijs animalibus videtur hominum causa factus.*

B, pag. 698. b, pag. 544. L, pag. 392. post periodum quæ incipit, *quod illi in Dei voluntatem,*

tem, *&c.* del. hæc verba, *vel potius dæmonum auxilio*, consule indicem in vers. *canis mirabilis sensus.*

B, pag. 740. b, pag. 579. B, pag. 416. deleatur à ver. *infausti hominis habentur*, &c. vsque ad vers. *Auium quoque propria*, *&c.* Consule indicem in vers. *Sarau auis*, siue (vt in Lugdunensi) *Sarau*, *auis canentium nobilissima.*

B, pag. 741. L, pag. ibid. Et inf. statim post periodum, quæ incipit, *oderunt homines passerem*, *&c.* del. à vers. *creditumque in domibus &c.* vsque ad ver. *Oderunt et coruos*, *&c.*

B, pag. 724. L, pag. 407. del. à vers. *tertium animalia sui ipsius*, *&c.* vsque ad ver. *id igitur supponentes*, *&c.* Consule indicem in ver. *Animalia omnia habentia cornua ramosa timida sunt*, *&c.*

B, pag. 755. L, pag. 425. post periodum, quæ incipit, *erudiri etiam dicunt*, *&c.* deleantur hæc verba, *vt videatur natura non secus*, *ac fortuna alijs omnia negasse*, *alijs concessisse*, consule indicem in ver. *vitulus marinus*, *vel* (vt in Lugdunensi) *Vituli marini mira natura*, *varièque vires.*

B, pag. 773. b, pag. 606. del. hæc verba, *prælijs*, *ac partubus faustè occinunt*, *si prodigiosum sit*, Consule Indicem in ver. *Galli cantus vnde.*

B, pag. 776. L, pag. 437. In margine deleantur hæc verba, *Homines participes diuini consilij*, & in contextu del. à vers. *Palàm est igitur*, &c. vsque ad vers. *Nullum itaque sub terra*, *&c.* Consule indicem in ver. *Homines diuini consilij participes.*

B, pag. 781. b, pag. 612. L, pag. 439. post periodum, quæ incipit, *alter vnguibus humanis*, *&c.* videntur delenda hæc verba, *orbis imperium illi portendit*, consule indicem in ver. *Equus C. Cæsaris Dictatoris.*

Ex Libro vndecimo.

B, pag. 792. 793. b, pag. 621. L, pag. 446. Paulo post principium libri deleatur à vers. *ergo duorum alterum*, *&c.* vsque ad vers. *itaque et ex hoc*, *&c.*

B, pag. 800. vsque ad 805. b, pag. 627. vsque ad 631. L, pagina 451. vsque ad 454. deleatur tota illa inepta disputatio, qua Gentilium Mahometanorum, & Iudæorum argumenta aduersus Christianos recenset, eaque admodum ieiunè, & leuiter diluit. Incipit autem a vers. *Diffidebant inter se enim*, &c. vsque ad vers. *Adeo refert varietas loci*, Consule indicem in vers. *Legum contentio.*

Ex Libro duodecimo.

B, pag. 828. b, pag. 650. L, pagina 468. del. à vers. Itaque iuuat maximè, &c. vsque ad vers. *Verum erectio ipsa*, *&c.* Consule indicem in vers. *Sapientes cur ad Venerem debiles.*

B, pag. 828. 829. L, pag. 469. Et paulò post del. à vers. *sed qualis plenitudini*, &c. vsque ad vers. *Venus enim consuetudine*, *&c.*

B, pag. 832. L, pag. 470. 471. post periodum, quæ incipit, *similis cura etiam*, *&c.* deleantur hæc verba, *quos in deliciis habebant*, vel, vt legitur in editione Lugdunensi, *quos voluptatis causa habebant*, Consule indicem in vers. *Capilli cur tenues.*

B, pag. 863. b, pag. 679. L, pagina 489. Verba Auctoris, *Atque ob id quamuis frustra tales partus in Dei iram referuntur*, videntur delenda illa duo verba, *quamuis frustra*, consule indicem in vers. *Monstrorum causa generationis.*

Ibidem, paulò post del. à vers. *Quod et Christus docuit*, &c. vsque ad vers. *sed cum homines sint*, *&c.* Nam ex præcedentibus eius verbis videtur posse inferri, quod Apostoli, ipso Christo, fama, & operibus maiores fuerint. *Consule indicem in ver. Homines inclyti maiores operibus successores relinquunt.*

B, pag.

B, pag. 851. b, pag. 670. Post periodum, quæ incipit, *difficillimum verò est, &c.* deleantur hæc verba, *quod eò traduci potest, vt ad diuinationem, & lucrum maximum conducat*, Consule indicem in ver. *homines mutili mali.*

Ex Libro decimo tertio.

B, pag. 877. L, pag. 497. del. à vers. *Veneris vsu non, &c.* vsque ad vers. *lucrando absque, &c.* consule indicem in vers. *voluptas omnis, ac delectatio dolorem præsupponit, aut tristitiam, &c.*

B, pag. 881. b, pag. 694. L, pagina 499. Post periodum, quæ incipit, *sed qui spontè fiunt, &c.* deleatur à vers. *crediti sunt aliquid, &c.* vsque ad vers. *alijs in sensus*, &c. consule indicem in vers. *aurium sonitus, qui spontè fit an aliquid portendat.*

B, pag. 882. b, ibidem, L, pag. 499. 500. del. à vers. *itaque ea de causa, &c.* vsque ad vers. *et corpora Sanctorum, &c.* vna cum margine, *odoris omen*, consule indicem in ver. *odoris omen.*

Ex Libro decimo quarto.

B, pag. 920. b, pag. 725. L, pagina 518. deleatur à vers. *ob id sacerdotes, &c.* vsque ad vers. *at verò obscuritas, &c.* consule indicem in ver. *sapientis tria munera.*

B, pag. 920. 921. L, pag. 519. Et infra proximè del. à vers. *æternorum autem quædam, &c.* vsque ad vers. *species igitur immota, &c.*

B, pag. 927. 928. b, pag. 731. L, pag. 520. Post periodum, quæ incipit, *adeo verò immutant, &c.* del. hæc verba, *alij etiam diuinant, &c.* consule indicem Lugdunensem in verb. *audacia spes maxima*, Basiliensem verò in vers. clamor in initio pugnæ vtilis, & inuenies paulò superius.

B, pag. 930. L, pag. 521. del. à vers. *videntur igitur maximè, &c.* vsque ad vers. *at in sensu non, &c.* Consule indicem in vers. *memoria artificiosa duplex*, inuenies paulò superius.

B, pag. 931. L, pag. 522. paulò post est delendum à vers.

ratio

ratio tamen omnium, &c. vsque ad vers. *at verò ut*, &c. nam asserit, rationem esse mortalem. Habetur hoc in fine libri 14.

Ex Libro decimosexto.

B, pag. 1002. b, pag. 795. L, 564. Post periodum, quæ incipit, *& in Sueuia anno*, &c. videtur delendum a vers. *id contingit puluere*, &c. vsque ad vers. *transferuntur*, *& oua*, &c. consule indicem Lugdunensem in ver. *pluuia piscium*, Basiliensem in ver. *ventorum vires*, sed inuenies aliquantò inferius.

B, pag. 1008. 1009. b, pag. 801. L, 568. del. à vers. *Sed si omnia attingere*, &c. vsque ad vers. *omnis enim veritas*, &c. vna cum marginib. Consule indicem in vers. *homini futurorum scientia nihil difficilius.*

Ex Libro decimoseptimo.

B, pag. 1102. b, pag. 880. L, pag. 622. Expungendus est locus, qui incipit à vers. *cum verò senem robustum*, vsque ad ver. *verum in simplicium*, &c. loquitur enim superstitiosè, consule indicem in vers. *ænigma vtilissimum.*

B, pag. 1114. b, pag. 890. L, pag. 629. deleatur à vers. *hæc igitur summa*, &c. vsque ad vers. *cum enim cætera*, &c. consule indicem in ver. *sapiens longè rege beatior.*

Ex Libro decimooctauo.

B, pag. 1123. b, pag. 898. L. pag. 634. deleatur à vers. *tertiò quod diuinitatis*, &c. vsque ad ver. *accedit quod legibus*, &c. Consule indicem in ver. *iocularia artis periti nullius pretij.*

B, pag. 1124. 1125. b, pag. 899. Et paulò post videtur delendum à vers. *nuper Phratrius quidam*, &c. vsque ad vers. *verum qui venena* &c.

B, pag. 1136. 1137. b, pag. 910. L, pag. 641. Videtur delendum à ver. *inde ab his natam*, &c. vsque ad ver. *neque id mirum*, &c. consule indicem in ver. *lamiarum vnguentum.*

B, pag.

B, pag. 1138. 1139. b, 911. L, 642. deleatur à verſ. *inſomnia vero terrifica, &c.* vſque ad verſ. *hæc igitur talia, &c.* conſule indicem in ver. *ſomno terror quid ſignificet.*

B, pag. 1140. b, pag. 912. L. pag. 643. deleatur à verſ. *ſic rectè forſan dicunt, &c.* vſque ad verſ. *ventriculum arietis, &c.* conſule indicem Lugdun. in ver. *ebrius vt dæmoniacus videatur*, Baſilienſem verò in ver. *ouium morbis curandis*, & inuenies paulò ante.

Ibidem deleatur in margine *vt ebrius dæmoniacus videatur.*

B, pag. 1153. b, pag. 922. L, pag. 650. deleatur ad verſ. *porrò veneficiorum genera, &c.* vſque ad verſ. *horum minima pars, &c.* Conſule indicem in verſ. *veneficiorum genera, et ſpecies.*

B, pag. 1154. L, pag. 651. Videtur delendum à verſ. *quis Martino VII. &c.* vſque ad verſ. *demum illud erit &c.* nam iſte Martinus ſeptimus, quem tam turpis criminis reum facit, nunquam fuit inter Pontifices, cum vltimus huius nominis fuerit Martinus V. de quo nefas eſt tale aliquid ſuſpicari, conſule indicem in verſ. *veneficorum vita, & mors infelix.*

B, pag. 1158. vſque ad 1160. L, 653. 654. del. omnia à ver. *idem narrat in feſſa, &c.* vſque ad verſ. *talia certè magna &c.* conſule indicem in ver. *vates admirabiles*, deleantur etiam marg.

L, pag. 656. deleatur à verſ. *ſic mihi contigit, vt &c.* vſque ad verſ. *ita contingit in &c.* cum omnibus marginibus, non inuenitur in omnibus editionibus: ſed habetur in Lugdunenſi, conſule indicem in ver. *præcantatio ad ſanguinem cobibendum.*

B, pag. 1163. L, p. 657. 658. del. à verſ. *illud incredibile, quod calcar, &c.* vſque ad ver. *veneficia media ſunt, &c.* in editione Baſilienſi: in Lugdunenſi verò, quæ eſt copioſior, deleatur

vſque

vſque ad verſ. *talibus librum ingentem* , *&c.* vna cum omnibus marginibus, *conſule indicem in v. Muſtellæ* , *& ſciuri quomodo manſueſcant.*

B, pag. 1164. vſque ad 1168. L, 658. 659. del. á ver. *igitur hac parte* , *&c.* vſque ad ver. *quadam quidem magis* , *&c.* conſule indicem in ver. *magiam aduerſus diſputatio.*

B, pag. 1170. b, pag. 937. L, pag. 661. 662. del. à ver. *metamorphoſis hæc vera, &c.* vſque ad ver. *eadem permutatio*, *&c.* conſule indicem in ver. *pueri* , *vt pingueſcant* , ſed Lugdunenſem conſule in ver. *pyrophili lapidis ex humano ſanguine componendi modus.*

B, pag. 1174. vſque ad 1179. b, pag. 941. vſque ad 944. L, pag. 664. vſque ad 667. del. à ver. *de veneficijs maior eſt* . *&c.* vſque ad ver *fiunt, & technæ non leues*, *&c.* Conſule indicem in ver. *veneficijs an vis adſit* , deleantur etiam margines.

B, pag. 1180. vſque ad 1184. L, 668. vſque ad 670. videtur delendum à ver. *verum his relictis*, *&c.* vſque ad ver. *illud verò proprium* , *&c.* conſule indicem in ver. *Auctor monitus per ſomnum* , *vt hos componeret libros.*

B, pag. 1186. vſque ad 1192. b, 950. vſque ad 957. L, pagina 671. vſque ad 675. deleatur à ver. *contigit quandoque Andreæ* , *&c.* vſque ad ver. *tertium vigiliæ genus* , *&c.* conſule indicem in ver. *Andreæ Oſiandri hiſtoria mira* , del. etiam margines.

Ex Libro decimo nono.

B, pag. 1199. vſque ad 1202. L, 679. vſque ad 681. Paulò poſt principium lib. deleatur à ver. *ergo dæmonas eſſe* , *&c.* vſque ad ver. *mira verò ſunt quæ*, *&c.* cum marginib. conſule Indicem in ver. *comitiali morbo præcantatio* , aut ſi hoc modo non inueneris quære in ver. *hiſtoria* , ſiue (vt habent alij codices) *hiſtoria alia mira.*

B, pa-

B, pag. 1202. vſque ad 1205. b, pag. 963. vſque ad 965. L, 681. vſque ad 683. deleatur à ver. *verum omnibus hiſtorijs*, &c. vſque ad verſ. *ſunt rurſus & alia*, &c. vnà cum marginibus, conſule indicem in ver. *dæmonum ſeptem hiſtoria mira*, vel, *dæmones eſſe oſtenditur ex hiſtoria*; ſed hoc modò inuenies aliquando poſt.

B, pag. 1205. vſque ad 1217. b, pag. 966. vſque ad 975. L, pag. 683. vſque ad 690. deleatur totum, quod obtinet ſpatium plurium paginarum cum marginib. à ver. *ſed de oraculis ne*, &c. vſque ad ver. *refert Nicolaus Venetus*, &c. conſule indicem in ver. *dæmones Telchinnes*.

B, pag. 1218. L, pag. 690. 691. deleatur à ver. *id non tantum artis*, &c. vſque ad ver. *narrabat mihi Don Conſtantinus*, &c. conſule indicem in ver. *Petrus Aponenſis maximus Necromanticus*.

B, pag. 1219. vſque ad 1221. L, pag. 691. 692. del. à ver. *ſed nullibi magis*, &c. vſque ad verſ. *vnum tantum ſcire*, &c. conſule indicem in ver. *dæmones, & mortui quando, & vbi maximè ſentiantur*.

B, pag. 1221. L, pag. 692. Et poſt periodum quæ incipit, *vnum tantum ſcire præſtat*, &c. deleantur hæc verba, *etiamſi ſint*, conſule indicem in ver. *dæmonum conſuetudine vtentes improbi*.

B. pag. 1221. 1222. L. pag. 693. deleatur in Lugdunenſi à ver. *eadem quæſtio eſt*, &c. vſque ad finem libri. In Baſileenſi verò quæ in hoc eſt copioſior deleatur a ver. *præcantationes autem*, &c. ſimiliter vſque ad finem libri, conſule indicem in ver. *mortui an viuentes feliciores*, ſed in Baſileenſi inuenies paulo ſuperius.

Ex Libro vigeſimo.

In hoc Libro cum agat de Angelis, paſſim eos appellat, *Diuos, Deos, genios*, &c. quamquam in Lugdunenſi ſubſtituerit vbique nomen intelligentiæ.

B, pag.

B, pag. 1228. b, pag. 984. L, pag. 696. deleatur à verſ. *at Deus meliorem*, *&c.* vſque ad verſ. *igitur vt horum*, *&c.* Conſule indicem in ver. *intelligentiarum munera, et nomina.*

B, pag. 1230. Videtur delendum à verſ. *verum quanticunque ſint &c.* vſque ad finem libri, hic autem locus habetur tantum in Baſileenſi editione, non in Lugdunenſi.

Ex Libro vigeſimo primo.

B, pag. 1235. b, p. 990. L, pag. 700. Poſt period. quæ incipit, *cum autem coguntur*, *&c.* deleantur hæc verba, *vulguſque ignauum ob id putat cecidiſſe Sacerdotum præcuntationibus*, conſule indicem in verſ. *nix cur ſine fulgure, & tonitru decidat cauſæ tres*, inuenies paulo ſuperius.

B, pag. 1257. b, pag. 1008. L, pagina 713. 714. deleat. à verſ. *ſed vnde ſortes*, *&c.* vſque ad verſ. *& Diogenes dicere*, *&c.* conſule indicem in ver. *ſortes in quibus, & à quo.*

B, pag. 1261. 1262. b, pag. 1011. 1012. L, pag. 716. del. à ver. *iam verò alio*, *&c.* vſque ad ver. *differt autem cauſa*, *&c.* vnà cum marginibus, *conſule indicem in ver. mala quot modis bonis præſtent*, vel, *niſi hac ratione inueneris*, conſule in ver. bonorum finis indolentia.

Deleantur etiam vbique nomina hæreticorum, qualia ſunt: *Agrippæ*, *Eraſmi*, *Melanchtonis*, *Munſteri*, *Oſiandri*, *&c.* quorum quædam in indice inueniuntur, vt ex ſequentibus apparebit.

Ex Indice deleatur litera A,

Deſunt in nonnullis.

Cura

Præ-

Præcantatio capitis dolori.
Præcantatio vt vinum non peruertatur.
Pyrophili lapidis ex humano sanguine componendi modus.
Religionum contentio.
Sancti Mahumetanorum.
Sanguini cohibendo præcantatio.
Desunt in aliquibus.
Serpentum vulneribus cura præstigiosa.
Sigillorum vis.
Solum quod arborum radices in profundum mergi non patitur homines gignit infidos, & inconstantes, *deest in aliquibus.*
Somnia quæ læta, tristia, turbulentaque faciant.
Somno terror quid significet.
Sonitus aurium, qui spontè fit an aliquid portendat, *deest in aliquibus.*
Sortes in quibus, & à quo.
Statua semper respiciens sacrificium.
Vates admirabiles.
Veneficia quæ docere vtile est, & quæ non.
Veneficiorum genera, & species.
Veneficiorum materia.
Veneficijs an vis adsit.
Veneficiorum genera.
Venti immodici cur mala prænuncient.
Vinum, vt non præuertatur præcantatio.
Viuentes an mortuis feliciores.
Vnguium vestigia quid significent.
Desunt in aliquibus.

Censura in actionem Cardani contra calumniatorem Librorum de subtilitate, impressam Basileæ ex Officina Petrina 1560. *& aliam impressam similiter Basileæ apud Sebastianum Henrici Petri* 1582.

B, denotat priorem impressionem, & b, posteriorem.

In ipso principio del. à vers. *rectè quidem, ac iure, &c.* vsque ad vers. *iam modo florebant.*

B, pag. 1290. Num. 3. deleatur à vers. *Deum esse causam,* &c. vsque ad vers. *sed homo acutus, &c.*

B, pagina 1295. Num. 10. videtur delendum à vers. *quodque vt ait Galenus, &c.* vsque ad vers. *quam*

quam addictos in verba, &c.

B, pagina 1299. ſub num. 17. poſt periodum, quæ incipit, *eſt enim cauſa vt, &c.* deleatur à verſ. *vt ſi quis dicat, &c.* vſque ad ver. *ab accidenti enim, &c.*

B, pag. 1327. Num, 99. in principio, deleatur à verſ. *agit egregium Rhetorem, &c.* vſque ad ver. *ibidem de Africæ, &c.* irridet Sacræ ſcripturæ verba.

B, pagina 1355. Num. 176. in fine deleatur à verſ. *in ſecunda ſectione, &c.* vſque ad num. 177. qui incipit, *non minus nugatur.*

B, pagina 1358. Num. 180. poſt periodum, quæ incipit, *alterum, quod putat, &c.* videntur delenda hæc verba, *ſicut dicebat Plato rectè de mortè, quod neque ad viuentes, neque ad mortuos pertineret.*

B, pagina 1367. b, pag. 1099. Num. 202. in fin. conſiderandus eſt locus à verſ. *ſic, & in quinta, &c.* vſque ad numerum 203. qui incipit, *irridet ſolita ſua &c.*

B, pag. 1383. b, pag. 1112. Sub num. 254. videtur delendum à verſ. *dicit deinde fallere, &c.* vſque ad ver. *quædam enim ſunt, &c.*

B, pag. 1391. b, pag. 1119. ſub num. 294. deleatur à verſ. *de mutilis ſimilis, &c.* vſque ad num. 296. qui incipit, *vide quomodo, &c.*

B, pag. 1395. b, pag. 1122. ſub num. 299. ante medium poſt periodum, quæ incipit, *O amentiam ſingularem, &c.* videntur delenda hæc verba, *moreſque; qui etiam Iobi patientiam frangerent.*

B, pag. 1402. b, pag. 1127. 1128. ſub num. 303. circa medium, deleatur à verſ. *ſed fortè nec Dei, &c.* vſque ad verſ. *quid tandem non, &c.*

B, pag. 1406. ſub eodem num. poſt periodum, quæ incipit, *id verò etiam ratione, &c.* ita ait (& vt ille dicebat, *ſpiritus triſtis deſiccat oſſa*, hæc verba cum ſint Salomonis Prouerb. 17. videntur quaſi comtemptim ab auctore citari, itaque hoc modo melius ſonarent, *& vt il-*

le Sapientissimus Rex dicebat, &c.

B, pag. 1409. 1410. b, pag. 1134. nu. 316. hæc sunt eius verba, *& ideo lex nostra rectè consulit, vt odia deponamus*, loco consulit legendum est præcipit, & melius esset istum locum delere.

Ibidem num. 317. del. hæc verba, *iuro per genium meum.*

B, pag. 1412. 1413. num. 325. post principium ita: Ita rectè ille mihi dixisse videtur, *stultorum infinitus est numerus*, sunt verba Salomonis Eccl. cap. 1. quæ iste contemptim more suo videtur citare, ideo sunt delenda.

Ex Indice deleantur hæc.

Erasmus Septuagenarius.
Mors neque ad viuentes, neque ad mortuos pertinet.
Rerum naturalium principia duo.

HIERONYMVS CARDANVS.

Censura in Libros Cardani de rerum varietate collatione duorum codicum, quorum primus impressus est Basileæ apud Henricum Petri anno 1557.
Secundus similiter Basileæ apud Sebastianum Henrici Petri, Anno 1581.
B, denotat priorem impressionem Anni 1557.
b, posteriorem Anni 1581.

Deleantur in primis omnia nomina hæreticorum in toto libro.

In epist. dedicat. quæ incipit, *Quicunque res diuinas, &c.* Si quando Deum nominare necesse est, passim vtitur hac voce Dij, qui modus loquendi Christiano homini videtur minime conuenire. Præsertim inter cætera hæc habet verba, non multo post princip. *neque inclitis viris soli homines pepercere, sed Dij Apollo è templo, &c.* hoc loco manifestè apparet idola Gentilium, seu potius dæmones ab illo Deos ap-

appellari. Deleatur igitur à versu, *neque inclitis, &c.* vsque ad ver. *Apollo è templo, &c.*

Non multo post del. à ver. *si qui] beati sunt, &c.* vsque ad vers. *& tamen hi si, &c.* loquitur de beatitudine impropriè.

Non multò ante finem Epistolæ, post periodum, quæ incipit, *Quid dicam de cœli, &c.* del. hæc verba, *vt videri possimus cum ipso opifice voluisse comtendere.*

Ex Libro primo.

B, pagina b, pag. 23. cap. 2. aliquantò post principium post periodum, quæ incipit, *ob id nunquam, &c.* deleantur hæc verba, *igitur perpetuó erit, fuitque arida habitabilis, & mare, lacus, paludes, stagna.*

Ex Libro secundo.

B, pag. 52. b, pag. 97. cap. 11. deleatur à vers. *quod si ita est, &c.* vsque ad vers. *necesse est etiam, &c.* vna cum margine, *Christi lex &c.* consule indicem (si vis) in ver. *Christi lex &c.*

B, pag. 58. b, pag. 108. cap. 13. del. paulò post initium à ver. *primum enim quis nunc, &c.* vsque ad ver. *inde mutationes temporum, &c.*

b, pag. 109. 110. paulo post expendendus est maxima cum diligentia locus, qui incipit à vers. *quidam enim primo Deum, &c.* vsque ad ver. *dæmones autem si, &c.*

b, pag. 111. & infra post periodum, quæ incipit, *cum verò etiam in his, &c.* habentur hæc verba, *cur in cœlo corpore æterno, ac nobilissimo, &c.* deleantur illæ duæ voces, *æterno, ac.*

b, pag. 111. 112. & mox del. à vers. *verum dices illud,* &c. vsque ad vers. *sed his omissis, &c.* vna cum marg. *cur quidam in tormentis, &c.*

b, pagina 113. vsque ad 115. inclusiuè. Deleatur a vers. *fortuna cuiuscunque anni, &c. alias formam cuiuscunque, &c.* vsque ad vers. *qui siderum in-*

 fluxum,

fluxum, &c. vna cum marginibus, *consule indicem in ver. formam cuiuscunque anni*, &c.

Ex Libro Quinto.

B, pag. 175, capite 18. paulo ante finem post periodum, quæ incipit, *sunt qui chabratem*, &c. delendum est à vers. *quam ferunt gestantem*, &c. vsque ad ver. *satis constat hunc lapidem*, &c.

Ex Libro sexto.

B, pag. 124. b, pag. 220. cap. 23. aliquantò post principium deleatur in marg. *Edoardum VI. cui hoc opus dedicabat, alloquitur*, & in contextu videntur delenda hæc verba, *aliena inuadere*, & (qualis tu es) *consule indicem in ver. Anglia oleis nucibus*, &c.

Ex Libro septimo.

B, pag. 180. b, 315. cap. 31. in fine videtur delendum à vers. *sed cum deprehensum*, &c. vsque ad ver. *murium, et talparum*, &c.

B, pag, 184. b, pag. 323. cap. 32. deleatur à ver. *alij quod fœdum dictu*, &c. vsque ad ver. *animalia omnia non*, &c. Consule indicem in ver. *canes vt te non deserant*.

b, pag. 471. cap. 38. videtur delendum à vers. *certum est nullum*, &c. vsque ad ver. *piscis quidam est*, &c. consule indicem in ver. *Busonis vires*.

B, pagina 282. b, pag. 487. cap. 39. aliquantò post princip. considerandus est locus, qui incipit à ver. *eadem Christi natalitio*, vsque ad ver. *multa quoque ouis*, &c.

Ex Libro octauo.

B, pag. 490. cap. 40. in ipso principio sic ait, *propria homini sunt mens, atque hæc illum superis æquat*. lege, *reddit similem*.

B, pag. 285. b, pag. 492. aliquanto post sub periodo, quæ incipit, *Sunt, et ingenia acria*; &c. fortasse sunt delenda hæc verba tria, *cultus religionis fides*, videtur enim auctor has duas virtutes inter naturales dotes connumerare.

B, pag. 286, b, pag. 493. 494. Paulò

Paulò post à vers. *sed plurimum in cunctis, &c.* vsque ad vers. *vt verò generalis, &c.* habetur laudatio Edoardi vj. Angliæ Regis, qui fuit hæreticus, ob id eradendum nomen eius vnà cum laude.

b, deleantur omnia à pag. 497. vsque ad pag. 507. incipiendo à v. *nuper inspiciebant*, vsque ad vers. *Persarum Cadauera positum in marg.*

b, pag. 510. & infra del. à vers. *priuatus autem non se, &c.* vsque ad vers. *illud verò quæstione, &c.* Consule indicem in ver. *Hominis probi officium.*

b, pag. 517 post periodum, quæ incipit, *caluescit homo anteriore, &c.* del. hæc verba, *quod diuinationis signum erat*, Consule indicem in v. *caluities quibus, & quando accidat.*

B, pag. 302. b, pag. 520, cap. 41. deleantur hæc verba, *de fide verò cum sit quasi*, habentur non multo post principium capitis.

Ibidem, & mox del. hæc verba, *ita fides cum spei similis fuerit corpus exagitat.*

b, pag. 524. abradenda est diffinitio mentis humanæ ibi adductæ.

b, pag. 525. & aliquanto post, *quod enim mens omnia non possit; sed aut sit, aut recipiat manifestum est, cum Deum, cœlum, & species rerum intelligat, quas res cum facere non possit, vel eas recipit, vel in illas mutatur*, cautè sunt hæc consideranda.

b, pagina 526. & inferius, *ex comparatione ad ea, quæ intus sunt, rursus deprehenditur æternam esse mentem, cum videamus diuturniorem esse, atque perfectiorem ijs, quæ simpliciter quidem mortalia sunt, fortuito autem, et natura quadam immortalia, velut anima, & materialis vocatus intellectus, purior enim est agens, & viuacior his omnibus. Nec vt anima perit corporis ratione*, videntur similiter hæc aut in totum, aut ex parte delenda.

B, pagina 530. Et infra à verſ. *verum à clarioribus, &c.* vſque ad verſ. *ſed ſapientum anima, &c.* in margine habentur hæc verba, *principes cur ſapientes*, quorum indicio facilius hic locus reperietur, & cautè conſideranda.

B, pag. 309. b, pag. 532. quæ de mente puriori hic differit, prudenter ſunt conſideranda, cum hiperbolicè loquatur.

b, pag. 304. b, pag. 533. Et infra, *indicio eſt, quod ante Troiæ excidium nihil certi habemus.* Hic locus poteſt à ſuſpicione erroris vindicari hoc modo, *indicio eſt, quod ante Troiæ excidium remotis ſacris literis nihil certi habemus*, aut: ex prophanis ſcriptoribus nihil certi habemus; excludendo ſemper ab hac incertitudine contenta in Sacris Scripturis.

B, pag. 310. b, pag 533. 534. Et paulo poſt deleatur à verſ. *quamobrem omnes qui, &c.* vſque ad verſ. *Sunt illius quatuor*, videtur enim ſentire cum Auerroe, & alijs de animæ ſubſtantia, quod ſit vna in omnibus, quod apertiſſimè falſum extat.

b, pag. 534. deleatur à verſic. *mens ergo pars animæ*, vſque ad verſ. *præſtare autem homines, &c.*

B, pag. 312. b, pag. 537. Et poſt periodum quæ incipit, *cum verò aſſerit, &c.* ſic ait: *hocque Chriſtus docuit Apoſtolos undecim, & paucos alios*, videntur hæc delenda, *Doctrinam enim Chriſti intra vndecim Apoſtolos, & paucos alios coarctat. quaſi Iudas eius particeps non fuerit, licet ad extremum reprobus euaſerit. Quod verò addit paucos alios, ſi intelligit paucos comparatione reliquarum gētium, quæ tempore Chriſti viuebant, benè ſe habet, ſin minus, videtur errare, nam ex Euangelio conſtat, Chriſtum ſæpius hæc ſaluberrima præcepta, quæ auctor enumerat,*

rat, vel per parabolam, vel apertè multitudinis auribus ingeßiße. Consule indicem in ver. *Dæmoniaci quæ patiantur.* Et inuenies paulo superius.

B, pag. 313. b, pag. 538. paulò ante finem capitis del. à ver. *Atque inter reliqua quosdam,* &c. vsque ad vers. *In vniuersum tamen,* &c. vna cum margine, *modus futura præsciendi.*

B, pag. 314. b, pag. 539. 540. ca. 43. in principio del. a vers. *multò verò minus si,* &c. vsque ad vers. *hæc si quis obseruet, vt* &c.

B, pag. 316. b, pag. 542. Et infra sunt delenda hæc verba: *Post visus sum ab aliquo numine (vt sæpius dixi) fouere.*

Ibid. Et paulò post del. à vers. *sed ad propositum redeo,* &c. vsque ad vers. *Ad illud in extasim* &c. Consule indicem in ver. *videre in nocte quibus contingit.*

b, pag. 545. & infra videtur delendum a vers. *Duorum igitur alterum,* &c. vsque ad vers. *id & in corporibus,* &c. Consule indicem in ver. *Albigerij diuinatoris,* &c.

B, pag. 319. b, pag. 548. del. à vers. *quæ si diuino numine,* &c. vsque ad vers. *quamobrem, non omnino,* &c. consule indicem in vers. *Ioanna Gallica puella.*

b, pag. 554. paulò ante finem capitis videtur delendum à vers. *quidam etiam in vtero,* &c. vsque ad vers. *Illud certius mole,* &c. vnà cum margine, *infans in vtero plorare,* &c.

Eradenda sunt omnia cap. 44. à principio, vsque ad vers. *sed ad rem reuertor,* &c.

b, pag. 562. & infra del. à ver. *maius est quod in canis,* &c. vsque ad ver. *res ita se habet,* &c. consule indicem in ver. *canis rabidi morsui.*

B, pagina 329. 330. b, pagina 565. 566. deleatur à vers. *Porrò corporis morbi,* &c. vsque ad vers. *in Peru regione,* &c. vna cum margine.

B, pag. 331. b, pag. 568. post periodum, quæ incipit,

refert Hector Boethius, &c. deleantur hæc verba, *ita & sanctæ fœminæ obsunt potius quam prosint*, Consule indicem in ver. *Guanoræ sepulchrum*.

b, pag. 576. est delendum à ver. *vt pueri, puellæque*, &c. vsque ad ver. *at quæ absurda sunt*, &c. vna cum margine, consule indicem in v. *pueri, puellæque, vt* &c.

B, pagina 336. b, pag. 577. Et inferius deleatur à vers. *Nicolaus prodidit*, &c. vsque ad vers. *Rinaldus magis ad rem*, &c. consule indicem in ver. *mensium muliebrium vires*.

B, pag. 337. b, pag. 578. Et paulò post deleatur à vers. *velut & illud Malchus*, vsque ad vers. *ita imago rei*, &c.

Et mox deleatur à vers. *similis fermè, sed* &c. vsque ad vers. *illud absque*, &c.

Ibid. & mox deleatur à vers. *Alij in fronte patientis*, &c. vsque ad vers. *hoc minimè si*, &c. vna cum marg.

B, pag. 338. 339. b, pag 580. 581. deleatur à ver. *Enthusiasmo quoque*, &c. vsque ad vers. *Auri lamina super* &c. Consule indicem in vers. *Morum mutatio quot modis fiat.* sed inuenies paulò inferius.

B, pag. 339. b, pag. 581. Et mox deleatur à vers. *inde nata opinio*, &c. vsque ad vers. *Bracchialia quoque*, &c.

B, pag. 339. 340. b, pag. 581. 582. & inf. proximè considerandus est locus, qui incipit à vers. *illud planè non absurdum*, &c. vsque ad ver. *dormire in locis humidis*, &c. consule indicem in ver. *Aeger an conualescat*.

B, pag. 340. b, pag. 583. del. à vers. *vt fœcunditatem*, &c. vsque ad vers. *in fœminis autem*, &c. Consule indicem in ver. *fœcunditatis, ac sterilitatis signa*.

B, pag. 342. b, pag. 586. 587. Cap. 45. aliquanto ante finem capitis videntur delenda verba inclusa parenthesi à vers. *dubitandum enim semper*, &c. vsque ad vers. *nihil non timeri*, &c.

B, pag. 343. b, pag. 588. Cap. 46. in principio videntur de-

delenda hæc verba, *& quasi per numinis afflatum solum.*

Ibid. Et paulò post sic ait, *addunt tempore, quibus Dij imperarunt anni decem millia, horum postremus Osyris,* aut videtur delenda Vox, *Dij*, & alia substituenda, vt, *herois &c.* aut aliquid addendum, vt, *Dij falsi*, vel, *homines pro Deis habiti, &c.*

B, pag. ibid. b, pag. 589. Et infra deleatur à vers. *quorum mores, &c.* vsque ad vers. *ita fit, vt aliud, &c.*

B, pag. 344. b, pag. 589. 590. Et paulò post del. à vers. *quare necesse est hominum, &c.* vsque ad vers. *quid igitur relinquitur, &c.* vna cum margine, *inferorum opiniones, &c.*

Ex Libro nono.

B, pag. 641. Cap. 48. aliquanto post initium sub periodo, quæ incipit, *sed in his puluis, &c.* dum loquitur de motu cœli, habet hæc verba, quæ indigent consideratione, *est igitur hoc perpetuum veluti anima per se quidem talis, mortalis autem, vt in corpore.*

Ex Libro duodecimo.

B, pag. 457. b, pagina 781. Cap. 61. habetur satis longa derisio, & reprehensio Abbatis Trithemij, quæ est delenda, est autem aliquanto post initium capitis.

b, pagina 782. Et paulò post tradit modum scribendi literas occultè connexis inter se, ac coaptatis vocibus alicuius libri; & inter cætera sic ait, *eligatur ex libris, qui dictionum varietate præstat, aut contextu verborum floreat. In primo genere sunt Plinius, Volaterranus, Rhodiginus, Munsterus, Gesnerus, Biblia Gellius, &c.* Hic sunt delenda, non solum nomina, *Munsteri, & Gesneri hæreticorum*, sed etiam vox, *Biblià*, neque

neque enim vllo modo potest tolerari, vt libri sacri ad huiusmodi puerile studium detorqueantur.

B, pag.464.b, pag.792. Consideranda sunt hæc verba, *forsan me quispiam, quod mala doceam, coarguet: sed rectè illi dixisse videtur, qui nihil malum esse simpliciter affirmabat: nam & Deus serpentes, & venena plura sparsit. Vsus ergo ratio bonum à malo solum secernere debet.*

b, pag.802. cap.62. propè fin. post periodum, quæ incipit, *ludebant antiqui pila, &c.* deleantur hæc verba, *ad amoremque iuuenum, et puerorum, ob id incitarentur.*

Ex Libro decimotertio.

B, pag.496.b, pagina 850, cap. 63. deleantur hæc verba, *Et sæpius vitia vitijs alijs, potius quam continentia tolluntur*, consule indicem in ver. *annulus digito intrusus, &c.* inuenies paulò post.

B, pag.501.b, pag.858. cap.64, sic ait, *qui credit vetustatem nihil afferre incommodi, beatus est, quoniam mortalitatis suæ oblitus est*, possunt deleri illa tria verba, *beatus est, quoniam*, sensus enim etiam sinè his optime procedit, alioquin, nisi per ironiam dicta intelligantur, malè sonant.

b, pag. 867. cap. 65. videtur delendum à vers. *nunc sufficiat adiecisse, &c.* vsque ad vers. *Forcipes ex acre, &c.* Consule indicem in ver. *pueri, puellæque vt impuberes, &c.*

B, pagina 507. b, pagina 868. Et paulò post considerandus est locus, qui incipit, *Similiter frui. si &c.* vsque ad vers. *tractare autem de his, &c.*

B, pag.508. 509. b, pag. 870. 871. A, vers. *admirabuntur forsan, &c.* vsque ad ver. *Sed ad rem redeo, &c.* est delendum, quia habetur ibi laudatio Conradi Gesneri, consule indicem in vers. *Conradus Gesnerus.*

b, pagina 882. Cap. 66. videntur delenda hæc verba, *quid plura? Paradisus hic erat,*

erat, consule indicem in ver. *viridarij amœnissimi descriptio*, & nota quod hyperbolicè loquitur.

Ex Libro decimoquarto.

B, pag. 523. b, pag. 895. vsque ad 898. incl. Cap. 68. considerandus est locus paulò post initium capitis, qui incipit, *sit igitur quæstio de his, &c.* vsque ad ver. *expertus ego quandoque sum, &c.*

b, psg. 898. vsque ad 912. incl. Et ab eodem vers. *expertus ego quandoque sum, &c.* deleantur omnia, vsque ad finem capitis, vnà cum marginibus.

B, pag. 534. vsque ad 537. incl. b, pag. 914. vsque ad 918. inclus. cap. 69. deleatur à vers. *Est, et in hoc genere, &c.* vsque ad vers. *Cæterum ignis ille, &c.* vnà cum marginibus. Consule indicem in vers. *Fulgurum mira.*

B, pag. 538. b, pag. 919. paulò ante fin. capitis del. à vers. *videntur autem quid diuinum, &c.* vsque ad finem capitis.

Cap. 70. est totum considerandum, & similiter cap. 71. cap. 72. Agit enim de ostentis, & prodigijs, quæ in aere, aqua, & tarra fiunt vanissimis Astrologorum principijs, seu potius nugis innixus.

Cap. 73. videtur totum delendum; agit enim de ostentis plantarum, quæ sunt maxime ridicula, & superstitiosa.

Similiter deleantur cap. 74. 75. 76. & 77. omnia enim sunt superstitione plena.

Ex Libro decimoquinto.

b, pag. 946. vsque ad 949. inclus. cap. 78. aliquanto post principium deleatur à vers. *Proprij exitij nullum, &c.* vsque ad vers. *Excidij ciuitatum signa, &c.* Consule indicem in ver. *Exitij proprij præsagia.*

b, pag. 950. 951. del. à vers. *in negocijs tum bellis, &c.* vsque ad finem capitis.

Cap. 79. deleatur totum vnà cum titulo, & marginibus, *De chiromantia enim agit.*

b, pag. 965. b, vsque ad 971. incl. cap. 80. considerandum est à principio, vsque ad

ad verſ *atque hæc, aliaque plura, &c.*

b, pag. 971. vſque ad 980. incl. & ab eodem verſ. *atque hæc, aliaque plura,* &c. deleatur vnà cum marginibus, vſque ad verſ. *porrò quod ad maleficia &c.* conſule indicem in ver. *hiſtoriæ duæ de dæmone ſub forma, &c.*

B, pag. 575. b, pag. 981. 982. cap 81. deleatur à principio, vſque ad verſ. *Miracula enim raro ſunt, &c.*

b, pag. 982. & paulò poſt vbi ita habetur, *Auguſtinus itaque in his, quæ ipſe vidit, firmus eſt teſtis, vt alias retulimus, vbi auritus non contendo. Is itaque refert, &c.* legendum eſt hoc modo, *Auguſtinus itaque refert,* &c. reliqua deleantur.

b, pag. 983. & poſt periodum, quæ incipit, *vt certè impietas, &c.* deleantur hæc verba, *dum iuſtiſſimè aulæ Pontificis inaudita ſcelera perſequuntur,* habentur in narratione tertij miraculi.

b, pag. 984. in narratione quinti miraculi, videtur delendum à ver. *multa addit Auguſtinus, &c.* vſque ad verſ. *ſed iam alio, &c.*

Ibidem, in narratione ſexti miraculi in fine deleatur à verſ. *Et hæc quidem, vt, &c.* vſque ad verſ. *Beda huius auctor, &c.*

b, pag. 986. In narratione vndecimi miraculi deleatur à verſ. *vt ſi hic vera, &c.* vſque ad verſ. *quinimò ille ſubijcit, &c.*

b, pag. 986. vſque ad 989. incluſ. Et mox deleatur à verſ. *quærendum eſt igitur in his, &c.* vſque ad verſ. *vt verò aliquid referamus, &c.*

b, pag. 989. 990. In narratione duodecimi miraculi deleatur à verſ. *ſed hoc ita fingi, &c.* vſque ad verſ. *Refert enim idem Lopez, &c.*

b, pag. 991. 992. Et paulò poſt deleatur à verſ. *Tot coniecturis conſtat, &c.* vſque ad verſ. *Nam & in Ormus, &c.*

b, pag. 993. In narratione decimi-

cimiquinti mirac. in fine deleatur à verſ. *multa tamen ex his*, *&c.* vſque ad verſ. *Inter maxima &c.*

b, pag. 994. Et infra deleatur à verſ. *quæret autem quiſpiam*, *&c.* vſque ad finem capitis, vbi inter cætera ait, belluarum animas eſſe immortales.

B, pag. 583. b, pagina 994. cap. 82. deleatur titulus, *Auſpicia.*

B, pag. 584. b, pag. 996. Et infra deleatur à ver. *itaque nihil mirum*, *&c.* vſque ad finem capitis.

Cap. 83. deleatur totum, nam verſatur circa auſpicia.

B, pag. 586. vſque ad 588. incluſ. b, pag. 998. vſque ad 1002. incluſ. Cap. 84. paulò poſt principium del. à verſ. *verum quæ mihi quandoque*, *&c.* vſque ad verſ. *in angermaniæ littoribus*, *&c.*

Cap. 85. totum eſt conſiderandum.

B, pag. 591. b, pagina 1008. Cap. 86. paulò poſt principium del. hæc verba, *præterea de magicis inferius tractabimus.*

Cap. 87. deleatur totum, de diuinatione enim agit, & ſuperſtitione plenum eſt.

Ex Libro decimoſexto.

B, pag. 603. b, pagina 1028. Cap. 89. deleatur à verſ. *cum enim ſub ſyderum*, *&c.* vſque ad verſ. *metalla verò, et lapides*, *&c.* Habetur paulò poſt initium capitis.

b, 1028. vſque ad 1033. incluſ. Et infra proximè poſt periodum, quæ incipit, *quamobrem cum has plantas*, *&c.* Deleatur à verſ. *atque in his ſculpere oportet.* &c. vſque ad verſ. *quæ verò metalla, aut lapides*, *&c.* vna cum marginibus.

B, 1034. vſque ad 1037. incl. Et paulo poſt del. à verſ. *nunc demum ſigilla ſingula*, *&c.* vſque ad finem capitis, vnà cum marginibus.

B, pag. 610. b, pag. 1038. cap. 90. paulò poſt principium del. à verſ. *Referunt omnes in occidentali*, &c. vſque ad verſ. *itaque nulla certior* &c. vna cum marginibus.

b, pag. 1039. Et mox del. à verſ. *ſed ad priorem hiſtoriam*, *&c.* vſque ad verſ. *Eſt autem magnetis*, *&c.*

b, pag.

b, pag. 1039. 1040. Et inferius del. à vers. *Auctores habeo Nicolaum*, &c. vsque ad vers. *Itaque fieri potuit, quod Iosephus*, &c. vna cum marginibus.

Cap. 91. aut deleatur totum, aut saltem à vers. *Itaque magicæ stultitiæ*, &c. vsque ad finem capitis.

Cap. 92. deleatur totum.

Cap. 93. deleatur totum. Est autem longissimum, de dæmonibus, ac mortuis non solum vanissimas superstitiones: sed etiam opiniones Catholicæ fidei contrarias continens.

Ex Libro decimoseptimo.

b, pag. 178. b, pag. 1151. cap. 97. in fine deleatur à vers. *melius est autem*, &c. vsque ad finem.

Ex Indice Capitum.

Deleantur omnes tituli libri 14. Similiter libri 15. exceptis cap. 85. 86. 88.

Deleantur etiam omnes tituli libri 16.

Ex Indice Generali.

Æger an conualescat.
Amor quomodo soluatur.
Angelos, aut Dæmonas in vrceis non videri.
Animarum generatio vnde.
Annulus diuinatorius.
Antiochi Cæsenatis chiromantia.
Antistitum improbitatis signum.
Apes aluearia condentes quid significent.
Asinus rugiens super tribunali, &c.
Astra num in anima imprimant futura.
Aues nouæ quid portendant.
Augustini Niphi Suessij Dæmonium.
Auctoris iudicium de diuinatione per Dæmones.
Auctoris somnium de Dæmonibus.
Balenæ caput solum quid portenderit.
Basinates pisces, *velut Monachi ominosi*, *dele tria vltima verba.*
Bona signa in manu.
Cacodæmonibus quid frustra, &c.
Cardanus Dæmonem ignorat.
Per somnium monitus vt hos libros scriberet.
Quàm solidè tractarit de, &c.
Cardani experimentum futura præsciendi.
Per somnum diuinatio.
Quis bonus genius.
Chiromantiæ ratio.
Chiromantici famosi.

Christi

Iecur

Plo-

Vbicunque reperies nominari *cœlum*, vel alia præter Deum ipsum, *æterna*, hæc vox *æterna*, seu *æternum*, obliteranda est.

IANVS CORNARIVS.

Ex Iani Cornarij Opere Medico practico, siue Commentarijs in 10. libros Galeni de compositione pharmacorum localium.

Libro 1. in annotatione ad verba illa præfationis, *Philosum esse iuxta primam rationem*, *&c.* del. ab illis verbis, *duplex generatio pilorum est*, vsque ad, *& pudendorum pili proueniunt.*

Lib. 9. cap. 2. vbi Galenus agit de Cynoglossa, & dicit, *Colligere autem oportet herbam sinistra manu ante solis exortum, neque id Ianus Cornarius reijcit*, addatur in marg. *hoc vanum, & superstitiosum est.*

Præfatio in Platonis Opera, à Iano Cornario conuersa, ad Senatum Vrbis Francofordiensis, ab Achate Cornario conscripta, post interpretis mortem nihil habet, quod ad Religionis nostræ negocium pertineat, *Basil. impress. in fol. ann.* 1561.

Eglogæ Iani Cornarij in Platonis Dialogos, nihil ad Religionem faciens immixtum habent.

Præfatio Iani Cornarij in libros Constantini Cæsaris de Agricultura, quos in latinam linguam transtulit, ad Vuolphangum Comitem Stalbergen. nihil Religionis, aut offendiculi habet Basil. impress. anno 1560.

Præfatio Iani Cornarij ad Si-

nesij Syrenæi Episcopi opera à se conuersa ad lectorem tota, nihil mali habet.

In Iani Cornarij Commentarijs, parum est, quod offendat.

In præfatione, siue dedicatoria Epistola Hippocratis latinè ab eo reddita anno 1546. ad P. S. Austanum, nihil est, quod offendat.

Eadem Hippocratis ab eodem recognita, secundo edita anno 1554. nihil offendunt.

Præfatio etiam est in Hippocratis opera græcè edita anno 1538. quæ etiam nihil habet, quod offendit.

Præfatio eiusdem in libro Galeni de medicamentis secundum loca, nihil habet, quod offendit.

Nec eiusdem præfatio commentariorum in eiusdem libros, quid habet quin legatur.

Præfationes eius in Marcellum veterem medicum, & in Galeni libros de veteri dissectione, de fœtus formatione, ac de semine omnium simul editorum anno 1536. nihil continet quin legatur.

Præfatio autem in Aetium Medicum Græcè conuersum, tollatur.

Est pars quædam huius auctoris per Leonardum antea edita, titulo Actij Antiocheni, sermones sex continens anno 1533. cuius præfatio est ad Carolum V. Imper. nihil habet quin legatur.

Sic in eiusdem Iani Cornarij alijs opusculis commentariorum, aut translationum, quæ ad medicinam pertinent, nihil reperitur, quod lectorem offendat.

Transtulit namque, & alios varios auctores, vt Platonem, Epiphanium. &c.

Suntque eiusdem duæ apologiæ contra Fuchsium scriptæ, vna inscribitur Vulpecula excoriata, altera Nina, & Brabyla, pro Vulpecula excoriata vtraque conuitijs plena.

In Iani Cornarij rei medicæ enumeratione, Basil. per Froben. 1534.

Pag. 40. ver. 6. *vnde valde noxia res fuit*, del. vsque ad *Auicenna*.

In eiusdem Cornarij Medicina, siue medico libro sic inscripto, Basil. per Oporinum, nihil offendiculi reperitur.

In Iani Cornarij rei medicæ ratione, hæc deleantur.

Pag. 40. ver. 4. dele à, *quamquam qui mos est per vniuersam, &c*, del. vsque, *& vice versa Auicenna*.

IA.

IANOCIVS DE MANETTIS

Ex Ianocij de Manettis libris de dignitate, & excellentia hominis.

Lib. 2.pag. 64. ex impress.Basil. anno Domini 1532. apud Andræam Cratandrum, vbi inquit, *Quorum nos veneranda, ac sacrosancta vestigia*, expungatur, *veneranda, et sacrosancta*.

Lib. 4. pag. 206. deleatur ab illis verbis, *ceu illi sententiæ*, vsque ad illa pag. 208. *commutatasque conuerterit*.

IOANNES BODINVS.

Emendatio Methodi ad facilem Historiarum cognitionem Ioannis Bodini. Vsi sumus editione anni 1583. Apud Ioannem Mareschallum Lugdunensem.

Pag. 8. in fine Procemij. *Tum eos, qui quatuor Monarchias, &c.* scribe, *Tum eos germanos, qui quatuor, &c.*

In cap. 2.

pag. 16. dele, *vt erat religioni, ac pietati deditus*.

In cap. 3.

pag. 28. *sed tamen sine Imperio, vt Pontifices ac Legati*, dele, *Pontifices, ac*.

In cap. 4.

Pag. 48. *in principium arcanis, & aulica vita. Tranquillus, Lampridius Spartianus, Sleidanus, Macchiauellus*, dele, *Sleidanus, Macchiauellus*, paulò post dele, *tum etiam historiæ Magdeburgicæ scriptores*.

Pag. 51. dele, *vt erat pius, ac religiosus*.

Pag. 54. dele, *nam vt Bessario Cardin. &c.* vsque ad *si Polibium*.

Pag. 56. dele, *rectè Sleidanus qui quod Argentinæ, &c.* vsque ad, *ita Dyonisius*.

Pag. 64. dele, *Ego vero impium iudicarem, &c.* vsque ad, *cum enim Christiani*.

pag. 72. dele, *sed illud fidem omnium superat, &c.* vsque ad, *aliorum reliquias, veluti gemmas, &c.*

In Cap. v.

pag. 102. dele, *qui à plerisque in Italia, &c.* vsque ad, *ac falluntur.*

pag. 121. dele, *Boemi, ac Saxones &c.* vsque ad, *at Australes, Asiatici, &c.*

In Cap. vj.

Pag. 169. *ita quoque nostri Pontifices, nec viatorem, nec lectorem habent*, lege, *ita quoque nostri Pontifices non omnes viatorem, ac lectorem habent*, paulò post dele, *ridicule*, & pone, *dicunt.*

pag. 203. dele, *at ne Pontifices quidem Romani, &c,* vsque ad, *cum igitur legum, &c.*

pag. 214. dele, *verius sanè quam Innoc.* vsque ad, *sed hæc vitæ dulcedo.*

pag. 223. *Arabes inquam Persæ, Mauri Pontifices Romani*, dele, *Pont. Rom.* paulo post dele, *id quoque tentauit Carolus, &c,* vsque ad, *his explicatis.*

pag. 240. dele, *aut pontificum libidini.*

pag. 245. dele, *præterquam sacris, quæ tertio quoque mense religiosissimè coluntur*, paulò post dele, *sed illud Geneuates laudabile, &c.* vsque ad, *Genuenses populi.*

pag. 259. dele, *atque ea re commotum Paulum, &c.* vsque ad, *nec verò curiæ.*

pag. 263. dele, *ac maiore contumelia, &c,* vsque ad, *est igitur, ac semper, &c.*

pag. 280. dele, *quam quisque religionem, &c.* vsque ad, *restat legum præstantia.*

pag. 284. dele, *nam Pontifices, quorum munus, &c.* vsque ad, *est enim censuræ.*

pag. 287. *itaque P. Martyr rectè scripsit*, dele, *rectè.*

pag. 290. dele, *postremo Romanos Pontifices, &c.* vsque ad, *interim qui, &c.*

In cap. vij.

pag. 298. in inscriptione, vbi dicitur, *confutatio eorum, qui quatuor, &c.* scribe, *confutatio eorum Germanorum, qui quatuor, &c.* item dele initium capitis, *quod est inueteratus error, &c.* vsque ad, *Principio Monarchiæ.*

pag.

pag. 299. vbi dicitur, *non satis aptè definiunt interpretes oraculorum*, scribe, *non satis aptè definierunt quidam interpretes oraculorum.*

In cap. viij.

pag. 340. dele, *quos Philippus Melanchton*, & paulò post dele, *funestius errorem*, *&c.* vsque ad, *in hac igitur disputatione*, *&c.*

In Cap. X.

Pag. 380. dele, *Martini Lutheri Saxonis*, *&c.* vsque ad finem periodi, item paulò post dele, *Philippi Melanchtonis &c.*

pagina 383. dele, *Historiæ Magdeburgicæ*, *&c.* vsque ad finem periodi.

pag. 387. dele, *Nicolai Macchiauelli*, *&c.*

IOANNES CARION.

In Chronicon Ioannis Carionis Mathematici excussum Parisijs apud Io. Roigni, anno 1550. in 16. Et in aliud exemplar eiusdem Basil. impress. in eadem forma 16. anno 1564. estque præterea aliud exemplar Antuerpiae impressum apud Stelsium anno 1540. & 1547.

Duplex aliquando foliorum ponitur numerus, quorum prior Paris. posterior Basil. est editionis, & vbi agitur de versuum numero, foliorum principio, medio, aut fine, de Paris. intellige editione.

In litera A, in indice Alphabetico, impress. Parisiensis, illa deleantur, *de Adriano Papa*, *Papæ querela quin moreretur.*

Lit. B, de Bonifacio Papa, illud dele, *vniuersalis*, *et summus*, *vt esset Episcopus obtinet à Phoca*, item illud, *vulpes*, *leo*, *canis.*

Lit. C, illud deleatur, *Cardinalium origo*, legatur, *Cardinalibus.*

Illud, *et de Carolo V. Imperatore*, deleatur eius liber, *de componenda religionis dissensione*, ac, *de Conradino*, illud dele, *consilio Papæ.*

Lit. F. duobus in locis del. *Felix Papa*, *fuit enim Antipapa.*

Et illud, *de Phoca*, *primatum Bonifacio concedit.*

Litera H, de Hildebrando illud, *excommunicatus*, *&c.*

Litera I, de Idololatria, illud, *eius varia genera.*

Litera T, de Telesphoro, illud; *quadragesimalis enim Auctor fuit.*

In præfatione Operis pag. 9. lin. vltima, deleatur illud, *Prophetæ, neque enim ea mundi annorum diuisio Eliæ Prophetæ est: sed Eliæ Rabbini cuiusdam Iudæi.*

Ex Chronic. lib. 1. pag. 17. lin. 16. vbi agit de Euang. deleatur, *si quidem hoc tantummodo*, *&c.* vsque ad, *atque ita.*

Chronic. lib. 2. pag. 50. lin. penult. alias lin. 52. in exemplari Parisien. *de Achas*, del. *sacella*, *&c.* item pagin. 54. lin. 8. *de Iosia*; iterum, *sacella*, *&c.* & lin. 11. illud, *exemplum &c.* vsque ad, *at vero quamquam Iosias*; & quod est in marg. *Typus sincerioris doctrinæ, sub finem mundi.*

Pag. 66. alias 64. *de statu Græciæ post filios Noe*, lin. vlt. del. *quisque enim &c.* vsque ad pag. 69. ad illud, *symbola.*

Pag. 191. alias pag. 181. lin. 18. illud, *de Essæis*, *fuit omnino hæc stulta*, *&c.* vsque ad illud pag. seq. *exortæ hæ sectæ*, & quod est in marg. *Ecclesiæ status horum temporum.*

Chronic. lib. 3. pag. 221. alias pag. 235. lin. 15. *de Elia*, del. *Propheta.*

Item pag. 238. lin. 18. *de Telesphoro*, illud del. *hunc ferunt auctorem fuisse quadragesimalis ieiunij*, & quod in alijs codicibus est in marg. *Ieiunij quadragesimalis repertor.*

Pag. 271. alias pag. 287. *de Pelagio hæretico*, illud del. *is docuit*, *&c.* vsque ad, *Arcadium Imperat.* item subiungitur illud linea 3 esse ibidem delendum, *sine nostro merito* add. item illud infra, *& gratia tutatus*, *&c.* vsque ad, *in concilijs aliquot.*

Pag. 299. alias pag. 328. ad marg. del. annot. quorumdam codicum, *vniuersalis Episcopus*, *an debeat esse.*

Pag. 300. lin. 9. alias pag. 329. illud. del. *occasio concertationis de primatu Papæ.*

Et illud lin. 11. *is magna contentione &c.* vsque ad, *Bonifacio iij.*

Ad marg. annotatio, *Bonifacius*

facius Oecumenicus.

Pag. 329. lin. pen. alias pag. 370. *de Gregorio iiij. Papa, recusauit accipere Pontificatum &c.* vsque in fin. pag. del. vbi inuenitur.

Pag. 334. lin. 1. del. illud verbum, *pertinaciter*, & lin. 11. *fallacibus techinis suis.*

Pag. 346. lin. vlt. del. *& maiorem, &c.* vsque ad illud pag. seq. *formos.* cum annot. marg. *Sergius Pontifex indoctus, et tyrannus.*

Pag. 348. lin. 2. illud del. *inhumatum corpus, &c.* vsque *Septimus Cæsar Germanicus.*

Ibidem, illud in marg. del. *Pontificum Roman. tyrannis.*

Pag. 362. lin. vlt. illud del. *quod plurimorum criminum reus ageretur*, & paulo post, *sceleris sim conscius*, item ibidem in marg. illud del. *contentiones Pontificum.*

Pag. 365. lin. 1. del. *& ob vitæ impuritatem.*

Pag. 369. lin. 12. sic legatur, *post Ioannem 20. factus est Papa 151. Benedictus 8. quo fugato Siluester quidam Papatum occupauit; Porrò reuersus Benedict. contra Siluestrum tertio cuidam, qui Gregorius sextus dictus est, cessit ius suum in Pontificatu.*

Pag. 370. lin. 4. mutetur pro, *tria illa fœdissima monstra*, ponatur tantùm sic, *tres illos.*

Pag. 372. lin. 7. del. *qui si Papatum occupauit.*

Pag. 374. lin. 3. del. *Tragœdiæ huis auctor Papa Hildebrand.* vsque, ad *in pueritia.*

Ibidem in marg. illa del. *Hildebrandus Papa quanti mali auctor.* item ibidem mutetur illud pro, *Hildebrandi Papæ tyrannis in derogando Cæsarum auctoritati*, ponatur sic, *Gregorij vij. decretum contrarium.*

Ibidem lin. pen. sic legatur, *præterea Imperator conferebat Episcopos Imperij.*

Pag. 375. lin. 18. *qui improbabant*, vsque ad, *Synodos.*

Pag. 376. lin. 17. illud del. *profugientibus, &c.* vsque ad illud pag seq. *ita demum.*

Pag. 377. lin. 2. del. *quem quæso. &c.* vsque ad, *post hanc victoriam.*

Et annot. marginalis, *Hildebrandus Papa alter Caiphas*, item lin. 22. *Sigebertus historicus, &c.* vsque

ad illud paginæ sequentis anno 1103. cum annot. marg.

pag. 378. lin. 15. muta pro, *optimum principem afficit*, ponatur sic, *eum afficit.*

pag. 380. lin. 16. del. illud, *excitatum artibus Papæ.*

pag. 381. lin. 6. *de successione Hildebrandi*, illud del. *à socijs eius.*

Ibidem lin. 19. *de Henrico V.* illud deleatur, *scilicet*, &c. vsque ad, *Romam veniens.*

pag. 382. lin. 2 muta pro ijs, *præterea*, &c. vsque ad, *Cæsare*, legatur sic, *Admissio in Vrbem*, *Cæsare.*

pag. 383. lin. 7. del. *Nisi vt patrem suum ipsum, quoque antea oppressissent.*

Item paulo post, *optimus princeps*, deleatur verbum, *optimus.*

pag. 391. sub fin. *de Adriano quarto Papa*, illud del. *sed postea* &c. vsque ad illud pag. seq. 392. *Post Adrianum*. item annot. marginalis.

pag. 393. lin. 5. *de Friderico primo Cæsare*, del. illud, *quantum ego*, &c. vsque ad, *initio sui Imp.*

pag. 394. lin. 16. illud deleatur, *postea verò*, &c. vsque ad illud pag. 396. *porrò consortem Imperij gubernandi.*

Item deleatur ibidem illud *hac transactione facta*, cum annot. marginali.

pag. 399. lin. 1. *de Papa Innocentio*, corrigatur lect. ibidem linea 30. deleatur *id vbi olfecit*, &c. vsque ad illud pag. 400. lin. 19. del. *nihilo magis ab instituto suo destitit*, *sed.*

pag. 401. del. illud, quod est in marg. *fortunati legitimè electi.*

pag. 404. de ordinibus Mendicantium, corrigatur locus & deleantur quædam offendentia.

Ibidem lin. 20. deleatur, *Imperiales à Pontifice iam occupatas.*

pag. 405. lin. 9. del. illa, *superbum plane*, *atque crudele*, &c. vsque ad annum 1212. & quod est in margine, *Pontifices superbi*, *& crudeles.*

pag. 407. lin. 6. de Friderico Secundo Cæsare, del. *nemo satis*, &c. vsque ad, *mul-*

multarum linguarum, item lin. 21. illud deleatur, *ex consilio Papæ*, *&c.* vsque, secundum bellum.

pag. 408. delean. illa, *id verò excusantem*, *&c.* vsque ad ann. 1222.

pag. 409. del. *nisi hos quoque dolos*, *siue iniurias potius factas absenti.*

Pag. 411. & 412. del. *quædam saltem*, non omnia, si locus corrigi posse videatur, *salua fide Hist.* ab illo loco anno 1258. &c. vsque ad illud pag. 413. *Innocentio iij.* cum annot. marg.

pag. 414. lin. vlt. *de Conrado Cæs.* del. *consilio Papæ.*

pag. 415. lin. 1. illud del. *ò insignem crudelitatem*, *&c.* vsque ad *Guilielmum Cæsarem*, cum annot. marg. ibidem lin. 4. del. nomen illud, *Pontificis.*

pag. 422. lin. 11. del, illud, *Albertum Cæsarem.*

pag. 425. lin. 4. ante finem, *de Henrico vij. Cæsare*, illud dele, *quo tempore*, *&c.* vsque ad fin. pag. cum annot. marginali.

pag. 431. lin. illud deleatur, *factione Pontificia.* Item lin. 11. prætexuit enim, &c. vsque ad, *anno* 1348.

pag. 432. lin. 5. sub fin. illud del. *præter iustam causam*; item lin. vlt. videatur locus, & corrigatur, *vbi offendit*, vsque ad illud pag. seq. 433. *post Benedictum*, ibidem illud, *& acerrime eum prosecutus est*, *&c.* vsque ad, *emit hic Clemens.*

pag. 463. lin. 22. *de Iulio ij. Papa*, illud del. *Aduersus hunc*, *&c.* vsque ad fin. pag.

pag. 464. lin. 7. *de Luthero*, corrigatur sic, pro, *non vulgarem vicissitudinem*, ponatur, *non vulgares tumultus*, Sic enim habet Parisiensis editio, anni 1551. apud Iacobum de Puys, & 1557. apud Gul. Iulianum, qui hæc sequentia adiecit.

pag. 484. in fine Epilogi lin. 1 del. *solo*, neque enim id habent illæ editiones.

Porrò idem esto iudicium de editionibus iam dictis, & Antuerpiensi apud Stelsium anno 1540. ac 1547. & Gallicis ex translatione *M. Ioan. le Blond*, Parisijs anno 1547. & 1553.

ad illud paginæ sequentis anno 1103. cum annot. marg.

pag. 378. lin. 15. muta pro, *optimum principem afficit*, ponatur sic, *eum afficit*.

pag. 380. lin. 16. del. illud, *excitatum artibus Papæ*.

pag. 381. lin. 6. *de successione Hildebrandi*, illud del. *à socijs eius*.

Ibidem lin. 19. *de Henrico V.* illud deleatur, *scilicet*, &c. vsque ad, *Romam veniens*.

pag. 382. lin. 2 muta pro ijs, *præterea*, &c. vsque ad, *Cæsare*, legatur sic, *Admissio in Vrbem*, *Cæsare*.

pag. 383. lin. 7. del. *Nisi vt patrem suum ipsum, quoque antea oppressissent*.

Item paulo post, *optimus princeps*, deleatur verbum, *optimus*.

pag. 391. sub fin. *de Adriano quarto Papa*, illud del. *sed postea* &c. vsque ad illud pag. seq. 392. *Post Adrianum*. item annot. marginalis.

pag. 393. lin. 5. *de Friderico primo Cæsare*, del. illud, *quantum ego*, &c. vsque ad, *initio sui Imp*.

pag. 394. lin. 16. illud deleatur, *postea verò*, &c. vsque ad illud pag. 396. *porrò consortem Imperij gubernandi*.

Item deleatur ibidem illud *hac transactione facta*, cum annot. marginali.

pag. 399. lin. 1. *de Papa Innocentio*, corrigatur lect. ibidem linea 30. deleatur *id vbi olfecit*, &c. vsque ad illud pag. 400. lin. 19. del. *nihilo magis ab instituto suo destitit*, *sed*.

pag. 401. del. illud, quod est in marg. *fortunati legitimè electi*.

pag. 404. de ordinibus Mendicantium, corrigatur locus & deleantur quædam offendentia.

Ibidem lin. 20. deleatur, *Imperiales à Pontifice iam occupatas*.

pag. 405. lin. 9. del. illa, *superbum plane, atque crudele*, &c. vsque ad annum 1212. & quod est in margine, *Pontifices superbi*, *& crudeles*.

pag. 407. lin. 6. de Friderico Secundo Cæsare, del. *nemo satis*, &c. vsque ad,

mul-

multarum linguarum, item lin. 21. illud deleatur, *ex consilio Papæ*, *&c.* vsque, secundum bellum.

pag. 408. delean. illa, *id verò excusantem*, *&c.* vsque ad ann. 1222.

pag. 409. del. *nisi hos quoque dolos, siue iniurias potius factas absenti.*

Pag. 411. & 412. del. *quædam saltem*, non omnia, si locus corrigi posse videatur, *salua fide Hist.* ab illo loco anno 1258. &c. vsque ad illud pag. 413. *Innocentio iij.* cum annot. marg.

pag. 414. lin. vlt. *de Conrado Cæs.* del. *consilio Papæ.*

pag. 415. lin. 1. illud del. *ò insignem crudelitatem*, *&c.* vsque ad *Guilielmum Cæsarem*, cum annot. marg. ibidem lin. 4. del. nomen illud, *Pontificis.*

pag. 422. lin. 11. del, illud, *Albertum Cæsarem.*

pag. 425. lin. 4. ante finem, *de Henrico vij. Cæsare*, illud dele, *quo tempore*, *&c.* vsque ad fin. pag. cum annot. marginali.

pag. 431. lin. illud deleatur, *factione Pontificia.* Item lin. 11. prætexuit enim, &c. vsque ad, *anno* 1348.

pag. 432. lin. 5. sub fin. illud del. *præter iustam causam*; item lin. vlt. videatur locus, & corrigatur, *vbi offendit*, vsque ad illud pag. seq. 433. *post Benedictum*, ibidem illud, *& acerrimè eum prosecutus est*, *&c.* vsque ad, *emit hic Clemens.*

pag. 463. lin. 22. *de Iulio ij. Papa*, illud del. *Aduersus hunc*, *&c.* vsque ad fin. pag.

pag. 464. lin. 7. *de Luthero*, corrigatur sic, pro, *non vulgarem vicissitudinem*, ponatur, *non vulgares tumultus*, Se enim habet Parisiensis editio, anni 1551. apud Iacobum de Puys, & 1557. apud Gul. Iulianum, qui hæc sequentia adiecit.

pag. 484. in fine Epilogi lin. 1 del. *solo*, neque enim id habent illæ editiones.

Porrò idem esto iudicium de editionibus iam dictis, & Antuerpiensi apud Stelsium anno 1540. ac 1547. & Gallicis ex translatione *M. Ioan. le Blond*, Parisijs anno 1547. & 1553.

IOANNES FORSTERIVS.

Censura in Dictionarium Hebraicum Ioannis Forsteri impressum Basileæ, Anno MDLVII.

In principio Præfat.

Neque inter promissiones legis, & Euangelij de gratuita remissione peccatorum propter mediatorem Christum discer. del. tot. quia sapit hæresim Lutheri omnia gratiæ, & nihil libero arbitrio tribuentis, & repone, *neque inter promissiones legis, & Euangelij, in quo iustificamur ex fide, & operibus bonis per gratiam IEsu Christi mediatoris discernunt.*

Infra, *Et nunc cum aduersarij, &c.* dele tot. vsque ad, *in primis autem, &c.* nam continet blasphemias contra Missæ sacrificium, nec rectam affert expositionem illius verbi.

Infra, *Fide accipimus remissionem peccatorum, &c.* dele illud, *fide*, & repone, *ipsiusque morte, sanguine, & merito, ac per bona opera nostra accipiamus remissionem peccatorum &c.*

Infra, *Quid in veteri translatione, &c.* dele tot. vsque ad, *porrò in recentium, &c.* nam ex Concilio Triden. vulgata lectio tanquam certa, sacra, & autentica haberi debet, & omnes aliæ reprobantur, etiam si ad intelligendum sensum conducant, quam translationem ipse carpit arpertis verbis.

Fol. 17. num. 30. *& petit expiationem à peccatis per sanguinem Christi, & prædicationem Euangelij, quæ illis sanguinis, & aquæ aspersionibus significabatur,* dele totum, & repone, *& petit expiationem à peccatis per sanguinem Christi, & Sacramentis ipsius, quæ illa sanguinis, & aquæ aspersione significata fuere.*

Fol. 26. vers. penult. *Auctor Epistolæ ad Hebræos citans hanc vocem, &c.* dele hæc verba, vsque ad, *citans, &c.* & repone, *D. Paulus in Epist. ad Hebræos, citans, &c.* nam sic definiuit S. Concilium Tridentinum, & alio modo citare sub dubio hæresis est, & eodem modo dele

in

in toto Dictionario, in locis infra positis, scilicet.

p. 34. *versu* 10. *verbo* אלהים

p. 141. *post med. in verbo* מגלות

p. 150. *in verb.* מג *sub radice* גרה

p. 160. *post med. v.* דברה

p. 198. *ver.* דרדר

p. 216. *in verb.* מלאך *radice* הלך

p. 227. *verb.* זהר

p. 230. *in med.* זונה

p. 264. *verb.* הטארת

p. 269. *in initio verb.* חכה dele, & præterea quædam alia verba, *quod Erasmo annotante*, & repone, *quod ex quorundam sententia non simplicem, &c.*

p. 274. *verbo* הלאתרת *vers.* 9.

p. 277. *ante numerum.*

rad. 475. *ver.* מחלקרת

p. 313. *in med. verb.* יד

p. 317. *verb.* ירע

p. 336. *prope finem ver.* יעד

p. 393. *verbo*, פרכת bis delēdum, & infra eadem dict. *vt lapsus, qui est in Epist. ad Heb. &c.* totum dele.

p. 408. *numero.* 776. *verb.* להט

p. 418. *verbo* לענה

p. 438. *num.* 851. *verb.* כר

p. 481. *propè finem ver.* כיכ

p. 514. *ante medium verb.* כצח

p. 614. *in principio verb.* עפל

p. 616. *ver.* עצם

p. 654. *in med.* פנים

p. 669. *verb.* פרח

p. 725. *ver.* קוט

p. 727. *verb.* קום *in nomine* יקום

p. 728. *ante medium verb.* קוץ

pag.

p. 745. *verba* רב

p. 757. *in med. verb.* ראש

p. 786. *verba* רכב *bis delend.*

p. 800. *verba* רצון

p. 861. *verba* שלם

p. 883. *verba* שפט

In his omnibus locis dele, *Author Epist. ad Hebr.* & repone, *D. Paulus in Epistola ad Hebræos*, quia sic definiuit S. Concilium Trident. & tenent Sancti Doctores.

pag. 32. in medio: Et propter hæc dona, & beneficia, quæ ab ipso acceperunt, & habent, ipsi tanquam iuramento obstricti sunt illi præstare cultum, obedientiam, & gratitudinem, *dele*, & *repone*, Et propter hæc dona, & beneficia, quæ ab ipso acceperunt, & habent, ipsum timore debent, eidemque præstare cultum rerum, obedientiam, & gratitudinem.

Similiter in fine eiusdem pag. repetuntur hæc verba in nomine אלוה *dele* &c.

Pag. 34. & 33. in verbo Eloim, quod vertit, Potestates, est nimis licentiosum, & arrogans vocabulum, ideo neque vsurpandum, & delendum, *eiusque loco repone*, *semper* Iudices, Iudicum, &c.

Pag. 38. prope fi. sub rad. אמן *participium præsens* מאמין *id est, quicunque fidit, transtulit, id est, quicunque fide acceperit verbum de misericordia Dei omnibus gratis promissa propter Christum non trepidabit*, dele, & repone, *quicunque credit, transtulit, id est, quicunque fide acceperit verbum de misericordia Dei omnibus promissa, propter Christum, vel per Christum, non trepidabit*: & sunt Catholico modo intelligenda, item & exponenda, ac verbum, *gratis*, iuxta sensum Ecclesiæ delendum.

Pag. 39. infra verbo אמונה & *latinis dicitur fides, quia*

quia fiat, quod dicitur, Græcis πιςις, *& in doctrina Euangelij significat fiduciam misericordiæ promissæ propter Christum mediatorem, &c.* hic locus sanè, & rectè expendendus, & intelligendus est.

Pag. 106. circa med. rad. בעל *&c. quæ primo gentes, &c. & adhuc colunt, & venerantur, qui mortuorum intercessione, & patrocinio, suisque operibus* &c. totum delen. hæretica enim sunt, vsque ad Iud. 2. *& fecerunt filij, &c.*

Pag. 114. verbo ברא & cap. 45. Rorate cœli è supernis, & nubes stillent iustitiam, aperiatur terra, & fructificetur salus, & iustitia germinet simul. Ego Iehoua creaui illum, scilicet filium non ex nihilo, vt alias creaturas: sed nouo modo ex Virgine, sicuti etiam Ieremias alludit cap. 31. quoniam creauit Iehouà nouum in terra, fœmina circundauit virum, *dele & repone sic,* Ego Dominus (hebraicè Iehouà) creaui illum, scilicet Christum, Messiam, nam vt verbum, & Filius Dei coæternus genitus fuit, non creatus, & sensus est: Ego Deus, scilicet Spiritus Sanctus creaui, formaui illum Messiam; id est corpus eius hominis, nouo modo creationis, id est operationis. Ad quem modum alludit Ierem. cap. 31. quoniam creauit Dominus Iehouà nouum in terra, id est nouo modo, fœmina, Virgo Hebraicè (mulier Virgo secundum latinam) circundabit virum, id est Christum, qui vir dicitur, non ætate, sed sapientia, vt ibi D. Hieron. exponit.

Pag. 158. prope fin. ver. דבר post locum, qui incipit, *Sexto* construitur cum עם infra: ait. Nec cogitent maiorem fidem habere apud omnes doctos libros Regum, quam Paralipomenon libros, cum quod ad Grammaticam, tum etiam ad numerandi rationem spectat, *dele totum, quia vtrique post Concilium Tridentinum sacri libri censendi, & habendi sunt, & repone,* Vocum simjllitudine decepti.

cepti. Idem est sensus per diuersa verba significatus.

Pag. 161. verbo דֶּבֶר à peste, quæ in caligine versatur, vbi translatio vulgaris habet, à negotio perambulante in tenebris, *adde*, idem sensus est, pestis enim serpit quasi in occulto, & ferit omnes.

Pag. 229. in med. verb. זנה deinde qui neglecto vero Deo, & verbo eius, & posthabitis veris cultibus à Deo institutis ex petulantia carnis, & lasciuia fidem suam alienant, idolaque & cultus alios humanitus institutos amant, & amplectuntur, *&c. dele, & repone*, deinde, qui neglecto vero Deo, & verbo eius per Prophetas enarrato, & posthabito vero cultu, à Deo, & Ecclesia instituto, ex petulantia carnis, & lasciuia, & vitæ libertate fidem veram alienant, & idola materialia, siue cultus alios prophanos humanitus institutos amant, & amplectuntur, contra Dei, & Ecclesiæ suæ sanctæ leges, & moraliter, qui humana potentia, sapientia, iustitia, humanis virib. gratia, & præsidijs innituntur, & fidunt, sunt meretricarij spirituales, & dicuntur meretricari, ac sic à Prophetis reprehenduntur.

Pag. 162. verbo חטא *paulo post principium*, vulgaris editio, *&c. vsque ad*, delinquendi vertere, *dele*, *& repone sic*, vulgaris editio non semper vertit verba Hebraica præcise, & vt propriè sonant, semper verbo (peccare) reddidit, quod propriè dicitur, quasi pellicare, id est cum pellice coire, seu adulterium committere. Quanquam alij auctores largiori modo eo vtuntur, vt Cicero, & Horat. Ego tamen malui verbo errandi, seu delinquendi vertere, quod superior versio minus huius significationi vocis conuenire mihi visa sit.

Pagina 282. verbo חנן *paulo post initium*, atque semper, & vbique excludit conditionem dignitatis, seu meriti, *adde*, licet excludant, &c. supponunt tamen in homine aliquam dispositionem, vt patet ex verbis Dauidis hoc deprecantis, Miserere mei Deus, *Psal.*

Psal. 51. non gratis condones; sed supposita mea conuersione ex gratia tua, & dolore peccati commissi præcor. Vti miserearis, & distinguenda est significatio huiusmodi, vt Exod. 23. Miserebor cui miserebor, loquitur de prædestinatione, seu præscientia prædestinationis diuinæ, quæ vt sic, & simpliciter non præsupponit merita, seu dispositionem ex parte hominis quantum ad conferendum primam gratiam.

Vnde in hac radice, *delendum illud*, & significat gratificare, recipere aliquem in gratiam, gratia aliquem prosequi, ex gratia donare aliquem, gratis donare aliquem, beneficium gratuito præstare, & præterea in tota radicis, & vocum explanatione. Est enim nouum vocabulum; & ex industria ad decipiendum rectos corde excogitatum, vt patet ex interpretatione aliorum Doctorum tum Hebræorum, tum Latinorum, & *repone sic*.

Et significat propriè misereri, misericordem esse erga aliquem, gratum se præbere, seu facilem ad condonandum, & indulgendum. Et sic in omnibus locorum explanationibus delendum illud gratificare: & *repone*, gratum te mihi ostende, facilē, procliuem ad miserendum, cum iam facti mali me pœniteat, *vsque ad illa verba* in quarta coniugatione: nec recedendum à versione vulgata, vt Psal. 119. Gratifica me lege tua, *dele*, & *repone iuxta latinum*; & de lege tua, miserere mei, id est, secundum legem tuam.

Ibidem, id est, & recepit nos in gratiam, *dele illud*, Gratificauit nos per illum dilectum, & *repone*, gratum se, & placabilem ostendit (vt fuit) per dilectum, scilicet Filium suum.

Pag. 283. verb. חנן *Ephes.* 1. Gratificauit nos in dilecto filio suo; id est, recepit nos in gratiam, *hæc verbo sana fide intelligenda, & explicanda est*.

Pag. 284. verbo חנם & est particula exclusiua, vel pretij, vel causæ, vel meriti, *delenda*, & *repone sic*, & est aliquando exclusiua pretij, quandoque causæ, aliquando verò meriti. Et cum sub-

dit

dit exempla, Gen. 29. seruies mihi gratis absque pecunia, *dele & repone*, seruies ergo mihi gratis? id est, absque vlla mercede pecuniæ?

Num ij. Recordabamur piscium, quos comedebamus in Ægypto gratis? id est, non ementes, & sine precio piscabamur, &c. aliquando significat frustra, aliquando temere, frustra, vt *Prou.* 1. gratis expanditur rete ob oculos &c. id est, frustra, sed *cap.* 24. Ne sis testis gratis contra proximum tuum, id est immeritò temerè, *Psal.* 25. quoniam frustra, seu immeritò absconderunt mihi in perniciē rete suum: id est, frustra absconderunt in meam perniciem rete suum. Et cum sequitur; *Volui autem isto consilio, &c.* Dele omnia, quia non benè exponit verba Diui Pauli, & impugnant iustificationem ex operibus, & damnatur iste error à Sacro Concilio Tridentino, nec rectè intellexit vim, & proprietatem vocis hebraicæ.

Pag. 351. in fine. Et latini interpretes verterunt pluuiam matutinam. Rectius vertes temporariam, seu tempestiuam, *&c. dele*, & *repone*, Latinus interpres vertit, pluuiam temporaneam, vnde vertere etiam potes tempestiuam: nam illa quæ prius decidit, &c.

Pagina 360. circa medium verb. ישר: Rectus, æquus, qui neque ad dexteram declinat, neque ad sinistram, &c. denique qui cum benè operatur, non suum inde honorem, aut commodum, vt hypocritæ, vel premium vitæ æternæ, vt iustitiarij, sed Dei gloriam, & vtilitatem proximi quærit, *dele ab eo verbo*, denique &c. nam non faciunt ad expositionem vocis hebraicæ, & limites dictionarij transeunt; & quia præterea sine dubio perstringit catholicos, qui iustificationem ex bonis operibus asserunt, vt sancta fides docet, & *repone*. Rectus ergo propriè, idem quod recta linea, metaphoricè, Rectus homo, qui non deflectit ad malum, nec concutitur tentationibus dæmonum, vel persecutionibus malorum hominum.

Pagina 392. propè finem, verbo

bo כפרת dum ait : Hinc Hebræi etiamnum diuinam maiestatem שכינה vocant, quod super tegumento, &c. Nam Deus voluit, &c. *dele ab hoc verbo, omnia quæ sequuntur, nam sunt extra rem.*

Pag. 344. verbo כרת deleatur nomen Bernardi Ziegleri hæretici, vnà cum eius laudatione.

Et supra, aut omnino deprauasse verisimile est, *adde*, aut omninò deprauasse non modò verisimile, sed etiam certum est, ex libro Siphrè, & Gloss. maiori in Num.

Et infra, ita quoque Deus à nobis aliud nihil requirit, nisi fidem, & obedientiam verbi, & vt ipsius dicto auscultemus, &c. *dele & repone*, ita, ait propheta, Deus à nobis requirit perfectam fidelitatem, & obedientiam, & hoc significat, aures autem perfodisti mihi: id est iuxta Samuelem, melius est obedire mandatis Dei cum simplicitate, quam sacrificare ex beneplacito.

P. 448. post med. ver. מסרת Et rem seu opus per eum significatum Christus vt cultum frustraneum reijcit, *dele, & repone*, & rem, seu opus per eam iussum fieri ab hominibus, seu Pharisæis contra & supra leges diuinas inutile, tanquam cultum frustraneum reijcit Christus. *Et Petrus 1 Epist. 1.* appellat vanitatem, quæ non debeat laqueum inijcere conscientijs, *reliqua delenda vsque ad*, tertio Magistri, &c. adde: nam Christus, uti & D. Petrus de præteritis iam, & eo tempore vexantibus fidelium animos traditionibus loquuntur, à Pharisæis, & Hebræis introductis.

Pagina 564. ferè in med. Præterea & hoc Theologum cumprimis scire refert, quid in scriptura, &c. *dele illud verbum*, Theologum; nam sufficit illi scire quid importent vocabula, & dictiones latinæ Vulgatæ translationis tantum: linguarum vero cæterarum cognitio sunt adiumento huic cognitioni.

ni. Nec propriè verba illa Hebraica sunt tantæ latitudinis, & extensionis, quantam ille latinis verbis enucleare vultt, anquam nouus interpres, *Ecce locus Exod.* 2. & si non credet mihi (loquitur Moyses de populo hebræo) vbi est verbum אמן quod non debemus vertere, *& si non certo crediderint*, & assentientur, & fide indubitata apprehenderint, &c. vt ipse exponit.

Et infra, ita אמונה fidei vocabulum, &c. *dele totum vsque ad numerum* 896. quia superflua, & nimis arrogans, ac noua expositio. item quia doctrina hæretica est; asserere enim videtur, nihil esse de fide, nisi quod continetur in Sacra Scriptura. Quam hæresim etsi apertis verbis non præ se ferat, tacitis, & subdolis verè patefacit.

Pag. 466. verb. מבט Hieronymus, quod vel significatione non multum abludat, vel literarum forte similitudine deceptus spes transtulit, quasi esset בטח *dele*, *& repone sic.* Diuus Hieronymus, quod vel significatione non multum abludat, vel metaphoram secutus, spem transtulit; eo quod qui sursum respiciat, speret se ab illo adiuuari, quanquam doctores Hebræi dicunt, נבט significare, de loco alto respicere infimum, *in Gloss. maiori super Gen. c.* 15. *sic exponitur Esa.* 20. *&c.*

Pag. 474. num. 914. quod vetus translatio verbo angario transtulit, & magis proprie latino adigendi (id quod significat) transtulisset, *dele hoc, & repone*, quod verbum vetus translatio verbo angario transtulit: item, verbo adigendi possumus nos vertere: sed primum &c.

Pag. 495. circa med. Hunc locum perperam vertit author epistolæ ad Hebræos, ideo multas quoque peperit quæstiones, *dele totum*, quia hæretica verba sunt, & sciolus nimis sibi videtur in hac lingua. Quasi illam de nouo condiderit, aut Spiritus Sanctus diuersa per varios præcones non possit enunciare?

Pag. 523. post princ. Est autem leuare manus ad Deum, non confidere operibus, & meri-

tis,

tis, &c. Est autem leuare manum ad præcepta Dei, &c. *dele totum*, verum est, nos non debere gloriari de meritis nostris: sed omnia nostra bona opera eidem accepta referre; tamen Phrasis hebraica per illa verba, id non importat: sed simpliciter sumit metaphoram à sacrificiorum cæremonia, vel oratione Moysis: in quibus orantes, vel sacrificantes Sacerdotes leuabant manus suas ad Deum petentes auxilium, & distingue quod infra ait, leuare, & eleuare manum, nam diuersa phrasis est, *& repone sic*, 1. Thom. 2. (dele, viros adhortans) sustollite (inquit) puras manus absque ira, & disceptatione: id est, leuate opera vestra, vel intentionem bonam puram ad Deum, absque vllo iræ, vel disceptationis contagio, veluti puri, & mundi corde. Vel leuate manus, id est sacrificate Deo bona quæ agitis cum puritate. Est præterea leuare manum ad præcepta Dei, velle opera Dei facere, &c. *vnde Ps.* 4. In noctibus extollite manus vestras, quasi dicat; orate puro, & immaculato corde, & Deum benedicite.

Pag. 564. verb. עבר in medio, *Mich.* 7. Quis Deus est sicut tu, leuans iniquitatem, & transiens super transgressionem propter reliquias hæreditatis tuæ, id est condonans, & dissimulans, *dele, & repone sic.* Quis est Deus sicut tu? parcens iniquitati, & transiens super peccatum reliquiæ, siue residui populi sui, id est, differs punire: vnde sequitur, non fortificauit, vel apprehendit semper furorem suum.

Pagina 565. prope finem verbo עברי dele, & sic Erasmus haud dubiè etiam alios secutus hoc esse dicat, *& repone*, quidam putant, quod illud sit religionis, &c.

Pag. 599. vers. 4. de gratuita misericordia, &c. *dele, & repone*, de diuina misericordia, &c. vel melius, dele, ab eo; & promissis annectitur, quia non est ad rem, & hæreticum, paulò post vers. 16 atque etiam nonnullos ab Euangelij gratia quo docetur sola Dei misericordia fide pro-

pter Christum iustificari hominem, &c. *dele*, *& repone*, atque etiam peruersos nonnullos ab Euangelij gratia, quo docemur homines per fidem Christi, & Redemptoris, quæ per dilectionem operatur, iustificari absque operibus legis, in Iudaismum abducere visa sunt, & errores alios.

Et infra, cæterum quod Hieronymus super Epist. ad Gal. de ista voce עלם scribit, si cum ו cholem scribatur, notare æternitatem, sine autem vau, tempus finitum, & determinatum, id equidem vanum, & friuolum commentum esse loci scripturæ sacræ complurimi, *&c. dele totum*, *& repone*, D. Hieronymus in epist. ad Gal. secutus fortè opinionem Præceptoris sui Hebræi (de quo sæpè mentionem facit) putat vocem hanc עלם si cum vau cholem scribatur, notare æternitatem, sine autem vau, tempus finitum, & determinatum, non videtur probabile, prout loci Scripturæ Sacræ complurimi, si quis eos consulat, &c.

Et infra, atque non paucos persuaserunt, vt existimarent, non sola in Christum fide nos iustificari, &c. *dele totum*, *quia habentur plura quæ non sibi constant*.

Pag. 600. in med. Et nedum legem ceremonialem esse abrogatam, quod ad iustificationem attinet, verum etiam moralem, hoc est decalogi, &c. *vsque ad*, Et pluraliter, *dele*, *& repone sic*, legem ceremonialem esse abrogatam, moralem vero, hoc est, decalogi præcepta, confirmatam esse per Christum in Euangelio.

Pag. 620. post med. verb. עקש si simplex sum, tamen ipse peruersum faciet me, id est, aget me reum peruersitatis, *dele*, *& repone sic. Iob. 9.* latina sic. Etiam si simplex fuero, hoc ipsum ignorabit anima mea, iuxta literam hebraicam: *Si* iustus fuero, vel iustum me fecerit quisquam, os meum condemnabit me, vel malignum faciet me: Si perfectus, vel simplex, ego, & (pro tamen) peruersum faciet me (scilicet, os meum,) id est, ego conscius meorum peccatorum, humiliter reum me constituam ante Deum.

pag.

Pag. 656. verbo פנים in fine, differit de Trinitate, & est rectè perpendendus, & intelligendus.

Pag. 673. vers. ver. פרעה Andræas Osiander asserebat verbum פרע &c. *dele*, *& repone*, quidam asserebat verbum, &c.

Pag. 686. initio, verb. צבא *Et* 1 *Timoth.* 1. Vt milites in eis bonam militiam, *dele hunc locum.*

Pagina 689. verbo צדק approbatus fuit propter fidem, seu factum, *dele*, *& repone sic*, Iustus, vt ita dicam, habitus fuit.

Infra, in tertia coniugatione iustificauit, iustum pronunciauit, iustitiam imputauit, &c. vsque ad Exod. 23. *dele totum*, *& repone*, iustificauit, iustum fecit, seu declarauit aliquem, id est innocentem, nec ob crimen, quo notatur, dignum pœna; administrauit iustitiam, reum, seu accusatum absoluit, Exod. 23. Inculpatum, & iustum, &c.

Infra, Daniel 12. & doctores fulgebunt sicut splendor firmamenti, & iustificatores multorum, quasi stellæ in multa sæcula, &c. *dele*, *& repone sic*, Vt prudentes, vel prudenter facientes fulgebunt sicut splendor firmamenti, & qui iustificant multos, sicut stellæ in sæculum, & vltra. *Reliqua dele.*

Infra, verbo צדיק latine iustus, qui vacat culpa, seu reatu, qui approbatus est, vel propter Christum, vel factum, *dele*, *& repone*, latine iustus, id est, qui vacat culpa, seu reatu, & qui appellatur, & est iustus, vel vt talis approbatur, *Et paulò post*: Et quando Deo attribuitur, non solum significat Deum natura, & essentia sua iustum, verum etiam affectionaliter, quod credentes iustificat, *dele*, *& repone*, Deo etiam attribuitur, & significat Deum natura, & essentia iustum, & iustos, quod iustificet homines credentes, & benè operantes.

Infra, *Psalm.* 15. Audi Deus le-

Iehouà iustitiam, id est, id quod verè, id est quod verè iustum est, seu iustam causam, qualis est fides, verbum, & opera fidei, *dele*, *& repone*, id est, iustam orationem meam, ex fide, id est, me iusta petentem, et consequi sperantem, id est, me ista petentem, *vel*, audi Deus iustam causam meam, meæ ad te orationis.

Infra, at si de Deo prædicatur, &c. *vsque ad Psal.* 7. *dele*, *& repone*, de Deo vero prædicatur, & significat iustitiam, quæ verè, & realiter in Deo est, vt cætera attributa, & illam, qua peccatores iustificat, & recipit in gratiam. Dicitur vero in Scriptura iustitia Dei, id est, quod præcipuè Dei gratia, & beneficio nobis contingat. Et iuxta phrasim Hebraicam, iustitia Dei, i.e. iustitia magna, quandoque verti potest. *Reliqua dele vsque ad* צדק iustitia &c.

Infra Dan. 4. & peccata tua cum iustitia redimantur, *adde*, (cum iustitia, id est, eleemosynis) redimantur, sic enim vocant eleemosynam, quòd de iure pauperibus debeatur.

In fine huius paginæ si autem de Deo prædicatur, &c. *dele tot.* nam locus, *Gen.* 15. de Abraam fide loquitur, quæ ei reputata est in iustitiam.

Pag. 691. Et iustitia Euangelion, seu Euangelij prædicatio, *vsque Esa.* 56. *dele*, est enim nimis audax expositio.

Pag. 696. verb. צדקה locus 1. *Sam.* 26. Iehoua qui reddit vnicuique iustitiam eius, & fidem eius, habentur in vulgata paucis mutatis, sed sensus est idem.

Pag. 715. verbo קבל *dele nomen Pauli Risij hæretici.*

P. 724. prop. fin. ver. קו Zach. 1, 16. & domus mea ædificabitur in ea, & funiculus extendetur super Ierusalem, id est verbum Dei, &c. *vsque ad*, & in statu affixorum, &c. *dele à verbo, id est*, quia carpit traditiones Ecclesiasticas, & expositio non rectè conuenit.

Pag. 737. verbo קסם non est diuinatio in Israel, quæ sc. imaginatio est extra verbum Dei, quid, & quæ sit eius voluntas ex nostra voluntate, id verè est idololatria,

latria, *dele à verbo*, quæ ſcilicet, eſt enim noua, & temeraria interpretatio, & à proprietate vocis hebraicæ etiam aliena, vt patet ex Doctoribus hebræorum, qui eius non meminere, nedum ſomniare videntur, & *infra*, ſed in diuinis diuinare aliud eſt nihil, &c. *vſque ad*, & pluraliter, *dele*, quia hæreſim ſapiunt, & contra Catholicos videntur dicta.

Pag. 800. in med. verb. רָצוֹן Gratia, acceptatio, *dele acceptatio*.

Pag. 855. circa finem, vbi figuratè pro lætitia ponitur in qua quis habet conſolationem, *dele*, & *pone*, vbi per metaphoram verti poteſt, lætitia, quaſi dicat etiam ſi ambulauero in medio vmbræ mortis, non timebo mala, quia virga tua, & baculus tuus ipſa me conſolata ſunt, & quia præparabis ante me menſam, id eſt; res quæ ſint mihi conſolationi, non mœrori.

P. 859. poſt med. verb. שלם *dele nomen Pauli Riſij*, & paulò poſt Munſteri.

Epiſtola, quæ eſt præfixa Indici locorum Sacræ Scripturæ, & incipit, in re tenui, &c. cum ſit Laurentij Humfridi hæretici, & authorem nimis laudet, expungenda eſt, & intentio ipſius alijs verbis per alium authorem explicanda.

IO. GVGLIELMVS Stuckius.

Correctio Libri. Cui Tit. Antiquitatum conuiuialium libri tres, Auctore Io. Guilielmo Stuckio Tigurino. Tiguri excudebat Chriſtophorus Froſchouerus Anno 1592. &c.

Initio dele nomen Auctoris.

In Epiſtola pag. 1. verſ. penultimo dele, *clarum illud*, vſque, *Heluetia*.

In præfat. pag. 3. ver. 17. dele *in cæleſtes illas Sedes*.

Lib. 1. cap. 1. §. item; &c. *dele totum*.

Ibidem. §. aliud quoque lin. 2. dele, *piæ memoriæ*.

Cap. 11. fol. 25. pag. 2. §. hanc veterum Iudæorum, *dele totum §*.

Cap. 18. fol. 43. pag. 2. verſ. 22. dele, *luxurioſiſſimis*, vſque, *celebrari ſolent*.

Ibidem fol. 44. pag. 2. §. Atque verſ. 2. dele, *luxus luxuriæque pleniſſimè*.

Ibidem in marg. dele, *de Sacerdotum noſtri temporis luxuria*.

Fol. 43. pag. 1. §. Qualis porro, *dele omnia vſque ad §. atque hæc paginæ ſequentis*.

Ibid. in marg. dele, *Monachorum*, *&c.* totum.

Cap. 19. fol. 47. pag. 1. §. Denique, lin. 1. loco, *ipſorum*, pone, *aliquorum*.

Cap. 24. fol. 66. pag. 2. §. tam verò, lin. 21. dele, *piæ memoriæ*.

Cap. 26. fol. 79. pag. 2. verſ. 33. dele, *adhæc*, vſque, *qui oblationis excluſ*.

Ibid fol. 80. pag. 1. verſ. 6. dele; *precularum*, vſque, *& aquæ luſtralis*.

Ibid. §. ac omnino, del. vſque *huiuſmodi verò*.

Ibid. in marg. dele, *epularum funebrium luxuria*.

Cap. 28. fol. 99. pag. 2. verſ. 10. dele, *atque Religionis prætextu*, vſque ad fin. §.

Cap. 30. fol. 103. pag. 2. §. Conuiuij autem, verſ. 15. dele, *piæ memoriæ*.

Ibid. fol. 107. pag. 1. §. Cæterum inter omnia, dele totum §.

Cap. 31. fol. 113. verſ. 19. dele, *acceperant hoc*, vſque ad finem §.

Cap. 32. fol. 114. verſ. 17. dele, *plura de his*, vſque, *huiuſmodi*

Cap. 33. fol. 129. pag. 2 §. huiuſmodi, lin. 13. dele, *ex paruis quandoque cauſis*.

Lib. ſecundo.

Cap. 9. fol. 169. pag. 1. verſ. 20. dele, *piæ memoriæ*.

Cap. 14. fol. 188. pag. 2. verſ. 9. ante finem dele, *piæ memoriæ*.

Cap. 16. fol. 198. pag. 1. verſ. 5. dele, *ergo Chriſti*, vſque ad finem §.

Cap. 20. fol. 125. verſ. 26. dele, *imputando*, lege, *tribuendo*.

Cap. 30. fol. 238. verſ. 2. dele, *ſimiles autem*, vſque *de more*.

Cap. 32. fol. 241. pag. 2. §. his poſtremo verſ. 1. dele, *piæ memoriæ*.

Ibid. fol. 244. pag. 2. §. in belgico verſ. 32. dele, *de hac autem Pontificis*, *&c.* vſque *ſolent quoque*.

Cap.

Cap. 36. fol. 264. pag. 1. §. primo ergo verſ. 16. dele, *quia nimirum*, vſque, *poſt calicis benedictionem.*

Cap. eodem. fol. eod. pag. 2. §. ſumptis verſ. 9. dele, *atque hoc eſt poculum*, vſque, *poſt hæc qui.*

Ibidem fol. 266. pag. 2. habent præterea lin. 6. dele, *quas res conſecratas vendunt tanquam ad ſalutem animarum vtiles.*

Ibid. lin. 8. dele, *quaſi prius fuerit impura, & maledictum.*

Ibidem fol. 267. pag. 2. §. porro verſ. 22. dele, *propter has ergo præeuntes*, vſque, *& hæc de menſe.*

Libro Tertio.

Cap. 2. fol. 280. pag. 2. §. Macrobius, verſic. 16. dele, *piæ memoriæ.*

Cap. 5. fol. 294. pag. 1. verſ 5. dele, *alij enim Religioſè, &c.* vſque ad fin. §.

Cap. 6. fol. 298. 2. §. bibere, verſ. 20. dele, *vt bibere ſanguinem Chriſti.* Ioan. 6.

Ibid. verſ. 22. dele, 1. *Cor.* 10.

Ibid. fol. 300. pag. 1. §. 6. amicitiæ, verſ. 6. dele, *inter quos principem*, vſque ad fin. §.

Cap. 13. fol. 342. pag. 2. §. impij ergo, verſic. 4. dele, *virò doctiſſimo, et acutiſſ.*

Cap. 14. fol. 343. pag. 2. §. quinta circumſtantia, verſ. 12. dele, *apud nonnullos*, vſque proximo.

Cap. 18. fol. 364. pag. 2. §. hunc morem, verſic. 19. dele, *pietatemque.*

Cap. 20. fol. 370. pag. 1. §. hanc porro, verſic. 30. dele, *piæ memoriæ.*

Cap. 26. fol. 395. pag. 1. §. vt quoque verſic. 26. dele, *quoniam verò in epul. &c.* vſque ad fin. &c.

Ibidem pag. 2. §. Nicephorus lib. 17. *dele totum* §. vſque ad fin. &c.

IO. NEVIZANVS.

Syluæ Nuptialis Io. Neuizani purgatio.

Lib. 1. cap. 2. num. 8. del. illa, *Codrus ſerm.* 13. vſque ad illa, *ideo Philoſophus.*

Ibidem in margine del. illa, *Aij dicunt quod in muliere* Deus.

Num. 25. del. illa, *etiam in actu matrimonij*, vſque ad illa, *& tandem.*

Num. 34. del. *hinc dicit Barba*, vſque ad illa, *& ſic vides.*

Num. 36.

Num. 36. Non tamen fine cibo, quod moriatur, vt faciunt Clerici, dele illa, *vt Clerici.*

Num. 49. dele illa, *Est tamen dubium secundum Lutherum in declarat. de 6. praec. vers. 5. adulterium.*

Num. 67. *Prout de illo, qui finxit*, vsque ad illa, *& plures causas.*

Num. 100. Et Papa non potest, *vsque ad illa*, nec prodesset forti.

Num. 106. debet ab ea separare totum, alias peccat; *dele illa*, alias peccat; *& loco illius*, debet, *pone*, potest.

Num. 110. Aliæ quærunt hæremitas, *dele vsque ad*, præpos. in cap.

Num. 112. Et non egebit aliorum instigatorum auxilio, nec tot suasionibus, *del.*

Num. 119. Et propterea Apostolus dispensauit, *pro* dispensauit, *ponendum*, non improbauit.

Num. 121. del. illa, Maumetista, & Auerr. quod lex Mosis est lex puerorum, lex Christi lex impossibilium.

Num. 122. *del.* Et Lutherus in tract. de modo confitendi, *vsque ad*, non credunt sibi.

Num. 128. in marg. Clerici Zelotypi, *dele.*

Ibid. Sed nunc sic dicunt, *dele vsque ad illa*, alium modum ponit.

Num. 130. Sed ad Clericos redeo, & dicit, *vsque ad illa*, damnandus sicut in cæteris.

Num. 133. Et sic quod Sacerdotibus permitteretur, *vsque ad illa*, facit quia cum pauci.

Num. 135. Et hoc permittebat S. Ambrosius, *vsque ad illa*, nec satisfaciunt rationes.

Num. 139. Dicunt etiam isti, quod corrupta intentio Canonistarum, *vsque ad illa*, item patet, &c.

Ibid. Et quod dicunt Scotistæ, *vsque ad illa*, l. non est verisimile.

Num. 150. *Del.* quod peccatum veniale geminatum efficitur mortale.

Num. 151. Et transmutant se in maiores figuras, *vsque ad illa*, quod præstatur ab his, *reponendo*, & transmutant se in monstruosas figuras; *delendo cætera.*

Num. 160. Item licet Deus prohibuerit furtum, præcepit tamen Iudæis furari Aegyptios, *del. totum.*

Num. 162. Nec desunt, qui

dicant,

dicant, *vsque ad illa*, sunt etiam qui enumerent.

Num. 166. Eccl. 1. id est vltra Deum, *vsque ad illa*, & mulieres etiam.

Num. 167. in fin. Aliqui Romæ, proh scelus, *dele illud*, Romæ.

Num. 214. de Clerico ad asinum, *del. vsque ad illa*, De charactere corporali.

Lib. 2. num. 16. Frat. Mart. Luter. *vsque ad illa*, præterea, vt inquit Philos.

Num. 29. dicit tamen Cyn. in l. 1. C. de mul. quæ ser. prope ser. immis. *vsque ad illa*, num. 30. Ampliant quinto.

Num. 35. Et Salomon dicens, quod licet viderit, *vsque ad illa*, in marito autem.

Num. 37. Frat. Mart. Luter. *vsque ad illa*, & consuetudo est.

Num. 38. Vel quantum Papa Gregorius, *vsque ad illa*, vel quantum sponse.

Num. 42. Quia plus peccat quam virgo, ex quo maturior, & magis experta, *del.*

Num. 46. Io. Lud. in repe. de dona. inter vir. & vxor. car. 80. in princ. colum. 2. dicit, *vsque ad illa*, perdet iocalia.

Num. 58. Est etiam memor, quod fornicari cum vetula, vsque ad illa, *caueant semper*.

Ibid. in margine peccatur cum turpi, quam cum pulchra.

Num. 64. & pompa damnatur, nedum in ædificijs Laicorum, sed & in Ecclesijs, ab illo, nedum, *dele omnia præterquam id*, in ædificijs.

Num. 66. & vulgo dicitur, quod vbi sunt fœneratores, *vsque ad illa*, & contra habentes libros.

Num. 88. biaua vende cauallo, *dele tria sequentia verba*.

Ibid. prout illa, quam qui vidit testim. perhib. *dele illa*, quam qui vid. test. perh.

Num. 89. vt ex turgido pectore, *del. cum duobus sequ. verbis*.

Num. 91. *del. carmina illa*; triginta hæc habeat.

Num. 96. tertio aliqui accusant, *dele vsque ad illa*, aliqui, & quarto dicunt.

Num. 112. sed caue à cantilena Gallica tarde nupti. *vsque ad illa*, dicunt vicinam.

Lib. 3. num. 3. item ratione temporis, quando fuit primum sacramentum, *dele illa*, primum sacramentum.

Num. 7.

Num.7. & qui possunt dicere, eruisti animam, *vsque ad illa*, & iuxta illud Comici.

Num. 17. in med. *del. illa*, vt videmus in personis Ecclesiasticis euenire.

Num. 19. vnde postquam est tanta honestas in matrimonio, *dele illud*, tanta.

Num. 20. in marg. *del. illa*, Aduocati plus merentur, quam Fratres Prædic.

Ibidem & quod propterea recti Iudices; & Aduoc. plus merentur, *dele illud*, plus, & illa, quam Fratres Prædicat.

Ibidem quia Prælati communiter malè se gerunt, & malè tractabuntur, *deleatur*.

Numero 44. *deleantur illa*, quia licitum est redimere sanguinem suum per fas, & nefas.

Ibidem post 4. lin. quod nemo est ita bonæ conscientiæ, qui non iuraret falsum potius quam mori, *deleantur omnia*.

Num. 45. *deleantur illa*, nisi in causa matrimoniali, *vsque ad illa*, vide tamen Rip.

Ibidem circa medium, *del. illa*: vel in defectum Sacerdotis.

Num. 47. & sic æquiparatur Aduocatus Confessori, *deleatur*, æquiparatur, *&* *substitue*, comparatur.

Num. 49. *del.* Mart. Lut. serm. de excom. vers. 8.

Libro 4. num. 1. *del. illa*: præterea nonne Apostoli ducebant secum vxores suas.

Ibidem, Virginem Mariam in sponsam voluit, *dele illud* in, *adde*, fieri.

Ibidem, peruertendo ordinem Charitatis, *deleatur illud*, peruertendo, *substitue*, supra.

Num. 16. hoc dicit secundum indulgentiam, *dele*, indulgentiam, *substitue*, consilium.

Num. 18. *deleatur*, Luter. in declar. 4. præc. Honora patrem.

Num. 24. quam mendacium, *adde*, perniciosum, *& eodem modo legen. in margine.*

Ibid. num. 27. *deleantur illa*, vbi postillatur Pater noster, & Aue Maria.

Circa finem, per quem text. patet, quod non fuit excusatus ille Papa, *deleatur vsque ad*

ad illa, per ea, quæ peccauerit homo.

Num. 29. circa finem, & illa, quæ fecit se Papam, *del. vsque ad*, vnde consideratis.

Num. 31. vbi in fine refert de eo, cui ob ægritudinem. *del. vsque ad illa*, facit ad prædicta.

Num. 33. non solum Laici: sed & qui castitatem Deo vouerunt, *deleatur.*

Ibidem, in Dauid, & Beato Petro, *deleantur illa*, & Beato Petro.

Num. 42. imô proh dedecus vtentur, *vsque ad*, Felyn. in rubr. de maiorit.

Num. 51. in fin. Luterus in declam. de 8. præc. Dei, probat quod.

Num. 54. Mart. Luter. in declamat. de 4. præc. Dei.

Ibidem, & refert vnumGuaynerius, *vsque ad illa*, facit contra hos Zelotypos.

Num. 63. à furore rusticorum, conscientia Sacerdotum, *deleantur illa*, conscientia sacerd.

Ibidem, & ab audiente duas missas omni mane, *del.*

Num. 73. circa medium, *deleantur illa*, vt de Petro negante Christum.

Num. 82. marg. *deleantur illa*, licet honestatem violare pro vtilitate.

Num. 84. qui Pontifici assentienti, *vsque ad*, viderat fortè gloss.

Ibidem, *del. illa*; & Petrarc[illegible] recusauit, *vsque ad illa*, & Bald. in c. innotuit.

Num. 92. *deleantur carmina illa*, Cornigerum canimus populum, &c.

Num. 98. si imò Deus Opt. Max. *vsque ad illa*, & etiam inter homines.

Num. 105. *deleantur illa*, sicut cinamomum, & balsamum, *vsque ad illa*; sunt enim.

Ibidem del. nomen Luteri.

Num. 117. Codrus renunciauit Papatui, *lege*, Regno.

Num. 122. *deleatur*, quod est grauius peccatum, quam hæresis.

Num. 135. posse nos malitia malitiam repellere gl. &c. *ponenda in margine hæc verba*, hæc glossa est

re-

reformata in noua impressione sexti, mendacium enim nunquam licet.

Num. 136. *del.* vt Lutherus dicit.

Ibidem fin. si pro tuitione rerum suarum, & reip. moriantur, sunt certi de Paradiso, *pro illis*, sunt certi de Paradiso, *lege*, benè operantur.

Num. 143. *del. illa*, quapropter Episcopatus Papiensis, *vsque ad illa*, ideo minus malum.

Ibid. fin. *del. illa*, & tamen sunt aliqui dummodo aliquid augeant, *vsque ad illa*, non equidem licet furari.

Num. 144. *del. illud*, ad Philip. 3. *circa fin.*

Num. 145. quia Ecclesia hodie est infecta, *vsque ad illa*, vide in Cronica vnam lineam.

Num. 147. circa medium, imò licet in forma Dei esset, non est arbitratus se æqualem. *Supplendus locus*, non rapinam arbitr. est, esse se æqualem Deo: sed semet exin.

Vsque ad finem, ibid. circa finem, hodie autem secus, quia Ecclesia tali modo, *dele vsque ad illa*, vide tamen Hubertum.

Num. 148. præterea quomodo augetur Ecclesiæ decor, *deleatur vsque ad illa*, & ista est reputatio Curiæ.

Num. 149. ista est vera, & bona reputatio, non illa, *vsque ad num.* 151. *ad illa verba*, à Domino factum est istud, & est mirabile.

Num. 152. quia manda, remanda, *vsque ad illa*, non fuit expecta tempus.

Num. 155. *del. illa*, & dicit Simia Salernitani, *vsque ad illa*, Codrus etiam.

Ibid. post quat. lin. moriuntur in paleis, nisi de gratia speciali, *del. illa*, de gratia speciali.

Ad finem Lib. cap. librum fortunæ Laurentij, *del. vsque ad*, Enchiridion militaris discipl. & in marg. *dele*, Librum fortunæ.

Lib. 5. num. 9. putet in Credo condito ab antiquis, *del. vsque ad illa*, & tamen dicit Bald.

Num. 12. circa fin. *del. illa*, licet dicatur Medeg, *vsque ad illa*, Aduocato Zouen.

Num. 25. circa finem, *del. illa*, quod Pius postquam fuit Pontifex, *vsque ad illa*, dicitur tamen frater Siluester.

Num. 34. *deleantur illa*, quoniam

niam peccarent in Spiritum Sanctum.

Num. 38. circa med. *del.* *illa*, nisi longo tempore asinus seruiuisset, *vsque ad illa*, vel qui comedisset, *per duas lineas*.

Num. 40. del. nomen Lutheri.

Num. 48. *deleatur*, & propter necessitatem possumus vti arte magica ad fugandam tempestatem.

Num. 67. circa med. plus merentur, quam fratres Prædicatores, *del. totum*, *præter verbum*, merentur.

Num. 69. ergo malè dicit Lutherus, *vsque ad*, imo Io. Fab.

Num. 72. liceat dispensare super matrimonio carnali copula consumato ob adulterium coniugis, ponendum in marg. *intellige quoad torum*.

Num. 75. §. 7. non obst. *del.* *illa*, dixi in quæstione, quod ob adulterium relicta prima, liceat aliam vxorem capere.

Num. 80. del. nomen Lutheri.

Ibidem, imò philosophia habet principia quamplura notoriè falsa, dicendum, philosophia Aristotelis.

Num. 81. *del. illa*, qui Auerrois est maior hæreticus.

Lib. 6. num. 49. *del. illa*, Barb. dicit quod si Papa peccat, *vsque ad*, præsumunt enim talia.

Ibidem, *del. illa*, inuehit contra miseros prælatos, *vsque ad*, facit Papa Pius.

Num. 55. *del. illa*, vbi dicunt, quod signaturæ, quas facit Papa, *vsque ad*, & Io. Lup.

Num. 56. *del.* propterea Burgos in cap. peruenit, *vsque ad illa*, ideo tunc succedit.

In carmine, quod in fine libri habetur de conditionibus hominum, *del. versus* 3. 8. 9. 10. 17. 18. 46.

In Indice communi toti Operi.

Litera E, *del. primum not.* Ecclesia est hodie.

Ibid del. 13. Episc. Papiensis.

Litera H, *del.* 3. Henribaldus Cotta.

Ibidem del. 11. honestatem violare.

Litera I, *del.* 59. Iudices, & Aduocati.

Litera N, *del. antepenult.* Nuptias Sacerdotibus.

Litera P, *del.* 18. Partialis dicitur in tanto animæ.

Ibid. del. 46. Potifices multi.

Lit. V, *del.* 29. Vidua grauius.

In

In Argum. 1. Lib. *del. num.* 34. Mortem famæ postponendam.

Num. 106. *lege*, maritus diuertere ab vxore potest, statim &c.

Del. num. 134. nuptias Sacerdotibus.

Del. num. 136. Hannibaldus Cotta.

2. *Lib. del. num.* 42. vidua grauius peccat.

3. *Lib. num.* 20. *del.* maiori; & quam Prædicatores.

4. *Lib. del. num.* 143. Episcodus Papiensis.

Num. 145. Ecclesia est hodie.

Num. 150. Pontifices multi.

Num. 174. partialis dicitur.

IO. OLDENDORPIVS.

Ioannis Oldendorpij libellus de exceptionibus, impressus Marpurgij, Anno 1552, nihil habet mali.

Idem ad leges 12. Tabularum eget hisce correptionibus propter diuersitatem impressionum omissis.

pag. 43. lin. 11. expungantur quæ sequuntur, *sicut enim*, vsque ad, *horum autem hominum*.

pag. 45. sub cap. de ferijs, lin. 7. à fine, obliterentur hæc verba, *nihil enim sancta*, *&c.* vsque ad, *hoc certè sacrificijs*.

In Ioann. Oldendorpij libello de copia verborum, & rerum in Iure Ciuili, impress. Lugduni à Sebastiano Gryphio anno 1543.

Pag. 55. in dict. *à libertate ad piam causam*, del. tota vltima periodus, incipiens, *quæ autem sint piæ causæ*, *&c.* vsque ad dictionem, *ab alimentis ad piam causam*.

Item pag. 147. in dict. *auaritia*, expungantur hæc verba, *omnia venalia*, vsque *dixit ille*.

Item pag. 308. *Ecclesia*, obliteretur periodus, cuius est initium, *Ecclesiæ appellatio*, vsque ad aliam periodum incipientem, *Ecclesiæ appellationem*.

p. 342. in dict. *hæresis*, del. period. incip. *si ad normam*, vsque ad vocem, *hosticum*.

pag.

Pag. 350. in verbo, *hæreditas*, in fine, deleantur hæc verba, *cogita hic vt inuenias*, vſque ad verbum, *deſiderabitur.*

Pag. 395. in vocabulo iuſtitia linea 21. del. hæc verba, *Philippus Melanchthon*, & pag. ſeq. lin. 11. deleatur dictio, *Philippi.*

Pagina 405. in voce *Lex*, expungantur quatuor vltimæ, & ſequ. paginæ duæ primæ lineæ in periodo incipiente, *Dei autem nihil refert*, *&c.* vſque ad verbum, *Ariſtoteles.*

Pag. 408. in dictione, *lex*, deleatur nomen, *Philippi Melanchthonis*, bis pro auctoritate adſcriptum.

Pag. 421. in dictione, *legare*, deleantur hæc verba, *ſimilem permutationem*, vſque *non moueo.*

Pag. 427. in dictione, *matrimonium*, deleantur hæc verba, *copulatio carnalis*, vſque, *C. is, qui fidem, de.*

Pag. 439. in dictione, *magiſtratus*, deleatur periodus incipiens, *quid igitur dices &c.* vſque ad ſequentem periodum incipientem, *tribunorum plebis, &c.*

Pag. 561. in dictione, *ſeruus*, deleantur hæc verba, *digna autem eſt collatio*, vſque, *eam expendas.*

In eiuſdem Iſagoge iuris naturalis impreſſa Lugduni per Gryphium 1546.

Fol. 29. in præcepto Decalogi, *Furtum non facies*, in periodo incipiente, *ruſus nonnulli*, deleantur hæc verba, quæ conſtat ex fide, & fiducia in Chriſtum.

In Commentarijs ad leges duodecim tabularum, coniunctis cum præcedente Libello.

Pag. 60. cap. 8. *de ſacrilegio*, deleatur periodus incipiens, *hic, & hodie, &c.* vſque ad periodum incipientem, *ſacrum, ſacrouè.*

Scripſit etiam de iure ſingulari, & re iudicata per Gryphium quoque impreſſ.

Pag. 570 ſub tit. de varijs nominib. iuris ſingularis verſu in iure pontificio, del. hæc verba, *et ſanè neſcio, an omnes diſpenſationes id faciãt.*

In eiusdem Oldendorphij collatione Iuris Ciuilis, & Canonici, impressum Coloniæ apud Ioannem Gymnicum 1541.

Pag. 61. in dictione, *vsuræ*, del. hæc verba, *vtimur re ipsa*, vsque, *nos pudet*.

Pag. 82. in dictione, *patet*, num. 6. del. hæc verba, *cæterum nec canones*, vsque, *inuitis parentibus*.

Pag. 87. in dictione, *vsuræ*, del. linea finalis cum trib. lineis paginæ sequentis.

In eiusdem Libro de iure, & æquitate, impress. in primo lib. Oceani iuris, Lugduni anno 1549.

Fol. 109. pag. 1. col. 1. linea 22. deleatur dictio, *Phanatici*.

Ead. col. lin. 33. del. hæc verba, *nam Euangelium est doctrina*, &c. vsque ad clausulam incipientem, *quatenus igitur*.

Eodem fol. pag. 2. col. 1. lin. 20. del. hæc verba, *si quidem Dominus*, &c. vsque ad clausulam incipientem, *omnes autem*, &c.

Eiusdem Liber de exceptionibus Iuris, admittitur.

IO. PETRVS DE FERRARIIS.

Expurgatio Practicæ Papiensis Io. Petri de Ferrarijs.

In Prologo, in impress. Venet. in fol. anno 1545. fol. 1. *dele ab illis verbis* perijssent artes, euanuissent, &c. *vsque ad illa*, colendi sunt.

Ibid. dele ab illis, & denique humana scientia perit, *vsque ad illa*, altior, succedere debeat intellectus.

In forma actio real. num. 56. *sub verbis*, iure dominij, tertius est modus, acquisitionis, qui consumpsit, & quotidie consumit statum laicorum, *dele illa*, qui consumpsit &c.

Ibid. num. 68. *dele illa*, habes ergo ex promissis vnum amplum Ecclesiarum priuilegium, *vsque ad illa*, destructus est status Imperij.

In forma responsionis rei sub verbis, Dicens dictus Simonius fol. 24. B, *dele nu.* 10. *vbi dicitur*, nota contra clericos, vt est sui moris, *dele etiam totum nu.* 10. *in quo hæc habet*, & sic nota quomodo, & quot modis isti Clerici, *vsque ad illa*, in omnibus

locis

locis ponentes scandalum, *per octo lineas.*

Ibidem sub verbis, Excommunicationis prædictæ, fol. 26. *dele ab illis*, & aduerte qualis ratio est introducta per Papam, *vsque ad illa*, non benè sonat cum cythara, *per tres lineas.*

Ibidem sub verbis, præscriptionis, num. 24. fol. 23. B, *dele ab illis*, nonus est scisma in Ecclesia Dei, *vsque ad illa*, sed quæ Cæsaris, &c.

Ibidem num. 28. fol. 28. A, *dele ab illis*, & ista tanquam verior, *vsque ad illa*, eorum conscientia abijcitur.

In forma oppos. contra instrum. fol. 44. A, *sub verbis*, contra ius elicitum, num. 1. *dele*, & maxime in Curia Romani Pontificis, *vsque ad*, ambitionis, per vnam lineam.

Ibidem si diceret Princeps si concedere motu proprio, *vsque ad finem.*

In forma iuramenti, quod præstatur fol. 46. A, *sub verbi*, iuramentum veritatis, num. 3. *dele ab illis*, solent tamen iudices Ecclesiastici, ad quorum, &c. vsque ad illa, *facere eos periurare.*

In forma appellatio, *sub verbis*, & ad quemcunque iudicem, num. 1. fol. 55. A, *del. ab illis*, ex iure Canonico quocunque omisso medio potest, *vsque ad illa*, sed vt errari non possit, *per sex lineas.*

In forma in actione confessoria pro seruitutibus, *sub verbis*, plenam, & omnimodam, fol. 65. B, *del. ab illis*, in tantum enim excreuit appetitus, *vsque ad illa*, ad propositum itaque descendo.

Ibid. num 8. *dele illa*, vt plerumque accidit sicut occucurrit in Papa, *vsque ad illa*, pluribus personis vnam lineam.

In forma libelli, quo vxor agit ad dotem, *sub verbis*, coram vobis, num. 3. fol. 69. A, *del. ab illis*, & sic aduerte, quod in hoc sibi Papa, *vsque ad*, ipsorum Imperatorum, *duas lineas.*

In forma libelli ad dotem, fol. 71. B, *sub verbis*, matrimonium legitimè, nu. 11. *del. ab illis*, & ignorati per ius Ciuile, qui habent, *vsque ad illa*, viua ratione, *vnam lineam*, *deleatur*

etiam illud verbum, *inuenti*.

Ibidem num. 15. *deleatur ab illis*, nisi per Papam dispensatio intercedat, *vsque ad illa*, Princeps Cæsar Iulius.

Ibid. num. 1. *sub verbis*, ac etiam castrum, fol. 72. B, *del. ab illis*, quæ decretalis consumpsit infinitas, *vsque ad illa*, patiuntur tales errores, *duas lineas*.

In forma libell. ad redden. ratio. fol. 81. B, *sub verbis*, ac executores, *del. ab illis*, Fratres Minores prohibentur, *vsque ad illa*, ideoque non prodest.

Ibid. num. 7. *del. illa*, & per hoc trahunt aquam isti clerici ad suum molendinum.

Ibid. del. illa, licet hodie deuenerit hoc apud eos in abusum.

In form libell. in causa vendit. fol. 88. A, *sub verbis*, & sub eius iuramento, num. 3. *deleatur ab illis*, quæ opinio destruxit statum, *vsque ad illa*, inde quæritur duas lineas.

In forma libell. super peti. rest. sub verbis tunc iurauit, nu. 14. fol. 95. A, *del. ab illis*, Canones, qui destruunt statum, *vsque ad illa*, statum clericorum, *vnam lineam*.

In forma libell. in acto. hypotheca, *sub verbis*, siue aliqua, *num. 6. in fi. fol.* 100. *B*, *del. ab illis*, sunt tamen nonnulli, qui dicunt, quod nimia clericorum, *vsque ad*, destruit laicorum, *vnam lineam*.

Et post quatuor lineas dele ab illis, quis in tantis periculis possit, *vsque ad illa*, de talibus sunt nocentes.

Et post duas lineas dele ab illis, ideo clerici simul conuenerunt, *vsque ad illa*, submittere studuerunt, *duas lineas*.

In forma libell. in causa spol. 108. B, *sub verbis*, per vestram diffinitiuam, num. 3. *dele illa*, certè clerici obseruabunt suam in foro suo, & laici aliam in eorum foro.

Et infra post 12. lineas, & hæc est ipsa veritas sicut Deus, *dele illa*, sicut Deus.

In forma libell. pro hære. ab intesta. *sub verbis*, nullisque superstitibus, num. 5. in fine. fol. 122. A, *de-*

le illa, ex Monacho, aut Presbytero, vel Fratre Minore.

Ibidem num. 17. *dele ab illis*, non ratio iuris Ciuilis fuit, vt reprimeretur, *vsque ad illa*, possunt autem tales spurij.

In forma libell. quo agitur ex substitut. *sub verbis*, ex suo corpore, *in fine f.* 132. *A*, *dele ab illis*, inter quæ priuilegia fuit istud, videlicet quod bona, *vsque ad illa*, & abundantia in turribus tuis, *per octo lineas*.

In forma libell. pro hære. fol. 135. A, *sub verbis*, omnis communio, *dele ab illis*, sed aduerte, quod inter laicos licet, *vsque ad illa*, & negligi solet.

In forma inquisitionis, *sub verbis*, hæc est quædam, num. 31. fol. 138. A, *dele ab illis*, ego dico salua reuerentia, quod hæc iura facta sunt sine ratione, *vsque ad illa*, prudenter obseruat Italia *per* 9. *lin.*

Ibidem sub verbis, fama publica, *num.* 3. *fol.* 139. A, *dele ab illis*, quod tamen malè seruatur in practica, *vsque ad illa*, maximum præiudicium, & detrimentum, *per* 2. *lin.*

IOSIAS SIMLERVS.

Correctio Libri de Repub. Heluetiorum, Auctore Iosia Simlero Tigurino. Tiguri apud Christophorum Froschouerum 1577.

In principio dele nomen Auctoris.

In fine præfationis dele verba, ad hæc accedit, *vsque* quæ causa, *exclusiuè*.

Post arg. lib. dele epigram. tot.

Fol. 4. pag. 2. ver. 14. *dele*, & suæ Ecclesiæ hospitium præberet.

Fol. 844. pag. 2. *dele*, deinde Vldricus, *vsque ad*, militares quoque homines.

Fol. 133. pag. 1. ver. 1. *dele*, quando nostra, *vsque* ad quamuis autem inferius, *dele*, reformatis, & *pone eius loco*, nostris.

Fol. 135. pag. 1. vers. 15. *dele*, bullatum, & ver. 17. *dele*, scilicet, *vsque ad*, possim.

Fol. 143. pag. 1. vers. 11. *dele*, reformatione, *et pone*, inno-

innouatione, & *ver.* 12. *dele*, Oecolampadij.

Fol. 151. pagina 7. ver. 3. *dele*, præcipuè sacræ Literæ,& ver. 5. *dele*, sacræ Theologiæ.

Fol. 166. pagina 1. ver. 8. *dele*, reformata, *scribe*, innouata, & *ver.* 11. *dele*, reformatis, *scribe*, innouatis.

Ibid. ver. 19. *dele*, ac nuper, *vsque ad* §. *sequens*, iudicia rerum, &c.

Fol. 169. pagina 1. ver. 21. *dele*, Euangelicarum, *pone*, nouarum.

Fol. 170. pagina 1. ver. 21. *dele*, & Euangelicus.

Ibidem pag. 2. vers. 1. *dele*, Euangelici,*pone*,Nouatoris.

Ibid. vers. 16. *dele*, neque etiam, *vsque ad finem capitis.*

Fol. 186. pagina 2. ver. 13. *dele*, sed Papatus, *vsque ad* Basileensi Episcopo.

Fol. 206. pag. 2. §. ex Oppido, *dele totum*, *vsque ad fin.*

IOSIAS SIMLERVS.

Correctio Libri, cui tit. Vallesiæ descriptio Libri duo de alpibus Commentarius Iosia Simblero Auctore. Tiguri excudebat Christophorus Froscouerus. 574.

Initio del. nomen Auctoris.

Fol. 46. pagina 2. vers. 7. *del. verba*, leonem potius, quam Episcopum.

Fol. 63. pagina 1. circa finem *del.* cæterum, quam id, *vsque*, nonnulli montes.

Fol. 90. pagina 2. propè fin. *del.* quarum vallium incolæ, *vsque*, vesulus etiam &c.

Fol. 122. pagina 2. vers. 5. *dele*, miraculo,*pone*, euentu.

Fol. 129. pagina 1. vers. 6. *dele*, in Domino.

Fol. 136. pagina 1. vers. 18. *dele*, in Domino.

LAVRENTIVS SCHRADÆIVS.

In Libro Laurentij Schradæi, cuius titulus est, Monumenta Italiæ.

Tomo Primo.

Epistola dedicatoria, deleantur illa, *clarissimi*, & *doctissimi viri*, vsque ad illa, *auctores mihi fuere*, &

loco

loco illorum ſubſtiue, *non-nulli.*

Patauium, fol. 34. A, del. illa, *Monachus proſpiciens*, & ſub verbo, *radunt*, dele alterum M, & verbum illud, *Monachis.*

Tomo Secundo.

Roma, fol. 122. A, ſub verbo, *S. Antonius in Eſquilino*, deleantur illa, *ad altare maius*, & ſubſtitue, *ad Eccleſiam.*

Roma, fol. 157. A, paulò ante tit. S. Mariæ de Mirac. del. diſticon illud, *parue canis.*

Roma, fol. 172. A, ſub tit. Iulij iij. dele illa verba, *niſi quam paſquille addiderat*, &c. vſque ad illa, *in S. Petro Montorio.*

Roma, fol. 184. B, del. illud, *ſummi iuſtitiæ adminiſtratoris, pui propter nos*, &c. totum.

Roma, fol. 214. A, ſub tit. *ſtatuta quædam ex Platina*, dele illud, *Pius II. Sacerdotibus* &c. & ibi in §. S. *Gregorius IV.* dele ad fin. illa, *ea enim à religione aliena*, &c. vſque ad fin.

Neapolis, in præfatione fol. 222. B, del. illa, *in vno effigies Doctoris Martini Luteri* &c. vſque ad illa, *Aediculæ itidem in ea.*

Ibidem fol. 223. A, del. illud, *Veſtalium*, & pone, *Monialium.*

Ibidem fol. 234. A, ſub verbis, *hic Sanazarius Alexan. VI. Papa, ſub quo*, del. tot. cum trib. ſeq. epitaphijs.

Ibidem fol. 235. B, del. illud, *Veſtalem*, ſubſtitue, *Monialem.*

Ibid. fol. 249. B, deleantur illa, *Tunica inconſutilis laceratur*, &c. vſque ad illa, *ex antiquis inſcriptionibus in hac domo*, per integrum folium.

Tomo Tertio.

Venetiæ, in præfat. fol. 290. A, del. *Veſtalium*, & pone, *Monialium.*

Ibid. fol. 307. A, in æde D. Iobi, del. illud, *Deæ.*

Ibid. f. 309. A. in æde D. Michaelis, del. illud, *Scorti inſignis.*

Tomo Quarto.

Ticinum, fol. 356. B, ſub verbis, *Andreas Alciatus, doctiſſimus Georgius Fabricius.*, dele illud, *doctiſſimus.*

Mediol. fol. 363. in æde D. Ambroſij, del. Epitaphium illud, *Hiſpani. A qui yazè el ſoldato Villoria*, &c.

LEOPOLDVS DICHIVS.

In Leopoldi Dichij æconomia iuris, impressa Basileæ per Basilium Imanuelem 1567.

Pag. 123. lin. 1. *del. hæc verba*, sed qui sæculo nostro fidei sunt iudices verius Areopagitæ dicendi in conspicuo est per tenebrosis conscientijs homines esse, qui literas, atque Euangelicam rationem de facie ne quidem agnouerunt.

Item pag. 214. lin. 7. *del. hæc verba*; necesse est, & lin. 9. hæc ita dicit Vtenus in suo dialogo, cui titulus est, *aula*.

Item pag. 270. lin. 30. deleantur ea, quæ incipiunt, *Verum etiam Christi*, *&c.* omnia vsque ad ea, *Sed posthabitis*.

Item pag. 293. lin. 10. id quod incipit, *sed si Sacerdotum*, &c. ad hæc verba, vsque, *item in quolibet*.

LEONARDVS FVCHSIVS.

In Leonardi Fuchsij Operibus.

In prioris editionis Methodo, seu ratione compendiaria, &c. de cibo, & potu cap. 17. vbi de vere agitur, dele à verbo, *huc sanè respexit Soranus*, vsque ad, *grassata fuerint*.

Epistola nuncupatoria, quæ est ad Hildricum Fabritium præpositum, &c. *tollatur*.

Libri autem de vsitata huius temporis componendorum medicamentorum ratione, &c. supradictis annexi, nihil habent ad pietatem, aut religionem faciens.

In præfatione autem dictorum librorum, quæ est ad Georgium Voglerum deleatur à verbo, *quem latet*, vsque ad, *non sit ventus*.

In editione autem posteriori Venetijs impressa anno 1556. apud Vincentium Valgrisium sub titulo, Institutionum Medicinæ ad Hippocratis, & Galeni, &c.

in libro secundo, sectione secunda, cap. nono de cibo, & potu, *dele verba*, minimè ieiunandum.

Reliquæ huius operis impressiones ad duas has à nobis designatas facilè reuocari poterunt.

De componendorum, miscendorumque medicamentorum ratione, lib. 4. fuere prius inscripti isti libri de vsitata huius temporis componendorum medicamentorum ratione, cum Methodo, seu compendiaria ratione, &c. bis editi; sed postea recogniti, & accessione vnius libri aucti, ac seorsim editi, nihil habent pietatem, aut religionem attingens. Addita fuit præfatio in Germania scandalosa, & multa aduersus pietatem habens, *deleatur*.

Recusi sunt isti libri Lugduni anno 1556. in 16. sed præfatio omissa.

In libris octo, de curandi ratione, lib. 4. cap. 12. de pestilentia 4. aut 5. ante finem fol. *deleantur illa verba*, sed extant ea de re doctissimorum, &c. *vsque ad illud*, pluris facio, quàm centum aliorum.

Idem opus circumfertur in quinque tantum libros distinctum, atque diuerso titulo, nimirum, de sanandis totius humani corporis malis, in eo, præter præfationem, quæ tota est auferenda, nihil continetur à pietate abhorens.

In annotationibus eiusdem Fuchsij ad Nicolaum Myrepsium.

In præfatione Operis ad Rempublicam Norimbergensem aliquantum post medium, nimirum vbi agit de tempore, quo Nicolaus Myrepsius vixit, *del. illa verba*, quod si itaque in ista veritatis luce, &c. *vsque ad illud*, falsa religione imposuere.

Sect. 1. de Antidotis compositione 298. postremis verbis deleatur illud, *arida contere vnà cum liquidis, & hæc conficiendo dic ---*

Eadem sectione deleatur tota compositio 402. cum annotatione ad eandem, cuius initium est, *antidotus nobis ad sanguinis eruptionem, &c.*

Ead. sect. del. tota compositio 405. cum eius annotatione, cuius initium est, *adiuratio ad profluuium sanguinis narium*, sonans in hunc modum, *In nomine Patris, &c.*

Sectio.

LEOPOLDVS DICHIVS.

In Leopoldi Dichij æconomia iuris, impressa Basileæ per Basilium Imanuelem 1567.

Pag. 123. lin. 1. *del. hæc verba*, sed qui sæculo nostro fidei sunt iudices verius Areopagitæ dicendi in conspicuo est per tenebrosis conscientijs homines esse, qui literas, atque Euangelicam rationem de facie ne quidem agnouerunt.

Item pag. 214. lin. 7. *del. hæc verba*; necesse est, & fin. 9. hæc ita dicit Vtenus in suo dialogo, cui titulus est, *aula*.

Item pag. 270. lin. 30. deleantur ea, quæ incipiunt, *Verum etiam Christi*, *&c.* omnia vsque ad ea, *Sed posthabitis*.

Item pag. 293. lin. 10. id quod incipit, *sed si Sacerdotum*, &c. ad hæc verba, vsque, *item in quolibet*.

LEONARDVS FVCHSIVS.

In Leonardi Fuchsij Operibus.

In prioris editionis Methodo, seu ratione compendiaria, &c. de cibo, & potu cap. 17. vbi de vere agitur, dele à verbo, *huc sanè respexit Soranus*, vsque ad, *grassatæ fuerint*.

Epistola nuncupatoria, quæ est ad Hildricum Fabritium præpositum, &c. *tollatur*.

Libri autem de vsitata huius temporis componendorum medicamentorum ratione, &c. supradictis annexi, nihil habent ad pietatem, aut religionem faciens.

In præfatione autem dictorum librorum, quæ est ad Georgium Voglerum deleatur à verbo, *quem latet*, vsque ad, *non sit ventus*.

In editione autem posteriori Venetijs impressa anno 1556. apud Vincentium Valgrisium sub titulo, Institutionum Medicinæ ad Hippocratis, & Galeni, &c.

in

in libro secundo, sectione secunda, cap. nono de cibo, & potu, *dele verba*, minimè ieiunandum.

Reliquæ huius operis impressiones ad duas has à nobis designatas facilè reuocari poterunt.

De componendorum, miscendorumque medicamentorum ratione, lib. 4. fuere prius inscripti isti libri de vsitata huius temporis componendorum medicamentorum ratione, cum Methodo, seu compendiaria ratione, &c. bis editi: sed postea recogniti, & accessione vnius libri aucti, ac seorsim editi, nihil habent pietatem, aut religionem attingens. Addita fuit præfatio in Germania scandalosa, & multa aduersus pietatem habens, *deleatur.*

Recusi sunt isti libri Lugduni anno 1556. in 16. sed præfatio omissa.

In libris octo, de curandi ratione, lib. 4. cap. 12. de pestilentia 4. aut 5. ante finem fol. *deleantur illa verba*, sed extant ea de re doctissimorum, &c. *vsque ad illud*, pluris facio, quàm centum aliorum.

Idem opus circumfertur in quinque tantum libros distinctum, atque diuerso titulo, nimirum, de sanandis totius humani corporis malis, in eo, præter præfationem, quæ tota est auferenda, nihil continetur à pietate abhorens.

In annotationibus eiusdem Fuchsij ad Nicolaum Myrepsium.

In præfatione Operis ad Rempublicam Norimbergensem aliquantum post medium, nimirum vbi agit de tempore, quo Nicolaus Myrepsius vixit, *del. illa verba*, quod si itaque in ista veritatis luce, &c. *vsque ad illud*, falsa religione imposuere.

Sect. 1. de Antidotis compositione 298. postremis verbis deleatur illud, *arida contere vnà cum liquidis, & hæc conficiendo dic ---*

Eadem sectione deleatur tota compositio 402. cum annotatione ad eandem, cuius initium est, *antidotus nobis ad sanguinis eruptionem, &c.*

Ead. sect. del. tota compositio 405. cum eius annotatione, cuius initium est, *adiuratio ad profluuium sanguinis narium*, sonans in hunc modum, *In nomine Patris, &c.*

Sectio.

Sectione 7. de mulieribus, deleatur tota compositio sexta, cum eius annotatione, cuius initium est. *mulieri, vt menstrua, &c.*

Eadem sectione, deleatur tota compositio 13. & 16.

Sectione 12. de Hedricis, del. tota compositio 28. cum eius annotatione, cuius initium est, *Hedricum ad internas, & externas eminentias, &c.*

Sectio 20. de Hepaticis, deleatur tota compositio 14. & 20.

Sect. 21. de suffimentis, del. tota compositio prima cum eius annotatione, cuius initium est, *Thymiatis suffimentiue confectio Esdræ profectæ, &c.*

Eadem sectione, deleatur tota compositio 6.

Sect. 24. de Collyrijs, del. tota compositio 85. cuius initium est, *collyrium oculare expertum, vocatum Chrysocor.*

Sect. 37. de Oxymelitis, del. compositiones 94. & 95.

In Commentarijs in sextum Epidemiorum Hippocratis, in Epistola dedicatoria ad Albertum Brandeburgensem, circa medium del. illa verba, *Philippo præsertim, &c.* vsque ad, *Gallorum secundo.*

Eodem libro, in præfatione versus fin. del. illa verba, *Philippus, &c.* vsque ad, *nostræ decus.*

Commentarij in Hippocratis Aphorismorum sectiones septem, & earundem sectionum versiones, nihil habent male.

Præfatio ad Ioannem Piecchium non offendit.

De historia stirpium commentarij insignes, ad religionem pertinens, nihil habent.

Præfatio autem est ad D. Ioachinum Marchionem Brandeburgensem, in qua quoque nihil occurrit.

Imagines herbarum, sola habent nomina herbarum.

Præfatio Basiliensis editionis est ad Antonium Fuggerum, nihil autem in ea reperitur, Parisiensis editio præfatione caret.

De simplicibus annotationes quæ in appendice quadam continent multorum Medicorum, de herbis iudicium, nihil habent. Collectæ sunt à studioso quodam è libris de erratis Medicorum, qui postea inscripti Paradoxa fuere.

In Leonardi Fuchsij erratis recen-

recentium Medicorum 60. numero adiectis eorumdem confutationibus, Hagonæ anno 1530. nihil est quod offendat.

Edita sunt secundò hæc errata nomine, ac titulo Paradoxorum Venetijs 1547. apud Hæredes Petri Rauani, in quibus, ex libro primo, capit. 29. dele à verbo, *quis enim est qui nesciat argumentum*, &c. vsque ad verbum, *non iustificant*.

Ex lib. 3. cap. 13. dele à verbo, *at locum hunc*, vsque ad, *restituit*.

In Epitome Anatomiæ, seu de humani corporis fabrica.

Ex cap. primo lib. 1. *dele*, vt hoc nomine detestandum hoc, & modis omnibus, &c. *vsque ad verbum*, se polluit.

Ex cap. 23. eiusdem lib. 1. *dele*, Monachorum nimirum.

Ex capit. 3. lib. 4. *dele*, tum Theologorum scholasticorum.

Præfationes quæ breues sunt, & ad lectorem nihil habent, quod offendat.

LEVINIVS LEMNIVS.

Ex Leuini Lemnij libris quatuor de miraculis occultis naturæ.

Lib. 1. cap. 12. del. illa verba, *nec tantum homines: sed mentes quoque Angelicæ*, &c. vsque ad illud, cum impossibile ad frugem conferunt.

Eod. lib. cap. 14. versus fin. ab illis verbis, *cum itaque tota spes, ac fiducia consequendæ salutis, omneque in extremis solatium, in resurrectionis fide consistat*, &c. vsque ad finem capitis, totum deleatur.

Libro 2. capit. 1. versus finem deleantur illa verba, *Adeo vt voluntas, alioqui alacris, & prompta impetus consiliorum, ipsasque actiones, moderari nequeat*.

Eodem lib. capit. 51. ad medium, deleantur illa verba, *Sacrificia vero, & moniales: quoniam otio, somnoque deditisunt*, &c, vsque ad illud, *ægre aduersus hos morbos subsistunt*.

Lib.

Lib. 3. cap. 1. ante med. del. illa verba, *condonans simul omnia nobis delicta*, &c. vsque ad illa verba, *tam munifico Domino innitantur.*

Eiusd. lib. cap. 8. totum del.

Lib. 4. capit. 15. post medium deleantur illa verba, *non desunt primarij, ac præcipui nominis viri*, &c. vsque ad illud, *ante mundum conditum, ac Cælum syderibus illustratum.*

Eod. lib. cap. 21. expungatur totum.

LVDOVICVS CASTELVETRIVS.

Censura Libri, cui tit. est: Poetica d' Aristotile vulgarizata, & sposta per Ludouico Casteluetro impress. Viennæ per Gasparem Stainhofer, anno Domini 1570.

Et aliter, impress. Basileæ ad instan. Petri de Sedabonis, anno 1576.

B, denotat impressionem Basileensem.
V, Viennensem.

In Epist. ad Maximilianum ij Imperatorem, linea 22. dele illa verba, *che essendo noi soprapresi*, &c. vsque ad illa, *potrà chiaramente*, exclusiuè.

B, pag. 13. lin. 31. V, fol. 8. pag. 1. linea 10. dele verba, *perciocbe Dio*, &c. vsque ad illa, *delle anime de dannati*, inclus.

B. pag. 24. lin. 38. V, fol. 11. pag. 1. lin. 7. ibi, *come è scritto* dele verba sequentia, vsque *dell' asina*, &c. vsque ad illa, *del. Bue*, &c. exclus.

B, pag. 28. lin. 39. V, f. 16. pag. 1. linea 31. dele illa verba, *ò la prouidenza infinita di Dio manifesta, ò occulta.*

B, pag. 52. lin. 5. V, fol. 28. pag. 2. lin. 3. vbi dicitur, *la seconda sono gli Iddij Celestiali*, adde, *fauolosi*, & dele verba sequentia, vsque, & *coloro*, *che son creduti*, &c. vsque ad illa, *Gioue*, *Giunone*, &c. exclus. ita vt legatur simul, *la seconda sono gli Iddij Celestiali fauolosi*, *Gioue*, *Giunone*,

Giunone, &c. & paulò post, lin. 26. ibi, *che gl' Iddij, et l'atre sopradette sostanze, ò vere, ò fauolose*, dele, *ò vere, ò*, & legatur, *l'atre sopradette sostanze fauolose.*

B, lin. 21. V, paulò post lin. 30. vbi dicitur, *la religion pagana*, dele verbum, *religione*, & loco eius pone, *setta.*

B, pag. 93. lin. 18. V. fol. 51. pag. 2. lin. 11. ibi. *se il prossimo suo*, dele verba sequentia, vsque ad illa, *à patire*, exclus. & loco ipsorum pone, *vetrà*, ita vt legatur sic, *se il prossimo suo vedrà patire, cose*, &c.

B, ibid. lin. 36. V, ibid. linea 30. dele ab illis verbis, *che crede esser pregno*, exclus. vsque ad illa, *lo segua à forza*, inclus.

B, lin. 38. V, lin. 33. dele illa verba, *et tale è Ferondo*, & sequentia, vsque ad illa, *risuscitatò*, inclus.

B, lin. 41. V, lin. 36. dele illa, *et tale è Abilech*, &c. vsque ad illa, *seruire à Dio*, inclus.

B, & V, lin. vltima, vbi legitur, *con l' Angelo Gabriello, giacendo con vn Fratre*, dele hæc verba, & loco ipsorum pone, *con Cupido giacendo con Alberto.*

B, pag. 95. lin. 26. V, fol. 52. pag. 2. lin. 34. dele verba illa, *haueua detto M. Ricciardo*, & sequ. vsque ad illa, *poteuano alcune Donne*, exclus.

B, ibid. lin. 35. V, fol. 53. pag. 1. lin. 5. dele illa, *Comincia Bufalmacco*, &c. vsque ad illa, *Parimente Bruno*, exclus.

B, pag. 96. lin. 10. V, ibid. lin. 25. ibi, *come mostrando il Vescouo di Firenze*, dele hæc verba, *il Vescouo di Firenze.*

B, ibid. lin. 20. V, ibid. lin. 36. vbi dicitur, *& nel Proposto di Fiesole*, dele, *proposto*, & loco eius pone, *Notaio.*

B, ibid. lin. 23. V, lin. vlt. vbi legitur, *dal. Vescouo*, dele, *Vescouo*, & loco eius pone, *Pedestà.*

B, ibid. lin. 26. V, ibid. pag. 2. lin. 4. dele illa, *nella Catherina*, &c. vsque ad illa, *da M. Letio*, &c. inclus.

B, ibid.

B, ibid. lin. 40. V, ibid. lin. 19. vbi legitur, *& in Frate Alberto*, dele, *Frate.*

B, pag. 97. lin. 26. V, fol. 54. pag. 1. linea 9. vbi legitur, *Parimente Michele Scalza, &c.* dele totum vsque ad illa verba. *La quarta, & vltima maniera*, exclu. per 13. lin.

B, pag. 98. lin. 7. V, ibid. lin. 36. dele illa, *hauendo detto Calandrino, &c.* vsque ad illa, *vsci della Camera medesimamente*; inclu. lin. 1. 2. pag.

B, ibid. lin. 21. V, in ead. pag. 2. lin. 11. ibi, *Eccone vn' essempio*, dele totum illud exemplum, vsque ad, *la donna rise*, inclu.

B, pag. 118. lin. 11. V, Fol. 65. pag. 2. lin. 29. dele, *Il che si è veduto in coloro &c.* vsque ad, *parimente se l'attione*, excluf. per 9. lin.

B, pag. 150. lin. 37. V, fol. 85. pag. 1. linea 2. vbi legitur, *et da Maestri in diuinità* dele, & loco dictorum verborum lege, *& da Theologi.*

B, pag. 153. lin. 35. V, fol. 87. pag. 2. lin. 9. ibi, *il Cercbio è l Cielo, e Dio, che perciò si rappresenta con vn cerchio.*

B, ibid. linea vlt. V, paulò post lin. 16. vbi legitur, *& del. douer venir meno*, adde post hæc verba, *quanto al moto*, & sequere, *haurà principio, &c.*

B, pag. 185. linea 6. V, fol. 102. pagina 2. lin. 15. dele illa, *come auuenne contra natura, &c.* vsque ad illa, *Duca di Sassogna*, inclu.

B, pag. 192. lin. 81. V, fol. 106. pag. 2. lin. 34. vbi legitur, *sotto la religion pagana*, dele verbum, *religione*, & loco eius pone, *setta.*

B, pag. 197. lin. penult. vsque ad 198. linea 2. V, fol. 110. pag. 1. lin. 14. ibi, *Fu accessoriamente il primo huomo, &c.* dele vsque ad illa verba. *Telepho fu cosi*, excluf.

B, pag. 198. lin. 6. V, ibid. lin. 22. dele, *fu accessoriamente nominato*, &c. vsque ad, *& Hettore*, excluf.

B, ib. lin. 26. V, pag. 2. eiusdem fol. lin. 3. ibi, *da vita scelerata à Santa*, dele verbum, *Santa*, & loco eius pone,

ne, *buona.*

V, ibid. lin. 8. auferantur illa verba, *nelle Chiese, che obediscono al Papa di Roma.*

B, pag. 199. lin. 21. V, fol. 111. pag. 1. lin. 4. ibi, *nella religion pagana*, dele verbum, *religione*, & loco eius pone, *setta.*

B, ibid. lin. 31. V, ibid. lin. 15. vbi legitur, *la onde à Simone*, &c. dele ab his verbis, vsque, *à Simone*, inclus. vsque ad illa, *à M. Ermino Grimaldo*, exclu. ita vt legatur sic, *la onde à M. Ermino Grimaldo, &c.*

B, ibid. lin. 41. vsque ad lin. 2. pag. 200. V, ibidem lin. 24. vbi legitur, *et quiesti sono di tre maniere*, dele verbum, *tre* & loco eius pone, *due*. Subinde dele verba immediatè sequentia, vsque, *Nell' vna si contiene Dio*, &c. vsque ad illa, *Nell' altra si contengono*, &c. exclus. & vbi dicitur, *Nell'. altra si contenogno*, dele, *altra*, & loco eius pone, *vna*, & continua lectionem sic, *Nell' vna si contengono i magistrati*, & in sequenti lin. vbi habetur, *nella terza i, priuat i*, loco illius verbi, *terza*, pone, *seconda*, subinde dele illa verba, quæ sequuntur, *se niun nome, &c.* vsque ad illa, *Hora i magistrati exclusi*, & omnia prædicta simul sic legantur, *& quæsti sono di due maniere, nell' vna si contengono i magistrati, nella seconda i priuati, hora i magistrati, &c.*

B, pag. 200. lin. 26. V, ibid. pag. 2. lin. 16. dele, *sic come fece Papa Leone*, &c. vsque ad, *la qual donatione*, exclu.

V, ibid. lin. 29. auferantur illa verba, vsque, *si come faceua il predetto Papa Pio iiij.*

B, ibid. lin. 40. V, ibid. lin. 33. vbi legitur, *si come si può vedere in Abraam*, &c. dele, *in Abraam*, & sequentia verba vsque, *in Simone appo il Boccatio*, exclu.

V, fol. 112. pag. 1. linea 30. auferantur illa verba, vsque, *et di questa vanità scioc-ca sono colpeuoli i Papi*, & seq. vsque ad illa, *in Sergio.*

gio, inclus. per 6. lin.

V, ibid. pag. 2. lin. 14. auferantur illa verba, *si come Martin Bucero*, & sequ. per 10. lin. vsque ad illa, *benche io non sia certo*, exclu.

V, in eadem lin. vbi dicitur, *benche io non sia certo se quella nominatione d' Aretio Felino*, dele, *d' Aretio Felino.*

B, pag. 202. lin. 16. V, ibid. lin. 34. dele illa, *Et Simone nel Testamento nouo*, & ea omnia, quæ sequuntur, vsque ad illa, *hora accioche*, exclu. pag. 1. fol. 113. lin. 2.

B, pag. 203. V, in Tabula, seu figura posita in dicta pag. 1. fol. 113. circa finem, vbi dicitur, *da vita scelerata à santa*, loco illius verbi, *santa*, pone, *buona*, vt supra, & vbi subinfertur, *per Dio, è Christo*, dele.

B, pag. 219. lin. 41. V, f. 122. pag. 1. lin. 30. vbi legitur, *si come si vede osseruare nelle Profetie della scrittura sacra, & nell' Alessandra di Sicofrone*, dele verba, *nelle Profetie della Scrittura Sacra.*

B, pag. 223. linea 25. V, fol. 124. pag. 1. linea 24. ibi, *come Iephthe opera, &c.* dele, *Iephte opera*, &c. vsque ad, *sacrificata*, inclui.

B, pag. 225. lin. 2. V, fol. 125. pag. 1. lin. 11. auferantur illa verba, *li quali non son punto scelerati.*

B, pag. 229. linea 30. V, folio 127. pag. 2. linea 29. dele, *Iephthe combattendo, &c.* vsque ad, *a Dio in sacrificio* inclu. per 9. lin.

B, pagina 230. linea 4. V, fol. 128. pagina 1. linea 9. ibi, *non fu molta in Iephthe*, dele, *in Iephthe.*

B, ibid. lin. 10. V, ibid. lin. 16. dele illa, *Et come è Loth*, vsque ad illa, *gli ingannati da altro*, exclu.

B, pag. 247. lin. 16. V, fol. 137. pag. 2. lin. 32. vbi legitur, *al Proposto di Fiesole*, dele, *proposto*, & loco eius pone, *Notaio.*

B, pag. 249. lin. 28. V, fol. 139. pagina 1. lin. 19. vbi legitur, *che l' Abbate fusse femi-*

na,

na, dele verbum, *Abbate*, & loco eius pone, *il Cauagliere*.

B, pag. 251. lin. 2. V, fol. 140. pag. 1. lin. 4. ibi, *& l'adulterio della Commare con Frate Rinaldo*, dele, *Frate*, & loco eius pone, *Maestro*.

B, ibid. lin. 5. V, ibid. lin. 7. ibi, *col sere di Varlungo*, dele, *col sere*, & loco eius pone, *col maestro di scola*.

B, ibid. lin. 19. V, ib. lin. 22. ibi, *l' Abbate è riputato buomo da Alessandro essendo femina*, dele, *l'Abbate*, & pone, *il Cauagliere*.

B, ibid. lin. 24. V, ibid. lin. 27. dele, *& per permutation accidentale*, *&c.* vsque ad, *& anchora*, exclu.

B, pag. 265. lin. 19. V, fol. 147. pagina 1. linea 32. ibi, *di santissima vita*, dele hæc verba, & pone, *di singolar bontà*.

B, pag. 276. lin. 21. V, fol. 153. pagina 1. lin. 34. idem obserua.

B, ibid. lin. 33. V, ibid. lin. 37. vbi legitur, *cioè sarebbe cosa, che indurrebbe*, adde ante verbum, *Indurrebbe*, hoc verbum *quasi*. & legatur sic, *cioè sarebbe cosa, che quasi indurrebbe, &c.*

B, ibid. lin. 37. V, ibid. pag. 2. linea 2. post illa verba, *ne i libri delle cose oltra naturali egli afferma*, adde, *secondo la spositiom d'alcuni*.

B, pag. 277. lin. 3. V, ibid. lin. 11. 14. 21. 23. & 27. vbi legitur, *santissima*, *santissimo*, *santo*, *santa*, *& santita*, dele, & pone, *ottima*, *ottimo*, *buono*, *di singolar bonta*; aut quid simile.

V, fol. 154. pag. 1. lin. 6. vbi reperitur, *vn sant' buomo patire*, dele, *santo*, & loco eius pone, *buomo da bene*.

B, ibidem linea 39. V, ibidem linea 8. vbi legitur, *ma odiando le cagioni*, &c. dele, *odiando le cagioni*, & verba sequen. vsque ad illa verba, *S'imagina, ò che quella persona, exclu*.

B, pag. 278. lin. 1. V, ibid. lin. 11. 12. 13. & 16. vbi repetitur *santa*, dele, & pone vt supra.

V, ibid. pag. 2. lin. 1. & 3. idem obserua.

B, ibid. lin. 36. V, ibid. lin. 11. *ancora che biasimi, &c.* dele hæc, & sequ. verba vsque ad illa, *si dà ad intendere*, exclus.

B, ibid. lin. 38. V, ibid. lin. 15. dele, *Santo*, & lege, vt supra.

B, pag. 280. lin. 19. V, fol. 155. pag. 2. lin. 9. 10. & 13. idem obserua.

B, pag. 281. lin. 10. V, fol. 156. p. 1. lin. 8. 10. 16. 24. & 32. & pag. 2. lin. 11. & 26. idem obserua.

B, pag. 282. lin. 4. V. fol. 157. pag. 1. linea 11. 15. 19. 36. idem obserua.

B, pag. 283. lin. 2. V, fol. 158. pag. 2. lin. 21. idem.

V, fol. 160. pagina 1. lib. 4. ibi, *& se alcuna ne dubitasse*, dele hæc verba, & seq. vsque ad illa, *& sono alcune altre cose*, exclu.

B, pag. 310. lin. 16. V, fol. 170. pag. 1. lin. 31. dele, *& Abraam si rimase, &c.* vsque ad, *glie lo vietò*, inclu.

B, ibid. lin. 25. V, ibid. pag. 2. lin. 3. dele, *il sacrificio d' Isaac.*

B, ibid. lin 31. V, ibid. lin. 9. dele, *et dall' Angelo di Dio*, vsque ad, *appresso quella maniera*, exclu.

B, pag. 316. lin. 39. V, fol. 176. pag. 1. lin. 16. auferantur illa verba, *non hanno sceleratezza*, & seq. vsque ad illa, *non sono miga pari*; exclu.

B, pag. 326. lin. 22. V, fol. 181. pag. 2. lin. 4. ibi, *nella qual cosa*, &c. dele hæc, & sequ. ver. per 15. lin. vsque ad illa, *dopò le cose sopradette*, exclu.

B, pag. 327. lin. 34. V, fol. 182. pag. 1. lin. 21. ibi, *da vn certo Bucanano*, dele, *Bucanano.*

B, pag. 330. lin. 26. V, fol. 183. pag. 2. lin. 31. ibi, *onde potesse nascere, &c.* dele vsque ad, *di Giouanni il Battista*, inclu.

B, pag. 337. lin. 12. V, fol. 187. pag. 2. lin. 5. ibi, *la commune gente crede*, dele omnia ea, quæ sequuntur post verbum, *crede*, vsque ad illa verba, *che nei primi antichi secoli*, exclu.

B, pag. 338. liu. 37. V, fol. 188. pag.

pag. 1. lin. 23. ibi, *constituisca assai temerariamente*, vsque ad illa verba excl. *Alfonso Rè di Spagna.*

B, pag. 252. lin. 33. V, fol. 195. pagina 2. linea 26. ibi, *hora il segno del filo, &c.* dele vsque ad, *& di questi fù*, exclu.

B, pag. 353. lin. 7. V, fol. 196. pag. 1. lin. 4. ibi, *si come fù la cestella*, dele, *la cestella*, & verba sequen. vsque ad illa, *la culla, ò albio*, exclu.

B, pag. 354. lin. 24. V, ibid. pag. 2. lin. 28. dele ab illis verbis, *come per la riconoscenza*, vsque ad illa. *Si che l'vso de segni, &c.*

B, pag. 400. lin. 16. V, fol. 222. pagina 1. linea 22. dele, *come Golia, &c.* vsque ad, *& giouenetto*, inclu.

V, fol. 250. pag. 2. lin. 23. ibi, *come, chi nominasse i monaci lupi, &c.* dele hæc, & sequ. ver. vsque ad illa, *& insatiabili*, inclu.

B, pag. 454. lin. 16. V, fol. 252. pag. 2. lin. penultima ibi, *che non è dininamente creata*, dele hæc verba.

B, pag. 472. lin. 34. V, fol. 262. pag. 1. lin. 33. dele illa verba *del Prete di Varlungo*, & pone, *del mastro di Scola di Varlungo.*

B, pag. 485. lin. 25. V, fol. 269. pag. 1. lin. 36. dele illa ver. *& è da sapere, che San Paolo, &c.* vsque ad illa, *seguitano gli esempi*, exclus.

V, fol. 273. pag. 2. lin. 11. auferantur illa verba. *Di che forse s' auidde colui, &c.* vsque ad illa, *hora se per questa cagione*, exclu. per 7. lin.

B, pag. 493. lin. 37. V, fol. 274. pagina 1. linea 10. dele illa, *perciochè il sapere, &c.* vsque ad illa, *& perciò forse*, exclu.

B, pag. 531. lin. 40. V, fol. 294. pag. 2. lin. 7. dele, *& si come nella riuelatione, &c.* vsque ad, *per lo tutto*, inclu.

B, pag. 545. lin. 33. V, fol. 302. pag. 1. lin. 18. vbi dicitur, *l'Vffitio di Predicatore, e di Corregitore*, dele, *di Predicatore.*

B, pag. 546. lin. 7. V, ibid. lin 28. ibi, *vna lunga predica.* dele verbum, *predica*, &,

loco eius pone, *digressione.*

V, fol. 304. pag. 2. lin. 20. dele illa, *si come dicemo di sopra, &c.* vsque ad illa, *oltre ciò l'attioni*, exclu.

B, pag. 556. lin. 17. V, fol. 307. pagina 2. linea 36. dele, *& specialmente da Eusebio, &c.* vsque ad illa ver. *religion Christiana*, inclu.

B, pag. 557. lin. 20. V, fol. 308. pag. 2. linea 3. vbi legitur, *nella nouella di Don Felice, di Frate Puccio*, dele verba, *Don*, *et Frate*, & legatur, di Felice, & di Puccio.

B, ibidem linea 23, V, paulò post linea 6. vbi reperitur, *Frate Puccio*, dele, *Frate.*

B, pagina 564. lin. 2. V, fol. 312. pagina 1. lin. 3. dele illa, *Ma se presupporemo*, *&* sequen. vsque ad illa, *del quarto accopiamento*, exclu.

B, pag. 566. lin. 2. V, fol. 313. pag. 1. lin. 15. dele ab illis verbis, *ma bene è credibile*, inclu. vsque ad illa, *Io non isspenderò*, exclus.

V, fol. 323. pag. 1. lin. 19. dele illa verba. *S'imagina che Dio, cui egli riputaua godere, e compiacersi nella grandezza, & nella esaltatione del Papa*, & loco ipsorum pone, *vuole che Dio*, & vbi sequitur, *hauer permesso*, lege, *habbia permesso, &c.*

V, ibid. lin 24. dele illa verba, *non si potendo fare à credere*, & sequen. vsque ad illa, *fatto seruo d'vn Prete*, inclus.

B, pag. 585. lin. vlt. V, fol. 324. pag. 1. lin. 18. vbi dicitur, *di religione Mahometana*, dele, *religione*, & loco eius pone setta.

B, pagina 597. lin. 23. V, folio 330. pag. 1. linea 22. dele, *si come fu S. Agostino.*

B, pag. 598. linea 21. V, ibid. pag. 2. lin. 23. vbi dicitur, *Proposto di Fiesole*, dele, *Proposto*, & loco eius pone, *Notaio.*

B, pag. 608. lin. 19. V, fol. 336. pag. 1. lin. 2. auferantur illa verba, *& che secondo alcuni vn corpo*, & quæ sequuntur, vsque ad illa, *et simil altre cose*, exclu.

B, pag.

B, pag. *620*. lin. 2. V, fol. 342. pag. 1. lin. 9. ibi, *mostrandosi altri d'altra religione*, dele, *religione*, & loco eius pone, *opinione*.

B, pag. *622*. lin. 20. V, f. 343. pagina 1. linea 18. ibi, *adunque delle cose di Dio*, dele hæc ver. *di Dio*, & pone, *de gli Iddij fauolosi*.

B, ibidem lin. 28. V, paulò post lin. 21. *Dele di Dio*.

B, pag. *625*. lin. 12. V, fol. 344. pag. 1. lin. vltima, & linea prima 2. pagina dele illa, *si come per cagion d'essempio, &c.* vsque ad illa, *et infernali*, inclu.

B, pag. *626*. lin. 17. V, folio 345. pagina 1. lin. 7. dele, *& quale è Caifà appresso S. Gio. Euangelista*.

B, pag. *627*. linea 20. V, ibid. pag. 2. linea 14. dele illa, *si come ancora dissi, &c.* vsque ad illa, *altre sconueneuoli*, inclu. per 11. lin.

V, fol. 346. pag. 2. lin. 32. auferantur illa verba, *come non era douero*, & sequentia, vsque ad illa, *appresso le cose non vere*, exclus. lin. 1. pag. 1. fol. 347.

B, pagina *656*. lin. 19. V, fol. 361. pag. 1. linea 30. dele, *et si legge nel lib. de Giudici*, &c. vsque ad, *pareua, che questo esempio*, exclu.

LVDOVICVS VIVES.

In Commentarijs Ludouici Viues ad Libros Diui Augustini de Ciuitate Dei, deleantur sequentia.

In Epistola ad Regem Angliæ, paulò post initium, deleantur illa verba, *præsertim cum regno, cuius potestas maiestasque est in terris, secundum Deum, &c.* vsque ad illud, *ac prius quidem Optimus, quam Maximus*.

Deleatur itidem tota præfatio, cuius titulus est, *de veteribus interpretib.* pij sunt.

Lib. 1. capit. 21. in scholijs, litera A, deleantur illa verba, *quod si illi habiti, quod vt Deo parerent contra humanitatem omnem, &c.* vsque ad illud,

Vetante Deo contrucidemus.

Eodem lib. in scholijs, cap. 27. litera A, del. illa verba, *ne quis fallatur hoc loco, nemo olim sacro admouebatur Baptisterio, nisi adulta iam ætate, &c.* vsque ad finem annotationis.

Lib. 3. capit. 10. in scholijs, litera C, deleantur illa verba, *interpres noster, quia figuram illam loquendi non intellexit, effutijt, quod ipsi primum venit in mentem. &c.* vsque ad fin. annotationis.

Lib. 5. cap. 25. in scholijs, litera F, deleantur illa verba, *stultum est affirmare, Imperatorem Romanum ius habere in totum Orbem terrarum, &c.* vsque ad fin. annotationis.

Lib. 6. in scholijs, capit. 4. litera C deleantur illa verba, *hæc quæ modo dixi, dialectica essent, si verbis dialecticis scriberentur,* &c. vsque ad fi. annotation.

Lib. 7. in scholijs, cap. 26. litera A, deleantur illa verba; *quid si nunc viderent Augustinus, et Cicero ditissima, & amplissima sodalitia ab his poscere stipem? &c.* vsque ad finem annot.

Lib. 8. in procemio eiusdẽ Ludouici Viues, del. illa verba, quæ sunt post principium, *qui in Philosophorum scholis, Theologorumque versantur.*

Eodem lib. in scholijs, cap. 27. litera D, del. illa verba, *at qui mos nunc est, quo tempore sacrum celebratur Christi, morte sua genus humanum liberantis, &c.* vsque ad fin. annotationis.

Lib. 9. cap. 17. del. totus eius capitis commentarius.

Lib. 11. in scholijs ad cap. 18. lit. B, deleantur illa verba, *tolerabile est, quia Augustinus dicit. Si quis nostrum diceret, &c.* vsque ad finem annotat.

Lib. 12. in scholijs, cap. 9. litera D. deleantur illa verba, *si data est gratia Angelis omnibus respectus esset personarum, &c.*

vsque

vsque ad fin. annotationis.

Lib. 13. cap. 11. lit. F, delenda sunt illa verba, *nimis es ineptus Augustine, &c.* vsque ad fin. annotationis.

Lib. 15. in scholijs, cap. 7. lit F, del. illa verba, *ideo frustra mali sacrificant, à quis non modo Deus, sed nec vir bonus donari velit, vt inquit Plato.*

Eod. lib. cap. 23. lit. F, del. illa verba, *vnde mihi suspitio nonnunquam incidit, &c.* vsque ad fin. annotationis.

Lib. 16. cap. 37. in scholijs, lit. B, del. tota annotatio, cuius initium est, *hoc est verum.*

Eod. lib. cap. 43. litera L. del. illa verba, *sicut ij, qui quo sunt in omni sermone ineptiores, & sordidiores, &c.* vsque ad fin. annotationis.

Lib. 17. cap. 5. lit. B, del. illa verba, *vnde credo manasse morem ad nostros Rabbi,* &c. vsque ad fin. cum tota annotatione sequente, nimirum, vsque ad illa verba. *sic semper erit quandiu opes solicitabunt humanum cor.*

Lib. 18. capit. 18. lit. D. del. illa verba, *de quo multa Thomas, cuius argumenta nititur infirmare Scotus,* &c. vsque ad finem annotationis.

Eod. lib. cap. 22. lit. A, del. illa verba, *nunc verò nomen tam odiosum exuit, nam nihil est in ea confusum,* &c. vsque ad fin. annotat.

Lib. eod. cap. 31. lit. C, del. illa verba, *huius Prophetæ fit mentio Danielis 14. quod prandium suum ex Iuda Babylonem tulerit ad Danielem.*

Eod. lib. cap. 52. lit. B, del. illa verba, *vtinam moderationem hanc sequerentur Christiani, &c.* vsque ad finem annotationis.

Lib. 19. in scholijs ad cap. 6 litera B, deleantur illa verba. *tanquam religiosissima.*

Eod. lib. cap. 19 lit. A, del. illa verba, *quum Dominus quæritur Episcopos, laqueum factos speculationi, &c.* vsque ad fin. annotat.

Lib. 20. capit. 26. lit. A, del. illa verba, *De Diua Virgine venit posteriore ætate, &c.* vsque ad finem annotationis.

Lib. 21. cap. 7 del. integra annotatio a lit. A, vsque ad B,

MARTINVS MARTINEZ.

Ex Libris Hypotyposeon Martini Martinez Cantapetrensis, Salmanticæ, seu alibi impressi, ante annum 1582.

In prooemio eorundem librorum, fol. 8. pag. 2. lin. 5. impress. anno 1565. ibi, *morsa est, et huiusmodi*, deleatur, *et huiusmodi*, eadem lin. ante illud, *ab interitu, et morte*, addatur, *et quantum ad hoc*, vt legatur, *& quantum ad hoc ab interitu, & morte.*

Lin. 8. eiusdem pag. ibi, *De hac anima Philo*, deleatur, *hac anima*, & legatur, *de qua Philo.*

Libro primo.

Cap. 1. Col. 16. del. illa verba, *propter ignorantiam artis Grammaticæ*, ibidem in glossa marginali, quæ incipit, *Paulus*, deleatur, *& artis Grammaticæ ignarus.*

Cap. 4. colum. 33. ante medium, del. ab illis verbis, *quippe in libris propheticis*, vsque ad, *quam adoratos fuisse.*

In fine eiusdem capitis, col. 38. ibi, *explosa fuerit*, deleatur, *explosa*, & loco illius ponatur, *prætermissa.*

Cap. 6. colum. 42. lin. 4. ibi, *ad licinum desumptum*, addatur, *quamuis hæc, quæ DD. Hieronymus, & Augustinus docuerunt, vera sint, tamen post Concilij Tridentini decretum, non licet vulgatæ latinæ testimonia, quouis prætextu reijcere, prout in ipsius Concilij decreto constitutum est.*

Col. 47. c. 7. paulò post princip. del. ab illis verbis, *postea Paulus*, vsque ad, *detorsit*, inclusiuè, & legatur, *postea Paulus in eam significationem hoc nomine vsus est.*

Cap. 15. colum. 75. paulò post principium, ibi, *puto arti Dialecticæ comparari*, del. *Dialecticæ*, & legatur, *Sofisticæ.*

Libro

Libro Secundo.

Cap. col. 93. in fine del. ab illis verbis, *vnde nescio qua licentia*, vsque ad, *acquiescamus.*

Eod. cap. & col. in fine del. ab illis verbis, *quod fieri non debet*, vsque ad, *an appellatiuum.*

Cap. 96. lin. 11. ibi, *esse vitium dignum animaduersione*, deleatur, *vitium.*

Cap. 2 col. 138. ante med. ibi, *lucidissimus, et lucis fons Deus est*, addatur, *vel interpretandi sunt Sancti, quod loquantur de visione comprehensiua, qua solus Deus est sibi cognitus.*

Eodem cap. col. 147. paulò post principium, linea 12. ibi, *ignorantiam accepit*, deleatur verbum, *accepit.*

Col. 151. lib. 8. ibi, *super principiatum, principiatum* deleatur secundo loco, *principiatum*, & legatur eius loco, *principium.*

Cap. 3. col. 171. post medium, ibi, *vnam hypostasim, ex vtraque effectam*, deleatur, *effectam*, & legatur, *compositam.*

Capit. 174. ad medium, ibi, *& caro deificari dicitur, et Deus fieri*, addatur, *id est assumpta est caro à verbo, ita vt caro Dei dicatur, & homo ipse dicatur Deus.*

Cap. 4. col. 194. del. ab illis verbis, *ex his facilè colligere possumus*, vsque ad, *accomodatius.*

Libro Tertio.

Cap. 1. col. 215. lin. 3. à fine del. *contrariè non.*

Col. 216. propè finem del. ab illis verbis, *nam actiones Christi*, vsque ad, *esset essentia humana.*

Cap. 4. in annotat. col. 261. in prin. lin. 7. ibi, *et in Dauid suscipiendum*, addatur, *Hactenus Origenes, cuius sententia reijcienda est, prout constat ex dictis in hoc ipso capite.*

Col. 265. ad med. del. ab illis verbis, *alioqui non fit verisimile*, vsque ad, *prorupisse*, et addatur, *hæc sententia falsa, prout constat ad Hebræos 11. & ex Iacob. cap. 2.*

Col.

Colum. 266. ad medium ibi, *tres generationes amputauit*, addatur, *Hactenus Beda*, sed sine dubio Cainam ponenda est, prout ponitur *à B. Luca*.

Col. 267. in fine del. ab illis verbis, *de hoc Booz, quod non potuerit*, vsque ad, *de quo Matthæi* 1.

Col. 275 in fine, ibi, *Paternis iussibus obsecundantem*, addatur in margine, *His Eusebij verbis, in quibus Arianis fauens inducit filium in creatione paternis iussibus obsecundantem, non est adhibenda fides.*

Libro quarto.

Cap. 1. colum. 307. lin. 6. ibi, *& tres versus, addatur, ex supra dictis constat huius auctoris Rabbi Moysi sententiam non esse omni ex parte veram.*

Col. 308 paulò post medium, del. ab illis verbis, *at quæres adhuc*, vsque ad, *Legislatore.*

In fin. lib. 4. col. 335. linea prima, deleatur ab illis verbis, *scito tamen titulos*, vsque ad, *fidas temere.*

Libro quinto.

Colum. 371. paulò ante medium, del. ab illis verbis, *crebro scholasticos*, vsque ad, *lapsi sunt errore.*

Col. 378. ante fin. del. ab illis verbis, *nam quis est nisi demens*, vsque ad, *Angeli discunt.*

Libro sexto.

Cap. 1. colum. 403. propè finem, del. ab illis verbis, *ita tamen ni fallor*, vsque ad, *sequatur creatio.*

Col. 417. ad principium lin. 8. ibi, *rectè essent translata*, deleatur, *rectè*, & post octo lineas del. ab illis verbis, *nam in hoc cessatum est*, vsque ad, *canones Hebraicæ linguæ.*

Col. 421. paulò post medium, deleatur ab illis verbis, *quod si Augustinus*, vsque ad, *putasset.*

Col. 433. lin. 4. à fine ibi, *abundantur interdum*, del. *ab*, & legatur, *vtuntur.*

Libro septimo.

Colum 495. ad medium ibi, *nemo est qui dubitet*, addatur,

datur, *sed hæc allegoria rerum est, altera enim est allegoria verborum, de qua Suidas ait.*

Col. 503. post principium ibi, *propter naturam peccatricem assumptam*, del. *peccatricem*, & legatur, *in similitudinem peccati.*

Colum. 513. post medium, ibi, *qui non stant, iuxta literam*, deleatur, *iuxta literam*, & legatur, *iuxta literæ propriam significationem.*

Col. 525. paulò ante finem; del. ab illis verbis, *aduerte, quod leges multæ*, vsque ad, *custodiri potuerunt*, & legatur, *aduerte, quod multa in scripturis dicuntur, quæ tamen in viris quantumuis Sanctis non sunt impleta, verbi gratia*, ibidem deleatur glossa marginalis, cuius initium est, *Leges à Domino latæ.*

Libro octauo.

Cap. 1. col. 565. ad med. ibi, *abutitur*, deleatur, *ab*, & legatur, *vtitur.*

Cap. 2. pag. 576. pròpè fin. ibi, *nam iuxta Horatium inquiunt illi*, deleatur, *inquiunt illi.*

Colum. 578. in principio ibi, *nemo dat merceden ei, qui à malo abstinet*, addatur, *intelligendus est Theophylactus quando quis abstinet à peccato sine actu positiuo, quo resistit peccato.*

Col 579. lin. 11. à fin. deleatur, *se neglecto.*

In fine cap. 2. colum. 583. ibi, *quod non cogitur, & offertur*, addatur in marg. *intellige Hieronymum de obsequio supererogationis, quod offertur per votum.*

Colum. 584. ad medium ibi, *quoniam Prophetæ, & lex non memores fuerunt Regni cælorum*, addatur in marg. *intelligit Theophylactus Prophetas non adeo frequenter, & clarè memores fuisse Regni cœlorum.*

Colum. 587. ad medium ibi, *de promissionibus infœlicitatis*, deleatur, *infœlicitatis*, & legatur, *fœlicitatis.*

Cap.

Cap.4. in princ. col. 589. del. illud, *vſuram quoque in lege tulit.*

Propè finem eiuſdem cap. col. 594. deleantur illa verba, *contraria ſententia propius ad veritatem accedere videtur.*

Cap.6.col.610. lin.2. à fine ibi, *diuinis obaudire*, deleatur, *obaudire*, & legatur, *aduerſari.*

Col. 611. paulò ante med. ibi, *idolatriæ vanitatem ipſis immiſit*, addatur, *hæc Iuſtini, & Epiphanij ſententia non eſt vera, quia Adam nunquam amiſit fidem.*

Ibid. paulò poſt del. illa verba, *ex quo tempore idolorum error pullulauerit, iam diximus.*

Col.627. ad med. del. ab illis verbis, *Iſaiæ 16. mitte*, vſque ad, *dominatori et.*

Libro nono.

Regula 2. fol. 2. col. 3. lin. 7. ad principium deleatur, *violenta eſt, & ab Euangeliſtæ mente alinea*, & legatur, *minus propria videtur.*

Regula 5. fol. 3. col. 4. ad princ. lin. 4. del. ab illis verbis; *ſed quomodo poteſt hoc*, vſque ad alias, *ex Ruth.*

Reg. 21. fol. 8. col. 2. poſt medium deleatur ab illis verbis, *ſecundo colligo*, vſque ad *art.* 3.

Reg. 40. fol. 13. col. 2. ad princ. lin. 12. ibi, *fruſtraque*, deleatur.

Ead. reg. & fol. col. 3. lin. 13. ibi, *quod profectò ſcholaſtici*, del. *vox*, *ſcholaſtici.*

Reg. 43. fol. 14. col. 1. paulò poſt med. deleantur illa verba, *quam vana ſit illa quæſtio.*

Libro decimo.

Reg. 26. fol. 29. col. 2. ad med. ibi, *reuocandos ſcholaſticos*, deleatur vox, *ſcholaſticos*, & legatur, *reuocandos eos.*

Et parum infra deleatur ab illis verbis, *vt an potuerit aſſumere*, vſque ad, *ſiue ſimulatè.*

Reg. 42. folio 33. col. 3. ad principium, del. ab illis verbis, *hanc regulam*, vſque ad, *viſus ſit.*

MAT.

MATTHÆVS Vvesembecius.

Censura in commentaria Institutionum Matthæi Vuesembecij, impressa Coloniæ anno 1593.

Ex prima Epistola dedicatoria, quæ incipit, *quemadmodum iustitia, &c.* delendum est nomen Molinæi, item nomen cum laudatione Auctoris.

Ex secunda Epistola, quæ incipit, *cùm partes huius Operis*, &c, delendus est ille sacræ Scripturæ locus, qui videtur ex aliqua hæreticorum versione citatus.

Ex præfatione de fine vitæ, & studiorum, pagina octaua, delenda sunt illa verba, *quasi diuinæ particula auræ*, nam potest quis suspicari ex falsa antiquorum opinione dici ab auctore, qui existimabant animas hominum ex substantia diuina esse detractas.

Pag. 38. ex isagoge primi libri institutionum, num. 4. delenda sunt verba à vers. *& vera sacra, &c.* inclusiuè, vsque ad vers. *at verò in vniuersum, &c.* nam loca quædam Scripturæ sacræ non videtur rectè interpretari.

Libro 1. tit. 2. pag. 130. in titulo de iure natur. §. sed & quod Principi, num. 2. delenda sunt illa verba, *& D. Iacobus in Canonica, capit.* 2. non enim D. Iacobus loquitur in eum sensum, in quem ab auctore adducitur.

Tit. 3. pag. 138. de iure person. §. summa itaque, sub numero 12. melius esset delere illa verba, *sic Gen. 31. captiuæ gladio*, nam non videntur admodum facere, & ea auctor (vt solet) ad prophanum vsum accommodat.

Tit. 9. pag. 158. de patr. potest. §. in potestate, in fin. delend. à vers. *quamquam in primo*, &c. vsque ad fin. nam loca sacræ Scripturæ perperam adducit.

Tit. 10. pagina 160. de nuptijs, §. iustas autem, numero 5. in

in ver. *& ciuilis*, *&c.* ait nuptias esse de iure ciuili, cum verè sint de iure Diuino, ideo delenda sunt illa uerba parenthesi inclusa (*vt sunt nuptiæ.*)

Pag. 164. §. inter eas, num. 1. delendum à vers. *quod sumptum*, vsque ad vers. *prohibitæ sunt*, nam de iure Canonico irreuerenter loquitur.

Pag. 165. §. fratris verò num. 2. videtur asserer eius Canonicum esse contrarium iuri Diuino, ideo delenda sunt illa verba, *id quod licet iuri Diuino congruat.*

Pag. 166. & inferius circa finem delenda sunt verba à vers. *cæterum contra hanc*, *&c.* vsque ad vers. *Ciuili iure*, nam impugnat ius Canonicum.

Pag. 166. §. duorum autem, num. 2. delendum est totum à vers. *non etiam vero iure*, *&c.* vsque ad ver. *parentum loco*, *&c.* propter eandem causam.

Tit. 25. pag. 222. de excusat. tut. §. excusantur, delenda sunt verba à vers. *qui numerus*, vsque ad ver. *ex quo*, &c. Nam illa scripturæ loca non videntur facere ad rem.

Lib. 2. tit. 2. pag. 224. De rerum diuis. §. sacræ, num. 2. inuehitur contra Ecclesiasticos.

Lib. 3. tit. 2. pag. 525. De legit. agnat. success. in conclusionibus ante §. si nemo, num. 6. delenda sunt illa verba, *consanguinitatis verbo abuti Canonistas*, & in d. §. si nemo itidem.

Pag. 526. nu. 6. in illis verbis, *hoc tamen postea verbo Canonistæ sunt abusi, &c.* delendæ sunt duæ priores litteræ illius dictionis, *abusi.*

In Indice delendum est, quod continetur in verbo, Canonica.

Censura in Paratitla eiusdem Basileæ 1593.

Tit. 6. pag. 41. f. de his, qui sui vel alien. iur. num. 3. quod ait, ex lege Mosis parentes habuisse potestatem, filios etiam in dicta causa occidendi, non videtur verum, *& ille locus Exod. 21.* quem affert, non videtur probare eius opinionem.

Lib. 2. tit. 12. pag. 104. c. de fer. & dilat. nu. 8 propè fin. videtur penè iudaizare, nam so-

solemnitates ab Ecclesia institutas reprehendit, & solum Sabbatum ex præcepto iuris diuini ait esse celebrandum, *delenda sunt itaque verba à vers.* & tantum de ferijs, &c. *vsque ad numerum* 9. *qui incipit*, ac quia nec, &c.

Lib. 12. tit. 2. pag. 368. c, de iuiureiur. nu. 6. circa med. delenda sunt illa verba à ver. *quamlibet ergo promissionem, &c.* vsque ad vers. *et quamquam, &c.* nam est in ea opinione, vt omne omnino iusiurandum per creaturas conceptum, puta per Baptismum, &c. simpliciter damnet, quod est contra doctrinam non modo Canonistarum: sed etiam Theologorum.

Pag. 368. f, & inferius ait hanc iuramenti formulam, quæ passim seruatur, *ita me Deus iuuet, & hæc Sancta Dei Euangelia*, esse vitiosam, nisi ad Deum ipsum referatur, non ad verba materialia Euangelij, quæ assertio est temeraria, & scandalosa, nec potest defendi ex supradicta declaratione, quia dicta declaratio est superflua, & non necessaria, nam qui per Euangelium iurat, certùm est, quod ad Deum ipsius Euangelij auctorem refert suum iuramentum, nec enim quisquam est adeo impius, & stultus, vt honorem, qui soli Deo debetur, creaturæ velit deferre, *itaque delenda sunt illa verba à vers.* quod verò, & hic, &c. *vsque ad vers.* est etiam receptum, &c.

Pag. 369. b, & paulò post eandem opinionem arroganter tueri conatur, etiam contra expressas Pontificum constitutiones, *quare delenda sunt illa verba à vers.* ego verò hæc omnia, &c. *vsque ad vers.* causa finalis, &c.

Pag. 375. f, & nu. 14. in fine tituli videntur delenda illa verba à vers. *ego vix permiserim*, &c. vsque ad ver. &c. *ac sacer ille, &c.* nam potestatem Eccl. ad suum arbitrium nititur coarctare.

Lib. 23. tit. 2. p. 541. e, de ritu nupt. num. 4. in fin impugnat cognationem spiritualem contra ius Canonicum, *ideo delenda sunt illa*

verba

verba à verſ. ſed & cognatione, &c. *vſque ad num. 5. qui incipit*, Forma contrahendarum.

Pag. 541. à, & ibid. paulò ſuperius delenda ſunt illa verba à verſ. *Moribus autem noſtris*, &c. vſque ad ver. *vt nec illi &c.* impugnat enim gradus cognationis à iure Canonico introductos.

Pag. 547. c, eod. tit. nu. 8. delenda ſunt omnia illa verba à verſ. *cæterum ius diuinum*, *&c.* vbi nititur perſuadere, matrimonium ſine conſenſu parentum contractum, de iure diuino poſſe reſcindi, &c.

Pag. 548. f, & non multo poſt delenda ſunt omnia illa verba à verſ. *id quod curiæ, &c.* vſque ad verſ. *tamen in caſu dubio, &c.* nam diſputat matrimonium cum vitiata contractum, poſſe retractari.

Pagina 550. a, & inferius delenda ſunt illa verba, *Philipp. in exam. Theologic. capit. de condit.* nam (vt apparet) eſt citatio, *Philippi Melanchtonis hominis hæretici.*

Pag. 553. a, & inferius delenda ſunt illa verba, *vide Philip. in exam. Eccl. cap. de conſenſu*, propter eamdem cauſam.

Pag. 553. e, & paulò poſt delenda ſunt illa verba à verſ. *vt nec in noſtris curijs, &c.* vſque ad verſ. *aduerſatur etiam*, &c. nam mordet ius Canonicum.

Pag. 553. f, & mox delenda ſunt omnia à verſ. *in quo tamen Canones*, &c. vſque ad finem tit. propter eandem cauſam.

Lib. 24. tit. 2. pag. 568. d, de diuort. & repud. numero 11. delenda ſunt omnia à verſ. *contra quos aliqui, &c.* vſque ad verſ. *huiuſmodi quidem diſputari, &c.* nam diſſerit contra ſeparationem thori argumentis hæreticorum.

P. 556. d, & ante tit. in concl. d. num. 11. delen. ſunt illa ver. *diſputatio de thori ſeparatione iure Pontificio inducta.*

Lib. 41. tit. 1. pag. 727. e, de acquiren. rer. dom. nu. 3. in fi. delenda ſunt illa verba, *D. Philippus ita, &c.*

Lib.

Lib. 48. tit. 5. pag. 930. e, ad l. Iul. de adult. num. 19. delenda sunt illa verba à vers. *Saxones apud quos, &c.* vsque ad vers. *si tamen non cum, &c.* nam allegat consuetudinem Saxonum, quæ est contraria Canonibus.

Pag. 933. b, eodem titulo, num. 21. delenda sunt illa verba, *vbi vide M. L.* nam (vt opinor,) citat *Martinum Lutherum*, & paulò post delenda sunt, *legem vt apparet secutus est Atticam.*

Censura in Commentaria eiusdem in Codicem, Basileæ 1593. habentur post Paratitla.

Epistola dedicat. quæ incipit, *Cum omnia liberalium, &c.* cum ad Ducem Saxoniæ hæreticum scripta sit, aut tota delenda est, aut saltem à vers. *ea iuris Cæsarei, &c.* vsque ad finem, quo ex loco incipit, *eiusdem laudatio.*

Lib. 2. tit. 5. pag. 14. f, in tit. de hæretic. num. 4. ait sacramenta non esse propriè articulos fidei: sed eorum sigilla.

Pagina 16. d, & num. 6. delenda sunt verba illa à vers. *quod olim non perinde, &c.* vsque ad vers. *etenim sicut, &c.* nam conatur potestatem puniendi hæreticos ad sæculares Principes transferre.

Pag. 20. c, & num. 8. in fin. delenda sunt illa verba à vers. *velut inter Apostolos, &c.* vsque ad num. 9. qui incipit, *contraria hæresi, &c.* sunt enim scandalosa.

Titulo 6. pagina 21. c, ne sān. bapt. iter. quæ dicuntur num. 1. possent deleri, nam licet ab auctore continuo refellantur, tamen sunt periculosa, & ipse auctor sacrosanctum Eucharistiæ Sacramentum, more Lutheranorum, sacram cœnam appellat.

Pagina 22. b. & numero 2. vtitur eodem verbo, & ideo delenda sunt illa verba, *cœnæ alia ratio est, &c.*

Pag. 24. c, & multo post rursus vtitur eodem verbo, ibi *non minus, quam præceptum cœnæ, &c.* fortasse melius esset delere omnia à num. 2. vsque ad num. 3. nam toto illo loco contra suæ professionis institutum Theologum agit.

Nn MEL-

MELCHIOR CLINGIVS.

Melchioris Clingij tractatus matrimonialium causarum, impressus Francofurti apud Christophorum Egenolphum, anno 1533.

In præfat. fol. 2. pag. 1. lin. 20. & 21. deleantur hæc verba, *contra scripturam.*

Eadem pag. lin. 37. & 38. dele, *sed isti articuli etiam iure diuino non sunt sine controuersia*, vt infra patebit.

Eodem fol. pag. 2. linea 7. & 8. *nos indicauimus*, vsque, *permissas.*

In Opere fol. 34. pagina 1. linea 33. & 34. deleatur, *& Theologi non temere separationem admittunt*, lin. 37. del. *Theologi contra.*

Eodem fol. pag. 2. lin. 10. deleantur quæcunque sunt in dicta linea 10. incipiente, *Theologi autem*, *&c.* vsque ad lineam 27. ad clausulam, *sed tamen glossa.*

Fol. 41. pag. 2. lin. 37. & 38. & 39. deleatur, *inter Iureconsultos*, vsque, *& per contumaciam.*

Fol. 42. pagina 2. lin. 11. del. omnia a principio vndecimæ lineæ incipientis, *Theologi nostri temporis*, *&c*, vsque ad lin. 31. pag. 43. exclusiuè incipien. *de redintegratione.*

Fol. 44. pag. 1. lin. 11. del. omnia ab initio lineæ incipientis, *Theologi nostri temporis*, *&c.* vsque ad lineam 22. incipientem, *secundo si matrimonium.*

Eiusdem Melchioris Clingij commentarij in præcipuos titulos secundi libri Decretalium, impressi Lugduni apud hæredes Iacobi Iuntæ 1551.

Qui principium epistolæ nuncupatoriæ parùm sanæ doctrinæ conuenit, tollatur tota Epist. nuncupatoria. In indice sub litera M deleatur, *matrimonium iterum contrahere*, vsque, *iure canonico.*

Fol. 118. pag. 1. & 2. in c. quoniam frequenter. §. si autem, vt lite non contestata, dele hæc

hæc verba, *inter Iureconsultos*, vſque, *per contumaciam.*

Fol. 119. col. 1. 2. 3. & 4. deleantur quæcunque ſunt à clauſula incipiente, *Theol. noſtri temporis &c.* vſque ad clauſulam incip. *Gloſſa in verbo, &c.*

Eiuſdem enarrat. in 4. *libros inſtitutionum Iuris, impreſſ. Lugd. à Paulo Mirallieto* 1550. *& eadem forma, & conuenientia foliorum à Guiliel. Rouillio ann* 1557.

Pag. 47. ſub titulo de nuptijs cap. de licitis nuptijs lin. 10. del. omnia quæcunque ſunt à clauſula incip. *Tertio conſenſus parentum, &c.* vſque ad pag. 49. lineam incipient. *quarto requiritur conſenſus, &c.* ſed cum continget denouo imprimi, ſupplendum eſt ex Canoniſtarum ſententia, vt res cohæreat.

Pag. 56. del. tota clauſula incipiens, *Theologi noſtri temporis, &c.* vſque ad titulum, *de redintegratione.*

Pag. 58. del. clauſula incipiens; *Theologi noſtri temporis*, vſque ad clauſulam incipientem, *tertio ſi matrimonium, &c.* in pag. 59.

Eiuſdem Melchioris Clingij explicatio, & continuatio titulorum Iuris Ciuilis, & Canonici.

Pagina 137. lin. 18. deleatur, *Sunt autem Sacramenta.*

Ead. pag. lin. 25. deleatur, *ſecundum*, vſque, *baptiſmus.*

PETRVS CRINITVS

Ex Petri Criniti libro de honeſta diſciplina.

Lib. 7. cap. 13. deleatur totum caput: atque eius titulus, cuius initium eſt, de Bonifacio Pontifice Romano.

Lib. 9. cap. etiam 9. lin. 15. deleatur, quod reliquum eſt ab illis verbis, neque enim pertinere ad religionem putauit, *vſque ad vltima verba capitis*, maximè Auguſto Iuſtin.

Lib. 9. cap. 10. in fine capitis pag. 280. deleatur, quod à nobis, *vsque ad*, exercent.

Lib. 14. c. 5. p. 371. del. ab illis verbis, ita enim fit, vt humanum genus, *vsque ad*, pecunia, & probro mulctatus esto.

P L A T O.

Ex Platonis operibus cum interpretatione, & annotationibus Joannis Serrani.

Tomo Primo.

Reijciatur Epistola dedic. ad Elisabetham Angliæ Reginam, præfixa initio primi tomi.

In præfatione ad studiosum Lectorem, sectione quarta versus finem, vbi ait, *imaginem illam Dei, in hominis animo corporis vinculis alligato, & in illius sordes immerso vix, ac ne vix quidem constare*, deleatur illud, *ac ne vix quidem*.

In eadem præfatione sect. 9. sub finem del. illa verba, *tum Ioannis Sturmij, viri clarissimi, patrocinium: qui solidam, luculentamque defensionem de Platonis Philosophia conscripsit*.

Post præfationem sequuntur epigrammata græca, & latina: Ex latinis epigrammatis, deleatur epigramma primum, authore *Theodoro Beza Vezellio*.

Argumento in Phedonem versus finem (hoc est in impress. ann. 1578. apud Henricum Stephanum pag. 56.) deleantur illa verba, *beneficium Christi ignorans, quo iustificatur impius*, &c. vsque ad illud, *fœlicitatis ratio definitur*.

In eod. dialogo, aliquanto ante finem (nempe pag. 113.) del. illa annot. marg. *Ethnici purgatorij descriptio*, cum quinque proximis annotationibus marginalibus.

In Sophista (nempe pag. 216.) in 2. annotat. marg. del. extrema verba, *Quemadmodum, & præclaris titulis re pseudodidascali solent se fricare*.

An

Argumento in Euthydemum (nempe pag. 269.) sect. 2. argumenti, versus finem, del. illa verba, *At quanta tenebrosæ ignorantiæ caligine proxima patrum nostrorum ætas, &c.* vsque ad finem sectionis, vbi sunt illa verba, *condemnant plerique.*

In eodem dialogo, aliquanto post principium (nempè pag. 275. scholio 2.) del. illa verba, *At istarum importunissimarum subtilitatum*, &c. vsque ad illud, *in vtramque partem de eadem re disputant.*

In eod. dialogo, versus finem (nimirum pag. 303.) schol. 1. deleantur postrema verba: *Qualium multa exempla pseudotheologorum cœnosæ scholæ, & literæ demonstrant.*

In Protagora ante med. dialogi, hoc est pagina 347. schol. 1. deleant. illa verba, *quales scenarum, actus quamplurimos habent pseudotheologorum scholæ, & libri.*

In Hippia minore, initio dialogi (vel pag. 364.) del. ex scholio extremo illa verba, *cuiusmodi inutilis laboris exempla apparent in Theologastrorum scholijs, & scriptis.*

Tomo Secundo.

Epistola dedicat. ad Jacobum Sextum Scotorum Regem, *tota del.*

Argum. in Philebum, sect. 3. ante finem, vel pagina 6. post medium, del. illa verba, *neque hæ veræ virtutes*, &c. vsque ad illa, *vera*, 4. post linea, *spectra, & laruæ verarum virtutum.*

Tomo Tertio.

Epist. dedicatoria ad Bernatum Rempublicam, *del. tota.*

Argum. in Thimeum sect. 15. (vel potius, pagina 10. ante med.) deleant. illa verba, *Verum, vt vnicuique liberum hac de re fuerit iudicium*, &c. vsque ad illud, *perhumaniter exposuit.*

Ibidem in annotationibus, quæ proponuntur Tymeo Platonis num. 114. deleatur tota annotatio, cuius initium est, *verum est, animum, & corru-*

ptum esse, & purgatione indigere, ineptissimum tamen, &c.

Ibidem num. 116. deleat. tota annotatio, cuius initium est, *verum est neminem, vltro esse malum.*

Sub finem eiusdem dialogi, nempe pag. 89. del. annotatio margin. tota, quæ incipit ξυμμετρίας illius, quam animi, & corporis dixerat esse remedium, &c.

Argumento in Symposium, nempe pag. 169. paulò ante medium, deleantur illa verba, *Si in Porphyrio, Iamblico, Proclo, eadem excusatio, &c.* vsque ad illa verba, quæ sunt post 20. circiter lineas, *Summo Dei beneficio compendium, &c.*

POLYDORVS VIRGILIVS.

Quæ in Polydoro Virgilio, de rerum inuentoribus, Basil. impress. anno 1544. in 8. corrigenda sunt, atque delenda.

Lib. 3. capit. 9. pagina 184. *vir in hac parte haud mehercle contemnendus.*

Lib. 4. in procemio pag. 219. *quod Esaias fore prædixerat,* vsque, *de manibus vestris.*

Pag. 420. *Si quispiam ex nostris*, del. per lin. 7. vsque ad, *flaccescat, langueatque.*

Cap. 2. pag. 442. *que prius non fuerant*, del.

Ibidem, *primus omnium obligauit Monachos nouis legibus*, del. tria illa verba, *primus omnium nouis.*

Ibidem, *quotidie enim sunt*, del. tota parenthesis.

Item, *a carnibus perpetuo*; del. vsque, *in plures abiuerit familias*, per lin. 10.

Pag. 424. *quo trium Pontificum pestilens*, dele, *pestilens.*

Pag. 426. *sic quotidie à nouis hominib.* del. vsque ad, *familiæ institutæ sunt*, per lin. 7.

Cap. 3. pag. 428. *imo sunt, qui commententur*, del. lin. 13. vsque, *Canonici pertinaciter*, & tantum remaneant illa verba, *Canonici*, quos vulgus regulares vocat.

Ibid. *quin etiam iactitant illud Apostoli*, dele, vsque ad, *cogitassent futurum*, per lin. 44.

pag.

Pag. 430. *& denique si quæ*, del. vsque, *subito oriri solent*.

Pag. 431. *bella sanè prouisio*, del. vsque ad, *efficere vix potuit*.

Pag. 432. *& hæc altera mendicantium secta*, del. cum ijs verbis sequent. *E cælo vt prædicant*, *& terris*.

Ibidem, *si vera sunt*, *quæ*, dele vsque ad, *Ordinis fabulantur*.

Cap. 4. pag. 435. *post hæc prædicatores*, vsque ad, *vulgò appellarunt*, *&c*.

Ibidem mutetur, pro *huiusce obseruationis*, ponatur, *de obseruantia*, vulgi appellata.

Ibidem, *consueuerunt hi*, *postea pij alioqui*, dele 2. verba, *postea*, *& alioqui*.

Ibidem, *sed & hoc pietatis officium*, del. vsque ad, *non redimebantur pecunia*.

Pag. 437. *de huiusmodi initiatorum turba*, deleantur.

Cap. 5. pagina 442. mutetur, pro *minimorum sectam*, ponatur, *minimorum ordinem*.

Ibid. *quo viso nonnulli*, *&c*. del, lin. 27. ad fin. capitis.

Cap. 6. pag. 444. *sacrificulos conducunt*, dele, *sacrificulos*.

Ibid. *Cæterum res ista*, *&c*. del. vsque ad, *omnes verberabantur*, per lin. 10.

Pag. 441. *ob hoc*, *vel reliquos ordines*, del. ad finem capitis.

Cap. 7. in titulo ponatur, *Syriæ sacerdotum*, *atque Assyriorum*, sequentib. deletis, videlicet *Antonianorum*, *atque Cæretanorum*.

Pag. 447. *porrò hodie viget omnis generis*, *&c*. del. vsque ad, *non perinde adeunt*.

Sequitur, *sed ad rem redeamus*, deleantur ad finem vsque capitis.

Libro 8. cap. 1. pagina 457. *at ita veniarum*, *quas indulgen*. del. per lineas 36. vsque ad illa, *vidisset ætas*.

Sequitur, *tam sui*, *quàm populi Christiani commodi causa*, ponatur tamen, *populi christiani causa*, reliquis omissis.

Cap. 2. pag. 460. *Hoc certè pauci*, del. vsque ad, *appellari paterentur*.

Ibid. *quando adhuc illud seruat*, del. vsque ad, *caperetur vectigal*. per. 9. lin.

P. 461. *plumbo tam pretioso*. dele vsque, *Pontifices eo vtantur*.

Pag. 336. *quod hodie nonnullos ex nostris*, del. per lineas 22. vsque ad, *inter pium populum sinunt.*

Pag. 337. in fine ad, *consecraturus primus aquam vino*, &c. ponatur sic in margine, vel potius ponantur hæc verba, *post aquam vino, vbique per Ecclesiam miscendam decreuit.*

Item dele 3. verba, *vt antea consueuit.*

Cap. 10. *Nuda omnis ceremonia erat*, del. tota facies, vsque ad, *Decimam ad honorem Deiparæ Virginis.*

Pag. 340. in fine, *cuius rei, vel fidem facit*, del. per lineas 6. vsque ad, *post Alexandrum sedit.*

Cap. 12. pag. 347. *qui suis discipulis promisit fore*, per lin. 19. vsque ad, *ad prima redeo.*

Lib. 6. cap. 1. pag. 352. *modus autem pœnitendi est*, *&c.* del. per lineas 14. vsque ad, *facilius induceret.*

Pag. 354. *quod & factum esse testatur*, *&c.* del. per lin. 13. vsque ad, *videatur esse probabilius.*

Item, *cæterum, vt modus prioris*, dele verbum prioris.

Cap. 2. pag. 359. *verum quantum iam tunc illud institutum vtile esse cœperit*, del.

Item, *sed hodie longè minus è republica*, *&c.* del. vsque, *Dei ornamenta esse existimat*, per 12. lineas.

Rursus pro, *eiusmodi graculos*, ponatur, *cantatores*, ita, *in templis constrepentes, vt nihil præter vocem audiatur.*

Pag. 360. *quamuis certius sit, vt*, *&c.* del. vsque ad, *Concilio editum.*

Ibidem, *putantes fore, vt quis in multiloquio suo facilius exaudiretur.*

Pag. 361. *qui nihil respuere voluerunt*, del. vsque ad finem cap.

Cap. 3. pag. 362. *vt alteram, credo precum alam experirentur.*

Pag. 366. *Calistus vero primus*, del. *primus*. & ponatur in marg. *non primus, nam Leo agnoscit Apostolicam traditionem serm. 1. decimi mensis, & alibi.*

Ibidem, *die præsertim, Sabbati*, del.

Cap. 6. pag. 374. *quamuis ego omnino non facilè concesserim*, del. *facilè.*

Ibidem, *De quo idem Origenes*,

genes, dele, *idem*, verbum.

Cap. 7. pag. 379. *id decretum quidam externorum antistitum*, dele verbum, *quidam*, ibi, & ponatur, *inter decretum, & externorum.*

Cap. 8. pag. 384. mutetur, & ponatur, *diuos* pro *Deos*, *non inter Deos*, referre, *sed inter diuos.*

Cap. 12. pagina 400. *apud nostros primo*, dele primo.

Ibidem, *nam in exordio surgentis*, del. per lin. 5. vsque, *nouos sumere apparatus, qui.*

Cap. 13. pag. 401. *quem non modo nostræ religionis*, dele vsque ad, *quod Coli inhibuisset*, cæterum per lin. 18.

Pag. 403. *quod cum primis fecerunt*, vsque *Christianam venerunt.*

Pag. 407. *cæterum illud, atque adeo*, del. ad finem vsque *capitis.*

Pag. 412. *est illud decimarum genus, quas alicubi Sacerdotes*, ponatur verbum, *alicubi inter quas, & Sacerdotes*, duo verba illa.

Lib. 7. cap. 1. pagina 417. *nullo tamen adhuc certo viuendi ritu, &c.* del. per lin. 12. vsque ad, *Diu Monachi fuissent.*

Pag. 418. *ad hunc denique modum, &c.* del. *in varias sectas est diuisus.*

Cap. 1. pag. 220. *vtpotè qui naturali quadam ratione*, adde, *per gratiam tamen adiuta.*

Pag. 221. is igitur, del. duo verba sequentia, *ob iustitiam, commissa sunt.*

Pag. 225. *Vt ea aqua spirituali peccata non sua*, vsque, *aboleret*, dele, *et è regione carnis, quam gerebat*, ponatur in margine, *id est humani generis.*

Ibidem mutetur pro, *Non Deum*, sed ponatur, *se verò non solum Deum, sed potissimum missum à Deo profitebatur.*

Cap. 3. *Cæterum visum est, &c.* deleatur vsque ad finem capitis.

Cap. 6. *verum etiam existunt etiam nunc qui, &c.* del. vsque, *sibi data*, vti per lineas 13.

Cap. 7. *sunt autem infiniti*, &c. del. vsque ad, *constat officium*, per 3. lineas.

Cap.

Cap. 8. expungantur 4. lineæ, *à his autem perbellis, &c.* vsque, *nihil relinquere volunt.*

Cap. 9. *vide non secus isti iurisconsulti, &c.* vsque, *dentibus extendere pelles.*

Ibidem, *Hactenus de ioculatoria Siculi disputat.* dele verbum, *ioculatoria.*

Sequitur, *verum eum Bonifacius tertius, &c.* del. vsque, *Reliqui tamen, verum postea.*

Item, *pictores deinde nostri*, dele tria verba sequentia, *Ibi mirum valde pij, videlicet.*

Item, *quamquam inficias ire non licet, &c.* del. 6. lin. vsque ad, *labefactari incipiat.*

Cap. 10. *verbi gratia, non extra locum dictum sit, &c.* del. per 9. lin. vsque ad, *vt aliud sibi nomen optaret.*

Cap. 11. *verum hoc munus, &c.* del. per tres lineas, vsque ad, *etsi venalis est.*

Ibid. *qui vt dictum est, in illud collegium precio cooptantur.*

Rursus, *Et eorum collegia à quo fuerunt primum venalia facta.*

Eod. cap. *cum pauci certo sciant, vbi loci ipsa Apostolorum ossa iaceant.*

Cap. 12. *Ambitione paulatim modestiam è pectorib. hominum detrudente*, del.

Ibid. istorum autem collegarum, del. vsque ad. *inuiolatum esse constat per 36. lineas.*

Item pag. 275. *Cæterum hodie à plerisque contra, &c.* del. per 5. lin. vsque ad, *stridor dentium.*

Pag. 278. *quo Pontifices nostri solo nutu mortalium animas etiam vltra tartara mittunt.*

Cap. 13. pag. 279. *exemplo vestalium virginum*, dele 3. has voces.

Pag. 281. *voluit item proculdubio Cornelius Centurio, &c.* del. per 9. lin. vsque, *vti fieret deberet.*

Lib. 5. pag. 294. in argu. dele vnum verbum, videlicet, *præsertim.*

Capit. 1. pag. 296. *In qua re quisquam verecunde*, del. per 6. lin. vsque, *ille ibid. ponit.*

Cap. 4. pag. 306. in tit. *et quando illud occidentalibus*

sacer-

sacerdotibus interdictum fuerit.

Cap 4. pag. 307. *dum ab omnibus obseruari oportere seruator noster dem, &c.* del. per 6. pag. vsque ad fin. capitis.

Cap. 9. pag. 333. *Et rectius* legi, *remitte*, quam, *dimitte*, del.

Ibid. pag. 335. *& hypocritis præcipui fucosæ bonitatis instrumenti.*

Ibidem, *Nullius animalis effigiem colito*, del.

Ibid. *cum per hunc modum res do, ag.* dele maneant ea verba, *Pius deinde secundus*, dele sequentia, *Ioannis exemplum sequutus.*

Pagina 462. quo eorum munia vend. del. vsque ad, *qui emit necesse est vendat*, circiter lin. 20.

Pag. 463. *de qua quidem re, &c.* dele vsque, *annatarum inuentum assignarunt per lin.* 18.

Ibidem, *& hoc annatarum genus*, del. ad finem vsque cap.

Cap. 3. pag. 466. *quot quidem quotidie*, dele, *quotidie.*

Ibid. *non infertur pœna corpori*, vsque ad, *quando quisquis res sacras*, del.

Cap. 4. p. 66. *Sic populus quoque*, vsque *diuiditur sectas.*

Pag. 468. *cum re vera Nicolaus nihil*, del. vsque ad, *vitæ institutum accepisse*, per lin. 7.

Pag. 470. *Et hac fœda sacrificium*, vsque, *sacerdotes inuaserat*, del.

Pag. 471. *quas vocant, & illi suæ*, del. *quod dicitur essent.*

Ibidem, *Procuratores ea re valde &c.* del. vsque *magni viri, & in his.*

Cap. 5. pag. 473. *ab hoc paulo opinor*, del. vsque ad, *ducunt accepisse.*

Pag. 475. *verùm vt decretum illud*, del. vsque ad finem cap.

Cap. 7. pag. 490. *non est tamen de ditione dimicandam.*

In Indice Capitum.

Lib. 4. *capit.* 6. Et quondam Presb. vel Diaconum dictum fuisse Episcopum, *del.*

Lib. 5. *cap* 1. *del. vnum verbum, videlicet, præsertim.*

Cap. 4. & quando illud occidentalibus Sacerdotibus interdictum sit, *del.*

Lib. 7. *capit.* 5. Ac de initiis atque

atque exitu sectæ Albatorum, *deleatur*.

Cap. 7. *pro*, Assiriorum, Antonianorum, atque Cæretanorum, *ponatur*, atque Assiriorum.

In Indice rerum illa delenda.

SEBASTIANVS MVNSTERVS.

Censura in Dictionarium Hebraicum Sebastiani Munsteri, impressum Basileæ 1564.

Delenda est epistola auctoris, quæ incipit, *Coactus precibus Hieronymi*, &c.

Delenda sunt etiam omnia loca, in quibus carpit vulgatam Sacræ scripturæ translationem. Ex quibus exempli gratia aliquot hic adducuntur.

Loca in quibus auctor videtur carpere vulgatam Sacræ scripturæ translationem.

Littera ה in verbo הוה hæc habet. Translator noster legit ibi, *beth*, pro *he*; num vertit videntes quasi הוה fuerit radix.

Littera ט in verb. טפסר Translator noster omisit veluti proprium nomen.

Li-

Littera י in verbo ימים sic scribit, ימים idem quod פרדים *muli, nati ex equo, & asino, quorum procreationem Ana inuenisse scribitur*, Gen. 36, 24. vbi nos habemus, *aqua calida.*

Littera ל in verbo ליש sic loquitur ליש *Leo magnus, et multorum annorum*, Iob. 4. *Translator noster vertit ibi, tigris.*

Littera נ in verbo נחה Translator noster vertit requieuerunt, iterum *beth* pro *he* legens.

Littera צ in verb. צבא Sic is. 40. significat tempus statutum. Nos habemus, *malitia*, pro, *militia.*

Littera ח sub radice חלע in verbo מחלעים ita scribit. Item Thren. 4. vestis colorata seu coccinea, vbi Translatio nostra, *aut*, potius libri deprauati habent, *Crocea.*

Reliqua huiusmodi, si quæ inter legendum offenderit Catholicus lector, poterit per semetipsum delere.

THEATRVM VITÆ HVMANÆ

Correctio Theatri Humanæ Vitæ Theodori Zuingeri, in qua, vsi sumus editione Basileensi per Eusebium Episcopum Anni 1586.

In dedicatione illa quam facit Aeterno rerum Auctori, dele, *nomen Zuingeri.*

In Proscenijs.

Tit. De scriptorum delectu, in fine primæ pag. *pro*, *ex Bibliotheca Conr. Gesneri Tigurini, Germanorum Plinij*, scribe, *ex bibliotheca Auctorum.*

Pagina 2. vltra medium, dele, *Nunquam satis laudatus vir.*

Pag. 3. dele, *& si enim superstitiosa*, vsque ad, *non suppetebant.*

Pag. 4. dele, *& si enim manifesta*, vsque ad, *elencho adhibito.*

Ibid. dele, *ab hæretico homine*, & scribe, *à prophano homine*, item, pro, *in hæretico* men-

mendacium, scribe, *in prophano mendacium*, item paulò post, vbi dicitur, *in ethnicis, et hæreticis*, dele, *hæreticis.*

Pag. 6. circa finem, dele, *ingeniose, copiose, eleganter.*

Pag. 10. circa fin. dele, *atque vt è multis vnum*, vsque ad, *condoluissemus.*

Pag. 11. in initio, pro, *stupendis*, scribe, *fictis.*

Tit. de Architectis huius operis, circa initium, dele, *felicis, & æternæ memoriæ vir.*

Tit. Parodia, dele, *vir non minus pius*, vsque ad, *non postremus.*

VOLVMEN I.

In Dedicatione dele, *Theod. Zuingerus.*

In lib. j.

Fol. 35. col. 1. §. *in Hieronymo de Praga*, dele totum paragraphum.

42. col. 1. tit. Gemmarum, §. *Paulus II.* dele totum, §. *Hadrianus vj.* dele, *tam cupide, quàm.*

44. col. 2. tit. Equorum. §. *Memoriæ traditum est*, dele totum.

57. col. 1. §. *Successor Pauli* dele, *malisque*, paulo post, dele, *Filium quem vocabat.*

Col. 2. §. *Pastoris*; pro, *ex sacerdote*, scribe, *è nobili viro*, & paulo post, dele, *sacerdos*, & substitue, *nobilis.*

61. col. 1. tit. sacrorum hominum, &c. §. *Ziscoboemorum*, dele totum.

76. col. 1. tit. liberorum prolis. §. *Anna*, dele, *pellice sua.*

78. colum. 1. tit. desperatio, §. *Zobus*, dele totum.

89. col. 2. tit. dona acceptando, §. *Donabantur Philippo*, dele totum.

111. col. 1. tit. veniæ concessæ, §. *Sergius iij.* dele totum.

113. col. 2. tit. Amatores zelotypi, §. *Sub anni*, dele totum.

In lib. ij.

Fol. 134. col. 2. §. *Io. Zisco*, dele, *inuictus.*

139. colum. 2. tit. cælibatus. §. *Rustici*, dele totum.

143. colum 2. tit. Christianorum, §. *Heluetij*, dele totum.

146. col. 1. §. *In prisca Ecclesia*, dele totum.

153. colum. 2. tit. Quibus, §. *Vla-*

§. *Vladislaus II. Polonorum*, dele totum.
154. col. 2. tit. Partum, §. *Cum Theophilacto*, dele totum.
171. col. 1. §. *Magnus Sfortia*, dele totum.
162. Columna secunda, tit. congratulari sibi ipsi, §. *Christianus Moguntinus*, dele totum.
205. colum. 1. tit. Accusare, §. *Magdalena Crucia*, del. tot.
206. colum. 2. tit. Quomodo, §. *Raphael Vibinus*, dele totum.

In lib. iij.

229. col. 1. tit. Obmutescentia, §. *Simon Grinæus*, dele, *Philosophus*, *& Theologus excellens*.
253. col. 2. tit. Amoris venerei, §. *Rudolphi Imperat.* dele totum.
254. colum 1. tit. Repellere ab osculo, §. *Petrus Apostol.* dele totum.

V OLV M. II.

In Dedicatione dele, *Theod. Zuinger*.

In Libro ij.

279. col. 1. §. *Talmudistæ in coma*, dele totum.
290. col. 2. §. *Bonifacius vlj.* dele tot.
293. col. 1. tit. Oculorum splendor, §. *Martinus Lutherus*, dele totum.
300. colum. 2. tit. Quæstus, §. *Franciscus I. Gallorum*, dele totum.
301. col. 1. tit. Fucus corporis, §. *Paulus II.* dele, *Fuere etiam qui dicerent*, vsque ad finem.
303. col. 1. §. *Nouatianorum Episcopus*, dele, *inculpatus*.

In lib. iiij.

Fol. 374. colum. 2. in fine libri, §. *superstitiosam spinæ*, *&c.* dele totum.

In lib. vj.

Fol. 439. col. 1. tit. Vestitus insolitus, §. *Ioannes Anglicus*; dele totum.

In lib. vij.

Fol. 472. columna 2. tit. Allisi, §. *Theophilactus*, dele totum.
481. colum. 1. §. *Vixit in Anglia Ioannes*, dele totum.
Colum. 2. §. *Vratislauiæ Ciuis*, dele totum.
487. columna 2. Tit. Securi gladio, §. *Ioan. xxiij. Papa*, dele totum.

491. col. 1. §. *Illusit Ioan. vij.* dele totum.

507. col. 2. tit. Pontifices, §. *Damasus II.* dele tot.

524. colum 1. tit. Asthmate, §. *Ioan. Caluinus*, dele totum.

§. *Ioann. Oecolampadius*, dele tot.

Col. 2. §. *Ioann. Sleidanus*, del. tot.

§. *Martinus Borrhaus* del. tot.

Conr. Gesnerus, dele, *Germanorum Plinius.*

531. col. 1. Titu. Adulterio, §. *Ioannes xij.* del. tot.

535. col. 2. §. *Bonifacius viij.* dele, *cum Guelforum quam sacrorum princeps videri mallet.*

544. col. 2. §. *Hadriani vj. Pont.* del. tot.

552. col. 2. tit. vi occulta, &c. §. *Carolus ix. Gallorum Rex, &c.* del. tot.

VOLVM. III.

In Dedicatione dele *Theod. Zuingerus.*

In lib. j.

Fol. 594. col. 1. tit. Numismata reperta §. *Leonardus quidam*, dele, *consecrato.*

602. col. 2. §. *Carolus V. Imp.* dele, *Euangelicis*, & scribe, *hæreticis.*

615. col. 1. tit. Pontifices opulenti. §. *Sic statuerunt Pontifices*, dele totum.

In lib. ij.

Fol. 645. col. 2. §. *Oppidum Germaniæ*, dele, *minantibus sacrificis*, vsque ad, *vterque fuit.*

667. col. 2. tit. Grammatici Rhetores, &c. §. *Seb. Castalio*, dele totum.

669. col. 2. §. *Sed & si locum suum*, dele totum.

671. col. 2. tit. Mutuo accipiendo. §. Sigismundus Imp. *dele tot.*

672. colum. 2. tit. Sacri homines. §. *Gallis matris*, dele in verba, *quid si nunc viderent Augustinus, & Cicero, &c.* vsque ad finem §.

In lib. iij.

Fol. 677. col. 2. tit. Magni, maximi. §. *Hermes*, dele, *Alij eum sic vocatum*, vsque ad finem §.

680. columna 1. tit. Domini. §. *Anno* 1115. dele, *posterorum blandimentis*, vsque ad finem. §.

704. col. 1. tit. Archiepiscoporum §. *Pallium à Pontifice*, sub

ſub finem dele, *hæc pallia*, &c. vſque ad, *redimunt*, in fine, pro, *emere*, ſcribe, *accipere*.

In lib. iiij.

Fol. 711. col. 1. vbi fuſè narrantur hiſtoriæ de elect. Pontificum, in marg. monendi ſunt lectores his appoſitis verbis, *Quòd Imperatores in elect. Pontificum ſeſè ingererent, id factum eſt, vel per vſurpationem, vel per Pontificum conniuentiam, aut conceſſionem pro bono pacis ad aliquod tempus.*

Colum. 2. §. *Benedictus IX.* dele totum.

712. col. 1. tit. Prædeceſſoribus. §. *tradunt Nicolaum IV.* dele totum.

Colum. 2. titu. Diſcordibus, §. *Nemo vnquam*, dele, *Fato*, & ſcribe, *Diuina prouidentia*, paulò poſt dele, *Deorum immortalium*, & ſcribe, *Dei*, infra dele, *fœda*, & ſcribe, *magna*, circa finem dele, *redeuntes è comitio*, vſque ad, *prætuliſſent*.

736. col. 2. §. *Vnum Concilij nomen*, dele totum.

In lib. v.

764. col. 2. §. *Leo III.* dele, *probans abſolutus fuit*, & ſcribe, *probauit*.

774. Columna ſecunda, §. *Turci prudentiores*, dele, *ſunt tamen Sacerdotes*, vſque ad finem.

In lib. vj.

790. Columna ſecunda, §. *ait Niderus.* dele totum.

797. col. 1. §. *Fridericus Comes*, dele tot.

In lib. vij.

836. col. 2. §. *Matthias Heldus*, dele in fine, *Sanctum vocatum*, vſque ad finem parag.

842. col. 2. §. *Veneti, & Genuenſes*, dele, *qui non tam in componendis, &c.* vſque ad, *illatis*.

843. colum. 2. titu. Nuptiales, §. *Antiochus Deus*, adde, *dictus Deus*.

846. col. 2. §. *Contendebant Romæ*, dele, *inſidioſi*.

869. col. 2. tit. profeſſionis relig. §. *Moſes auctore*, dele, *quam ab omnibus*, vſque ad finem §.

§. *noſtris Sacerdotib.* dele tot.

§. *Quum olim teſte, &c.* del. tot.

§. *Pius II. Pontifex*, del. tot.

873. col. 2. tit. gradus cognat. §. *ſic natura hominum*, circa

finem dele, *verius sanè*, &c. vsque ad finem.

881. col. 2. §. *Alexander VI.* dele totum.

883. col. 2. tit. Nuptiæ non repetantur, §. *D. Hieronym.* dele totum.

In lib. viij.

932. col. 2. tit. Dissensio, &c. §. *schismata Ecclesiæ*, *circa medium*, dele, *quartum excitatum est, cum Leo, &c.* vsque ad finem, & scribe, *quartum excitatum est à Luthero sub Leone X.*

In lib. ix.

950. col. 2. tit. Dignitate sacra. §. *Ioannes viij. Romanus*, dele totum.

990. col. 1. tit. Probitatis. §. *Imperator Ferdinand.* dele, *cui Cæsar*, vsque ad finem.

999. colum. 1. tit. Congressus, §. *Maria Virgo*, dele, *& Embrioni.*

VOLVMEN IV.

In Dedicatione dele, *Theod. Zuingerus.*

In lib. j.

1099. col. 1. tit. Vitiosa, §. *in scriptura sacra non extat*, dele totum.

1100. colum. 1. tit. de vsu, &c. §. *Ioan. Dullardus*, dele tot.

1101. col. 2. tit. Linguarum stud. §. *Methodus Slauicæ*, dele totum.

In lib. iij.

1141. col. 1. §. *Prophyrius Tyrius*, dele, *diuino quodam numine afflatus.*

1155. col. 2. tit. Characteris Poetæ. §. *Clemens Marotus*, dele totum.

1161. col. 2. §. *Porphyrius Tyrius*, dele, *diuino quodam numine afflatus.*

In Libro iiij.

1177. colum. 1. tit. Ineptum, §. *sunt nonnulli ex eorum numero*, dele tot. §. *Thomam Platerum*, dele totum.

VOLVM. V.

Deleatur nomen *Theodori Zuingeri*, in pag. 1. fac. 2.

In lib. j.

Fol. 1187. col. 1. tit. Sectæ Philosophorum, §. *Cabala nihil*, dele vsque ad, *Ioan. Metellus.*

1295. col. 2. §. *Vuesselus*, dele vsque ad finem.

1201. col. 1. §. *Gilberta Anglica*, dele totum.

1202. col. 1. §. *Rosuida*, dele hæc verba, *Ioanne vij. qui fœmina esse deprehensus est Pontifice.*

Lii

Liber ij.

1236. col. 2. §. *Ferdinandus Ponzetta*, dele totum.

1237. col. 1. §. *Conradus Gesnerus*, dele *cætera vir optimus, ac sanctissimus.*

1243. col. 1. §. *in Medicum*, dele, *duos postremos versus, quorum initium*, & meritò.

Liber iij.

1254. col. 1. tit. Mathematici, §. *Adamus*, dele, *Genes cap. 27.*

1156. col. 1. tit. Mathematum cultus. §. *Pharao*, dele, *Genes. 27.*

1265. colum 2. tit. certando, §. *Copernicus*, *circa fin.* dele, *at Guil. Postellus*, *&c.* vsque ad finem.

1269. col. 2. tit. Periculi impendentis, &c. §. *Paulus iij.* deleatur totus.

1270. col. 1. §. *Ascletarium*, dele, *sed fatum mutari non potuit.*

1272. col. 2. tit. Carceris. §. *Constituerat*, dele, *occulta enim vis*, *&c.* vsque ad, *captus enim.*

1274. col. 2. tit. Astrologiæ, &c. §. *Delatus fuit*, dele, *sed fatum mutari non potuit.*

Liber iiij.

1309. col 2. tit. Magiæ Doct. §. *Salomonis claniculæ*, deleatur totus.

1310. columna 2. Tit. Brutis, §. *cum ad Concilium*, del. tot.

1311. col. 2. tit. Furi Metaph. §. *Hermes Trismegistus*, deleatur totus.

1314. col. 1. §. *Athanasius*, dele in fine, *& pro Ecclesia*, *&c.* vsque ad finem.

1315. col. 2. §. *Grillus*, dele, *ambitiosus*, *&c.* vsque ad, *in Episcopatu.*

1318. col. 1. §. *Saturninus*, dele, *Christi.*

1321. col. 2. tit. Seculi quinti. §. *Pelagiani*, dele *liberum arbitrium per Adæ peccatum perire non potuisse.*

1325. col. 2. §. *Ioannes Montesorus*, del. totus.

1332. col. 1. §. *Martinus ij.* §. *Siluester ij.* §. *Greg. vij.* dele hos tres parag.

1338. col. 2. tit. Iuuenes senes. §. *Prophetia fere*, del. totus.

1346. col. 1. tit. Vox diuina. §. *quo tempore Mathildis*, del. totus.

1346. col. 2. §. *Methodius Morauorum Episcopus*, del. totus.

Fol. 1347. columna prima, §. *Antidius Turonensis*, dele totum:

1359. columna 2. tit. Ferri. §. *apud Francos*, dele, *hæc tantum abfuit, vt impia iudicarentur.*

1360. col. 1. tit. Causa relig. contest. §. *circiter annum*, dele totum.

1372. col. 1. tit. terram, ex terræ motu. §. *Anno* 1520. dele, *& Episcopis*, & substitue, *& Ministris*.

1375. col. 1. tit. Reuelatio, &c. §. *Constantino Magno*. dele totum.

1383. col. 1. tit. Interpretatio bibliorum. §. *Interpretes*, dele *Bodinus l. 2. &c.* vsque ad finem §.

1383. col. 1. tit. diuina cognitio §. *Iacobus*, dele, *diuini genij*, & pone, *Angeli.*

1384. col. 1. §. *Elias fugiens*, dele, *à genio*, & scribe, *ab Angelo.*

§. *Paulus Apostolus*, dele, *si aure audisset*, vsque ad finem.

Col. 2. Christi tit. theantropi natiuit. §. *nato Christo*. del tot.

1395. col. 2. §. *Benedictus ix*. del. totus.

1401. colum. 1. tit. Simoniæ. §. *Refert Auentinus*. dele totum.

1403. col. 2. §. *Manuel Theophili*, dele, *simulacrorum*, & pone, *Imaginum.*

1415. columna 1. tit. Omnia. §. *Vicit Saulus*, dele, *fatale, & fatum.*

§. *Dauid Rex*, dele, *fatali necessitati.*

1418. col. 2. §. Galeacij *Mariæ*, dele, eodem fato rapiente inuitus, & tergiuersans.

1429. col. 2. §. *M. Antonius Raurellus*, dele, *trahentibus*, & pone, *ducentibus.*

1430. col. 1. §. *Augustinus Curio*, dele, *nil aliud*, pro, *quam animi*, scribe, *quasi animi*, & dele, *fœlici*, ante verbum, *reparatione.*

1435. colum. 2. tit. Oracula. §. *Hieroboamus*, del. *fatale.*

1467. col. 1. §. *Aeneas Siluius tradit*, dele totum.

§. *Hieronymus de Praga*, dele totum.

Col. 2. §. *Religionis profanat.* dele totum.

Tit. Falsæ relig. propagatio. §. *Anno 2. Constantini*, dele totum.

1468. col. 1. §. *Pythius Daphnæus*, dele, & *quod non*

San-

Sancti mortui: sed Deus, qui in cœlis habitat, dæmonem illum represserit.

1470. colum. 1. tit. Somnia. §. *Sigismundus*, dele totum.

1490. col. 2. tit. Monachatum, §. *Presbyter die, &c.* post verba illa, *prodesse mortuis*, adde, *damnatis.*

1500. col. 2. tit. de animarum immor. §. *humanum captum*, dele ab initio, vsque ad, *Mutuati sunt*, & dele item, *hanc persuasionem*, & scribe, *immortalitatem animæ.*

1503. col. 2. §. *Pastor quidam*, dele totum.

Tit. de Concilijs. §. *Ioannes Gerson*, dele totum.

1506. col. 1. tit. de Beatitudine. §. *Syluester II. Papa*, dele totum.

Columna 2. tit. de doctrina, §. *simplices literalis sensus*, dele totum.

1522. col. 2. tit. Morbos abigere, dele, §. *in Germania*, §. *legitur in horto.* §. barbara dorea.

1527. col. 2. tit. Vulnera precauere. §. *Magicum indusium*, dele totum.

1528. col. 1. tit. Dignitates acquire. §. *Syluester II.* dele §. cum titulo.

Titul. thesauros inuenire, §. *puer quidam Lotharingus*, dele totum.

1530. col. 2. §. *Anno salut.* 1462. & §. *mos trahendi crucifixos*, dele ambos.

1535. col. 2. §. *Boemi Christi fidem*, dele totum.

VOLVMEN SEXTVM.

In Dedicatione, dele nomen, *Theodori Zuingeri.*

In Libro primo.

1576. col. 2. §. *eruditos sæculi nostri*, dele ab illis verbis, *eruditione vteribus, &c.* vsque ad finem.

In lib. ij.

1593. col. 1. tit. Committendo, vt scribantur. §. *Clemens Primus*, dele hæc verba, *in illud collegium ferè cooptati.*

In lib. iij.

1613. colum. 1. tit. Pontifices, §. *Ioannes xiij. Pontifex*, dele totum.

VOLVMEN VII.

In Dedicatione dele, *Theod. Zuinger.*

In lib. j.

1647. colum. 1. tit. Pontifices. §. *Cælestinus Quintus.* dele, *Abrogatus est ei Pontificat.* & scribe, *Pontificatui cessit.*

In lib. ij.

1674. col. 1. tit. legib. leges, &c. §. *in Basiliensi Concil.* *&c.* dele totum.

1713. col. 1. tit. vitæ aliorum §. *Raab, vel Rachaba meretrix*, pro, *illi mentiri licuisset*, repone, *illa mentita fuisset.*

In lib. iiij.

1916. col. 1. §. *Ioann. Coletus*, dele totum.

In lib. v.

1941. col. 1. §. *Albertus Minoritanus Monachus*, dele, *confessionis nomine.*

1990. col. 2. tit. Infamiam astutè, *&c.* §. *Minorita quidam matronam*, dele totum.

1997. col. 1. tit. eorum, qui Imperium *&c.* §. *Ioannis vij. Pontificis Maximi*, *&c.* dele totum.

VOLVMEN VIII.

In Dedicatione dele, *Theod. Zuing.*

In lib. iij.

2059. col. 2. §. *Nicanor Antiochi*, dele, *alij religiosè*, *&c.* vsque ad finem.

In lib. iv.

2110. colum. 1. §. *Vuesselum Gansfortium* dele totum.

VOLVMEN IX.

In Ded. dele, *Theod. Zuing.*

In lib. j.

2207. colum. 2. tit. Pontifices, §. *Leonis X.* dele totum.

2208. col. 1. §. *Io. Maria de Monte*, dele totum.

In lib. ij.

2232. colum. 1. §. *Leo, X.* dele totum.

In lib. iij.

2283. col. 2. tit. Relig. simul. §. *Eremita quidam*, dele totum.

2287. col. 2. tit. Fratres sororum, §. *Gerardus Petrarcha*, dele totum.

2289. colum. 1. tit. Sacri homines, §. *Ioannes xij.* dele totum.

2305. col. 1. tit. patiens persona. *&c.* §. *Sacrificus quidam*, del. totum.

In lib. iiij.

2335. colum. 1. Tit. Apostoli, §. *Apostolorum Principi*, dele totum.

VOLVM. X.

In Dedicatione dele *Theod. Zuingerus.*

In lib. j.

2383. columna 1. tit. Laus. §. *Nicolaus V.* dele, *vt multis laborauerit vitijs.*

2387. col. 2. §. *Petri Riarij*, dele, *Patri naturali.*

2390. col. 1. tit. Auaritia, &c. §. *Ioannes xxj.* dele, *quod*

iure

iure miretur aliquis.
Colum. 2. tit. sacri homines. §. *Laurentius Pucius*, dele, *nullum quæstum Pontificibus illicitum esse prædicabat, is enim.*
2391. col. 1. §. *Ferdinandus Ponzetta*, dele totum.
2394. col. 2. §. vltimo, *Ferdinandus Ponzetta*, del. totum.

In lib. ij.

2418. col. 1. tit. in sacrificia. §. *Socrates sacrificia*, dele, *hoc dictum*, *& ad nos*, *&c.* vsque ad, *erogaremus.*
2420. col. 2. tit. Supellex sacra. §. *Calices sacros*, dele, *Iudæorum imitatione.*

In lib. iij.

2430. col. 1. tit. Donatio Ecclesijs §. *Constantinus Magnus*, dele, *cum præcipisset*, vsque ad fin. parag.

In lib. iv.

2460. col. 1. tit. dignitatis sacræ. §. *Leo X.* dele hæc verba, *vti Alexan vj. & Iulius ij. sæpissime fecerant.*

In lib. vj.

2409. col. 1. tit. sacra', §. *in Baccaram febricitatem*, dele tot.
2500. col. 2. tit. Iudices auari. §. *in veneficorum, & strigarum*, dele totum.
2511. col. 1. tit. Mercatura indecora, §. *Franciscus Armellinus*, dele totum.
Col. 2. dele hos omnes paragr. §. *Theodatus Ostrogothor.* §. *Benedictus ix.* §. *Bonifacius ix.* §. *Paulus ij.* §. *anno 1500.* §. *Ascanius Sfortia.* §. *Clemens vij.*

VOLVMEN XI.

In Dedicatione dele, *Theod. Zuingerus.*

In lib. iiij.

2567. columna 2. Tit. Armis §. *Sixtus iiij.* dele, *suum nothum.*
2629. col. 1. §. *Christianus Moguntinus*, dele, *clerici, & fœminæ*, vsque ad fin.

VOLVMEN XII.

In Dedic. dele, *Theod. Zuing.*

In lib. iij.

2736. col. 2. §. *Bonifacius viij.* dele, *peruersè enunciatis solemnibus verbis.*

VOLVMEN XIII.

In Dedicatione dele *Theod. Zuingerus.*

In lib. j.

2812. col. 1. tit. Dei beneficia §. *Conradus Lycostenes*, dele,

dele. *quatuor summa &c.* & scribe, *tria summa*, dele item, *quod ad Theologiæ professionem vocatus.*

2814. col. 1. tit. Bona sua, &c. §. *Anno salutis*, 1105. scribe, *Cardinales*, pro, *Carpinales*, & dele totam parenthesim.

2818. col. 1. §. *Matthæus Schinerus*, dele in fine, *Theologi doctissimi.*

2820. col. 2. tit. mala sua, &c. §. *Henricus Imper.* dele, *qui Pont. vendidit, qui emit, qui largitione, &c.* vsque, *auersatus.*

2829. col. 1. §. *Guilielmus Pontifex*, loco, *communicationis*, scribe, *excommunicationis.*

2841. colum. 2. tit. Consiliarij. §. *Petrus Bagarotus*, dele, *cui totum Collegium Patauinum subscripsit.*

In lib. ij.

2860. columna prima, titu. Mendacij affirmantis, &c. §. *sic quibuslibet alijs*, dele tot. in tit. dele, *bonus.*

VOLVM. XIV.

In Dedicatione dele *Theod. Zuinger.*

In lib. j.

2877. colum. 2. §. *Valerianus Licinius*, dele, *fatali necessitate*, & scribe, *superna dispositione.*

2905. col. 2. §. *Simon Grinæus* dele, *& Theologus eximius.*

In lib. ij.

2912. col. 2. §. *Liuia cum scire*, dele, *atque idcirco tanto*, &c. vsque ad finem.

VOLVM. XV.

In Dedicatione dele *Theod. Zuinger.*

In lib. j.

2962. columna 1. titu. Improbitatem in genere, §. *Cum Christianæ*, dele tot.

In lib. ij.

2980. col. 2. titu. Epitaphys. §. *Sergij Poli*, dele, *pro religione.*

2983. col. 1. §. *Hispani quidam*, dele, *religiosè.*

VOLVM. XVI.

In Dedicatione dele *Theod. Zuing.*

In lib. j.

2999. col. 1. tit. Legislatores, §. *IEsus Christus*, dele totum.

3013. col. 1. tit. nuptijs inuitati. §. *Theodelinda*, dele, *opinionem*, & pone, *fidem.*

3034.

3034. col. 2. tit. superstitionem. §. *Mathematici*, dele, *vis fatalis vitari*, & scribe, *res immutari*.
3037. col. 2. §. *Magnus Sfortia*, dele, *vtpotè*, vsque ad, *fatigare*.

In lib. iij.

3044. col. 2. tit. Nom. diuini cultus §. *Nomen Dei*, dele, *et Christianorum non pauci*, &c. vsque ad finem.
3057. columna 1. tit. In specie grati, ob creationem, §. *cum ad Conc. Constantiense*, dele totum.

In lib. v.

3080. col. 1. §. *Philippi Vicecomitis*, dele in fine, *immerito crudeli*.
3085. col. 2. tit. superstitionis, &c. §. *sepulchrorum, et picturarum*, dele totum.
3089. col. 2. §. *Suessionum curio*, dele tot.
Tit. hæreses, §. *Ioannes Chrisostom.* adde in margine, vide auctorem, qui se ipse explicat de causa imminentis magnæ ruinæ Reip. non autem quin absolutè liceat.
3094. colum. 1. §. *Henricus Tertius Imperator*, dele, *qui Pontificatum vendidit, qui emit, qui largitione*, vsque ad, *auersatus*.

VOLVMEN XVII.

In Dedicat. dele, *Theod. Zuing.*

In lib. j.

3112. col. 1. tit. Pueros, & infantes, §. *Priscorum mos*, dele, *Philo item*, *&c.* vsque ad, *terram factam*.

In lib. ij.

3122. col. 1. tit. Stirpes arbores §. *Anno Christi*, dele in fine, *religiosè*, & scribe, *superstitiosè*.
3130. columna 2. tit. Superstitio in voluntate diuina. §. *Petrus Keslerus*, dele totum.

In lib. iij.

3139. col. 1. tit. Alimentorum abstinentia, §. *Episcopus quidam Græcus*, dele, *superstitiosis*, & scribe, *nimijs*.
3140. col. 2. tit. Peregrinatione. §. *circa annum sal.* dele, *vti persuadebant sacrificuli*.

In lib. IV.

3145. columna 1. tit. Rapta, §. *Raptus modo*, dele, *diuorum*.

In lib. V.

3165. columna 2. tit. Superstitiosa correptio in genere. §. *Athenienf. cum &c.* dele, *taxauit autem*, vsque ad, *hanc vitam*.

In

In lib. vj.

3170. Tit. de impietate in genere. §. *Medium vnum est*, dele totum, vsque ad, *complexi sumus*.

3173. tit. Apostatæ qui, &c. §. *Apostatas vocamus*, dele ea verba, *non per errorem, & ignorantiam, quales sunt hæretici, sed*.

3175. colum. 1. tit. Voto certo. §. *hic de hijs*, dele, *atqui religiosè id ipsum, &c.* vsque ad finem.

3177. col. 1. tit. Simulando, §. *Ioannes Damascenus*, dele totum.

In lib. vij.

3195. col. 1. tit. non obtemperando, §. *Primi parentes*, dele, *vitæ*, & pone, *scientiæ*.

3197. col. 2. tit. ingratum se, &c. §. *Adamus*, & *Eua*, dele, *vitæ*, & pone, *scientiæ*.

In lib. viij.

3209. col. 2. §. *idem Seuerinus*, dele, *fatum*, & pone, *exitum*.

§. *Stratiquas Boleslai*, dele, *superstitionem*, & scribe, *sententiam*.

In lib. ix.

3213. col. 1. tit. Adulterando §. *& hi falsarij*, dele.

3214. col. 1. tit. ignominia affecta, §. *Gulielmus*, dele, *vitæ eius seueritati fati habitum respondere*.

3223. col. 1. tit. à quibus non oportet §. *Christianus Moguntinus*, vbi dicitur, *religiosè manus consecrauit*, scribe, *manus infecit*.

Tit. negligenter facta, §. *Guido Abbas*, dele, *sacramentum*, & scribe, *sacrum tamen*.

3224. col. 1. §. *Domitius Calderinus*, dele totum cum carminibus.

3227. col. 2. tit. Ignom. affecta, §. *Constantinus Episcopus*, dele, *nugatur*, & scribe, *narrat*.

In lib. x.

3243. col. 1. §. *Constantinum Leonis, &c.* dele, *imaginum*, vsque ad, *affligentes*.

3245. col. 2. §. *sed quid vetera*, dele, *& quia nomini turcorum*, vsque ad finem.

VOLVM. XVIII.

In Dedicatione dele *Theod. Zuingerus*.

In lib. ij.

3320. col. 2. tit. In specie obedire, §. *Expertus est Dauid*, dele, *ex adulterio conceptum*.

3325. col. 1. §. *Dicitur M. Cato*, dele, *& sanè hoc lex*, vſque ad finem.

In lib. v.

3403. col. 1. tit. Matronis, §. *Duo ſenes*, dele, *Tobiæ*, & pone, *Ioachim*.

3407. col. 1. tit. Pæderaſtas, §. *Iuſtinianus magnus*. dele, *& Pontificum Summorum*.

VOLVM. XIX.

In Dedicat. dele, *Theod. Zuing*. dele item, *Sancti*.

In Libro primo.

3475. col. 1. §. *Sancius maior*, dele, *confeſſi fuerant*, & ſcribe, *manifeſtauerant*.

3483. col. 2. §. *Anno* 1105. dele, *quos Conradus*, vſque ad, *nuncupat*.

In lib. ij.

3510. col. 2. tit. deferendo, §. *Iulius II.* dele, *nulla fide*, nulla pietate fultus.

3517. col. 1. tit. Accuſando, &c. §. *Garſias apud.* dele, *in chriſt iana confeſſione*.

3529. col. 1. tit. Inobedientiam, §. *Hagar*, dele, *Genius*, & fac, *Angelus*.

3571. col. 2. §. *Anno ſalutis* 1460. dele totum.

§. *inſignis latro*, dele, *idque ſibi ex Euangelica, &c.* vſque ad, *promittit*.

3573. col. 1. Paulus cognomine, *dele*, vitæ ſanctimonia, & ſtudio religionis notiſſimus.

3600. col. 1. §. *Sixtus iiij*. dele, *ſuo notho*.

3612. col. 1. tit. Meretricibus, §. *Ioannes Papa*, dele totum.

VOLVMEN XX.

In Dedicat. dele, *Theod. Zuingerus*.

In lib. ij.

3656. col. 1. tit. Libros cuſtodiendo, &c. §. *Bapt. Platina*, dele, *crudeliſſimo*.

In lib. iij.

3693. Columna ſecunda, §. *Dauid Propheta*, dele, *propheta*, & ſcribe, *caput*.

3694. colum. 2. tit. vitrum, §. *Martinus Borrhæus*, dele totum.

3695. col. 2. tit. Pelliones, §. *Conradi Pellicani*, dele totum.

3697. col. 2. §. *Vuolfgangus muſculus, &c.*, dele totum.

§. *Nocte natalis Chriſti*. del. tot.

3701. col. 2. §. *Ioannes Herbſt*, dele, *Baſileæ tandem*

vxore

vxore &c. vſque ad finem §.

3714. col. 1. §. *Ex quorum veluti ruinis*, dele, *plurimum illi*, vſque ad, *remuneratus eſt.* §. *Petrus Perna*, dele, *religionis*, & ſcribe, *hæreſis.*

VOLVMEN XXI.

In Dedicat. dele, *Theod. Zuingerus.*

In lib. j.

3733. col. 1. tit. Indoles non mutata, §. *in Philippo Melanchtone*, dele totum.

3742. colum. 1. tit. diſcendo, §. *Eminui: ſtatim*, dele tot.

In lib. ij.

3766. col. 1. Tit. Ab intellig. edocti, §. *Apoſtolis diuinitus*, dele, *Quapropter etiam*, vſque ad finem.

3772. columna ſecunda, §. *In Philippo Melanchtone*, dele totum.

In lib. iij.

3784. colum. 1. Tit. Cartis, §. *Leo X.* del. totum.

3794. col. 2. tit. ſacra à prophan. §. *Haraldus V. Danorum Rex*, dele totum.

3795. col. 2. tit. à Philoſophis literatis, §. *Thomas Platerus*, dele, *Religionis quodam zelo.*

3801. Columna prima, §. *Pari methodo.* dele tot.

3806. col. 2. tit. Chriſtiani imitatores, §. *Ab Eſſenorum*, dele totum.

Tit. Ethnicorum. §. *accenſos cereos*, dele tot.

§. *Faces ardentes* dele tot.

3811. col. 1. §. *Eraſmum Roterodamum*, dele totum.

In lib. iv.

3853. col. 2. tit. Paupertatis tolerantia, §. *Thomas Platerus*, dele, *inter doctos.*

VOLVMEN XXII.

In Dedicatione dele, *Theod. Zuingerus.*

In lib. ij.

3916. col. 1. Tit. Mulieres, §. *Mulieres omnium*, dele, *prorſus infamis apud omnes Chriſtianos.*

3917. columna 2. Tit. Verbi, §. *Baſilius Coannes.* dele tot.

VOLVM. XXIII.

In Dedicatione dele *Theod. Zuingerus.*

In lib. ij.

3962. Columna ſecunda, §. *Supra Tunetum*, dele, *Sanctiſſimorum*, & *ſacroſancta.*

VO-

VOLVM. XXIV.

In Dedicatione dele, *Theod. Zuing.*

VOLVM. XXV.

In Dedicatione dele, *Theod. Zuing.*

VOLVM. XXVI.

In Dedicatione dele, *Theod. Zuing.*

VOLVM. XXVII.

In Dedicatione dele, *Theod. Zuingerus.*

In lib. ij.

4082. col. 1. tit. Iudæorum relig. §. *diabolum à sale*, dele, *atque in hac re falluntur*,

In lib. iij.

4091. col. 1. tit. Christianæ relig. dele titulum, & paragr. *ijsdem temporibus*, §. *religionis.*

Col. 2. dele, §. *Christianus Daniæ Rex*, §. *Henr. viij.* §. *Archiepis. Colon.* §. *Otho Henric.*

4096. col. 1. §. *Ioannes Vuitclefus*, dele, *Nam cum libellum*, *&c.* vsque ad finem.

4126. Columna secunda, §. *Sigibertus Gallus*, dele totum.

4135. colum. 1. tit. Rapiuntur, §. *D. Vincentij corpus*, dele, *qui fœmina fuit.*

4138. col. 1. §. *Leo primus*, dele, *sed memoria nostra*, vsque ad finem.

4144. col. 1. §. *Alexand. vj.* dele totum.

4149. col. 1. §. *Andreas Carolostadius*, dele totum.

4151. col. 2. §. *Nicolaus de Cusa*, dele, *præsertim quia*, vsque ad finem.

Colum. 1. titu. sacrorum, §. *cum Sigismundus*, dele, *sacrificulus.*

Columna. 2. Titu. Oleum, §. *Felix IV. dele totum.*

4158. col. 2. §. *Bauarica Salisburgensis*, dele, *sacrificulos*, & scribe, *sacerdotes.*

4170. colum. 2. Tit. in morte, §. *Petronilla*, dele, *Trinitatis*, & scribe, *eucharisticum.*

4174. col. 1. tit. de Pontif. potestate §. *Io. Gerson*, dele totum.

VOLVM. XXVIII.

In Dedicatione dele *Theod. Zuingerus.*

In lib. ij.

4245. columna. 1. Tit. sextus, §. *Edouardo iij.* dele, *eius auctoritas*, vsque ad fin.

col.

Col. 2. §. *Ioan. XVI.* dele circa finem, *Ad insolentiam Pontificum reprimendam*, item dele, *Hanc postmodum*, *&c.* vsque ad, *euicerent.*

4246. col. 1. §. *Ludouicus Bauarus*, dele, *idemque possit citra*, *&c.* vsque ad finem.

In lib. iij.

4328. col. 1. §. *Dicebatur Crater*, dele, *quin & Christus* vsque ad, *consecrauit.*

VOLVM. XXIX.

In Dedicatione dele *Theod. Zuingerus.*

In Præfatione Indicum, dele, *Ad Theod. Zuingerum cum carminibus in Indice sequent.* vsque in finem.

Tit. Hieronym. de Praga, *dele*, memoria bona, 35.

Paulus Secundus, *dele*, amans gemmarum, 42.

Theophylact. Patriarca, *dele*, equorum studiosus, 44.

Zischa, *dele*, monachis infertilissimus, 61.

Iobus à Dæmone, *dele*, natalem suum exercratur, 78.

Philippus Melanchton, *dele*, antiqua numismata, 89.

Sergius Tertius, *dele*, in formosi cadauer, 111.

Hyppolytus Estensis, *dele*, riualis fratris, 113.

Heluetiorum ad Nouatiam, *dele*, fœderis formula, 143.

Vladislaus II. Polon. *dele*, 153.

Theophilactus patr. *dele*, 154.

Stortia Magnus, *dele*, cucularis in scribendo vsus. 161.

Christianus Moguntinus, *dele*, sibi gratulatur, 162.

Magdalena Crucia, *dele*, seipsam accusat, 205.

Raphael Vrbinus, *dele*, eius locus, 206.

Fridericus Comes, *dele*, Rudolphi Imper. vxorem osculatus, 253.

Petrus Apostolus, *dele*, adorationem respuit, 254.

Eliazer Rabbi, *dele*, Eliazer Rabbi Olesus, 279.

Ismael Rabbi, *dele*, Ismael Rabbi Olesus, 279.

Bonifacius Octauus, *dele*, Bauaro iuueni similis, 290.

Martinus Lutherus, *dele*, oculis leoninæ viuacitatis, 293.

Franciscus Primus Rex, *dele*, sacrificulis barbas abradi iussit, 300.

Ioannes Septimus, *dele*, fœmina, 439.

Ioannes Nussus, *dele*, combustus, 481.

Ioan.

Ioannes Septimus, *dele*, partu parijt, 491. 1997.

Damaſus Secundus, *dele*, Damaſus ij. veneno ſublatus, ſ01.

Leo IX. *dele*, veneno ſublatus, ſ07.

Victor ij: *dele*, Victor ij. veneno ſublatus, ſ07.

Nicolus ij. *dele*, veneno ſublatus, ſ07.

Ioannes Caluinus, *dele*, Ioannes Caluinus aſthemate obijt, ſ24.

Tit. Ioan. Oecolampadius, *dele*, peſte obijt, ſ24.

Ioannes Sleidanus, *dele*, Ioannes Sleidanus peſte obijt, ſ24.

Martinus Borrhæus, *dele*, peſte obijt, ſ24.

Ioannes xij. *dele*, in adulterio cæſus, ſ31.

Sebaſt. Caſtellio, *dele*, pauper, 667.

Ioann. Oporinus, *dele*, ære alieno oppreſſus, 669.

Sigiſmundus Imper. *dele*, pecuniæ indignus, 67ſ.

Syluester Tertius, *dele*, Pontificatus honor priuatus, 736.

Gregorius vj. *dele*, Pontificatus honor priuatus, 736.

Benedictus Nonus, *dele*, Pontificatus honor priuatus, 736.

Nicolaus Quartus, *dele*; ſucceſſores ex ſuo numero deſignat, 712.

Leo iij. *dele*, accuſatus abſoluitur, 764.

Fridericus Comes, *dele*, ſpontè exulatum abit, 797.

Antiochi Dei, *dicatur*, Antiochi dicti Dei.

Conradi Geſneri, *dele*, Encomium, 990.

Ioannis Dulardi, *dele*, Ioannis Dulardi de Grammatico iudicium, 1100.

Methodius Philoſoph. *dele*, 1101.

Cabala, *dele*, 1187.

Vueſſelus, *dele*; 119ſ.

Gilberta Anglica, *dele*, Gilberta Anglica docta, 1201.

Ferdinandus Ponzeta, *dele*, medicus, 1236.

Paulus Tertius, *dele*, Petro Aloyſio prædixit, vt caueret ſibi, 1269.

Hermes Triſmegiſtus, *dele*, maximus Sacerdos, Rex & Philoſophus, 1311.

Ioannes Monteſorus, *dele*, Ioannes Monteſorus hæreticus, 132ſ.

Martinus Secundus, *dele*, Martinus Secundus Papa magus, 1332.

Syl.

Syluester Secundus, *dele*, magus. 1332. 1528.

Gregorius Septimus, *dele*, magus, 1332.

Mathildis Vvelfonis, *dele*, Greg. vij. patrimonium Petri donauit. 589. 1346. 1467.

Antidius Turonensis, *dele*, à Dæmone Zozimi Papæ stuprum cognouit, 1347.

Conradus de Marpurg, *dele*, hæreticos iudicio ferri candentis probauit, 1360.

Benedictus Nonus, *dele*, post mortem apparet, 1395.

Irene Imp. *dele*, cultum statuens introduxit, 1467.

Ioannes Gerson, *dele*, 1503.

Syluester Secundus, *dele*, ad cadaueris sui miracula prouocat, 1506.

Magicum indusium, *dele*, magicum indusium, 1527.

Dignitates acquirere, *dele*, dignitates acquirere, 1528.

Gilberti Cognati, *dele*, Gilberti Cognati puta à mago corruptus, 1528.

Iuerhodius Morauus, *dele*, 1537.

Ioannes Duodecimus, *dele*, improbus, 1613.

Ioan. Coletus, *dele*, eius iudicium de coniugio, 1916.

Vettelus Granfortius, *dele*, de fide dubitat, 2110.

Leo X. *dele*, intemperans 2107.

Ioan. Maria Nuntarus, *dele*, intemperans, 2208.

Leo X. *dele*, liguritor. 2232.

Ansimirius, *dele*, Ansimirius heremita libidinosus, 2283.

Gerardus Petrarca, *dele*, Gerardus Petrarca sororem prostituit.

Ioannes Septimus, *dele*, scortum, 2305.

Apostolorum caritas, *dele*, cultus neglectus, 2335.

Ferdinandus Ponzeta, *dele*, Ferdinandus Ponzeta auarus, 2391. Galorum care emit, 2494. eius hæredes iniqui, 2394.

Franciscus Armellinus, *dele*, 2511.

Theodatus R. *dele*, 2511.

Benedictus Nonus, *dele*, Pontificatum vendit, 2511.

Bonifacius Nonus, *dele*, auaritia. 2511.

Paulus Secundus, *dele*, auarus, 2511.

Alexander Sextus, *dele*, auaritia, 2511.

Ascanij Sfortiæ, *dele*, Ascanij Sfortiæ auaritia, 2511.

Clemens VII. *dele*, 2511.

Conradus Lycostenes, *dele*, quatuor, *et scribe*, tria, mendacij affirmantis accidia.

Puta

Puta vſus bonus, primo Indice, *dele*, bonus.
IEſus, *dele*, legem Euangelij attulit, 2999.
D. Aug. gloriam, *dele*, idolatriam reprehen. 3085.
Petri Keſſeleri, *dele*, ſuperſtitioſum votum, 3130.
Io. Damaſcenus, *dele*, Mahometi relig. ſimulauit, 3177.
Domitius Calderinus, *dele*, Miſſam contemnit, 3224.
Leo Quartus, *dele*, imaginum hoſtis, 3243.
Io. xij. Papa ab Othone, *dele*, ſcorto aureas cruces dedit, 3612.
Martinus Borrhæus, *dele*, feneſtrarum opificium exercet, 3694.
Conradus pellicanus, *dele*, patre pellione, 3695.
Volfangus muſculus, *dele*, textrinam exercet, 3697.
Indolis merum, &C. 1. indice, *dele*, Non mutato Conſtant.
Philippus Melanchton, *dele*, eius indoles, 3733. 3742. diſcendi cupidus, 3772.
Leo Decimus, *dele*, morionibus delectatus, 3784.
Haraldus Danorum Rex, *dele*, ſacris officijs deditus, 3794.
Volfangus Muſculus, didicit linguam Syriacam. 3801.
Chriſtianæ Religionis, in primo Indice, *dele*, Chriſtianæ Religionis ΦΥΛΑΚΗ huc pertinet, *dele*, mutatio Religion. qualiſcunque.
Tigurini, *dele*, mutant religionem, 4091.
Auguſtani, *dele* Auguſtani mutant religionem, 4091.
Argentinenſes, *dele*, mutant religionem, 4091.
Conſtantienſes, *dele*, Conſtantienſes mutant relig. 4091.
Geneuenſes, *dele*, mutant religionem, 4091.
Henricus viij. Anglor. *dele*, mutat religionem, 4091.
Hermannus Archiep. Col. *dele*, mutat religionem, 4091.
Otho Henricus, *dele*, Otho Henricus Palatinus mutat religionem, 4091.
Segebertus R. *dele*, è cœnobio egreſſus, 4126.
Alexander ſextus, *dele*, iubileum celebrauit, 4144.
Andreas Caroloſtadius, *dele*, Andreas Caroloſtadius imaginum hoſtis, 4140.
Felix Quartus, *dele*, Felix Papa Quartus ſacram vnctionem inſtituit, 4151.
Ioann. Gerſon, *dele*, 4174.
Lud. Bauarus, *dele*, electionis inter Imp. confirmat, 4246.
Videatur in fine Indicum Catalogus Auctorum.

Pp THEO-

THEOPHRASTVS.

Ex Commentarijs Iulij Cæsaris Scaligeri in libros Theophrasti de Causis Plantarum.

Lib. 1. capit. 5. litera D, ad finem, deleantur illa verba *cum monachi ipsi quam profitentur seruare, non seruent.*

Lib. 2. c. 14. circa princ. lit. B del. illa verba, *sicuti monachi.*

Lib. 5. cap. 6. circa finem, litera C, deleantur illa verba *quasi ex monacho nostri temporis opus studiosum.*

Ex Theophrasti Paracelsi chirurgia minore.

Lib. 2. cap. 7. trib. aut quatuor folijs ante fin. del. illa verba, *hæc non admiror: cum in medicina maior impostura fit à Sanctorum Vicarijs vsitata, &c.* vsque ad illa verba; *Item fritellam infernalem erga suos superiores.*

Lib. de cutis apertionib. cap. 3. vers. fin. delean. illa verba, *ad hunc modum etiam Christus locutus est non omnibus sapientibus,* vsque ad illud, *post monachos, nulla gens medicis contemptior existat.*

Lib. de cura vlcerum capit. 1. ad medium del. illa verba, *Sancti, pijque viri, strictam in eremis viuendi rationem seruarunt: non vt nonnulli dicunt, &c.* vsque ad illud, *non ob sanctimoniam, aut meritum erga Deum, sed propter sobrietatem, quæ decuit eius officium.*

Lib. de vermibus, & serpentib. cap. 1. statim post initium, del. illa verb. *quinam tamen homo primus Adam, hæc omnia nouerit, & naturam ipsam, &c.* vsque ad fin. totius capitis.

Eod. lib. cap. 2. cuius initium est, *quo progressu tamen id fiat*, deleatur totum.

Eod. lib. cap. 4. cuius initium est, *multo maiora*, deleatur totum.

Eodem lib. capit. 10. ad medium, deleantur illa verba, *Quanquam admitto imaginationem, & fidem esse tam potentes, vt per eas nos ipsos, &c.* vsque ad fin. cap.

THE-

THESAVRVS Linguæ Sanctæ.

Expurgatio Thesauri linguæ Sanctæ, per F. Sanctem Paginum Lucensem Ord. Prædicatorum æditum & auctum, opera Ioan. Mercerij, & Antonij Ceualerij, Lugduni per Bartholomæum Vincentium, anno 1577.

Deleatur nomen, *Ioannis Mercerij*, in titulo totius operis, & in diplomate Cæsareo, nec solum, *Ioannis Mercerij*, sed etiam, *Antonij Ceualerij*.

Columna 73. lin. 38 deleantur illa verba, *Ibi noster interpres incommodes vertit, fortè deceptus à 70. Interpretibus.*

Col. 120. lin. 17. del. illa verba, *Hoc nomen fiducia in promissis tribuitur*, & post duas lineas dele, *fiduciam*, & sup. lin. dele, *fidem*.

Col. 121. lin. 15. dele illud, *hoc est qui fidit, &c.*

Col. 123. lin. 35. dele, *fidentiam; nam Hæretici huius temporis per fidem intelligunt fiduciam de misericordia Dei, & eius obiectum esse volunt promissiones diuinas quibus hæreticis fauent istæ obseruationes Mercerij, et Ceuallerij*, ideo delendæ sunt.

Col. 281. lin. 39. deleantur illa, *& Forsteri, auctoris enim huius sententiæ nomen, qui tam pio pro Christo zelo ducatur non dissimulabo, coniecturam iuuare.*

Col. 446. lin. 11. vbi dicitur, *Auctor Epistolæ ad Hebræos*, dele, *auctor*, & pone, S. *Paulus*, vel nihil addas; Nam Hæretici huius temporis negant Epistolam illam esse D. Pauli, ideò dicere solent, *auctor Epistolæ ad Romanos.*

Col. 818. lin. 44. dele, *Rectius: nam Apostolus rectissimè vertit, quamuis non ad verbum.*

Colum. 1186. lin. 31. dele illa; *vt olim Idolorum Sacerdotes; nam ob contemptum*

comparat Rabbinus iste Monachos cum Sacerdotibus Idolorum.

Col. 1213. linea 2. dele illa, *Ne lex vltra accuset, aut condemnet, quamuis enim videantur habere bonum sensum; tamen possunt etiam significare, peccata nostra tegi per Christum,* etiamsi legem præuaricemur, qui est sensus Lutheranus.

Col. 1514. lin. 33. *dele illa,* quod erat dicendum Adactus; nec quadrat quod sequitur, *quia ipse voluit,* nisi פִּעֲבָה ad sui abiectionem referas, *hæc mihi delenda videntur, quia sunt in vituperationem vulgatæ editionis.*

Colum. 2027. lin. 27. dele illa. *totum hunc locum obscurè reddiderat, atque adeò comperat* videtur enim his verbis damnare editionem vulgatam.

Col. 2032. lin. 18. dele, *intempestiuè; nam & hic reprehenditur nostra versio.*

Col. 2045. lin. 39. vbi dicitur, *Auctor Epistolæ ad Hebræos,* pone, *S. Paulus in Epistola ad Hebræos.*

Col. 2193. lin. 38. dele, *& comprehenditur, non enim à creatura comprehenditur.*

Col. 2206. lin. 13. dele, *vnde cum in his Christi typus fuerit,* & vsque ad nouem lineas, *temerarium enim est Christo miracula tribuere, ante illud de mutatione aquæ in vinum, quod ab Euangelista dicitur initium Signorum Domini.*

Col. 2299. lin. 39. dele illa, *cum alias ex foro sumptum sit hoc verbum, & significet pro iusto habere, absoluere, & vbicunque de iustificatione nostra per Christum agitur, quo sanè modo, & illic sumi potest.*

Colum. 2300. lin. 3. dele illa; *iustitiam imputare.*

Colum. 2302. lin. 11. dele illa, *sed pro priuata beneuolentia, quæ alicui exhibetur, etiamsi non sit iuris publici, vnde pro eleemosyna sumitur, & bono opere,* 1 Ioan. *Qui facit iustitiam, id est, qui charitatem*

tem exercet. Hæc delenda esse iudico, quia isti Authores, vtpote Lutherani, ideo per iustitiam intelligunt opera charitatis, & beneficentiæ; ne cogantur admittere in scripturis opera verè & propriè iusta.

Colum. 24. 26. linea 7. dele illa, *quidam cum vulgata editione forsan contra sentiunt, quod ex quo cum ea Dauid rem habuisset, conceperit, atque ita desierit menses pati*, sed inconsideratè meo iudicio & linea antepenultima dele, *fide*, id enim Lutheranismum sapit.

Columna 2719. linea 12. pro, *Auctorem Epistolæ ad Hebræos*, pone *S. Paulum in Epistola ad Hebræos.*

Colum. 3086. lin. 29. dele illa, *quod Euangelium omnem mundi iustitiam simpliciter damnet, & arguat, solius Christi offerens, & commendans*; hæc possent trahi in bonum sensum, sed ideo delenda existimo, quia ab Auctore intelliguntur ad sensum Lutheranorum; nimirum, quod nulla sit verè iustitia, nisi ea, quæ est formaliter in Christo.

Col. 3162. lin. 8. dele, *doctrina & fide: nam non est verè perfectus apud Deum; qui doctrina, & fide prædìtus est, nisi etiam accedat charitas*: sed illis duabus vocibus demptis, restat sententia vniuersalis, quæ non nisi bonum sensum facere potest.

V A L E S I V S.

Ex Libro Francisci Valesij de sacra Philosophia Augustæ Taurinorum, &c. excusso 1587. in 4.

Cap. 1. pag. 7. lin. 21. vbi dicitur incertas reddat monstrationes, dele, & dic, *minus certas nostras reddat rationes.*

Ibid. p. 11. lin. 5. vbi dicitur, *conuinci posset*, subdendum est, *non posset certè, cum sola fide constet, vtcunque tamen hac ratione inuestigari poterit*, & deleantur illa verba, *posset certè hac ratione.*

Ibid. p. 25. lin. 15. vbi dicitur

& lucem, addatur, *& cœlum empyreum*, & lin. seq. vbi dicitur, *totum*, expungatur dictio illa, *totum*.

Ibid. p. 27. lin. 8. vbi dicitur, *qui inter cætera fouebat aquas*, del. dictio, *fouebat*, & post verbum, *reddebat*, deleatur dictio, *quæ et erit orationis versus iste, qui inter cætera aquas reddebat fluxiles*.

Ibid. p. 30. lin. 21. deleantur lineæ sex à verbis illis, *hoc idem est*; vsque ad verbum, *accedere*, inclusiuè, *est*, &c.

Ibid. p. 31. lin. 10. deleantur lineæ octo, à verbis illis, *meritò itaque &c.* vsque *sed quare phisici*, *&c.*

Ibid. pag. 34. linea 2. deleantur tres lineæ à verbis illis, *itaque multis*, *&c.* vsque, *incubabat aquas*; inclusiuè, *est vero &c.*

Ibid. pag. 34. lin. 19. legatur sic, *in narratione diei primæ significat cœlum empyreum*, *& aerem*.

Ibid. p. 34. lin. 25. expungantur sequentia verba, *& Spiritus Domini, hoc est ignis ferebatur super aquas*.

Cap. 8. p. 119. lin. 18. deleantur duæ lineæ à verbis illis, *Theologi fortasse*, vsque, *natis*, inclusiuè.

Cap. 55. p. 417. lin. 23. vbi dicitur, *possunt benè*, *& male operari*, addatur, *licet non moraliter*.

Cap. 57. p. 434. lin. 26. post verbum, *inuestigo*, addatur, *licet multa in manna illa miraculo à Deo patrata cum scriptura agnoscam*, seq. *sed laudo &c.*

Ibid. p. 435. lin. 23. vbi dicitur, *hucusque igitur nulla vis est illata naturæ*, addendum est, *non tamen miraculum excludo in hoc, quod aerem illum tunc denuo Deus flare fecerit, sicut & postea suis temporibus sine defectu aliquo, cum oporteret in omnibus frequenter naturis rerum se accommodans*, *&c.* sequitur, *velut etiam cum Deo visum est*, etiam deleant. inter media verba, *sed secundum eius ordinem disposita omnia*.

Ibid. pag. 436. lin. 13. vbi dicitur, *dirigente effecta sunt*, addendum est, *sicut quandoque miraculo interueniente*, *& ad portentosa multa*, *rerum*

rerum naturas, et vires eleuante, seq. quæ sanè, &c. Cap. 74. pag. 574. lin. 28. vbi dicitur, *vt dixi pij*, deleatur, & dicatur, *licet sub pietatis prætextu.*

XENOPHON.

Ex Xenophontis Operum interpretationibus Græco-Latinis, deleantur præfationes, & nomina hæreticorum, *Ioachimi Camerarij, Sebastiani Castalionis, Ioannis Ribitti, Bilibaldi Pirkaimeri, & Conradi Gesneri.*

TYPOGRAPHVS LECTORI.

VT scias (candide Lector) quorum librorum lectio interdicatur, & quorum expurgationem in futurum attendere possis, Sacri Apostolici Palatij Magistri Edicta duo post confectum vltimum Indicem promulgata in calce huius primi Tomi apposuimus.

Editto del Maestro del Sacro Palazzo.

PErche doppo la publicatione fatta vltimamente l'anno 1596. del Indice de' libri prohibiti per ordine di nostro S. Papa Clem. viij. Sono stati da questa Santa Sede medemamente prohibiti, e sospesi molti altri libri, come quelli, che contengono respettiuamente dottrine false, heretiche, erronee, scandalose, corruttiue de buoni costumi, e della pieta Christiana, acciò la ignoranza non facci trabocare alcuno in qualche inconueniente pregiuditiale alla conscienza, e contrario à gl' ordini de' Superiori. Noi F. Gio. Maria da Brisighella dell' Ordine de Predicatori Maestro del Sac. Palazzo, Giudice, Ordinario, &c. al quale tocca per ragione dell' Officio c'habbiamo di prouedere con diligenza, e sollicitudine, che in quest' Alma Città di Roma non si stampi, vendi, ò in qual si voglia modo tratti, e maneggi libro alcuno prohibito, ò sospeso, habbiamo giudicato necessario notificare à tutti li sudetti libri, che sono gl'infrascritti, cioè.

Acta Ducis Niuersæ cum summo Pontifice, *Francfurti impressa omnino prohibentur.*

Antonij Perez Relationes, *Lutetiæ* 1598.

Alexandri Carerij Patauini liber de potestate Romani Pontificis aduersus impios Politicos, *Patauij* 1599. *donec corrigatur.*

Alberti Gentilis de Nuptijs, libri septem, Hanouiæ 1601. *apud Guglielmum Antonium.*

Item de iure belli, libri tres. item de Armis Romanis, lib. 2.

Et alia eius opera omnia omnino prohibentur.

Bartolomæi de Castello, *Liber de vnione animæ cum Deo*, qui olim damnatus, denuo prodijt ementito nomine *Fratris Bartolomæi de Castello Ordinis Capuccinorum*, cum eisdem errorib. omnino prohibetur.

Bermundi Coueronij Vinariensis in tit. de publicis concubinarijs commentarij, *vsquequo emendentur.*

Bernardi G. Pennotti à Portu S. Mariæ Acquitani Apologia in duas partes diuisa, *Francforti* 1600. *omnino prohibetur, & alia eius opera.*

Calendarium Gregorianum per-

perpetuum Francfurti impressum, *omnino prohibetur.*

Candelabrum Aureum Doctoris Alphonsi Martini Viualdi, *nisi fuerit ex impressis ab anno* 1602.

Eiusdem Auctoris liber, cui titulus, *Scola Cattolica morale.*

Commentariorum de Statu Religionis, & Reipublicæ in Regno Galliæ Libri quatuor, sine nomine Auctoris, Impressoris, & loci Impressionis, *omnino probibentur.*

Dauidis Origani Glacen. Ephemerides, *donec expurgentur.*

Dos informationes muy vtiles, la vna dirigida alla M. dell' Emperator Carlos V. *sine loco impressionis* 1599. *omnino probibentur.*

Damasi Blyemburgij Venerum Blyemburgicarum, siue Horti Amoris Areolæ quinque, *Dordraci* 1600. *omnino probibentur.*

Eliæ Reusneri Diarium, *omnino damnatur.*

Egloga Oxonio Cantabrigien. distributa in libros duos, &c. *Londini* 1600. *omninò prohibetur.*

Emanuelis Sà Aphorismi Confessariorum hactenus impressi, etiam in Vrbe, *nisi denuo prodeant impressi Romæ de mandato Magistri Sac. Pal. emendati, & castigati.*

Euerardi Bernoist Centuriæ duæ prohibitæ, *Lugduni Battauorum apud Franciscum Raffalengium.*

Franciscus Valesius de sacra Philosophia, *donec emendetur.*

Ferdinandi Buongiorni, Liber inscriptus, il buon giorno, *Venetijs* 1601.

Ferdinandi de las Infantas Cordubensis, tractatus de Prædestinatione, *Parisijs*, 1601.

Gerardi Mercatoris Atlas prohibitus.

Gio. Fiorentino, il Pecorone, in Treuigi 1600. *donec corrigatur.*

Henrici Henriquez Summa Moralis Sacramentorum, *donec emendetur.*

Henrici Salmud Annotationes in Librum Guidonis Panciroli, cui Titulus, Rerum Memorabilium, &c. *Ambergæ*, *omnino probibentur.*

Iordani Bruni Nolani libri, & scripta, *omnino probibentur.*

Ioan-

Ioannis Corasij liber, cui titulus est, Memorabilium Senatus Consultorum Summæ apud Tolosates Curiæ, ac Sententiarum, tum Scholasticorum, tùm Forensium Centuria, *Lugduni* 1600, *prohibetur*.

Ioannis Georgij Godelmani, liber de Magis, Veneficis, & Lamijs, Francfurti 1601. *omnino prohibetur, est enim Auctor in prima Classe Indicis Romani*.

Ioannis Mariæ Velmatij Christeidos, *omnino prohibetur*.

Ioannis Petri Stupani Tractatus de Idololatria, & Magia, *donec corrigatur*.

Liber Indulgentiarum Fratrum Ordinis Carmelitarum, *donec emendetur*.

Liber Indulgentiarum Fratrum Ordinis Seruorum, *donec expurgetur*.

Liber de Russorum, Moscouitarum, & Tartarorum Religione, *impressus Spiræ omnino damnatur*.

Laurentij Scadei Monumenta Italiæ, *donec corrigatur*.

Libri instructionum, & rituum sectæ Maumetanæ, *omnino damnatur*.

Liber impressus anno 1602. inscriptus, Francisci Guicciardini loci duo, ob rerum, quas continent grauitatem, cognitione dignissimi, ex ipsius historiarum libris 3. & 4. dolo malo detracti, nunc ab interitu vindicati, *prohibetur liber, & auctor inter hæreticos primæ classis reijcitur*.

Mauritio Moro Giardino de Madrigali, e Selua de varij pensieri.

Mauro Orbini Raguseo il Regno delli Slaui hoggi corrottamente detti Schiauoni. *stampato in Pesaro* 1601. *vsquequo prodeat deletis hæreticorum nominibus passim citatis*.

Nicodemi Frischlini opera omnia, *omnino probibentur*.

Ottonis Casmanis Rhethoricæ Tropologiæ præcepta, &c. *Francfurti*, 1600. *omnino prohibetur*.

Petri Antonij de Petra Placentini de iure quæsito per Principem non tollendo, *Venetijs* 1599. *omnino prohibetur*.

Petri Eigij Stralsunden. Pomerani, &c. Quæstiones Iuris tam Ciuilis, quàm Saxonici editæ Cura Ludouici Parson, *Typis Laurentij Scuberlich* 1601. *omnino prohibetur*.

Petri Friderici Mindäi de processibus, mandatis, & monitorijs,

torijs. *Francfurti* 1601. *liber omnino probibetur*, & *auctor in prima hæreticorum classe reponitur.*

Philippi Camerarij Opere Horarum successiuarum, siue Meditationes Historicæ, *omnino probibentur.*

Propugnaculum Ordinis Canonicorum Lateranensium, *donec expurgetur.*

Sacra Scriptura, vel eius partes Metricè conscriptæ, *post annum* 1515. *impressa*, *omnino probibentur.*

Scipionis Gentilis de iurisdict. libri tres, *impressi Francfurti* 1601. *donec corrigantur.*

Silua sermonum iucundissimorum, in qua noue Historiæ, &c. *Basileæ* 1568.

Sintagma Philippo Rameo Artium Liberalium methodo breui, ac perspicuo concinnatum per Ioannem Bipsterium Marchbergianum in gratiam tyronum, &c. *Basileæ apud Commodum Valdchiuich* 1598. *probibitus.*

Sommario della Relig. Christiana raccolta in dieci libri, ne i quali si tratta di tutti gli artic. della Fede, &c. *stampato tra heretici, se bene falsamente dice in Roma pro Paolo Gigliadoro l'anno di gratia* 1590. *dedicato al Duce*, & *Repub. di Geuoua.*

Thesaurus sacrarum precum, siue, Litaniæ variæ, *Venetijs* 1599.

Thomæ Campanellæ opera omnia, *omnino tollantur.*

Thomæ Zerolæ Beneuentani Praxis Episcopalis, *omnino probibetur.*

Victorini Strigelij Versio Dialogorum Theodoretti Episcopi Ciri cum perpetua Analisi Logica, *omnino probibetur*, & *in prima Classe reponitur auctor cum expositore Marco Beulero Tigurino.*

Vittorio Brigante, Nouelli fiori della Vergine Maria di Loreto, è Santa Casa sua, *in Venetia* 1600.

Per tanto si commette espressamente à tutti i Librari di Roma, & ad ogni altro di che conditione esser si voglia, che hauendo nelle loro Boteghe, ò studio alcuno de sudetti libri, debba subito cõsegnarli al nostro Officio, auuertendoli, che oltre la grauissima offesa, che faranno à Dio controfacendo, & oltre le Cẽsure Ecclesiastiche, nelle quali incorreranno, S'auuerrà anco, che venghino à notitia nostra, si castigaranno seueramente, conforme alle pene minacciate ne i Sacri Canoni.

Canoni, nelle regole dell' Indice, & nei nostri Editti altre volte publicati in materia de Libri, &c.

Fr. Ioann. Maria Brasichellen. Sac. Palatij Apost. Mag. manu propria.

Paulus Spada Not.

Die septima Mensis Augusti 1603. Supradictum Edictum affixum, & pub.i.atum fuit in acie Campi Floræ, & in Cancellaria Apostolica, vt moris est, per me Laertium Cechettum Curs. Apost.

Christophorus Fund. Mag. Curs.

EDITTO DEL MAESTRO del Sacro Palazzo Apostolico.

POiche ogni giorno vanno moltiplicando libri cattiui, i quali con diuerse maniere offendono la purità, & il candore della nostra immacolata, e santa Religione Catholica. E' necessario che quelli à chi è commessa tal cura s'opponghino per zelo dell'honor del Signore, per mantenimento della Santa Fede, & de' buoni costumi, & opportunamente proueggino à i disordini, che dalla lettura di essi Libri al sicuro nascerebbono. Pertanto Noi Fr. Gio. Maria da Brisighella dell' Ordine de' Predicatori, Maestro del Sacro Palazzo Apostolico; & Giudice Ordinario in quest' Alma Città di Roma, habbiamo giudicato debito del officio Nostro, notificare à tutti i fedeli quei Libri, che sono stati prohibiti, ò sospesi doppò la publicatione dell' vltimo nostro Editto sotto li 7. d'Agosto 1603. come con le presenti facciamo, e sono gl'infrascritti.

Annales, seu Tabulæ Cronologicæ continentes seriem annorum Mundi, & breuem annotationem, tanquam Indicem præcipuarum personarum, &c.

con-

concinnatæ à Pantaleone Candido Auſtriaco Paſtore, &c. Argentinæ Typis Ioſiæ Richelij per Andream Rietſchium anno 1602. *omnino prohibetur.*

Alberto Magno Doctori egregio falsò aſcriptus libellus de ſecretis mulierum, *omnino prohibetur.*

Agobardi Epiſcopi Lugdunen. opera nuper impreſſa ſtudio Papirij Maſſonij, *donec corrigatur.*

Apologia contra reformatos S. Franciſci ad mentem S. D. N. per F. Manfredum Ordinis Minorum de Obſeruantia, *omnino prohibetur.*

Camilli de Curtis ſecunda pars diuerſorij, ſiue comprenſorj juris fœudalis, Neapoli apud Conſtantinum Vitalem 1605. *omnino, & ſub anathemate prohibetur.*

Commentariorum de Regno, aut quouis Principatu rectè, & tranquillè adminiſtrando libri tres, aduerſus Nicolaum Machiauellum Florentinum, *Vrſellis apud Cornelium Sutorum* 1599. *ſine nomine Auctoris*, omnino prohibetur.

Claudij Alberti Triun Curiani Organon, id eſt inſtrumenta doctrinarum omnium in duas partes diuiſum, *Morgijs* 1584.

Defenſio, & declaratio perſpicua Alchimiæ tranſmutatoriæ oppoſita Nicolai Guiperti Lotharingij, Philoſophi, Medici, expugnationi virili, & Gaſtonis Clauei I. C. Niuernatis apologiæ, &c. opera, & ſtudio Andreæ Libauij Phiſici Rotemburg. *Vrſellis ex officina Cornelij Sutorij ſumptibus Petri Kopffij*, 1604. *omnino prohibetur.*

Danielis Angelo Cratoris Scolæ Stadenſis Collegæ, Officina Poetica, ſiue viridarium Poeticum, *omnino prohibetur.*

Epitome hiſtoriæ Galliæ, hoc eſt Regum, & rerum Galliæ; &c. ſine nomine auctoris, *omnino prohibetur.*

Epitaphia antiqua, & recentia Pantaleonis Candidi Argentorati, 1600. *omnino prohibetur.*

Eſame de gl'Ingegni di Gio. Huarte in qualunque lingua, & in ogni ſtampa, che ſia, *ſi prohibiſce à fatto.*

Ferdinandi de las Infantas Presbyteri Cordubensis liber diuinæ lucis secundum Diuinæ, & Euangelicæ scripturæ lucem in 109. Psalm. expositionem, &c. *Coloniæ Agrippinæ* 1605. *sumptib. Auctoris*, *excudebat Bertramus Bucoltz.*

Historia Anglica, Normanica, &c. Francfurti 1603. *donec corrigatur.*

Henrici Salmud notæ in librum bo. me. olim Guidonis Panciroli, cui titulus est, *Rerum memorabilium*, *&c.* Tom. 2. *Ambergæ Typis Forsterianis* 1602.

Henrici Breubau liber de militia politica duplici, togata, & armata, *Francfurti ad Mœnum ex officina Nicolai Baue* 1598.

Ioan. Harpprechti Professoris in Academia Tubingensi Tractatus criminalis complectens planum, ac perspicuum aliquot titulorum libri 4. Instit. D. Iustini Imper. explicationem, *Francfurti Typis Ioachimi Baltheringij*, *sumptibus Ioan. Ludouici Bitschij*, *& consortis* 1603.

Ioachimi Stephani I. C. Ducis Pomeraniæ Consiliarij, & Academiæ Griphisualden. professoris ordinarij liber de iurisdict. Iudæorum, Græcorum, Roman. Ecclesiasticorum, lib. 4. Francfurti 1604. in officina Typographica Nicolai Hofmanni impensis Zaccariæ Paltemij; *omnino prohibetur.*

Ioanni Maldonato Societatis IEsu Theologo falsò ascripta Summula Casuum Conscientiæ collecta per fratrem Martinum Codognat minimum, *& impressa Lugduni apud Hæredes Guglielmi Rouilij* 1604. *omnino prohibetur.*

Icones Quinquaginta virorum Illustrium doctrina, & eruditione præstantium ad viuum effictæ, cum eorum vitis descriptis à Iacobo Boissardo Vessunti, *omnia recens in æs artificiosè incisa*, *& demum foras data per Theodorum de Bry Leodien. Francfurti anno* 1595.

Eiusdem libri 2. 3. & 4. pars, *omnino prohibentur.*

Leonardi Fucsij nouissima impressio Francfordiensis prohibetur, cum Auctor alias sit damnatus, & eius opera nouis semper hæresibus consperfa prodeant.

Lodouico Dolce della natura delle Geme, *si prohibisce à fatto.*

Laurentij Chircouij consilium in

in lib. cui titulus est, Consiliorum Matrimonialium Tomi 2. Auctoribus Io. Baptista Ziletto, & Nicolao Ruchero, Francfurti 1580. *est autem illud consilium in 2. volumine, pagina mihi* 144.

Liber Gallico idiomate conscriptus, cui titulus est, *de sapientia libri 3.* Auctore Petro Charron Parigino I. V. D. Parisijs 1604.

Liber itidem Gallico idiomate conscriptus, cui titulus est, *Cronologia septenaria historiæ pacis inter Reges Galliæ, & Hispaniæ, continens res magis memorabiles, quæ acciderunt in Europa, à principio anni* 1588. *vsque ad finem anni* 1604. Auctore P. V. P. C.

Notti dello Straparola con gli Enimmi, *si vieta à fatto.*

Octonis Melandri I. V. D. liber cui titulus est, *Iocorum, atque Seriorum, tùm nouorum, tùm selectorum, atque memorabilium centuriæ aliquot lucidæ, vtiles, lectuque maximopere dignæ, Francfurti* 1603.

Pauli Benij Eugubini liber, cui titulus est, *Qua tandem ratione dirimi possit controuersia, quæ in præsens de efficaci Dei auxilio, & libero arbitrio inter nonnullos catholicos agitatur, ad Sanctissimum, & Beatiss. Clementem viij. Pont. Max.* Patauij in officina Laurentij Pasquati anno 1603.

Tesoro Pollitico, *tutte le sue parti.*

Tesoro ricchissimo dell'Indulgenze concesse da molti Sommi Pontifici, communicate alla Compagnia posta in Venetia in S. Maria Formosa, &c. per ordine di Pre Cesare Renaldino Pieuano, &c. Stampoto in Venetia 1604. presso Onofrio Farri, *si prohibisce à fatto.*

Tomaso Stiliani le sue Rime distinte in otto libri, cioè Amori ciuili, Amori Pastorali, &c. *Stampate in Venetia presso Gio Battista Ciotti* 1605.

Trattato dell'heresie, & delle scisme, che sono nate, e che possono nascere nella Chiesa di Dio, & d' rimedij, che si deuono vsare contra di quelle, cioè della Scomunica, & della potestà del Magistrato Ciuile, fatto in cinque lettioni da M. Scipione Calandrini, *in Poschiauo l'anno* 1572.

Onde espressamente si commanda à tutti i Librari di Roma.

Roma,& ad ogn' vno di loro, & à qualunque altro di che conditione esser si voglia, che hauendo alcuno de' sudetti Libri nella Bottega, ò studio loro, debbano in termine di dieci giorni, dalla publicatione di questo nostro Editto, consegnarli al Nostro Vffitio: Non mancando auertirli, che oltre il peccato, che commetteranno contrafacendo, & oltre le Censure Ecclesiastiche, nelle quali incorrerano, se in oltre accaderà, che venghino è notitia Nostra, saranno senza remissione puniti, conforme alle pene contenute ne' Sacri Canoni, nelle Regole dell' Indice Romano, & nelli Nostri Editti publicati altre volte in questa istessa materia de Libri.

Et auuertisca ogn'vno, che se bene si nomina in particolare il luogo oue sono Stampati li sudetti Libri, co'l dire hora, *Venetijs*; hora, *Francfurti*, & hora, *Argentorati*, & simili, non è per questo, che sola quella Impressione sia prohibita, sendo egualmente prohibite tutte; ma è perche noi sopra di quella habbiamo fatta la Censura.

Fr. Ioann. Maria Brasichellen. Sacri Palatij Apostolici Magister, qui supra manu propria.

Andreas Guangellus Not.

Die xvi. Decembris 1605. Supradictum Edictum affixum, & publicatum fuit in Acie Campi Floræ, & alijs locis solitis Vrbis per me Christophorum Fundatum Apostolicum Curs.

P. Aloysius Peregrinus Magister Curs.

Series chartarum.

✠ A B C D E F G H I K L M N O P Q R S T V X Y Z.
Aa Bb Cc Dd Ee Ff Gg Hh Ii Kk Ll Mm Nn Oo Pp.
Omnia sunt integra folia.

